

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK -

Werkcontract Prestatiecontract Droog Zuid Nederland 2018-2020

Inclusief verwerkte vragen van inschrijvers + antwoorden en de twee Nota's van inlichtingen

Datum	25 april 2017
Status	Definitief

Colofon

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud
Informatie	
Telefoon	
Fax	
Uitgevoerd door	
Opmaak	
Datum	25 april 2017
Status	Definitief
Versienummer	1.0

Inleiding

Dit werkbestek heeft als basis de gepubliceerde contractdocumenten (3 februari 2017) aangevuld met vragen en antwoorden van inschrijvers en de twee Nota's van inlichtingen.

De contractdocumenten zoals deze zijn gepubliceerd op 3 februari 2017:

- Inschrijvings- en beoordelingsdocument PCD ZN 2018-2020 (GWW) v6.2
- 31108577 Basisovereenkomst PRC v3.3 Definitief
- 31108577 Vraagspecificatie Algemeen PRC v3.2 Definitief
- 31108577 Vraagspecificatie Eisen PRC Weginfrasysteem v3.2 Definitief
- 31108577 Vraagspecificatie Proces PRC v3.2 Definitief
- 31108577 Bijlagen Vraagspecificatie PRC v3.2 Definitief
- 31108577 Annexen Vraagspecificatie PRC v3.2 Definitief

Daarnaast bevat dit document overige vragen vanuit inschrijvers en antwoorden gerelateerd aan:

- BIM
- Scope
- Areaalgegevens

Inschrijvings- en beoordelingsdocument

voor de aanbesteding van de opdracht met zaaknummer 31108577
voor het meerjarig in stand houden, monitoren en informeren over
de toestand van het areaal, met upgradewerkzaamheden in het
beheergebied Rijkswaterstaat Zuid Nederland in drie percelen.

Datum 3 februari 2017

Colofon

5.4 wijzigingen 6.0 verwerkt

Uitgegeven door	Ministerie van Infrastructuur en Milieu Rijkswaterstaat Zuid Nederland Postbus 25 6200 MA Maastricht
Datum	3 februari 2017
Status	Definitief
Versienummer	6.2

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Aanbesteding via TenderNed	5
1.3	Klachten met betrekking tot de aanbestedingsprocedure	5
1.4	Leeswijzer	5
1.5	Contractvorm	6
1.6	Best Value Procurement (BVP)	6
2	Inlichtingen en inschrijving	7
2.1	Planning	7
2.2	Inlichtingen	8
2.2.1	Nadere inlichtingen als bedoeld in artikel 3.25 van het ARW 2016	8
2.2.2	Nadere inlichtingen als bedoeld in artikel 3.26 van het ARW 2016	9
2.2.3	Ter inzage liggende documenten	9
2.3	Inschrijvingsfase	10
2.3.1	Bij de inschrijving te verstrekken documenten	10
2.3.2	Bij de inschrijving te verstrekken prijsdocumenten	10
2.3.3	Bij de inschrijving te verstrekken kwalitatieve documenten	14
2.3.6	Inschrijving door een samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie)	21
2.4	Inschrijving	22
2.4.1	Indienen van een inschrijving	22
2.4.2	Opening van de inschrijvingen	22
2.4.3	Gestanddoening	23
2.4.4	Varianten van de inschrijver	23
2.4.5	Bevoegdheid tot het doen van een inschrijving	23
3	Uitsluitingsgronden	24
3.1	Uitsluitingsgronden	24
3.2	Voorkennis en belangenverstrengeling	24
4	Beoordeling en gunningsbeslissing	26
4.1	Algemeen	26
4.2	Gunningscriteria	26
4.3	Verstrekken bankgarantie	27
4.4	Abnormaal lage inschrijving	27
6	Overige voorwaarden en regelingen	33
6.1	Forumkeuze, rechtsbescherming	33
6.2	Blijvend voldoen	33
6.3	Additionele uitnodiging tot inschrijving	33
6.4	Overgang personeel van Rijkswaterstaat naar de markt	34
6.5	Intrekking inschrijving	34
Bijlage A	Ter inzage liggende documenten	36
Bijlage B	Vervallen	37
Bijlage C	Uitwerking EMVI-criteria voor de beste prijs-kwaliteitverhouding	38
Bijlage D	Inschrijvingsbiljetten per perceel	45

Bijlage E	Formats opgave prijzen van de kansen per perceel	52
Bijlage F	Verklaring inzake de verplichtingen op het gebied van milieu-, sociaal- en arbeidsrecht	56
Bijlage G	Formats Concept staat van ontleding van de inschrijvingssom	57
Bijlage H	Formats Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten	64
Bijlage I	Formats Staat van prijzen optionele activiteiten	68
Bijlage J	Ambitieniveau CO2 reductie	72
Bijlage K	Formats	78

1 Inleiding

1.1 Algemeen

1. Namens de Staat der Nederlanden gevestigd te 's-Gravenhage, Ministerie van Infrastructuur en Milieu, wordt door Rijkswaterstaat PPO Zuid Nederland te 's-Hertogenbosch vertegenwoordigd door de Directeur Generaal, mr. ing. J.H. Dronkers (hierna: aanbestede), een Europese aanbesteding voor het verlenen van een opdracht volgens de niet-openbare procedure overeenkomstig het Aanbestedingsreglement Werken 2016 (ARW 2016) gehouden.

De aanbestedingsprocedure betreft een opdracht voor werken met zaaknummer 31108577 voor het meerjarig in stand houden, monitoren en informeren over de toestand van het areaal, met upgradewerkzaamheden in het beheergebied Rijkswaterstaat Zuid Nederland in drie percelen.

Het betreft de periode van:

- 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020 (percelen West en Midden) of;
- 1 februari 2018 tot en met 31 december 2020 (perceel Zuid - Oost)

met een transitieperiode van 6 maanden

De opdracht is gesplitst in 3 percelen:

- Perceel district Zuid Nederland West;
- Perceel district Zuid Nederland Midden;
- Perceel district Zuid Nederland Zuid – Oost.

De percelen worden aan drie toekomstige opdrachtnemers gegund. Het is niet mogelijk voor een inschrijver om twee of drie percelen gegund te krijgen. Het is wel mogelijk voor alle percelen in te schrijven. Bij de inschrijving dient een inschrijver aan te geven voor welk perceel hij de voorkeur heeft. Dit is in dit document verder uitgewerkt.

Op 7 december 2016 is de aankondiging gepubliceerd middels www.tenderned.nl en tevens ter publicatie aangeboden aan het Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen. Uit de ontvangen aanmeldingen zijn 10 gegadigden geselecteerd en als gegadigde uitgenodigd voor de inschrijvingsfase.

Dit inschrijvings- en beoordelingsdocument geeft nadere informatie over het verloop van de aanbestedingsprocedure, de eisen waaraan de (inhoud van de) inschrijving dient te voldoen, gunningscriteria en over de beoordelingsprocedure.

Door het doen van een inschrijving verklaart een inschrijver zich onvoorwaardelijk akkoord met de in dit inschrijvings- en beoordelingsdocument beschreven aanbestedingsprocedure.

2. Het is een ondernemer niet toegestaan, tenzij uitdrukkelijk anders aangegeven, in het kader van deze aanbestedingsprocedure contacten te onderhouden of vragen te stellen anders dan via TenderNed.

1.2 Aanbesteding via TenderNed

De aanbestedingsprocedure wordt uitsluitend digitaal uitgevoerd via het elektronisch systeem voor aanbestedingen: TenderNed (www.tenderned.nl). Dit betekent dat verzoeken tot deelneming en inschrijvingen alleen via TenderNed mogelijk zijn.

Voor deelneming aan de aanbestedingsprocedure dient een ondernemer als gebruiker te zijn geregistreerd bij TenderNed.

De "Gebruiksvoorwaarden TenderNed" zijn van toepassing.

Van een ondernemer wordt verwacht dat deze alle benodigde kennis heeft om op een correcte wijze een aanbestedingsprocedure te kunnen doorlopen in TenderNed. Zie voor handleidingen www.tenderned.nl/egids.

Gebruik van TenderNed is voor rekening en risico van de ondernemer, behoudens het bepaalde in paragraaf 2.4.1, lid 7.

Met nadruk wordt er op gewezen dat een inschrijving door middel van TenderNed uitsluitend digitaal kan worden ingediend waarbij de documenten moeten worden ondertekend door middel van een gekwalificeerde elektronische handtekening met beveiligingsniveau IV (PKI-overheid certificaat of EU Qualified certificaat) (zie paragraaf 2.4.1).

1.3 Klachten met betrekking tot de aanbestedingsprocedure

Ingevolge het advies 'Klachtafhandeling bij aanbesteden' heeft Rijkswaterstaat een klachtenmeldpunt ingericht. Klachten met betrekking tot de aanbestedingsprocedure kunnen worden ingediend bij het Centrale Klachtenmeldpunt Aanbesteden Rijkswaterstaat, op het e-mailadres: klachtenmeldpunt@rws.nl.

Klachten kunnen betrekking hebben op het niet naleven van wettelijke bepalingen of inbreuk op algemene aanbestedingsbeginselen. Een klacht moet schriftelijk worden ingediend en moet duidelijk en gemotiveerd aangeven op welk aspect van de aanbestedingsprocedure de klacht betrekking heeft. Een klacht wordt behandeld door ter zake kundige functionarissen die niet betrokken zijn of zullen worden bij de onderhavige aanbestedingsprocedure. Een klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld; de klager wordt daarover geïnformeerd.

Het indienen van een klacht heeft geen opschortende werking en laat onverlet dat een gegadigde tijdig formeel bezwaar dient te maken of een procedure dient te starten indien en voor zover dat aan de orde is (zie paragraaf 5.1).

Zie voor meer informatie: www.rws.nl/klachtenmeldpuntaanbesteden.

1.4 Leeswijzer

Dit inschrijvings- en beoordelingsdocument geeft informatie over de inschrijving en de beoordeling daarvan. In hoofdstuk 2 is de procedure omtrent inlichtingen en inschrijving beschreven. In hoofdstuk 3 zijn de uitsluitingsgronden beschreven. In hoofdstuk 4 is de procedure inzake de beoordelingsfase van de inschrijvingen en de

daaropvolgende opdrachtverlening beschreven. In hoofdstuk 5 volgen de overige van toepassing zijnde voorwaarden, zoals de regeling inzake de rechtsbescherming en het intrekken van een inschrijving.

De aanbestedingsprocedure is gebaseerd op het hieraan voorafgaande aanmeldings- en selectiedocument versienummer 6.1 d.d. 5 december 2016, onderhavig inschrijvings- en beoordelingsdocument en de contractdocumenten: de basisovereenkomst, de nota's van inlichtingen en processen-verbaal, de vraagspecificatie en de annexen. In geval van tegenstrijdigheid tussen het inschrijvings- en beoordelingsdocument en de verschillende contractdocumenten prevaleren de contractdocumenten. Bij tegenstrijdigheden tussen het inschrijvings- en beoordelingsdocument en het aanmeldings- en selectiedocument prevaleert het inschrijvings- en beoordelingsdocument.

1.5 Contractvorm

De opdracht zal worden verleend in de vorm van een prestatiecontract met als voorwaarden de UAV-GC 2005. De omvang en reikwijdte van de opdracht en de voorwaarden waaronder de opdracht wordt gerealiseerd zijn opgenomen in de basisovereenkomst, de vraagspecificatie, de annexen en overige contractdocumenten.

1.6 Best Value Procurement (BVP)

Binnen deze aanbesteding zal Best Value Procurement (BVP) worden toegepast. Zie voor achtergrondinformatie o.a. www.rws.nl/bvp en www.pbsrg.com

2 Inlichtingen en inschrijving

2.1 Planning

Voor de aanbestedingsprocedure geldt onderstaande indicatieve planning.

Activiteit	Datum/weeknr
Verzenden van de aankondiging door publicatie op www.tenderned.nl	07 december 2016
Uiterste datum indiening verzoeken om nadere inlichtingen	13 januari 2017
Publicatie nota van inlichtingen aanmeldingsfase	17 januari 2017
Uiterste datum ontvangst van de verzoeken tot deelneming	23 januari 2017
Selectiefase	
Openen van de digitale kluis in TenderNed met verzoeken tot deelneming	24 januari 2017
Verzenden van de mededeling van selectiebeslissing (uitsluiting of afwijzing en uitnodiging)	03 februari 2017
Uiterste datum indienen bezwaar op de selectiebeslissing	10 februari 2017
Inschrijvingsfase	
1 ^e ronde verstrekken nadere inlichtingen inclusief toelichting Best Value aanpak	14 februari 2017
Verstrekken nadere inlichtingen in geval van gerechtvaardigd economisch belang	06 t/m 10 maart 2017
Verstrekken laatste inlichtingen	21 maart 2017
Datum verzenden nota van inlichtingen inschrijvingsfase	23 maart 2017
Uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen	14 april 2017
Beoordelingsfase	
Openen van de digitale kluis in TenderNed met inschrijvingen	18 april 2017
Beoordeling van de inschrijvingen (schriftelijk deel)	24 april t/m 04 mei 2017
Beoordeling van de inschrijvingen (doorgronding project door sleutelfunctionarissen)	11 mei t/m 19 mei 2017
Verzenden van de gunningsbeslissing	02 juni 2017
Uiterste datum rechtsbeschermingstermijn	22 juni 2017
Onderbouwings- en transitiefase	
Indienen planning onderbouwingfase (dag-tot-dag planning)	15 juni 2017
Startbijeenkomst (kick-off meeting)	23 juni 2017
Start transitiefase	03-07-2017 (M&W)

	02-08-2017 (ZO)
Training wekelijkse rapportage	
Stakeholder bijeenkomst	
Review bijeenkomst (summary meeting)	
Award meeting	
Verlening van de opdracht	Uiterlijk 28 augustus 2017

Aan bovenstaande planning kunnen geen rechten worden ontleend. De planning die is opgenomen in TenderNed prevaleert. De aanbesteder behoudt zich het recht voor de planning te wijzigen. De bovenbeschreven planning is derhalve indicatief, waarbij de grootst mogelijke zorg in acht wordt genomen om de uiterste datum voor het indienen van de inschrijvingen aan te houden. De datum voor het verzenden van de opdrachtverlening is gebaseerd op een schatting van de duur van de onderbouwingsfase van 8 werkweken.

2.2 Inlichtingen

In de inschrijvingsfase wordt een algemene, voor alle tot inschrijving uitgenodigde gegadigden toegankelijke, inlichtingenbijeenkomst gehouden. Nadere inlichtingen als bedoeld in artikel 3.26 van het ARW 2016 worden alleen verstrekt indien de tot inschrijving uitgenodigde gegadigde daar om verzoekt.

Ten overvloede wordt gemeld dat in gebouwen van de Rijksoverheid een legitimatieplicht geldt.

2.2.1 Nadere inlichtingen als bedoeld in artikel 3.25 van het ARW 2016

Nadere inlichtingen over dit inschrijvings- en beoordelingsdocument, de contractdocumenten en de overige aanbestedingsdocumenten kunnen tot uiterlijk 21 maart 2017 worden aangevraagd door middel van TenderNed, "Vragen en antwoorden".

Vragen dienen helder en duidelijk te zijn geformuleerd met een referentie naar het onderdeel van de aanbestedingsdocumenten waarop de vraag betrekking heeft. Vragen worden zo spoedig mogelijk door de aanbesteder beantwoord door middel van TenderNed, "Vragen en antwoorden".

De via TenderNed gestelde vragen en de daarop gegeven antwoorden worden door de aanbesteder, na sluiting van de termijn voor inlichtingen, vastgelegd in een nota van inlichtingen. Deze nota wordt gepubliceerd op TenderNed.

Nadere inlichtingen kunnen tevens mondeling worden aangevraagd tijdens een inlichtingenbijeenkomst.

De inlichtingenbijeenkomst vindt plaats op 14 februari 2017 van 13.00 uur tot 17.00 uur.

Tijdens deze bijeenkomst zal de aanbesteder de aard en de omvang van de opdracht en de contractdocumenten nader presenteren.

Deze bijeenkomst vindt plaats te 's-Hertogenbosch, Zuidwal 58, zaal 3.

Indien nodig zal de aanbesteder meerdere inlichtingenbijeenkomsten organiseren.

Eenieder die aanwezig wil zijn bij een inlichtingenbijeenkomst, is verplicht een presentielijst in te vullen en te ondertekenen. Degene die hier niet aan voldoet, wordt niet toegelaten tot de bijeenkomst.

Zo spoedig mogelijk na een gehouden inlichtingenbijeenkomst wordt een nota van inlichtingen opgesteld. Deze nota wordt gepubliceerd op TenderNed.

2.2.2 Nadere inlichtingen als bedoeld in artikel 3.26 van het ARW 2016

Een tot inschrijving uitgenodigde gegadigde kan verzoeken om nadere inlichtingen als bedoeld in artikel 3.26 van het ARW 2016.

Een dergelijk verzoek om inlichtingen kan worden ingediend door middel van TenderNed, "Vragen en antwoorden". In TenderNed dient dan verzocht te worden om de vraag individueel te behandelen en dient in de vraag gerechtvaardigd economisch belang te worden gemotiveerd. Dergelijke inlichtingen worden uitsluitend verstrekt in de periode van 6 tot en met 10 maart 2017.

Daarnaast kan een tot inschrijving uitgenodigde gegadigde eenmalig verzoeken om een bijeenkomst inzake bedoelde nadere inlichtingen. Een dergelijk verzoek dient vóór 24 februari 2017 te zijn ingediend door middel van TenderNed, "Berichten". Bij het verzoek dient te worden aangegeven:

- de vragen die de ondernemer wil stellen;
- waarom, ten aanzien van die vragen, sprake is van een gerechtvaardigd economisch belang.

Indien het verzoek door de aanbesteder wordt gehonoreerd, worden in overleg met de betreffende tot inschrijving uitgenodigde gegadigde een datum en een tijdstip voor een bijeenkomst vastgesteld, binnen de periode van 6 tot en met 10 maart 2017.

Indien de aanbesteder oordeelt dat er geen sprake is gerechtvaardigd economisch belang, dan wordt de ondernemer in de gelegenheid gesteld zijn verzoek om nadere inlichtingen in te trekken zonder dat de gevraagde inlichtingen worden verstrekt dan wel zijn verzoek om nadere inlichtingen op nieuw in te dienen doch dan als een verzoek om nadere inlichtingen als bedoeld in artikel 3.25 van het ARW 2016.

Van de tijdens de bijeenkomst door de tot inschrijving uitgenodigde gegadigde gestelde vragen en de daarop door de aanbesteder gegeven antwoorden wordt door de aanbesteder een proces-verbaal opgesteld. De tot inschrijving uitgenodigde gegadigde ontvangt dat proces-verbaal door middel van TenderNed, "Berichten".

2.2.3 Ter inzage liggende documenten

Er liggen geen documenten ter inzage.

Tot inschrijving uitgenodigde gegadigden kunnen de aanbesteder verzoeken om meerdere of andere gegevens met betrekking tot het in stand te houden areaal. Een dergelijk verzoek dient gemotiveerd te worden gedaan en dient uiterlijk 17 maart 2017 te zijn ingediend bij de aanbesteder door middel van TenderNed, "Berichten".

De aanbesteder zal het verzoek beoordelen en gemotiveerd toe- of afwijzen. Indien het verzoek wordt toegewezen worden de betreffende gegevens tegelijkertijd aan alle tot inschrijving uitgenodigde gegadigden verstrekt.

2.3 Inschrijvingsfase

2.3.1 Bij de inschrijving te verstrekken documenten

1. De inschrijving dient te geschieden op het bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument gevoegde inschrijvingsbiljet (bijlage D bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument) dan wel op een geheel overeenkomstig daaraan opgesteld biljet.
2. De inschrijver dient bij zijn inschrijvingsbiljet een verklaring te voegen als genoemd in artikel 3.35.3 van het ARW 2016 (model K).
Met nadruk wordt gewezen op de ondertekening digitaal conform paragraaf 2.4.1 door een bestuurder die ter zake de inschrijver rechtsgeldig vertegenwoordigt als beschreven in voornoemd artikel.
3. De inschrijver dient bij zijn inschrijvingsbiljet een volledig ingevulde, gedateerde en conform paragraaf 2.4.1 digitaal ondertekende verklaring conform bijlage F bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument te voegen waarin hij aangeeft dat hij bij het opstellen van zijn inschrijving rekening heeft gehouden met de verplichtingen op het gebied van het milieu-, sociaal en arbeidsrecht uit hoofde van het recht van de Europese Unie, het nationale recht, collectieve arbeidsovereenkomsten en uit hoofde van de in bijlage X van richtlijn 2014/24/EU vermelde bepalingen van internationaal milieu-, sociaal en arbeidsrecht.

2.3.2 Bij de inschrijving te verstrekken prijsdocumenten

Vraag	Kunnen de budgetten die beschikbaar zijn voor de programmering tussen de percelen onderling verschuiven afhankelijk van de degeneratie van de assets en de daaruit voortvloeiende te stellen prioriteiten? Met andere woorden kan er budget verschoven worden van het ene naar het andere perceel?
Antwoord	Inschrijver dient bij inschrijving uit te gaan van het genoemde beschikbare budget per perceel in het I&B document, par. 2.3.2.
Vraag	De aanbestedende dienst heeft een budget (inclusief BTW) beschikbaar voor het project, per perceel een bedrag benoemd. Dit zijn budgetten van Rijkswaterstaat inclusief de interne kosten voor het apparaat van de opdrachtgever. In WNZ tender gaf u een plafond bedrag aan voor de inschrijvers. De vraag van onze kant is of er nog een plafondbedrag voor de inschrijving komt of kunt u een bedrag of percentage van uw interne apparaat kosten verstrekken zodat wij het beschikbare bedrag voor het project per perceel kunnen vaststellen?
Antwoord	De inschrijvingssom vermeerderd met de som van de prijzen van de kansen dient op of onder het beschikbare budget voor de opdracht (incl. BTW) te vallen zoals weergegeven per perceel in paragraaf 2.3.2 van het I&B document.

Vraag

Vraag 3) inschrijfsom

De inschrijvingssom dient op of onder het beschikbaar budget te liggen.

Toelichting: Beschikbaar budget

Het beschikbare budget betreft het budget dat beschikbaar is voor het realiseren van het werk minus de interne apparaatskosten van opdrachtgever en de kosten voor het beheersen van risico's die buiten de invloedssfeer van de opdrachtnemer vallen.

Klopt het dat, obv uw toelichting, nog kosten BIJ het genoemde bedrag komen voor interne apparaatskosten en beheersen van risico's? Of zijn deze juist opgenomen in het budget?

Kunt u mogelijk een fictief rekenvoorbeeld ter beschikking stellen om de definitie van "beschikbaar budget" transparant te maken?

Antwoord

De inschrijvingssom vermeerderd met de som van de prijzen van de kansen dient op of onder het beschikbare budget voor de opdracht te liggen. De interne apparaatskosten van de opdrachtgever en de kosten voor het beheersen van risico's die buiten de invloedssfeer van de opdrachtnemer vallen maken wel deel uit van het werk, maar niet van de opdracht. Het beschikbare budget voor de opdracht wordt dus niet verhoogd. Wellicht ten overvloede merk ik op dat de genoemde budgetten inclusief BTW zijn.

Vraag

Wil OG het in overweging nemen ook een drempelbedrag per perceel toe te voegen?

Antwoord

De opdrachtgever zal geen onderdrempel toevoegen.

Vraag	I&B Document paragraaf 2.3.2 (Beschikbaar budget) 1) De aanbesteder heeft het volgende budget beschikbaar gesteld (incl BTW) voor de 3-tal percelen, (Klopt dit wel). Het inschrijfbedrag bij de inschrijving is altijd exclusief BTW. 2) Het beschikbare budget betreft het budget dat beschikbaar is voor het realiseren van het werk minus de interne apparaatskosten voor het beheren van de risico's die buiten de invloedssfeer van de opdrachtnemer vallen.(Wat wordt precies met deze toelichting bedoeld)
Antwoord	1) De genoemde budgetten zijn inclusief BTW. 2) Voor het 2e deel van uw vraag citeert u uit het I&B document. Uw citaat is echter onjuist en luidt als volgt: "Het beschikbare budget betreft het budget dat beschikbaar is voor het realiseren van het werk minus de interne apparaatskosten van opdrachtgever en de kosten voor het beheersen van risico's die buiten de invloedssfeer van de opdrachtnemer vallen." Deze zin is op zich duidelijk, de opdrachtgever acht een nadere toelichting dan ook overbodig.

Beschikbaar budget

Aanbesteder heeft het volgende budget (inclusief BTW) beschikbaar voor het project:

Perceel district Zuid Oost:	€ 24.120.000 voor drie jaar inclusief BTW;
Perceel district Midden:	€ 27.849.000 voor drie jaar inclusief BTW;
Perceel district west:	€ 23.947.000 voor drie jaar inclusief BTW.

De inschrijvingssom **vermeerderd met het totaal van de prijzen van de kansen** dient op of onder het beschikbaar budget te liggen.

Toelichting: Beschikbaar budget

Het beschikbare budget betreft het budget dat beschikbaar is voor het realiseren van het werk minus de interne apparaatskosten van opdrachtgever en de kosten voor het beheersen van risico's die buiten de invloedssfeer van de opdrachtnemer vallen.

Concept staat van ontleding van de inschrijvingssom

De inschrijver dient, ter informatie van de aanbesteder, bij zijn inschrijving een volledig ingevulde, gedateerde en conform paragraaf 2.4.1 digitaal ondertekende specificatie van het bedrag van de inschrijving (inschrijvingssom) te verstrekken: Concept staat van ontleding van de inschrijvingssom, conform het format dat als bijlage G bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument is gevoegd.

De in de Concept staat van ontleding van de inschrijvingssom op te nemen bedragen, dienen realistisch te zijn en in redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van de te verrichten werkzaamheden. Het opnemen van een projectkorting is niet toegestaan.

Opgave prijzen van de kansen

De inschrijver dient bij zijn inschrijving een opgave van de prijzen van de kansen (zie paragraaf 2.3.3 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument) te verstrekken, conform het format dat als bijlage E bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument is gevoegd.

Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten

1. De inschrijver dient bij zijn inschrijving een volledig ingevulde, gedateerde en conform paragraaf 2.4.1 digitaal ondertekende staat van prijzen per eenheid op te geven voor het verrichten van werkzaamheden met betrekking tot raamactiviteiten. De prijzen per eenheid dienen te worden vermeld op een bij de inschrijving te voegen: Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten, conform het format dat als bijlage H bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument is gevoegd.
2. Het totaalbedrag van de Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten maakt geen onderdeel uit van de inschrijvingssom.
3. Prijzen per eenheid dienen te worden opgegeven voor elk van de in de Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten genoemde werkzaamheden, leveringen, diensten e.d. In de prijzen per eenheid worden geacht te zijn begrepen alle directe en indirecte kosten, inclusief algemene kosten, winst en risico (AKWR).
4. De in de Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten opgenomen hoeveelheden strekken mede ter bepaling van de economisch meest voordelige inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding en verder uitsluitend ter inlichtingen van de inschrijvers. Afwijkingen van die hoeveelheden geven geen aanleiding tot bijbetaling, schadevergoeding of aanpassing van de prijzen.
5. De in de Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten op te geven prijzen zijn vast gedurende de looptijd van de overeenkomst.

Staat van optionele activiteiten

Vraag	In de alinea 'staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten' beschrijft OG onder bullit 5 dat op te geven prijzen vast zijn gedurende de looptijd van de overeenkomst. Mag ON er van uit gaan dat er wel indexering over plaatsvindt?
Antwoord	De aanpassing aan gestegen/gedaalde lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten is geregeld in annex VII. Verdere indexering vindt niet plaats.

1. De inschrijver dient bij zijn inschrijving met een volledig ingevulde, gedateerde en conform paragraaf 2.4.1 digitaal ondertekende staat van optionele activiteiten bedragen per optionele activiteit op te geven als bedoeld in paragraaf 4.2.3 van de Vraagspecificatie Algemeen. De bedragen per optionele activiteit dienen te worden vermeld op de Staat van optionele activiteiten, conform het format dat als bijlage I bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument is gevoegd.

2. Het totaalbedrag van de Staat van optionele activiteiten maakt geen onderdeel uit van de inschrijvingssom.
3. Bedragen per optionele activiteit dienen te worden opgegeven voor elk van de in de Staat van optionele activiteiten opgenomen optionele activiteiten. In de bedragen per optionele activiteit worden geacht te zijn begrepen alle directe en indirecte kosten, inclusief algemene kosten, winst en risico (AKWR).
4. Het totaalbedrag van de Staat van optionele activiteiten strekt mede ter bepaling van de economisch meest voordelige inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding.
5. Voor de in de Staat van optionele activiteiten opgenomen optionele activiteiten wordt bij het sluiten van de overeenkomst geen opdracht gegeven. Het tijdens de uitvoering van de overeenkomst niet in opdracht geven van optionele activiteiten geeft geen aanleiding tot bijbetaling of schadevergoeding.
6. De in de Staat van optionele activiteiten op te geven bedragen zijn vast tijdens de looptijd van de overeenkomst.

2.3.3

Bij de inschrijving te verstrekken kwalitatieve documenten

Vraag Onduidelijk is of 1 set kwalitatieve documenten wordt ingediend (die betrekking heeft op alle percelen) of dat per perceel een set wordt ingediend. Kunt u de vereisten hieromtrent verduidelijken? Deze vraag is relevant omdat per perceel de prestaties, risico's en kansen (kunnen) verschillen.

Antwoord De aanbesteder verwacht een pakket kwalitatieve documenten voor de gehele opdracht en niet per perceel. Het I&B document wordt hierop aangepast in de 2e Nota van inlichtingen.

Vraag In navolging op vraag 3 zien wij graag bevestigd dat u voor EMVI-criteria 1 t/m 3 elk 1 kwalitatief document verwacht voor de opdracht als geheel en niet een kwalitatief document per perceel. Bij een eerdere aanbesteding in West-Nederland Zuid was dit expliciet opgenomen in par. 2.3.3 van het I&B-document.

Antwoord Dit kunnen wij bevestigen. Het I&B document wordt hierop aangepast bij de 2e Nota van inlichtingen.

Vraag In het I&B-document staat in paragraaf 2.3.3 dat kansen niet strijdig mogen zijn met de eisen van de Vraagspecificatie, uitgezonderd hoofdstuk 4 van de Vraagspecificatie Eisen. In hoofdstuk 4 van de Vraagspecificatie Eisen wordt bij een aantal eisen expliciet verwezen naar de Bijlagen bij de Vraagspecificatie. Mag een kans strijdig zijn met eisen opgenomen in de Bijlagen bij Vraagspecificatie n bij een expliciete verwijzing vanuit de Vraagspecificatie Eisen?

Antwoord In geval van een expliciete verwijzing is dit toegestaan.

Vraag	In hoeverre moet de som van de inschrijfprijs inclusief kansen binnen budget blijven, of mogen kansen een waarde boven budget hebben?
Antwoord	De inschrijvingssom vermeerderd met de som van de prijzen van de kansen dient op of onder het beschikbare budget voor de opdracht te liggen. Dat staat los van de opbrengst van de kansen.

Als deel 2 van de inschrijving dient een pakket te worden verstrekt met de volgende informatie:

Criterium	Kwalitatief document
1 Risico's	Risicodossier opdrachtgever
2 Prestaties	Prestatie-onderbouwing
3 Kansen	Kansendossier
4 CO2-ambitie	Bewijsstukken/CO2-Bewust certificaat

Deze informatie niet per perceel indienen.

Vraag	In de eisen aan het kwalitatieve document wordt aangegeven dat een aanbieding geanonimiseerd moet zijn, bijvoorbeeld projectnamen. In de algemene inlichtingen werd aangegeven dat projectnamen gebruikt mogen worden. Kunt u nader toelichting geven wat de scheidslijn tussen direct en indirect herleidbaar is?
Antwoord	In tegenstelling tot wat u heeft geconcludeerd uit de algemene inlichtingen zal in de meeste gevallen door het noemen van projectnamen direct herleidbaar zijn voor een beoordelaar over welke inschrijver het gaat. Dit is dus niet toegestaan. Zie paragraaf 2.3.3 van het I&B-document. Een strikt onderscheid tussen direct en indirect herleidbaar is niet in algemene zin te geven. Per geval zal inschrijver de afweging moeten maken of een beoordelaar gemakkelijk kan achterhalen wie de inschrijver is.

Vraag	Wat bedoeld aanbesteder met "geen prijsinformatie te bevatten die direct gerelateerd is aan de inschrijfsom en/of plafondprijs"? Wat is de reden dat dit zo opgenomen is?
Antwoord	Om de beoordeling van de kwalitatieve documenten zo objectief mogelijk te houden hebben de beoordelaars geen kennis over de inschrijfsommen. Om deze reden is aangegeven dat de kwalitatieve documenten geen prijsinformatie dienen te bevatten die direct gerelateerd is aan de inschrijfsom en/of plafondprijs.

De kwalitatieve documenten 1 tot en met 3 dienen:

- elk maximaal 2 pagina's A4 te zijn, waarbij gebruik wordt gemaakt van blanco papier zonder logo of andere figuren, lettertype Verdana 9pt wordt

toegepast, een minimale regelafstand van 12 pt wordt aangehouden en met minimale marges van 2,5 cm boven en onder en 3 cm links en rechts wordt gewerkt;

- geanonimiseerd te zijn (dit betekent dat er geen handtekeningen, bedrijfsnamen, namen van opdrachtgevers (met uitzondering van Rijkswaterstaat), logo's, projectnamen, productnamen, technische termen, materiaalbeschrijvingen of namen van personen op de documenten mogen staan die direct herleidbaar zijn naar de inschrijver) met als doel om marketingtermen te elimineren;
- geen prijsinformatie te bevatten die direct gerelateerd is aan de inschrijvingssom en/of plafondprijs.

1. Risico's

Vraag	Vraag 4) Risico-dossier De kosten van de beheersmaatregelen hebben geen invloed op de score. - Indien een beheersmaatregel zeer kostbaar is kan de inschrijver overwegen om deze beheersmaatregel op te nemen in zijn kansendossier, zodat de beheersmaatregel niet drukt op de inschrijvingssom. a) Wat bedoelt u met 'zeer kostbaar', is dit aan inschrijver om te bepalen? b) Wanneer wij een maatregel verplaatsen naar het kansen-dossier; hoe beoordeelt u deze dan als maatregel voor een risico? Of wordt deze maatregel dan enkel als kans gezien?
Antwoord	Het is aan de inschrijver om te bepalen wanneer een beheersmaatregel te kostbaar is om deze deel uit te laten maken van de inschrijvingssom. Indien de beheersmaatregel deel uitmaakt van het kansendossier wordt de beheersmaatregel enkel als kans beoordeeld. De dossiers moeten afzonderlijk van elkaar beoordeeld kunnen worden.
Vraag	Is het correct dat de kosten voor de beheersmaatregelen van de OG risico's (buiten invloedssfeer van ON) liggen voor OG zijn en niet in de inschrijfsom opgenomen dienen te worden?
Antwoord	Het is aan de inschrijver om aan te geven of beheersmaatregelen en de kosten van deze beheersmaatregelen van de opdrachtgeversrisico's in de scope van de opdracht worden opgenomen. Conform het inschrijvings- en beoordelingsdocument hebben de kosten van de beheersmaatregelen geen invloed op de score. Indien een beheersmaatregel zeer kostbaar is kan de inschrijver overwegen om deze beheersmaatregel als kans op te nemen, zodat de beheersmaatregel niet drukt op de inschrijvingssom.

Vraag	I&B document paragraaf 2.3.3. (onderdeel 2 Prestaties).De inschrijver dient in de prestatie-onderbouwing, conform de opzet van het formaat in bijlage I: . Is dit wel correct, moet dit niet bijlage K zijn.
Antwoord	Deze constatering is juist.

De doelstelling van de aanbesteder voor het gunningscriterium staat beschreven in bijlage C, tabel EMVI-BPKV -criteria.

De inschrijver dient in het risicodossier opdrachtgever, conform de opzet van het format in bijlage K:

- de risico's die gealloceerd zijn bij de opdrachtgever te identificeren en te prioriteren (de grootste/belangrijkste eerst);
- aan te geven waarom het een risico is;
- de beheersmaatregelen te benoemen;
- de effectiviteit van de beheersmaatregelen te onderbouwen met dominante informatie.

Definitie: Dominante informatie

Dominante informatie is simpel, gemakkelijk te verifiëren en te kwantificeren, vereist geen vakinhoudelijke expertise om de informatie te begrijpen en is te zien als "logisch", "gezond verstand", "overduidelijk" en/of bevat zo veel mogelijk verifieerbare prestatie-informatie.

Definitie: Verifieerbare prestatie-informatie

Verifieerbare prestatie-informatie is een uitingvorm van dominante informatie. Het betreft informatie die de aangeboden kwaliteit onderschrijft en die verifieerbaar is. Prestatie-informatie is daarmee gekoppeld aan een prestatie die betrekking heeft op de inschrijving (de toekomst) en kan worden geverifieerd door middel van aantoonbare feiten (uit het verleden) of door middel van een plausibele verklaring die aantoont dat de prestatie in de toekomst gehaald kan worden. Verifieerbare prestatie-informatie is niet de verificatiemethode waarmee de prestatie wordt aangetoond.

Definitie: Prestatie

Prestatie kan zijn: werkwijze, mensen, middelen, materialen, technieken, oplossingen, etc. De prestatie hoeft niet alleen betrekking te hebben op het geheel, maar mag ook betrekking hebben op onderdelen.

2. Prestaties

Het doel van het gunningscriterium staat beschreven in bijlage C, tabel EMVI-BPKV -criteria.

De inschrijver dient in de prestatie-onderbouwing, conform de opzet van het format in Bijlage K:

- de door inschrijver aangeboden prestatie te beschrijven in de vorm van een bewering;
- aan de hand van dominante informatie aan te tonen dat de aangeboden prestatie daadwerkelijk kan worden behaald.

3. Kansen

Vraag	Vraag 2) Kansendossier Kansen: Een leeg kansendossier voegt geen waarde toe en scoort neutraal op het kwaliteitscriterium kansen. Kunt u bevestigen dat een "gevuld" kansendossier dus nooit lager kan scoren dan neutraal?
Antwoord	Een gevuld kansendossier kan ook ruim onvoldoende of zeer slecht scoren.

Het doel van het gunningscriterium staat beschreven in bijlage C, tabel EMVI-BPKV-criteria.

Definitie: Kans
<i>Een kans is een optie, als bedoeld in de Aanbestedingswet 2.163c, die waarde toevoegt aan de projectdoelstellingen, die niet noodzakelijk is om het beoogde eindresultaat te realiseren, en waarbij de baten van de kans opwegen tegen de kosten.</i>

De inschrijver dient in het kansendossier, conform de opzet van het format in Bijlage K:

- de belangrijkste kansen te identificeren en te prioriteren (de grootste/belangrijkste eerst);
- per kans aan te geven op welke wijze deze extra waarde toevoegt aan de projectdoelstellingen (conform paragraaf 2.2.2 van de Vraagspecificatie Algemeen);
- de prijs van de kans op te nemen;
- de impact van de kans op tijd, geld en kwaliteit op te nemen;
- de effectiviteit van de kans te onderbouwen met dominante informatie.

Als kansen in het kansendossier elkaar uitsluiten aangezien deze niet gelijktijdig uitgevoerd kunnen worden, dan dient hiervan melding te worden gemaakt in het kansendossier.

De inschrijver dient de in het kansendossier opgenomen kansen:

- meer waarde te laten toevoegen dan de eisen van de Vraagspecificatie, maar niet strijdig te laten zijn met deze eisen.
- géén onderdeel te laten uitmaken van de inschrijvingssom en van de planning (zie paragraaf 2.3.4 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument);
- géén onderdeel te laten uitmaken van de werkzaamheden zoals deze voortvloeien uit de Vraagspecificatie.

Uitgezonderd van voorgaande bepaling is hoofdstuk 4 van de Vraagspecificatie Eisen, waarbij:

- de inschrijver kansen mag indienen die strijdig mogen zijn met deze eisen in de Vraagspecificatie;
- de beoogd opdrachtnemer in de onderbouwingsfase (zie hoofdstuk 5) dient aan te geven met welke eisen de betreffende kansen strijdig zijn en tevens een nadere onderbouwing van de meerwaarde van de kansen dient te verstrekken.

- de beoogd opdrachtnemer werkzaamheden die voortvloeien uit de vraagspecificatie niet als kans mag indienen.

4. CO₂-ambitie

De aanbesteder heeft als ambitie CO₂-emissie te reduceren bij de uitvoering van infrastructurele werken. Dat kan alleen door en met actieve inzet van marktpartijen. De aanbesteder heeft gekozen een kader te hanteren waarbij de marktpartijen die invulling geven aan deze CO₂-ambitie tijdens de uitvoering, een voordeel verkrijgen bij verlening van de opdracht.

Het CO₂-ambitieniveau van de inschrijver wordt aangegeven op het inschrijvingsbiljet. De inschrijver kan kiezen uit de CO₂-ambitieniveaus die nader zijn beschreven in bijlage J bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument. Hoe hoger het aangeboden CO₂-ambitieniveau van de inschrijver is, hoe hoger de fictieve vermindering van de inschrijvingsom.

Aan het aangeboden CO₂-ambitieniveau hoeft pas invulling te worden gegeven na verlening van de opdracht. De opdrachtnemer dient, gedurende de looptijd van de overeenkomst en ten minste jaarlijks, aan te tonen dat tijdens de verdere uitvoering aan ten minste het aangeboden CO₂-ambitieniveau is voldaan. Dit kan volgens twee methoden:

1. door een CO₂-Bewust certificaat te overleggen dat past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau. Indien de inschrijver bestaat uit een samenwerkingsverband van bedrijven, dient iedere deelnemer in dat samenwerkingsverband een CO₂-Bewust certificaat te overleggen dat ten minste past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau, of
2. door projectspecifiek bewijsstukken te leveren dat de opdracht wordt uitgevoerd conform het aangeboden CO₂-ambitieniveau, met toepassing van de criteria zoals vermeld in de tabellen opgenomen in het document 'Handreiking Aanbesteden Versie 3.0, Het EMVI criterium CO₂-Prestatieladder voor aanbestedende diensten' (05-02-2016, Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen). De criteria zijn tevens opgenomen in bijlage J bij dit inschrijving- en beoordelingsdocument.

Bij de tweede methode (projectspecifiek bewijsstukken leveren) dient de inschrijver bij inschrijving op het inschrijvingsbiljet aan te geven welke certificerende instelling (CI) de toetsing zal uitvoeren en gelden tijdens de realisatie de volgende voorwaarden:

- a. bewijsstukken bestaan uit een projectdossier en een verklaring van genoemde CI of voldaan wordt aan het aangeboden CO₂-ambitieniveau, inclusief alle onderliggende niveaus, en
- b. het voldoen aan het aangeboden CO₂-ambitieniveau dient te worden geborgd in het door de opdrachtnemer te gebruiken projectmanagementsysteem, en
- c. op basis van het projectdossier en borging in het projectmanagementsysteem laat de opdrachtnemer de aangewezen CI toetsen of er voldaan wordt aan het aangeboden ambitieniveau, en
- d. de opdrachtnemer toont aan dat de CI geaccrediteerd is voor certificering op het niveau van het CO₂-Bewust certificaat dat correspondeert met het aangeboden CO₂-ambitieniveau en dat de persoon die de toetsing uitvoert namens de CI aantoonbaar ervaring heeft met certificeringen van bedrijven op het niveau van het CO₂-Bewust certificaat dat correspondeert met het aangeboden CO₂-ambitieniveau, en

- e. de toetsing door de CI vindt binnen één jaar na opdrachtverlening en vervolgens jaarlijks plaats, gedurende de realisatie van de opdracht, en
- f. indien de opdrachtnemer beschikt over een CO₂-bewust certificaat op een lager ambitieniveau kan de opdrachtnemer weliswaar de bewijslast deels baseren op informatie uit het managementsysteem behorende bij het CO₂-bewust certificaat, maar dient het bewijs echter nadrukkelijk geheel projectspecifiek te worden geleverd voor het aangeboden CO₂-ambitieniveau inclusief alle onderliggende CO₂-ambitieniveaus (een gemengde bewijsvoering wordt niet toegestaan)."

2.3.4 *Bij de inschrijving te verstrekken overige documenten*

Bij de inschrijving dienen tevens de onderstaande documenten te worden ingediend. Deze documenten worden niet aan de hand van de gunningscriteria beoordeeld, maar dienen als input voor de interviews met de sleutelfunctionarissen.

1. Transitieplanning

Het doel van de transitieplanning is om inzicht te geven in de beoogde werkzaamheden van de inschrijver in de "transitieperiode voor aanvang Overeenkomst" conform Vraagspecificatie Proces, eis SM200.

De inschrijver dient in de transitieplanning de hoofdactiviteiten op te nemen.

De planning dient maximaal 1 pagina A3 te zijn.

2. Toelichting op de projectorganisatie

Vraag	Vraag 5) Sleutelfunctionarissen n.a.v. 1e vraag en antwoord export De eis dat sleutelfunctionaris 2 de omgevingsmanager is, is losgelaten. Is alleen de functienaam losgelaten? Kunt u dit nader toelichten en volledig transparant maken welke rolomschrijving u ziet bij de 2e sleutelfunctionaris? Dient de 2e sleutelfunctionaris alleen de processen in het kader van omgevingsmanagement in zijn takenpakket te hebben en is dit ook de focus bij het interview?
Antwoord	De 2e sleutelfunctionaris dient in ieder geval verantwoordelijk te zijn voor het proces/de processen omgevingsmanagement conform de vraagspecificatie. De sleutel functionarissen dienen het project en de inschrijving te doorgronden. Bij het interview dient aan de hand van dominante informatie aangetoond te worden dat de beweringen, kansen en prestaties daadwerkelijk kunnen worden waargemaakt.

Het doel van de toelichting op de projectorganisatie is om aanbesteder te informeren over de sleutelfunctionarissen.

De inschrijver dient in de toelichting op de projectorganisatie op te nemen:

- een functieprofiel van de sleutelfunctionarissen projectmanager en een door de inschrijver in te vullen functionaris, bestaande uit:
 - een foto;
 - de naam;
 - de positie in de projectorganisatie;
 - de taken en verantwoordelijkheden;
 - de opleiding en ervaring.
- een beschrijving van de processen of werkpakketten waarvoor de sleutelfunctionarissen verantwoordelijk zijn, namelijk:
 - projectmanager: integraal verantwoordelijk voor de werkzaamheden.
 - Tweede sleutelfunctionaris: tenminste verantwoordelijk voor het proces/de processen omgevingsmanagement conform de Vraagspecificatie.

De toelichting op de projectorganisatie dient in totaal maximaal 2 pagina's A4 te zijn.

2.3.5 *Doorgroting van het project door sleutelfunctionarissen*

Als onderdeel van de inschrijving wordt een gesprek met de door de inschrijver aangeboden sleutelfunctionarissen gevoerd:

Criterion	Bestand
4 Doorgroting van het project door sleutelfunctionarissen	Audiobestand

Het doel van het gunningscriterium staat beschreven in bijlage C, tabel EMVI-criteria.

Met iedere sleutelfunctionaris wordt afzonderlijk een gesprek van maximaal 60 minuten gevoerd. De aanbesteder bepaalt de locatie, de datum en het tijdstip van het gesprek.

De sleutelfunctionarissen van de inschrijver dienen:

- bij de gehele realisatie van de opdracht te worden betrokken;
- aan de hand van dominante informatie aan te tonen dat de beweringen, kansen en prestaties daadwerkelijk kunnen worden waargemaakt.

2.3.6 *Inschrijving door een samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie)*

1. Het is een tot inschrijving uitgenodigde gegadigde niet toegestaan als samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie) een inschrijving te doen, tenzij de gegadigden gezamenlijk (als samenwerkingsverband van ondernemers) tot inschrijving zijn uitgenodigd.
2. Indien de aanbesteder vermoedt dat het aantal ondernemingen in een samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie) onevenredig groot is, gelet op de Mededingingswet, zal de aanbesteder een melding doen bij de Autoriteit Consument en Markt.
3. In aanvulling op het bepaalde in artikel 3.29.2 van het ARW 2016 wordt bepaald dat een ondernemer in een samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie) die voor minder dan 10% van het bedrag van de inschrijving

deelneemt in de uitvoering van de opdracht, hoofdelijk aansprakelijk is voor de nakoming van alle uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen, doch tot ten hoogste 10% van het bedrag van de inschrijving.

4. Het bepaalde in lid 3 geldt uitsluitend indien de deelname van een ondernemer voor minder dan 10% bij de inschrijving uitdrukkelijk is aangegeven op het inschrijvingsbiljet en deze deelname, indien de aanbesteder daarom verzoekt, wordt gespecificeerd en aangetoond.

2.4 Inschrijving

2.4.1 Indienen van een inschrijving

1. De bij de inschrijving te verstrekken documenten dienen te zijn gesteld in de Nederlandse taal.
2. Een inschrijving kan uitsluitend digitaal worden ingediend door middel van TenderNed. Bij een andere wijze van indienen wordt de inschrijving niet in behandeling genomen.
3. De inschrijving dient uiterlijk vóór 14 april 2017 15.00 uur te zijn ingediend, waarbij de klok van TenderNed bepalend is. Op dat tijdstip eindigt de inschrijvingstermijn en sluit de digitale kluis in TenderNed. Het genoemde tijdstip en de genoemde datum gelden als uiterste tijdstip en uiterste datum voor ontvangst van de inschrijvingen.
4. Alle bij inschrijving te verstrekken documenten kunnen uitsluitend digitaal worden ingediend door middel van TenderNed.
5. De bij inschrijving te verstrekken documenten dienen te zijn ondertekend door een bevoegd vertegenwoordiger van de inschrijver.
6. De documenten die dienen te worden ondertekend dienen in pdf-format te zijn voorzien van een gekwalificeerde elektronische handtekening met beveiligingsniveau IV (PKI-overheid certificaat of EU Qualified certificaat).
7. In geval TenderNed op het uiterste tijdstip voor ontvangst van de inschrijving niet toegankelijk is als gevolg van een storing bij eHerkenning, in TenderNed of aan het hoogspanningsnet, dan is er sprake van een overmachtsituatie. In voorkomend geval kan het uiterste tijdstip voor ontvangst van de inschrijvingen, afhankelijk van de situatie en de gevolgen, door de aanbesteder worden uitgesteld. Het gewijzigde uiterste tijdstip voor ontvangst van de inschrijvingen wordt bekend gemaakt aan de tot inschrijving uitgenodigde gegadigden via TenderNed, "Rectificatie".

2.4.2 Opening van de inschrijvingen

1. De opening van de inschrijvingen vindt plaats op 18 april 2017 omstreeks 10.00 uur door een vanwege de aanbesteder ingestelde aanbestedingscommissie. De aanbestedingscommissie opent dan de digitale kluis in TenderNed.
2. Behalve de leden van de in lid 1 genoemde aanbestedingscommissie mag niemand bij de opening van de inschrijvingen aanwezig zijn.
3. De aanbestedingscommissie stelt vast, aan de hand van de inschrijvingsbiljetten:
 - a. het aantal inschrijvingen dat is gedaan;
 - b. door wie een inschrijving is gedaan.
4. De aanbestedingscommissie gaat na of de vereiste documenten in TenderNed zijn ingediend.

5. De aanbestedingscommissie doet geen uitspraak over de geldigheid of ongeldigheid van de inschrijvingen; dit is voorbehouden aan de aanbesteder.
6. Het proces-verbaal van opening van de inschrijvingen wordt opgesteld door de aanbestedingscommissie en ondertekend door de leden van die commissie. Het proces-verbaal wordt toegezonden aan alle inschrijvers door middel van TenderNed, "Berichten".

2.4.3 *Gestanddoening*

De inschrijver dient zijn inschrijving gestand te doen gedurende 5 maanden na de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen.

2.4.4 *Varianten van de inschrijver*

Het indienen van varianten van de inschrijver is niet toegestaan.

2.4.5 *Bevoegdheid tot het doen van een inschrijving*

1. De inschrijving dient te zijn gedaan door een daartoe bevoegde vertegenwoordiger van de inschrijver.
2. Binnen twee werkdagen na een daartoe ontvangen verzoek van de aanbesteder, door middel van TenderNed, "Berichten", dient de inschrijver een (kopie van een) uittreksel uit het register van de Kamer van Koophandel te verstrekken, waarin is aangegeven wie namens de onderneming bevoegd is de inschrijving te ondertekenen.
Indien ondertekening geschiedt door een ander dan degene die is vermeld in het register dient tevens (een gewaarmerkte kopie van) de daartoe vereiste volmacht te worden verstrekt.
3. Indien inschrijving geschiedt door een samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie), al dan niet als vennootschap onder firma, dienen de in lid 2 genoemde bescheiden door iedere ondernemer afzonderlijk te worden verstrekt.
4. Indien de inschrijver niet is gevestigd in Nederland dienen uittreksels en/of bescheiden te worden verstrekt waaruit de bevoegdheid blijkt, overeenkomstig de wettelijke bepalingen geldend in het land van vestiging.
5. Indien blijkt dat de inschrijving is gedaan door een persoon die daartoe, op het moment dat de inschrijving werd gedaan, niet bevoegd was, wordt de inschrijving geacht niet te zijn gedaan.

3 Uitsluitingsgronden

3.1 Uitsluitingsgronden

1. Een inschrijver die zich bevindt in één of meer van de omstandigheden genoemd in de artikelen 3.13.1 tot en met 3.13.5 of 3.13.7 van het ARW 2016 wordt uitgesloten van deelneming aan de aanbestedingsprocedure, overigens onverminderd het bepaalde in artikel 3.13.12 van het ARW 2016. Indien inschrijving geschiedt door een samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie), al dan niet als vennootschap onder firma, wordt het samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie) uitgesloten van deelneming aan de aanbestedingsprocedure, wanneer één of meer van de ondernemers zich in één of meer van deze omstandigheden bevindt.
2. Indien mocht blijken dat een andere natuurlijke of rechtspersoon op wiens financiële en economische draagkracht en/of technische bekwaamheid de inschrijver zich in de selectiefase van deze aanbestedingsprocedure heeft beroepen, zich bevindt in één of meer van de omstandigheden genoemd in de artikelen 3.13.1 tot en met 3.13.5 of 3.13.7 van het ARW 2016, zal de inschrijver worden uitgesloten van deelneming aan de aanbestedingsprocedure.
3. Als bewijsmiddelen verlangt de aanbesteder de documenten als genoemd in de artikelen 3.13.6 respectievelijk 3.13.9 van het ARW 2016.
De bewijsmiddelen dienen te worden verstrekt binnen twee werkdagen na een daartoe ontvangen verzoek van de aanbesteder, door middel van TenderNed, "Berichten".
4. Indien de aanbesteder aanwijzingen heeft dat een inschrijver zich bevindt in één of meer van de omstandigheden genoemd in de artikelen 3.13.1 tot en met 3.13.5 of 3.13.7 van het ARW 2016, maar er bij de aanbesteder onvoldoende informatie beschikbaar is om het uitsluiten van die inschrijver te motiveren, dan kan door de aanbesteder advies worden gevraagd aan het Bureau BIBOB (zie artikel 8 van de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet BIBOB)).
De inschrijver over wie advies is gevraagd, wordt door de aanbesteder over de inhoud van dat advies geïnformeerd.
Het in dit lid bepaalde geldt mutatis mutandis voor ondernemers in een samenwerkingsverband van ondernemers (combinatie) dan wel andere natuurlijke of rechtspersonen bedoeld in lid 2.

3.2 Voorkennis en belangenverstrengeling

1. De richtlijnen van Rijkswaterstaat ter voorkoming van voorkennis en belangenverstrengeling, zoals opgenomen in de nota 'Scheiding van belang, Beleid tegen belangenverstrengeling bij de aanbesteding' d.d. 14 september 2007 (zie www.rws.nl/scheidingvanbelang), zijn onverkort van toepassing op deze aanbestedingsprocedure.
2. Indien er sprake is van betrokkenheid bij de voorbereiding van de opdracht, wordt er vermoed sprake te zijn van voorkennis en/of belangenverstrengeling.
3. De aanbesteder stelt de inschrijver in de gelegenheid om, ten genoegen van de aanbesteder, het in lid 2 bedoelde vermoeden te weerleggen en aan te tonen dat de eerlijke mededinging niet wordt geschaad door de (eerdere)

betrokkenheid. Een inschrijver kan worden uitgesloten van deelneming aan de aanbestedingsprocedure indien het vermoeden bedoeld in lid 2 niet wordt weerlegd of indien er conflicterende belangen zijn die een negatieve invloed kunnen hebben op de uitvoering van de opdracht.

4 Beoordeling en gunningsbeslissing

4.1 Algemeen

De beoordeling van de inschrijvingen en de uiteindelijke opdrachtverlening zal plaatsvinden op grond van het gunningscriterium Economisch meest voordelige inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding '(EMVI-BPKV)'. Om te bepalen welke inschrijving de economisch meest voordelige met de beste prijs-kwaliteitsverhouding is, worden de inschrijvingen beoordeeld overeenkomstig de beoordelingsprocedure opgenomen in paragraaf 4.2.

4.2 Gunningscriteria

De opdracht wordt verleend aan de inschrijver die de economisch meest voordelige inschrijving met de beste prijs-kwaliteitsverhouding heeft gedaan, mits de inschrijver een geldige inschrijving heeft gedaan, voldoet aan de gestelde geschiktheidseisen en overigens niet behoeft te worden uitgesloten van opdrachtverlening.

Bij de beoordeling welke inschrijver de economisch meest voordelige inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding heeft gedaan worden de criteria gehanteerd als vermeld in bijlage C bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument. De uitwerking van deze criteria is weergegeven in de 'Tabel EMVI-BPKV-criteria' in die bijlage C.

In het in die bijlage C opgenomen 'Rekenblad EMVI-BPKV' staat per criterium de maximaal toe te kennen kwaliteitswaarde vermeld. Het berekeningsresultaat van het rekenblad is de 'Fictieve inschrijvingssom'. Deze wordt verkregen door de inschrijvingssom te vermeerderen met het totaalbedrag van de Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten en te vermeerderen met 60% van het totaalbedrag van de Staat van de optionele activiteiten en te verminderen met de 'Totale kwaliteitswaarde'. De inschrijving die op grond van dit rekenblad de laagste fictieve inschrijvingssom heeft, is de economisch meest voordelige inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding.

Indien twee of meer inschrijvingen een gelijke en laagste fictieve inschrijvingssom hebben, dan is daarvan de inschrijving met de hoogste totale kwaliteitswaarde de economisch meest voordelige inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding. Indien in dat geval ook de totale kwaliteitswaarde gelijk is, bepaalt het lot.

De beoordeling van de bij inschrijving ingediende informatie met betrekking tot in paragraaf 2.3.3 vermelde kwaliteitscriteria (criteria 1 t/m 3) en in paragraaf 2.3.5 vermeld kwaliteitscriterium 4 geschiedt door middel van 'direct beoordelen'. De beoordeling vindt plaats door een beoordelingsteam samengesteld uit ter zake kundige beoordelaars op de te onderscheiden (deel)vakgebieden.

De bij de inschrijving te verstrekken overige documenten zoals beschreven in paragraaf 2.3.4 worden niet inhoudelijk beoordeeld maar worden getoetst op volledigheid. Indien deze documenten evenwel niet of onvolledig worden verstrekt kan de inschrijving als ongeldig ter zijde worden gelegd.

Aan één inschrijver wordt niet meer dan één perceel gegund. Indien één inschrijver op meerdere percelen heeft ingeschreven en deze inschrijver voor twee of drie percelen de economisch meest voordelige inschrijving met beste prijs-kwaliteitverhouding heeft gedaan, komt hij, gelet op de door hem uitgesproken voorkeur zoals aangegeven op het desbetreffende inschrijvingsbiljet, in aanmerking voor het perceel van zijn eerste voorkeur. Indien het perceel van zijn eerste voorkeur al aan een andere inschrijver (die een lager fictieve inschrijving heeft gedaan) is gegund, komt de inschrijver in aanmerking voor het perceel van zijn tweede voorkeur. Indien het perceel van zijn tweede voorkeur eveneens al aan een andere inschrijver (die een lager fictieve inschrijving heeft gedaan) is gegund, komt de inschrijver in aanmerking voor het perceel van zijn derde voorkeur. Hierbij geldt voorkeur 1 als hoogste voorkeur en voorkeur 3 als laagste voorkeur.

4.3 Verstrekken bankgarantie

Voordat de opdracht daadwerkelijk wordt verleend dient de inschrijver die voor de opdracht in aanmerking komt de bankgarantie te verstrekken als genoemd in artikel 17 van de basisovereenkomst.

Het verzoek tot het verstrekken van de bankgarantie wordt aan de inschrijver gedaan bij de schriftelijke mededeling van de gunningsbeslissing van de aanbestedder.

De betreffende inschrijver doet zijn inschrijving gestand totdat de opdracht daadwerkelijk is verleend.

4.4 Abnormaal lage inschrijving

In verband met het bepaalde in artikel 3.37 van het ARW 2016 geldt in elk geval dat wordt vermoed dat een inschrijving abnormaal laag is indien:

1. er ten minste vijf inschrijvingen zijn ontvangen, en
2. de inschrijvingssom meer dan 50% lager is dan het gemiddelde van alle overige inschrijvingssommen, en
3. de inschrijvingssom meer dan 20% lager is dan de opvolgende inschrijvingssom.

4.5 Gunningsbeslissing

Nadat de beoordeling van de inschrijvingen is afgerond, verstuurt de aanbestedder aan de inschrijvers de gunningsbeslissing. De inschrijver die de economisch meest voordelige inschrijving heeft gedaan en die voor de opdracht in aanmerking komt, wordt daarbij aangewezen als beoogd opdrachtnemer. Paragraaf 6.1 sub 2 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument is van toepassing op deze gunningsbeslissing.

Tevens vangt met het versturen van de gunningsbeslissing de "transitieperiode voor aanvang Overeenkomst" aan, conform Vraagspecificatie Proces, eis SM200.

5 Onderbouwingsfase en opdrachtverlening

5.1 Algemeen

1. Met het versturen van de gunningsbeslissing vangt de onderbouwingsfase aan. In deze fase onderbouwt de beoogd opdrachtnemer zijn inschrijving door het indienen van de in paragraaf 5.2.1 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument gespecificeerde documenten.

Aanpassing van de inschrijving is niet toegestaan. De onderbouwingsfase neemt naar schatting maximaal acht werkweken in beslag (de exacte duur is te bepalen door en behoort tot de verantwoordelijkheid van de beoogd opdrachtnemer).

Indien uit de in paragraaf 5.2.1 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument gespecificeerde documenten blijkt dat de inschrijving van de beoogd opdrachtnemer niet voldoet aan de eisen van de overeenkomst, kan de inschrijving als ongeldig ter zijde worden gelegd.

In geval van ongeldigverklaring ontvangen de inschrijvers een nieuwe gunningsbeslissing, waarna met de inschrijver met de (volgende) laagste fictieve inschrijvingssom, conform paragraaf 4.2.1 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument, op dezelfde wijze een onderbouwingsfase wordt gestart.

De onderbouwingsfase wordt net zo vaak doorlopen tot aanbesteder de opdracht heeft gegund of alle inschrijvingen als ongeldig terzijde heeft moeten leggen of om andere redenen de aanbesteding heeft beëindigd.

2. De correspondentie tijdens de onderbouwingsfase dient gericht te worden aan:
Rijkswaterstaat Zuid Nederland
Afdeling : Portfoliomanagement
Adres : Postbus 25
6200 MA Maastricht
Contactpersoon : Dhr. L.J.C. Hennissen
Tel. : +31 (0) 615018191
E-mail : ludo.hennissen@rws.nl

5.2 Onderbouwingsfase

5.2.1 *In de onderbouwingsfase te verstrekken documenten*

Aanbesteder geeft de beoogd opdrachtnemer uitdrukkelijk de gelegenheid om de onderstaande documenten 3 tot en met 7 gedurende de onderbouwingsfase te bespreken, zodat tijdig eventuele onduidelijkheden kunnen worden weggenomen. De beoogd opdrachtnemer dient hierbij rekening te houden met een reactietijd van de aanbesteder van vijf werkdagen.

1. Onderbouwing verifieerbare prestatie-informatie

Het doel van de *onderbouwing verifieerbare prestatie-informatie* is om aan te tonen dat de prestatie-informatie juist is.

De beoogd opdrachtnemer dient:

- uiterlijk vijf werkdagen na het verzenden van de gunningsbeslissing een *onderbouwing verifieerbare prestatie-informatie* te verstrekken waarmee wordt aangetoond dat de verifieerbare prestatie-informatie als bedoeld in paragraaf 2.3.3, juist is.
- de *onderbouwing verifieerbare prestatie-informatie* dusdanig aan te bieden dat deze door de aanbesteder op eenvoudige wijze te verifiëren is.

2. Dag-tot-dag-planning

Het doel van de *dag-tot-dag-planning* is het beschikbaar hebben van juiste, volledige en betrouwbare informatie voor het uitvoeren van planningsmanagement in de onderbouwingsfase, zodanig dat de werkzaamheden en afstemming daarover met de aanbesteder in de tijd worden beheerst en dat het verzenden van de opdrachtverlening op de door de beoogd opdrachtnemer in de *dag-tot-dag-planning* vastgestelde datum kan plaatsvinden.

De beoogd opdrachtnemer dient uiterlijk vijf werkdagen na het verzenden van de gunningsbeslissing een *dag-tot-dag-planning* te verstrekken, waar in ieder geval is opgenomen:

- *Startbijeenkomst*
De aanbesteder legt een datum en locatie vast voor de startbijeenkomst. In de startbijeenkomst presenteert de beoogd opdrachtnemer aan de aanbesteder op hoofdlijnen het *projectmanagement* plan (document 3 in deze paragraaf), het *risicoregister* (document 4 in deze paragraaf) en de *dag-tot-dag-planning*. De aanbesteder levert de risico's die hij zelf heeft voorzien en de overige risico's die genoemd zijn in de andere inschrijvingen (zonder de bijbehorende beheersmaatregelen) binnen één werkdag na de startbijeenkomst aan de beoogd opdrachtnemer.
- *Overleggen met personeel van de aanbesteder en stakeholders*
De beoogd opdrachtnemer organiseert in samenspraak met de aanbesteder alle bijeenkomsten die nodig zijn voor de uitwisseling van informatie en zorgt voor verslaglegging. De hoeveelheid en omvang (duur, aantal personen) van deze bijeenkomsten dient beperkt te zijn tot het strikt noodzakelijke.
- *Toelichting kansen*
De beoogd opdrachtnemer dient de aangeboden kansen te verduidelijken inclusief de wijze waarop gemeten wordt in welke mate deze bijdragen aan de projectdoelstellingen.
- *Verificatie*
De beoogd opdrachtnemer dient de documenten 3 tot en met 6 als genoemd in deze paragraaf ter verificatie in te dienen.
- *Review bijeenkomst*
De beoogd opdrachtnemer dient in overleg met de aanbesteder een review bijeenkomst te organiseren waarin de beoogd opdrachtnemer de te verifiëren documenten presenteert en indien nodig vragen van de aanbesteder beantwoordt. Deze review bijeenkomst dient derhalve te worden georganiseerd

voordat de aanbesteder de definitieve versie van de documenten krijgt aangeboden.

- *Go/no go beslissing*

Wanneer door de aanbesteder is vastgesteld dat de documenten genoemd in paragraaf 5.2.1 voldoen aan de daaraan te stellen eisen en de inschrijver voor het overige niet behoeft te worden uitgesloten van opdrachtverlening, wordt door de aanbesteder besloten of de award meeting kan plaatsvinden en de opdracht kan worden verleend.

- *Opdrachtverlening*

Wanneer door de aanbesteder is besloten dat de opdracht kan worden verleend, dient de beoogd opdrachtnemer een bijeenkomst te organiseren. In deze bijeenkomst dient de beoogd opdrachtnemer te presenteren:

- strategie en plan van aanpak van beoogd opdrachtnemer in relatie tot de projectdoelstellingen;
- de te leveren prestatie van de beoogd opdrachtnemer en de opdrachtgever;
- de wijze waarop die prestaties gemeten gaan worden.

3. Projectmanagementplan

Het doel van het projectmanagementplan is het beschikbaar hebben van juiste, volledige en betrouwbare informatie voor het managen van de werkzaamheden (plannen, organiseren, bewaken, beheersen, rapporteren en corrigeren), zodanig dat het werk wordt gerealiseerd conform de uit de overeenkomst voortvloeiende eisen.

De beoogd opdrachtnemer dient ter onderbouwing van de bij inschrijving ingediende documenten een *projectmanagementplan* te verstrekken conform Vraagspecificatie Proces, eis PM120, lid 1 tot en met 5 en lid 9 en 10, waarbij:

- ten aanzien van lid 5 ten minste invulling dient te worden gegeven aan de processen die het eerste half jaar na opdrachtverlening van belang zijn.
- expliciet dient te zijn aangegeven hoe en wanneer de opdrachtnemer de opdrachtgever wil betrekken.

4. Risicoregister

Het doel van het *risicoregister* is het beschikbaar hebben van juiste, volledige en betrouwbare informatie voor het uitvoeren van risicomanagement, zodanig dat de kans van optreden dan wel het gevolg van ongewenste gebeurtenissen voor de opdrachtnemer en de opdrachtgever wordt geminimaliseerd.

De beoogd opdrachtnemer dient ter onderbouwing van het bij inschrijving ingediende risicodossier opdrachtgever volgens paragraaf 2.3.3 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument, een *risicoregister* te verstrekken conform Vraagspecificatie Proces, eis RM110.

5. Samenvatting inschrijving

Het doel van de *samenvatting inschrijving* is het met behulp van dominante informatie toelichten op welke wijze de beoogd opdrachtnemer invulling geeft aan de uitvraag van de aanbesteder.

De beoogd opdrachtnemer dient ter toelichting van de bij inschrijving ingediende documenten een *samenvatting inschrijving* van maximaal één pagina A4 te verstrekken.

6. Transitieplan

Het doel van het *transitieplan* is het met behulp van dominante informatie toelichten op welke wijze de beoogd opdrachtnemer invulling geeft aan de transitiefase conform Vraagspecificatie Proces, eis SM260.

7. Onderbouwing opdrachtsom en prijzen per eenheid Raamactiviteiten

Van de Concept staat van ontleding van de inschrijvingssom, bijlage G, en de prijzen per eenheid Raamactiviteiten, bijlage H, dient de beoogd Opdrachtnemer een detailbegroting te verstrekken.

In de detailbegroting dient te zijn aangegeven:

1. directe kosten, per post van de Concept staat van ontleding van de opdrachtsom en per prijs per eenheid in de Staat van prijzen per eenheid Raamactiviteiten uitgesplitst naar:
 - a. hoeveelheden met bijbehorende eenheden;
 - b. per eenheid productienormen, bestaande uit manuren, materieel en materiaal (indien van toepassing verdeeld naar dag-, nacht- en weekendwerk);
 - c. eenheidsprijzen voor manuren, materieel en materiaal (indien van toepassing verdeeld naar dag-, nacht- en weekendwerk);
2. indirecte kosten:
 - a. nadere uitsplitsing van eenmalige uitvoeringskosten;
 - b. nadere uitsplitsing van tijdgebonden uitvoeringskosten;
 - c. opslagpercentages voor algemene kosten en voor winst en voor risico.

De uitsplitsing voor een post moet sluiten op het bedrag dat voor die post is opgenomen in de Concept staat van ontleding van de opdrachtsom dan wel op de prijs per eenheid in de Staat van prijzen per eenheid Raamactiviteiten.

De in de Concept staat van ontleding van de opdrachtsom en de detailbegroting op te nemen bedragen, hoeveelheden, productienormen, prijzen e.d. dienen realistisch te zijn en in redelijke verhouding te staan tot aard en omvang van de te verrichten Werkzaamheden.

De Opdrachtgever is gerechtigd te verlangen dat de bedragen, hoeveelheden, productienormen, prijzen e.d. vermeld in de Concept staat van ontleding van de opdrachtsom en/of in de detailbegroting worden aangepast, zonder dat de opdrachtsom wordt gewijzigd.

5.2.2 Verificatie van de in de onderbouwingsfase te verstrekken documenten

Aan de hand van de door de beoogd opdrachtnemer te verstrekken documenten verifieert de aanbesteder of de inschrijving ook op een meer gedetailleerd niveau voldoet aan de eisen uit de Overeenkomst.

De inschrijving kan alsnog ongeldig ter zijde worden gelegd indien de aanbesteder bij verificatie constateert dat de inschrijving niet aan de eisen voldoet. Hiervan is in ieder geval sprake indien:

- a) de documenten als genoemd in paragraaf 5.2.1 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument niet voldoen aan de eisen;

- b) de documenten als genoemd in paragraaf 5.2.1 van dit inschrijvings- en beoordelingsdocument niet logisch voortbouwen op de bij inschrijving ingediende documenten en derhalve geen onderbouwing vormen van de daarin genoemde informatie;
- c) de *onderbouwing verifieerbare prestatie-informatie* onjuiste, onvolledige of onbetrouwbare informatie bevat;
- d) de ingediende *planning realisatiefase en/of Onderbouwing opdrachtsom en prijzen per eenheid Raamactiviteiten* niet realistisch of haalbaar lijkt te zijn.

De documenten betreffen alle informatie door of namens de opdrachtnemer geproduceerd in het kader van de werkzaamheden, ongeacht de aard van de informatiedrager waarop of waarin deze informatie is vastgelegd.

5.2.3 *Wekelijkse rapportage*

De beoogd opdrachtnemer dient na de training “Wekelijkse Rapportage (WR)” met het gebruik van de wekelijkse rapportage te starten, conform Vraagspecificatie Proces paragraaf 2.3.3.

5.2.4 *Effectueren kansen*

De aanbesteder zal zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 3 werkdagen voor de opdrachtverlening bekendmaken welke kansen die zijn opgenomen in het kansendossier daadwerkelijk geëffectueerd zullen worden na opdrachtverlening. Deze kansen zullen na opdrachtverlening door middel van een wijziging op de overeenkomst worden opgedragen.

5.2.5 *Opdrachtverlening*

Indien aanbesteder naar aanleiding van de genoemde verificatie heeft geconstateerd dat de inschrijving ook op een meer gedetailleerd niveau aan de eisen uit de overeenkomst voldoet en de bankgarantie door de aanbesteder is ontvangen en akkoord bevonden verleent de opdrachtgever de opdracht. Als de beschikbaarheid van de opdrachtgever en de vertegenwoordiger van de opdrachtnemer het toelaat, zal de opdracht worden verleend op een door de beoogd opdrachtnemer georganiseerde bijeenkomst. Als de betreffende personen niet aanwezig kunnen zijn verzend aanbesteder zo snel als mogelijk na de bijeenkomst de opdrachtverlening.

6 Overige voorwaarden en regelingen

6.1 Forumkeuze, rechtsbescherming

1. In aanvulling op het gestelde in artikel 3.43 van het ARW 2016 wordt bepaald dat alle geschillen in het kader van de onderhavige aanbestedingsprocedure aanhangig dienen te worden gemaakt bij de (voorzieningenrechter van de) Rechtbank te 's-Gravenhage.
Een geschil wordt geacht aanhangig te zijn gemaakt door het uitbrengen van een dagvaarding.
2. Overeenkomstig artikel 3.39 van het ARW 2016, zal de aanbesteder de gunningsbeslissing schriftelijk aan de inschrijvers mededelen via TenderNed, "Berichten".
Indien een inschrijver bezwaren heeft tegen die beslissing dan dient hij binnen de in het ARW 2016 genoemde termijn van 20 kalenderdagen na verzending van de mededeling van de gunningsbeslissing een kort geding aanhangig te hebben gemaakt tegen die beslissing. Het geding is aanhangig vanaf de dag van dagvaarding (artikel 125 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).
De genoemde termijn is een vervaltermijn. Dat wil zeggen dat indien een inschrijver niet binnen 20 kalenderdagen na verzending van de mededeling van de gunningsbeslissing daadwerkelijk een kort geding aanhangig heeft gemaakt, de betreffende inschrijver in kort geding geen bezwaar meer kan maken met betrekking tot die beslissing; zijn recht is dan verwerkt. De aanbesteder is in dat geval vrij om (verder) gevolg te geven aan de gunningsbeslissing.

6.2 Blijvend voldoen

Indien op enig moment gedurende het verloop van de aanbestedingsprocedure blijkt dat een gegadigde en/of natuurlijke of rechtspersoon op wiens financiële en economische draagkracht en/of technische bekwaamheid de inschrijver zich beroept niet langer voldoet aan de eisen t.a.v. geschiktheid, selectie, uitsluitingsgronden, voorkennis en/of belangenverstrengeling kan de aanbesteder die geselecteerde gegadigde en/of natuurlijke of rechtspersoon op wiens financiële en economische draagkracht en/of technische bekwaamheid de inschrijver zich beroept uitsluiten van verdere deelneming aan de aanbestedingsprocedure.

Indien een omstandigheid inzake de geschiktheidseisen, selectiecriteria, uitsluitingsgronden, voorkennis en/of belangenverstrengeling wijzigt of is gewijzigd ten opzichte van de omstandigheid ten tijde van de aanmelding als gegadigde, dient de inschrijver en/of natuurlijke of rechtspersoon op wiens financiële en economische draagkracht en/of technische bekwaamheid de inschrijver zich beroept, dit te melden aan de aanbesteder door het afgeven van een herzien Uniform Europees Aanbestedingsdocument of Aanvullende eigen verklaring.

6.3 Additionele uitnodiging tot inschrijving

1. Indien in het kader van de aanbestedingsprocedure een maximum is gesteld aan het aantal gegadigden dat tot inschrijving is uitgenodigd en het aantal geschikte gegadigden was groter dan het maximum aantal, dan is de

- aanbesteder gerechtigd (maar niet verplicht) een andere geschikte doch niet uitgenodigde gegadigde alsnog tot inschrijving uit te nodigen, indien
- a. een geselecteerde gegadigde overeenkomstig paragraaf 5.3 wordt uitgesloten van verdere deelname aan de aanbestedingsprocedure;
 - b. een geselecteerde gegadigde zich terugtrekt uit de aanbestedingsprocedure.
2. Om te bepalen welke andere gegadigde additioneel wordt uitgenodigd, vindt een loting plaats onder alle resterende geschikte gegadigden conform de lotingsprocedure als beschreven in paragraaf 5.2 van het aanmeldings- en selectiedocument. Indien in het kader van deze aanbestedingsprocedure reeds eerder een loting heeft plaatsgevonden onder alle resterende geschikte gegadigden, dan vindt geen nieuwe loting plaats maar zal op het resultaat van die loting worden teruggevallen.

6.4 Overgang personeel van Rijkswaterstaat naar de markt

Door middel van deze opdracht worden door Rijkswaterstaat werkzaamheden die eerder door eigen personeel werden verricht overgedragen aan de opdrachtnemer. In verband daarmee heeft Rijkswaterstaat de intentie, onder meer voor de overdracht van kennis en expertise, personeel te laten overgaan naar de opdrachtnemer. In een annex bij de overeenkomst worden de voorwaarden nader toegelicht.

6.5 Intrekking inschrijving

1. De inschrijver die voor de opdracht in aanmerking komt kan de aanbesteder verzoeken om zijn inschrijving te mogen intrekken, zulks tegen betaling van een afkoopsom aan de aanbesteder.
2. Een verzoek tot intrekking moet schriftelijk worden gedaan.
In het verzoek dient de inschrijver te verklaren dat hij zijn inschrijving wenst in te trekken. Hij vermeldt daarbij uitvoerig de redenen voor intrekking.
Het verzoek moet zijn ondertekend door een daartoe bevoegde vertegenwoordiger van de inschrijver. Bij het verzoek voegt de inschrijver bewijsmiddelen (uittreksel Handelsregister, volmacht) waaruit de bevoegdheid blijkt.
3. Het verzoek dient uiterlijk op de vijfde werkdag na de datum van verzending via TenderNed van de gunningsbeslissing van de aanbesteder aan de inschrijver, in het bezit te zijn van de aanbesteder via TenderNed, "Berichten".
4. Bij intrekking van zijn inschrijving betaalt de inschrijver aan de aanbesteder een afkoopsom, zijnde de helft van het verschil tussen zijn fictieve inschrijvingssom en de fictieve inschrijvingssom van de inschrijver die opvolgend na hem voor de opdracht in aanmerking komt; een en ander met inachtneming van het bepaalde in lid 5.
Indien een fictieve inschrijvingssom, in het kader van de aanbestedingsprocedure, niet wordt vastgesteld, betaalt de inschrijver aan de aanbesteder de helft van het verschil tussen zijn inschrijvingssom en de inschrijvingssom van de inschrijver die opvolgend na hem voor opdracht in aanmerking komt; een en ander met inachtneming van het bepaalde in lid 5.
5. Het bedrag van de afkoopsom kan door de aanbesteder worden gematigd. De inschrijver kan evenwel geen rechten ontleenen aan deze matigingsbevoegdheid. Indien sprake is van een kennelijke vergissing in de inschrijving wordt, indien de jurisprudentie dit indiceert, geen afkoopsom in rekening gebracht.

Het bedrag van de afkoopsom kan door de aanbesteder worden verhoogd, tot maximaal het volle verschil bedoeld in lid 4, in uitzonderlijke gevallen, onder meer afhankelijk van de redenen voor intrekking en/of motiveringsgebreken en/of de mate van verwijtbaarheid van tekortkomingen of gebreken in de inschrijving.

6. Op verzoek van de inschrijver en/of de aanbesteder zal mondeling overleg plaatsvinden over de redenen van de inschrijver om zijn inschrijving in te trekken.
7. Indien de aanbesteder het verzoek tot intrekking afwijst stelt hij de inschrijver daarvan schriftelijk in kennis. De inschrijving is dan niet ingetrokken.
8. Indien de aanbesteder het verzoek tot intrekking toekent stelt hij tevens het bedrag van de afkoopsom vast. Hij stelt de inschrijver daarvan schriftelijk in kennis. Daarbij vermeldt de aanbesteder op welke wijze de afkoopsom aan de aanbesteder moet worden betaald.
De inschrijver dient vervolgens uiterlijk binnen twee werkdagen na ontvangst per email van de kennisgeving van de aanbesteder, schriftelijk jegens de aanbesteder te verklaren of hij het bedrag van de afkoopsom aanvaardt. Indien de inschrijver het bedrag van de afkoopsom niet aanvaardt, dan wel indien zijn schriftelijke mededeling niet binnen genoemde twee werkdagen is ontvangen, dan is de inschrijving niet ingetrokken.
Indien de inschrijver het bedrag van de afkoopsom aanvaardt en dit binnen genoemde termijn van twee werkdagen schriftelijk aan de aanbesteder kenbaar maakt, dan is de inschrijving ingetrokken op het moment van ontvangst door de aanbesteder van de kennisgeving van de inschrijver. De inschrijving wordt alsdan geacht niet te zijn gedaan.
9. De aanbesteder is niet verplicht een ingetrokken inschrijving te retourneren. Indien de inschrijving is ingetrokken ontvangt de betreffende inschrijver géén eventuele ontwerpvergoeding.
10. Het bedrag van de afkoopsom dient door de inschrijver te worden voldaan binnen 14 kalenderdagen na ontvangst van de schriftelijke kennisgeving van de aanbesteder bedoeld in lid 8. Bij niet tijdige betaling is, zonder nadere aanmaning of ingebrekestelling, rente verschuldigd tegen het percentage van de wettelijke handelsrente.

Bijlage A Ter inzage liggende documenten

De volgende documenten liggen ter inzage

- geen

Bijlage B Vervallen

Bijlage C Uitwerking EMVI-criteria voor de beste prijs-kwaliteitverhouding

Bij de beoordeling welke inschrijver de economisch meest voordelige inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding heeft gedaan worden de onderstaande criteria gehanteerd:

1. De risico's;
2. De prestaties;
3. De kansen;
4. De doorgronding van het project door sleutelfunctionarissen;
5. Het CO2-ambitieniveau
6. De inschrijvingssom;

De uitwerking van deze criteria is opgenomen in de Tabel EMVI-BPKV-criteria van deze bijlage C.

Tabel EMVI-BPKV-criteria

Criterium	Aandachtspunten	Doelstelling aanbesteder
1. Risico's	- Identificatie belangrijke risico's - Identificatie effectieve beheersmaatregelen - SMART - Dominante informatie	Minimaliseren van risico's die gealloceerd zijn bij de Opdrachtgever die, gelet op de projectdoelstellingen (zie Vraagspecificatie Algemeen paragraaf 2.2.2), bijdragen aan het realiseren van het project.
2. Prestaties	- Identificatie aangeboden prestatie - Identificatie effectieve maatregelen voor het behalen van de aangeboden prestatie - SMART - Dominante informatie	Zo goed mogelijk aantonen waarom de inschrijver in staat is de werkzaamheden zoals deze voortvloeien uit de Vraagspecificatie te realiseren en met de inschrijving zo effectief mogelijk bijdraagt aan de projectdoelstellingen.
3. Kansen	- Identificatie belangrijke kansen - Identificatie effectieve maatregelen om kansen te benutten - SMART - Dominante informatie	Maximaliseren van kansen om daarmee waarde toe te voegen aan de projectdoelstellingen.
4. Doorgronding van het project door sleutelfunctionarissen	- Doorgronding van project en inschrijving - SMART - Dominante informatie	Sleutelfunctionarissen van inschrijver die het project en de inschrijving doorgronden en zich eraan committeren.
5. CO ₂ -ambitieniveau	- Voor nadere beschrijving van de CO₂-ambitieniveaus zie bijlage H bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument. - CO₂-ambitieniveau 1 respectievelijk 2, 3, 4, 5 leidt tot een fictieve vermindering van de inschrijvingssom van 1 respectievelijk 2, 3, 4, 5 %	De aanbesteder heeft als doelstelling de CO ₂ -emissie te reduceren bij de uitvoering van infrastructurele werken.

Toelichting criteria:

1. Risico's:
 - Een leeg risicodossier opdrachtgever scoort zeer slecht op het kwaliteitscriterium risicodossier opdrachtgever, aangezien er volgens aanbesteder altijd risico's zijn die gealloceerd zijn bij opdrachtgever.
 - De beoordelingscommissie beoordeelt de relevantie van de risico's op basis van de gegeven motivering waarom een risico belangrijk is en niet op basis van eigen expertise.
 - De beoordelingscommissie beoordeelt de effectiviteit van de beheersmaatregelen op basis van de dominante informatie en niet op basis van eigen expertise.
 - De kosten van de beheersmaatregelen hebben geen invloed op de score.

- Indien een beheersmaatregel zeer kostbaar is kan de inschrijver overwegen om deze beheersmaatregel op te nemen in zijn kansendossier, zodat de beheersmaatregel niet drukt op de inschrijvingssom.
- 2. Prestaties:
 - Een lege prestatie-onderbouwing scoort zeer slecht op het kwaliteitscriterium prestatie-onderbouwing, aangezien er volgens aanbesteder altijd sprake is van een zekere prestatie.
 - De beoordelingscommissie beoordeelt de effectiviteit van de prestatie op basis van de dominante informatie en niet op basis van eigen expertise.
- 3. Kansen:
 - Een leeg kansendossier voegt geen waarde toe en scoort neutraal op het kwaliteitscriterium kansen.
 - De beoordelingscommissie beoordeelt de effectiviteit van de maatregelen om kansen te benutten op basis van de dominante informatie en niet op basis van eigen expertise.
- 4. Doorgronding van het project door de sleutelfunctionarissen:
 - De beoordelingscommissie beoordeelt alleen op de inhoud van de gegeven antwoorden en niet op de "klik" of andere subjectieve elementen.
 - De interviews zijn bedoeld als onderbouwing van de inschrijving (incl. de risico's of aannames c.q. uitgangspunten die niet in de kwalitatieve documenten zijn benoemd), niet om zo veel mogelijk beheersmaatregelen toe te zeggen die geen onderdeel uitmaken van de inschrijving (en daarmee buiten het mandaat van de sleutelfunctionaris liggen). Sleutelfunctionarissen kunnen dus niets aanbieden waarvoor zij geen mandaat hebben.

Toelichting doelstelling aanbesteder, aannames en uitgangspunten:

Best Value Procurement beoogt geen risico's aan de opdrachtnemer over te dragen die de opdrachtnemer niet kan beheersen. Het is aan de inschrijver om de scope te minimaliseren zodat de inschrijver in staat is om het werk met minimale risico's te kunnen realiseren maar wel een maximale bijdrage kan leveren aan het bereiken van de projectdoelstellingen. De inschrijver dient hierbij gebruik te maken van realistische aannames voor het bepalen van de scope van de maatregelen (bijvoorbeeld op basis van eerdere, vergelijkbare projecten). De inschrijver heeft in het risicodossier opdrachtgever, het kansendossier, de prestatieonderbouwing en de interviews de mogelijkheid om deze aannames te verwoorden in termen van beheersmaatregelen, kansen of beweringen ten aanzien van de prestatieonderbouwing. De aanbesteder kan vervolgens bij de beoordeling van de dossiers en/of de interviews en/of de onderbouwingsfase beoordelen of deze aannames bijdragen aan de doelstellingen van de aanbesteder zoals verwoord in de gunningscriteria.

SMART:

SMART staat voor:

- Specifiek
- Meetbaar
- Acceptabel
- Realistisch
- Tijdgebonden

Vraag	Kan het zijn dat in de rekenbladen EMVI de 'staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten' en '60% van het totaalbedrag van de staat van optionele activiteiten' ontbreekt? In I&B document paragraaf 4.2. wordt in de derde alinea aangegeven dat deze moeten worden verwerkt in het EMVI - rekenblad.
Antwoord	Deze constatering is juist. Dit is aangepast bij de 1e Nota van Inlichtingen.

Rekenblad EMVI-BPKV perceel district Zuid Oost

Criterion	Maximale kwaliteitswaarde (€)	Beoordelings- cijfer	Behaalde kwaliteitswaarde (€)	Totalen (€)
1. Risico's	4.824.000,00			
2. Prestaties	3.618.000,00			
3. Kansen	2.412.000,00			
4a. Doorgronding van het project door sleutelfunctionaris 1	3.618.000,00			
4b. Doorgronding van het project door sleutelfunctionaris 2	3.618.000,00			
Kwaliteitswaarde kwaliteitscriterium 1 t/m 4				
5. Kwaliteitswaarde CO ₂ -ambitie (1, 2, 3, 4 of 5 %) van de inschrijvingssom				
Totale kwaliteitswaarde				
Inschrijvingssom				
Prijzen per eenheid: het totaalbedrag van de Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten				
Optionele activiteiten: 60% van totaalbedrag van de Staat van optionele activiteiten				
Fictieve inschrijvingssom (Inschrijvingssom plus Prijzen per eenheid plus totaalbedrag optionele activiteiten minus Totale kwaliteitswaarde)				

Rekenblad EMVI-BPKV perceel district Midden

Criterion	Maximale kwaliteitswaarde (€)	Beoordelings- cijfer	Behaalde kwaliteitswaarde (€)	Totalen (€)
1. Risico's	5.569.800,00			
2. Prestaties	4.177.350,00			
3. Kansen	2.784.900,00			
4a. Doorgronding van het project door sleutelfunctionaris 1	4.177.350,00			
4b. Doorgronding van het project door sleutelfunctionaris 2	4.177.350,00			
Kwaliteitswaarde kwaliteitscriterium 1 t/m 4				
5. Kwaliteitswaarde CO ₂ -ambitie (1, 2, 3, 4 of 5 %) van de inschrijvingssom				
Totale kwaliteitswaarde				
Inschrijvingssom				
Prijzen per eenheid: het totaalbedrag van de Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten				
Optionele activiteiten: 60% van totaalbedrag van de Staat van optionele activiteiten				
Fictieve inschrijvingssom (Inschrijvingssom plus Prijzen per eenheid plus totaalbedrag optionele activiteiten minus Totale kwaliteitswaarde)				

Rekenblad EMVI-BPKV perceel district West

criterium	Maximale kwaliteitswaarde (€)	Beoordelings- cijfer	Behaalde kwaliteitswaarde (€)	Totalen (€)
1. Risico's	4.789.400,00			
2. Prestaties	3.592.050,00			
3. Kansen	2.394.700,00			
4a. Doorgronding van het project door sleutelfunctionaris 1	3.592.050,00			
4b. Doorgronding van het project door sleutelfunctionaris 2	3.592.050,00			
Kwaliteitswaarde kwaliteitscriterium 1 t/m 4				
5. Kwaliteitswaarde CO ₂ -ambitie (1, 2, 3, 4 of 5 %) van de inschrijvingssom				
Totale kwaliteitswaarde				
Inschrijvingssom				
Prijzen per eenheid: het totaalbedrag van de Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten				
Optionele activiteiten: 60% van totaalbedrag van de Staat van optionele activiteiten				
Fictieve inschrijvingssom (Inschrijvingssom plus Prijzen per eenheid plus totaalbedrag optionele activiteiten minus Totale kwaliteitswaarde)				

Toelichting op het rekenblad EMVI-BPKV

Bij kwaliteitscriteria wordt de behaalde kwaliteitswaarde verkregen via een beoordelingscijfer.

Kwaliteitscriteria, prestatiecriteria en maximale kwaliteitswaarde

In het rekenblad EMVI-BPKV wordt onderscheid gemaakt tussen kwaliteitscriteria en prestatiecriteria. Bij een prestatie criterium wordt direct, dus zonder kwaliteitsbeoordeling, de behaalde kwaliteitswaarde berekend via vermenigvuldiging van het in de inschrijving opgenomen aantal prestatie-eenheden met de waarde per prestatie-eenheid. Bij kwaliteitscriteria is dat niet mogelijk en wordt de behaalde kwaliteitswaarde verkregen via een beoordelingscijfer. In het rekenblad EMVI-BPKV is vermeld wat de maximaal te behalen kwaliteitswaarden zijn. Deze zijn zichtbaar gemaakt op het niveau criterium. Bij deze aanbesteding is het enige prestatie criterium CO₂-ambitie. De overige criteria zijn kwaliteitscriteria.

Behaalde kwaliteitswaarde

Voor elk criterium waarop de maximale kwaliteitswaarde zichtbaar gemaakt is, wordt een beoordelingscijfer gegeven, waarbij criteria 4a en 4b worden beschouwd als afzonderlijke criteria. Bij het beoordelingscijfer 10 wordt de maximale kwaliteitswaarde toegekend. De relatie tussen 'Beoordelingscijfer' en 'Behaalde kwaliteitswaarde' is verder lineair. Onderstaande tabel bevat het overzicht van de beoordelingscijfers met bijbehorende kwaliteitswaarden. In de onderstaande tabel is bij de "waardering" omschreven welke mate van "meerwaarde" hoort bij een bepaald cijfer.

Beoordelingscijfer	Waardering	% van maximale kwaliteitswaarde
10	Uitstekend (heel veel meerwaarde)	100
8	Goed (ruim voldoende tot aanzienlijke meerwaarde)	50
6	Neutraal (niet of nauwelijks meerwaarde)	0
4	Ruim onvoldoende (ruim ontoereikend/nadelig/gevaarlijk)	- 50
2	Zeer slecht (uiterst ontoereikend/nadelig/gevaarlijk)	- 100

De lineaire relatie: 'Behaalde kwaliteitswaarde' = ('Beoordelingscijfer' – 6) / 4 * 'Maximale kwaliteitswaarde'.

Bijlage D Inschrijvingsbiljetten per perceel

Inschrijvingsbiljet perceel district Zuid Oost

Voorkeur (Bij inschrijven voor meerdere percelen hier aangeven 1^e, 2^e of 3^e voorkeur)

De hierna te noemen inschrijver(s):

A) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
B) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
C) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
D) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)

verklaart (verklaren) zich door ondertekening dezes bereid de uitvoering van de opdracht met zaaknummer 31108577, voor het meerjarig in stand houden, monitoren en informeren over de toestand van het areaal, met upgradewerkzaamheden in het beheergebied Rijkswaterstaat Zuid Nederland in drie percelen, voor het perceel district Zuid-Oost voor de periode van 1 februari 2018 tot en met 31 december 2020 met een transitieperiode van 6 maanden.

aan te nemen voor een bedrag, de omzetbelasting daarin niet begrepen, van:
EUR ... 5)

(... euro) 6)

Het bedrag van de ter zake verschuldigde omzetbelasting bedraagt:
EUR ... 7)

(... euro) 8)

De inschrijvers wijzen als gemachtigde om hen voor alle zaken te vertegenwoordigen aan, de hierboven onder A) genoemde inschrijver. 9)

De inschrijvers verklaren dat onderstaande deelnemer(s) in het samenwerkingsverband van ondernemers (combinant(en)) voor minder dan 10% van het bedrag van de inschrijving deelneemt (deelnemen) in het uitvoeren van de opdracht. De inschrijvers vermelden daarbij tevens het deelnemingspercentage.

... 10)

... 10)

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) deze inschrijving te doen overeenkomstig de bepalingen van het Aanbestedingsreglement Werken 2016 en met inachtneming van de bepalingen en de gegevens zoals deze zijn omschreven in de aanbestedingsdocumenten.

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) dat hij (zij), indien hij (zij) in aanmerking komt (komen) voor de opdracht, te zijner tijd, alvorens de opdracht wordt verleend, na een daartoe strekkend verzoek van de aanbestedende dienst, een bankgarantie kan (kunnen) overleggen, ter grootte

van het in de aanbestedingsdocumenten aangegeven bedrag en overeenkomstig de aangegeven eisen.

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) zich bereid de uitvoering van de opdracht op een duurzame wijze ter hand te nemen en daarbij adequaat invulling te geven aan een CO₂-reductie op:

- ☐ CO₂-ambitieniveau 1 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 1 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 2 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 2 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 3 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 3 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 4 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 4 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 5 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 5 %)
- ☐ geen van de bovenstaande CO₂-ambitieniveau's

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) de opdracht op het hierboven aangegeven CO₂-ambitieniveau te realiseren en dit aan te tonen door:

☐ een CO₂-Bewust certificaat te overleggen dat past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau. Indien de inschrijver bestaat uit een samenwerkingsverband van bedrijven, zal iedere deelnemer in dat samenwerkingsverband een CO₂-Bewust certificaat overleggen dat ten minste past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau, of

☐ project specifiek bewijsstukken te leveren dat de opdracht wordt uitgevoerd met toepassing van de criteria zoals vermeld in de tabellen opgenomen in het document 'Handreiking Aanbesteden Versie 3.0, Het EMVI criterium CO₂-Prestatieladder voor aanbestedende diensten' (05-02-2016, Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen), welke criteria tevens zijn opgenomen in bijlage J bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument. De toetsing zal, met inachtneming van de voorwaarden zoals opgenomen in het inschrijvings- en beoordelingsdocument, uitgevoerd worden door de volgende certificerende instelling:

naam certificerende instelling:

adres certificerende instelling:

Ondertekening

Dit inschrijvingsbiljet dient door de inschrijver en in geval van meerdere inschrijvers, alle inschrijvers, digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Toelichting:

- 1) Bij een natuurlijke persoon naam en voornamen voluit, bij een rechtspersoon de statutaire naam.
- 2) Bij een natuurlijke persoon de woonplaats, bij een rechtspersoon de vestigingsplaats, met volledig adres en zo nodig vermelding van de provincie en het land.
- 3) Inschrijvingsnummer van het handelsregister (Kamer van Koophandel) of een overeenkomstig register van het land van vestiging van de onderneming
- 4) Vestigingsnummer in het handelsregister (Kamer van Koophandel) of een overeenkomstig register van het land van vestiging van de onderneming.
- 5) Inschrijvingssom in cijfers.
- 6) Inschrijvingssom in letters.
- 7) Bedrag van de omzetbelasting in cijfers.
- 9) Bedrag van de omzetbelasting in letters.
- 9) Deze aanwijzing is alleen van toepassing, indien de inschrijving door twee of meer inschrijvers gezamenlijk geschiedt.
- 10) Alleen van toepassing, indien de inschrijving door twee of meer inschrijvers gezamenlijk geschiedt. Vermeld, indien van toepassing, de naam en het deelnemingspercentage.

Inschrijvingsbiljet perceel district Midden

Voorkeur (Bij inschrijven voor meerdere percelen hier aangeven 1^e, 2^e of 3^e voorkeur)

De hierna te noemen inschrijver(s):

A) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
B) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
C) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
D) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)

verklaart (verklaren) zich door ondertekening dezes bereid de uitvoering van de opdracht met zaaknummer 31108577, voor het meerjarig in stand houden, monitoren en informeren over de toestand van het areaal, met upgradewerkzaamheden in het beheergebied Rijkswaterstaat Zuid Nederland in drie percelen, voor het perceel district Midden voor de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020 met een transitieperiode van 6 maanden.

aan te nemen voor een bedrag, de omzetbelasting daarin niet begrepen, van:
EUR ... 5)

(... euro) 6)

Het bedrag van de ter zake verschuldigde omzetbelasting bedraagt:
EUR ... 7)

(... euro) 8)

De inschrijvers wijzen als gemachtigde om hen voor alle zaken te vertegenwoordigen aan, de hierboven onder A) genoemde inschrijver. 9)

De inschrijvers verklaren dat onderstaande deelnemer(s) in het samenwerkingsverband van ondernemers (combinant(en)) voor minder dan 10% van het bedrag van de inschrijving deelneemt (deelnemen) in het uitvoeren van de opdracht. De inschrijvers vermelden daarbij tevens het deelnemingspercentage.

... 10)
... 10)

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) deze inschrijving te doen overeenkomstig de bepalingen van het Aanbestedingsreglement Werken 2016 en met inachtneming van de bepalingen en de gegevens zoals deze zijn omschreven in de aanbestedingsdocumenten.

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) dat hij (zij), indien hij (zij) in aanmerking komt (komen) voor de opdracht, te zijner tijd, alvorens de opdracht wordt verleend, na een daartoe strekkend verzoek van de aanbestedende dienst, een bankgarantie kan (kunnen) overleggen, ter grootte

van het in de aanbestedingsdocumenten aangegeven bedrag en overeenkomstig de aangegeven eisen.

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) zich bereid de uitvoering van de opdracht op een duurzame wijze ter hand te nemen en daarbij adequaat invulling te geven aan een CO₂-reductie op:

- ☐ CO₂-ambitieniveau 1 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 1 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 2 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 2 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 3 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 3 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 4 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 4 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 5 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 5 %)
- ☐ geen van de bovenstaande CO₂-ambitieniveau's

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) de opdracht op het hierboven aangegeven CO₂-ambitieniveau te realiseren en dit aan te tonen door:

☐ een CO₂-Bewust certificaat te overleggen dat past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau. Indien de inschrijver bestaat uit een samenwerkingsverband van bedrijven, zal iedere deelnemer in dat samenwerkingsverband een CO₂-Bewust certificaat overleggen dat ten minste past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau, of

☐ project specifiek bewijsstukken te leveren dat de opdracht wordt uitgevoerd met toepassing van de criteria zoals vermeld in de tabellen opgenomen in het document 'Handreiking Aanbesteden Versie 3.0, Het EMVI criterium CO₂-Prestatieladder voor aanbestedende diensten' (05-02-2016, Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen), welke criteria tevens zijn opgenomen in bijlage J bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument. De toetsing zal, met inachtneming van de voorwaarden zoals opgenomen in het inschrijvings- en beoordelingsdocument, uitgevoerd worden door de volgende certificerende instelling:

naam certificerende instelling:

adres certificerende instelling:

Ondertekening

Dit inschrijvingsbiljet dient door de inschrijver en in geval van meerdere inschrijvers, alle inschrijvers, digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Toelichting:

- 1) Bij een natuurlijke persoon naam en voornamen voluit, bij een rechtspersoon de statutaire naam.
- 2) Bij een natuurlijke persoon de woonplaats, bij een rechtspersoon de vestigingsplaats, met volledig adres en zo nodig vermelding van de provincie en het land.
- 3) Inschrijvingsnummer van het handelsregister (Kamer van Koophandel) of een overeenkomstig register van het land van vestiging van de onderneming
- 4) Vestigingsnummer in het handelsregister (Kamer van Koophandel) of een overeenkomstig register van het land van vestiging van de onderneming.
- 5) Inschrijvingssom in cijfers.
- 6) Inschrijvingssom in letters.
- 7) Bedrag van de omzetbelasting in cijfers.
- 9) Bedrag van de omzetbelasting in letters.
- 9) Deze aanwijzing is alleen van toepassing, indien de inschrijving door twee of meer inschrijvers gezamenlijk geschiedt.
- 10) Alleen van toepassing, indien de inschrijving door twee of meer inschrijvers gezamenlijk geschiedt. Vermeld, indien van toepassing, de naam en het deelnemingspercentage.

Inschrijvingsbiljet perceel district West

Voorkeur (Bij inschrijven voor meerdere percelen hier aangeven 1^e, 2^e of 3^e voorkeur)

De hierna te noemen inschrijver(s):

A) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
B) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
C) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)
D) ...	1)
gevestigd te ...	2)
KvK-nummer: ...	3)
Vestigingsnummer: ...	4)

verklaart (verklaren) zich door ondertekening dezes bereid de uitvoering van de opdracht met zaaknummer 31108577, voor het meerjarig in stand houden, monitoren en informeren over de toestand van het areaal, met upgradewerkzaamheden in het beheergebied Rijkswaterstaat Zuid Nederland in drie percelen, voor het perceel district West voor de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020 met een transitieperiode van 6 maanden.

aan te nemen voor een bedrag, de omzetbelasting daarin niet begrepen, van:
EUR ... 5)

(... euro) 6)

Het bedrag van de ter zake verschuldigde omzetbelasting bedraagt:
EUR ... 7)

(... euro) 8)

De inschrijvers wijzen als gemachtigde om hen voor alle zaken te vertegenwoordigen aan, de hierboven onder A) genoemde inschrijver. 9)

De inschrijvers verklaren dat onderstaande deelnemer(s) in het samenwerkingsverband van ondernemers (combinant(en)) voor minder dan 10% van het bedrag van de inschrijving deelneemt (deelnemen) in het uitvoeren van de opdracht. De inschrijvers vermelden daarbij tevens het deelnemingspercentage.

... 10)
... 10)

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) deze inschrijving te doen overeenkomstig de bepalingen van het Aanbestedingsreglement Werken 2016 en met inachtneming van de bepalingen en de gegevens zoals deze zijn omschreven in de aanbestedingsdocumenten.

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) dat hij (zij), indien hij (zij) in aanmerking komt (komen) voor de opdracht, te zijner tijd, alvorens de opdracht wordt verleend, na een daartoe strekkend verzoek van de aanbestedende dienst, een bankgarantie kan (kunnen) overleggen, ter grootte

van het in de aanbestedingsdocumenten aangegeven bedrag en overeenkomstig de aangegeven eisen.

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) zich bereid de uitvoering van de opdracht op een duurzame wijze ter hand te nemen en daarbij adequaat invulling te geven aan een CO₂-reductie op:

- ☐ CO₂-ambitieniveau 1 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 1 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 2 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 2 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 3 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 3 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 4 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 4 %)
- ☐ CO₂-ambitieniveau 5 (fictieve vermindering inschrijvingssom van 5 %)
- ☐ geen van de bovenstaande CO₂-ambitieniveau's

De inschrijver(s) verklaart (verklaren) de opdracht op het hierboven aangegeven CO₂-ambitieniveau te realiseren en dit aan te tonen door:

☐ een CO₂-Bewust certificaat te overleggen dat past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau. Indien de inschrijver bestaat uit een samenwerkingsverband van bedrijven, zal iedere deelnemer in dat samenwerkingsverband een CO₂-Bewust certificaat overleggen dat ten minste past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau, of

☐ project specifiek bewijsstukken te leveren dat de opdracht wordt uitgevoerd met toepassing van de criteria zoals vermeld in de tabellen opgenomen in het document 'Handreiking Aanbesteden Versie 3.0, Het EMVI criterium CO₂-Prestatieladder voor aanbestedende diensten' (05-02-2016, Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen), welke criteria tevens zijn opgenomen in bijlage J bij dit inschrijvings- en beoordelingsdocument. De toetsing zal, met inachtneming van de voorwaarden zoals opgenomen in het inschrijvings- en beoordelingsdocument, uitgevoerd worden door de volgende certificerende instelling:

naam certificerende instelling:

adres certificerende instelling:

Ondertekening

Dit inschrijvingsbiljet dient door de inschrijver en in geval van meerdere inschrijvers, alle inschrijvers, digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Toelichting:

- 1) Bij een natuurlijke persoon naam en voornamen voluit, bij een rechtspersoon de statutaire naam.
- 2) Bij een natuurlijke persoon de woonplaats, bij een rechtspersoon de vestigingsplaats, met volledig adres en zo nodig vermelding van de provincie en het land.
- 3) Inschrijvingsnummer van het handelsregister (Kamer van Koophandel) of een overeenkomstig register van het land van vestiging van de onderneming
- 4) Vestigingsnummer in het handelsregister (Kamer van Koophandel) of een overeenkomstig register van het land van vestiging van de onderneming.
- 5) Inschrijvingssom in cijfers.
- 6) Inschrijvingssom in letters.
- 7) Bedrag van de omzetbelasting in cijfers.
- 9) Bedrag van de omzetbelasting in letters.
- 9) Deze aanwijzing is alleen van toepassing, indien de inschrijving door twee of meer inschrijvers gezamenlijk geschiedt.
- 10) Alleen van toepassing, indien de inschrijving door twee of meer inschrijvers gezamenlijk geschiedt. Vermeld, indien van toepassing, de naam en het deelnemingspercentage.

Bijlage E Formats opgave prijzen van de kansen per perceel

Format opgave prijzen van de kansen perceel district Zuid Oost

Inschrijvingssom (conform inschrijvingsbiljet bijlage D) :	€
	Prijzen kansen
Kans 1	€
Kans 2	€
Kans 3	€
Kans n	€
Subtotaal van kansen:	€
Totaal inschrijvingssom en kansen*:	€

* Indien kansen elkaar inhoudelijk uitsluiten dan dient voor de berekening van de totale inschrijvingssom plus kansen, die kans meegenomen te worden met de hoogste kosten (zie paragraaf 2.3.3). Geef daarbij expliciet aan welke kansen zijn meegenomen in de berekening.

Format opgave prijzen van de kansen perceel district Midden

Inschrijvingssom (conform inschrijvingsbiljet bijlage D) :	€
	Prijzen kansen
Kans 1	€
Kans 2	€
Kans 3	€
Kans n	€
Subtotaal van kansen:	€
Totaal inschrijvingssom en kansen*:	€

* Indien kansen elkaar inhoudelijk uitsluiten dan dient voor de berekening van de totale inschrijvingssom plus kansen, die kans meegenomen te worden met de hoogste kosten (zie paragraaf 2.3.3). Geef daarbij expliciet aan welke kansen zijn meegenomen in de berekening.

Format opgave prijzen van de kansen perceel district West

Inschrijvingssom (conform inschrijvingsbiljet bijlage D) :	€
	Prijzen kansen
Kans 1	€
Kans 2	€
Kans 3	€
Kans n	€
Subtotaal van kansen:	€
Totaal inschrijvingssom en kansen*:	€

* Indien kansen elkaar inhoudelijk uitsluiten dan dient voor de berekening van de totale inschrijvingssom plus kansen, die kans meegenomen te worden met de hoogste kosten (zie paragraaf 2.3.3). Geef daarbij expliciet aan welke kansen zijn meegenomen in de berekening.

Bijlage F Verklaring inzake de verplichtingen op het gebied van milieu-, sociaal- en arbeidsrecht

Naam en adres van de onderneming:

.....

Inschrijvingsnummer Kamer van Koophandel (inschrijvingsnummer van het handelsregister of een overeenkomstig register van het land van vestiging van de onderneming):

.....

Contactpersoon van de onderneming (naam, email, telefoon):

.....

Ondergetekende verklaart bij het opstellen van zijn inschrijving rekening gehouden te hebben met de verplichtingen op het gebied van milieu-, sociaal- en arbeidsrecht uit hoofde van het recht van de Europese Unie, nationale recht of collectieve arbeidsovereenkomsten of uit hoofde van de in bijlage X van Richtlijn 2014/24/EU vermelde bepalingen van internationaal milieu-, sociaal- en arbeidsrecht.

Ondertekening

Deze verklaring dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Bijlage G Formats Concept staat van ontleding van de inschrijvingsom

Format Concept staat van ontleding van de inschrijvingsom Perceel district Zuid-Oost

Directe kosten Meerjarig Onderhoud	
1 Kernteam	
1.1 Projectmanagement	€
1.2 Projectbeheersing	€
1.3 Omgevingsmanagement	€
1.4 Technisch management	€
1.5 Inkoopmanagement	€
1.6 Overig	€
2 Taken	
<i>2.1 Groenonderhoud</i>	
2.1.1 Beplantingen	€
2.1.2 Watergangen en kruidachtige vegetatie	€
2.1.3 Faunavoorzieningen	€
2.1.4 Stortkosten slib	€
2.1.5 Verwerkingskosten afkomend maaisel	€
2.1.6 Overig	€
<i>2.2 Verhardingen</i>	
2.2.1 Asfalt reinigen	€
2.2.2 Asfaltreparaties	€
2.2.3 Markeringen	€
2.2.4 OV	€
2.2.5 Geleiderail	€
2.2.6 Overig	€
<i>2.3 Kunstwerken</i>	
2.3.1 Bruggen	€
2.3.2 Overig	€
<i>2.4 Waterhuishouding</i>	
2.4.1 Riolering	€
2.4.2 Bermverlaging	€
2.4.3 Overig	€
<i>2.5 Civiel</i>	
2.5.1 Vuilcontainers legen	€
2.5.2 Stortkosten Zwerfvuil/ grofvuil	€
2.5.3 Overig	€
<i>2.6 Verkeersmaatregelen</i>	
2.6.1 Verkeersmaatregelen (alle VKM incl. van de Onderaannemers)	€
3 Services	
<i>3.1 Inspectie</i>	
3.1.1 Nul inspectie / Toestandsinspectie	€
3.1.2 Functionele test en rapportage	€

3.1.3 Schouwen	€
3.2 BIM	
3.2.1 Bouwwerk informatie management (BIM)	€
3.3 Verhelpen storingen (binnen contract)	
3.3.1 Werktuigbouwkundig & Elektrotechnisch	€
3.3.2 Civiel (gebouwen en terreinen)	€
3.4 Storingswachtdienst	
3.4.1 Storingswachtdienst	€
4 Engineeringskosten	
4.1 Kosten onderbouwingsfase BVP	€
Subtotaal A (directe kosten):	€
Indirecte kosten	
Eenmalige uitvoeringskosten	€
Algemene kosten	€
Winst	€
Risico	€
Subtotaal B (indirecte kosten):	€
Subtotaal C (Meerjarig Onderhoud) (subtotaal A + B):	€
Subtotaal D (Voorgeschreven activiteiten) :	€
Inschrijvingsom (Subtotaal C + D):	€

Ondertekening

Deze Concept staat van ontleding van de inschrijvingsom dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Format Concept staat van ontleding van de inschrijvingsom Perceel district Midden

Directe kosten Meerjarig Onderhoud	
1 Kernteam	
1.1 Projectmanagement	€
1.2 Projectbeheersing	€
1.3 Omgevingsmanagement	€
1.4 Technisch management	€
1.5 Inkoopmanagement	€
1.6 Overig	€
2 Taken	
<i>2.1 Groenonderhoud</i>	
2.1.1 Bepantingen	€
2.1.2 Watergangen en kruidachtige vegetatie	€
2.1.3 Faunavoorzieningen	€
2.1.4 Stortkosten slib	€
2.1.5 Verwerkingskosten afkomend maaisel	€
2.1.6 Overig	€
<i>2.2 Verhardingen</i>	
2.2.1 Asfalt reinigen	€
2.2.2 Asfaltreparaties	€
2.2.3 Markeringen	€
2.2.4 OV	€
2.2.5 Geleiderail	€
2.2.6 Overig	€
<i>2.3 Kunstwerken</i>	
2.3.1 Bruggen	€
2.3.2 Overig	€
<i>2.4 Waterhuishouding</i>	
2.4.1 Riolering	€
2.4.2 Bermverlaging	€
2.4.3 Overig	€
<i>2.5 Civiel</i>	
2.5.1 Vuilcontainers legen	€
2.5.2 Stortkosten Zwerfvuil/ grofvuil	€
2.5.3 Overig	€
<i>2.6 Verkeersmaatregelen</i>	
2.6.1 Verkeersmaatregelen (alle VKM incl. van de Onderaannemers)	€
3 Services	
<i>3.1 Inspectie</i>	
3.1.1 Nul inspectie / Toestandsinspectie	€
3.1.2 Functionele test en rapportage	€

3.1.3 Schouwen	€
3.2 BIM	
3.2.1 Bouwwerk informatie management (BIM)	€
3.3 Verhelpen storingen (binnen contract)	
3.3.1 Werktuigbouwkundig & Elektrotechnisch	€
3.3.2 Civiel (gebouwen en terreinen)	€
3.4 Storingswachtdienst	
3.4.1 Storingswachtdienst	€
4 Engineeringskosten	
4.1 Kosten onderbouwingsfase BVP	€
Subtotaal A (directe kosten):	€
Indirecte kosten	
Eenmalige uitvoeringskosten	€
Algemene kosten	€
Winst	€
Risico	€
Subtotaal B (indirecte kosten):	€
Subtotaal C (Meerjarig Onderhoud) (subtotaal A + B):	€
Subtotaal D (Voorgeschreven activiteiten) :	€
Inschrijvingsom (Subtotaal C + D):	€

Ondertekening

Deze Concept staat van ontleding van de inschrijvingsom dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Format Concept staat van ontleding van de inschrijvingsom Perceel district West

Vraag	Voor bijlage G Staat van Ontleding gebruikt u een ander document dan in het contract WNZ. Waar dienen bijvoorbeeld in deze staat van ontleding de kosten voor de onderbouwingsfase geplaatst te worden?
Antwoord	Een nieuwe staat van ontleding is toegevoegd bij de tweede Nota van Inlichting, bijlage 8 "bijlage G Format concept staat van ontleding van de inschrijfsom 31108577 (v2.0)".

Directe kosten Meerjarig Onderhoud	
1 Kernteam	
a. Projectmanagement	€
1.2 Projectbeheersing	€
1.3 Omgevingsmanagement	€
1.4 Technisch management	€
1.5 Inkoopmanagement	€
1.6 Overig	€
2 Taken	
<i>2.1 Groenonderhoud</i>	
2.1.1 Beplantingen	€
2.1.2 Watergangen en kruidachtige vegetatie	€
2.1.3 Faunavoorzieningen	€
2.1.4 Stortkosten slib	€
2.1.5 Verwerkingskosten afkomend maaisel	€
2.1.6 Overig	€
<i>2.2 Verhardingen</i>	
2.2.1 Asfalt reinigen	€
2.2.2 Asfaltreparaties	€
2.2.3 Markeringen	€
2.2.4 OV	€
2.2.5 Geleiderail	€
2.2.6 Overig	€
<i>2.3 Kunstwerken</i>	
2.3.1 Bruggen	€
2.3.2 Overig	€
<i>2.4 Waterhuishouding</i>	
2.4.1 Riolering	€
2.4.2 Bermverlaging	€
2.4.3 Overig	€
<i>2.5 Civiel</i>	
2.5.1 Vuilcontainers legen	€
2.5.2 Stortkosten Zwerfvuil/ grofvuil	€
2.5.3 Overig	€
<i>2.6 Verkeersmaatregelen</i>	

2.6.1 Verkeersmaatregelen (alle VKM incl. van de Onderaannemers)	€
3 Services	
<i>3.1 Inspectie</i>	
3.1.1 Nul inspectie / Toestandsinspectie	€
3.1.2 Functionele test en rapportage	€
3.1.3 Schouwen	€
<i>3.2 BIM</i>	
3.2.1 Bouwwerk informatie management (BIM)	€
<i>3.3 Verhelpen storingen (binnen contract)</i>	
3.3.1 Werktuigbouwkundig & Elektrotechnisch	€
3.3.2 Civiel (gebouwen en terreinen)	€
<i>3.4 Storingswachtdienst</i>	
3.4.1 Storingswachtdienst	€
4 Engineeringskosten	
4.1 Kosten onderbouwingsfase BVP	€
Subtotaal A (directe kosten):	€
Indirecte kosten	
Eenmalige uitvoeringskosten	€
Algemene kosten	€
Winst	€
Risico	€
Subtotaal B (indirecte kosten):	€
Subtotaal C (Meerjarig Onderhoud) (subtotaal A + B):	€
Subtotaal D (Voorgeschreven activiteiten) :	€
Inschrijvingssom (Subtotaal C + D):	€

Ondertekening

Deze Concept staat van ontleding van de inschrijvingssom dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Bijlage H Formats Staat van prijzen per eenheid raamactiviteiten

Vraag I&B document bijlage H. Het format staat van prijzen per eenheid raamactiviteit komt niet overeen met de pdf bijlage H waarin de hoeveelheden aangegeven staan. Hoe wenst OG de prijzen te ontvangen? Is het de bedoeling dat bij volgnr 1 onderdeel A1; volgnr 2 onderdeel A2 enz. ingevuld dienen te worden of dient Bijlage H uit de pdf met ingevulde hoeveelheden gehanteerd te worden?

Antwoord Bijlage H, zoals opgenomen in het I&B document dient gehanteerd te worden. Daarbij kan bij volgnummer 1 onderdeel A1 enz. ingevuld worden. Verder dient het totaalbedrag van de prijzen X hoeveelheden opgenomen te worden in het rekenblad EMVI-BPKV ter bepaling van de fictieve inschrijvingssom.

Format staat van prijzen per eenheid raamactiviteit perceel
district Zuid Oost

Volg nr.	Omschrijving	Eenheid	Indicatieve hoeveelheid	Prijs per eenheid in euro excl. omzet- belasting	Totaal (prijs X hoeveelheid)
1	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
2	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
3	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
4	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
5	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
6	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
Totaalbedrag					€

Ondertekening

Deze Staat van prijzen per eenheid dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Format staat van prijzen per eenheid raamactiviteit perceel
district Midden

Volg nr.	Omschrijving	Eenheid	Indicatieve hoeveelheid	Prijs per eenheid in euro excl. omzet- belasting	Totaal (prijs X hoeveelheid)
1	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
2	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
3	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
4	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
5	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
6	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
	Etc.				
Totaalbedrag					€

Ondertekening

Deze Staat van prijzen per eenheid dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Format staat van prijzen per eenheid raamactiviteit perceel district West

Volg nr.	Omschrijving	Eenheid	Indicatieve hoeveelheid	Prijs per eenheid in euro excl. omzet-belasting	Totaal (prijs X hoeveelheid)
1	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
2	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
3	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
4	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
5	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
6	<Vul omschrijving in>	<Vul in>	<Vul in>	€	€
	Etc.				
Totaalbedrag					€

Ondertekening

Deze Staat van prijzen per eenheid dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Bijlage I Formats Staat van prijzen optionele activiteiten

Format staat van prijzen optionele activiteiten perceel district Zuid Oost

Volgnummer	Omschrijving	Bedrag in euro excl. omzet- belasting
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
	Totaalbedrag	€ ...

Ondertekening

Deze Staat van optionele activiteiten dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Format staat van prijzen optionele activiteiten perceel district Midden

Volgnummer	Omschrijving	Bedrag in euro excl. omzet- belasting
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
	Totaalbedrag	€ ...

Ondertekening

Deze Staat van optionele activiteiten dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Format staat van prijzen optionele activiteiten perceel district West

Volgnummer	Omschrijving	Bedrag in euro excl. omzet- belasting
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
<Vul nr in>	<Vul omschrijving in>	€ ...
	Totaalbedrag	€ ...

Ondertekening

Deze Staat van optionele activiteiten dient digitaal te worden ondertekend conform paragraaf 2.4.1.

Bijlage J Ambitieniveau CO2 reductie

In onderstaande tabellen staat het standaard EMVI-BPKV-criterium CO₂-Prestatieladder. De begrippen die gehanteerd worden in dit EMVI-BPKV-criterium, worden uitgelegd in Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0. Voor de toepassing van het EMVI-BPKV-criterium is het Handboek maatgevend met betrekking tot de uitleg van de in onderstaande tabellen gehanteerde begrippen en normen.

Een bedrijf dat zich op een bepaald niveau wil laten certificeren, zal uiteraard aan alle eisen van het Handboek moeten voldoen. Maar een bedrijf dat alleen voor een specifiek project wil aantonen dat het bij de uitvoering van het project aan een bepaald niveau heeft voldaan, heeft het Handboek alleen nodig voor de uitleg van de in onderstaande tabellen gehanteerde begrippen en normen. In de formuleringen van het standaard EMVI-BPKV-criterium is daarmee al rekening gehouden, omdat deze formuleringen uitgaan van het project (met project wordt hier de opdracht bedoeld), en niet van het hele bedrijf.

De vijf volgende CO₂-ambitieniveaus in het kader van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving met de beste prijskwaliteitverhouding (EMVI-BPKV) worden onderkend:

Ambitieniveau 1

CO ₂ -AMBITIENIVEAU 1					
	<i>Aspect</i>	<i>Subcriteria</i>		<i>Aspect</i>	<i>Subcriteria</i>
1A	Energie verbruik	1. Identificatie en analyse van te verwachten en werkelijke energiestromen van het project heeft plaats gevonden.	1B	Energie-reductie	1. De opdrachtnemer onderzoekt aantoonbaar de mogelijkheden het energieverbruik te reduceren van het project.
		2. Alle te verwachten en werkelijke energiestromen van het project zijn aantoonbaar in kaart gebracht.			2. De opdrachtnemer maakt een verslag van een onafhankelijke interne controle voor het project.
		3. Deze lijst wordt gedurende de looptijd van het project regelmatig opgevolgd en actueel gehouden.			
1C	Communi-catie	1. De opdrachtnemer Communiqueert aantoonbaar intern op ad hoc basis over het energiereductie beleid van het project.	1D	CO₂-reductie initiatieven	1. De opdrachtnemer toont aan op de hoogte te zijn van sector en of keteninitiatieven op het gebied van CO ₂ -reductie die relevant zijn voor het project.
		2. De opdrachtnemer Communiqueert aantoonbaar extern op ad hoc basis over het energiereductie beleid van het project.			2. De opdrachtnemer kent de sector- en keteninitiatieven en hun relevantie voor het project en bespreekt deze in het managementoverleg.

Ambitieniveau 2

CO₂-AMBITIENIVEAU 2					
	Aspect	Subcriteria		Aspect	Subcriteria
2A	Energie verbruik	1. Alle te verwachten en werkelijke energiestromen van het project worden kwantitatief in kaart gebracht.	2B	Energie-reductie	1. De opdrachtnemer formuleert een kwalitatief omschreven doelstelling om energie te reduceren en heeft maatregelen benoemd voor het project.
		2. De lijst is volledig en wordt gedurende de looptijd van het project aantoonbaar regelmatig opgevolgd en actueel gehouden.			2. De opdrachtnemer formuleert een omschreven doelstelling voor gebruik van alternatieve brandstoffen en/of gebruik van groene stroom op het project.
		3. De opdrachtnemer maakt een energiebeoordeling voor het project.			3. De energie- en reductiedoelstelling en de bijbehorende maatregelen worden gedocumenteerd, geïmplementeerd en gecommuniceerd aan alle werknemers van de opdrachtnemer voor zover betrokken bij project.
2C	Communi-catie	1. De opdrachtnemer communiceert structureel intern over het energiebeleid van het project. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en reductiedoelstellingen van het project.	2D	CO₂-reductie initiatieven	1. De opdrachtnemer onderzoekt aantoonbaar de mogelijkheden om project specifieke maatregelen voortkomend uit relevante initiatieven te implementeren in het project.
		2. De opdrachtnemer realiseert inzake CO ₂ -reductie een effectieve stuurcyclus met toegewezen verantwoordelijkheden voor het project.			
		3. De opdrachtnemer identificeert de externe belanghebbenden voor het project.			

Ambitieniveau 3

CO₂-AMBITIENIVEAU 3					
	Aspect	Subcriteria		Aspect	Subcriteria
3A	CO₂-uitstoot	1. De opdrachtnemer maakt een rapportage van a. de te verwachten scope 1 & 2 emissies van het gehele project en b. de uitgewerkte actuele emissie-inventaris voor de werkelijke scope 1 & 2 emissies van het project, conform ISO 14064-1.	3B	CO₂-reductie	1. De opdrachtnemer formuleert een kwantitatieve reductiedoelstelling voor scope 1 & 2 emissie van het project, uitgedrukt in absolute getallen of percentages ten opzichte van een of meerdere relevante referentie(s) en binnen een bepaalde tijdstermijn en heeft een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen maatregelen.
		2. De emissie-inventaris uit 1B van het project wordt door een CI geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid.			2. De opdrachtnemer maakt in het project gebruik van een energiemangement actieplan/systeem (conform NEN-ISO 50001 of gelijkwaardig).
3C	Communicatie	1. De opdrachtnemer communiceert structureel intern én extern over de CO ₂ footprint (scope 1 & 2 emissies), de kwantitatieve reductiedoelstelling(en) en de maatregelen in het project. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het project, een omschrijving van de gehanteerde referentie(s), mogelijkheden voor individuele bijdrage, informatie betreffende het huidige energiegebruik en trends binnen het project.	3D	CO₂-reductie initiatieven	1. De opdrachtnemer toont aan dat er in het project specifieke maatregelen afgeleid van een (sector of keten) initiatief op het gebied van CO ₂ -reductie worden doorgevoerd.
		2. De opdrachtnemer maakt een gedocumenteerd intern én extern communicatieplan met			

		vastgelegde taken, verantwoordelijkheden en wijzen van communicatie.			
--	--	--	--	--	--

Ambitieniveau 4

CO₂-AMBITIENIVEAU 4					
	Aspect	Subcriteria		Aspect	Subcriteria
4A	CO₂-uitstoot	1. De opdrachtnemer toont aan inzicht te hebben in de te verwachten meest materiële emissies uit scope 3 voor het project, en toont voor één van de meest materiële (ketens van) activiteiten van het project de CO ₂ -uitstoot per eenheid aan.	4B	CO₂-reductie	1. De opdrachtnemer formuleert, op basis van het inzicht in de te verwachten meest materiële emissies uit scope 3 van het project, daaraan gekoppeld, een CO ₂ -reductiedoelstelling en heeft een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen maatregelen. Doelstelling wordt uitgedrukt in een absoluut getal of percentage ten opzichte van een (of meerdere) relevante referentie(s) en binnen een vastgelegde termijn.
		2. De opdrachtnemer maakt een kwaliteitsmanagement plan voor de inventaris van het project.			2. De opdrachtnemer rapporteert periodiek (intern én extern) de voortgang ten opzichte van de doelstellingen voor het project.
4C	Communicatie	1. De opdrachtnemer toont aan dat zij een reguliere (tenminste 2x per jaar) dialoog onderhoudt met belanghebbenden binnen o.a. overheid en NGO 's (minimaal 2) over haar CO ₂ -reductiedoelstelling en maatregelen in het project zal onderhouden*.	4D	CO₂-reductie initiatieven	1. De opdrachtnemer toont aan dat zij initiatiefnemer is van de toepassing in het project van vernieuwende maatregelen die CO ₂ -reductie beogen en tevens de sector faciliteren om CO ₂ -reductie te bereiken, door het verbinden van de bedrijfsnaam aan het initiatief in het project, door publicaties en door bevestiging van belanghebbenden.
		2. De opdrachtnemer toont aan dat de door overheid en/of NGO geformuleerde punten van zorg over het project zijn geïdentificeerd en geadresseerd*.			

		*: 4C 1.& 2. gelden voor omvangrijke meerjarige projecten;			
--	--	--	--	--	--

Ambitieniveau 5

CO ₂ -AMBITIENIVEAU 5					
	Aspect	Subcriteria		Aspect	Subcriteria
5A	CO ₂ - uitstoot	1. De opdrachtnemer toont aan actueel inzicht te hebben in de materiële scope 3 emissies van het project en de meest relevante partijen in de keten die daarbij betrokken zijn.	5B	CO ₂ - reductie	1. De opdrachtnemer heeft voor de materiële scope 3 emissies van het project, op basis van de analyses uit 5.A.2, een reductiestrategie en CO ₂ -reductiedoelstellingen geformuleerd. Er is een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen autonome acties. Doelstellingen zijn uitgedrukt in absolute getallen of percentages ten opzichte van een (of meerdere) relevante referentie(s).
		2.1. De opdrachtnemer beschikt voor het project over een onderbouwde en actuele analyse van mogelijke autonome acties die opdrachtnemer kan doorvoeren om de materiële scope 3 emissies (upstream en downstream) van het project te beïnvloeden.			2. De opdrachtnemer verstrekt minimaal twee keer per jaar zijn emissie-inventaris scope 1, 2 & 3 gerelateerde CO ₂ -emissies (intern en extern) van het project, alsmede de voortgang in reductiedoelstellingen en genomen maatregelen.
		2.2. De opdrachtnemer toont aan inzicht te hebben in mogelijke strategieën om deze scope 3 emissies van het project (zowel upstream als downstream) te reduceren.			3. De opdrachtnemer slaagt erin de reductiedoelstellingen te realiseren.
		3. De opdrachtnemer dient te beschikken over actuele, specifieke emissiegegevens, afkomstig van directe (en potentiële) ketenpartners, die			

		relevant zijn voor de uitvoering van de scope 3 strategie voor het project (zie 5.B.1).			
5C	Communi- catie	1. De opdrachtnemer communiceert structureel extern over de manier waarop het project functioneert als open proeftuin voor innovaties of vernieuwende maatregelen en over de wijze waarop hij ketenpartners actief heeft betrokken. 2. De opdrachtnemer communiceert structureel (minimaal 2x per jaar) intern én extern over de CO₂ footprint (scope 1, 2 & 3) en Kwantitatieve reductiedoelstellingen van het project. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het project, een omschrijving van de gehanteerde referentie(s), mogelijkheden voor individuele bijdrage, informatie betreffende het huidige energiegebruik en trends binnen het project.	5D	CO₂- reductie initiatieven	1. De opdrachtnemer gebruikt het project als open proeftuin om innovaties of vernieuwende maatregelen door te voeren en betreft daarbij actief ketenpartners. De opdrachtnemer zal een beschrijving voorleggen van beoogde CO₂-emissie reductie als gevolg van de maatregel binnen het project. 2. De innovaties of vernieuwende maatregelen worden professioneel becommentarieerd door een ter zake als bekwaam erkend en onafhankelijk kennisinstituut.

Bijlage K Formats

Risicodossier Opdrachtgever

Het doel en de eisen waaraan dit document dient te voldoen staan beschreven in paragraaf 2.3.3.

Risico 1
<Vul in>
<i>Waarom is dit een belangrijk risico?</i>
<Vul in>
<i>Wat is (zijn) de beheersmaatregel(en)?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de beheersmaatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Risico 2
<Vul in>
<i>Waarom is dit een belangrijk risico?</i>
<Vul in>
<i>Wat is (zijn) de beheersmaatregel(en)?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de beheersmaatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Risico 3
<Vul in>
<i>Waarom is dit een belangrijk risico?</i>
<Vul in>
<i>Wat is (zijn) de beheersmaatregel(en)?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de beheersmaatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Risico n
<Vul in>
<i>Waarom is dit een belangrijk risico?</i>
<Vul in>
<i>Wat is (zijn) de beheersmaatregel(en)?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de beheersmaatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>

Prestatie-onderbouwing

Het doel en de eisen waaraan dit document dient te voldoen staan beschreven in paragraaf 2.3.3.

Vraag In het antwoord op vraag 60 is gesteld dat de hulpvraag "Waarom bent u in staat, gelet op de prestatie, de werkzaamheden zoals deze voortvloeien uit de Vraagspecificatie te realiseren en/of bij te dragen aan de projectdoelstellingen" vervalt en een nieuw format beschikbaar is gesteld. ON heeft dit nieuwe format nog niet gekregen, maar verwacht dat OG dit zeer binnenkort ter beschikking stelt. Met deze aanpassing wijkt OG af van de Best Value lijn van het Best Value kernteam van RWS. Is dit een nieuwe pilot? Zo ja, welke overwegingen heeft u gemaakt bij de keuze om af te wijken van het voor ON bekende format? Zo, nee, kunt u uitleggen hoe het niet meer koppelen van een bewering aan de doelstellingen past in de Best Value filosofie?

Antwoord Het nieuwe format zit bij de 2e Nota van Inlichtingen, bijlage 7 aanpassingen inschrijvings- en contractdocumenten (2). Het Best Value kernteam van RWS was al van plan om deze aanpassing te doen, en heeft dit nu versneld gedaan door vragen van marktpartijen. Deze hulpvraag was niet voor alle inschrijvers duidelijk.

Het gaat alleen om het weglaten van een hulpvraag. Voor de Prestaties blijft de doelstelling van de Aanbesteder: "Zo goed mogelijk realiseren van het beoogde eindresultaat en zo veel mogelijk bijdragen aan de projectdoelstellingen" staan. De koppeling van de bewering aan de doelstellingen vervalt dus niet.

Vraag In het antwoord op vraag 60 is gesteld dat de hulpvraag "Waarom bent u in staat, gelet op de prestatie, de werkzaamheden zoals deze voortvloeien uit de Vraagspecificatie te realiseren en/of bij te dragen aan de projectdoelstellingen" vervalt en een nieuw format beschikbaar is gesteld.

Hiermee is er geen mogelijkheid meer om aan te geven op welke wijze de bewering bijdraagt aan de doelstellingen. Is dit de bedoeling van OG? Zo nee, kan OG aangeven waar deze informatie (welk vakje van het format) thuis hoort?

Antwoord Het gaat alleen om het weglaten van een hulpvraag. Voor de Prestaties blijft de doelstelling van de Aanbesteder: "Zo goed mogelijk realiseren van het beoogde eindresultaat en zo veel mogelijk bijdragen aan de projectdoelstellingen" staan. De koppeling van de bewering aan de doelstellingen vervalt dus niet. Deze informatie kan inschrijver kwijt in het eerste vakje van het format.

Vraag	Vraag 6) Invulling prestatiedossier Format Bijlage K: “Waarom bent u in staat, gelet op de prestatie, de werkzaamheden zoals deze voortvloeien uit de Vraagspecificatie te realiseren en/of bij te dragen aan de projectdoelstellingen?” Deze vraag wordt o.i. beantwoord door de aangeboden maatregelen en de dominante informatie waarmee we de maatregelen onderbouwen. Bent u bereid om, gezien de ruimte in het prestatiedossier die het herhalen en beantwoorden van deze vraag met zich meebrengt te laten vervallen? Zo nee, waarom bent u hiertoe niet bereid? Kunt u aangeven hoe wij deze vraag dienen te beantwoorden zonder in herhaling te vallen?
Antwoord	Ja, deze hulpvraag vervalt. De wijzigingen in bijlage K zijn opgenomen in de 2e Nota van inlichtingen.

Bewering 1
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de aangeboden maatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Bewering 2
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de aangeboden maatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Bewering 3
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de aangeboden maatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Bewering n
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de aangeboden maatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>

Kansendossier

Het doel en de eisen waaraan dit document dient te voldoen staan beschreven in paragraaf 2.3.3.

Kans 1
<Vul in>
<i>Wat is de wijze waarop waarde wordt toegevoegd aan het realiseren van de projectdoelstellingen?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de prijs van de kans?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de opbrengst van de kans in tijd, geld en/of kwaliteit?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de maatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Kans 2
<Vul in>
<i>Wat is de wijze waarop waarde wordt toegevoegd aan het realiseren van de projectdoelstellingen?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de prijs van de kans?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de opbrengst van de kans in tijd, geld en/of kwaliteit?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de maatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Kans 3
<Vul in>
<i>Wat is de wijze waarop waarde wordt toegevoegd aan het realiseren van de projectdoelstellingen?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de prijs van de kans?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de opbrengst van de kans in tijd, geld en/of kwaliteit?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de maatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>
Kans n
<Vul in>
<i>Wat is de wijze waarop waarde wordt toegevoegd aan het realiseren van de projectdoelstellingen?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de prijs van de kans?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de opbrengst van de kans in tijd, geld en/of kwaliteit?</i>
<Vul in>
<i>Wat is de dominante informatie waaruit blijkt dat de maatregel(en) effectief is (zijn)?</i>
<Vul in>

Bijlage H

Staat van prijzen per eenheid Raamactiviteiten

Uitgangspunten

1. De aanbesteder wil zo min mogelijk posten en geen tarievenboek. Hierdoor zijn werkzaamheden zoveel mogelijk geclusterd.
2. De tarieven dienen reëel te zijn. Daarmee wordt bedoeld dat ze de kosten voor de uit te voeren werkzaamheden en gebruikte materialen redelijkerwijs afdekken.
3. Alle tarieven zijn all-in. Dit wil zeggen dat alle voorkomende kosten, die noodzakelijk zijn om de werkzaamheid in zijn geheel uit te voeren, dienen te zijn opgenomen in de tarieven, evenals alle bijkomende zaken zoals ontwerp- en uitvoeringskosten, alsmede de indirecte kosten (bijvoorbeeld begeleidingskosten personeel), algemene bedrijfskosten, winst en risico.
4. Alle tarieven zijn gemiddelde tarieven. Dit wil zeggen dat de inschrijver moet uitgaan van gunstige en ongunstige situaties.
5. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in werkvensters, WBU of SLOT.
6. Alle tarieven zijn voorcalculatorisch ten behoeve van het opstellen van een uitvoeringspakket.
7. De opgenomen hoeveelheden strekken mede ter bepaling van de economisch meest voordelige inschrijving en zijn verder uitsluitend ter inlichting van de inschrijvers. Afwijkingen van die hoeveelheden geven geen aanleiding tot schadevergoeding of aanpassing van de tarieven.
8. Indien de Opdrachtnemer tijdens de looptijd van de Overeenkomst aanvullende tarieven wil gebruiken of introduceren, dan is dit mogelijk middels het indienen van een Voorstel Tot Wijziging (VTW). In dit geval dienen werkzaamheden op materiaal- en materieelniveau uitgesplitst te worden, zodat de Opdrachtgever deze kan beoordelen.
9. Asphalt wordt per m2 verrekend, behalve de profileerlaag.
10. Bij de post 'vervangen van voegen' is uitgegaan van de RTD 1007.
11. De prijzen in deze Staat van prijzen per eenheid zijn niet bestemd voor het met spoed herstellen van vorstschades en werkzaamheden in het kader van schades en calamiteiten op aangeven van de Opdrachtgever.
12. Per kunstwerk kunnen bij de verrekening van kosten de posten B1.1, B1.2 en B1.3 niet in combinatie met elkaar worden opgevoerd.
13. * = voor zover geen onderdeel van de Taken binnen de Overeenkomst

Vraag	Kan de opdrachtgever toelichten waar in 'Raamactiviteiten bijlage H (IenB document)' de kosten voor de verkeersmaatregelen ondergebracht moeten worden? Deze staan nl genoemd bij punt E 'verkeersmaatregelen', en dat lijkt logisch omdat daar onderscheid gemaakt wordt tussen A en N wegen zoals die binnen het areaal aanwezig zijn. Er wordt echter ook gesproken over vkm bij de toelichting bij posten: B1 Vaste kosten betonnen kunstwerken, C1. Vaste kosten geleiderail, D1 Vaste kosten werkzaamheden aan bermen. In het laatste geval kan de inschrijver bij deze posten geen onderscheid maken in tussen de A en N wegen. Kunnen wij ervan uitgaan dat alle verkeersmaatregelen onder punt E dienen te worden ondergebracht en berekend? Dit is eenduidiger.
Antwoord	Alleen bij de posten A1 mogen er nog verkeersmaatregelen volgens posten E verrekend worden. Bij alle andere posten wordt verwacht dat de verkeersmaatregelen al in de prijs verrekend is.

Vraag	In de kolom 'toelichting A1.1.t/m A1.3 staat "incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting". Wat wordt hiermee bedoeld? Inschrijver gaat ervan uit dat de benodigde verkeersmaatregelen afgerekend worden met de eenheidsprijzen bij punt E verkeersmaatregelen, is dat terecht?
Antwoord	Bij de posten A1 mogen er nog verkeersmaatregelen volgens posten E verrekend worden. Bij alle andere posten wordt verwacht dat de verkeersmaatregelen al in de prijs verrekend is.
Vraag	In post B2.1 wordt gesproken over een gietasfalt gootconstructie. Hoe ziet u de toepassing hiervan in relatie tot de 'richtlijn voor het ontwerp van asfalt wegverhardingen op betonnen en stalen brugdekken'? In deze richtlijn is de standaardoplossing t.a.v. een waterdichte aansluiting op schampkanten geen gietasfalt maar een flexigoot.
Antwoord	Wijziging is opgenomen in de tweede Nota van Inlichtingen, bijlage 7 aanpassingen inschrijvings- en contractdocumenten (2).
Vraag	B2.1 en 3.1 Klopt het dat het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting niet bij de prijs is inbegrepen?
Antwoord	Dat klopt.
Vraag	In posten B2.2, B2.3, B2.4. noemt u dat een voeg voorberekt, geleverd en uitgevoerd dient te worden. Hoe worden de kosten van het verwijderen van de bestaande voeg verrekend?
Antwoord	De in de vraag bedoelde kosten voor het verwijderen van de bestaande voeg behoren tot "uitvoeren" en maken daardoor deel uit van de onder de betreffende posten behorende kosten. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
Vraag	A2.1, A2.2 , A2.3, A2,5, A2.6, A2.7: Hoe dient te worden omgegaan met de tekst 'laagdikte ten minste ..mm'. In de praktijk komen er in het areaal diverse diktes bestaande asfaltlagen voor wat voor gegadigde niet is te beprijzen. Om level playing field te creëren stellen wij voor deze posten niet in m2 maar in tonnen te verrekenen.
Antwoord	De genoemde laagdiktes (representatief voor de beoogde maatregelen) en verrekening per m2 blijven ongewijzigd. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
Vraag	Lid 6. Wat bedoelt u met 'Alle tarieven zijn voorcalculatorisch ten behoeve van het opstellen van een uitvoeringspakket'?
Antwoord	Zodra de onderhoudsbehoefte bekend is worden uitvoeringspakketten uitgevraagd welke afgeprijsd worden op basis van de bij inschrijving op te geven tarieven in bijlage H.
Vraag	In post B1 staat omschreven dat de prijs inclusief verkeersmaatregelen dient te zijn. In hoeverre dient gegadigde kosten voor SLOT's op te nemen in deze post (gezien er conform bijlage E van de Vraagspecificatie geen SLOT's zijn voorzien?)

Antwoord	Het niet voorzien in SLOT's betekent niet per definitie dat er geen SLOT's mogelijk zijn.
-----------------	---

Vraag	In uitgangspunt 10 wordt gesproken over de post 'vervangen voegovergangen'. Dit is geen letterlijke post in de bijbehorende tabellen tav indicatieve hoeveelheden. Welke post (-en) bedoelt u hier precies?
--------------	---

Antwoord	De in de vraag bedoelde kosten voor het verwijderen van de bestaande voeg behoren tot "uitvoeren" en maken daardoor deel uit van de onder de betreffende posten behorende kosten. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
-----------------	--

Vraag	In post A4.1 wordt een '/' gebruikt. Bedoelt OG hiermee 'inclusief' of 'of'?
--------------	--

Antwoord	De betekenis van "/" is "of".
-----------------	-------------------------------

Categorie	Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
A. Verhardingen rijstrookbreed/baanbreed					
	A1	Vaste kosten per reparatie			
	A1.1	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen of overlagen asfaltverhardingen bij baanbreed onderhoud gekoppeld aan A2.1, A2.2, A2.4, A2.5, A2.6, A2.7	1		Set per nacht Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.2	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen asfaltverhardingen rijstrookbreed gekoppeld aan A2.1, A2.2, A2.6, A2.7	4		Set per nacht Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.3	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen asfaltverharding gekoppeld aan A2.3	1		Set per nacht Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.4	Setprijs gekoppeld aan A3.1, A3.2	2		Set per nacht Inzet materieel voor het aanbrengen rafelingcorrigerende maatregel of rijsporen vullen
	A2	Variabele kosten op basis van toe te passen (asfalt)product behorende bij A1			
		Alle variabele kosten per reparatie gerelateerd aan het aantal m2, afhankelijk van het toe te passen product incl. belijning			
	A2.1	Open deklaag (laagdikte ten minste 50mm)	8060		per m ²
	A2.2	Dichte deklaag (laagdikte ten minste 40 mm)	74		per m ²
	A2.3	Dunne inlage / toplaag tweelaags ZOAB (laagdikte ten minste 25 mm)	3548		per m ² Incl. waarborgen functies geluidsreductie en voorkomen spat en stuifwater
	A2.4	Profielerlaag onder deklaag	10		ton T.b.v. herstel wegprofiel en langs-/dwarsonvlakheid
	A2.5	Tweelaags ZOAB (laagdikte ten minste 70mm)	2347		per m ² Alleen bij baanbreed onderhoud
	A2.6	Onder-/tussenlaag, laagdikte ten minste 50 mm	1418		per m ²
	A2.7	Onder-/tussenlaag, laagdikte ten minste 80 mm	1866		per m ²

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
	A3	Variabele kosten op basis van toe te passen (asfalt)product behorende bij A1				Alle variabele kosten per reparatie gerelateerd aan het aantal m ² , afhankelijk van het toe te passen product, binnen de lengtemarkeringen en tussen de blokkenmarkering
	A3.1	Op de huidige deklaag een rafelingcorrigerende maatregel aanbrengen	4500		per m ²	Een behandeling van de deklaag die de rafeling in ernstklasse 1 of 2 opheft en tot het interventiemoment het rafelingsproces vertraagt
	A3.2	Op de huidige dichte deklaag een rijspoorvullende maatregel aanbrengen	800		per m ²	
	A4	Bijkomende kosten behorende bij A1-A3				
	A4.1	Asfaltwapening / scheuroverbruggende membraam	63		per m ²	Bij langs- en dwarsscheuren vanuit de ondergrond
	A4.2	Luspaar	1		per luspaar	Leveren, aanbrengen en testen detectielussen incl. verkeersmaatregelen indien benodigd
	A4.3	GMS sensoren	1		per locatie	Leveren, aanbrengen en testen GMS sensoren incl. verkeersmaatregelen indien benodigd
	A4.4	Onderzoekskosten verhardingen	1		per onderzoek	Onderzoeken aan asfalt ten behoeve van opstellen uitvoeringspakket, o.a. valgewichtdeflectiemetingen en boorkernonderzoek; kan ingezet worden indien overeengekomen met de Opdrachtgever; omvang ca. 1 km baanbreed

B. Betonnen kunstwerken						
	B1	Vaste kosten kunstwerkherstel				
	B1.1	Vaste kosten ingrijpend herstel betonnen kunstwerk	3		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B2), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B1.2	Vaste kosten herstel betonnen kunstwerk	10		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B3), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B1.3	Vaste kosten klein herstel betonnen kunstwerk	14		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B4), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B2	Variabele kosten ingrijpend herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.1				
	B2.1	Asfaltverhardingsconstructie	200		per m ²	Gehele verhardingsconstructie verwijderen en

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
						aanbrengen incl. betonreparatie dek, flexigoot.
	B2.2	Enkelvoudige stalen voegovergang	10		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B2.3	Enkelvoudige stalen voegovergang-geluidsarm	10		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B2.4	Modificeren enkelvoudige stalen voegovergang	10		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3	Variabele kosten herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.2				
	B3.1	Herstellen deklaag	880		per m ²	Verwijderen, aanbrengen asfaltdeklaagconstructie (toplaag)
	B3.2	Herstellen bitumineuze voegovergang	25		per m ¹	Verwijderen, leveren, aanbrengen
	B3.3	Herstel bitumineuze voegovergang zodat aan functionele eisen wordt voldaan	12		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3.4	Herstellen enkelvoudige stalen voegovergang zodat aan functionele eisen wordt voldaan	24		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3.5	Vervangen leuningconstructies	84		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	B3.6	Vervangen slijtlaag op schamkant (incl. kitvoegen)	70		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B4	Variabele kosten klein herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.3				Putconstructie = watervergaarplateau + bandjes + kolk + afvoerleiding
	B4.1	Herstellen HWA-leiding doorsnede tot en met 160 mm	20		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
*	B4.2	Functioneel maken putconstructie	3		per stuk	Slopen, leveren, aanbrengen
	B4.3	Aanbrengen putconstructie	1		per stuk	Leveren, aanbrengen
*	B4.4	Herstellen taludbekleding	746		per m ²	Slopen, leveren, aanbrengen
*	B4.5	Herstellen straatwerk	16		per m ²	Slopen, leveren, aanbrengen
	B5	Variabele kosten kunstwerkherstel behorende bij B2-B4				
	B5.1	Uitvoeren betonreparaties (betreft niet bovenzijde rijdek)	16		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.2	Injecteren scheuren in beton	75		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.3	Conserveren beton	40		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.4	Conserveren staal	60		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.5	Conserveren leuning constructie	70		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren

Categorie	Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs	eenheid	Toelichting
			invullen ON		

C. Geleiderail

	C1	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden				
	C1.1	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden overdag	84		per dag	Geleiderailploeg incl. verkeersmaatregelen
	C1.2	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden 's nachts	84		per nacht	Geleiderailploeg incl. verkeersmaatregelen en verlichting
	C2	Variabele kosten geleiderailwerkzaamheden				
	C2.1	Vervangen geleiderail op kunstwerk	200		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	C2.2	Vervangen geleiderail op aardebaan	38300		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	C2.3	Plaatsen nieuwe geleiderail op aardebaan	31		per m ¹	Leveren, aanbrengen
*	C2.4	Functioneel maken schuifconstructie	1		per stuk	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	C2.5	Aanbrengen / vervangen motorvriendelijke geleiderail	5		per m ¹	(Verwijderen), leveren, aanbrengen
	C2.6	Leveren en plaatsen begin- of eindstuk	1		per m ¹	Leveren, aanbrengen

D. Bermen

	D1	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen				
*	D1.1	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen	1		per dag	Vaste kosten incl. verkeersmaatregelen
*	D1.2	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen	1		per nacht	Vaste kosten incl. verkeersmaatregelen en verlichting
	D2	Variabele kosten werkzaamheden aan bermen				
*	D2.1	Verlagen bermen zonder geleiderail	3		per hm ¹	Incl. inzaaien
*	D2.2	Verlagen bermen met geleiderail	3		per hm ¹	Incl. inzaaien
*	D2.3	Afvoeren materiaal bermverlaging	43		per ton	Milieukundige kwaliteit AP04 wonen en industrie, incl. onderzoekskosten
*	D2.4	Herstellen gootconstructie op aardebaan	1		per m ¹	

E. Verkeersmaatregelen

	E1.1	Verkeersmaatregelen A-wegen;	5		per locatie	
--	------	------------------------------	---	--	-------------	--

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
		vluchtstrookafzetting			per nacht	
	E1.2	Verkeersmaatregelen A-wegen; 1 rijstrook	5		per locatie per nacht	
	E1.3	Verkeersmaatregelen A-wegen; 2 rijstroken	5		per locatie per nacht	
	E1.4	Verkeersmaatregelen N-wegen	1		per locatie per nacht	
	E1.5	MRS-sen	15		per set per nacht	
	E1.6	Werkvakverlichting vaste kosten	15		per werkvak	
	E1.7	Werkvakverlichting per hm werkvak	150		per werkvak	
	E1.8	Verkeersmaatregelen omleiding	1		per toe- of afrit	Indien er sprake is van een afsluiting van een toe- of afrit
	E1.9	Verkeersmaatregelen afsluiting	1		per afsluiting	Indien er sprake is van een rijbaanafsluiting (geldt niet in combinatie met B1)
	E1.10	Verkeersmaatregelen omleidingsroute grote afstand	1		per omleiding	Indien er sprake is van een omleidingsroute op de grote afstand (>20 km) met als doel om minder verkeer in de directe nabijheid van het werkvak te hebben

Bijlage H

Staat van prijzen per eenheid Raamactiviteiten

Uitgangspunten

1. De aanbesteder wil zo min mogelijk posten en geen tarievenboek. Hierdoor zijn werkzaamheden zoveel mogelijk geclusterd.
2. De tarieven dienen reëel te zijn. Daarmee wordt bedoeld dat ze de kosten voor de uit te voeren werkzaamheden en gebruikte materialen redelijkerwijs afdekken.
3. Alle tarieven zijn all-in. Dit wil zeggen dat alle voorkomende kosten, die noodzakelijk zijn om de werkzaamheid in zijn geheel uit te voeren, dienen te zijn opgenomen in de tarieven, evenals alle bijkomende zaken zoals ontwerp- en uitvoeringskosten, alsmede de indirecte kosten (bijvoorbeeld begeleidingskosten personeel), algemene bedrijfskosten, winst en risico.
4. Alle tarieven zijn gemiddelde tarieven. Dit wil zeggen dat de inschrijver moet uitgaan van gunstige en ongunstige situaties.
5. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in werkvensters, WBU of SLOT.
6. Alle tarieven zijn voorcalculatorisch ten behoeve van het opstellen van een uitvoeringspakket.
7. De opgenomen hoeveelheden strekken mede ter bepaling van de economisch meest voordelige inschrijving en zijn verder uitsluitend ter inlichting van de inschrijvers. Afwijkingen van die hoeveelheden geven geen aanleiding tot schadevergoeding of aanpassing van de tarieven.
8. Indien de Opdrachtnemer tijdens de looptijd van de Overeenkomst aanvullende tarieven wil gebruiken of introduceren, dan is dit mogelijk middels het indienen van een Voorstel Tot Wijziging (VTW). In dit geval dienen werkzaamheden op materiaal- en materieelniveau uitgesplitst te worden, zodat de Opdrachtgever deze kan beoordelen.
9. Asphalt wordt per m2 verrekend, behalve de profileerlaag.
10. Bij de post 'vervangen van voegen' is uitgegaan van de RTD 1007.
11. De prijzen in deze Staat van prijzen per eenheid zijn niet bestemd voor het met spoed herstellen van vorstschades en werkzaamheden in het kader van schades en calamiteiten op aangeven van de Opdrachtgever.
12. Per kunstwerk kunnen bij de verrekening van kosten de posten B1.1, B1.2 en B1.3 niet in combinatie met elkaar worden opgevoerd.
13. * = voor zover geen onderdeel van de Taken binnen de Overeenkomst

Vraag	Kan de opdrachtgever toelichten waar in 'Raamactiviteiten bijlage H (IenB document)' de kosten voor de verkeersmaatregelen ondergebracht moeten worden? Deze staan nl genoemd bij punt E 'verkeersmaatregelen', en dat lijkt logisch omdat daar onderscheid gemaakt wordt tussen A en N wegen zoals die binnen het areaal aanwezig zijn. Er wordt echter ook gesproken over vkm bij de toelichting bij posten: B1 Vaste kosten betonnen kunstwerken, C1. Vaste kosten geleiderail, D1 Vaste kosten werkzaamheden aan bermen. In het laatste geval kan de inschrijver bij deze posten geen onderscheid maken in tussen de A en N wegen. Kunnen wij ervan uitgaan dat alle verkeersmaatregelen onder punt E dienen te worden ondergebracht en berekend? Dit is eenduidiger.
Antwoord	Alleen bij de posten A1 mogen er nog verkeersmaatregelen volgens posten E verrekend worden. Bij alle andere posten wordt verwacht dat de verkeersmaatregelen al in de prijs verrekend is.

Vraag	In de kolom 'toelichting A1.1.t/m A1.3 staat "incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting". Wat wordt hiermee bedoeld? Inschrijver gaat ervan uit dat de benodigde verkeersmaatregelen afgerekend worden met de eenheidsprijzen bij punt E verkeersmaatregelen, is dat terecht?
Antwoord	Bij de posten A1 mogen er nog verkeersmaatregelen volgens posten E verrekend worden. Bij alle andere posten wordt verwacht dat de verkeersmaatregelen al in de prijs verrekend is.
Vraag	In post B2.1 wordt gesproken over een gietasfalt gootconstructie. Hoe ziet u de toepassing hiervan in relatie tot de 'richtlijn voor het ontwerp van asfalt wegverhardingen op betonnen en stalen brugdekken'? In deze richtlijn is de standaardoplossing t.a.v. een waterdichte aansluiting op schampkanten geen gietasfalt maar een flexigoot.
Antwoord	Wijziging is opgenomen in de tweede Nota van Inlichtingen, bijlage 7 aanpassingen inschrijvings- en contractdocumenten (2).
Vraag	B2.1 en 3.1 Klopt het dat het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting niet bij de prijs is inbegrepen?
Antwoord	Dat klopt.
Vraag	In posten B2.2, B2.3, B2.4. noemt u dat een voeg voorberekt, geleverd en uitgevoerd dient te worden. Hoe worden de kosten van het verwijderen van de bestaande voeg verrekend?
Antwoord	De in de vraag bedoelde kosten voor het verwijderen van de bestaande voeg behoren tot "uitvoeren" en maken daardoor deel uit van de onder de betreffende posten behorende kosten. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
Vraag	A2.1, A2.2 , A2.3, A2,5, A2.6, A2.7: Hoe dient te worden omgegaan met de tekst 'laagdikte ten minste ..mm'. In de praktijk komen er in het areaal diverse diktes bestaande asfaltlagen voor wat voor gegadigde niet is te beprijzen. Om level playing field te creëren stellen wij voor deze posten niet in m2 maar in tonnen te verrekenen.
Antwoord	De genoemde laagdiktes (representatief voor de beoogde maatregelen) en verrekening per m2 blijven ongewijzigd. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
Vraag	Lid 6. Wat bedoelt u met 'Alle tarieven zijn voorcalculatorisch ten behoeve van het opstellen van een uitvoeringspakket'?
Antwoord	Zodra de onderhoudsbehoefte bekend is worden uitvoeringspakketten uitgevraagd welke afgeprijsd worden op basis van de bij inschrijving op te geven tarieven in bijlage H.
Vraag	In post B1 staat omschreven dat de prijs inclusief verkeersmaatregelen dient te zijn. In hoeverre dient gegadigde kosten voor SLOT's op te nemen in deze post (gezien er conform bijlage E van de Vraagspecificatie geen SLOT's zijn voorzien?)

Antwoord	Het niet voorzien in SLOT's betekent niet per definitie dat er geen SLOT's mogelijk zijn.
-----------------	---

Vraag	In uitgangspunt 10 wordt gesproken over de post 'vervangen voegovergangen'. Dit is geen letterlijke post in de bijbehorende tabellen tav indicatieve hoeveelheden. Welke post (-en) bedoelt u hier precies?
--------------	---

Antwoord	De in de vraag bedoelde kosten voor het verwijderen van de bestaande voeg behoren tot "uitvoeren" en maken daardoor deel uit van de onder de betreffende posten behorende kosten. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
-----------------	--

Vraag	In post A4.1 wordt een '/' gebruikt. Bedoelt OG hiermee 'inclusief' of 'of'?
--------------	--

Antwoord	De betekenis van "/" is "of".
-----------------	-------------------------------

Categorie	Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
A. Verhardingen rijstrookbreed/baanbreed					
	A1	Vaste kosten per reparatie			
	A1.1	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen of overlagen asfaltverhardingen bij baanbreed onderhoud gekoppeld aan A2.1, A2.2, A2.4, A2.5, A2.6, A2.7	2		Set per nacht Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.2	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen asfaltverhardingen rijstrookbreed gekoppeld aan A2.1, A2.2, A2.6, A2.7	57		Set per nacht Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.3	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen asfaltverharding gekoppeld aan A2.3	22		Set per nacht Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.4	Setprijs gekoppeld aan A3.1, A3.2	3		Set per nacht Inzet materieel voor het aanbrengen rafelingcorrigerende maatregel of rijsporen vullen
	A2	Variabele kosten op basis van toe te passen (asfalt)product behorende bij A1			
		Alle variabele kosten per reparatie gerelateerd aan het aantal m2, afhankelijk van het toe te passen product incl. belijning			
	A2.1	Open deklaag (laagdikte ten minste 50mm)	134600		per m ²
	A2.2	Dichte deklaag (laagdikte ten minste 40 mm)	1200		per m ²
	A2.3	Dunne inlage / toplaag tweelaags ZOAB (laagdikte ten minste 25 mm)	55400		per m ² Incl. waarborgen functies geluidsreductie en voorkomen spat en stuifwater
	A2.4	Profielerlaag onder deklaag	10		ton T.b.v. herstel wegprofiel en langs-/dwarsonvlakheid
	A2.5	Tweelaags ZOAB (laagdikte ten minste 70mm)	36000		per m ² Alleen bij baanbreed onderhoud
	A2.6	Onder-/tussenlaag, laagdikte ten minste 50 mm	37300		per m ²
	A2.7	Onder-/tussenlaag, laagdikte ten minste 80 mm	6800		per m ²

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
	A3	Variabele kosten op basis van toe te passen (asfalt)product behorende bij A1				Alle variabele kosten per reparatie gerelateerd aan het aantal m ² , afhankelijk van het toe te passen product, binnen de lengtemarkeringen en tussen de blokkenmarkering
	A3.1	Op de huidige deklaag een rafelingcorrigerende maatregel aanbrengen	5200		per m ²	Een behandeling van de deklaag die de rafeling in ernstklasse 1 of 2 opheft en tot het interventiemoment het rafelingsproces vertraagt
	A3.2	Op de huidige dichte deklaag een rijspoorvullende maatregel aanbrengen	800		per m ²	
	A4	Bijkomende kosten behorende bij A1-A3				
	A4.1	Asfaltwapening / scheuroverbruggende membraam	63		per m ²	Bij langs- en dwarsscheuren vanuit de ondergrond
	A4.2	Luspaar	1		per luspaar	Leveren, aanbrengen en testen detectielussen incl. verkeersmaatregelen indien benodigd
	A4.3	GMS sensoren	1		per locatie	Leveren, aanbrengen en testen GMS sensoren incl. verkeersmaatregelen indien benodigd
	A4.4	Onderzoekskosten verhardingen	1		per onderzoek	Onderzoeken aan asfalt ten behoeve van opstellen uitvoeringspakket, o.a. valgewichtdeflectiemetingen en boorkernonderzoek; kan ingezet worden indien overeengekomen met de Opdrachtgever; omvang ca. 1 km baanbreed

B. Betonnen kunstwerken						
	B1	Vaste kosten kunstwerkherstel				
	B1.1	Vaste kosten ingrijpend herstel betonnen kunstwerk	3		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B2), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B1.2	Vaste kosten herstel betonnen kunstwerk	18		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B3), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B1.3	Vaste kosten klein herstel betonnen kunstwerk	14		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B4), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B2	Variabele kosten ingrijpend herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.1				
	B2.1	Asfaltverhardingsconstructie	200		per m ²	Gehele verhardingsconstructie verwijderen en

ZN district Midden

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
						aanbrengen incl. betonreparatie dek, flexigoot.
	B2.2	Enkelvoudige stalen voegovergang	10		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B2.3	Enkelvoudige stalen voegovergang-geluidsarm	10		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B2.4	Modificeren enkelvoudige stalen voegovergang	10		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3	Variabele kosten herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.2				
	B3.1	Herstellen deklaag	340		per m ²	Verwijderen, aanbrengen asfaltdeklaagconstructie (toplaag)
	B3.2	Herstellen bitumineuze voegovergang	25		per m ¹	Verwijderen, leveren, aanbrengen
	B3.3	Herstel bitumineuze voegovergang zodat aan functionele eisen wordt voldaan	12		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3.4	Herstellen enkelvoudige stalen voegovergang zodat aan functionele eisen wordt voldaan	96		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3.5	Vervangen leuningconstructies	240		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	B3.6	Vervangen slijtlaag op schampkant (incl. kitvoegen)	70		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B4	Variabele kosten klein herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.3				Putconstructie = watervergaarplateau + bandjes + kolk + afvoerleiding
	B4.1	Herstellen HWA-leiding doorsnede tot en met 160 mm	16		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
*	B4.2	Functioneel maken putconstructie	3		per stuk	Slopen, leveren, aanbrengen
	B4.3	Aanbrengen putconstructie	1		per stuk	Leveren, aanbrengen
*	B4.4	Herstellen taludbekleding	746		per m ²	Slopen, leveren, aanbrengen
*	B4.5	Herstellen straatwerk	16		per m ²	Slopen, leveren, aanbrengen
	B5	Variabele kosten kunstwerkherstel behorende bij B2-B4				
	B5.1	Uitvoeren betonreparaties (betreft niet bovenzijde rijdek)	4		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.2	Injecteren scheuren in beton	150		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.3	Conserveren beton	79		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.4	Conserveren staal	15		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.5	Conserveren leuning constructie	140		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren

Categorie	Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs	eenheid	Toelichting
			invullen ON		

C. Geleiderail

	C1	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden				
	C1.1	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden overdag	42		per dag	Geleiderailploeg incl. verkeersmaatregelen
	C1.2	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden 's nachts	41		per nacht	Geleiderailploeg incl. verkeersmaatregelen en verlichting
	C2	Variabele kosten geleiderailwerkzaamheden				
	C2.1	Vervangen geleiderail op kunstwerk	200		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	C2.2	Vervangen geleiderail op aardebaan	18800		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	C2.3	Plaatsen nieuwe geleiderail op aardebaan	31		per m ¹	Leveren, aanbrengen
*	C2.4	Functioneel maken schuifconstructie	1		per stuk	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	C2.5	Aanbrengen / vervangen motorvriendelijke geleiderail	5		per m ¹	(Verwijderen), leveren, aanbrengen
	C2.6	Leveren en plaatsen begin- of eindstuk	1		per m ¹	Leveren, aanbrengen

D. Bermen

	D1	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen				
*	D1.1	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen	1		per dag	Vaste kosten incl. verkeersmaatregelen
*	D1.2	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen	1		per nacht	Vaste kosten incl. verkeersmaatregelen en verlichting
	D2	Variabele kosten werkzaamheden aan bermen				
*	D2.1	Verlagen bermen zonder geleiderail	3		per hm ¹	Incl. inzaaien
*	D2.2	Verlagen bermen met geleiderail	3		per hm ¹	Incl. inzaaien
*	D2.3	Afvoeren materiaal bermverlaging	43		per ton	Milieukundige kwaliteit AP04 wonen en industrie, incl. onderzoekskosten
*	D2.4	Herstellen gootconstructie op aardebaan	1		per m ¹	

E. Verkeersmaatregelen

	E1.1	Verkeersmaatregelen A-wegen;	5		per locatie	
--	------	------------------------------	---	--	-------------	--

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
		vluchtstrookafzetting			per nacht	
	E1.2	Verkeersmaatregelen A-wegen; 1 rijstrook	5		per locatie per nacht	
	E1.3	Verkeersmaatregelen A-wegen; 2 rijstroken	80		per locatie per nacht	
	E1.4	Verkeersmaatregelen N-wegen	1		per locatie per nacht	
	E1.5	MRS-sen	85		per set per nacht	
	E1.6	Werkvakverlichting vaste kosten	85		per werkvak	
	E1.7	Werkvakverlichting per hm werkvak	850		per werkvak	
	E1.8	Verkeersmaatregelen omleiding	1		per toe- of afrit	Indien er sprake is van een afsluiting van een toe- of afrit
	E1.9	Verkeersmaatregelen afsluiting	1		per afsluiting	Indien er sprake is van een rijbaanafsluiting (geldt niet in combinatie met B1)
	E1.10	Verkeersmaatregelen omleidingsroute grote afstand	1		per omleiding	Indien er sprake is van een omleidingsroute op de grote afstand (>20 km) met als doel om minder verkeer in de directe nabijheid van het werkvak te hebben

Bijlage H

Staat van prijzen per eenheid Raamactiviteiten

Uitgangspunten

1. De aanbesteder wil zo min mogelijk posten en geen tarievenboek. Hierdoor zijn werkzaamheden zoveel mogelijk geclusterd.
2. De tarieven dienen reëel te zijn. Daarmee wordt bedoeld dat ze de kosten voor de uit te voeren werkzaamheden en gebruikte materialen redelijkerwijs afdekken.
3. Alle tarieven zijn all-in. Dit wil zeggen dat alle voorkomende kosten, die noodzakelijk zijn om de werkzaamheid in zijn geheel uit te voeren, dienen te zijn opgenomen in de tarieven, evenals alle bijkomende zaken zoals ontwerp- en uitvoeringskosten, alsmede de indirecte kosten (bijvoorbeeld begeleidingskosten personeel), algemene bedrijfskosten, winst en risico.
4. Alle tarieven zijn gemiddelde tarieven. Dit wil zeggen dat de inschrijver moet uitgaan van gunstige en ongunstige situaties.
5. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in werkvensters, WBU of SLOT.
6. Alle tarieven zijn voorcalculatorisch ten behoeve van het opstellen van een uitvoeringspakket.
7. De opgenomen hoeveelheden strekken mede ter bepaling van de economisch meest voordelige inschrijving en zijn verder uitsluitend ter inlichting van de inschrijvers. Afwijkingen van die hoeveelheden geven geen aanleiding tot schadevergoeding of aanpassing van de tarieven.
8. Indien de Opdrachtnemer tijdens de looptijd van de Overeenkomst aanvullende tarieven wil gebruiken of introduceren, dan is dit mogelijk middels het indienen van een Voorstel Tot Wijziging (VTW). In dit geval dienen werkzaamheden op materiaal- en materieelniveau uitgesplitst te worden, zodat de Opdrachtgever deze kan beoordelen.
9. Asphalt wordt per m2 verrekend, behalve de profileerlaag.
10. Bij de post 'vervangen van voegen' is uitgegaan van de RTD 1007.
11. De prijzen in deze Staat van prijzen per eenheid zijn niet bestemd voor het met spoed herstellen van vorstschades en werkzaamheden in het kader van schades en calamiteiten op aangeven van de Opdrachtgever.
12. Per kunstwerk kunnen bij de verrekening van kosten de posten B1.1, B1.2 en B1.3 niet in combinatie met elkaar worden opgevoerd.
13. * = voor zover geen onderdeel van de Taken binnen de Overeenkomst

Vraag	Kan de opdrachtgever toelichten waar in 'Raamactiviteiten bijlage H (IenB document)' de kosten voor de verkeersmaatregelen ondergebracht moeten worden? Deze staan nl genoemd bij punt E 'verkeersmaatregelen', en dat lijkt logisch omdat daar onderscheid gemaakt wordt tussen A en N wegen zoals die binnen het areaal aanwezig zijn. Er wordt echter ook gesproken over vkm bij de toelichting bij posten: B1 Vaste kosten betonnen kunstwerken, C1. Vaste kosten geleiderail, D1 Vaste kosten werkzaamheden aan bermen. In het laatste geval kan de inschrijver bij deze posten geen onderscheid maken in tussen de A en N wegen. Kunnen wij ervan uitgaan dat alle verkeersmaatregelen onder punt E dienen te worden ondergebracht en berekend? Dit is eenduidiger.
Antwoord	Alleen bij de posten A1 mogen er nog verkeersmaatregelen volgens posten E verrekend worden. Bij alle andere posten wordt verwacht dat de verkeersmaatregelen al in de prijs verrekend is.

Vraag	In de kolom 'toelichting A1.1.t/m A1.3 staat "incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting". Wat wordt hiermee bedoeld? Inschrijver gaat ervan uit dat de benodigde verkeersmaatregelen afgerekend worden met de eenheidsprijzen bij punt E verkeersmaatregelen, is dat terecht?
Antwoord	Bij de posten A1 mogen er nog verkeersmaatregelen volgens posten E verrekend worden. Bij alle andere posten wordt verwacht dat de verkeersmaatregelen al in de prijs verrekend is.
Vraag	In post B2.1 wordt gesproken over een gietasfalt gootconstructie. Hoe ziet u de toepassing hiervan in relatie tot de 'richtlijn voor het ontwerp van asfalt wegverhardingen op betonnen en stalen brugdekken'? In deze richtlijn is de standaardoplossing t.a.v. een waterdichte aansluiting op schampkanten geen gietasfalt maar een flexigoot.
Antwoord	Wijziging is opgenomen in de tweede Nota van Inlichtingen, bijlage 7 aanpassingen inschrijvings- en contractdocumenten (2).
Vraag	B2.1 en 3.1 Klopt het dat het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting niet bij de prijs is inbegrepen?
Antwoord	Dat klopt.
Vraag	In posten B2.2, B2.3, B2.4. noemt u dat een voeg voorberekt, geleverd en uitgevoerd dient te worden. Hoe worden de kosten van het verwijderen van de bestaande voeg verrekend?
Antwoord	De in de vraag bedoelde kosten voor het verwijderen van de bestaande voeg behoren tot "uitvoeren" en maken daardoor deel uit van de onder de betreffende posten behorende kosten. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
Vraag	A2.1, A2.2 , A2.3, A2,5, A2.6, A2.7: Hoe dient te worden omgegaan met de tekst 'laagdikte ten minste ..mm'. In de praktijk komen er in het areaal diverse diktes bestaande asfaltlagen voor wat voor gegadigde niet is te beprijzen. Om level playing field te creëren stellen wij voor deze posten niet in m2 maar in tonnen te verrekenen.
Antwoord	De genoemde laagdiktes (representatief voor de beoogde maatregelen) en verrekening per m2 blijven ongewijzigd. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
Vraag	Lid 6. Wat bedoelt u met 'Alle tarieven zijn voorcalculatorisch ten behoeve van het opstellen van een uitvoeringspakket'?
Antwoord	Zodra de onderhoudsbehoefte bekend is worden uitvoeringspakketten uitgevraagd welke afgeprijsd worden op basis van de bij inschrijving op te geven tarieven in bijlage H.
Vraag	In post B1 staat omschreven dat de prijs inclusief verkeersmaatregelen dient te zijn. In hoeverre dient gegadigde kosten voor SLOT's op te nemen in deze post (gezien er conform bijlage E van de Vraagspecificatie geen SLOT's zijn voorzien?)

Antwoord	Het niet voorzien in SLOT's betekent niet per definitie dat er geen SLOT's mogelijk zijn.
-----------------	---

Vraag	In uitgangspunt 10 wordt gesproken over de post 'vervangen voegovergangen'. Dit is geen letterlijke post in de bijbehorende tabellen tav indicatieve hoeveelheden. Welke post (-en) bedoelt u hier precies?
--------------	---

Antwoord	De in de vraag bedoelde kosten voor het verwijderen van de bestaande voeg behoren tot "uitvoeren" en maken daardoor deel uit van de onder de betreffende posten behorende kosten. Tevens geldt dat de genoemde uitgangspunten op blad 1 nader beschrijven wat door de aanbesteder wordt bedoeld.
-----------------	--

Vraag	In post A4.1 wordt een '/' gebruikt. Bedoelt OG hiermee 'inclusief' of 'of'?
--------------	--

Antwoord	De betekenis van "/" is "of".
-----------------	-------------------------------

Categorie	Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs	eenheid	Toelichting	
			invullen ON			
A. Verhardingen rijstrookbreed/baanbreed						
	A1	Vaste kosten per reparatie				
	A1.1	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen of overlagen asfaltverhardingen bij baanbreed onderhoud gekoppeld aan A2.1, A2.2, A2.4, A2.5, A2.6, A2.7	8		Set per nacht	Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.2	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen asfaltverhardingen rijstrookbreed gekoppeld aan A2.1, A2.2, A2.6, A2.7	50		Set per nacht	Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.3	Setprijs verwijderen en nieuw aanbrengen asfaltverharding gekoppeld aan A2.3	17		Set per nacht	Alle inzet van materieel dat nodig is om de schade aan de asfaltverharding te herstellen en aan de RAMS eisen te voldoen (+ eis BO.R.02) incl. het geleiden van het wegverkeer in horizontale richting
	A1.4	Setprijs gekoppeld aan A3.1, A3.2	15		Set per nacht	Inzet materieel voor het aanbrengen rafelingcorrigerende maatregel of rijsporen vullen
	A2	Variabele kosten op basis van toe te passen (asfalt)product behorende bij A1				Alle variabele kosten per reparatie gerelateerd aan het aantal m2, afhankelijk van het toe te passen product incl. belijning
	A2.1	Open deklaag (laagdikte ten minste 50mm)	107200		per m²	
	A2.2	Dichte deklaag (laagdikte ten minste 40 mm)	1026		per m²	
	A2.3	Dunne inlage / toplaag tweelaags ZOAB (laagdikte ten minste 25 mm)	51045		per m²	Incl. waarborgen functies geluidsreductie en voorkomen spat en stuifwater
	A2.4	Profielerlaag onder deklaag	10		ton	T.b.v. herstel wegprofiel en langs-/dwarsonvlakheid
	A2.5	Tweelaags ZOAB (laagdikte ten minste 70mm)	34419		per m²	Alleen bij baanbreed onderhoud
	A2.6	Onder-/tussenlaag, laagdikte ten minste 50 mm	5250		per m²	
	A2.7	Onder-/tussenlaag, laagdikte ten minste 80 mm	49180		per m²	

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
	A3	Variabele kosten op basis van toe te passen (asfalt)product behorende bij A1				Alle variabele kosten per reparatie gerelateerd aan het aantal m ² , afhankelijk van het toe te passen product, binnen de lengtemarkeringen en tussen de blokkenmarkering
	A3.1	Op de huidige deklaag een rafelingcorrigerende maatregel aanbrengen	24682		per m ²	Een behandeling van de deklaag die de rafeling in ernstklasse 1 of 2 opheft en tot het interventiemoment het rafelingsproces vertraagt
	A3.2	Op de huidige dichte deklaag een rijspoorvullende maatregel aanbrengen	800		per m ²	
	A4	Bijkomende kosten behorende bij A1-A3				
	A4.1	Asfaltwapening / scheuroverbruggende membraam	63		per m ²	Bij langs- en dwarsscheuren vanuit de ondergrond
	A4.2	Luspaar	1		per luspaar	Leveren, aanbrengen en testen detectielussen incl. verkeersmaatregelen indien benodigd
	A4.3	GMS sensoren	1		per locatie	Leveren, aanbrengen en testen GMS sensoren incl. verkeersmaatregelen indien benodigd
	A4.4	Onderzoekskosten verhardingen	1		per onderzoek	Onderzoeken aan asfalt ten behoeve van opstellen uitvoeringspakket, o.a. valgewichtdeflectiemetingen en boorkernonderzoek; kan ingezet worden indien overeengekomen met de Opdrachtgever; omvang ca. 1 km baanbreed

B. Betonnen kunstwerken						
	B1	Vaste kosten kunstwerkherstel				
	B1.1	Vaste kosten ingrijpend herstel betonnen kunstwerk	8		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B2), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B1.2	Vaste kosten herstel betonnen kunstwerk	37		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B3), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B1.3	Vaste kosten klein herstel betonnen kunstwerk	25		Per kunstwerk per rijrichting	Vaste kosten, gekoppeld aan variabele kosten (B4), o.a. verkeersmaatregelen en onderzoekskosten
	B2	Variabele kosten ingrijpend herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.1				
	B2.1	Asfaltverhardingsconstructie	200		per m ²	Gehele verhardingsconstructie verwijderen en

ZN district Zuid-Oost

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
						aanbrengen incl. betonreparatie dek, flexigoot.
	B2.2	Enkelvoudige stalen voegovergang	98		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B2.3	Enkelvoudige stalen voegovergang-geluidsarm	10		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B2.4	Modificeren enkelvoudige stalen voegovergang	10		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3	Variabele kosten herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.2				
	B3.1	Herstellen deklaag	18200		per m ²	Verwijderen, aanbrengen asfaltdeklaagconstructie (toplaag)
	B3.2	Herstellen bitumineuze voegovergang	200		per m ¹	Verwijderen, leveren, aanbrengen
	B3.3	Herstel bitumineuze voegovergang zodat aan functionele eisen wordt voldaan	12		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3.4	Herstellen enkelvoudige stalen voegovergang zodat aan functionele eisen wordt voldaan	50		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B3.5	Vervangen leuningconstructies	2300		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	B3.6	Vervangen slijtlaag op schampkant (incl. kitvoegen)	70		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B4	Variabele kosten klein herstel betonnen kunstwerken behorende bij B1.3				Putconstructie = watervergaarplateau + bandjes + kolk + afvoerleiding
	B4.1	Herstellen HWA-leiding doorsnede tot en met 160 mm	386		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
*	B4.2	Functioneel maken putconstructie	3		per stuk	Slopen, leveren, aanbrengen
	B4.3	Aanbrengen putconstructie	1		per stuk	Leveren, aanbrengen
*	B4.4	Herstellen taludbekleding	746		per m ²	Slopen, leveren, aanbrengen
*	B4.5	Herstellen straatwerk	16		per m ²	Slopen, leveren, aanbrengen
	B5	Variabele kosten kunstwerkherstel behorende bij B2-B4				
	B5.1	Uitvoeren betonreparaties (betreft niet bovenzijde rijdek)	282		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.2	Injecteren scheuren in beton	150		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.3	Conserveren beton	79		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.4	Conserveren staal	37		per m ²	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	B5.5	Conserveren leuning constructie	140		per m ¹	Vorbewerken, leveren, uitvoeren

Categorie	Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs	eenheid	Toelichting
			invullen ON		

C. Geleiderail

	C1	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden				
	C1.1	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden overdag	37		per dag	Geleiderailploeg incl. verkeersmaatregelen
	C1.2	Vaste kosten geleiderailwerkzaamheden 's nachts	36		per nacht	Geleiderailploeg incl. verkeersmaatregelen en verlichting
	C2	Variabele kosten geleiderailwerkzaamheden				
	C2.1	Vervangen geleiderail op kunstwerk	1464		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	C2.2	Vervangen geleiderail op aardebaan	15100		per m ¹	Slopen, leveren, aanbrengen
	C2.3	Plaatsen nieuwe geleiderail op aardebaan	31		per m ¹	Leveren, aanbrengen
*	C2.4	Functioneel maken schuifconstructie	1		per stuk	Vorbewerken, leveren, uitvoeren
	C2.5	Aanbrengen / vervangen motorvriendelijke geleiderail	5		per m ¹	(Verwijderen), leveren, aanbrengen
	C2.6	Leveren en plaatsen begin- of eindstuk	1		per m ¹	Leveren, aanbrengen

D. Bermen

	D1	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen				
*	D1.1	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen	1		per dag	Vaste kosten incl. verkeersmaatregelen
*	D1.2	Vaste kosten werkzaamheden aan bermen	1		per nacht	Vaste kosten incl. verkeersmaatregelen en verlichting
	D2	Variabele kosten werkzaamheden aan bermen				
*	D2.1	Verlagen bermen zonder geleiderail	3		per hm ¹	Incl. inzaaien
*	D2.2	Verlagen bermen met geleiderail	3		per hm ¹	Incl. inzaaien
*	D2.3	Afvoeren materiaal bermverlaging	43		per ton	Milieukundige kwaliteit AP04 wonen en industrie, incl. onderzoekskosten
*	D2.4	Herstellen gootconstructie op aardebaan	1		per m ¹	

E. Verkeersmaatregelen

	E1.1	Verkeersmaatregelen A-wegen;	5		per locatie	
--	------	------------------------------	---	--	-------------	--

ZN district Zuid-Oost

Categorie		Omschrijving	Indicatieve hoeveelheid	Prijs invullen ON	eenheid	Toelichting
		vluchtstrookafzetting			per nacht	
	E1.2	Verkeersmaatregelen A-wegen; 1 rijstrook	5		per locatie per nacht	
	E1.3	Verkeersmaatregelen A-wegen; 2 rijstroken	70		per locatie per nacht	
	E1.4	Verkeersmaatregelen N-wegen	1		per locatie per nacht	
	E1.5	MRS-sen	80		per set per nacht	
	E1.6	Werkvakverlichting vaste kosten	80		per werkvak	
	E1.7	Werkvakverlichting per hm werkvak	800		per werkvak	
	E1.8	Verkeersmaatregelen omleiding	1		per toe- of afrit	Indien er sprake is van een afsluiting van een toe- of afrit
	E1.9	Verkeersmaatregelen afsluiting	1		per afsluiting	Indien er sprake is van een rijbaanafsluiting (geldt niet in combinatie met B1)
	E1.10	Verkeersmaatregelen omleidingsroute grote afstand	1		per omleiding	Indien er sprake is van een omleidingsroute op de grote afstand (>20 km) met als doel om minder verkeer in de directe nabijheid van het werkvak te hebben

Basisovereenkomst

(Prestatiecontract)

Het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, in het beheersgebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost

Datum 3 februari 2017

Zaaknummer: 31108577

Colofon

3.3

Uitgegeven door Ministerie van Infrastructuur en Milieu,
Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud

Datum 3 februari 2017
Status Definitief
Versienummer 1.0

Inhoud

Basisovereenkomst	4
Artikel 1. Rechtskarakter van de Overeenkomst, toepasselijke voorwaarden	6
Artikel 2. Opdracht, Werk, Meerjarig Onderhoud, prijs, datum van oplevering	6
Artikel 3. Contractdocumenten	9
Artikel 4. Betekenis van het begrip 'dag'	10
Artikel 5. Ontwerpwerkzaamheden	10
Artikel 6. Vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen	10
Artikel 7. Informatie en goederen die aan de Opdrachtnemer ter beschikking worden gesteld	11
Artikel 8. Vrijkomende materialen	11
Artikel 9. Verband met andere werken	11
Artikel 10. Verrekening van wijzigingen van lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten	11
Artikel 11. Toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden	11
Artikel 12. Acceptatieplan	12
Artikel 13. Bewijslast ingeval van gebreken of tekortkomingen	12
Artikel 14. Betalingsregeling	13
Artikel 15. Stelposten	13
Artikel 16. Boetebeding en bonus	13
Artikel 17. Zekerheidstelling	14
Artikel 18. Raad van deskundigen	14
Artikel 19. Beslechting van geschillen	14
Artikel 20. Bevoegdheden functionarissen van Rijkswaterstaat	14

Basisovereenkomst

Ondergetekenden:

de Staat der Nederlanden, gevestigd te 's-Gravenhage,
Ministerie van Infrastructuur en Milieu, vertegenwoordigd door Hoofdingenieur Directeur van Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud,
dhr. J.L.P.M.G. Beguin
hierna te noemen: de Opdrachtgever

En

<vul naam contractant in>, gevestigd te <vul woonplaats contractant in>, vertegenwoordigd door <vul functie in>, de heer/mevrouw <maak een keuze en vul naam in>

de combinatie <vul naam contractant in>, ,bestaande uit
<vul naam combinant 1 in>, gevestigd te <vul plaatsnaam in>, vertegenwoordigd door <vul naam vertegenwoordiger 1 in>,
<vul naam combinant 2 in>, gevestigd te <vul plaatsnaam in>, vertegenwoordigd door <vul naam vertegenwoordiger 2 in> en,
<vul naam combinant 3 in> gevestigd te <vul plaatsnaam in>, vertegenwoordigd door <vul naam vertegenwoordiger 3 in>
gezamenlijk en ieder voor zich hoofdelijk aansprakelijk voor de uitvoering van deze Overeenkomst, waarbij <vul naam combinant 1 in> namens de Opdrachtnemer als penvoerder optreedt

hierna te noemen: de Opdrachtnemer,

overwegende dat

- a. de Opdrachtgever het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het bij hem in beheer zijnde Areaal op innovatieve wijze wenst in te kopen;
- b. de Opdrachtgever daarbij op prestaties en op kwaliteit, in plaats van activiteit-gericht, wenst te sturen;
- c. de Opdrachtgever ervoor heeft gekozen om de UAV-GC 2005 en de daarin gehanteerde begripsbepalingen op de Overeenkomst van toepassing te verklaren, omdat de uitgangspunten van de UAV-GC 2005 beter aansluiten op de gewenste wijze van aansturing van opdrachten door de Opdrachtgever;
- d. de onderhavige opdracht gericht is op het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van (delen van) het Areaal, wat anders is dan gebruikelijk bij opdrachten die onder de UAV-GC 2005 worden uitgevoerd;
- e. de onderhavige opdracht aanvangt met het realiseren van Meerjarig Onderhoud aan bestaand Areaal aan de hand van een (functionele) Vraagspecificatie;
- f. de Opdrachtnemer tevens, in het kader van het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, binnen de in de Vraagspecificatie gestelde voorwaarden, nieuwbouw-, vervangings- en/of herstelwerken dient te realiseren en voorstellen dient te doen om het meerjarig in stand houden van het Areaal te optimaliseren;

- g. voor zover uit de toepassing van de UAV-GC 2005 op het Meerjarig Onderhoud van bestaand Areaal nog tegenstrijdigheden voortvloeien, de toepassing van de UAV-GC 2005 moet worden gezien in de context van de onderhavige opdracht en discrepanties derhalve naar redelijkheid en billijkheid dienen te worden uitgelegd;
- h. de Opdrachtgever voornemens is het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost te doen realiseren;
- i. de Opdrachtgever deswege de Vraagspecificatie heeft opgesteld;
- j. de Opdrachtgever een Europese aanbesteding volgens de niet-openbare procedure heeft gevolgd conform het ARW 2016;
- k. dat na de selectie gegadigden zijn uitgenodigd om een inschrijving te doen gebaseerd op het door de Opdrachtgever gestelde in de Vraagspecificatie;
- l. de Opdrachtnemer in het kader van de aanbestedingsprocedure een Aanbieding aan de Opdrachtgever heeft gedaan voor het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost;
- m. de Opdrachtgever gelet op de Aanbieding van de Opdrachtnemer thans voornemens is het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost op te dragen aan de Opdrachtnemer;
- n. Partijen, met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid, zich coöperatief zullen opstellen,

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Artikel 1. Rechtskarakter van de Overeenkomst, toepasselijke voorwaarden

1. Partijen verklaren de Overeenkomst te beschouwen als een overeenkomst van aanneming van werk in de zin van Boek 7 Titel 12 Afdeling 1 Burgerlijk Wetboek.
2. Op de Overeenkomst zijn van toepassing de UAV-GC 2005. Partijen verklaren met de inhoud van de UAV-GC 2005 bekend te zijn.

Artikel 2. Opdracht, Werk, Meerjarig Onderhoud, prijs, datum van oplevering

1. De Opdrachtgever draagt hierbij aan de Opdrachtnemer op, die verklaart deze opdracht te aanvaarden, het op basis van de Vraagspecificatie en de Aanbieding door middel van Onderhoudswerkzaamheden in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost, met alle daarin aanwezige objecten en systemen, hierna te noemen het Meerjarig Onderhoud ingaande op

- 1 januari 2018 (percelen West en Midden) of

- 1 februari 2018 (perceel Zuid-Oost)

en eindigende op 31 december 2020, hierna te noemen de Meerjarige Onderhoudsperiode, conform hetgeen in de Overeenkomst is bepaald.

De transitieperiode bij aanvang Overeenkomst als bedoeld in de Vraagspecificatie Proces onder § 3.1.2 duurt tot en met:

- 31 december 2017 (percelen West en Midden) of

- 31 januari 2018 (perceel Zuid-Oost).

De transitieperiode bij einde Overeenkomst als bedoeld in de Vraagspecificatie Proces onder § 3.1.3 heeft een maximale duur van 6 maanden voorafgaand aan einde Overeenkomst. De Opdrachtgever stelt de datum van aanvang van de transitieperiode bij einde Overeenkomst uiterlijk 30 dagen voorafgaand aan deze datum vast voor de Opdrachtnemer.

2. Als onderdeel van het Meerjarig Onderhoud is de Opdrachtnemer, binnen de in de Vraagspecificatie vermelde voorwaarden, gerechtigd Verbeter- en Investeringsvoorstellen te doen teneinde op efficiënte wijze de (onderhouds-) functionaliteit van (objecten en systemen in) het Areaal te verbeteren. Daarnaast zal de Opdrachtnemer (op verzoek) voorstellen doen voor de realisatie van de in bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie genoemde "benoemde Activiteiten". De Opdrachtgever zal de in dit lid bedoelde voorstellen in beschouwing nemen, maar kan deze, zonder opgaaf van redenen, weigeren te accepteren. Een en ander laat onverlet de verplichting van de Opdrachtnemer om het Meerjarig Onderhoud voortdurend uit te voeren naar de eisen van de Overeenkomst.

3. De Opdrachtgever draagt hierbij tevens op aan de Opdrachtnemer, die verklaart deze opdracht te aanvaarden, de volgende upgradewerkzaamheden:
- (a) het op basis van de Vraagspecificatie en de Aanbieding door middel van Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden realiseren van de in de Vraagspecificatie Algemeen onder § 4.2.3 en bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie genoemde "voorgeschreven Activiteiten", alsmede
 - (b) het na Acceptatie door de Opdrachtgever van de in lid 2 bedoelde Verbetervoorstellen, door middel van Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden realiseren van bedoelde voorstellen, alsmede
 - (c) het volgens nadere opdracht van de Opdrachtgever en op basis van de Vraagspecificatie en de Aanbieding door middel van Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden realiseren van de in de Vraagspecificatie Algemeen onder § 4.2.3 en bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie genoemde "optionele Activiteiten" en "benoemde Activiteiten" en de in lid 2 bedoelde Investeringsvoorstellen, alsmede
 - (d) het volgens nadere opdracht van de Opdrachtgever en op basis van de Vraagspecificatie en de aanbieding door middel van Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden realiseren van de in de Vraagspecificatie Algemeen onder § 4.2.3 en bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie genoemde "Raamactiviteiten", alsmede
 - (e) het volgens nadere opdracht van de Opdrachtgever realiseren van de in de Vraagspecificatie Algemeen onder § 4.2.5 bedoelde "Verrekenbare Werkzaamheden".

Het in sub a, b, c, d en e bedoelde resultaat van Werkzaamheden wordt aangeduid als het Werk.

4. Met betrekking tot het in § 4 lid 2 UAV-GC 2005 bepaalde komen partijen overeen dat de Opdrachtnemer niet alleen voor het Werk, doch tevens voor het Areal en alle daarin aanwezige objecten en systemen zorg zal dragen dat het voldoet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.
Partijen stellen voorts vast dat zij deze eisen als opgenomen in de Vraagspecificatie voldoende met elkaar hebben besproken voorafgaande aan de ondertekening van deze Basisovereenkomst en dat deze eisen uitputtend in de Vraagspecificatie zijn vastgelegd.
5. Met inachtneming van het bepaalde in § 3 lid 9 UAV-GC 2005 betaalt de Opdrachtgever voor het realiseren van Meerjarig Onderhoud, zoals bepaald in lid 1, en de realisatie van de Werkzaamheden bedoeld in lid 3 sub a, aan de Opdrachtnemer een totaalbedrag van <vul totaalbedrag in cijfers in> euro exclusief omzetbelasting, zegge <vul totaalbedrag in letters in> euro.
Het voorgaande bedrag is opgebouwd uit de volgende componenten:
- (a) Meerjarig Onderhoud <vul totaalbedrag in cijfers in> euro exclusief omzetbelasting;
 - (b) Som van de voorgeschreven Activiteiten <vul totaalbedrag in cijfers in> euro exclusief omzetbelasting.
6. De in artikel 2 lid 3 sub c bedoelde "optionele Activiteiten" worden verrekend tegen de door de Opdrachtnemer bij zijn Aanbieding opgegeven bedragen.

7. De in artikel 2 lid 3 sub d bedoelde "Raamactiviteiten" worden verrekend per afzonderlijk opgedragen uitvoeringspakket tegen de daarvoor overeengekomen bedragen.
8. De in artikel 2 lid 3 sub e bedoelde "Verrekenbare Werkzaamheden" worden met betrekking tot calamiteiten en incidenten verrekend tegen de prijzen per eenheid zoals opgenomen in bijlage R "Staat van prijzen per eenheid calamiteiten en incidenten" bij de Vraagspecificatie. De in artikel 2 lid 3 sub e bedoelde "Verrekenbare Werkzaamheden" worden met betrekking tot nader door de Opdrachtgever op te dragen Werkzaamheden die niet tot de instandhoudingsverplichting van de Opdrachtnemer behoren, verrekend tegen prijzen die door partijen nader worden overeengekomen.
9. Ter zake van eventueel te realiseren Werkzaamheden, bedoeld in artikel 2 lid 3 sub b, wordt door partijen een aanvullende overeenkomst gesloten, welke deel zal uitmaken van de Overeenkomst.
In de aanvullende overeenkomst zullen zaken die op het Werk betrekking hebben en die nog niet in deze Basisovereenkomst zijn benoemd, alsnog geregeld worden.
10. Niet van toepassing
11. De Opdrachtgever is gerechtigd om deze Overeenkomst na afloop van de in lid 1 genoemde Meerjarige Onderhoudsperiode tweemaal te verlengen, telkens voor een periode van 1 jaar.
Een en ander zal worden vastgelegd in een tussen partijen te sluiten aanvullende overeenkomst, waarin onder andere de financiële afspraken worden vastgelegd.
De verlenging als in dit lid bedoeld geldt als bonus voor een goede en regelmatige uitvoering van de Overeenkomst en is (mede) afhankelijk van de resultaten van de prestatiemeting, beschreven in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex XVI.
12. Verlenging van de Overeenkomst als bedoeld in lid 11 is slechts mogelijk indien de fictieve contracteindscore, behaald op basis van prestatiemetingen, gelijk aan of hoger is dan 7,0. De benodigde score is het rekenkundig gemiddelde van alle contractkwartaalscores gedurende de uitvoering van de Overeenkomst.
13. Partijen komen met betrekking tot de intellectuele eigendomsrechten overeen dat:
 - (a) Het de Opdrachtgever is toegestaan het Werk, zoals dat conform de Ontwerpdocumenten is uitgevoerd, al dan niet ingeval van uitbreiding, geheel of in onderdelen daarvan in herhaling te realiseren;
 - (b) indien de Opdrachtnemer een octrooi als bedoeld in § 40 lid 12 UAV-GC 2005 verkrijgt, hij om niet aan de Opdrachtgever een vrij overdraagbare licentie verleent voor toepassing in werken van de Opdrachtgever;
 - (c) de Opdrachtgever bevoegd is wijzigingen in het Werk aan te brengen, respectievelijk het Werk geheel of gedeeltelijk te stoppen, indien eisen van veiligheid, arbeidsomstandigheden, wet- en regelgeving, of bedrijfseconomische aard dit meebrengen.

14. Door middel van de Overeenkomst worden door Rijkswaterstaat werkzaamheden die eerder door eigen werknemers werden verricht overgedragen aan de Opdrachtnemer. In verband daarmee heeft Rijkswaterstaat de intentie, onder meer voor de overdracht van kennis en expertise, personeel te laten overgaan naar de Opdrachtnemer. In annex XVII worden de voorwaarden nader toegelicht.

Artikel 3. Contractdocumenten

1. De volgende contractdocumenten omschrijven in onderlinge samenhang de rechten en verplichtingen die voor partijen uit de Overeenkomst voortvloeien:
 - (a) de door partijen ingevulde en ondertekende Basisovereenkomst met inbegrip van de nota's van inlichtingen en de processen-verbaal van aanwijzing;
 - (b) de Vraagspecificatie, bestaande uit drie delen en bijlagen;
 - (c) de door partijen geparafeerde, bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen met betrekking tot:
 - (I) de vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen die door de Opdrachtgever moeten worden verkregen;
 - (II) de planning;
 - (III) het acceptatieplan;
 - ~~(IV) het toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden;~~
 - (V) de vrijkomende materialen;
 - (VI) het overzicht van werkzaamheden die door nevenopdrachtnemers worden verricht alsmede van de tijdstippen waarop zij worden uitgevoerd;
 - (VII) de verrekening van wijzigingen van lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten;
 - ~~(VIII) de stelposten;~~
 - (IX) de bankgarantie;
 - ~~(X) de verzekeringen;~~
 - ~~(XI) de geschillenregeling Raad van Deskundigen;~~
 - ~~(XII) de wijzigingen UAV-GC 2005;~~
 - (XIII) de bonus-/malus regeling;
 - ~~(XIV) het verkeersmanagement~~
 - (XV) de garanties;
 - (XVI) het prestatieproces;
 - (XVII) overgang werknemers van Rijkswaterstaat naar de markt;
 - (XVIII) Leerruimte.
 - (d) de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor geïntegreerde contractvormen (UAV-GC 2005);
 - (e) de Aanbieding;
 - (f) de Documenten als bedoeld in § 1 sub d UAV-GC 2005, voor zover die door de Opdrachtnemer ter kennis zijn gebracht van de Opdrachtgever.
2. Indien contractdocumenten onderling tegenstrijdig zijn, geldt, tenzij een andere bedoeling uit de Overeenkomst voortvloeit, de volgende rangorde:
 - (a) de Basisovereenkomst;
 - (b) de Vraagspecificatie;

- (c) de bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen en bijlagen;
- (d) de UAV-GC 2005;
- (e) de Aanbieding;
- (f) de Documenten als bedoeld in § 1 sub d UAV-GC 2005, voor zover die door de Opdrachtnemer ter kennis zijn gebracht van de Opdrachtgever.

Wanneer echter de kwaliteit van het aangeboden uitgaat boven de in de Vraagspecificatie geëiste kwaliteit of de Opdrachtnemer aanbiedt het Werk op een eerder tijdstip op te leveren dan door de Vraagspecificatie wordt geëist, prevaleert de Aanbieding boven alle andere contractdocumenten met uitzondering van de Basisovereenkomst.

3. De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de inhoud van Documenten, voor onderlinge tegenstrijdigheden tussen twee of meer Documenten, alsmede voor onderlinge tegenstrijdigheden tussen verschillende onderdelen van één Document.
4. De Opdrachtgever is verantwoordelijk voor onderlinge tegenstrijdigheden tussen eisen in de Vraagspecificatie, alsmede voor de strijdigheden in de door hem verstrekte informatie. Het in dit lid bepaalde geldt ook voor onderlinge tegenstrijdigheden tussen de bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen.
5. Het in lid 4 bepaalde laat onverlet de verplichting van de Opdrachtnemer om de Opdrachtgever te waarschuwen in geval van een in dat lid bedoelde klaarblijkelijke tegenstrijdigheid.

Artikel 4. Betekenis van het begrip 'dag'

Partijen verstaan onder 'dag' in de zin van de Overeenkomst: kalenderdag.

Artikel 5. Ontwerpwerkzaamheden

De gevraagde Ontwerpwerkzaamheden blijken uit de Vraagspecificatie.

Artikel 6. Vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen

1. Bij de Vraagspecificatie is door middel van annex I een overzicht gevoegd van de vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen die de Opdrachtgever verkregen moet hebben voor de opzet en het gebruik van het Werk of die overigens nodig zijn voor het Werk en, indien overeengekomen, voor de realisatie van het Meerjarig Onderhoud.
2. De in lid 1 bedoelde annex bepaalt voor elke afzonderlijke vergunning, ontheffing, beschikking en toestemming de uiterste datum waarop de Opdrachtgever ze moet hebben verkregen.
3. De in § 10 lid 1 UAV-GC 2005 bedoelde vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen, die niet vermeld staan in de in lid 1 bedoelde annex, moeten tijdig door de Opdrachtnemer zijn verkregen.

Artikel 7. Informatie en goederen die aan de Opdrachtnemer ter beschikking worden gesteld

1. Voor zover informatie niet reeds in de Vraagspecificatie is opgenomen, en gelet op het bepaalde in § 3 lid 1 sub a UAV-GC 2005, verplicht de Opdrachtgever zich de volgende informatie aan de Opdrachtnemer ter beschikking te stellen:

geen.

2. Voor zover goederen niet reeds in de Vraagspecificatie is opgenomen, en gelet op het bepaalde in § 3 lid 1 sub c UAV-GC 2005, verplicht de Opdrachtgever zich de volgende goederen aan de Opdrachtnemer ter beschikking te stellen:

geen.

Artikel 8. Vrijkomende materialen

Voor zover de Opdrachtgever op de hoogte is van de aanwezigheid van materialen die zullen vrijkomen in het kader van Uitvoerings- en Onderhoudswerkzaamheden, vermeldt hij in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex V wat er met die materialen moet gebeuren, als onderdeel van die Werkzaamheden. Indien er materialen tijdens die Werkzaamheden vrijkomen waaromtrent niets is bepaald in de bedoelde annex, bepaalt de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn alsnog wat daarmee moet gebeuren. De Opdrachtnemer heeft in dat geval recht op kostenvergoeding en/of termijnverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a UAV-GC 2005.

Artikel 9. Verband met andere werken

De aard van de in § 8 lid 1 UAV-GC 2005 bedoelde werkzaamheden, alsmede het voorziene tijdstip waarop zij worden verricht, staan omschreven in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex VI. Deze werkzaamheden worden gecoördineerd:

- door de Opdrachtnemer.

Artikel 10. Verrekening van wijzigingen van lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten

Verrekening van de in § 11 lid 3 UAV-GC 2005 bedoelde wijzigingen van lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten vindt plaats conform de regeling die is opgenomen in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex VII.

Artikel 11. Toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden

Bij de Vraagspecificatie is door middel van de annex IV een toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden gevoegd. In dit toetsingsplan zijn vastgelegd:

- (a) een opsomming van de Ontwerpdocumenten die de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever ter toetsing moet overhandigen,

- (b) de termijnen waarbinnen de in sub a bedoelde Ontwerpdocumenten moeten worden overhandigd,
- (c) een omschrijving van de gegevens die de Opdrachtnemer moet voegen bij de te overleggen Ontwerpdocumenten en
- (d) de specifieke onderdelen van de Ontwerpwerkzaamheden waarvan de Opdrachtgever wil toetsen of zij worden verricht door hulppersonen van de Opdrachtnemer die over de daarvoor vereiste kwalificaties beschikken.

Indien partijen op grond van artikel 2 lid 2 en artikel 2 lid 8 een aanvullende overeenkomst sluiten, zal het toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex IV worden aangepast.

Artikel 12. Acceptatieplan

Bij de Vraagspecificatie is door middel van de annex III een acceptatieplan gevoegd. In dit acceptatieplan zijn vastgelegd:

- (a) een opsomming van de door de Opdrachtnemer ter Acceptatie voor te leggen Documenten, gemachtigden en zelfstandige hulppersonen die de Opdrachtnemer voornemens is aan te wijzen of in te schakelen in het kader van de Overeenkomst, alsmede van specifieke Werkzaamheden of resultaten van Werkzaamheden,
- (b) de tijdstippen waarop de Opdrachtnemer de in sub a bedoelde Documenten, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden ter Acceptatie moet voorleggen,
- (c) de Documenten die de Opdrachtnemer moet overleggen telkens wanneer een verzoek tot Acceptatie wordt ingediend,
- (d) de geobjectiveerde criteria waaraan de Documenten, gemachtigden, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden moeten voldoen om voor Acceptatie in aanmerking te komen en
- (e) de termijn waarbinnen de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer moet meedelen of de hier bedoelde Documenten, gemachtigden, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden of resultaten van Werkzaamheden als geaccepteerd worden beschouwd.

Indien partijen op grond van artikel 2 lid 2 en artikel 2 lid 9 een aanvullende overeenkomst sluiten, zal het acceptatieplan in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex III worden aangepast.

Artikel 13. Bewijslast ingeval van gebreken of tekortkomingen

1. Indien na de datum van oplevering van een Activiteit een gebrek in een of meer van de volgende onderdelen van de opgeleverde Activiteit aan het licht komt, dient de Opdrachtnemer in afwijking van het bepaalde in § 28 lid 1 sub (a) UAV-GC 2005 te bewijzen dat die gebreken niet te wijten zijn aan zijn schuld, en dat zij evenmin krachtens wet rechtshandeling of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komen:
 - alle onderdelen van de gerealiseerde Werken.
2. Indien na de datum van oplevering van de Meerjarige Onderhoudsperiode een tekortkoming in een of meer van de volgende onderdelen van het gerealiseerde

Meerjarig Onderhoud aan het licht komt, dient de Opdrachtnemer in afwijking van het bepaalde in § 32 lid 1 sub (a) UAV-GC 2005 te bewijzen dat die tekortkomingen niet te wijten zijn aan zijn schuld, en dat zij evenmin krachtens wet rechtshandeling of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komen:

- alle onderdelen van het gerealiseerde Meerjarige Onderhoud.

Artikel 14. Betalingsregeling

1. Het in § 33 lid 6 UAV-GC 2005 bedoelde adres luidt, tenzij anders overeengekomen:
Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud
T.a.v. de crediteurenadministratie
Postbus 8185
3503 RD UTRECHT
2. De in § 33 lid 6 UAV-GC 2005 bedoelde gegevens betreffen:
(a) het zaaknummer: 31108577
(b) het bestelnummer: <vul bestelnummer in>
3. Zie voor de verdere betalingsregeling Vraagspecificatie Proces onder § 3.3.

Artikel 15. Stelposten

Met betrekking tot het bepaalde in § 34 lid 1 UAV-GC 2005 komen partijen overeen dat er geen stelposten zijn.

Artikel 16. Boetebeding en bonus

1. Het bedrag aan boetes dat door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer kan worden opgelegd uit hoofde van de Overeenkomst is in totaal beperkt tot 10% van het in artikel 2 lid 5 van deze Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag, zoals dit geldt op de datum van opdrachtverlening.
Indien het totaalbedrag aan boetes dat door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer is opgelegd het genoemde maximum heeft bereikt, is de Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst met inachtneming van een opzeggingstermijn van één maand, te ontbinden, zonder dat ter zake een ingebrekestelling noodzakelijk is.
De Opdrachtgever is na ontbinding gerechtigd het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud te voltooien of te doen voltooien en heeft recht op schadevergoeding, waaronder vergoeding van eventuele extra kosten die de Opdrachtgever moet maken om het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud te voltooien of te doen voltooien.
Het bepaalde in § 16 lid 9 UAV-GC 2005 is van toepassing.
Voor de toepassing van § 40 lid 4 UAV-GC 2005 wordt het bereiken van het maximum van 10% aangemerkt als een toerekenbare tekortkoming aan de zijde van de Opdrachtnemer.
2. Niet van toepassing
3. Niet van toepassing

4. De regeling t.a.v. bonussen en malussen is opgenomen in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex XIII.

Artikel 17. Zekerheidstelling

1. Partijen komen overeen dat de Opdrachtnemer verplicht is de in § 38 lid 1 UAV-GC 2005 bedoelde zekerheid te stellen voor de nakoming van zijn verplichtingen met betrekking tot de realisatie van het Meerjarig Onderhoud als bedoeld in artikel 2 lid 1 en de realisatie van het Werk als bedoeld in artikel 2 lid 3, conform de bankgarantie die is opgenomen in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex IX. De waarde van de te stellen zekerheid is gelijk aan 1% van het in artikel 2 lid 5 vastgelegde totaalbedrag.
2. Partijen komen overeen dat de Opdrachtgever geen zekerheid zal hoeven stellen als bedoeld in § 38 lid 7 UAV-GC 2005, aangezien de Opdrachtgever tot de Rijksoverheid behoort en de solvabiliteit van de Opdrachtgever derhalve niet ter discussie staat.

Artikel 18. Raad van deskundigen

Partijen leggen hun geschillen zoals omschreven in § 47 lid 2 UAV-GC 2005 niet ter beslechting voor aan de Raad van Deskundigen.

Artikel 19. Beslechting van geschillen

1. In aanvulling op § 47 lid 2 UAV-GC 2005 komen partijen overeen dat indien één der partijen zulks verlangt, één der leden van het scheidsgerecht wordt gekozen uit de buitengewone leden van de in dit lid bedoelde Raad, dan wel door de Voorzitter van de Raad benoemd. In deze gevallen bestaat het scheidsgerecht steeds uit drie leden.
2. Partijen komen overeen dat in geval van een geschil de Opdrachtnemer gehouden is de Werkzaamheden op vordering van de Opdrachtgever volgens aanwijzingen van de Opdrachtgever voort te zetten, tenzij de Raad van Arbitrage voor de Bouw in spoedgeschil anders beslist en onverminderd zijn rechten, die uit de bedoelde uitspraak voor hem mochten voortvloeien.
3. Partijen komen overeen dat voor zover de betaling van enig termijnbedrag vertraging zou ondervinden in verband met een aanhangig geschil, de Opdrachtgever tot zodanige betaling zal overgaan als in verband met de stand van de Werkzaamheden en de wederzijdse vorderingen toelaatbaar is. Zodanige betaling zal niet in het geding kunnen worden gebruikt als bewijs van de erkenning door de Opdrachtgever van enig recht van de Opdrachtnemer.

Artikel 20. Bevoegdheden functionarissen van Rijkswaterstaat

1. Alle verkeersauditors, weginspecteurs en de Officiëren van Dienst van Rijkswaterstaat hebben uit hoofde van hun functie de bevoegdheid om de werkruimte van de verkeersmaatregel te betreden voor de uitoefening van hun functie en om vanuit de veiligheidsregelgeving namens de Opdrachtgever aanwijzingen te geven aan de Opdrachtnemer of in het uiterste geval de

Werkzaamheden stil te leggen voor alle zaken die grote risico's voor de verkeersveiligheid en ARBO-veiligheid op de weg met zich meebrengen. De Opdrachtnemer is verplicht die aanwijzingen onmiddellijk op te volgen zonder recht op vergoeding en/of termijnsverlenging."

2. "De kledingvoorschriften voor de verkeersauditors, wegininspecteurs en Officieren van Dienst van Rijkswaterstaat zijn vastgelegd in de 'Regeling van de Minister van Infrastructuur en Milieu, van 18 maart 2016, nr. IENM/BSK-2016/62970, tot wijziging van de Regeling verkeersregelaars 2009 (aanpassing kleding wegininspecteurs)'. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-14783.html>. De kledingvoorschriften zijn gepubliceerd op internet. <https://www.incidentmanagement.nl/organisatie/rollen/organisatierollenwagebeheerders.aspx>

Aldus opgemaakt en in 2-voud ondertekend,

te <vul plaatsnaam in>
op <vul datum in>

de Opdrachtgever

Naam Opdrachtgever: <vul naam opdrachtgever in>

en

te <vul plaatsnaam in>
op <vul datum in>

de Opdrachtnemer

Naam Opdrachtnemer: <vul naam contractant in>

Naam Opdrachtnemer: <Vul naam vertegenwoordiger combinant 1 in>

Naam Opdrachtnemer: <Vul naam vertegenwoordiger combinant 2 in>

Naam Opdrachtnemer: <Vul naam vertegenwoordiger combinant 3 in>

Vraagspecificatie Algemeen

(Prestatiecontract)

Het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost

Datum 3 februari 2017

Zaaknummer: 31108577

Vraag	Hoe definieert u de exacte betekenis van storingen en gebreken en hoe bakent u deze begrippen af?
Antwoord	Aanbesteder verwijst naar de verklarende woordenlijst (par. 5.2) uit de VSA. Storing: een afwijking op het Functioneren en Presteren van Technische Installaties welke ervoor zorgt dat de functie niet of niet veilig kan worden vervuld of gebruikt. Gebrek: een afwijking die een object, element, bouwdeel of onderdeel, niet aangaande Technische Installaties, niet of minder geschikt maakt voor het gebruik waartoe deze is bestemd, en wordt veroorzaakt door exogene factoren welke niet door de Opdrachtnemer kunnen worden voorkomen in de context van de Werkzaamheden en verplichtingen voortvloeiende uit de Overeenkomst. Een scheepsaanvaring of schaderijding wordt gezien als calamiteit.

Colofon

3.2

Uitgegeven door Ministerie van Infrastructuur en Milieu,
Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud

Datum 3 februari 2017
Status Definitief
Versienummer 1.0

Inhoud

1	Opzet vraagspecificatie	4
1.1	Doel van de Vraagspecificatie	4
1.2	Documentstructuur van de Vraagspecificatie	4
2	Missie en doelstellingen Opdrachtgever	5
2.1	Missie	5
2.2	Doelstellingen	5
2.2.1	RWS doelstellingen	5
2.2.2	Projectdoelstellingen	6
3	Uitgangspunten van de Overeenkomst	8
3.1	Geest van de Overeenkomst	8
3.2	Basisprincipes van de Overeenkomst	9
3.2.1	De Overeenkomst	9
3.2.2	Relatie Opdrachtgever – Opdrachtnemer	9
3.2.3	Verantwoordelijkheden	9
4	Essentie van de opdracht	11
4.1	De opdracht	11
4.2	Soorten werkzaamheden	11
4.2.1	Taken	11
4.2.2	Services	12
4.2.3	Activiteiten	12
4.2.4	Verbeter- en Investeringsvoorstellen van de Opdrachtnemer	13
4.2.5	Verrekenbare Werkzaamheden	13
5	Begripsbepalingen en afkortingen	14
5.1	Begripsbepalingen	14
5.2	Verklarende woordenlijst	14
5.3	Afkortingen	16

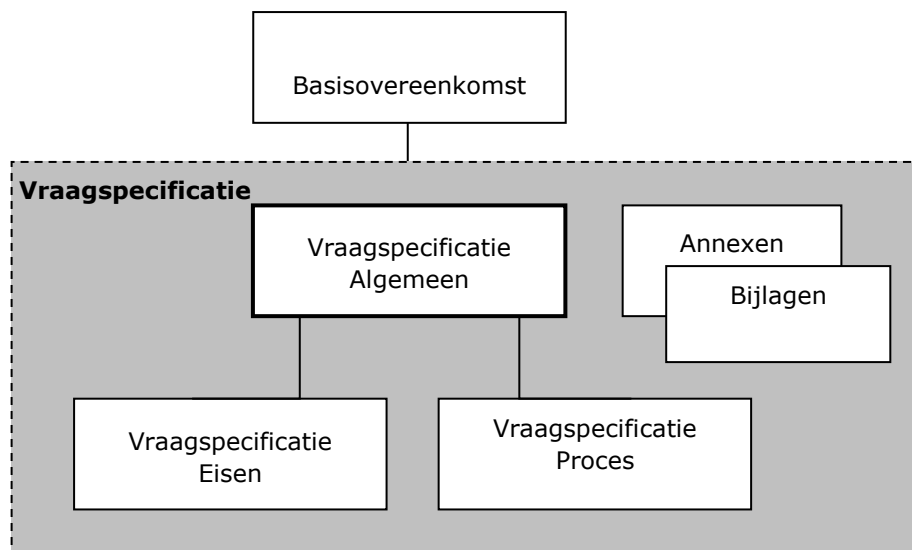
1 Opzet vraagspecificatie

1.1 Doel van de Vraagspecificatie

De Vraagspecificatie maakt onderdeel uit van de Overeenkomst (zaaknummer 31108577) voor het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost. De Vraagspecificatie beschrijft de eisen die de Opdrachtgever stelt aan het Meerjarig Onderhoud, het Werk en de werkprocessen die de Opdrachtgever minimaal noodzakelijk acht voor een beheerste realisatie van het Meerjarig Onderhoud en het Werk.

1.2 Documentstructuur van de Vraagspecificatie

De Vraagspecificatie bestaat uit drie delen met bijlagen en een set van annexen:

- *Vraagspecificatie Algemeen*: dit deel beschrijft de opzet van de contractdocumenten, de uitgangspunten bij de Overeenkomst en de essentie van de opdracht voor de Opdrachtnemer. Daarnaast zijn definities, begrippen en afkortingen opgenomen;
- *Vraagspecificatie Eisen*: dit deel beschrijft aan welke eisen (de onderdelen van) het Meerjarig Onderhoud en het Werk dienen te voldoen;
- *Vraagspecificatie Proces*: dit deel beschrijft aan welke eisen de Werkzaamheden moeten voldoen, welke opgenomen dienen te worden in het projectspecifieke kwaliteitssysteem van de Opdrachtnemer.
- *Bijlagen*: de bijlagen behoren bij het geheel van de Vraagspecificatie en bevatten onder andere de (regio)specifieke gegevens.

2 Missie en doelstellingen Opdrachtgever

2.1 Missie

Rijkswaterstaat is de uitvoeringsorganisatie die in opdracht van de Minister en Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu de nationale infrastructurele netwerken beheert en ontwikkelt opdat deze optimaal voldoen aan de maatschappelijke vraag. Rijkswaterstaat geeft hieraan invulling door te zorgen voor:

1. Droge voeten
2. Voldoende en schoon water
3. Vlot en veilig verkeer over weg en water
4. Betrouwbare en bruikbare informatie

Daarbij wil Rijkswaterstaat zich manifesteren als:

1. Publieksgerichte Netwerkmanager
2. Toonaangevend Opdrachtgever
3. Slagvaardig Crisismanager

2.2 Doelstellingen

2.2.1 RWS doelstellingen

De Opdrachtgever streeft met de Overeenkomst en de in de Vraagspecificatie opgenomen eisen de onderstaande doelstellingen na:

1. Doel 1: Handhaven functionaliteiten
De bestaande functionaliteiten van het Areaal dienen minimaal te worden gehandhaafd.
2. Doel 2: Bereiken en behouden goed werkende staat
Het Areaal (netwerkschakels) dient in goede staat te worden gehouden, conform de RAMSSHEEP aspecten.
3. Doel 3: Handhaven acceptabel onderhoudsniveau
Het Areaal dient zodanig te worden onderhouden dat de veiligheid voor mens en omgeving is gewaarborgd en het gebruik van het netwerk door de gebruiker als comfortabel wordt ervaren.
4. Doel 4: Minimale hinder / maximale doorstroming
Het onderhoud aan het Areaal dient op zodanige wijze te worden uitgevoerd dat zo min mogelijk hinder voor de gebruiker en/of het (scheepvaart)verkeer ontstaat en de doorstroming zo min mogelijk wordt beperkt.
5. Doel 5: Publieksgericht handelen
Bij het uitvoeren van onderhoud aan het Areaal dient rekening te worden gehouden met de wensen van het publiek en de (vaar)weggebruikers.
6. Doel 6: Duurzaamheid
Onderhoudsmaatregelen en het onderhoud aan het Areaal dienen op een zodanige wijze plaats te vinden dat het milieu niet of, indien dit onontkoombaar is, zo min mogelijk wordt belast.
7. Doel 7: Behoud ecologische waarden
Onderhoudsmaatregelen aan het Areaal dienen zodanig te worden uitgevoerd dat natuurwaarden in (weg)bermen, oevers, andere groene terreinen en waterpartijen worden behouden en waar mogelijk worden bevorderd.
Verstoringen van flora en fauna door Werkzaamheden worden waar mogelijk vermeden.

Van de Opdrachtnemer wordt verlangd dat hij te allen tijde kan aantonen dat de Werkzaamheden die hij uitvoert om te voldoen aan de verplichtingen volgens de Overeenkomst bijdragen aan de bovengenoemde doelstellingen en in alle gevallen daarmee niet strijdig zijn.

2.2.2 Projectdoelstellingen

Vraag	In VSA, paragraaf 2.2.2, geeft u aan dat er vier geprioriteerde doelstellingen nagestreefd worden. Bedoeld u: Doelstelling 1 heeft een hogere prioriteit dan doelstelling 4 Of Bedoeld u: Deze vier doelstellingen komen voort uit een grotere lijst met doelstellingen waarvan deze vier als prioriteit aangemerkt zijn?
Antwoord	De vier projectdoelstellingen zijn geprioriteerd, waarbij doelstelling 1 de hoogste prioriteit heeft, gevolgd door doelstelling 2, etc.
Vraag	U stelt in PD 4 dat wij het draagvlak moeten behouden en waar mogelijk vergroten. Om hier invulling aan te geven willen wij graag weten wat het huidige draagvlak is. Kunt u deze gegevens verstrekken?
Antwoord	Hieromtrent kan de opdrachtgever geen informatie verstrekken.
Vraag	Kunt u toelichtingen hoe voorspelbaar de huidige programmering van asset management op het HWN is?
Antwoord	De programmering wordt meerdere keren per jaar geactualiseerd aan de hand van nieuwe inzichten uit o.a. instandhoudingsrapportages en toestandsrapportages.
Vraag	Kunt u kwantificeren wat de huidige beschikbaarheid is binnen het areaal? Bijv. in percentages. En zo ja, wat is dit percentage dan?
Antwoord	De totale capaciteit in 2016 van het hoofdwegennet Zuid-Nederland bedroeg 297.754.985 KmMin. De totale niet beschikbaarheid in 2016 van het hoofdwegennet Zuid-Nederland bedroeg 84.560 KmMin. Het betreft zowel geplande als niet-geplande niet beschikbaarheid.
Vraag	In hoeverre is het meerjarig inzicht in de huidige situatie actueel, betrouwbaar en compleet? Kunt u dit kwantificeren?
Antwoord	Het meerjarig inzicht (meerjarenplanning) is ondermeer gebaseerd op instandhoudingsinspecties en toestandsrapportages. Voor zover aanwezig zijn deze documenten opgenomen in de BIM dataroom. De instandhoudingsrapportages kunstwerken en de beschikbare toestandsrapportages zijn voorzien van informatie over de actualiteit, betrouwbaarheid en compleetheid. Deze informatie is inzichtelijk gemaakt in de BIM dataroom (CBIS). In de documenten "Rapportage kwaliteit toestandsrapportages" wordt per lopend contract een toelichting gegeven op de kwaliteitscriteria (A,B en C) voor de instandhoudings- en toestandsrapportages. Deze documenten zijn opgenomen in de nieuwe release in de nieuwe release van de BIM dataroom (versie 1.1).

Gewenst resultaat: het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost in de periode 2018 en verder.

Het gewenste resultaat dient op veilige wijze tot stand te komen. Veiligheid is altijd het uitgangspunt en een harde randvoorwaarde in alle fasen. De aanbesteder streeft daarbij de volgende geprioriteerde areaalspecifieke doelstellingen na:

1. Zo veel mogelijk actueel, betrouwbaar en compleet meerjarig inzicht in het functioneren, presteren en de risico's van het hoofdwegennetwerk in het beheergebied van RWS Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost;
2. Zo hoog mogelijke beschikbaarheid op het hoofdwegennetwerk in het beheergebied van RWS Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost;
3. Zo voorspelbaar mogelijke programmering van het asset management op het hoofdwegennetwerk in het beheergebied van RWS Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost;
4. Behouden en waar mogelijk vergroten van het draagvlak voor het Werk in de brede omgeving.

Toelichting bij de doelen:

1. De keten "**ziet**" wat er moet gebeuren: Areaalgegevens en toestandsinspecties zijn de basis voor een goed beheer van de assets van Rijkswaterstaat en voor het beheerst uitvoeren van de overeenkomst. Actualiteit, betrouwbaarheid en compleetheid is hiervoor van essentieel belang. De areaalgegevens zijn bij aanvang van de overeenkomst niet geheel actueel, betrouwbaar en compleet.
2. De keten "**doet proactief**" wat er moet gebeuren (korte termijn): Rijkswaterstaat wil de weggebruikers maximaal faciliteren met een zo hoog mogelijke beschikbaarheid van het hoofdwegennetwerk. RWS wil daarbij storingen en gebreken in het areaal minimaliseren.
3. De keten "**doet beheerst**" wat er moet gebeuren (langere termijn): Onderhoudsbudgetten worden door Rijkswaterstaat jaarlijks vastgesteld en opgenomen in de (financiële) programmering. Rijkswaterstaat wil een zo stabiel mogelijke programmering zonder het verschuiven van financiële middelen tussen de jaren.
4. De keten heeft **draagvlak** nodig: Rijkswaterstaat wil positief worden gewaardeerd door de brede omgeving in haar rol als netwerkmanager van HWN in regio Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost. Deze brede omgeving omvat ondermeer omwonenden, weggebruikers, bestuurders, interne stakeholders en de media.

3 Uitgangspunten van de Overeenkomst

Door in te schrijven op de Overeenkomst geeft de Opdrachtnemer aan dat hij zich bewust is van en zich committeert aan het bereiken van de doelen en resultaten zoals opgenomen in de Vraagspecificatie.

3.1 Geest van de Overeenkomst

Vraag	Onder bullit 4 benoemd OG 'actueel, betrouwbaar en bruikbaar overzicht'. Bedoelt OG 'actueel, betrouwbaar en compleet'?
Antwoord	VSA beschrijft de filosofie en de uitgangspunten van het prestatie-contract. De uitgewerkte verplichtingen voor de Opdrachtnemer zijn opgenomen in de overige aanbestedingsdocumenten.

De Overeenkomst heeft betrekking op het meerjarig in stand houden van, het monitoren van en informeren over (de toestand van) het Functioneren en Presteren van het Areaal. Van de Opdrachtnemer wordt verwacht dat de functionaliteit en prestaties van het Areaal in stand worden gehouden en, indien overeengekomen, worden verbeterd. Van de Opdrachtnemer wordt tevens verwacht dat hij de hiervoor benodigde Werkzaamheden identificeert, optimaliseert en uitvoert en de resultaten hiervan verifieert, analyseert en verbetert.

In het kader van de Overeenkomst wordt van de Opdrachtnemer ook verwacht dat hij zijn Werkzaamheden verricht zodanig dat deze maximaal bijdragen aan de missie en de doelstellingen van de Opdrachtgever, onder andere door:

1. zichtbaar invulling te geven aan goed huisvaderschap bij het identificeren en verrichten van zijn Werkzaamheden en zo nodig in overeenstemming met de Opdrachtgever Verbeter- en/of Investeringsvoorstellen te doen, gedurende de uitvoering van de Overeenkomst;
2. publieksgericht te werken waarbij de veiligheid, de beschikbaarheid en de betrouwbaarheid van de functies en het Functioneren en Presteren van het Areaal zo groot mogelijk zijn;
3. met zijn taakinvulling een verbreding te bewerkstelligen door het uitvoeren van Onderhoudswerkzaamheden uit te breiden met onderhoudsmanagement en risicomanagement ten behoeve van duurzaamheid en lifecycle beheer ten aanzien van kosten en Functioneren en Presteren van het Areaal;
4. de voor het beheersen van het Functioneren en Presteren van het Areaal benodigde gegevens actueel te houden en zo nodig te verbeteren, zodanig dat zowel Opdrachtnemer als Opdrachtgever beschikken over een, met gegevens onderbouwd, actueel, betrouwbaar en bruikbaar overzicht van de toestand van het Areaal;
5. de Opdrachtgever gegevens beschikbaar te stellen en te informeren over (de ontwikkeling van) de toestand van het Areaal, zodat de Opdrachtgever op een beheerste wijze het Functioneren en Presteren van het Areaal kan managen, de onderhoudsstrategieën kan actualiseren, de hieruit voortkomende benodigde investeringen (Activiteiten) kan (laten) bepalen en de planning van al geprognosticeerde investeringen kan (laten) bijstellen.

3.2 Basisprincipes van de Overeenkomst

3.2.1 De Overeenkomst

De Opdrachtgever wil het Areaal op een effectieve, efficiënte en gebruikersvriendelijke manier beheren. De Opdrachtgever beheert het Areaal, onder andere, door het identificeren en prioriteren van risico's op verlies van Functioneren en Presteren van het Areaal (op de langere termijn) en opvolgend het definiëren en programmeren van maatregelen om deze risico's te beheersen. De keuzes met betrekking tot de te nemen maatregelen vormen het beheerregime. Het beheerregime kan gericht zijn op het (continu) handhaven van een bepaald instandhoudingsniveau teneinde het Functioneren en Presteren van het Areaal op routinematige basis te borgen voor onbepaalde tijd. Het beheerregime kan ook gericht zijn op het, met behoud van het Functioneren en Presteren van het Areaal, beheerst laten verlopen van het instandhoudingsniveau tot een bepaalde ondergrens in combinatie met een planbare variabele upgrade van het instandhoudingsniveau.

De Werkzaamheden voortvloeiende uit de Overeenkomst hebben tot doel:

1. het Functioneren en Presteren van het Areaal te borgen;
2. de ontwikkeling van risico's ten aanzien van Functioneren en Presteren van het Areaal te monitoren en te beheersen;
3. de Opdrachtgever te informeren over het Functioneren en Presteren van het Areaal en de ontwikkeling van (risico's voor) het Functioneren en Presteren van het Areaal en dit te borgen in (beheer-) managementsystemen;
4. opgedragen upgradewerkzaamheden uit te voeren.

De Overeenkomst beschrijft de randvoorwaarden en minimale eisen die gesteld worden aan het in de Overeenkomst opgenomen Meerjarig Onderhoud en Werk en de uit de Overeenkomst voortvloeiende Werkzaamheden. Daarnaast beschrijft de Overeenkomst de doelen waaraan de Opdrachtnemer een bijdrage dient te leveren. De Overeenkomst laat de Opdrachtnemer maximaal vrij in de wijze van organisatie en uitvoering van zijn Werkzaamheden.

Daar waar de Opdrachtgever grote risico's ziet voor het Functioneren en Presteren van het Areaal zijn specifieke eisen opgenomen met betrekking tot de minimaal door de Opdrachtnemer in te richten processen/Werkzaamheden. Dit ontslaat de Opdrachtnemer echter niet van zijn verantwoordelijkheid alle Werkzaamheden te verrichten die nodig zijn om het Functioneren en Presteren van het Areaal te borgen. De Opdrachtnemer dient zijn eigen processen en de processen die voortvloeien uit de eisen in de Overeenkomst te integreren in een Projectmanagementplan (PMP) zoals beschreven in de Vraagspecificatie Proces.

3.2.2 Relatie Opdrachtgever – Opdrachtnemer

De Overeenkomst gaat uit van gelijkwaardigheid tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever en richt zich op een positieve samenwerking tussen partijen, overigens met inachtneming van elkaars belangen en doelstellingen.

3.2.3 Verantwoordelijkheden

De Overeenkomst beoogt als basis voor samenwerking een expliciete verdeling van verantwoordelijkheden tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer. De Opdrachtgever stelt vóór aanvang van de Overeenkomst de Opdrachtnemer zo goed mogelijk in kennis van het Areaal. De Opdrachtgever verstrekt de Opdrachtnemer daarbij een zo actueel en betrouwbaar mogelijk overzicht van de aanwezige risico's ten aanzien van Functioneren en Presteren van het Areaal. Dit overzicht betreft zowel informatie met betrekking tot risico's voor het dagelijks Functioneren en Presteren

ren van het Areaal, als informatie met betrekking tot risico's ten aanzien van het Functioneren en Presteren van het Areaal op de langere termijn.

De Opdrachtnemer wordt geacht deze kennis te verifiëren en met de Opdrachtgever vóór aanvang van de uitvoering tot uitsluitel te komen over verantwoordelijkheid voor eventueel aangetroffen afwijkingen. Nadien is de Opdrachtnemer verantwoordelijk voor het identificeren en wegnemen van alle afwijkingen in het Areaal zodanig dat aan de eisen voortvloeiende uit de Overeenkomst wordt voldaan, tenzij in de Overeenkomst anders is bepaald.

Bij afronding van de Overeenkomst wordt van de Opdrachtnemer verwacht dat hij actief bijdraagt aan het overdragen van gestructureerde areaalgegevens en –kennis aan de Opdrachtgever en aan de onderneming die na oplevering het Areaal gaat onderhouden.

4 Essentie van de opdracht

4.1 De opdracht

De Opdrachtnemer dient de in het Areaal aangetroffen staat van Functioneren en Presteren en de daarbij aangedragen risico's te beheersen en interventiemomenten te handhaven. Het doen of laten van de Opdrachtnemer mag de aangetroffen staat van Functioneren en Presteren van het Areaal niet doen verslechteren of onder het vereiste instandhoudingsniveau doen komen vóór het opgegeven interventiemoment. Het doen of laten van de Opdrachtnemer mag tevens de aangedragen risico's niet doen vergroten of geplande onderhoudsinterventies (maatregelen) niet eerder noodzakelijk doen zijn. De Opdrachtnemer dient voor het bereiken van het bovenstaande de Werkzaamheden voortvloeiende uit de Overeenkomst onder de werking van zijn kwaliteitssysteem te brengen.

De Opdrachtnemer dient door middel van het verrichten van Onderhoudswerkzaamheden:

1. het Functioneren en Presteren van het Areaal te handhaven aan de hand van de in de Overeenkomst opgenomen eisen;
2. het vereiste instandhoudingsniveau te handhaven aan de hand van de in de Overeenkomst opgenomen eisen;
3. het (kwaliteits)verloop van de door de Opdrachtgever aangedragen risico's en onderhoudsinterventies (maatregelen) met bijbehorende planning te monitoren en beheersen zodanig dat deze risico's niet toenemen en de interventiemomenten niet eerder nodig zijn dan aangegeven in de planning;
4. de Opdrachtgever tijdig in kennis te stellen van wijzigingen in (ontwikkeling van) risico's in het Functioneren en Presteren van het Areaal, voor zover dit logisch voortvloeit uit de scope van de Overeenkomst. De Opdrachtnemer dient daarbij aan te tonen dat de wijziging in (de ontwikkeling van) het risico hem niet verwijtbaar is.

4.2 Soorten werkzaamheden

Het Meerjarig Onderhoud wordt onderscheiden in Taken en Services. Het Werk wordt onderscheiden in Activiteiten. Voor het Werk en Meerjarig Onderhoud dienen voorbereidingswerkzaamheden verricht te worden.

4.2.1 Taken

Taken hebben tot doel het dagelijks Functioneren en Presteren van het Areaal te handhaven en de in het Areaal aanwezige risico's ten aanzien van Functioneren en Presteren en daarbij geplande onderhoudsinterventies te beheersen.

Taken betreffen Onderhoudswerkzaamheden die routinematig kunnen worden uitgevoerd ten behoeve van het in stand houden van een beschreven instandhoudingsniveau, aangevuld met incidentele Werkzaamheden, die met standaardprocedures afgehandeld kunnen worden.

De Opdrachtnemer dient, binnen de in de Overeenkomst gestelde eisen en randvoorwaarden, naar eigen inzicht te bepalen welke Werkzaamheden op welk tijdstip door hem moeten worden verricht om aan de contractverplichtingen te voldoen. De Opdrachtnemer dient tevens, binnen de in de Overeenkomst gestelde eisen en randvoorwaarden, naar eigen inzicht te bepalen op welke wijze en op grond van welke criteria hij vaststelt dat aan de gestelde contractverplichtingen wordt voldaan, en de Opdrachtgever daarover vooraf te informeren.

4.2.2 *Services*

Services hebben tot doel het Functioneren en Presteren van het Areaal en het gebruik ervan te ondersteunen en exogene invloeden te beheersen; met exogene invloeden worden bedoeld omstandigheden die de Opdrachtnemer niet kan voorzien en niet kan voorkomen met Taken en Activiteiten.

Services betreffen Onderhoudswerkzaamheden (ondersteunende diensten) die routinematig kunnen worden uitgevoerd ten behoeve van het beheersen van voorziene en onvoorziene risico's voor het Functioneren en Presteren van het Areaal. Het betreft diensten die het Functioneren en Presteren van het Areaal als gevolg van onvoorziene omstandigheden tijdens de uitvoering van de Overeenkomst 'herstellen'. Het betreft tevens diensten die de Opdrachtgever voorzien van gegevens en informatie om daarmee zijn rol en verantwoordelijkheden als beheerder en assetmanager te vervullen. Dit omvat onder andere het monitoren van de aangedragen risico's en het identificeren van nieuwe risico's op de korte en middellange termijn. Deze Onderhoudswerkzaamheden dienen aangetoond te worden door systematische en frequente vaststelling van relevante gegevens en hieruit voortvloeiende beheersmaatregelen.

Indien risico's aan verandering onderhevig zijn, dient dit aan de Opdrachtgever kenbaar te worden gemaakt.

4.2.3 *Activiteiten*

Activiteiten betreffen object- of areaalgerichte onderdelen van het Werk, welke noodzakelijk zijn voor het verhelpen van vooraf gedefinieerde problemen of het upgraden van het kwaliteitsniveau dat noodzakelijk is voor het goed vervullen van de functies. Activiteiten zijn of worden expliciet door de Opdrachtgever opgedragen aan de Opdrachtnemer.

Soorten Activiteiten:

1. *Voorgeschreven Activiteiten:*

Activiteiten die door de Opdrachtgever zijn benoemd en bepaald en waarvoor in de 'Vraagspecificatie Eisen' eisen zijn opgenomen.

De kosten voor deze Activiteiten zijn begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom).

2. *Optionele Activiteiten:*

Activiteiten die door de Opdrachtgever zijn benoemd en bepaald en waarvoor in de 'Vraagspecificatie Eisen' eisen zijn opgenomen en waarvoor de Opdrachtnemer in zijn Aanbieding een prijs heeft opgegeven.

De kosten voor deze Activiteiten zijn niet begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom).

3. *Raamactiviteiten*

Activiteiten die door de Opdrachtgever in concept zijn benoemd en bepaald en door de Opdrachtnemer worden getoetst aan de (eventueel veranderde) werkelijke omstandigheden en daarop afgestemd. Voor deze Activiteiten zijn in de 'Vraagspecificatie Eisen' eisen opgenomen en heeft de Opdrachtnemer in zijn Aanbieding prijzen per eenheid opgegeven.

Tijdens de looptijd van de Overeenkomst zal de Opdrachtgever, op basis van een nader verstrekt pakket van deze Activiteiten, de Opdrachtnemer verzoeken dit nader gespecificeerde pakket te beoordelen en een aanbieding te maken voor de realisatie van deze Activiteiten.

De kosten voor de realisatie van deze Activiteiten zijn niet begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom).

De nadere opdrachtverstrekking voor de realisatie van 'Raamactiviteiten' geschiedt na het honoreren van het verzoek tot Acceptatie van de aanbidding door de Opdrachtgever.

4. *Benoemde Activiteiten:*

Activiteiten die in de Overeenkomst zijn benoemd, maar die nog niet precies zijn bepaald en waarvoor in aanvulling op de 'Vraagspecificatie Eisen' nadere eisen gesteld kunnen worden en waarvoor de Opdrachtnemer in zijn Aanbidding geen prijs heeft opgegeven.

Tijdens de looptijd van de Overeenkomst kan de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer vragen een uitgewerkt voorstel te doen voor de realisatie van deze Activiteiten.

De kosten voor de realisatie van deze Activiteiten zijn niet begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom).

4.2.4 *Verbeter- en Investeringsvoorstellen van de Opdrachtnemer*

Voorstellen van de Opdrachtnemer betreffende aanpassingen van bestaande werkwijzen voor instandhouding en/of aanpassing van (onderdelen van) het Areaal ten einde het Functioneren en/of Presteren van het Areaal te verbeteren en/of tegen lagere kosten te realiseren.

Investeringsvoorstellen:

Voorgestelde Activiteiten waarbij de initiële kosten voor rekening van de Opdrachtgever komen en waarbij het rendement van de investering zich buiten de contractperiode van de Overeenkomst manifesteert. De kosten voor de uitvoering van deze voorstellen zijn niet begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom).

De Opdrachtgever beslist over de ingediende Investeringsvoorstellen.

Verbetervoorstellen:

Voorgestelde Taken, Services en/of Activiteiten waarbij alle kosten voor rekening van de Opdrachtnemer komen en waarbij het rendement van de investering zich binnen de contractperiode van de Overeenkomst manifesteert. De kosten voor de uitvoering van deze voorstellen worden geacht te zijn begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom).

De Opdrachtgever beslist over de ingediende Verbetervoorstellen.

4.2.5 *Verrekenbare Werkzaamheden*

Verrekenbare Werkzaamheden zijn Werkzaamheden in het kader van calamiteiten en nader door de Opdrachtgever op te dragen Werkzaamheden die niet tot de instandhoudingsverplichting van de Opdrachtnemer behoren.

Op afroep kan de Opdrachtnemer worden opgedragen bepaalde Werkzaamheden uit te voeren. Het initiatief tot de uitvoering van Verrekenbare Werkzaamheden ligt bij de Opdrachtgever. De Opdrachtnemer heeft in deze (in het kader van zijn algemene onderhoudstaken) wel een signalerende functie.

5 Begripsbepalingen en afkortingen

5.1 Begripsbepalingen

In aanvulling op § 1 'Begripsbepalingen' van de UAV-GC 2005 wordt door partijen de bijbehorende betekenis toegekend aan de volgende in de Vraagspecificatie met een hoofdletter gebezigde woorden:

1. *Activiteit*: zie § 4.2.3 van deze Vraagspecificatie Algemeen.
2. *Areaal*: het bij de Opdrachtgever in beheer zijnde gebied met alle daarin aanwezige objecten en systemen.
3. *Functioneren*: het aantoonbaar voldoen van een product of dienst aan de beoogde werking of verrichting die ervan wordt verwacht.
4. *Investeringsvoorstel*: zie § 4.2.4 van deze Vraagspecificatie Algemeen.
5. *Presteren*: het bewerkstelligen dat de beoogde werking of verrichting van een product of dienst tot het moment van interventie is gewaarborgd.
6. *Raamactiviteit*: zie § 4.2.3 lid 3 van deze Vraagspecificatie Algemeen.
7. *Services*: zie § 4.2.2 van deze Vraagspecificatie Algemeen.
8. *Taken*: zie § 4.2.1 van deze Vraagspecificatie Algemeen.
9. *Verbetervoorstel*: zie § 4.2.4 van deze Vraagspecificatie Algemeen.
10. *Verrekenbare Werkzaamheden*: zie § 4.2.5 van deze Vraagspecificatie Algemeen.

5.2 Verklarende woordenlijst

Door partijen wordt de bijbehorende betekenis toegekend aan de volgende in de Vraagspecificatie (zonder hoofdletter) gebezigde woorden.

1. *Aspecteisen*: eisen die de prestaties bij de functionaliteit expliciteren in termen van RAMSSHEEP.
2. *Areaalgegevens*: gegevens m.b.t. het in stand te houden Areaal, omvattende:
 - a. kwantitatieve gegevens: deze beschrijven de ligging en vorm van het Areaal, zowel bovengronds als ondergronds, inclusief de kenmerken van het Areaal;
 - b. kwalitatieve gegevens: deze beschrijven de toestand van het Areaal, zowel op functioneel, technisch als ecologisch vlak;
 - c. gebruiksgegevens: deze beschrijven het gebruik van het Areaal in termen van capaciteit, intensiteit en bijzondere gebeurtenissen, bijvoorbeeld ongevallen.
3. *Beheer*: het geheel van werkzaamheden en processen dat dient om een zodanige toestand van een object of systeem te bereiken, dat het huidige Functioneren en Presteren op doelmatige wijze gedurende de levensduur in stand kan worden gehouden.
4. *Beheerobject (NEN-2767-4)*: aanwijsbaar deel van het Areaal aan infrastructuurele werken met één of meerdere autonome gebruiksfuncties.
5. *Beheer management gegevens*: de gegevens van en over de resultaten van de onderhoudsprocessen die de Opdrachtgever nodig heeft voor zijn beheer van het Areaal.
6. *Beheer Management Systeem (BMS)*: de verzameling van beheerapplicaties van de Opdrachtgever, zoals genoemd in de Vraagspecificatie, die de Opdrachtgever gebruikt voor zijn beheertaken. Voor een nadere beschrijving wordt verwezen naar het document "OMS, BMS en Beheerapplicaties", welke is te downloaden van de internetsite www.rws.nl/datacontracteisen
7. *Beheerregime*: een set van maatregelen voor het handhaven of bereiken van een vooraf vastgesteld kwaliteitsniveau van het beheerde object of de beheerde functie.

8. *Beschikbaarheid (RAMSSHEEP-aspect: Aailability)*: de waarschijnlijkheid dat de vereiste functie op een gegeven, willekeurig moment kan worden uitgevoerd onder gegeven omstandigheden. Dit komt overeen met de fractie van de tijd dat door de vereiste functie kan worden uitgevoerd onder gegeven omstandigheden.
9. *Betrouwbaarheid (RAMSSHEEP-aspect: Reliability)*: de waarschijnlijkheid dat de vereiste functie wordt uitgevoerd onder gegeven omstandigheden gedurende een bepaalde tijdsinterval.
10. *Beveiliging (RAMSSHEEP-aspect: Security)*: de veiligheid van een systeem met betrekking tot bewust onveilig menselijk handelen.
11. *Bouwdeel (NEN-2767-4)*: een deel van een gebouw of bouwwerk met de functie van dragen, begrenzen, verbinden en/of geschikt voor het gebruik van ruimtedelen.
12. *Calamiteit*: een niet voorziene gebeurtenis die invloed heeft op de primaire functie(s) van het Areaal en waarvoor de Opdrachtnemer niet verantwoordelijk kan worden gehouden en die niet is te wijten aan het verrichten of het nalaten van Werkzaamheden door de Opdrachtnemer. Een scheepsaanvaring of schaderijding wordt gezien als calamiteit.
13. *Economie (RAMSSHEEP-aspect: Economics)*: het verband tussen kosten en waarde.
14. *Element (NEN-2767-4)*: een samenstel van bouwdelen die samen een afzonderlijk herkenbare component zijn van een beheerobject.
15. *Functie*: de beoogde werking of verrichting van een product of dienst.
16. *Functionele eisen*: eisen die de gewenste functionaliteit (functie) expliciteren.
17. *Gebrek*: een afwijking die een object, element, bouwdeel of onderdeel, niet aangaande Technische Installaties, niet of minder geschikt maakt voor het gebruik waartoe deze is bestemd, en wordt veroorzaakt door exogene factoren welke niet door de Opdrachtnemer kunnen worden voorkomen in de context van de Werkzaamheden en verplichtingen voortvloeiende uit de Overeenkomst. Een scheepsaanvaring of schaderijding wordt gezien als calamiteit.
18. *Geodetische werkzaamheden*: de meetkundige handelingen die nodig zijn voor de bepaling en bewaking van de vorm en afmetingen van objecten.
19. *Gezondheid (RAMSSHEEP-aspect: Health)*: welzijn in lichamelijk, geestelijk en/of maatschappelijk opzicht.
20. *Goed huisvaderschap*: het naar beste vermogen en in alle redelijkheid ervoor zorgdragen dat de gehele toestand van een object, gebouw en/of installatie(s) in overeenstemming is met het algemeen maatschappelijk aanvaarde prestatieniveau.
21. *Incident*: definitie is gelijk aan definitie Calamiteit. De termen Incident en Calamiteit worden als synoniemen gehanteerd.
22. *Inspectie*: alle inspanningen die nodig zijn om een actueel, betrouwbaar en compleet beeld te krijgen van de toestand van het Areaal, de met de toestand samenhangende risico's en de beheersing daarvan.
23. *Niet-urgente storing of gebrek*: een storing of een gebrek die de doorstroming op het netwerk niet belemmert dan wel de veiligheid op het netwerk of het object niet in gevaar brengt.
24. *Object*: een afzonderlijk identificeerbaar onderdeel van een fysiek geheel (ongeacht de plaats in de objectenboom).
25. *Omgeving & Milieu (RAMSSHEEP-aspect: Environment)*: inpassing in de fysieke omgeving en beïnvloeding van de fysieke omgeving.
26. *Onderhoudsregime*: een set van voorgeschreven onderhoudsmaatregelen om het Functioneren en Presteren van objecten te handhaven.
27. *Onderhoud management gegevens*: de gegevens die de Opdrachtnemer nodig heeft voor zijn onderhoudsprocessen.
28. *Onderhoud Management Systeem (OMS)*: de verzameling van systemen en applicaties van de Opdrachtnemer die de Opdrachtnemer gebruikt voor zijn Werkzaamheden.
29. *Onderhoudbaarheid (RAMSSHEEP-aspect: Maintainability)*: de waarschijnlijkheid dat de werkzaamheden voor onderhoud mogelijk zijn binnen de hiervoor vast-

- gestelde tijden, onder gegeven omstandigheden om de vereiste functie te kunnen (blijven) uitvoeren.
30. *Politiek (RAMSSHEEP-aspect: Politics)*: politiek-bestuurlijke en maatschappelijke aspecten.
 31. *Schade*: een afwijking op de gewenste situatie waarbij waardevermindering optreedt en waarbij niet per definitie een directe relatie met de functionaliteit kan worden gelegd.
 32. *Schouw*: niet gerichte inspectie in het kader van de korte termijn zorgplicht van een beheerder ten behoeve van de beheersing van de directe aansprakelijkheidsrisico's.
 33. *Systeem*: een verzameling van op elkaar afgestemde, maar zelfstandige componenten die elk een functie hebben in het bereiken van een gemeenschappelijk doel.
 34. *Storing*: een afwijking op het Functioneren en Presteren van Technische Installaties welke ervoor zorgt dat de functie niet of niet veilig kan worden vervuld of gebruikt.
 35. *Technische installatie*: elektrotechnische, werktuigbouwkundige installatie en materieel, inclusief daartoe behorende industriële automatisering, waarmee automatisch of door menselijk handelen de functies van een object kunnen worden benut.
 36. *Toestandsinspectie*: gerichte toetsing, mede gebaseerd op risicoanalyse, voor het vaststellen van de huidige toestand en het huidige functioneren van objecten en onderdelen alsmede de houdbaarheid van de aangedragen risico's en onderhoudsinterventies (maatregelen) met bijbehorende planning.
 37. *Urgente storing of gebrek*: een storing of een gebrek die de doorstroming op het netwerk belemmert dan wel de veiligheid op het netwerk of het object in gevaar brengt.
 38. *Veiligheid (RAMSSHEEP-aspect: Safety)*: het vrij zijn van onaanvaardbare risico's in termen van letselschade aan mensen.

5.3 Afkortingen

Afkorting	Betekenis	Toelichting
BMS	Beheer Management Systeem	Zie document 'OMS, BMS en Beheerapplicaties' op www.rijkswaterstaat.nl/datacontracteisen
CS	Cybersecurity	Zie bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie paragraaf 5.2 verklarende woordenlijst
IA	Industriële Automatisering	Zie bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie paragraaf 5.2 verklarende woordenlijst
ICS	Industrial Control Systems	Zie bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie paragraaf 5.2 verklarende woordenlijst
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie	Zie bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie paragraaf 5.2 verklarende woordenlijst
IV	Informatievoorziening	Zie bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie paragraaf 5.2 verklarende woordenlijst
OMS	Onderhoud Management Systeem	Zie document 'OMS, BMS en Beheerapplicaties' op www.rijkswaterstaat.nl/datacontracteisen

RAMSSHEEP	<u>R</u> eliability, <u>A</u> vailability, <u>M</u> aintainability, <u>S</u> afety, <u>S</u> ecurity, <u>H</u> ealth, <u>E</u> nvironment, <u>E</u> conomics, <u>P</u> olitics	Betrouwbaarheid, Beschikbaarheid, Onderhoudbaarheid, Veiligheid, Beveiliging, Gezondheid, Omgeving & Milieu, Geld, Politiek
SCADA	Supervisory Control And Data Acquisition	Zie bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie paragraaf 5.2 verklarende woordenlijst

Vraagspecificatie Eisen – Weginfrasysteem

(Prestatiecontract)

Het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost.

Datum 3 februari 2017

Zaaknummer: 31108577

Colofon

3.2

Uitgegeven door Ministerie van Infrastructuur en Milieu,
Rijkswaterstaat, Programma's, Projecten en Onderhoud

Uitgevoerd door
Datum 3 februari 2017
Status Definitief
Versienummer 1.0

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doel Vraagspecificatie Eisen	4
1.2	Structuur van Vraagspecificatie Eisen	4
1.2.1	Opbouw document	4
1.2.2	Hoofdgroepen van eisen	4
1.2.3	Relatie en hiërarchie eisen	4
1.2.4	Generieke eisen en specifieke eisen	5
2	Scope en objectenboom Areaal	6
2.1	Scope en objectenboom	6
2.2	Verklarende woordenlijst systeemgrenzen weginfrasysteem	11
3	Functies van het Areaal	13
3.1	Functies van het Areaal	13
4	Eisen aan het Areaal	14
4.1	Componentspecificaties	14
4.2	Functie-eisen Areaal (AR)	14
4.2.1	Afwikkelen van wegverkeer	14
4.2.2	Rijden wegverkeer mogelijk maken	14
4.2.3	Plaatsbepaling mogelijk maken	16
4.2.4	Navigeren mogelijk maken	16
4.2.5	Managen wegverkeer	17
4.2.6	Faciliteren verzorgen verkeer	18
4.2.7	Handhaven verbindingen	18
4.2.8	Beperken overlast voor de omgeving	19
4.3	Aspecteisen Areaal (As)	20
4.3.1	Betrouwbaarheid (Re)	20
4.3.2	Beschikbaarheid (Av)	22
4.3.3	Onderhoudbaarheid (Ma)	23
4.3.4	Veiligheid (Sa)	24
4.3.5	Beveiliging (Se)	24
4.3.6	Gezondheid (He)	25
4.3.7	Duurzaamheid, milieu en omgeving (En)	25
4.3.8	Economie (Ec)	27
4.3.9	Politiek (Po)	27
4.4	Aspecteisen per Objectcategorie	28
4.4.1	Kunstwerken (KW)	28
4.4.2	Verkeersvoorzieningen (VV)	28
4.4.3	Dynamisch Verkeersmanagement (DVM)	30
4.4.4	Landschap en Milieu (LM)	30
4.4.5	Verhardingen (VH)	32
5	Eisen in het kader van Activiteiten	34
5.1	Eisen aan Activiteiten	34
5.1.1	Algemeen	34
5.1.2	Generieke eisen	34
5.1.3	Specifieke eisen	34

1 Inleiding

1.1 Doel Vraagspecificatie Eisen

Het voorliggende document is de Vraagspecificatie Eisen. Deze Vraagspecificatie geeft, als onderdeel van de Overeenkomst, een omschrijving van de scope van de Overeenkomst en de eisen waaraan het Werk en het Meerjarig Onderhoud moeten voldoen.

1.2 Structuur van Vraagspecificatie Eisen

1.2.1 Opbouw document

Hoofdstuk 2: Scope Meerjarig Onderhoud en objectenboom Areaal
Een globale beschrijving van de objectsoorten en een beschrijving van de scope van het Areaal.

Hoofdstuk 3: Functies van het systeem en decompositie
Een generieke weergave van de functies die het Areaal moet vervullen.

Hoofdstuk 4: Eisen aan het Areaal
Uitwerking van de eisen die van toepassing zijn op het Areaal in het kader van Meerjarig Onderhoud.

Hoofdstuk 5: Eisen in het kader van het Werk
Dit zijn eisen die van toepassing zijn op upgradewerkzaamheden (herstel, aanpassing, vernieuwing of uitbreiding in het kader van Activiteiten, Verbeter- en Investeringsvoorstellen en "Verrekenbare Werkzaamheden").

1.2.2 Hoofdgroepen van eisen

De eisen zijn onderverdeeld in verschillende soorten met een onderlinge samenhang. Deze eisen bestaan uit drie hoofdgroepen:

1. de topeis die van toepassing is op alle Werkzaamheden;
2. functie-eisen: eisen die de functionaliteit (functie) expliciteren;
3. aspecteisen: eisen die de prestaties bij de functionaliteit expliciteren ten aanzien van de aspecten betrouwbaarheid, beschikbaarheid, onderhoudbaarheid, veiligheid, beveiliging, gezondheid, omgeving & milieu, economie en politiek (RAMS-SHEEP-aspecten).

De functie-eisen zijn in deze Vraagspecificatie Eisen uitgewerkt op het niveau van systeem. Dit is bedoeld om het Meerjarig Onderhoud in een kader te plaatsen. In het kader van het Werk zijn de functie-eisen, indien noodzakelijk, verder uitgewerkt in separate specificaties en dient de Opdrachtnemer aan te tonen dat de door hem uit te voeren Werkzaamheden leiden tot de totstandkoming van de functies die het Areaal moet vervullen.

1.2.3 Relatie en hiërarchie eisen

Alle in deze Vraagspecificatie Eisen opgenomen eisen komen voort uit de Opdracht opgenomen in de Vraagspecificatie Algemeen.

Alle eisen zijn beschreven in een decompositiestructuur per eisensoort. Dit geeft tevens de hiërarchie aan van de eisen.

Eisen zijn niet verder gedeclineerd en/of gespecificeerd dan noodzakelijk. Voor het voldoen aan de eisen die gelden op enig niveau, moet worden voldaan aan alle eisen op dat niveau én aan alle daarboven gestelde eisen. Indien op enig niveau geen eisen zijn gesteld, moet onverminderd worden voldaan aan alle daarboven gestelde eisen en dient de verdere invulling van de eisen te geschieden conform het gestelde in de Vraagspecificatie Proces.

Indien een eis op lager niveau conflicterend is met een gerelateerde eis op hoger niveau dan geldt dat de eis op het laagste niveau leidend is in die specifieke context. In alle overige gevallen blijft de betreffende eis op het hogere niveau onverminderd van kracht.

1.2.4 Generieke eisen en specifieke eisen

De generieke en specifieke eisen kunnen zijn gesteld op het niveau van de functies van het systeem of (groepen van) objecten daarbinnen. Met betrekking tot Activiteiten kunnen tevens nog eisen zijn gesteld aan de uitvoering en/of aan de van toepassing zijnde raakvlakken.

1.2.4.1. Generieke eisen

In deze Vraagspecificatie Eisen zijn generieke eisen opgenomen. Deze zijn overal en altijd van toepassing ongeacht de locatiespecifieke opbouw en/of locatie van het Areaal.

Hoofdstuk 4 beschrijft gedeclineerd de verschillende soorten eisen voor het systeem of groepen van objecten daarbinnen. Deze generieke eisen zijn van kracht op het Meerjarig Onderhoud en het Werk.

1.2.4.2. Specifieke eisen

In de bij de Vraagspecificatie gevoegde bijlagen zijn, waar van toepassing, specifieke eisen vermeld. Deze eisen zijn afhankelijk van de specifieke opbouw en/of specifieke locatie van een object in het Areaal waarop de Overeenkomst van toepassing is.

De specifieke eisen zijn per object een nadere specificatie van of een aanvulling op de in deze Vraagspecificatie Eisen generiek gestelde eisen.

Indien een specifieke eis in een bepaald geval conflicteert met een generieke eis, geldt dat de specifieke eis in die specifieke context (locatie) leidend is. In alle overige gevallen blijft de generieke eis onverminderd van kracht.

2 Scope en objectenboom Areaal

2.1 Scope en objectenboom

Vraag	Er is geen objectenboom, niveau 5 ter beschikking gesteld in bijlage A. Kan OG deze ter beschikking stellen? Indien dit niet mogelijk kan OG dan aangeven hoe ON dan kan bepalen welke elementen onderdeel zijn van de niveau 4 objecten (bv kunstwerk)?
Antwoord	De Objectenboom conform de RWS decompositie NEN-2767-4 is voor beheerobjecten opgenomen in de BIM dataroom (CBIS). Het verwerken van de elementen en bouwdelen conform de RWS decompositie NEN-2767-4 in de BIM dataroom wordt door de Opdrachtgever gedaan. De Opdrachtgever streeft ernaar om voor de transitiefasen de RWS decompositie NEN-2767-4 gevuld te hebben op het niveau van element en bouwdeel. Voor het bepalen van de elementen en bouwdelen dient de opdrachtnemer gebruik te maken van de informatie uit de BIM dataroom en KernGis.
Vraag	In de BIM dataroom zijn de beheerobjecten gegeven; hieronder vallen ook enkele gebouwen. Tot welk niveau dienen deze onderhouden te worden?
Antwoord	In de VSE en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel / niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	Conform hfst 2.1 uit de VSE valt DVM niet onder de overeenkomst. Toch staan er diverse documenten in de BIM dataroom die betrekking hebben op DVM; o.a. "Demarcatie DVM (VODK-contract).xls" ON neemt aan dat deze documenten niet van toepassing zijn op dit contract. Is deze aanname correct? Zo nee, kan OG aangeven wat van de DVM wel binnen het contract valt?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel / niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen. Het genoemde document "Demarcatie DVM (VODK-contract)" is bedoeld om duidelijkheid te geven over de areaaldelen DVM die tot de scope van het VODK-contract behoren en niet tot de scope van het VODK-contract behoren. Deze laatste areaaldelen behoren tot de scope van het contract.

Vraag	Kan OG aangeven wat er bedoeld wordt met 'voorzieningen voor verkeersbediening' zoals opgenomen in de tabel op pagina 6 bij de objectsoort 'verkeersvoorzieningen'?
Antwoord	Verkeersvoorzieningen kunnen o.a. worden ingedeeld in: • Verlichting • Geleideconstructies • Markering • Gladheidsbestrijding • Bewegwijzering • Verkeers- en aanduidingsborden en wegbebakening. Voorbeelden van voorzieningen voor verkeersbediening zijn o.a. pijl- en actiewagens, voorwaarschuwingen, omleidingswagens. In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In paragraaf 2.1 van de VSE wordt verwezen naar onderstaande tekst: De Objectenboom van het Areaal is aangegeven in de map (RWS decompositie NEN-2767-4 van bijlage A, Informatie Areaal bij de vraagspecificatie). In de objectenboom is aangegeven welke objecten zich bevinden in het Areaal. Echter deze informatie kunnen wij niet terug vinden op de schijf. Zou u deze informatie aan ons ter beschikking kunnen stellen.
Antwoord	Via de klasse "RWS Document" en vervolgens "documenttype" en "district" kunnen documenten uit de dataroom overeenkomstig de structuur van bijlage A uit het contract worden geselecteerd.
Vraag	In paragraaf 2.1 van de VSE, wordt verwezen naar onderstaande tekst. De scope van her Areaal is op de volgende wijze aangegeven; 1) de grenzen van het Areaal, waarbinnen de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de werkzaamheden aan de objecten zijn aangegeven in de map GIS-bestanden en map Objectinformatie van bijlage A , Informatie Areaal. Opm: De map met GIS-bestanden is wel te vinden in bijlage A, MAAR DE MAP OBJECTINFORMATIE NIET.
Antwoord	De BIM dataroom in CBIS bevat de beheerobjecten conform de decompositie NEN-2767-4. Hieruit volgt de map objectinformatie voor beheerobjecten. De BIM dataroom wordt uitgebreid met elementen en bouwdelen conform de decompositie NEN-2767-4. Rijkswaterstaat streeft naar het volledig gecomponeerd hebben van het betreffende areaal voor aanvang van de transitieperioden.

Vraag	U verwijst naar de map 'Extra of uitgezonderd onderhoud' van bijlage A, kunt u deze gegevens verstrekken omdat wij deze niet hebben aangetroffen in bijlage A
Antwoord	Via de klasse "RWS Document" en vervolgens "documenttype" en "district" kunnen documenten uit de dataroom overeenkomstig de structuur van bijlage A uit het contract worden geselecteerd.
Vraag	U verwijst naar de map GIS bestanden en de map Objectinformatie van bijlage A. Bijlage A bestaat echter uit de mappen component-specificaties, Documenten BIM en KernGis. Welk bestand bevat of beschrijft de areaalgrens per perceel? Kunt u dat in een kaartbijlage of shapefile inzichtelijk maken.
Antwoord	Via de klasse "RWS Document" en vervolgens "documenttype" en "district" kunnen documenten uit de dataroom overeenkomstig de structuur van bijlage A uit het contract worden geselecteerd. Een overzichtstekening met de districtsgrenzen is in de dataroom opgenomen.

De eisen in deze Vraagspecificatie Eisen hebben betrekking op het in stand houden van het Functioneren en Presteren van het weginfrasysteem in het Areaal dat tot de Overeenkomst behoort.

De scope van het Areaal dat tot de Overeenkomst behoort is op de volgende wijze aangegeven:

1. De grenzen van het Areaal, waarbinnen de Opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de Werkzaamheden aan objecten conform de Overeenkomst, zijn aangegeven in de map 'GIS bestanden' en map 'Objectinformatie' van bijlage A "Informatie Areaal".
2. De objectenboom van het Areaal is aangegeven in de map 'RWS decompositie NEN-2767-4' van bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie. In de objectenboom is aangegeven welke objecten zich bevinden in het Areaal.

Indien delen van het Areaal of de Werkzaamheden aan delen van het Areaal niet tot de verplichting van de Opdrachtnemer behoren, of indien delen buiten het Areaal wel tot de verplichting van de Opdrachtnemer behoren, is dit expliciet aangegeven in de map 'Extra of uitgezonderd onderhoud' van bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.

De tabel is uitsluitend bedoeld om een globaal beeld te geven van de objectsoorten die onderdeel uitmaken van de Overeenkomst. De tabel ontslaat de Opdrachtnemer niet van zijn verplichting om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Overeenkomst, ook als dat objectsoorten betreft die niet zijn genoemd in de onderstaande tabel:

Objectsoort	Globale omschrijving	In Overeenkomst
Kunstwerken	Vaste objecten, infragebonden gebouwen, technische installaties, materieel en constructieve delen van ecopassages.	Ja
Verkeersvoorzieningen	Voorzieningen voor verkeersbediening en verkeersbegeleiding.	Ja
Dynamisch verkeersmanagement	Verkeerskundige systemen voor het informeren en adviseren, waarschuwen en geleiden en regelen van verkeer en overige DVM Systemen.	Nee
Inpassingsvoorzieningen	Groenvoorzieningen, geluidwerende voorzieningen en faunavoorzieningen zoals rasters en uitspringvoorzieningen buiten ecopassages.	Ja
Ecopassages	Leeftlaag, inrichting van habitats, geleidende elementen en afschermende voorzieningen.	Ja
Verhardingen	Diverse (weg)verhardingstypen, afwateringsvoorzieningen en veiligheidsvoorzieningen.	Ja

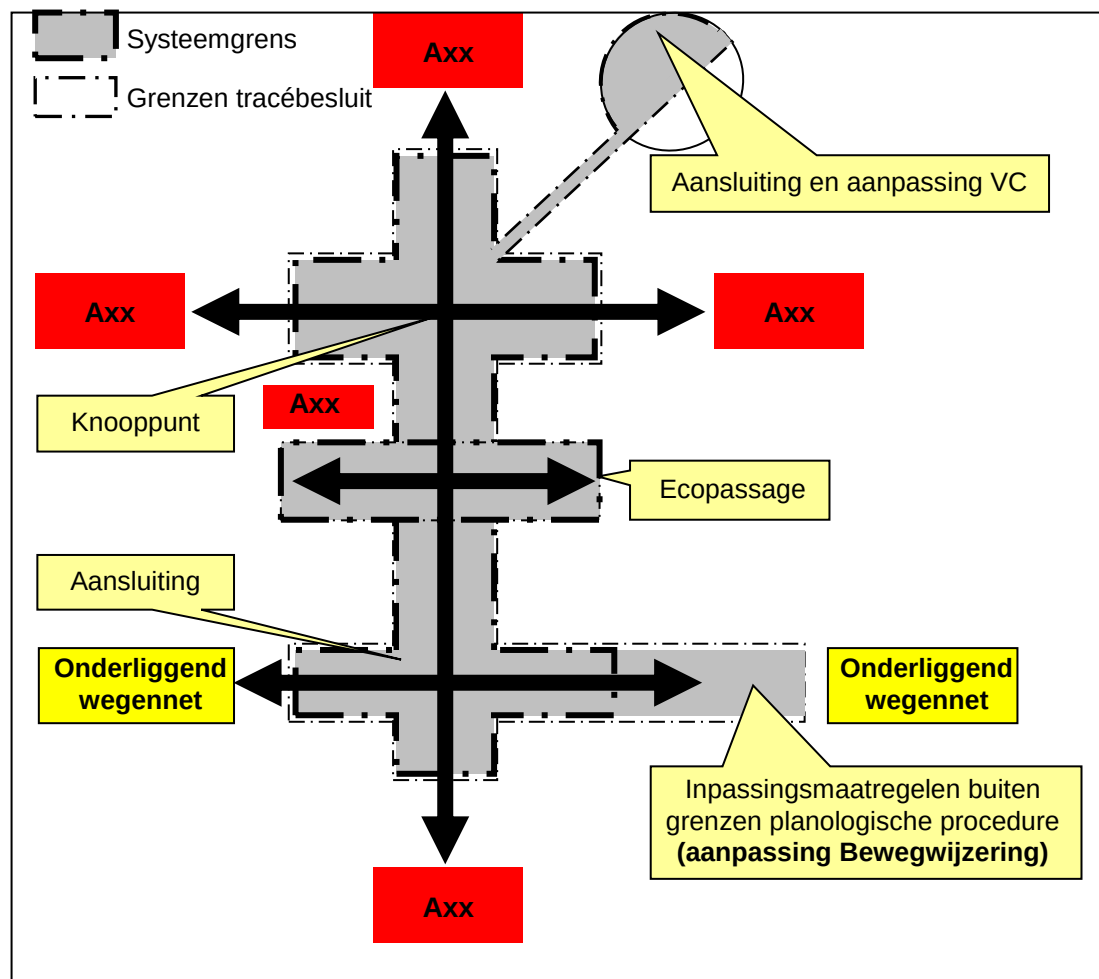
2.2

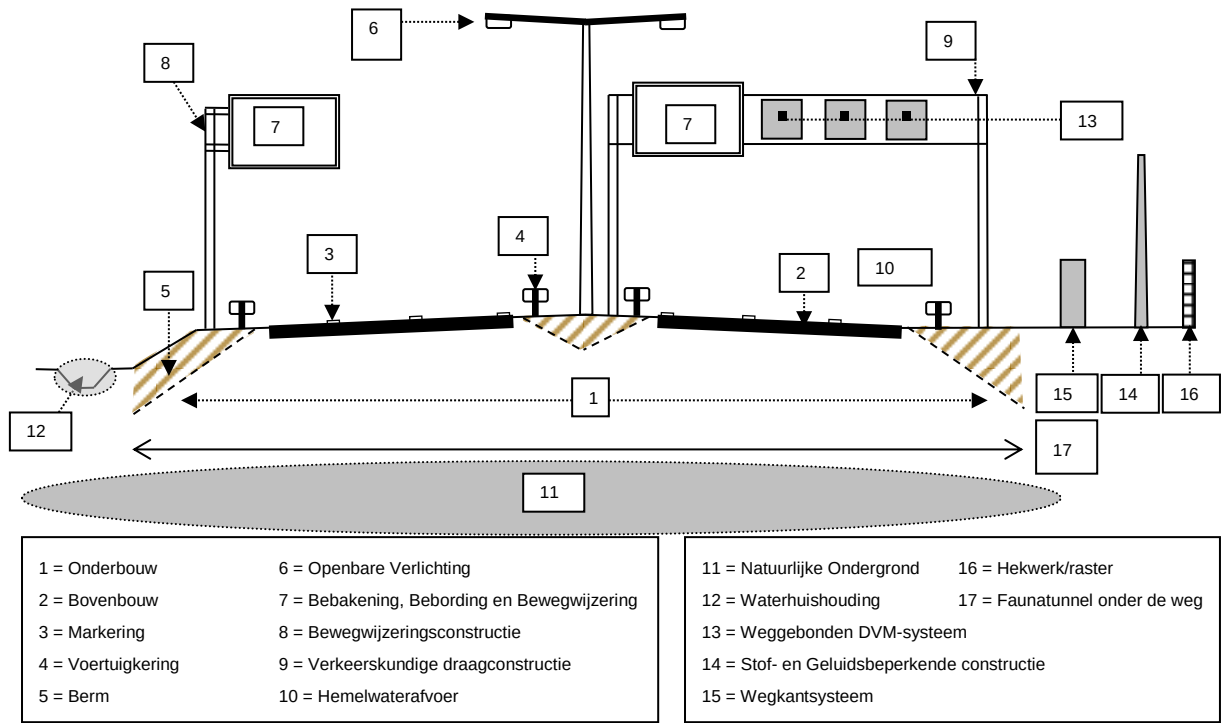
Verklarende woordenlijst systeemgrenzen weginfrasysteem

De grenzen van het weginfrasysteem zijn bepaald door:

1. fysieke verschijningsvorm van de weg in de omgeving;
2. aanpassingen in de weginfrastructuur buiten de planologisch vastgestelde grenzen, o.a. aanpassing van bewegwijzering en VIC-net;
3. aanpassingen in verkeersmanagementsystemen en infrabeheersystemen, buiten de planologische vastgestelde grenzen.

De systeemgrenzen zijn indicatief weergegeven in onderstaand figuur. De geldende fysieke begrenzing is in detail weergegeven in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.

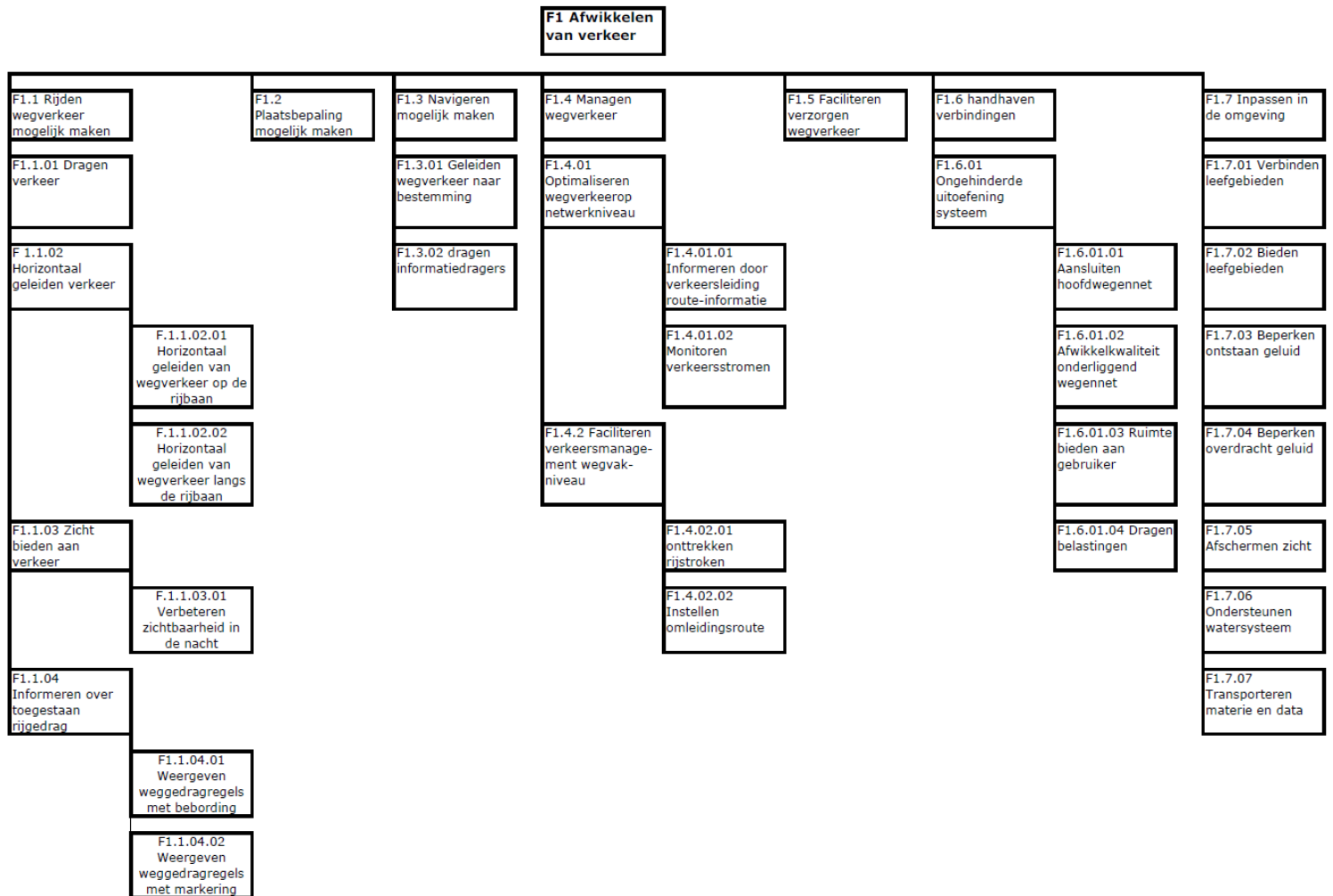

Bovenstaand figuur geeft een schematische weergave van het beheerobject weg binnen het weginfrasysteem.

3 Functies van het Areaal

3.1 Functies van het Areaal

Hieronder is de functieboom van het weginfrasysteem opgenomen.

4 Eisen aan het Areaal

Topeis: het bestaande Areaal dient te Functioneren en Presteren zodanig dat de functies worden vervuld en het veilig gebruik en beheer ervan mogelijk blijft.

4.1 Componentspecificaties

Alle functies, aspecten en raakvlakken vermeld in de volgende componentspecificaties zijn van toepassing:

- Componentspecificatie Bovenbouw;
- Componentspecificatie Markering;
- Componentspecificatie Openbare Verlichting;
- Componentspecificatie Voertuigkering;
- Componentspecificatie Bermen.

Indien contractdocumenten onderling tegenstrijdig zijn, geldt, tenzij een andere bedoeling uit de Overeenkomst voortvloeit, de volgende rangorde:

- Vraagspecificatie Eisen;
- Componentspecificaties.

4.2 Functie-eisen Areaal (AR)

De functies zijn afgeleid uit de basisspecificatie weginfrasysteem. Voortvloeiend uit de functies die het Areaal vervult, dient het Meerjarig Onderhoud en het Werk te voldoen aan de functie-eisen die zijn opgenomen in de Vraagspecificatie.

4.2.1 Afwikkelen van wegverkeer

4.2.1.1. Doelstelling functioneren weginfrasysteem binnen het Areaal Afwikkelen van verkeer

Vraag	Kan OG het areaal vigerende verkeersmodel verstrekken? Zo nee, hoe kan ON dan bepalen of het weginfrasysteem op dit moment aan deze eis voldoet en wat er nodig is om hieraan te gaan voldoen?
Antwoord	Het vigerende verkeersmodel kan niet verstrekt worden.
<i>Eis F1</i>	Het weginfrasysteem dient ten minste de hoeveelheid wegverkeer (verkeersintensiteiten) af te kunnen wikkelen volgens het voor het Areaal vigerende verkeersmodel.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis

4.2.2 Rijden wegverkeer mogelijk maken

<i>Eis F1.1</i>	Het weginfrasysteem dient verkeersruimte te bieden aan wegverkeer.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1

4.2.2.1. Dragen wegverkeer

<i>Eis F1.1.01</i>	De weg van het weginfrasysteem dient het wegverkeer te kunnen dragen.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1

4.2.2.2. Horizontaal geleiden van wegverkeer

Horizontaal geleiden van wegverkeer op de rijbaan

<i>Eis F1.1.02</i>	Het wegverkeer dient over het gehele systeem weg geleid te worden middels markering conform CROW 207, Richtlijnen voor de bebakening en markering van wegen deel I.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1

Horizontaal geleiden van wegverkeer

<i>Eis F1.1.02.01</i>	Het wegverkeer dient met markering horizontaal geleid te worden.
<i>Verificatiemethode</i>	Zie verificatiemethodes in Componentspecificatie Markering.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1.02

Horizontaal geleiden van wegverkeer langs de rijbaan

<i>Eis F1.1.02.02</i>	Het wegverkeer dient geleid te worden over het weginfrasysteem middels bebakening conform CROW 207, Richtlijnen voor de bebakening en markering van wegen deel II en NEN-3381.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1.02

4.2.2.3. Zicht bieden aan wegverkeer

<i>Eis F1.1.03</i>	Het wegverkeer dient zicht te hebben over het verloop van de weg.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1

Verbeteren zichtbaarheid in de nacht.

<i>Eis F1.1.03.01</i>	De openbare verlichting dient het wegverkeer te informeren over het verloop van de weg, zodat de weggebruiker op een veilige manier over de weg kan worden geleid met minimale lichthinder
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1.03

4.2.2.4. Informeren weggebruiker over toegestaan rijgedrag

Informeren wegverkeer over rijgedrag.

<i>Eis F1.1.04</i>	Het weginfrasysteem dient het wegverkeer te informeren over de weggedragregels ter plaatse.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1

Weergeven weggedragregels met bebording.

<i>Eis F1.1.04.01</i>	Het weginfrasysteem dient met RVV borden de weggedragregels ter plaatse op elk moment aan te geven.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1.04

Weergeven weggedragregels met markering.

<i>Eis F1.1.04.02</i>	Het weginfrasysteem dient weggedragregels met markering op het wegdek conform CROW 207, Richtlijnen voor de bebakening en markering van wegen deel I aan te geven.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.1.04

4.2.3 Plaatsbepaling mogelijk maken

<i>Eis F1.2</i>	Het weginfrasysteem dient een weggebruiker te informeren over de plaats waar de weggebruiker zich bevindt in het wegennet.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1

4.2.4 Navigeren mogelijk maken

<i>Eis F1.3</i>	Het weginfrasysteem dient een weggebruiker te informeren over de te kiezen routes in het wegennet.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1

Geleiden wegverkeer naar bestemming

<i>Eis F1.3.01</i>	Het weginfrasysteem dient het wegverkeer te geleiden over de te kiezen route om op de juiste bestemming aan te komen conform Richtlijn bewegwijzering 2014 CROW 322.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.3

Dragen informatiedragers

<i>Eis F1.3.02</i>	De draagconstructie van de informatiedragers dient de informatiedragers te dragen onder alle weersomstandigheden in Nederland tot het interventiemoment.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.3

4.2.5 *Managen wegverkeer*

Vraag	Kunt u nader specificeren welke rol u ziet voor de inschrijver om de wegverkeersleider in staat te stellen het verkeer te managen en af te wikkelen
Antwoord	Het is aan de inschrijver om in te schatten wat nodig is om het Werk te realiseren binnen de eisen van de Overeenkomst. De inschrijver dient een realistische aanname te maken gebaseerd op dominante informatie.

<i>Eis F1.4</i>	Een wegverkeersleider dient in staat te worden gesteld om de verkeersafwikkeling te managen.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1

4.2.5.1. *Optimaliseren wegverkeer op netwerkniveau*

<i>Eis F1.4.01</i>	Het weginfrasysteem dient een verkeersleider in staat te stellen om de verkeersafwikkeling te regelen en te beheersen op netwerkniveau.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.4

Informereren door verkeersleiding route-informatie

<i>Eis F1.4.01.01</i>	Het weginfrasysteem dient een wegverkeersleider in staat te stellen een weggebruiker op het netwerk te informeren omtrent vertragende omstandigheden.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.4.01

Monitoren verkeersstromen

<i>Eis F1.4.01.02</i>	Het weginfrasysteem dient gegevens van de verkeersstromen per rijrichting per rijstrook zonder tussenkomst van mensen te kunnen bepalen, opslaan en op aanvraag kunnen reproduceren.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.4.01

4.2.5.2. Faciliteren verkeersmanagement op wegvakniveau

<i>Eis F1.4.02</i>	Het weginfrasysteem dient de verkeersafwikkeling op een wegvak autonoom te optimaliseren conform regelscenario's.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.4

Onttrekken rijstroken

<i>Eis F1.4.02.01</i>	Het weginfrasysteem dient te zijn uitgerust met voorzieningen waarmee elke combinatie van rijstroken en rijbanen aan het verkeer onttrokken kan worden.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.4.02

Instellen omleidingsroute

<i>Eis F01.04.02.02</i>	Het weginfrasysteem dient op afstand een omleidingsroute voor het wegverkeer in te kunnen stellen.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.4.02

Faciliteren verzorgen verkeer

<i>Eis F1.5</i>	Het weginfrasysteem dient een weggebruiker de gelegenheid te bieden persoonlijke verzorging te doen plaatsvinden.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Het betreft een plaats waar de weggebruiker zich persoonlijk kan verzorgen, zoals eten, drinken en uitrusten.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1,

4.2.6 Handhaven verbindingen

<i>Eis F1.6</i>	De functies in de omgeving van het weginfrasysteem dienen te blijven gehandhaafd.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1

Ongehinderde uitoefening systeem

<i>Eis F1.6.01</i>	De systeemoverschrijdende verkeersnetwerkfuncties van het weginfrasysteem op aangrenzende wegobjecten dienen ongehinderd te kunnen worden uitgeoefend met eenzelfde kwaliteitsniveau.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.6

Aansluiten hoofdwegennet

<i>Eis F1.6.01.01</i>	De afwikkelkwaliteit van de aansluitingen van de hoofdwegen binnen het weginfrasysteem dienen in stand gehouden te worden.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.6.01

Afwikkelkwaliteit onderliggend wegennet

<i>Eis F1.6.01.02</i>	De afwikkelkwaliteit van de aansluitingen van het weginfrasysteem op andere wegsystemen en vice versa dienen in stand gehouden te worden.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.6.01

Ruimte bieden aan gebruiker

<i>Eis F1.6.01.03</i>	Een ongelijkvloerse kruising van systemen dient ruimte op beide systemen te bieden aan de gebruiker en het ongehinderd gebruik ervan.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.6.01

Dragen belastingen

<i>Eis F1.6.01.04</i>	Een ongelijkvloerse kruising dient alle van toepassing zijnde belastingen, eigen gewicht en de gebruiker, te kunnen dragen.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.6.01

4.2.7 *Beperken overlast voor de omgeving*

Vraag	Kunt u de 'functies in de omgeving welke door het systeem beïnvloed zijn' nader uitleggen? En wordt de eis F1.7 enkel ingevuld door de 2 onderliggende eisen?
Antwoord	De opdrachtgever heeft geen aanvullende informatie ten aanzien van de eis F1.7. De invulling van eis F1.7 beperkt zich niet tot enkel de onderliggende eisen.

4.2.7.1. Handhaven omgeving

<i>Eis F1.7</i>	Het weginfrasysteem dient functies in de omgeving welke door het systeem beïnvloed zijn, te handhaven met het huidige kwaliteitsniveau.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis, F1

4.2.7.2. Leefgebieden verbinden

<i>Eis F1.7.01</i>	De ecopassage dient leefgebieden van de doelsoorten ter weerszijden van de infrastructuur te verbinden.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	De doelsoorten dienen locatiespecifiek ingevuld te worden.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.7.01

Samenstelling ecopassage

<i>Eis F1.7.01.01</i>	De ecopassage dient te zijn een stelsel van habitats, geleidende structuren en afschermende elementen voor frequent gebruik door de doelsoorten.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	De doelsoorten dienen locatiespecifiek ingevuld te worden.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.7.01

4.2.7.3. Leefgebied bieden

<i>Eis F1.7.02</i>	Weginfrasysteem dient leefgebied voor doelsoorten te bieden.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	De doelsoorten dienen locatiespecifiek ingevuld te worden.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	F1.7

4.3 Aspecteisen Areaal (As)

Voortvloeiende uit de functies die het Areaal vervult, dient het Meerjarig Onderhoud en het Werk te voldoen aan de aspecteisen die zijn opgenomen in de Vraagspecificatie.

4.3.1 *Betrouwbaarheid (Re)*

<i>Eis: AR.As.Re.01</i>	De betrouwbaarheid van een object mag niet worden verminderd door Werkzaamheden van de Opdrachtnemer of het nalaten van Werkzaamheden door de Opdrachtnemer.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis.

4.3.1.1. Betrouwbaarheid beheerobjecten

Vraag	In deze eis wordt gesproken over grenzen van beheerobjecten of groepen met betrekking tot urgente storings. Kan OG deze grenzen ter beschikking stellen?
Antwoord	Er zijn geen grenzen voor beheerobjecten of groepen opgenomen c.q. beschikbaar.

<i>Eis: AR.As.Re.01.01</i>	De aantallen urgente storings bij beheerobjecten of groepen van beheerobjecten dienen te blijven binnen de grenzen die voor deze beheerobjecten of groepen daarvan zijn opgenomen in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01

4.3.1.2. Constructieve veiligheid (betrouwbaarheid) in relatie tot schades en gebreken

<i>Eis: AR.As.Re.01.02</i>	De constructieve veiligheid van een object mag nooit in gevaar komen door schades of gebreken.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01

4.3.1.3. Handhaven constructieve veiligheid in relatie tot gewijzigde wet-, regelgeving en normen

<i>Eis: AR.As.Re.01.03</i>	Indien wet- en regelgeving of normen wijzigen, dienen de risico's van de veranderende eisen ten aanzien van constructieve veiligheid te worden beheerst.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	De Opdrachtnemer is niet verantwoordelijk voor het verhelpen van de risico's ten gevolge van gewijzigde wet- en regelgeving of normen, tenzij anders is of wordt overeengekomen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01

4.3.1.4. Handhaven constructieve veiligheid in relatie tot wijzigingen in gebruik

<i>Eis: AR.As.Re.01.04</i>	Indien het gebruik van een beheerobject wijzigt, dienen de risico's van dit veranderend gebruik ten aanzien van de constructieve veiligheid te worden beheerst.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	De Opdrachtnemer is niet verantwoordelijk voor het verhelpen van de risico's ten gevolge van gewijzigd gebruik, tenzij anders is of wordt overeengekomen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01

4.3.2 *Beschikbaarheid (Av)*

Eis: AR.As.Av.01 De beschikbaarheid van een object mag niet worden verminderd door Werkzaamheden van de Opdrachtnemer of het nalaten van Werkzaamheden door de Opdrachtnemer.

Verificatiemethode

Toelichting Indien er voor een beheerobject specifieke eisen zijn ten aanzien van beschikbaarheid is dit aangegeven in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.

Bovenliggende eis(en) Topeis

4.3.2.1. Niet-beschikbaarheid beheerobjecten

Vraag Kunt u het 'Rekenblad niet beschikbaarheid en betrouwbaarheid' aanleveren?

Antwoord Er is geen "Rekenblad niet beschikbaarheid en betrouwbaarheid" beschikbaar.

Vraag In VSE, Eis: AR.As.Av.01.01 wordt gesproken over: De geplande en ongeplande niet-beschikbaarheid van de in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie aangegeven beheerobjecten of groepen van beheerobjecten dienen te blijven binnen de grenzen die voor deze beheer-objecten of groepen daarvan zijn opgenomen in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.

In de bijlagen bij de Vraagspecificatie (A3.3) wordt gesproken over:

- Geplande en ongeplande niet-beschikbaarheid van beheerobjecten of groepen van beheerobjecten, die dienen te blijven binnen de grenzen die voor deze beheerobjecten of groepen daarvan zijn opgenomen.
- Rekenblad niet-beschikbaarheid en betrouwbaarheid.
- Informatie ten behoeve van de uitvoering van de bonus-/malusregeling zoals opgenomen in Annex III

Vraag: Het rekenblad niet-beschikbaarheid en betrouwbaarheid is niet beschikbaar in de dataroom, Annex III is niet van toepassing verklaard door aanbesteder.

1. Kunnen wij ervan uitgaan dat de berekening bij Eis: AR.As.AV.01.01 niet van toepassing is?

Zo niet.

2. Kan aanbesteder alle relevante documenten beschikbaar stellen die met de geplande en ongeplande niet-beschikbaarheid van beheerobjecten of groepen daarvan te maken hebben?

Antwoord Eis AR.As.Av.01.01 blijft van toepassing. Door het ontbreken van de genoemde informatie, kan de Aanbesteder voortsnog geen concrete invulling aan de eis geven.

<i>Eis: AR.As.Av.01.01</i>	De geplande en ongeplande niet-beschikbaarheid van de in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie aangegeven beheerobjecten of groepen van beheerobjecten dienen te blijven binnen de grenzen die voor deze beheerobjecten of groepen daarvan zijn opgenomen in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.
<i>Verificatiemethode:</i>	Er is sprake van niet-beschikbaarheid indien een object één of meer van de functies niet kan vervullen. De niet-beschikbaarheid van een object of een functie daarvan wordt als volgt bepaald: Geplande niet-beschikbaarheid: $T_{\text{gepland}} = T_{\text{nfunc}} - T_{\text{exo}} - T_{\text{ongepland}}$ Ongeplande niet-beschikbaarheid: $T_{\text{ongepland}} = T_{\text{nfunc}} - T_{\text{exo}} - T_{\text{gepland}}$ Waarin: T_{nfunc} = Het aantal uren in een periode, waarin een aangegeven functie van een object niet of niet volledig kan worden vervuld, dan wel de uren in een jaar gedurende welke een object niet op de reguliere c.q. veilige wijze kan worden bediend. T_{exo} = Het aantal uren in een periode waarin een aangegeven functie van een object niet kan worden vervuld ten gevolge van exogene factoren (bijvoorbeeld stormen, schadevaringen, stremmingen ten gevolge van andere werken etc.) T_{gepland} = De geplande niet-beschikbaarheid: het aantal uren in een periode waarin een aangegeven functie van een object niet kan worden vervuld ten gevolge van gepland onderhoud $T_{\text{ongepland}}$ = De ongeplande niet-beschikbaarheid: het aantal uren in een periode waarin een aangegeven functie van een object niet kan worden vervuld ten gevolge van ongepland onderhoud.
<i>Toelichting:</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eisen:</i>	AR.As.Av.01

4.3.3

Onderhoudbaarheid (Ma)

<i>Eis: AR.As.Ma.01</i>	De inspecteerbaarheid en de onderhoudbaarheid van beheerobjecten mag niet verslechteren ten opzichte van de situatie bij aanvang van de Overeenkomst.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Geen
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis

4.3.4 Veiligheid (Sa)

<i>Eis: AR.As.Sa.01</i>	Beheerobjecten dienen in zodanige staat te verkeren dat de veiligheid van gebruikers, personeel en de omgeving niet in gevaar komt.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	In bijlage A "Informatie Areaal" van de Vraagspecificatie bevindt zich het integraal veiligheidsplan waarin een V&G dossier en RI&E's zijn opgenomen. Indien een beheerobject niet voldoet aan de eisen op het gebied van veiligheid ontslaat dat de Opdrachtnemer niet van zijn onderhoudsverplichting. De Opdrachtnemer dient in dat geval zelf zodanige maatregelen te nemen dat zijn personeel veilig kan werken aan het beheerobject.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis.

4.3.4.1. Keuringsplichtige delen van objecten

<i>Eis: AR.As.Sa.01.01</i>	Keuringsplichtige delen van objecten dienen te allen tijde te beschikken over een geldig certificaat.
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.
<i>Toelichting:</i>	In bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie is een overzicht opgenomen van de keuringsplichtige delen van objecten in het Areaal met daarbij de datum van de laatste keuring en de keuringsfrequentie.
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.Sa.01

4.3.5 Beveiliging (Se)

<i>Eis: AR.As.Se.01</i>	Beheerobjecten dienen te worden beschermd tegen bewust menselijk handelen dat schade toebrengt of het veilig Functioneren en Presteren in het geding brengt.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis
<i>Eis: AR.As.Se.02</i>	Het systeem dient zodanig te worden onderhouden, dat gevaar of schade veroorzaakt door verstoring, uitval of misbruik van ICT en IA wordt voorkomen.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis

<i>Eis: AR.As.Se.03</i>	Beheerobjecten waarvoor de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten – RWS opgenomen in bijlage V “Richtlijnen Cybersecurity” bij de Vraagspecificatie van toepassing is, zoals aangegeven in bijlage A “Informatie Areaal” bij de Vraagspecificatie, dienen zodanig te worden onderhouden, dat de maatregelen met betrekking tot het Meerjarig Onderhoud uit de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten – RWS opgenomen in bijlage V “Richtlijnen Cybersecurity” bij de Vraagspecificatie, die behoren bij cybersecurity weerstandsniveau 1 tenzij er voor een beheerobject in bijlage A “Informatie Areaal” bij de Vraagspecificatie een ander cybersecurity weerstandsniveau is aangegeven, gehandhaafd blijven.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis

4.3.6

Gezondheid (He)

<i>Eis: AR.As.He.01</i>	Beheerobjecten dienen in zodanige staat van Functioneren en Presteren te verkeren dat de gezondheid van mens en de omgeving niet in gevaar komt.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Voor de ARBO-veiligheid zijn in § 4.3.4 van deze Vraagspecificatie Eisen aanvullende eisen gesteld.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis, AR.As.Sa.01

4.3.7

Duurzaamheid, milieu en omgeving (En)

<i>Eis: AR.As.En.01</i>	Beheerobjecten dienen in zodanige staat van Functioneren en Presteren te verkeren dat voldaan wordt aan de randvoorwaarden voor duurzaamheid, milieu en omgeving.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	De Opdrachtgever heeft in annex I en in bijlage A “Informatie Areaal” bij de Vraagspecificatie een inventarisatie opgenomen van de lopende vergunningen c.a. en afspraken met derden.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis.

4.3.7.1.

Vergunningen en afspraken omgeving

<i>Eis AR.As.En.01.01</i>	Beheerobjecten dienen in zodanige staat van Functioneren en Presteren te verkeren dat voldaan wordt aan omgevingsrandvoorwaarden uit afspraken met aangrenzende overheden, instanties, bedrijven en particulieren.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	De Opdrachtgever heeft in annex I en in bijlage A “Informatie Areaal” bij de Vraagspecificatie een inventarisatie opgenomen van de lopende vergunningen c.a. en afspraken met derden.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.En.01

4.3.7.2.	Esthetica	
<i>Eis: AR.As.En.01.02</i>	Beheerobjecten dienen blijvend te voldoen aan de eisen ten aanzien van de esthetica, indien deze als specifieke eisen worden gesteld in de Overeenkomst.	
<i>Verificatiemethode</i>		
<i>Toelichting</i>	Indien er voor een beheerobject specifieke eisen zijn ten aanzien van esthetica is dit aangegeven in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.	
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.En.01	
4.3.7.3.	Gebruikscomfort	
<i>Eis: AR.As.En.01.03</i>	Beheerobjecten dienen in zodanige staat van Functioneren en Presteren te verkeren dat het gebruikscomfort, wat gebruikers en personeel van de Opdrachtgever en Opdrachtnemer bij het gebruik van beheerobjecten ervaren, niet verslechtert als gevolg van Werkzaamheden van de Opdrachtnemer of het nalaten van Werkzaamheden door de Opdrachtnemer.	
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.	
<i>Toelichting</i>	Hierbij kan worden gedacht aan het voorkomen van zodanige vervuiling dat bediening of gebruik van een object onmogelijk is.	
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.En.01	
4.3.7.4.	Zwerf-, drijf- en grofvuil	
<i>Eis: AR.As.En.01.04</i>	Het Areaal dient vrij te zijn van storend zwerf-, drijf- en grofvuil.	
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.	
<i>Toelichting:</i>	Onder "storend" wordt in ieder geval verstaan: hinder bij of belemmering van het Functioneren en Presteren van het Areaal. Onder "storend" valt ook het niet op fatsoenlijke wijze kunnen gebruiken van het Areaal, het veroorzaken van overlast voor gebruikers in het Areaal of het veroorzaken van een negatief imago voor de Opdrachtgever.	
<i>Bovenliggende eisen:</i>	AR.As.En.01	
4.3.7.5.	Aanplakbiljetten	
<i>Eis: AR.As.En.01.05</i>	Aanplakbiljetten op beheerobjecten welke zichtbaar zijn vanaf de openbare weg of de vaarweg mogen niet voorkomen.	
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.	
<i>Toelichting:</i>	Geen	
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.En.01	
4.3.7.6.	Plaaagdieren	
<i>Eis: AR.As.En.01.06</i>	Plaaagdieren mogen geen hinder opleveren voor gebruikers dan wel een risico vormen voor het Functioneren en Presteren van een beheerobject, element, bouwdeel of onderdeel daarvan.	
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.	
<i>Toelichting:</i>	Indien het een plaagdier betreft dat op basis van wet- en regelgeving bescherming geniet, dient de Opdrachtnemer met de Opdrachtgever te overleggen over de te nemen	

		maatregelen.
	<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.En.01
4.3.8	<i>Economie (Ec)</i>	
	<i>Eis: AR.As.Ec.01</i>	Voorkomen van toename van kosten in de levenscyclus van beheerobjecten en het voorkomen van desinvestering als gevolg van het uitstellen van onderhoud.
	<i>Verificatiemethode</i>	
	<i>Toelichting</i>	Geen
	<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis
4.3.8.1.	<i>Monitoren en waarborgen vochthuishouding</i>	
	<i>Eis: AR.As.Ec.01.01</i>	Vocht dient adequaat te worden afgevoerd van beheerobjecten.
	<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
	<i>Toelichting</i>	De Opdrachtnemer moet tevens rekening houden met milieuaspecten.
	<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Ec.01
4.3.9	<i>Politiek (Po)</i>	
	<i>Eis: AR.As.Po.01</i>	Beperken van politieke risico's voor de Opdrachtgever als gevolg van Werkzaamheden van de Opdrachtnemer of het nalaten van Werkzaamheden door de Opdrachtnemer.
	<i>Verificatiemethode</i>	
	<i>Toelichting</i>	Onder politieke risico's worden onder meer verstaan imago schade, aansprakelijkheid etc.
	<i>Bovenliggende eis(en)</i>	Topeis.
4.3.9.1.	<i>Graffiti</i>	
	<i>Eis: AR.As.Po.01.01</i>	Graffiti met wettelijk en/of maatschappelijk onaanvaardbare teksten en/of tekens mag niet voorkomen.
	<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
	<i>Toelichting</i>	Onder wettelijk en/of maatschappelijk onaanvaardbare teksten en/of tekens worden teksten en/of tekens verstaan die in strijd zijn met de wet of die binnen algemeen aanvaarde normen en waarden als beledigend of in strijd met de goede smaak en zeden kunnen worden ervaren.
	<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Po.01

4.4 Aspecteisen per Objectcategorie

4.4.1 Kunstwerken (KW)

4.4.1.1. Beschikbaarheid

<i>Eis: AR.As.Av.KW.01</i>	De beschikbaarheid van materieel of onderdelen daarvan mag niet worden verminderd door Werkzaamheden van de Opdrachtnemer of het nalaten van Werkzaamheden door de Opdrachtnemer.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Een overzicht van het materieel inclusief specifieke eisen is aangegeven in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Av.01

4.4.1.2. Duurzaamheid, milieu en omgeving (En)

<i>Eis: AR.As.En.KW.01</i>	De energieprestaties en het energieverbruik van een beheerobject mag niet verslechteren als gevolg van Werkzaamheden van de Opdrachtnemer of het nalaten van Werkzaamheden door de Opdrachtnemer.
<i>Verificatiemethode</i>	Monitoring.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.En.01

4.4.1.3. Economie (Ec)

<i>Eis: AR.As.Ec.KW.01</i>	Aanwezige conservering dient het beheerobject te beschermen tegen omgevingsinvloeden, zodanig dat de constructieve veiligheid niet in gevaar komt en de esthetische aspecten niet achteruitgaan en dat het object veilig kan worden gebruikt. Corrosie op stalen ondergronden dient kleiner of gelijk te zijn aan Ri 2 volgens ISO 4628/3.
<i>Verificatiemethode:</i>	Meting.
<i>Toelichting:</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eisen:</i>	AR.As.Ec.01

4.4.2 Verkeersvoorzieningen (VV)

4.4.2.1. Betrouwbaarheid

<i>Eis: AR.As.Re.VV.01</i>	Van de openbare verlichting op doorgaande rijbaanvakken mogen maximaal vier lichtpunten per kilometer zijn uitgevallen.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Uitval van lichtpunten als bedoeld in deze eis wordt gezien als een niet-urgente storing.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01

<i>Eis:AR.As.Re.VV.02</i>	Van de openbare verlichting op doorgaande rijbaanvakken mag uitval van twee of meer opeenvolgende lichtpunten niet voorkomen.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Uitval van lichtpunten als bedoeld in deze eis wordt gezien als een urgente storing. Fase-uitval behoort ook tot de uitval als bedoeld in deze eis.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01
<i>Eis:AR.As.Re.VV.03</i>	Van de openbare verlichting in bochten en toe- en afritten mag de uitval van twee of meer lichtpunten niet voorkomen.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Uitval van lichtpunten als bedoeld in deze eis wordt gezien als een urgente storing.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01
<i>Eis:AR.As.Re.VV.04</i>	Per 1 oktober van elk kalenderjaar dienen alle lichtpunten in het Areaal te functioneren.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	De Opdrachtgever wil dat alle lichtpunten in het areaal voor de aanvang van het winterseizoen volledig functioneren.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01

Vraag Naar informatie van ON vervallen alle praatpalen. Kan OG aangeven of deze eis nog geldt voor dit contract? Zo ja, tot wanneer dient ON deze praatpalen in stand te houden?

Antwoord Praatpalen behoren niet tot de scope van het contract. Rijkswaterstaat is voornemens de praatpalen in 2017 te verwijderen.

<i>Eis:AR.As.Re.VV.05</i>	Praatpalen dienen te functioneren.
<i>Verificatiemethode</i>	Contact opnemen met de meldkamer van de ANWB.
<i>Toelichting</i>	De Opdrachtgever eist dat alle praatpalen in het Areaal jaarlijks worden getest op Functioneren. Storingen dienen te worden gemeld aan de Opdrachtgever. Het technisch onderhoud, vervanging, nieuw te plaatsen en de connectiviteit behoren niet tot de verplichtingen van de Opdrachtnemer.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Re.01

4.4.2.2.

Beschikbaarheid

<i>Eis: AR.As.Av.VV.01</i>	De beschikbaarheid van gladheidbestrijdingsmaterieel of onderdelen daarvan mag niet worden verminderd door Werkzaamheden van de Opdrachtnemer of het nalaten van Werkzaamheden door de Opdrachtnemer.
<i>Verificatiemethode</i>	
<i>Toelichting</i>	Een overzicht van het gladheidbestrijdingsmaterieel inclusief specifieke eisen is aangegeven in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.Av.01

4.4.2.3. Veiligheid (Sa)

<i>Eis: AR.As.Sa.VV.01</i>	Geleideconstructies moeten voor wat betreft hoogte, richting en stabiliteit voldoen aan het gestelde in het 'Handboek Bermbeveiligingsvoorzieningen', uitgave CROW oktober 2000.
<i>Verificatiemethode:</i>	Meting.
<i>Toelichting:</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.Av.01
<i>Eis: AR.As.Sa.VV.02</i>	Wegmarkeringen moeten goed hechten en mogen niet zodanig zijn doorgesleten dat de onderliggende verharding zichtbaar wordt.
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.
<i>Toelichting:</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.Av.01

4.4.2.4. Duurzaamheid, milieu en omgeving (En)

<i>Eis: AR.As.En.VV.01</i>	De levensduur (geplande vervanging) van geleideconstructies mag niet nadelig worden beïnvloed door roestvorming.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Geen.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.En.01
<i>Eis: AR.As.En.VV.02</i>	Het wegmeubilair, de bewegwijzering en praatpalen moeten schoon zijn.
<i>Verificatiemethode</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	Schoonmaakmiddelen en reinigingsmiddelen dienen het Europese Ecolabel te dragen of hieraan gelijkwaardig te zijn.
<i>Bovenliggende eis(en)</i>	AR.As.En.01

4.4.3 Dynamisch Verkeersmanagement (DVM)

Met uitzondering van de RAMSSHEEP-aspecten en eventuele specifieke eisen zijn er geen aanvullende generieke aspecteisen voor de Objectcategorie Dynamisch Verkeersmanagement van toepassing.

4.4.4 Landschap en Milieu (LM)

4.4.4.1. Veiligheid (Sa)

<i>Eis: AR.As.Sa.LM.01</i>	Balen of rollen van maaisel dienen geen gevaar op te leveren voor het verkeer dat van de weg raakt. De berm dient na uitvoering van de Werkzaamheden in de obstakelvrije zone vrij te zijn van materieel en materieel dat gevaar kan opleveren voor de uit de koers geraakte weggebruiker.
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.
<i>Toelichting:</i>	
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.Sa.01

4.4.4.2. Duurzaamheid en milieu (En)

Vraag	Kunt u aangeven in hoeverre het aantal en type afvalbakken dat momenteel op deze locaties staan voldoende zijn? Wie de eigenaar is van de afvalbakken? Blijven de huidige afvalbakken allemaal staan? Moet voor de huidige afvalbakken in de arealen huur worden betaald?
Antwoord	In Bijlage A en de BIM dataroom is informatie opgenomen over het aantal en typen afvalbakken alsmede historische hoeveelheden afgevoerd materiaal. Het is aan de inschrijver om te beoordelen of het aantal en type voldoende zijn. De afvalvoorzieningen op verzorgings- en carpoolplaatsen zijn in eigendom bij de opdrachtgever. Hiervoor wordt geen huur betaald. De afvalvoorzieningen op de steunpunten zijn niet in eigendom van de opdrachtgever. Hierover heeft de opdrachtgever geen informatie.

<i>Eis: AR.As.En.LM.01</i>	1. Afval moet altijd in de op verzorgings- en carpoolplaatsen en steunpunten aanwezige afvalbakken en vuilcontainers kunnen worden gedeponeerd. 2. Een afvalbak of vuilcontainer mag nooit vol zijn en mag niet stinken. 3. Afvalbakken en vuilcontainers moeten aan de buitenzijde vrij zijn van verontreinigingen. 4. De conservering op de afvalbakken en vuilcontainers moet in goede staat zijn. De Opdrachtnemer dient ervoor te zorgen dat er op verzorgings- en/of carpoolplaatsen en/of steunpunten voldoende afvalbakken en/of vuilcontainers aanwezig zijn. De Opdrachtnemer dient voor de levering en plaatsing hiervan zorg te dragen.
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	De verzorgingsplaatsen zijn één van de visitekaartjes van Rijkswaterstaat. De Opdrachtgever hecht eraan dat de verzorgingsplaatsen een schone en verzorgde indruk maken.
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.En.01
<i>Eis: AR.As.En.LM.02</i>	De aanwezige toiletten zodanig onderhouden dat deze te allen tijde schoon, compleet en operationeel zijn voor gebruikers
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.
<i>Toelichting</i>	De verzorgingsplaatsen zijn één van de visitekaartjes van Rijkswaterstaat. De Opdrachtgever hecht eraan dat de verzorgingsplaatsen een schone en verzorgde indruk maken.
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.En.01

4.4.5 Verhardingen (VH)

4.4.5.1. Veiligheid (Sa)

Vraag	Dienen redresseerstroken aan de "hoge" kant van de weg gereinigd te worden? Deze hebben immers geen waterafvoerende functie.
Antwoord	De open deklaag dient geluidsreducerend, waterbergend en waterafvoerend te zijn gedurende de verwachte levensduur. De opdrachtnemer dient ook dit onderdeel van het systeem te laten functioneren, presteren en in stand te houden tot het eerstvolgende interventiemoment (rijbaanbreed) van de open deklaag.

<i>Eis: AR.As.Sa.VH.01</i>	Normoverschrijding van stroefheid en spoorvorming van gebonden wegverhardingen mag niet leiden tot gevaarlijke situaties voor weggebruikers.
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.
<i>Toelichting:</i>	In bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie is de schadebeoordeling en interventieniveaus gebonden verhardingen aangegeven. De Opdrachtnemer hoeft in het kader van deze eis geen aanpassingen aan het wegoppervlak zelf aan te brengen
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.Sa.01

<i>Eis: AR.As.Sa.VH.02</i>	Steenslag mag niet leiden tot gevaar voor c.q. schade aan mens en goed.
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.
<i>Toelichting:</i>	In de bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie is de schadebeoordeling en interventieniveaus gebonden verhardingen aangegeven. Als de schade(s) aan gebonden verhardingen boven de in de bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie aangegeven interventieniveaus komt, is er met name in het geval van rafeling en craquelé sprake van overmatige steenslag. Met name gedurende koude periodes in de wintermaanden is het risico hierop groot op de wat oudere gebonden verhardingen
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.Sa.01

MAXIMALE HOOGTELIKKING BERM

<i>Eis: AR.As.Sa.VH.03</i>	De bovenzijde van de berm dient ter plaatse van de aansluiting op de bovenbouw niet hoger te liggen dan de bovenzijde van de hoogstgelegen waterdichte laag van de bovenbouw.
<i>Verificatiemethode:</i>	meting.
<i>Toelichting:</i>	Geen
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.Sa.01

Vraag	Tussen de eis AR.As.Sa.VH.04 (bullet 1) en de eis AR.AS.SA.VH.03 zit 0 mm tolerantie bij toepassen van dubbellaag ZOAB (70mm). kunt u bij deze eis een extra punt toevoegen voor dubbelaags ZOAB constructie: 100mm onder bovenzijde rand deklaag?
Antwoord	Nee, dat is helaas niet mogelijk.

MINIMALE HOOGTELIIGING BERM

<i>Eis: AR.As.Sa.VH.04</i>	De bovenzijde van de berm dient ter plaatse van de aansluiting op de bovenbouw afhankelijk van de volgende bovenbouwsituaties niet lager te liggen dan: • deklaag open asfalt zonder Uitstroom- of Gootconstructie: 70 mm onder bovenzijde rand deklaag; • deklaag dicht asfalt zonder Uitstroom- of Gootconstructie: 40 mm onder bovenzijde rand deklaag; • deklaag open asfalt met Uitstroomconstructie: 40 mm onder bovenzijde rand Uitstroomconstructie; • deklaag open- of dicht asfalt met Gootconstructie: 40 mm onder bovenzijde rand Gootconstructie.
<i>Verificatiemethode:</i>	meting.
<i>Toelichting:</i>	Geen
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.Sa.01

4.4.5.2. Duurzaamheid en milieu (En)

<i>Eis: AR.As.En.VH.01</i>	Vluchtstroken en redresseerstroken van zeer open asfaltbeton en tweelaags zeer open asfaltbeton twee maal per jaar reinigen conform bijlage I "Reinigen zeer open asfaltbeton" bij de Vraagspecificatie, met een tussentijd van 5 tot 7 maanden. Ter plaatse van dichte barrières driemaal per jaar reinigen conform bijlage I "Reinigen zeer open asfaltbeton" bij de Vraagspecificatie, met een tussentijd van 3 tot 5 maanden.
<i>Verificatiemethode:</i>	
<i>Toelichting</i>	Aanlevering keuringsrapportages en afleverbewijzen van reinigingswater en bezinksel, alsmede gps-tripmaster rittenadministratie van de ingezette reinigungsauto's, een en ander conform bijlage I "Reinigen zeer open asfaltbeton" bij de Vraagspecificatie.
<i>Bovenliggende eis(en):</i>	AR.As.En.01
<i>Eis: AR.As.En.VH.02</i>	Verhardingen moeten vrij zijn van vegetatie en verontreinigingen.
<i>Verificatiemethode:</i>	Inspectie.
<i>Toelichting:</i>	De complexen en terreinen zijn belangrijke visitekaartjes van de Opdrachtgever en dienen er derhalve netjes uit te zien. Dit laat uiteraard onverlet dat ook op andere plaatsen geen verontreinigingen en vegetatie op de verhardingen mag voorkomen.
<i>Bovenliggende eisen:</i>	AR.As.En.01

5 Eisen in het kader van Activiteiten

In dit hoofdstuk wordt verwezen naar de documenten waarin de eisen voor Activiteiten zijn gespecificeerd. De eisen aan Activiteiten zijn opgenomen in losse documenten, die in bijlage G van deze Vraagspecificatie zijn opgenomen.

De eisen in de Vraagspecificatie Eisen zijn onverminderd van kracht bij Activiteiten, tenzij anders is aangegeven.

Van de verplichting om te voldoen aan functie-eisen kan worden afgeweken na acceptatie door de Opdrachtgever, indien:

1. de eisen, die door de Opdrachtgever zijn gesteld aan een specifieke Activiteit, aantoonbaar conflicteren met de eisen in deze Vraagspecificatie Eisen;
2. de Opdrachtnemer hiervan wenst af te wijken in een door hem ingediend Verbet- of Investeringsvoorstel.

De Opdrachtnemer hoeft bij de engineering van Activiteiten niet aan te tonen dat voldaan wordt aan de functie-eisen, wanneer onderdelen van het Areaal worden vervangen door identieke onderdelen en daardoor de functionele en fysieke opbouw van het Areaal niet wijzigt.

5.1 Eisen aan Activiteiten

5.1.1 *Algemeen*

De specificatie van eisen aan alle soorten Activiteiten (zie Vraagspecificatie Algemeen) zijn vastgelegd in documenten met generieke eisen en in documenten met specifieke eisen. Deze documenten zijn opgenomen in bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie.

Indien de Opdrachtnemer een "benoemde Activiteit" krijgt opgedragen, wordt de specificatie van eisen aan het Werk, dat voortkomt uit deze "benoemde Activiteit", geacht onderdeel te zijn van bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie.

5.1.2 *Generieke eisen*

Het Werk dat voortkomt uit alle Activiteiten dient te voldoen aan de generieke eisen die bij de Activiteiten zijn gespecificeerd. De generieke eisen voor Activiteiten zijn aanvullend op de eisen die in de Vraagspecificatie Eisen zijn opgenomen.

5.1.3 *Specifieke eisen*

Het Werk dat voortkomt uit een Activiteit dient te voldoen aan de eisen die bij deze Activiteit zijn gespecificeerd. De specifieke eisen zijn onderscheiden in een projectspecificatie en een systeemspecificatie. De specifieke eisen voor een Activiteit zijn aanvullend op de generieke eisen, die in bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie zijn opgenomen, en aanvullend op de eisen, die in deze Vraagspecificatie Eisen zijn opgenomen.

Vraagspecificatie Proces

(Prestatiecontract)

Het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost.

Datum 3 februari 2017

Zaaknummer: 31108577

Colofon

3.2

Uitgegeven door Ministerie van Infrastructuur en Milieu,
Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud

Datum 3 februari 2017
Status Definitief
Versienummer 1.0

Inhoud

	Attentie	8
1	Inleidende Informatie	9
1.1	De Vraagspecificatie Proces	9
1.2	Samenwerking	9
1.3	Kwaliteitsmanagement	9
1.4	Ter kennis, ter Acceptatie of ter toetsing	10
1.5	Contractbeheersingsfilosofie	10
1.6	Leeswijzer	10
2	Projectmanagement (PM)	12
2.1	Opstellen van een projectmanagementplan (PM)	12
2.2	Toepassen kwaliteitsmanagement (KM)	13
2.3	Interactie tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer (IN)	14
2.3.1	Opstellen voortgangsrapportage	14
2.3.2	Overleggen met de Opdrachtgever	15
2.3.3	Digitale communicatie op basis van VISI	15
2.3.4	Opstellen Wekelijkse rapportage (WR)	17
3	Projectbeheersing (PB)	18
3.1	Scopemanagement (SM)	18
3.1.1	Opstellen Work Breakdown Structure	18
3.1.2	Transitieperiode bij aanvang Overeenkomst	18
3.1.3	Transitieperiode bij einde Overeenkomst	20
3.1.4	Transitieperiodes tijdens Overeenkomst	20
3.2	Planningsmanagement (PL)	21
3.2.1	Opstellen van een planning	21
3.3	Financieel management (FM)	21
3.3.1	Onderbouwen opdrachtsom en prijzen per eenheid Raamactiviteiten	22
3.3.2	Opbouw termijn en termijnbedragen	23
3.3.3	Betaling Meerjarig Onderhoud	23
3.3.4	Betaling upgradewerkzaamheden (Activiteiten niet zijnde Raamactiviteiten)	24
3.3.5	Betaling upgradewerkzaamheden (zijnde Raamactiviteiten)	24
3.3.6	Betaling Verrekenbare Werkzaamheden	25
3.3.7	Betaling bonus/malusregeling	25
3.3.8	Opschorting van de betaling	25
3.3.9	Betaling bij tussentijdse beëindiging	26
3.4	Risicomanagement (RM)	26
3.4.1	Opstellen risicoregister	26
3.5	Voldoen aan de Wet arbeid vreemdelingen (AV)	27
3.6	Integraal veiligheidsmanagement (VH)	28
3.6.1	Opstellen integraal veiligheidsdossier	30
3.6.2	Beschrijven van calamiteitenmanagement	30
3.7	CO ₂ reductie (CO)	31
3.8	Configuratiemanagement (CM)	32
3.8.1	Gegevensbeheer CMDB ON	32
3.9	Arbeidsvoorwaardelijke bepalingen (AB)	34
3.9.1	Informatieplicht	34
3.9.2	Toetsen, controleren, inwinnen van informatie	35

3.9.3	Verhaalsrecht van toegewezen loonvordering	35
3.9.4	Doorgeefverplichting ("kettingbeding")	35
3.9.5	Procedure voor omgang met signalen over onderbetaling	36
3.10	Organisatiemanagement	36
4	Omgevingsmanagement (OM)	37
4.1	Verkrijgen vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen (VE)	37
4.1.1	Aanvragen en verkrijgen vergunningen	37
4.1.2	Resultaatsverplichting	38
4.2	Leggen of Verleggen van kabels en leidingen (KL)	39
4.2.1	Algemeen	39
4.2.2	Instandhouden en tijdelijk beschermen	40
4.2.3	Gegevens verstrekken Kabels en Leidingen Rijkswaterstaat	41
4.2.4	Handhaven Kabels en Leidingen Derden Categorie 1	41
4.2.5	Afstemmen Kabels en Leidingen Derden Categorie 2	41
4.2.6	Aanpassen Kabels en Leidingen Derden Categorie 3	42
4.3	Communiceren met derden (CD)	43
4.3.1	Communiceren met betrokkenen	44
4.3.2	Verstrekken van informatie en verlenen van assistentie	44
4.3.3	Onderhouden contacten met media	45
4.3.4	Organiseren van evenementen	45
4.3.5	Publicaties en reclame-uitingen	45
4.3.6	Afhandelen klachten van derden	45
4.4	Verkeersmanagement wegen (VM)	46
4.4.1	Beschrijven verkeersmanagement	46
4.4.2	Beschrijven fasering verkeersmaatregelen	47
4.4.3	Slot aanvraag	48
4.4.4	Beschrijving verkeersmaatregelenplan	49
4.4.5	Beschrijven incidentmanagement	50
4.4.6	Richtlijnen, certificaten en ontheffingen voor verkeersmaatregelen	50
4.4.7	Uitgangspunten voor verkeersmanagement	51
4.4.8	Plaatsen informatieborden	53
4.4.9	Aanvragen van een verkeersmaatregel	53
4.4.10	Annuleren van een verkeersmaatregel	54
4.4.11	Aanvragen van verkeersstops	55
4.4.12	Uitvoeren van verkeersmaatregelen	55
4.5	Verkeersmanagement vaarwegen (VN)	56
4.6	Omgaan met archeologische waarden (AW)	57
4.7	Omgaan met niet gesprongen conventionele explosieven (NE)	57
4.8	Omgaan met flora en fauna	58
5	Technisch management (TM)	59
5.1	Vorbereiden Meerjarig Onderhoud en Werk (VW)	59
5.1.1	Analyseren	59
5.1.2	Structureren en alloceren	60
5.1.3	Genereren van oplossingen en identificeren Werkzaamheden	60
5.1.4	Ontwerpen van een Activiteit	61
5.1.5	Genereren van oplossingen uit Ontwerpwerkzaamheden	61
5.1.6	Opstellen projectspecifieke plannen (VP)	62
5.1.7	Plan "Duurzaamheid"	62
5.1.8	Plan "Flora en fauna"	62
5.1.9	Plan "Industriële automatisering"	63
5.1.10	Plan "Cybersecurity"	63
5.2	Uitvoeren Algemeen (UV)	63

5.2.1	Veilig verrichten van Uitvoeringswerkzaamheden	64
5.2.2	Werkzaamheden aan veiligheidsfuncties aan beweegbare beheerobjecten	64
5.2.3	Uitvoeren maatregelen in het kader van vrijkomende materialen	64
5.2.4	Overbelading motorvoertuigen	65
5.2.5	Afdragen domeinrechten	66
5.2.6	Controle op winning bodemmateriële	66
5.3	Uitvoeren Taken (UT)	66
5.3.1	Beheersen aangedragen risico's en onderhoudsinterventies	67
5.3.2	Vervangen onderdelen van het Areaal behoudens van technische installaties	68
5.3.3	Vervangen onderdelen van technische installaties	69
5.3.4	Reserveonderdelen	70
5.3.5	Keuringsplichtige delen van objecten en afspraken met derden	71
5.3.6	Bergen autowrakken en overige obstakels	72
5.3.7	Damwanden en oevers	72
5.3.8	Onderhoud aan wisseldelen en hulpmiddelen	72
5.3.9	Voortzetten beschikbaar gestelde onderhoudsregimes	72
5.3.10	Bestrijdingsmiddelen	73
5.4	Uitvoeren Services (US)	73
5.4.1	Monitoren aangedragen risico's en onderhoudsinterventies	74
5.4.2	Gegevensbeheer CMDB OG en BMS	75
5.4.3	Toestandsrapportages	77
5.4.4	Beheer software	78
5.4.5	Centraal meldpunt	80
5.4.6	Signaleren en verhelpen van storingen en gebreken	81
5.4.7	Calamiteiten en incidenten in het Areaal	84
5.4.8	Bewaken garanties	88
5.4.9	Lodingen en peilingen	88
5.4.10	Flora en fauna	88
5.4.11	IJsbestrijding	88
5.4.12	Gladheidbestrijding	89
5.4.14	Kwalitatieve bodemgegevens	89
5.4.16	Cybersecurity – algemeen	89
5.4.17	Cybersecurity – Wet bescherming persoonsgegevens	90
5.4.18	Cybersecurity – gegevensbeheer	90
5.4.19	Cybersecurity – toegangsbeheer	91
5.4.20	Cybersecurity – ICT en IA koppelingen	92
5.4.21	Cybersecurity – in stand houden	92
5.5	Uitvoeren Activiteiten (UA)	93
5.5.1	Voorgeschreven Activiteiten	94
5.5.2	Optionele Activiteiten	94
5.5.3	Raamactiviteiten	94
5.5.4	Benoemde Activiteiten	96
5.5.5	Overige werkzaamheden	97
5.6	Verifiëren en valideren (VV)	98
5.7	Verbetervoorstellen en Investeringsvoorstellen (VI)	99
5.7.1	Verbetervoorstellen	99
5.7.2	Investeringsvoorstellen	100
5.8	Opstellen afleverdossiers en opleverdossier (OP)	102
5.8.1	Opstellen afleverdossier	102
5.8.2	Opstellen opleverdossier	103
5.8.3	Digitaal overdragen gegevens	105
5.9	Omgaan met de Gegevens Ondergrond (GO)	105
5.9.1	Basis Registratie Ondergrond	105
5.9.2	Dinodata	106

6	Inkoopmanagement (IM)	107
6.1	Zelfstandige hulppersonen en BIBOB-eisen (BI)	107
6.2	Inschakelen zelfstandige hulppersoon Verkeerskundig Configuratie Beheer (CB)	108
6.3	Inschakelen zelfstandige hulppersoon WiM (WM)	108
6.4	Inschakelen zelfstandige hulppersoon gladheidmeldsystemen (GM)	108
7	Afkortingen	109

Attentie

Dit contractdocument Vraagspecificatie Proces is gebaseerd op het nieuwe model Vraagspecificatie Proces. Met het nieuwe model stelt Rijkswaterstaat minder eisen aan de processen waar de Opdrachtnemer, al dan niet op basis van zijn gecertificeerde kwaliteitsmanagementsysteem, de UAV-GC 2005 of deze Overeenkomst, verantwoordelijk voor is. Van de Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij die verantwoordelijkheid neemt door onder andere de principes van kwaliteitsmanagement in acht te nemen. Van de Opdrachtgever mag worden verwacht dat hij de ruimte geeft aan de Opdrachtnemer om zijn processen zodanig in te richten dat hij zijn verantwoordelijkheid kan waarmaken. Van zowel de Opdrachtgever als de Opdrachtnemer wordt verwacht dat zij professioneel handelen en door middel van constructieve samenwerking bijdragen aan een beter resultaat.

De teruggang in eisen is met name herkenbaar in de hoofdstukken Projectmanagement (2), Projectbeheersing (3) en Technisch Management (5). Als aansprekend voorbeeld zijn eisen ten aanzien van documentmanagement uit een voorgaande modelversie geschrapt, omdat prima kan worden teruggevallen op § 4.2 NEN-EN-ISO 9001:2008 "Documentatie-eisen".

Bij Omgevingsmanagement (hoofdstuk 4) heeft Rijkswaterstaat een maatschappelijke verantwoordelijkheid en stelt van daaruit aanvullende en meer specifieke eisen aan de betreffende processen van de Opdrachtnemer.

In de Vraagspecificatie Proces worden zo min mogelijk concrete producten geëist van de Opdrachtnemer, maar wordt de Opdrachtnemer gevraagd zijn processen te beschrijven. Met het beschrijven van zijn processen wordt niet "het hemd van het lijf" gevraagd. De Opdrachtnemer dient op grond van § 7.1 "Planning van het realiseren van het product" NEN-EN-ISO 9001:2008, zelf de noodzaak te bepalen om processen te beschrijven die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het Meerjarig Onderhoud en het Werk. Van de Opdrachtnemer mag verlangd worden dat hij deze Documenten naleeft en up-to-date houdt, temeer daar het zijn eigen procesbeschrijvingen betreft.

1 Inleidende Informatie

1.1 De Vraagspecificatie Proces

Het is de verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer om te bepalen welke Werkzaamheden er moeten worden verricht die nodig zijn om het Meerjarig Onderhoud en het Werk te realiseren. Bepaalde Werkzaamheden acht de Opdrachtgever echter zodanig van belang voor de realisatie van het Meerjarig Onderhoud, het Werk of voor eigen activiteiten, dat de Opdrachtgever aan die Werkzaamheden eisen heeft gesteld. Deze eisen zijn opgenomen in het voorliggende contractdocument "Vraagspecificatie Proces" als onderdeel van de Vraagspecificatie.

De eisen zijn ingedeeld naar een aantal processen, herkenbaar in de verschillende hoofdstukken. Per proces (of onderliggende processen) is een topeis geformuleerd. Deze eis geeft het doel van het betreffende proces weer in het licht waarvan de onderliggende eisen en Werkzaamheden van de Opdrachtnemer gelezen en uitgelegd dienen te worden. Naast de topeis kunnen per proces onderliggende eisen zijn geformuleerd. Hiermee heeft de Opdrachtgever niet beoogd het volledige proces in te vullen. De Opdrachtnemer zal niet kunnen volstaan met slechts invulling te geven aan de gestelde onderliggende eisen.

1.2 Samenwerking

Projecten in de GWW-sector worden meer en meer integraal aanbesteed. Dit leidt er toe dat deze projecten steeds complexer worden. Samenwerking is als gevolg daarvan niet langer een "softe" aangelegenheid, maar een keiharde noodzaak. Het belang hiervan is onderkend en is vastgelegd in de Richtlijn Samenwerking Rijkswaterstaat – Markt op Integrale Projecten. Met ondertekening van deze Richtlijn hebben zowel Rijkswaterstaat als marktpartijen zich gecommitteerd aan samenwerking conform deze Richtlijn. Deze Richtlijn is derhalve prominent gepositioneerd in de Vraagspecificatie Proces.

1.3 Kwaliteitsmanagement

De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden te verrichten op basis van kwaliteitsmanagement. Kwaliteitsmanagement is geen apart proces. Het is een werkwijze die wordt toegepast op alle processen. Kwaliteitsmanagement draagt er zorg voor dat de processen geschikt, passend en doeltreffend zijn en blijven en dat ze leiden tot het gewenste resultaat en een tevreden klant.

De eisen aan kwaliteitsmanagement zijn daarom beschreven bij de eisen aan projectmanagement. Het principe van kwaliteitsmanagement komt onder andere tot uiting in de Plan-Do-Check-Act cyclus. Dit wordt op ieder proces, zowel op projectmanagementniveau, projectbeheersingsniveau als projectuitvoeringsniveau geïmplementeerd.

Het beschrijven van de processen is de eerste stap van de Plan-Do-Check-Act cyclus. Het uitgangspunt daarbij is dat de Opdrachtnemer zijn Werkzaamheden als processen beschrijft en vastlegt in Documenten, waarbij de Opdrachtnemer met deze procesbeschrijvingen aantoont dat aan de gestelde eisen wordt voldaan en deze tevens het vermogen in zich hebben het beoogde resultaat te bereiken. Op enkele uitzonderingen na worden er geen concrete Documenten voorgeschreven,

maar worden er beschrijvingen van processen gevraagd. Het is aan de Opdrachtnemer om tot een indeling in Documenten te komen ((deel)projectplannen, procesbeschrijvingen, werkinstructies).

Het projectmanagementplan is een Document dat wel concreet wordt geëist door de Opdrachtgever. In het projectmanagementplan wordt onder andere beschreven op welke wijze kwaliteitsmanagement wordt toegepast en hoe daarbij wordt aangesloten op het gecertificeerde kwaliteitsmanagementsysteem van de Opdrachtnemer. Het projectmanagementplan vormt de basis voor alle procesbeschrijvingen van de Opdrachtnemer. Het kan worden aangevuld met onderliggende plannen. Voor het beschrijven van processen kan de Opdrachtnemer gebruik maken van zijn standaard procesbeschrijvingen conform zijn gecertificeerde kwaliteitsmanagementsysteem.

1.4 Ter kennis, ter Acceptatie of ter toetsing

Zowel kwaliteitsmanagement op basis van de NEN-EN-ISO 9001:2008 als de UAV-GC 2005 brengen met zich mee dat de plannen van de Opdrachtnemer actueel worden gehouden en door hem worden nageleefd.

In de Vraagspecificatie Proces wordt verlangd dat de Opdrachtnemer Documenten ter kennis brengt van de Opdrachtgever. Hiermee wordt aangesloten bij artikel 3 lid 1 sub (f) Basisovereenkomst, waarin is geregeld dat Documenten die aan de Opdrachtgever ter kennis worden gebracht, onderdeel worden van deze Overeenkomst. In de Vraagspecificatie Proces wordt geen onderscheid gemaakt in "ter kennis", "ter Acceptatie" of "ter toetsing" voorleggen. Dit onderscheid wordt wel geregeld in annex III Acceptatieplan. Uit deze annex blijkt in welke mate de Opdrachtgever betrokken wil zijn in de verdere afhandeling van de Documenten die "ter kennis" worden gevraagd in de Vraagspecificatie Proces.

1.5 Contractbeheersingsfilosofie

Gegeven het feit dat de Opdrachtnemer kwaliteitsmanagement toepast, kan en wenst de Opdrachtgever zo veel mogelijk op afstand te blijven. De Opdrachtgever heeft echter een eigen verantwoordelijkheid bij de realisatie van het Meerjarig Onderhoud en het Werk. De Opdrachtgever richt zich daarom op de beoordeling van het functioneren van het kwaliteitsmanagementsysteem van de Opdrachtnemer. Dat moet in beginsel het vertrouwen geven dat het Meerjarig Onderhoud, het Werk en de Werkzaamheden aan de gestelde eisen zullen gaan voldoen. Om dit vertrouwen te onderbouwen toetst de Opdrachtgever. De toetsen worden op basis van het risicoregister ingepland en richten zich op de werking van het kwaliteitsmanagementsysteem en de betrouwbaarheid van de registraties van de Opdrachtnemer. Om tot dit oordeel te komen maakt de Opdrachtgever gebruik van een mix van systeem-, proces- en producttoetsen. Deze werkwijze noemt de Opdrachtgever: Systeemgerichte Contract Beheersing (SCB).

1.6 Leeswijzer

In de hoofdstukindeling is voor een zekere hiërarchische structuur gekozen waarbij in hoofdstuk 2 eisen aan projectmanagement en kwaliteitsmanagement zijn verwoord. Direct aansluitend zijn in hoofdstuk 3 de eisen geformuleerd met betrekking tot projectbeheersingsprocessen. In de volgende hoofdstukken 4, 5 en 6 komen de processen omgevingsmanagement, technisch management en inkoopmanagement aan bod.

De eisen zijn zoveel mogelijk geformuleerd volgens een vast patroon met topeisen en onderliggende eisen. Voor de eenduidigheid zijn eisen voorzien van een ID-nummer bestaande uit twee beginletters die duiden op het proces waarop de eis betrekking heeft en een volgnummer. Per eis is tevens een relatie aangegeven met één of meer bovenliggende eisen.

ID-nummer	Omschrijving eis / bepaling	Bovenliggende eis
<i>XX100</i>	<i>De Opdrachtnemer dient ...</i>	XX010

Naast de eisen zijn er bepalingen opgenomen waaruit niet direct een verplichting voortvloeit voor de Opdrachtnemer anders dan dat de opdrachtnemer rekening dient te houden met wat is bepaald. Het identificatienummer wordt dan voorafgegaan door "B-" van "Bepaling".

2 Projectmanagement (PM)

PM010	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden te managen (plannen, organiseren, bewaken, beheersen, rapporteren en corrigeren) zodanig dat het Meerjarig Onderhoud en het Werk wordt gerealiseerd conform de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	Geen
PM020	De Opdrachtgever en de Opdrachtnemer committeren zich om samenwerking vorm te geven conform de Richtlijn Samenwerking Rijkswaterstaat-Markt op Integrale Projecten d.d. 12-11-2010 (bijlage N bij de Vraagspecificatie).	PM010

2.1 Opstellen van een projectmanagementplan (PM)

PM100	De Opdrachtnemer dient de beschrijving van zijn projectmanagementsysteem in een projectmanagementplan, waarmee de Opdrachtnemer bewerkstelligt dat de Werkzaamheden worden gemanaged, ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	PM010
B-PM110	De Opdrachtnemer mag het projectmanagementplan opdelen in onderliggende plannen.	PM100
PM120	De Opdrachtnemer dient in zijn projectmanagementplan ten minste de volgende onderwerpen specifiek voor de opdracht te beschrijven: 1. de projectdoelstelling(en), aangevuld met de Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's), om de prestatie te meten van het beheersen van de toprisico's en het behalen van de projectdoelstellingen, waarbij dient te worden vermeld: - aan welk toprisico of projectdoelstelling de KPI is gerealiseerd; - wat de meetmethode en meetfrequentie is; - welke streefwaardes/bandbreedtes er mogelijk zijn; - bij welke streefwaarde/bandbreedte de Opdrachtnemer cq. Opdrachtgever aanvullende acties onderneemt. 2. de projectmanagementsturing; 3. de samenwerkingsafspraken; 4. de structuur van het toe te passen projectmanagementsysteem met de onderlinge samenhang van de processen; 5. de processen, gebruikmakende van procesbeschrijvingen conform het(de) gecertificeerde kwaliteitsmanagementsysteem(en), waarbij ten minste invulling wordt gegeven aan de in de Overeenkomst gestelde proceseisen en waarmee de Opdrachtnemer aantoont dat deze processen het vermogen hebben om het beoogde resultaat te bereiken; 6. de wijze waarop de Opdrachtnemer kwaliteitsmanagement toepast in het projectmanagementsysteem en de onderliggende processen (kwaliteitsplan als bedoeld in § 19 UAV-GC 2005); 7. de wijze waarop de Opdrachtnemer integraal veiligheidsmanagement waarborgt; 8. de uit te werken (onderliggende) plannen; 9. de projectorganisatie waarin ten minste de leidinggevende en/of	PM100

leutelfuncties zijn weergegeven met hun taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

10. de afbakening van de Werkzaamheden door middel van:

- een in/out-lijst van Werkzaamheden die buiten de scope van beoogd Opdrachtnemer vallen om expliciet te maken of de scope van de Overeenkomst duidelijk is;
- een lijst met aannames/uitgangspunten voor die Werkzaamheden in de scope met de meeste impact op tijd en geld. Deze lijst is tevens bedoeld om expliciet te maken of de scope van de Overeenkomst duidelijk is, onderbouwd met verifieerbare prestatie-informatie.

2.2 Toepassen kwaliteitsmanagement (KM)

KM010	De Opdrachtnemer dient klanttevredenheid te waarborgen door te voldoen aan de verplichtingen voortvloeiende uit de Overeenkomst en te streven naar het invullen van de met de Opdrachtgever afgestemde verwachtingen.	PM010
KM020	Het projectmanagementsysteem, inclusief zijn onderliggende processen, dient gebaseerd te zijn op het kwaliteitsmanagementsysteem, of in geval van een combinatie eventueel meerdere kwaliteitsmanagementsystemen, dat is (die zijn) gecertificeerd door een daartoe geaccrediteerde certificatie-instelling op basis van de vigerende versie van de norm NEN-EN-ISO 9001 of gelijkwaardig.	PM100 KM010
KM030	De Opdrachtnemer dient het projectmanagementsysteem met geplande tussenpozen te beoordelen, om te bewerkstelligen dat dit bij voortduring geschikt, passend en doeltreffend is.	KM020
KM040	De Opdrachtnemer dient te meten, te analyseren en te verbeteren zodanig dat het projectmanagementsysteem doeltreffend functioneert.	KM030
KM050	De Opdrachtnemer dient negatieve bevindingen en tekortkomingen die door de Opdrachtgever zijn geconstateerd en gemeld aan de Opdrachtnemer, af te handelen op gelijke wijze als afwijkingen die door de Opdrachtnemer zijn geconstateerd. De opvolging van afwijkingen, negatieve bevindingen en tekortkomingen die door de Opdrachtgever zijn geconstateerd, dienen binnen 1 week na constatering door middel van een afwijkingsrapport ter kennis te worden gebracht van de Opdrachtgever.	KM020
KM060	De Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever te allen tijde medewerking te verlenen om een audit, systeem-, proces- of producttoets te (laten) verrichten en de hiervoor benodigde Documenten en informatie te leveren. Hierbij heeft de Opdrachtgever de bevoegdheid om te allen tijde alle bouw- en werkterreinen, materieel, fabrieken, werkplaatsen en loodsden van de Opdrachtnemer, zelfstandige hulppersonen en leveranciers, te betreden waar Werkzaamheden ten behoeve van de Overeenkomst worden verricht en zich daarbij te doen vergezellen door derden en/of deskundigen.	IN010

2.3 Interactie tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer (IN)

IN010 De Opdrachtnemer dient bij te dragen aan een effectieve informatie-uitwisseling met de Opdrachtgever, zodanig dat beide partijen juist en tijdig zijn geïnformeerd. PM010

IN020 De voertaal in woord en geschrift dient de Nederlandse taal te zijn. IN010

2.3.1 Opstellen voortgangsrapportage

IN100 De Opdrachtnemer dient per termijn (zie B-FM200) een voortgangsrapportage op te stellen en deze uiterlijk op de vijfde dag na afloop van de betreffende termijn ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. IN010

IN110 De Opdrachtnemer dient de volgende inhoudsopgave van de voortgangsrapportage nader af te stemmen met de Opdrachtgever. IN100

1. Projectmanagement:
 - a. voortgang op de projectdoelstellingen;
 - b. te nemen besluiten door en/of acties van de Opdrachtgever, tenzij reeds in de wekelijkse rapportage (zie IN370) vermeld.
2. Projectbeheersing:
 - a. overzicht en status van (voorstellen tot) Wijzigingen van de initiële Overeenkomst, tenzij reeds in de wekelijkse rapportage vermeld;
 - b. voortgang (standlijn) ten opzichte van de planning;
 - c. verbeteracties ten aanzien van de door de Opdrachtgever geconstateerde tekortkomingen;
 - d. toprisico's inclusief beheersmaatregelen en status van implementatie, tenzij reeds in de wekelijkse rapportage vermeld;
 - e. overzicht en status Documenten in de acceptatieprocedure;
 - f. tewerkstelling van vreemdelingen (Wav);
 - g. stand van zaken integrale veiligheid: alle relevante ontwikkelingen met betrekking tot integrale veiligheidsrisico's en de beheersing daarvan, inclusief de veiligheidsincidenten en securityincidenten (zowel fysiek als digitaal) en bijna-ongevallen met hun basisrisicofactoren uit de voorgaande termijn;
 - h. de veiligheidsprestatie weergegeven als Injury Frequency (IF) rate van de opdracht;
 - i. status van initiatieven op het gebied van energieverbruik, energiereductie, communicatie en CO₂-reductie in het kader van de bij inschrijving aangeboden CO₂-reductieambitie;
 - j. Kwesties inzake arbeidsvoorwaardelijke bepalingen.
3. Omgevingsmanagement:
 - a. overzicht van knelpunten met betrekking tot omgevingsmanagement;
 - b. voorziene communicatie met derden;
 - c. alle klachten en maatregelen uit de voorgaande termijn.
4. Technisch management:
 - a. Stand van zaken Ontwerp-, Uitvoerings- en Onderhoudswerkzaamheden, Verbeter- en Investeringsvoorstellen;
 - b. overzicht van overbeladen (motor)voertuigen op basis van registratie;

- c. overzicht van afgevoerde vrijgekomen materialen, met onder andere aard, hoeveelheid, herkomst en bestemming.
- 5. Inkoopmanagement:
 - a. nader te bepalen.

2.3.2 *Overleggen met de Opdrachtgever*

B-IN200	De Opdrachtgever organiseert één of meer overleggen per termijn, waarbij eenmaal per termijn (zie B-FM200) de voortgangsrapportage wordt besproken.	IN010
IN210	De Opdrachtgever en de Opdrachtnemer organiseren samen een Project-Start-Up (PSU) en eventueel Project-Follow-Up's (PFU's).	IN010
B-IN220	De Opdrachtgever organiseert direct na gunning een overleg waarin veiligheidsdocumenten formeel worden overgedragen en integrale veiligheidsrisico's en beheersmaatregelen worden besproken.	IN010
B-IN230	De Opdrachtgever organiseert periodiek besprekingen met de Opdrachtnemer in het kader van en ten behoeve van prestatietieten als opgenomen in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex XVI Prestatietieten.	PM020 IN010
IN240	De Opdrachtnemer dient deel te nemen aan overleggen die door de Opdrachtgever noodzakelijk worden geacht en waarvoor de Opdrachtnemer wordt uitgenodigd. De Opdrachtnemer dient bij deze overleggen vertegenwoordigd te zijn door een of meerdere functionarissen met de juiste bevoegdheden overeenkomstig het onderwerp van het overleg.	IN010
IN250	De Opdrachtnemer dient binnen 28 dagen na het sluiten van deze Overeenkomst op basis van het risicoregister en na actualisatie van het risicoregister de Opdrachtgever uit te nodigen voor een afstemoverleg over de geïdentificeerde en actuele risico's en beheersmaatregelen.	IN010
B-IN260	De Opdrachtgever verzorgt de verslaglegging van de verschillende overleggen.	IN010

2.3.3 *Digitale communicatie op basis van VISI*

IN300	De Opdrachtnemer dient de informatieoverdracht inzake de formele communicatie met Opdrachtgever door middel van VISI-berichten te laten plaatsvinden.	IN010
B-IN310	De Opdrachtgever stelt het VISI-raamwerk, waarin de digitale communicatie afspraken op het raakvlak van de partijen zijn vastgelegd, bij aanvang van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" ter beschikking aan de Opdrachtnemer. In overleg tussen de Opdrachtnemer en de Opdrachtgever kan worden besloten om het VISI-raamwerk aan te passen.	IN010
B-IN320	De Opdrachtgever en de Opdrachtnemer stemmen tijdens de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" af of: 1. aanvullende handelingen dienen te worden verricht voor de vaststelling van de communicatie; en	IN010

2. de in VISI vastgelegde communicatieafspraken voor beide partijen helder zijn.

IN330	De Opdrachtnemer dient (bewijs/beoordelings)documenten digitaal toe te voegen aan de VISI-communicatie in het kader van de volgende genoemde procedures: 1. Oplevering 2. Toetsing en Acceptatie van Documenten 3. Wijzigingen opgedragen door de Opdrachtgever 4. Wijzigingen op initiatief Opdrachtnemer 5. Toetsing van Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden 6. Afgifte prestatieverklaringen	IN010
IN340	De Opdrachtnemer dient over voldoende kennis te beschikken om te communiceren via VISI. Om deze kennis van VISI op te doen dient de Opdrachtnemer aanwezig te zijn bij een door de Opdrachtgever georganiseerde gebruikersinstructie. De gebruikersinstructie neemt één dagdeel in beslag. De Opdrachtnemer dient de personen te laten deelnemen, die vanuit hun rol rechtstreeks (formeel) communiceren met (een vertegenwoordiger) van de Opdrachtgever.	IN010
IN350	De Opdrachtnemer dient maximaal tweemaal per jaar deel te nemen aan een door de Opdrachtgever te organiseren evaluatie-bijeenkomst, waar wordt besproken hoe de VISI-communicatie verloopt en of verbeteringen kunnen worden aangebracht.	IN010

Vraag Bij eis IN360 is aangegeven dat ON een certificaat "VISI compatibiliteit" bij aanvang van "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" dient te hebben. Dit houdt in dat ON slechts 6 werkdagen heeft na startbijeenkomst om dit certificaat van de VISI beheerorganisatie van RWS te krijgen. Dat is niet reëel. Kan OG deze datum verplaatsen naar het einde van de transitiefase?

Antwoord Een VISI compatibiliteit certificaat is voor verschillende software al afgegeven. Alleen als u besluit zelf software te ontwikkelen voor VISI dient u een keurmerk aan te vragen via het CROW. De datalevering die RWS op verzoek van de opdrachtnemer zal doen zal plaatsvinden met VISIsoftware en COINS.

IN360	De Opdrachtnemer dient zorg te dragen voor de (technische) omgeving om zijn deel van de VISI-communicatie te verzorgen en dient aan te geven hoe zij deze (technische)omgeving gaat inrichten. Minimale (technische) eis hierbij is de mogelijkheid om VISI-berichten (in XML formaat) te versturen, te ontvangen, te lezen en samen te stellen. De door de Opdrachtnemer gebruikte software dient bij aanvang van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" te beschikken over een certificaat waarmee de VISI compatibiliteit kan worden aangetoond. Dit certificaat wordt uitgegeven door de VISI-beheerorganisatie, die is ondergebracht bij het BIM Loket.	IN010
-------	--	-------

2.3.4 *Opstellen Wekelijkse rapportage (WR)*

IN370	De Opdrachtnemer dient elke donderdag voor 17.00 uur een wekelijkse rapportage ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	IN010
IN380	De Opdrachtnemer dient te voldoen aan de eisen die gesteld zijn in bijlage X 'Quick Reference Card Wekelijkse Rapportage'.	IN370
IN390	De Opdrachtnemer dient in de wekelijkse rapportage met dominante informatie een volledige en juiste weergave van de stand van zaken van de ongewenste gebeurtenissen te geven.	IN370 RM010
B-IN400	De Opdrachtgever brengt elke vrijdag voor 12.00 uur de wekelijkse rapportage voorzien van tevredenheidsscore(s) ter kennis van de Opdrachtnemer (cc naar best.value@rws.nl).	IN370
B-IN410	De Opdrachtgever voorziet de tevredenheidsscore(s) die lager zijn dan een 10 van een motivering op welke wijze de Opdrachtnemer weer een 10 kan behalen.	B-IN400

3 Projectbeheersing (PB)

PB010	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden te beheersen op de projectbeheersaspecten (waaronder ten minste scope, tijd, geld, risico's, informatie, organisatie, kwaliteit, veiligheid en milieu), zodanig dat het Meerjarig Onderhoud en het Werk worden gerealiseerd conform de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	PM010
-------	--	-------

3.1 Scopemanagement (SM)

SM010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot scopemanagement te verrichten, zodanig dat de scope van het Meerjarig Onderhoud, het Werk en de Werkzaamheden wordt beheerst en de continuïteit van het Functioneren en Presteren van het Areaal wordt gewaarborgd.	PB010
-------	--	-------

3.1.1 Opstellen Work Breakdown Structure

SM100	De Opdrachtnemer dient een Work Breakdown Structure (WBS) op te stellen en te beheren. De Opdrachtnemer dient de WBS ter kennis van de Opdrachtgever te brengen.	SM010
-------	--	-------

SM110	De WBS dient ten minste een hiërarchische structuur van Werkzaamheden en een eenduidige relatie met de objecten in de objectenboom zichtbaar te maken, overeenkomstig de objectenboom ter beschikking gesteld in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.	SM100
-------	--	-------

3.1.2 Transitieperiode bij aanvang Overeenkomst

SM200	De Opdrachtnemer dient vóór aanvang van de Onderhoudswerkzaamheden en Uitvoeringswerkzaamheden te starten met het voorbereiden van het Meerjarig Onderhoud en het Werk zoals beschreven in § 5.1 van de Vraagspecificatie Proces, en kennis te nemen van de bestaande areaalkennis en areaalgegevens ter beschikking gesteld in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.	SM010
-------	---	-------

Vraag	De transitieperiode dient conform eis SM210 te worden gebruikt om de door ON geconstateerde afwijkingen te toetsen aan de door OG te beschikking gestelde areaalgegevens. Deze areaalgegevens zijn gebaseerd op de huidige prestatiecontracten. Dienen de afwijkingen te worden opgesteld op basis van de meegeleverde rapportages (bestaande contract) of op basis van de eisen van het nieuwe contract?
--------------	---

Antwoord	SM210 moet gelezen worden in relatie tot SM220. Het betreft de door ON geconstateerde afwijkingen ten opzichte van de ter beschikking gestelde areaalgegevens inclusief aangedragen risico's.
-----------------	---

SM210	De Opdrachtnemer dient de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" als vastgelegd in artikel 2 lid 1 Basisovereenkomst te gebruiken om de aan hem ter beschikking gestelde areaalgegevens inclusief de aangedragen risico's te verifiëren en afwijkingen te registreren.	SM200
SM220	De Opdrachtnemer dient uiterlijk zes weken voor het einde van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" de door hem in het Areaal geconstateerde afwijkingen van de aan hem ter beschikking gestelde areaalgegevens inclusief de aangedragen risico's ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	SM210
B-SM230	De Opdrachtgever geeft uiterlijk een week vóór het einde van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" uitsluitel over de verantwoordelijkheden van de Opdrachtnemer met betrekking tot de bij de Opdrachtgever ter kennis gebrachte afwijkingen.	SM220

Vraag Betekend dit dat door ON gevonden afwijkingen (oftwel de nul-situatie) voor risico ON is? Dat zou een groot risico zijn, die vooraf moeilijk in te schatten is en grotendeels afhangt van wat OG beslist vanuit eis B-SM230. Kunt u toevoegen aan eis SM240 en B-SM250: ", behoudens de onder SM210 en SM220 gevonden afwijkingen"? Zo nee, kunt u nader toelichten wat de bedoeling is van de artikelen SM240, B-SM250 in relatie met eis SM210, SM220?

Antwoord De ON verifieert de hem ter beschikking gestelde areaalgegevens, inclusief de aangedragen risico's, met de daadwerkelijke situatie in het areaal (SM201 en SM220). Over de opgestelde registratie geeft de OG uitsluitel (B-SM230). De nulsituatie volgens SM240 kan zijn: a. het areaal moet instand worden gehouden in de situatie zoals bepaald in de ter beschikking gestelde areaalgegevens of b. de opdrachtgever besluit tot verbetering van het areaal indien er afwijkingen zijn tussen bestaande situatie en de ter beschikking gestelde areaalgegevens. Deze verbetering behoort niet tot de verplichtingen van de ON en zal eventueel nader worden opgedragen.

Vraag Betekend dit dat verborgen gebreken na de transitieperiode risico opdrachtnemer zijn? Verborgen gebreken zijn gebreken die in de transitieperiode niet ontdekt zijn, maar aantoonbaar wel aanwezig waren voor start werk.

Antwoord Het is de keuze van de ON om de verificatie risicogestuurd uit te voeren. De na de transitieperiode ontdekte gebreken die het gevolg zijn van een niet sluitende verificatiemethode van de ON zijn het risico van de ON. Betreffen het gebreken die met een zorgvuldige verificatiemethode niet geconstateerd konden worden, worden onderwerp van gesprek tussen OG en ON waarbij in redelijkheid en billijkheid oplossingen worden gezocht.

SM240	De Opdrachtnemer dient bij de beëindiging van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" de bestaande areaalkennis en beslissingen met betrekking tot ter beschikking gestelde areaalgegevens te aanvaarden als startsituatie voor het Meerjarig Onderhoud en het Werk.	B-SM230
B-SM250	Na het verstrijken van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" vallen afwijkingen van de aan de Opdrachtnemer ter beschikking gestelde areaalgegevens onder de verantwoordelijkheden van de Opdrachtnemer voortvloeiende uit de Overeenkomst.	SM240
SM260	De Opdrachtnemer dient na het ingaan van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" als vastgelegd in artikel 2 lid 1 Basisovereenkomst, samen met de onderneming die tot de aanvang van de Onderhoudswerkzaamheden en Uitvoeringswerkzaamheden het Meerjarig Onderhoud van het Areaal realiseert dan wel een Werk heeft gerealiseerd, een transitieplan op te stellen waarin wordt vastgelegd welke areaalkennis van die onderneming wordt overgedragen aan de Opdrachtnemer en op welke wijze dit gebeurt.	SM200
SM270	De Opdrachtnemer dient het transitieplan uiterlijk vier weken na het ingaan van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	SM260

3.1.3 *Transitieperiode bij einde Overeenkomst*

SM300	De Opdrachtnemer dient direct na het ingaan van de "transitieperiode bij einde Overeenkomst" als vastgelegd in artikel 2 lid 1 Basisovereenkomst volledige medewerking te verlenen aan het overdragen van areaalkennis aan de onderneming die na oplevering het Areaal of onderdelen daarvan gaat onderhouden en beheren teneinde de continuïteit van het Functioneren en Presteren van het Areaal te waarborgen.	SM010
SM310	De Opdrachtnemer dient direct na het ingaan van de "transitieperiode bij einde Overeenkomst" als vastgelegd in artikel 2 lid 1 Basisovereenkomst volledige medewerking te verlenen aan de onderneming die na oplevering het Areaal of onderdelen daarvan gaat onderhouden en beheren, bij het opstellen door die onderneming van een transitieplan, waarin wordt vastgelegd hoe en wanneer de areaalkennis en – informatie wordt overgedragen.	SM300

3.1.4 *Transitieperiodes tijdens Overeenkomst*

B-SM400	De Opdrachtgever en Opdrachtnemer maken tijdig afspraken over overdracht van de delen van het Areaal, die tijdens de looptijd van de Overeenkomst aan de verplichtingen van de Opdrachtnemer worden toegevoegd dan wel (al dan niet tijdelijk) worden onttrokken aan zijn verplichtingen.	SM010
---------	---	-------

SM410	De Opdrachtnemer dient tijdens beide vormen van transitie, als bedoeld in B-SM400, dezelfde handelingen te doen of dezelfde inzet te plegen als beschreven in § 3.1.2 respectievelijk § 3.1.3 van de Vraagspecificatie Proces, tenzij door de Opdrachtgever anders wordt aangegeven.	B-SM400
-------	--	---------

3.2 Planningsmanagement (PL)

PL010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot planningsmanagement te verrichten, zodanig dat de Werkzaamheden en afstemming daarover met de Opdrachtgever inzichtelijk zijn en in de tijd worden beheerst.	PB010
-------	---	-------

3.2.1 Opstellen van een planning

PL100	De Opdrachtnemer dient een planning op te stellen en ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	PL010
-------	--	-------

PL110	De planning dient ten minste zichtbaar te maken: 1. de WBS, waarbij de Werkzaamheden reëel zijn uitgezet in de tijd, aangevuld met belangrijke risico's die de projectdoelstellingen bedreigen; 2. relevante afstemming met Opdrachtgever (bijvoorbeeld acceptatietermijnen, communicatietermijnen).	PL100
-------	--	-------

PL120	De Opdrachtnemer dient op nader af te stemmen momenten de planning in nader af te stemmen bewerkbare digitale vorm ter beschikking te stellen van de Opdrachtgever.	PL100
-------	---	-------

3.3 Financieel management (FM)

FM010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot financieel management te verrichten, zodanig dat betalingen gerelateerd zijn aan de Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden.	PB010
-------	---	-------

B-FM020	In aanvulling op artikel 14 Basisovereenkomst en § 33 UAV-GC 2005 gelden de eisen en bepalingen in deze paragraaf inzake de betalingsregeling.	FM010
---------	--	-------

B-FM025	De in § 33 van de UAV-GC 2005 vermelde termijnstaat is niet van toepassing op de Overeenkomst.	FM010
---------	--	-------

B-FM030	Met "opdrachtsom" wordt in deze betalingsregeling bedoeld het totaalbedrag als genoemd in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst.	FM010
---------	--	-------

B-FM040	Betaling van facturen die voldoen aan de in § 33 lid 6 UAV-GC 2005 genoemde eisen, vindt plaats binnen 30 dagen na ontvangst daarvan op het in de Basisovereenkomst genoemde adres.	FM010
---------	---	-------

B-FM050	De vergoeding van rente als bedoeld in § 42 lid 1 UAV-GC 2005 vindt plaats overeenkomstig artikel 6:119b Burgerlijk Wetboek en de Opdrachtnemer kan <u>geen</u> aanspraak maken op de verhoging van het percentage met 2 na het verstrijken van 14 dagen als genoemd in § 42 lid 2 UAV-GC 2005.	FM010
<i>3.3.1 Onderbouwen opdrachtsom en prijzen per eenheid Raamactiviteiten</i>		
FM100	De Opdrachtnemer dient een Staat van ontleding van de opdrachtsom ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	FM010
FM110	De Staat van ontleding van de opdrachtsom dient uit te gaan van de Concept staat van ontleding van de inschrijvingssom als onderdeel van de Aanbieding.	FM100
FM120	De Opdrachtnemer dient tevens een detailbegroting ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	FM110
FM130	In de detailbegroting dient te zijn aangegeven: 1. directe kosten, per post van de Staat van ontleding van de opdrachtsom en per prijs per eenheid in de Staat van prijzen per eenheid Raamactiviteiten uitgesplitst naar: a. hoeveelheden met bijbehorende eenheden; b. per eenheid productienormen, bestaande uit manuren, materieel en materiaal (indien van toepassing verdeeld naar dag-, nacht- en weekendwerk); c. eenheidsprijzen voor manuren, materieel en materiaal (indien van toepassing verdeeld naar dag-, nacht- en weekendwerk); 2. indirecte kosten: a. nadere uitsplitsing van eenmalige uitvoeringskosten; b. nadere uitsplitsing van tijdgebonden uitvoeringskosten; c. opslagpercentages voor algemene kosten en voor winst en voor risico.	FM120
FM140	De uitsplitsing voor een post moet sluiten op het bedrag dat voor die post is opgenomen in de Staat van ontleding van de opdrachtsom dan wel op de prijs per eenheid in de Staat van prijzen per eenheid Raamactiviteiten.	FM130
FM150	De in de Staat van ontleding van de opdrachtsom en de detailbegroting op te nemen bedragen, hoeveelheden, productienormen, prijzen e.d. dienen realistisch te zijn en in redelijke verhouding te staan tot aard en omvang van de te verrichten Werkzaamheden.	FM110 FM130
B-FM160	De Opdrachtgever is gerechtigd te verlangen dat de bedragen, hoeveelheden, productienormen, prijzen e.d. vermeld in de Staat van ontleding van de opdrachtsom en/of in de detailbegroting worden aangepast, zonder dat de opdrachtsom wordt gewijzigd.	FM150
B-FM170	Afwijkingen van in de Staat van ontleding van de opdrachtsom en/of de detailbegroting vermelde bedragen, hoeveelheden, normen, prijzen e.d. geven de Opdrachtnemer of de Opdrachtgever geen enkel recht op verrekening, kostenvergoeding of schadevergoeding.	FM110 FM130

FM180	Bij Wijzigingen overeenkomstig de §§ 14, 15 en 45 UAV-GC 2005 en bij de berekening van aanspraken van de Opdrachtnemer op grond van § 44 UAV-GC 2005 worden de in de detailbegroting opgenomen bedragen, hoeveelheden, normen, prijzen e.d. en toepasselijke opslagpercentages gehanteerd, tenzij dit gegeven de aard van die Wijzigingen of aanspraak tot een onredelijke uitkomst zou leiden.	FM010
-------	---	-------

3.3.2 *Opbouw termijn en termijnbedragen*

B-FM200	De betaling van hetgeen de Opdrachtnemer krachtens de Overeenkomst toekomt, geschiedt in termijnen.	FM010
B-FM210	De eerste termijn eindigt nadat de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" is geëindigd op de datum zoals genoemd in artikel 2 lid 1 Basisovereenkomst om 24:00 uur.	B-FM200
B-FM220	De volgende termijnen eindigen telkens exact 2 maanden na de datum van de vorige termijn om 24:00 uur.	B-FM200
B-FM230	De laatste termijn eindigt bij het einde van de Meerjarige Onderhoudsperiode om 24:00 uur.	B-FM200
B-FM240	De betaling geschiedt in termijnen die kunnen bestaan uit de termijnbedragen voor: 1. het Meerjarig Onderhoud; 2. upgradewerkzaamheden (Activiteiten niet zijnde Raamactiviteiten); 3. upgradewerkzaamheden (zijnde Raamactiviteiten); 4. Verrekenbare Werkzaamheden.	FM010

3.3.3 *Betaling Meerjarig Onderhoud*

B-FM300	De betaling van het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst voor Meerjarig Onderhoud genoemde bedrag geschiedt in termijnenbedragen.	B-FM240
---------	---	---------

Vraag I.v.m. voorfinanciering verzoekt gegadigde OG om de kosten voor de transitiefase ook in tweemaandelijks termijnen uit te laten voeren. Kan OG hiermee akkoord gaan?

Antwoord De opdrachtgever wijkt niet af van deze, met Bouwend Nederland afgestemde, betalingsregeling.

B-FM310	Het eerste termijnbedrag voor Meerjarig Onderhoud bedraagt 2% van het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde bedrag voor Meerjarig Onderhoud, tenzij: ▪ het berekende termijnbedrag lager is dan € 100.000,= (exclusief omzetbelasting), in welk geval het termijnbedrag € 100.000,= (exclusief omzetbelasting) bedraagt, of ▪ het berekende termijnbedrag hoger is dan € 400.000,= (exclusief omzetbelasting), in welk geval het termijnbedrag € 400.000,= (exclusief omzetbelasting) bedraagt.	B-FM300
---------	--	---------

Vraag	I.v.m. voorfinanciering verzoekt gegadigde OG om de kosten voor de onderbouwingsfase bij start transitieperiode te betalen. Kan OG hiermee akkoord gaan?
Antwoord	Gezien de aard en omvang van het project en de voorfinanciering acht de aanbesteder deze voorfinanciering acceptabel.

B-FM315	Het in bepaling B-FM310 berekende eerste termijnbedrag wordt verhoogd met € 150.000,- (exclusief omzetbelasting), zijnde de kosten van de onderbouwingsfase als bedoeld in hoofdstuk 5 van het Inschrijvings- en beoordelingsdocument.	B-FM310
B-FM320	De overige termijnbedragen voor Meerjarig Onderhoud zijn gelijk en worden bepaald door het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde bedrag voor Meerjarig Onderhoud te verminderen met het eerste termijnbedrag voor Meerjarig Onderhoud en het dan resterende bedrag te delen door het aantal termijnen dat resteert tot en met het einde van de Meerjarige Onderhoudsperiode.	B-FM300
B-FM330	Het eerste termijnbedrag voor Meerjarig Onderhoud verschijnt nadat de Documenten als genoemd in hoofdstuk 2 van de Vraagspecificatie Proces door de Opdrachtgever zijn geaccepteerd.	B-FM310
B-FM340	Het tweede termijnbedrag voor Meerjarig Onderhoud verschijnt nadat de Onderhoudswerkzaamheden daadwerkelijk zijn begonnen.	B-FM320
B-FM350	Het laatste termijnbedrag voor Meerjarig Onderhoud verschijnt nadat de "transitieperiode bij einde Overeenkomst" is voltooid en het Meerjarig Onderhoud en het opleverdossier zijn geaccepteerd.	B-FM320

3.3.4 *Betaling upgradewerkzaamheden (Activiteiten niet zijnde Raamactiviteiten)*

B-FM400	De betaling van de upgradewerkzaamheden volgens artikel 2 lid 3 sub a en, indien daarvoor nader opdracht is gegeven, sub b en c van de Basisovereenkomst geschiedt per Activiteit of voorstel in één termijnbedrag.	FM010
B-FM410	Het termijnbedrag voor upgradewerkzaamheden als bedoeld in B-FM400 verschijnt nadat de betreffende Werkzaamheden zijn voltooid en het afleverdossier en de Werkzaamheden zijn geaccepteerd.	B-FM400

3.3.5 *Betaling upgradewerkzaamheden (zijnde Raamactiviteiten)*

B-FM500	De betaling van de upgradewerkzaamheden volgens artikel 2 lid 3 sub d Basisovereenkomst, indien daarvoor nader opdracht is gegeven conform § 5.5.3 van de Vraagspecificatie Proces, geschiedt per uitvoeringspakket Raamactiviteiten in 2 termijnbedragen.	B-FM240
B-FM510	Het eerste termijnbedrag groot 90% van de financiële waarde van een uitvoeringspakket Raamactiviteiten, verschijnt nadat het betreffende uitvoeringspakket naar het oordeel van de Opdrachtgever visueel gereed is en overigens conform het bepaalde in § 19 UAV-GC 2005.	B-FM500

B-FM520	Het tweede termijnbedrag voor een uitvoeringspakket Raamactiviteiten, groot 10% van de financiële waarde van een uitvoeringspakket Raamactiviteiten, verschijnt nadat het betreffende afleverdossier is geaccepteerd.	B-FM500
---------	---	---------

3.3.6 *Betaling Verrekenbare Werkzaamheden*

B-FM600	Betaling van de kosten in verband met Verrekenbare Werkzaamheden volgens artikel 2 lid 3 sub e Basisovereenkomst en nader aangeduid in § 4.2.5 van de Vraagspecificatie Algemeen, worden met betrekking tot calamiteiten en incidenten met de Opdrachtnemer verrekend tegen de prijzen per eenheid zoals opgenomen in bijlage R "Staat van prijzen per eenheid calamiteiten en incidenten " bij de Vraagspecificatie. Betaling van de kosten in verband met Verrekenbare Werkzaamheden volgens artikel 2 lid 3 sub e Basisovereenkomst en nader aangeduid in § 4.2.5 van de Vraagspecificatie Algemeen, worden met betrekking tot nader door de Opdrachtgever op te dragen Werkzaamheden die niet tot de instandhoudingsverplichting van de Opdrachtnemer behoren, met de Opdrachtnemer verrekend tegen prijzen die door partijen nader worden overeengekomen.	B-FM240
---------	--	---------

B-FM610	Het termijnbedrag voor Verrekenbare Werkzaamheden verschijnt nadat de Verrekenbare Werkzaamheden door de Opdrachtnemer zijn voltooid en de bijbehorende rapportage of het afleverdossier is geaccepteerd.	B-FM600
---------	---	---------

3.3.7 *Betaling bonus/malusregeling*

Niet van toepassing

3.3.8 *Opschorting van de betaling*

B-FM800	De betaling van een termijnbedrag voor Meerjarig Onderhoud kan geheel worden opgeschort.	PB010
B-FM810	Het opschorten van de betaling van het gehele termijnbedrag voor Meerjarig Onderhoud geschiedt door het niet afgeven van een prestatieverklaring, als bedoeld in § 33 UAV-GC 2005. Een prestatieverklaring wordt niet afgegeven, indien naar het oordeel van de Opdrachtgever een tekortkoming in de nakoming van Opdrachtnemers contractuele verplichtingen is geconstateerd en aan de Opdrachtnemer is gemeld (conform § 20 lid 4, § 21 lid 10 UAV-GC 2005) en die nog niet is hersteld of op andere wijze afdoende is opgelost.	B-FM800
B-FM820	Als tekortkoming als bedoeld in de voorgaande bepalingen wordt in ieder geval aangemerkt: 1. het niet hebben van een geaccepteerde Staat van ontleding van de opdrachtsom of bijbehorende detailbegroting; 2. een geconstateerde negatieve bevinding uit een systeem-, proces of producttoets welke naar oordeel van de Opdrachtgever als zodanig benoemd is.	B-FM810

B-FM830	De Opdrachtnemer heeft in geval van opschorting van betaling geen recht op vergoeding van rente en indexering.	B-FM800
---------	--	---------

3.3.9 *Betaling bij tussentijdse beëindiging*

Niet van toepassing

3.4 **Risicomanagement (RM)**

RM010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot risicomanagement te verrichten, zodanig dat de kans van optreden dan wel het gevolg van ongewenste gebeurtenissen voor de Opdrachtnemer en waar mogelijk de Opdrachtgever wordt geminimaliseerd.	PB010
-------	---	-------

3.4.1 *Opstellen risicoregister*

RM100	De Opdrachtnemer dient een risicoregister op te stellen en actueel te houden.	RM010
-------	---	-------

RM110	De Opdrachtnemer dient in het risicoregister ten minste: 1. de risico's die de projectdoelstellingen bedreigen van zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer op te nemen; 2. de risico's op te nemen als genoemd in bijlage H "Projectrisicolijs" bij de Vraagspecificatie; 3. de risico's op te nemen als genoemd in bijlage K "Integraal Veiligheidsplan" bij de Vraagspecificatie; 4. risico's te inventariseren en te analyseren; 5. risico's te koppelen aan werkpakketten/uitvoeringspakketten en risico-eigenaren; 6. risico's te kwantificeren; 7. beheersmaatregelen vast te stellen en te treffen; 8. de beheersmaatregelen na uitvoering te evalueren.	RM100
-------	--	-------

RM120	De Opdrachtnemer en de Opdrachtgever stemmen samen, op daartoe geëigende momenten, risico's en beheersmaatregelen af, met daarbij aandacht voor het treffen van beheersmaatregelen in relatie tot elkaars risico's.	RM010 IN010
-------	---	----------------

RM130	De Opdrachtnemer dient ten aanzien van cybersecurity ten minste jaarlijks een risicoanalyse en risicoafweging conform NEN-ISO/IEC-27005 of gelijkwaardig te maken <i>en</i> de Opdrachtgever te adviseren over het omgaan met cybersecurityrisico's.	RM100
-------	--	-------

B-RM140	De Opdrachtgever heeft voor de risico's waarvan Opdrachtgever risico-eigenaar is en de risico's waarvan Opdrachtnemer risico-eigenaar is en die een mogelijk (rest)gevolg hebben voor Opdrachtgever, zeggenschap over de kwantificering van zowel "kans van optreden" als de "gevolgen".	RM120
---------	--	-------

B-RM150	De Opdrachtgever heeft over de risico's waarvan Opdrachtgever risico-eigenaar is zeggenschap over de formulering van deze risico's en voor de beheersmaatregelen van de Opdrachtgever zeggenschap over de formulering van deze beheersmaatregelen.	RM120
---------	--	-------

3.5 Voldoen aan de Wet arbeid vreemdelingen (AV)

Vraag	Opdrachtnemer dient Opdrachtgever te vrijwaren voor overtredingen van de Wav (zie eis AV010 VSP). Wij gaan ervan uit dat de ON de Opdrachtgever alleen hoeft de vrijwaren voor overtredingen in het kader van de Werkzaamheden en de overtreding is veroorzaakt door de ON, haar gemachtigden, of haar zelfstandige hulpverleners? Is deze aanname juist?
Antwoord	Deze aanname is juist.

AV010 Onder verwijzing naar § 11 UAV-GC 2005 wordt de Opdrachtnemer geacht bekend te zijn met hetgeen in de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) bepaald is omtrent het verbod om vreemdelingen in Nederland arbeid te laten verrichten zonder tewerkstellingsvergunning, alsmede met de overige verplichtingen die uit de Wav voortvloeien. PB010

De Opdrachtnemer leeft de bepalingen van de Wav na.
De Opdrachtnemer zorgt er tevens voor dat zijn zelfstandige hulpverleners op de bepalingen van de Wav gewezen worden en dat zij deze bepalingen naleven.
De aan de naleving verbonden gevolgen en kosten zijn voor rekening van de Opdrachtnemer.

Mede namens de Opdrachtgever houdt de Opdrachtnemer een administratie bij van alle op het werkterrein aanwezige vreemdelingen. Deze administratie voldoet aan artikel 15 van de Wav.
Deze administratie bevat afschriften van de identiteitsbewijzen en zo nodig tewerkstellingsvergunningen van alle op het werkterrein aanwezige vreemdelingen.
De Documenten dienen, indien nodig, te worden geactualiseerd en dienen mede namens de Opdrachtgever door de Opdrachtnemer te worden bewaard.
De identiteit van de vreemdelingen dient mede namens de Opdrachtgever door de Opdrachtnemer te worden gecontroleerd. Dat deze controle heeft plaatsgevonden dient te blijken uit de administratie.

Ten behoeve van de administratie kan door de Opdrachtnemer gebruik worden gemaakt van elektronische middelen.

De Opdrachtnemer verleent de Opdrachtgever, dan wel door de Opdrachtgever aan te wijzen personen, op eerste verzoek toegang tot de bij de Opdrachtnemer aanwezige administratie.

De Opdrachtnemer toont de Opdrachtgever aan dat hij de bepalingen van de Wav naleeft.
Tijdens de uitvoering van de Werkzaamheden zal de Opdrachtgever toetsen op het aantoonbaar naleven door de Opdrachtnemer van de Wav alsmede op het aantoonbaar naleven van de verplichtingen, die de Opdrachtnemer namens de Opdrachtgever nakomt.

Bij elk overleg waarin de voortgangsrapportage als bedoeld in IN110 wordt besproken zorgt de Opdrachtnemer ervoor dat 'de tewerkstelling van vreemdelingen' wordt geagendeerd.

Bij welke overtreding dan ook van de Wav, geconstateerd door de Inspectie SZW of enig ander orgaan, komen boetes, die daaruit voor de Opdrachtgever voortvloeien, voor rekening van de Opdrachtnemer en vrijwaart de Opdrachtnemer de Opdrachtgever ter zake.

De Opdrachtgever zal deze boetes aan de Opdrachtnemer doorbelasten en de Opdrachtnemer zal deze op eerste verzoek aan de Opdrachtgever vergoeden dan wel zal de Opdrachtgever deze boetes verrekenen met de eerstvolgende (termijn)betaling(en) door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer te doen, zonder dat deswege een ingebrekestelling nodig is.

3.6 Integraal veiligheidsmanagement (VH)

VH010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot integraal veiligheidsmanagement te verrichten, zodanig dat de Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden op een veilige en gezonde wijze verricht en gerealiseerd worden en het Areaal veilig en gezond gebruikt, onderhouden en te zijner tijd gesloopt kan worden.	PB010
B-VH020	Het begrip integrale veiligheid is nader toegelicht in bijlage L "Definitie Integrale Veiligheid" bij de Vraagspecificatie.	VH010
VH030	De Opdrachtnemer dient op te treden als enig zaakwaarnemer en als enig vertegenwoordiger voor de Opdrachtgever waar het gaat om het zekeren van alle maatregelen en verplichtingen die vereist zijn op basis van de Arbeidsomstandighedenwet en -regelgeving.	VH010
VH040	Indien de Opdrachtnemer op grond van artikel 9 Basisovereenkomst een coördinatieverplichting opgelegd heeft gekregen, dient de Opdrachtnemer ook zorg te dragen voor de coördinatie op het gebied van veiligheid en gezondheid en hiertoe een overallcoördinator aan te stellen.	VH010
B-VH050	Er wordt op gewezen dat de werkverantwoordelijkheid, welke voortvloeit uit de norm NEN-EN 50110, de norm NEN 3140 c.q. de norm NEN 3840 en de norm NEN 1010, bij de Opdrachtnemer ligt.	VH010

Vraag

In VSP eis VH060 wordt verwezen naar het "veiligheidshandboek NEN3140". Op pagina 36 bij H9 van het veiligheidshandboek staat dat de installatieverantwoordelijke (IV) de frequentie bepaald van de NEN3140 Inspectie. Deze wordt bepaald aan de hand van de risico analyse. Aangezien OG installatieverantwoordelijke (IV) is. Vraag 1: Is er op het areaal een risico analyse uitgevoerd waaruit een NEN3140 inspectiefrequentie is bepaald? vraag 2: Wij ontvangen graag de NEN 3140 inspectiefrequentie(s) van de elementen. Vraag 3: IV bepaalt tevens of er inspecties op basis van steekproeven uitgevoerd mogen worden, zijn er elementen welke op basis van steekproef uitgevoerd mogen worden? Indien ja welke steekproef methode?(bijvoorbeeld lichtmasten) vraag 4: Wanneer zijn voor het laatst NEN3140 inspecties uitgevoerd op het areaal?

Antwoord Er is op het areaal geen risico analyse uitgevoerd waaruit een NEN3140 inspectiefrequentie is bepaald. Alle elektrische installaties dienen minimaal 1 maal gedurende de looptijd van het contract geïnspecteerd te worden. De inspecties dienen minimaal 1 jaar voor het einde van het contract (exclusief verlenging) te zijn afgerond ten einde tijdig gebreken te kunnen herstellen. Elektrische installaties die basis van een steekproef geïnspecteerd mogen worden zijn: lichtmasten met armaturen en energiegrondkabels. De steekproef op basis van redelijkheid en billijkheid samenstellen met minimaal een onderscheidende diversiteit tussen soorten, typen, leeftijden en locaties. Er zijn inspectie rapporten die de afgelopen jaren zijn opgesteld beschikbaar waarin NEN 3140 inspectie aspecten zijn opgenomen maar zijn incompleet i.r.t. de NEN 3140.

VH060	De Opdrachtnemer dient gedurende het verrichten van Werkzaamheden invulling te geven aan de ARBO-verplichtingen inzake elektrische arbeidsveiligheid en voorafgaand aan de Werkzaamheden een werkplan Bedrijfsvoering Elektrische Installaties op te stellen conform de bijlage B van het "Veiligheidshandboek Rijkswaterstaat NEN3140" en deze actueel te houden in het Integrale Veiligheidsdossier.	VH010
VH070	Niet van toepassing	VH060
B-VH080	De Opdrachtgever heeft voor de bedrijfsvoering van elektrische installaties of delen daarvan, welke voortvloeit uit de norm NEN-EN 50110, de norm NEN 3140 c.q. de norm NEN 3840 en de norm NEN 1010, de rol van installatieverantwoordelijke gesplitst naar een functioneel installatiebeheerder en een technische installatieverantwoordelijkheid.	VH070
VH085	De Opdrachtnemer dient alle ernstige ongevallen terstond ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	VH010 IN010
VH090	De Opdrachtnemer dient per veiligheidsincident en bijna-ongeval één van onderstaande basisrisicofactoren toe te kennen: 1. materiaal en middelen; 2. ontwerp; 3. onderhoud; 4. procedures; 5. omgevingsfactoren; 6. orde en netheid; 7. strategische doelstellingen; 8. communicatie; 9. organisatie; 10. training / opleiding; 11. beschermingsmiddelen.	VH085 IN110
VH095	De Opdrachtnemer dient te streven naar een zo laag mogelijke Injury Frequency (IF) rate. Indien de IF rate hoger is dan 10 dient de Opdrachtnemer maatregelen te treffen die de IF rate verlagen. De IF rate wordt berekend door het aantal arbeidsongevallen in het kader van	VH010

deze Overeenkomst waarbij sprake is van verzuim van ten minste 1 werkdag te vermenigvuldigen met 1.000.000 en te delen op het totaal aantal in het kader van de Overeenkomst gewerkte uren door alle (zelfstandige) hulppersonen van de Opdrachtnemer.

3.6.1 *Opstellen integraal veiligheidsdossier*

VH100 De Opdrachtnemer dient gedurende het verrichten van Werkzaamheden een integraal veiligheidsdossier samen te stellen en actueel te houden. VH010

VH110 Het integraal veiligheidsdossier: VH100

1. omvat ten minste de informatie met betrekking tot integrale veiligheidsaspecten dan wel verwijzingen daarnaar ten aanzien van:
 - a. vastgestelde risico's;
 - b. beheersmaatregelen;
 - c. ontwerpkeuzes;
 - d. verificatie en validatieresultaten;
 - e. as-built gegevens;
 - f. overblijvende integrale veiligheidsrisico's voor beheer en onderhoud;
 - g. overige relevante informatie;
2. voldoet ten minste aan de verplichtingen voortvloeiende uit artikel 2.30 sub c Arbeidsomstandighedenbesluit.

3.6.2 *Beschrijven van calamiteitenmanagement*

VH200 De Opdrachtnemer dient de beschrijving van de processen met betrekking tot calamiteiten, waarmee de Opdrachtnemer bewerkstelligt dat de gevolgen van een calamiteit tot een minimum beperkt worden, ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. VH010 PM120

VH210 De Opdrachtnemer dient ten minste het volgende te beschrijven: VH200

1. geïdentificeerde mogelijke calamiteiten (scenario's);
2. de relatie met incidentmanagement voor zover van toepassing;
3. het tijdig signaleren van calamiteiten;
4. instructies over hoe te handelen bij calamiteiten;
5. coördinatie van Werkzaamheden tijdens calamiteiten, inclusief aangewezen hulpverleners en coördinatoren;
6. eventuele acties ter voorkoming van escalatie en het beperken van vervolgschade;
7. de bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten;
8. de wijze van hulpverlening;
9. de beschikbaarheid van materiaal en materieel;
10. communicatie met de Opdrachtgever en weg- en vaarwegbeheerders;
11. door de Opdrachtnemer te nemen maatregelen in geval van calamiteiten;
12. communicatie calamiteitenmanagement met alle betrokkenen;
13. training van hulpverleners en coördinatoren;
14. geplande oefeningen.

3.7 CO₂ reductie (CO)

CO010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot CO ₂ reductie te verrichten, zodanig dat CO ₂ emissie wordt gereduceerd conform zijn Aanbieding.	PM010
B-CO020	CO₂-ambitie De Opdrachtgever heeft als ambitie CO₂-emissie te reduceren bij de uitvoering van infrastructurele werken. Dat kan alleen door en met actieve inzet van marktpartijen. De Opdrachtgever heeft gekozen een kader te hanteren waarbij de marktpartijen, die invulling geven aan deze CO₂-ambitie tijdens uitvoering, een voordeel verkrijgen bij gunning. Het CO₂-ambitieniveau van de Opdrachtnemer is aangegeven op het inschrijvingsbiljet. Aan het aangeboden CO₂-ambitieniveau hoeft pas invulling te worden gegeven na gunning.	CO010
CO030	De Opdrachtnemer dient, gedurende de looptijd van de Overeenkomst en ten minste jaarlijks, aan te tonen dat tijdens de verdere uitvoering aan ten minste het aangeboden CO₂-ambitieniveau is voldaan. Dit kan volgens twee methoden: 1. door een CO₂-Bewust certificaat dat past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. Indien de Opdrachtnemer bestaat uit een samenwerkingsverband van bedrijven, dient iedere deelnemer in dat samenwerkingsverband een CO₂-Bewust certificaat dat ten minste past bij het aangeboden CO₂-ambitieniveau ter kennis te brengen van de Opdrachtgever, of 2. door projectspecifiek bewijsstukken ter kennis te brengen van de Opdrachtgever, met inachtneming van de voorwaarden die zijn vermeld in het inschrijvings- en beoordelingsdocument, dat de opdracht wordt uitgevoerd conform het aangeboden CO₂-ambitieniveau, met toepassing van de criteria zoals vermeld in de tabellen opgenomen in het document "Handreiking Aanbesteden Versie 3.0: Het EMVI criterium CO₂-Prestatieladder voor aanbestedende diensten" (05-02-2016, Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen). De criteria zijn tevens opgenomen in bijlage J Ambitieniveau CO₂ reductie bij het inschrijvings- en beoordelingsdocument.	CO010

3.8 Configuratiemanagement (CM)

3.8.1 Gegevensbeheer CMDB ON

Vraag	Beschreven staat: 'zodanig dat de OG voorzien kan worden van de gegevens die OG nodig heeft'. Het gebruik van het woord 'kan' maakt de eis niet SMART. Kunt u voor de duidelijkheid de eis SMART formuleren?
Antwoord	De eis is voldoende duidelijk en zal niet geherformuleerd worden.

CM010 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot configuratiemanagement te verrichten, zodanig dat te allen tijde een actuele, betrouwbare en complete status van het Functioneren en Presteren evenals (de ontwikkeling van) de toestand van (onderdelen van) het Areaal verkregen kan worden en de ontwikkeling van deze status (na)volgbaar is, en zodanig dat de Opdrachtgever voorzien kan worden van de gegevens die de Opdrachtgever nodig heeft in het kader van zijn verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid als beheerder van het Areaal.

US200
US300

CM020 De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden met betrekking tot configuratiemanagement te verrichten met behulp van een Configuratie-Management DataBase Opdrachtnemer (CMDB ON), zodanig dat ten minste de gegevens voortvloeiende uit de eisen in de Vraagspecificatie (in het bijzonder bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie) en de gegevens voortvloeiende uit verplichtingen van de Opdrachtnemer, evenals wijzigingen van deze gegevens geregistreerd en beheerd worden.

CM010

Vraag	Deze eisen verwijzen naar elkaar zonder dat duidelijk wordt wat de verplichting is: VSP: CM030 gegevens structureren cf OTL zoals vermeld in ILS ILS: p.8, par. 2.2 objecttypen uit de OTL instantiëren, zoals beschreven in CM030 van VSP Kunt u aangeven op welke wijze wij onze gegevens dienen te structureren?
Antwoord	In de VSP eis is beschreven dat de CMDB-ON dient te worden gestructureerd conform de OTL en verwijst naar pagina 9 bovenaan van de ILS. Deze eis gaat over de structuur van de CMDB. In de ILS (pagina 8) staat beschreven dat objecttypen dienen te worden geïncstantiëerd die voorkomen in de OTL. Dus als een ON onderdeel vervangt of nieuwe onderdelen toevoegt, dient een ON hiervoor de OTL te gebruiken om te bepalen hoe en wat hij toevoegt in de database.

CM030	De Opdrachtnemer dient gegevens in zijn CMDB ON te structureren conform de objecttypebibliotheek (OTL), zoals vermeld in bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie.	CM020
CM035	De Opdrachtgever stelt gedurende de looptijd van de Overeenkomst uiterlijk 1 februari van elk kalenderjaar de laatste versie van de OTL ter beschikking aan de Opdrachtnemer en op elk verzoek van de Opdrachtnemer op een ander moment gedurende de looptijd van de Overeenkomst. De Opdrachtnemer dient uiterlijk 1 mei van elk kalenderjaar zijn CMDB ON aan deze laatste versie aan te passen.	CM030
CM036	De Opdrachtnemer dient zijn CMDB-ON zodanig in te richten dat deze informatieleveringen van de Opdrachtgever conform de vigerende versie van COINS kan ontvangen en verwerken. Tevens dient de Opdrachtnemer zijn CMDB-ON zodanig in te richten dat deze informatieleveringen aan de Opdrachtgever conform de vigerende versie van COINS kan verrichten.	CM010
CM040	Het CMDB ON dient rapportages te kunnen genereren, zodanig dat alle benodigde gegevens en ten minste de gegevens als genoemd in de Vraagspecificatie beschikbaar kunnen worden gesteld conform de eisen in de Vraagspecificatie, en zodanig dat de verkregen rapportages kunnen worden opgeslagen in de ConfiguratieManagement DataBase van Opdrachtgever (CMDB OG) of het Beheer Management Systeem (BMS).	CM020
CM050	De Opdrachtnemer dient wijziging van gegevens, voortvloeiend uit Werkzaamheden of verplichtingen van de Opdrachtnemer, binnen maximaal twee weken na de betreffende Werkzaamheden of statusverandering in het CMDB ON te hebben verwerkt tenzij elders in de Vraagspecificatie een andere termijn wordt geëist.	CM020
CM060	De Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever 24 uur per kalenderdag toegang te verschaffen tot de CMDB ON en de daarin aanwezige gegevens en functionaliteit conform de beschikbaarheidsvereisten als beschreven in onderstaande tabel, zodanig dat de Opdrachtgever langs elektronische weg, op afstand en real time de gegevens met meerdere standaard pc's, die zijn aangesloten op het bedrijfsnetwerk van Opdrachtgever, tegelijkertijd kan bekijken zonder dat hiervoor specifieke hard- of software benodigd is.	CM020

Betreffend	Periode in één etmaal	Beschikbaarheidspercentage
• storingen- en schaderegister	23.00 – 04.00 uur	50%
	04.00 – 23.00 uur	99,6%
• status Areaal • (bijna)ongevallenregister	05.00 – 21.00 uur	99,4%
• afwijkingenregister • risicoregister • verificatie- en validatiedossier • klachtenregister	21.00 – 05.00 uur	50 %
	05.00 – 21.00 uur	99%

• vrijkomende materialen en afvalstoffen		
--	--	--

CM070	De Opdrachtnemer dient zijn CMDDB ON volledig werkend en toegankelijk te hebben ingericht voor het einde van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst".	CM020
CM080	De Opdrachtnemer dient op basis van risicoanalyse maatregelen tegen spionage te nemen zodanig dat de Documenten met betrekking tot ICT en IA (waaronder documentatie, offertes, contracten, datanetwerk-schema's, modellen, tekeningen en berekeningen) zijn beschermd tegen verlies en ongeautoriseerde kennisname en ongeautoriseerde wijziging.	CM010 CM020
CM090	De Opdrachtnemer dient het deel van zijn informatievoorziening dat benodigd is voor de door de Opdrachtgever gevraagde registraties en bestanden en dat benodigd is bij de verwerking van de door de Opdrachtgever geclassificeerde informatie en Documenten, te beveiligen zodanig dat deze zijn beschermd tegen verlies en ongeautoriseerde kennisname en ongeautoriseerde wijziging.	CM010 CM020

3.9 Arbeidsvoorwaardelijke bepalingen (AB)

Vraag	Kunt u bevestigen dat op par. 3.9 van Vraagspecificatie Proces de 'toelichting op de arbeidsvoorwaardelijke bepalingen' van toepassing is zoals die medio november 2016 is overeengekomen tussen Bouwend Nederland en Rijkswaterstaat?
Antwoord	Genoemde toelichting is niet generiek van toepassing als contractdocument. Wel zal RWS bij vragen over deze materie de letterlijke formuleringen zoals met BNL overeengekomen hanteren.

AB010	De Opdrachtnemer dient zich bij de uitvoering van de Overeenkomst te houden aan geldende wet- en regelgeving op het gebied van loontarieven en -betaling.	PB010
-------	---	-------

3.9.1 Informatieplicht

AB100	De Opdrachtnemer dient alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken met betrekking tot (voldoening van) verschuldigd loon ten behoeve van (zelfstandige) hulppersonen op een inzichtelijke en toegankelijke wijze (loonadministratie) vast te leggen.	AB010
AB110	De Opdrachtnemer dient desgevraagd aan de Opdrachtgever onvoorwaardelijke toegang te verschaffen tot deze vastgelegde arbeidsvoorwaardelijke afspraken indien deze dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van en/of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van de Overeenkomst.	AB100

3.9.2 *Toetsen, controleren, inwinnen van informatie*

AB200	De Opdrachtnemer dient desgevraagd onvoorwaardelijke medewerking te verlenen aan alle onderzoeken (waaronder controles, toetsen, audits en loonvalidaties) die bevoegde instanties en/of de Opdrachtgever noodzakelijk achten om voldoening van verschuldigd loon ten behoeve van (zelfstandige) hulppersonen te verifiëren. De Opdrachtnemer dient hiertoe desgevraagd onvoorwaardelijke toegang te verschaffen tot de bewaarplaats van de arbeidsvoorwaardelijke afspraken.	AB100 IN110
AB210	Indien de Opdrachtnemer bij de uitvoering van de Overeenkomst een zelfstandige hulppersoon wil betrekken, dient de Opdrachtnemer bij vakorganisaties en bij bevoegde instanties te informeren of deze beschikken over informatie aangaande geconstateerde onderbetaling door deze te betrekken zelfstandige hulppersoon. De Opdrachtnemer dient zijn bevindingen hiervan vast te leggen als onderdeel van de in AB100 genoemde arbeidsvoorwaardelijke afspraken.	AB200 IN110
AB220	De Opdrachtnemer dient een kopie van de Bouw ID-pas administratie ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	AB200
AB230	De Opdrachtnemer dient desgevraagd aan vakorganisaties toegang te verschaffen tot alle locaties waar ten behoeve van de uitvoering van de Overeenkomst Werkzaamheden worden verricht, indien deze zich op de hoogte willen stellen van de voldoening van verschuldigd loon ten behoeve van (zelfstandige) hulppersonen.	AB200

3.9.3 *Verhaalsrecht van toegewezen loonvordering*

B-AB300	Indien de Opdrachtgever een ingevolge artikel 7:616b BW toegewezen loonvordering heeft voldaan en op de Opdrachtnemer verhaalt, dient de Opdrachtnemer deze op eerste aanzegging te voldoen, bij gebreke waaraan de Opdrachtgever gerechtigd is deze op de eerstvolgende termijn in te houden dan wel op andere wijze te verhalen.	AB010
---------	--	-------

3.9.4 *Doorgeefverplichting ("kettingbeding")*

AB400	De Opdrachtnemer dient alle in voorgaande subparagrafen beschreven contractverplichtingen onverkort op te leggen aan alle zelfstandige hulppersonen.	AB100 AB200 B-AB300
AB410	De Opdrachtnemer dient hierbij tevens te bedingen dat al deze zelfstandige hulppersonen alle in de voorgaande subparagrafen beschreven contractverplichtingen onverkort opnemen in afspraken die zij maken en/of contracten die zij aangaan ten behoeve van de uitvoering van de Overeenkomst.	AB400

AB420	De Opdrachtnemer dient een centrale vastlegging van arbeidsvoorwaardelijke afspraken te beheren. De Opdrachtnemer dient daartoe te bedingen dat al zijn zelfstandige hulppersonen de vast te leggen arbeidsvoorwaardelijke afspraken voegen bij de door de Opdrachtnemer vastgelegde arbeidsvoorwaardelijke afspraken conform het hierin door de Opdrachtnemer gehanteerde format, zodat er voor de Overeenkomst één centrale vastlegging van arbeidsvoorwaardelijke afspraken ontstaat.	AB400
3.9.5	<i>Procedure voor omgang met signalen over onderbetaling</i>	
B-AB500	Indien de Opdrachtgever signalen ontvangt over onderbetaling bij de uitvoering van de Overeenkomst, spreekt hij meteen de Opdrachtnemer hierop aan.	AB010
B-AB510	De Opdrachtgever spant zich in om de ontvangen signalen over onderbetaling te laten valideren. Afhankelijk van de situatie kan de Opdrachtgever hiertoe vakorganisaties en/of bevoegde instanties om medewerking verzoeken.	B-AB500
AB520	De Opdrachtnemer dient passende maatregelen te treffen die leiden tot afhandeling van de gesignaleerde onderbetaling. Hiertoe behoren onder meer het medewerking verlenen aan het valideren van de signalen, en de omgang met bevoegde instanties.	B-AB500
3.10	Organisatiemanagement	
OR010	De Opdrachtnemer is verplicht er voor zorg te dragen dat de bij de inschrijving aangeboden sleutelfunctionarissen bij de realisatie worden ingezet en dat zij gedurende de looptijd van de Overeenkomst ongewijzigd blijven, behoudens: 1. onvoorziene omstandigheden die niet aan de Opdrachtnemer zijn te wijten; 2. situaties waarbij de functie van de aangeboden sleutelfunctionaris komt te vervallen.	PM010
OR020	De Opdrachtnemer dient indien een sleutelfunctionaris als genoemd in eis OR010 wordt vervangen, hiertoe een voorstel ter kennis te brengen van de Opdrachtgever, waarbij de door de Opdrachtnemer voorgedragen vervanger ten minste over dezelfde kwalificaties dient te beschikken als de vertrekkende sleutelfunctionaris.	OR010

4 Omgevingsmanagement (OM)

OM010	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden te managen (plannen, organiseren, bewaken, beheersen, rapporteren en corrigeren), zodanig dat het Meerjarig Onderhoud en het Werk wordt gerealiseerd met minimale hinder voor de omgeving en optimaal past in zijn omgeving, conform de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	PM010
-------	---	-------

B-OM020	Onder hinder wordt verstaan: een negatieve beïnvloeding van de bereikbaarheid, leefbaarheid en/of veiligheid voor de omgeving.	OM010
---------	--	-------

4.1 Verkrijgen vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen (VE)

VE010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot het verkrijgen van vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen (hierna te noemen vergunning(en) etc.) te verrichten, zodanig dat de voortgang van de Werkzaamheden niet wordt belemmerd.	OM010
-------	---	-------

4.1.1 Aanvragen en verkrijgen vergunningen

VE100	De Opdrachtnemer dient de vergunningen etc. op eigen naam aan te vragen en draagt er zorg voor dat hij zelf vergunninghouder wordt.	VE010
-------	---	-------

VE105	De Opdrachtnemer dient ten behoeve van alle geplande en ongeplande werkzaamheden ¹ binnen tunneltracés tracé werkvergunningen aan te vragen bij de beheerder RWS Zuid Nederland (zie ook bijlage Y bij de Vraagspecificatie)	VE010
-------	---	-------

VE110	Indien een vergunning etc. niet op naam van de Opdrachtnemer aangevraagd kan worden dient de Opdrachtnemer een gemotiveerd verzoek in bij de Opdrachtgever voor het verkrijgen van een machtiging voor het aanvragen van de vergunning uit naam van de Opdrachtgever.	VE100
-------	---	-------

B-VE120	De Opdrachtgever reageert binnen uiterlijk 14 dagen op het ingediende verzoek tot machtiging.	VE110
---------	---	-------

VE130	De Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever te informeren over de voortgang van aanvragen en verkrijgen van de vergunning(en) etc. waartoe een machtiging is verstrekt.	VE110
-------	---	-------

VE140	De Opdrachtnemer dient voor de vertegenwoordiging in en buiten rechte te zorgen bij eventuele bedenkingen, bezwaren en/of beroepen alsmede bij voorlopige voorzieningen die door derden of door hemzelf worden ingediend tegen door hem aangevraagde vergunningen etc.	VE010
-------	--	-------

¹ Ongeplande werkzaamheden anders dan calamiteiten en spoedeisende werkzaamheden.

VE150	De Opdrachtnemer dient in dit kader alles te doen wat in zijn macht ligt om instandhouding van door hem aangevraagde vergunningen etc. te bewerkstelligen, tenzij de Opdrachtnemer, in het belang van het Werk, zelf bedenkingen, bezwaar of beroep heeft ingediend tegen de (voorschriften, nadere eisen of voorwaarden van de) betreffende vergunning etc.	VE140
B-VE160	De Opdrachtnemer draagt het risico en de rekening voor alle kosten samenhangende met het aanvragen en verkrijgen van vergunningen etc., tenzij deze, conform annex I "Vergunningen etc.", door de Opdrachtgever zijn of moeten worden verkregen.	VE010
B-VE170	Alle kosten samenhangende met het naleven van vergunningen etc., ook van de vergunningen etc. vermeld in annex I "Vergunningen etc.", komen voor rekening en risico van de Opdrachtnemer.	VE010

4.1.2 Resultaatsverplichting

Vraag	In par. 4.1.2 ontbreekt de eis in aanvulling op eis VE-200 dat onder bepaalde omstandigheden de eerste vier weken van de vertraging voor rekening van de Opdrachtnemer komen. Normaalgesproken is deze eis (B-VE210) opgenomen in alle RWS-contracten. Zie voorbeeld hieronder. In het kader van de aanbestedingsregelgeving is het opnemen van deze eis zeer gewenst omdat in eis VE200 een majeure afwijking van de UAV-GC opgenomen is, welke strikt genomen niet toegestaan is onder de Gids Proportionaliteit. Kunt u een gelijke eis als B-VE210 opnemen in aanvulling op de eis VE-200? B-VE210 voorbeeld: Indien een in de Basisovereenkomst genoemde termijn niet wordt gehaald doordat een hiervoor bedoelde vergunning etc. niet tijdig is verkregen, komen de schadelijke gevolgen van deze vertraging volledig voor rekening van de Opdrachtnemer, tenzij de Opdrachtnemer aantoont dat het niet tijdig beschikbaar zijn van de vergunning etc. niet aan hem te wijten is, omdat geen van de navolgende omstandigheden aan de orde is: 1. onvolledigheden of onjuistheden in de vergunningaanvraag; 2. onvolkomenheden in het aan de vergunningaanvraag ten grondslag liggende ontwerp; 3. de Opdrachtnemer heeft niet al het mogelijke gedaan om de vergunning etc. tijdig te verkrijgen; 4. de Opdrachtnemer heeft in de planning onvoldoende rekening gehouden met mogelijke vertraging in het vergunningenproces en onvoldoende maatregelen genomen om te voorkomen dat de vergunning etc. op het kritieke pad zouden komen te liggen. Slaagt de Opdrachtnemer erin conform het gestelde in de voorgaande zin aan te tonen dat hem geen verwijt treft, dan komen alleen de schadelijke gevolgen van de eerste vier weken van deze vertraging voor rekening van de Opdrachtnemer."
Antwoord	Wijziging is opgenomen in de tweede Nota van Inlichtingen, bijlage 7 "aanpassingen inschrijvings- en contractdocumenten (2)".

VE200	De Opdrachtnemer heeft - in afwijking van § 10 lid 1 UAV-GC 2005 - voor vergunningen etc. die nodig zijn voor de opzet of het gebruik van het Werk een resultaatverplichting.	VE010
-------	---	-------

B-VE210	Indien een in de Basisovereenkomst genoemde termijn niet wordt gehaald doordat een hiervoor bedoelde vergunning etc. niet tijdig is verkregen, komen de gevolgen van deze vertraging volledig voor rekening van de Opdrachtnemer, tenzij de Opdrachtnemer aantoont dat het niet tijdig beschikbaar zijn van de vergunning etc. niet aan hem te wijten is, omdat geen van de volgende omstandigheden aan de orde is: 1. onvolledigheden of onjuistheden in de vergunningaanvraag; 2. onvolkomenheden in het aan de vergunningaanvraag ten grondslag liggende ontwerp; 3. de Opdrachtnemer heeft niet al het mogelijke gedaan om de vergunning etc. tijdig te verkrijgen; 4. de Opdrachtnemer heeft in de planning onvoldoende rekening gehouden met mogelijke vertraging in het vergunningenproces en onvoldoende maatregelen genomen om te voorkomen dat de vergunning etc. op het kritieke pad zouden komen te liggen. Slaagt de Opdrachtnemer erin conform het gestelde in de voorgaande zin aan te tonen dat hem geen verwijt treft, dan komen alleen de gevolgen van de eerste 4 weken van deze vertraging voor rekening van de Opdrachtnemer.	VE200
---------	--	-------

4.2 Leggen of Verleggen van kabels en leidingen (KL)

KL010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot het leggen of verleggen van kabels en leidingen te verrichten, zodanig dat de functies van kabels en leidingen zo veel mogelijk ongestoord in stand worden gehouden en de voortgang van de Werkzaamheden niet wordt belemmerd.	OM010
-------	---	-------

4.2.1 Algemeen

B-KL100	Definities in het kader van deze paragraaf.	KL010
---------	---	-------

Kabels en Leidingen Rijkswaterstaat

Alle kabels en leidingen die in beheer zijn of komen bij Rijkswaterstaat.

Kabels en Leidingen Derden

Alle kabels en leidingen die niet in beheer zijn bij Rijkswaterstaat.

Kabels en Leidingen Derden Categorie 1

De Kabels en Leidingen Derden opgenomen in annex I "Vergunningen etc.", tabel 1. Deze zijn reeds aangepast vóór de datum van opdracht of mogen niet worden aangepast.

Kabels en Leidingen Derden Categorie 2

De Kabels en Leidingen Derden opgenomen in annex I "Vergunningen etc.", tabel 2. Hiervoor heeft de Opdrachtgever met de kabel- en leidingbeheerders vóór de datum van opdracht afspraken gemaakt over minimaal de technische oplossing en doorlooptijden (al dan niet vast-

gelegd in Projectovereenstemmingen). Tijdens het verrichten van de Werkzaamheden zullen deze kabels en leidingen moeten worden aangepast.

Kabels en Leidingen Derden Categorie 3

De Kabels en Leidingen Derden die niet behoren tot de Kabels en Leidingen Derden Categorie 1 of 2. Hiervoor dient de Opdrachtnemer namens de Opdrachtgever alle afspraken met de kabel- en leidingbeheerders te maken.

Projectovereenstemming

Een overeenkomst tussen de Opdrachtgever en een kabel- of leidingbeheerder over de verlegging, de verwijdering of de permanente bescherming van een Kabel of Leiding Derden Categorie 2 of 3, conform het toepasselijke model ingevolge bijlage M "Regelingenschema Kabels en Leidingen Derden" bij de Vraagspecificatie.

Regelingen inzake Kabels en Leidingen Derden

De toepasselijke regeling(en) ingevolge bijlage M "Regelingenschema Kabels en Leidingen Derden" bij de Vraagspecificatie.

Verzoek tot Aanpassing

Een verzoek van de Opdrachtgever aan een kabel- of leidingbeheerder om over te gaan tot de verlegging, verwijdering of permanente bescherming van een Kabel of Leiding Derden Categorie 3.

4.2.2 Instandhouden en tijdelijk beschermen

KL200	De Opdrachtnemer dient te zorgen voor de ongestoorde instandhouding van alle kabels en leidingen tijdens het verrichten van de Werkzaamheden, behoudens voor zover met kabel- en leidingbeheerders anders is overeengekomen. Hiertoe behoort het in acht nemen van de (veiligheids)voorschriften van onder andere de kabel- en leidingbeheerders.	KL010
KL210	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden te verrichten conform de CROW-publicatie (250), "Graafschade voorkomen aan kabels en leidingen, Richtlijn zorgvuldig graafproces", inclusief de aanvulling CROW-publicatie (308) "Kabels en leidingen rond wateren en waterkeringen, Richtlijn zorgvuldig graafproces".	KL200
KL220	De Opdrachtnemer dient om gebiedsinformatie te verzoeken en deze te beoordelen conform stappen A1 (doen van een oriëntatiemelding) en A2 (beoordelen ontvangen gebiedsinformatie) van bovengenoemde richtlijn.	KL210
KL230	De Opdrachtnemer dient zijn ontwerp af te stemmen op de netten, conform stap A3 (afstemmen ontwerp op netten) van bovengenoemde richtlijn.	KL210

KL240	Indien de Opdrachtnemer bij het verrichten van de Werkzaamheden een kabel of leiding beschadigt, dient de Opdrachtnemer dit terstond te melden aan de betrokken kabel- of leidingbeheerder en hierover de Opdrachtgever onverwijld schriftelijk in kennis te stellen.	KL200
KL250	Indien tijdelijke bescherming van een kabel of leiding noodzakelijk is in verband met de Werkzaamheden, dient de Opdrachtnemer de noodzakelijke maatregelen te nemen.	KL200
KL260	De Opdrachtnemer dient van de kabel- of leidingbeheerder instemming met de te nemen maatregelen te verkrijgen.	KL250
4.2.3	<i>Gegevens verstrekken Kabels en Leidingen Rijkswaterstaat</i>	
KL300	Indien kabels en leidingen waarvan Rijkswaterstaat beheerder wordt of is, worden gelegd of verlegd, dient de Opdrachtnemer uiterlijk 30 werkdagen voor de geplande aanvangsdatum aan het beherende district de geplande legginggegevens met betrekking tot de betreffende kabels en leidingen te verstrekken.	KL010
KL310	De Opdrachtnemer dient uiterlijk 15 werkdagen na voltooiing van de Werkzaamheden met betrekking tot het leggen of verleggen van kabels en leidingen, in (toekomstig) beheer bij Rijkswaterstaat, de legginggegevens aan het (in de toekomst) beherende district van Rijkswaterstaat te verstrekken conform § 3.1 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie.	KL010
KL320	De Opdrachtnemer dient uiterlijk 15 werkdagen na voltooiing van de Werkzaamheden met betrekking tot het leggen of verleggen van kabels en leidingen de revisies te doen conform § 3.3.1 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie.	KL010
4.2.4	<i>Handhaven Kabels en Leidingen Derden Categorie 1</i>	
KL500	De Opdrachtnemer dient de ligging van de Kabels en Leidingen Derden Categorie 1 te handhaven.	KL010
4.2.5	<i>Afstemmen Kabels en Leidingen Derden Categorie 2</i>	
KL600	De Opdrachtnemer dient bij het verrichten van zijn Werkzaamheden de afspraken in acht te nemen die de Opdrachtgever heeft gemaakt met betrekking tot de verlegging, verwijdering of permanente bescherming van de Kabels en Leidingen Derden Categorie 2.	KL010
KL610	De Opdrachtnemer dient, namens de Opdrachtgever, alle Werkzaamheden welke noodzakelijk zijn voor het goed verlopen van het kabels- en leidingenproces van leggen, verleggen, verwijderen of permanent beschermen van Kabels en Leidingen Derden categorie 2, af te stemmen met de kabels- en leidingenbeheerders en overig betrokkenen in deze, waaronder en zo nodig het maken van nadere afspraken.	KL600

KL620	De Opdrachtnemer dient het verrichten van de Werkzaamheden af te stemmen met degenen die de Kabels en Leidingen Derden Categorie 2 feitelijk verleggen, verwijderen of permanent beschermen.	KL600
B-KL630	De vergoedingen aan de kabel- en leidingbeheerders voor de verlegging, verwijdering en permanente bescherming van de Kabels en Leidingen Derden Categorie 2 komen voor rekening van de Opdrachtgever.	KL600
4.2.6	<i>Aanpassen Kabels en Leidingen Derden Categorie 3</i>	
KL700	Indien verlegging, verwijdering of permanente bescherming van een Kabel of Leiding Derden Categorie 3 noodzakelijk is in verband met de Werkzaamheden of de daaruit resulterende beheersituatie, dient de Opdrachtnemer tijdig een Verzoek tot Aanpassing op te stellen en ter ondertekening aan de Opdrachtgever voor te leggen. Binnen 15 werkdagen na ontvangst kan de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer laten weten dat hij het Verzoek tot Aanpassing weigert te ondertekenen. Weigering kan echter alleen indien niet voldaan wordt aan de in KL730 genoemde voorwaarden.	KL010
KL710	De Opdrachtnemer dient na het Verzoek tot Aanpassing met de kabel- of leidingbeheerder tijdig overeenstemming te bereiken over de inhoud van de Projectovereenstemming. Dit dient te geschieden namens de Opdrachtgever, onder het voorbehoud van diens goedkeuring. Indien de Opdrachtnemer ondanks voldoende inspanningen niet tot een akkoord met de kabel- of leidingbeheerder kan komen, dan kan hij om assistentie van de Opdrachtgever vragen.	KL010
KL720	De bereikte Projectovereenstemming dient ter ondertekening aan de Opdrachtgever te worden voorgelegd. Binnen 15 werkdagen na ontvangst kan de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer laten weten dat hij de Projectovereenstemming weigert te ondertekenen. Weigering kan echter alleen indien niet voldaan wordt aan de in KL730 genoemde voorwaarden.	KL710
KL730	Het Verzoek tot Aanpassing en de Projectovereenstemming dienen te voldoen aan de volgende voorwaarden: 1. ze zijn duidelijk en volledig (inclusief bijlagen); 2. ze zijn in overeenstemming met de Regelingen inzake Kabels en Leidingen Derden; 3. de vermelde technische oplossing is in overeenstemming met de vigerende NEN-normen; 4. de vermelde technische oplossing doet geen afbreuk aan de in de Waterwet en/of Wet beheer rijkswaterstaatswerken genoemde belangen (bescherming, doelmatig en veilig gebruik, verruiming en wijziging van de waterstaatswerken).	KL700 KL720
KL740	De vergoedingen aan de kabel- en leidingbeheerders voor de verlegging, verwijdering en permanente bescherming van de Kabels en Leidingen Derden Categorie 3 komen voor rekening van de Opdrachtgever.	KL700

KL750	De Opdrachtnemer mag niet eerder beginnen met Werkzaamheden waarvoor een verlegging, verwijdering of permanente bescherming van een Kabel of Leiding Derden Categorie 3 noodzakelijk is, dan nadat daarvoor een Projectovereenstemming is gesloten.	KL700
KL760	De Opdrachtnemer dient bij het verrichten van deze Werkzaamheden de afspraken in acht te nemen die zijn vastgelegd in de desbetreffende Projectovereenstemming.	KL750
KL770	De Opdrachtnemer dient het verrichten van de Werkzaamheden af te stemmen met diegenen die de Kabels en Leidingen Derden Categorie 3 feitelijk verleggen, verwijderen of permanent beschermen.	KL700

4.3 Communiceren met derden (CD)

CD010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot communicatie met derden zo publieksvriendelijk mogelijk te verrichten en een zo goed mogelijke (lange termijn) relatie met betrokkenen na te streven.	OM010
-------	--	-------

B-CD020	De Opdrachtgever is verantwoordelijk voor publiekscommunicatie.	CD010
---------	---	-------

Publiekscommunicatie heeft als doel een zichtbaar en herkenbaar Rijkswaterstaat neer te zetten en op uniforme wijze eenduidige informatie over Rijkswaterstaat, de Werkzaamheden en de daardoor veroorzaakte hinder te verstrekken.

Publiekscommunicatie richt zich onder andere op de volgende doelgroepen:

1. potentiële weg- en vaarweggebruikers;
2. omwonenden (bewoners, bedrijven en instellingen van aan- en omliggende wijken, dorpen en gemeenten) welke mede omvatten de doelgroepen als bedoeld in B-CD030;
3. belangengroepen.

Voor publiekscommunicatie wordt gebruik gemaakt van onder andere de volgende communicatiemiddelen:

1. online en offline informatie volgens de huisstijl, zoals mailings, factsheets, publicaties, advertenties, berichten aan de scheepvaart, websites zoals www.rijkswaterstaat.nl en www.vanAanaarBeter.nl;
2. overige communicatiemiddelen, zoals: evenementen, excursies, informatiebijeenkomsten en beantwoorden van vragen welke bij Rijkswaterstaat zijn geuit.

B-CD030	De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor bouwcommunicatie.	CD010
---------	---	-------

Bouwcommunicatie heeft als doel het afstemmen (onderling aanpassen van activiteiten of plannen) van de Werkzaamheden met de doelgroepen voor bouwcommunicatie en het informeren van weg- en vaarweggebruikers tijdens de Werkzaamheden.

Bouwcommunicatie richt zich onder andere op de volgende doelgroepen:

1. daadwerkelijke gebruikers van de betreffende weg of vaarweg;

2. bewoners van direct aanliggende percelen;
3. bedrijven en instellingen van direct aanliggende percelen;
4. hulpverleningsdiensten;
5. gemeenten;
6. provincies;
7. weg- en vaarwegbeheerders;
8. brandstofverkooppunten.

Voor bouwcommunicatie wordt gebruik gemaakt van onder andere de volgende communicatiemiddelen:

1. vooraankondigingsborden;
2. tekstwagens;
3. mobiele DRIP's;
4. informatieborden.

4.3.1 *Communiceren met betrokkenen*

CD100	De Opdrachtnemer dient de bouwcommunicatie, waaronder het doel, de doelgroepen en de communicatiemiddelen nader af te stemmen met de Opdrachtgever.	CD010
CD110	De Opdrachtnemer dient de doelgroepen voor bouwcommunicatie juist en tijdig te informeren over de Werkzaamheden en de directe gevolgen daarvan voor die doelgroepen.	CD010
CD120	Indien hinder wordt veroorzaakt voor de doelgroepen van bouwcommunicatie, dient de Opdrachtnemer voorafgaand aan de Werkzaamheden deze Werkzaamheden af te stemmen met de betreffende doelgroepen en hiervan melding te maken aan de Opdrachtgever.	CD010
CD130	De Opdrachtnemer dient een sleutelfunctionaris te benoemen die verantwoordelijk is voor de Werkzaamheden met betrekking tot communicatie met derden.	CD010 PM120

4.3.2 *Verstrekken van informatie en verlenen van assistentie*

CD200	De Opdrachtnemer dient op verzoek van de Opdrachtgever tijdig alle benodigde informatie te verstrekken en assistentie te verlenen die de Opdrachtgever nodig heeft voor publiekscommunicatie.	CD010 IN010
CD210	Indien hinder wordt veroorzaakt voor de doelgroepen voor publiekscommunicatie, dient de Opdrachtnemer dit ten minste 6 weken voorafgaand aan de betreffende Werkzaamheden te melden aan de Opdrachtgever.	CD200
CD220	De Opdrachtnemer dient bij de melding de benodigde definitieve informatie ten behoeve van de publiekscommunicatie te verstrekken.	CD210

CD230	De Opdrachtnemer dient bij afwijkingen in de verstrekte informatie aan de Opdrachtgever en/of aan de doelgroepen voor bouwcommunicatie terstond deze afwijkingen aan hen te melden en hen terstond te voorzien van de juiste informatie en de ingezette communicatiemiddelen (onder andere vooraankondigingsborden, tekstwagens, mobiele DRIP's, informatieborden) daarop aan te passen.	CD110 CD200
CD240	De Opdrachtnemer dient indien mogelijk en passend binnen de Werkzaamheden medewerking te verlenen aan excursies en evenementen en de daarvoor benodigde voorzieningen te treffen.	CD200
4.3.3	<i>Onderhouden contacten met media</i>	
CD300	Alle (pers)contacten met de media aangaande de Werkzaamheden worden verzorgd door de Opdrachtgever. Vragen van de media over het Werk, de Werkzaamheden of algemene vragen over het rijkswegen- en rijksvaarwegennet dient de Opdrachtnemer door te spelen aan de Opdrachtgever. De Opdrachtgever zorgt voor de verdere afhandeling.	CD010
4.3.4	<i>Organiseren van evenementen</i>	
CD400	Het organiseren van evenementen, waaronder officiële handelingen, is voorbehouden aan de Opdrachtgever. Het organiseren van evenementen door de Opdrachtnemer is niet toegestaan, tenzij hiervoor vooraf een schriftelijk voorstel is geaccepteerd.	CD010
4.3.5	<i>Publicaties en reclame-uitingen</i>	
CD500	Het is de Opdrachtnemer niet toegestaan informatie en/of communicatiemiddelen die tot de verantwoordelijkheid van de Opdrachtgever behoren, zelf te verspreiden, te publiceren of in te zetten tenzij met voorafgaande instemming van de Opdrachtgever.	CD010
CD510	Het is de Opdrachtnemer niet toegestaan om reclame-uitingen binnen het Areaal te plaatsen, tenzij hiervoor vooraf een schriftelijk voorstel is geaccepteerd.	CD010
4.3.6	<i>Afhandelen klachten van derden</i>	
CD600	De Opdrachtnemer dient klachten van derden betreffende de Werkzaamheden, die direct of via de Opdrachtgever worden geuit aan de Opdrachtnemer, binnen een redelijke termijn af te handelen.	CD010
CD610	De Opdrachtnemer dient klachten van derden, welke direct zijn geuit aan de Opdrachtnemer, terstond te melden op het algemene servicenummer van Rijkswaterstaat, te weten 0800-8002, of een daarvoor in de plaats tredend servicenummer.	CD600

CD620	De Opdrachtnemer dient met bekwame speed, doch uiterlijk binnen 2 werkdagen na het uiten van een klacht, aan de Opdrachtgever te melden welke maatregelen hij treft ten einde de oorzaak van de klacht te verhelpen. De Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever terstond te voorzien van informatie over actuele vorderingen/verandering van het afhandelen van de klacht. De Opdrachtgever zorgt voor terugkoppeling richting de melder, waarbij de Opdrachtnemer de Opdrachtgever voorziet van benodigde informatie.	CD600
-------	---	-------

4.4 Verkeersmanagement wegen (VM)

VM010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot verkeersmanagement te verrichten, zodanig dat veiligheid en minimale verkeershinder zijn gewaarborgd.	OM010
-------	--	-------

4.4.1 Beschrijven verkeersmanagement

VM100	Indien Werkzaamheden vallen binnen hinderklasse 1 tot en met 4, dient de Opdrachtnemer een verkeersmanagementplan, waarmee de Opdrachtnemer bewerkstelligt dat veiligheid en minimale verkeershinder zijn gewaarborgd, ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	VM010 PM120
VM110	De Opdrachtnemer dient in het verkeersmanagementplan ten minste het volgende te beschrijven: 1. het proces verkeersmanagement; 2. een uitwerking van de projectorganisatie met betrekking tot verkeersmanagement; 3. de relatie met de planning; 4. de wijze waarop de Werkzaamheden in hinderklassen en hindercategorieën worden ingedeeld op basis van onderstaande tabel "Hindercategoriematrix wegwerkzaamheden"; 5. de communicatie met de Opdrachtgever, gebaseerd op de minimale communicatietermijnen volgens tabel "Communicatietermijnen per hindercategorie"; 6. de communicatie met de doelgroep voor bouwcommunicatie.	VM100

Hindercategoriematrix op basis van hinderklasse en aantal gehinderden						
		≤ 1000	≤ 10.000	≤ 100.000	≤ 1.000.000	> 1.000.000
Hinderklasse 0: Geen hinder	-					
Hinderklasse 1: Kleine hinder	Geen file: vertraging < 5 minuten	E	E	D	C	B
Hinderklasse 2: Matige hinder	5 tot 10 minuten vertraging door file of omrijden	D	D	C	C	B
Hinderklasse 3: Grote hinder	10 tot 30 minuten vertraging door file of omrijden	C	C	B	A	A
Hinderklasse 4: Zeer grote hinder	> 30 minuten vertraging door file of omrijden	C	B	B	A	A

Tabel Hindercategoriematrix wegwerkzaamheden

Hindercategorie	Minimale communicatietermijn
A	26 weken
B	13 weken
C	6 weken
D	12 werkdagen
E	n.v.t.

Tabel Communicatietermijnen per hindercategorie

4.4.2 Beschrijven fasering verkeersmaatregelen

VM200	De Opdrachtnemer dient voor de hindercategorie A, B en C een faseringsplan verkeersmaatregelen, waarmee de Opdrachtnemer bewerkstelligt dat met de voorgenomen fasering van de verkeersmaatregelen de veiligheid en minimale verkeershinder zijn gewaarborgd, ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	VM100 PM120
VM210	De Opdrachtnemer dient in zijn faseringsplan verkeersmaatregelen per fase ten minste het volgende te beschrijven: - het doel van de fase; - de beschrijving op hoofdlijnen van de toe te passen verkeersmaatregelen; - globale berekeningen van de extra reistijden en mogelijke vertragingen voor het om te leiden verkeer, waarbij rekening is gehouden met de verkeersintensiteiten en capaciteiten van het wegennet waarop de maatregelen betrekking hebben inclusief eventuele omleidingen en adviesroutes; - een globale risico-inventarisatie met betrekking tot: verkeersveiligheid, de doorstroming van het verkeer, uitloop van Werkzaamheden, hinderbetrouwbaarheid, sociale en maatschappelijke overlast, transport van gevaarlijke stoffen, bijzonder transport en de bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten rond afgesloten rijbanen en omleidingsroutes. Eén en ander inclusief de bijbehorende maatregelen om de risico's weg te nemen, te beperken of te beheersen; - een globale uitwerking van de afstemming ter zake te treffen verkeersmaatregelen, in te stellen omleidingsroutes e.d. met andere	VM200

- Rijkswaterstaatonderdelen, hulpverleningsdiensten en ziekenhuizen, wegbeheerders, brandstofverkooppunten, relevante nevenopdrachtnemers en overige belanghebbenden;
6. berekeningen waaruit blijkt dat bestaande kunstwerken in de tijdelijke situatie ten minste blijven voldoen aan het bestaande constructieve veiligheidsniveau;
 7. een globaal inzicht in de aanvoer-, afvoer- en omleidingsroutes (ook voor massa- en volumetransporten en transport gevaarlijke stoffen).

4.4.3 Slot aanvraag

VM300	Indien de Opdrachtnemer een of meerdere Slot's, al dan niet gereserveerd door de Opdrachtgever, nodig heeft voor zijn Werkzaamheden, dient hij deze gemotiveerd aan te vragen bij en vast te laten stellen door de Opdrachtgever, zodanig dat de Opdrachtgever tijdig is geïnformeerd en de wegbeheerder Slot's tijdig kan opnemen in de landelijke planning.	VM100
B-VM310	Een Slot is een project specifieke periode waarbinnen Rijkswaterstaat het acceptabel acht dat capaciteit aan een specifiek gedeelte van het wegennet wordt onttrokken voor Werkzaamheden met een hindercategorie A, B of C.	VM300
B-VM320	Indien de Opdrachtgever Slot's heeft gereserveerd, zijn deze opgenomen in een tabel Slot's in bijlage E "Slot's" bij de Vraagspecificatie.	VM300
VM330	De Opdrachtnemer dient een Slot zo spoedig mogelijk aan te vragen bij de Opdrachtgever, doch uiterlijk, in geval van: 1. hindercategorie A: 29 weken voor aanvang verkeersmaatregelen; 2. hindercategorie B: 15 weken voor aanvang verkeersmaatregelen; 3. hindercategorie C: 8 weken voor aanvang verkeersmaatregelen.	VM300
VM340	De Opdrachtnemer dient in zijn Slot aanvraag ten minste het volgende te beschrijven: 1. een afweging tussen verkeershinder en de Werkzaamheden waarom een Slot noodzakelijk wordt geacht; 2. de indeling van de Slot's in hinderklassen en hindercategorieën op basis van de tabel Hindercategoriematrix wegwerkzaamheden; 3. onderbouwde berekeningen van de extra reistijden en mogelijke vertragingen voor het om te leiden verkeer, waarbij rekening is gehouden met de verkeersintensiteiten en capaciteiten van het wegennet waarop de maatregelen betrekking hebben inclusief eventuele omleidingen en adviesroutes; 4. een risico-inventarisatie met betrekking tot: verkeersveiligheid, de doorstroming van het verkeer, uitloop van Werkzaamheden, hinderbetrouwbaarheid, sociale en maatschappelijke overlast, transport van gevaarlijke stoffen, bijzonder transport en de bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten rond afgesloten rijbanen en omleidingsroutes. Eén en ander inclusief de bijbehorende maatregelen om de risico's weg te nemen, te beperken of te beheersen; 5. een uitwerking van de afstemming ter zake te treffen verkeers-	VM330

	maatregelen, in te stellen omleidingsroutes e.d. met andere Rijks-waterstaatonderdelen, hulpverleningsdiensten en ziekenhuizen, wegbeheerders, brandstofverkooppunten, relevante nevenopdrachtnemers en overige belanghebbenden; 6. inzicht in de aanvoer-, afvoerroutes en omleidingsroutes (ook voor massa- en volumetransporten en transport gevaarlijke stoffen); 7. extra adviesroutes.	
B-VM350	De wegbeheerder verwerkt de vastgestelde Slot's in programma SPIN. De Opdrachtnemer krijgt van de wegbeheerder vanuit SPIN een of meerdere fasenummers.	VM330
4.4.4	<i>Beschrijving verkeersmaatregelenplan</i>	
VM400	De Opdrachtnemer dient een verkeersmaatregelenplan, waarmee de Opdrachtnemer bewerkstelligt dat met de te plaatsen verkeersmaatregel de veiligheid en minimale verkeershinder zijn gewaarborgd, ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	VM200
VM410	De Opdrachtnemer dient in zijn verkeersmaatregelenplan de verkeersmaatregelen en per verkeersmaatregel ten minste het volgende in detail te beschrijven: 1. een beschrijving van de toe te passen verkeersmaatregel inclusief het fasennummer dat is verstrekt door de wegbeheerder; 2. de afweging tussen de benodigde ruimte voor de Werkzaamheden en de resterende verkeersruimte inclusief beschrijving van de Werkzaamheden; 3. een duidelijke situatietekening in kleur, inclusief alle relevante te plaatsen, aan te passen en/of te verwijderen bebording, bebakening en markering; 4. de tekst op de tekstwagens, omleidingsborden, DRIP's en vooraankondigingsborden; 5. de locaties van de te plaatsen routenummer- en pijlborden; 6. het relevante horizontale en verticale alignement en dwarsprofielen; 7. de in- en uitritten ten behoeve van het werkverkeer; 8. telefoonnummers betrokken/relevante contactpersonen; 9. begintijd / -datum en eindtijd / -datum per aangevraagde verkeersmaatregel; 10. een uitwerking van de bewegwijzering ten behoeve van het aanduiden van omleidingsroutes in verband met afsluitingen; 11. schriftelijke goedkeuringen of verklaringen van geen bezwaar van de betrokken wegbeheerders voor het toepassen van de verkeersmaatregel.	VM400
VM420	Indien Werkzaamheden vallen in hindercategorie A, B, C of D, dient de Opdrachtnemer zijn verkeersmaatregelenplan uiterlijk de termijn voor concept verkeersmaatregelenplan volgens tabel "Termijnen verkeersmaatregelenplan per hindercategorie" voorafgaande aan de betreffende Uitvoeringswerkzaamheden, ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	VM010

VM430 Indien Werkzaamheden vallen in hindercategorie A, B, C of D, dient de Opdrachtnemer te bewerkstelligen dat zijn verkeersmaatregelenplan uiterlijk de termijn voor definitieve verkeersmaatregelenplan volgens tabel "Termijnen verkeersmaatregelenplan per hindercategorie" voorafgaande aan de betreffende Uitvoeringswerkzaamheden door de Opdrachtgever is geaccepteerd.

VM420

B-VM440 Indien een beschrijving van een verkeersmaatregel is geaccepteerd, behoudt de Opdrachtgever zich het recht voor, in geval van uitlopende en noodzakelijke werkzaamheden op het (parallele) netwerk in hinderklasse 2 of hoger én vanaf hindercategorie C, de Acceptatie daarvan in te trekken tot het moment waarop de helft van de in de Tabel "Communicatietermijnen per hindercategorie" genoemde minimale communicatietermijn voorafgaande aan de aanvang van de Werkzaamheden is verstreken. Dit geeft de Opdrachtnemer geen recht op bijbetaling of schadevergoeding. De Opdrachtgever neemt in dat geval het initiatief tot het voorstellen van een nieuwe uitvoeringsperiode.

VM430

Hindercategorie	Termijn concept verkeersmaatregelenplan	Termijn definitieve verkeersmaatregelenplan
A	18 weken	6 weken
B	11 weken	6 weken
C	8 weken	6 weken
D	6 weken (als maatregel in SPIN)	4 weken
E	n.v.t.	n.v.t.

Tabel Termijnen verkeersmaatregelenplan per hindercategorie

4.4.5 Beschrijven incidentmanagement

VM500 Indien Werkzaamheden vallen in hindercategorie A, B of C, dient de Opdrachtnemer de beschrijving van de processen met betrekking tot incidentmanagement ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. Met de beschrijving dient de Opdrachtnemer te bewerkstelligen dat een drastische verkorting van files, ontstaan door ongelukken en pechgevallen, wordt gerealiseerd met technische maatregelen en door optimale samenwerking tussen hulpverleners.

VM100
PM120

VM510 De Opdrachtnemer dient ten minste het volgende te beschrijven:

1. coördinatie en opschalingsmodel;
2. 24 uur bereik- en beschikbaarheid uitvoerder Werkzaamheden;
3. bereikbaarheid per wegvak t.b.v. hulpverleningsdiensten;
4. aanvoer- en afvoerroutes hulpverleningsdiensten;
5. informatie weggebruiker (inzet extra tekstwagens en teksten op DRIP's).

VM500

4.4.6 Richtlijnen, certificaten en ontheffingen voor verkeersmaatregelen

VM600 De Opdrachtnemer dient bij het plannen en toepassen (waaronder ontwerpen, plaatsen, in stand houden, verwijderen) van verkeersmaatregelen te voldoen aan:

1. de CROW-publicatie 516 "Beleid en proces veilig werken aan wegen", 515 "Specificaties voor Materiaal en Materieel" inclusief errata

VM010

	tum en 976 "Omleidingen en tijdelijke bewegwijzering"; 2. bij autosnelwegen: de CROW-publicatie 514 "Maatregelen op autosnelwegen - Werk in uitvoering 96a", inclusief errata; 3. bij overige (rijks)wegen: de CROW-publicatie 517 "Maatregelen op niet-autosnelwegen - Werk in uitvoering 96b"; 4. bijlage U "Informatievoorziening ter plaatse bij verkeersmaatregelen ten behoeve van wegwerkzaamheden" bij de Vraagspecificatie; 5. de richtlijnen en eisen van overige wegbeheerders met betrekking tot verkeersmanagement op het onderliggende wegennet.	
VM610	De Opdrachtnemer, dan wel zelfstandige hulppersoon die belast is met Werkzaamheden met betrekking tot verkeersmaatregelen, dient in het bezit te zijn van een bewijs van geschiktheid ten aanzien van de aan te wenden kennis en kunde inzake het treffen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering.	VM010
VM620	Indien de Opdrachtnemer, dan wel zelfstandig hulppersoon, niet in het bezit is van voornoemd bewijs van geschiktheid, dienen alle hulppersonen die belast zijn met Werkzaamheden met betrekking tot verkeersmaatregelen in het bezit te zijn van het opleidingscertificaat "Verkeersmaatregelen BRL9101" of een certificaat van een gelijkwaardige opleiding.	VM610
VM630	De Opdrachtnemer dient in dat geval aan te geven hoe in te zetten kennis en kunde gewaarborgd worden tijdens de Ontwerp- en de Uitvoeringswerkzaamheden.	VM620
VM640	De Opdrachtnemer dient zorg te dragen dat hulppersonen, die betrokken zijn bij de Werkzaamheden aan en/of langs een rijksweg, in het bezit zijn van een geldige, vanwege de wegbeheerder door de Opdrachtgever te verstrekken verklaring. Met deze verklaring wordt ontheffing verleend van artikelen van het Wegenverkeersreglement en het "Reglement verkeersregels en verkeerstekens", voor zover noodzakelijk voor de Uitvoeringswerkzaamheden.	VM010
4.4.7	<i>Uitgangspunten voor verkeersmanagement</i>	
VM700	De Opdrachtnemer mag geen capaciteit aan het wegennet onttrekken buiten de vastgestelde werkbare uren (WBU), venstertijden afsluitingen (VTA), werkvensters en/of Slot's. Het opbouwen of afbreken van een verkeersmaatregel wordt ook gezien als het onttrekken van capaciteit.	VM010
VM705	Indien de Opdrachtnemer mogelijkheid ziet de aan de Overeenkomst ten grondslag liggende uitgangspunten ten aanzien van verkeersmanagement te verbeteren, dient de Opdrachtnemer gemotiveerde voorstellen tot Wijziging welke strekken tot een totale vermindering van de totale verkeershinder (waaronder hinderbeleving) ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. Ten aanzien van de door de Opdrachtgever vastgestelde WBU, VTA, werkvensters en Slot's kan vroegtijdig een voorstel tot Wijziging worden ingediend als daardoor verkeershinder geminimaliseerd kan wor-	VM700

den. Het afwijzen van voorstellen tot Wijziging geeft de Opdrachtnemer geen recht op bijbetaling of schadevergoeding.

B-VM710	De Opdrachtgever heeft WBU, VTA en werkvensters vastgesteld welke zijn opgenomen in een tabel WBU, VTA en werkvensters in bijlage D "Werkbare Uren (WBU), Venstertijden Afsluitingen (VTA) en werkvensters" bij de Vraagspecificatie.	VM700
B-VM715	De WBU zijn door Rijkswaterstaat vooraf bepaalde periodes (momenten/tijdstippen) waarin tussen bepaalde begin- en eindpunten rij- en/of vluchtstroken aan het wegennet onttrokken kunnen worden voor Werkzaamheden, waarbij maximaal hinderklasse 1 kan ontstaan.	B-VM710
VM720	De VTA zijn door Rijkswaterstaat onafhankelijk van een specifiek project bepaalde en tussen aangegeven begin- en eindpunten vastgestelde periodes, waarbinnen Rijkswaterstaat het acceptabel acht dat een specifiek weggedeelte (zoals toe- en afritten, verbindingswegen en tunnels) afgesloten mag worden voor Werkzaamheden die ten hoogste in hindercategorie D vallen.	B-VM710
B-VM730	Werkvensters zijn door de Opdrachtgever vooraf bepaalde periodes (momenten/tijdstippen), aansluitend aan de voor dat weggedeelte vastgestelde WBU, waarin tussen bepaalde begin- en eindpunten de wegcapaciteit kan worden teruggebracht tot één rijstrook en waarbij maximaal 15 minuten vertraging optreedt. Deze maatregelen worden qua flankerende maatregelen altijd als hinderklasse 1 beschouwd, maar moeten in de aanvraag wel als hinderklasse 2 worden aangevraagd.	B-VM710
VM740	De Opdrachtnemer mag alleen werkvensters gebruiken als het totale aantal WBU dat erop volgt wordt benut voor de te verrichten Werkzaamheden.	VM700
VM750	De Opdrachtnemer mag tijdens de werkvensters geen rijdende afzettingen toepassen.	VM740
B-VM760	De WBU, VTA en werkvensters worden jaarlijks geactualiseerd en per 1 oktober voor het volgend kalenderjaar vastgesteld en gepubliceerd dan wel aan de Opdrachtnemer verstrekt.	B-VM710
VM770	De Opdrachtnemer dient rekening te houden met een jaarlijkse gemiddelde afname van de WBU, VTA en werkvensters van: ▪ 5% in de percelen Midden en West; ▪ 2% in het perceel Zuid-Oost.	B-VM760
VM780	Wijzigingen van de WBU, VTA en werkvensters geven de Opdrachtnemer in beginsel geen recht op bijbetaling of schadevergoeding tenzij de Opdrachtnemer aantoont dat de afname van de WBU en/of werkvensters meer bedraagt dan het genoemde percentage. In dat geval dient de Opdrachtnemer uiterlijk binnen 2 maanden na publicatie van de WBU een motivering voor een kostenvergoeding in de zin van § 44 UAV-GC 2005 in te dienen bij de Opdrachtgever.	VM770

B-VM790	Indien de Opdrachtnemer buiten de overeengekomen WBU, VTA, werkvensters en Slot's toch capaciteit aan het wegennet onttrekt, zal per geval en per 15 minuten een boete worden opgelegd van € 10.000,=.	VM700
---------	--	-------

4.4.8 Plaatsen informatieborden

VM800	De Opdrachtnemer dient, bij afsluiting van een rijbaan of verbindingsweg (toe- of afrit), 2 weken voorafgaande aan de betreffende Werkzaamheden, vooraankondigingsborden te plaatsen en deze direct na afloop van de betreffende Werkzaamheden te verwijderen.	VM010
-------	--	-------

B-VM810	De Opdrachtnemer dient, direct voorafgaande aan de betreffende Werkzaamheden, ter plaatse van elke verkeersmaatregel en indien sprake is van de hierna volgende situaties, tekstwagens en/of informatieborden te plaatsen en deze direct na afloop van de betreffende Werkzaamheden te verwijderen: 1. bij verkeersstops; 2. bij het niet zichtbaar voor de weggebruiker verrichten van Werkzaamheden; 3. bij een vertraging voor de weggebruiker van meer dan 15 minuten.	VM010
---------	--	-------

4.4.9 Aanvragen van een verkeersmaatregel

VM900	De Opdrachtnemer dient de te treffen verkeersmaatregelen voorzien van een fasenummer aan te vragen bij de wegbeheerder met behulp van het programma SPIN. De Opdrachtnemer kan toegang krijgen tot het programma SPIN door een verzoek in te dienen bij de wegbeheerder.	VM400
-------	--	-------

VM910	De Opdrachtnemer dient uiterlijk 12 werkdagen voor de week van uitvoering de verkeersmaatregel in SPIN te hebben aangevraagd.	VM900
-------	---	-------

B-VM920	De Opdrachtnemer ontvangt uiterlijk de tweede vrijdag voor de week van uitvoering bericht of toestemming wordt verleend voor de te treffen verkeersmaatregelen inclusief het betreffende aanvraagnummer uit SPIN van de wegbeheerder. De wegbeheerder stemt voorts intern af met de verkeerscentrale.	VM910
---------	---	-------

B-VM930	Een aanvraag voor een verkeersmaatregel wordt binnen de totale verkeersmaatregelenplanning voor het netwerk beoordeeld op te verwachten hinder voor de weggebruiker. Zo kunnen door omleidingsroutes, evenementen, overige verkeersmaatregelen, vakantieperioden etc. de intensiteiten op specifieke locaties tijdelijk sterk afwijken van de intensiteiten op basis waarvan de WBU en werkvensters zijn berekend.	B-VM920
---------	--	---------

Vraag Indien er sprake is van niet voorziene verkeersonveilige omstandigheden, kan de Opdrachtnemer, in aanvulling op en in afwijking van het-geen is bepaald, direct een urgente verkeersmaatregel aanvragen bij de verkeerscentrale. De Opdrachtnemer dient voor het plaatsen daar-van afhankelijk van de locatie toestemming te vragen bij de Verkeers-centrale Zuid Nederland, telefonisch bereikbaar onder nummer 040-2809550 of Verkeerscen-

trale Noordoost Nederland, telefonisch bereikbaar onder nummer 026-4834311.

Het niet instemmen door de verkeerscentrale met een aangevraagde urgente verkeersmaatregel geeft de Opdrachtnemer geen recht op bijbetaling of schadevergoeding.

In eis VM940 wordt gesteld dat bij niet voorzien verkeersonveilige omstandigheden een urgente verkeersmaatregel rechtstreeks bij de verkeerscentrale moet worden aangevraagd. Verderop is te lezen dat als de verkeerscentrale daarmee niet instemt er geen schadevergoeding wordt gegeven. Een urgente storing zonder verkeersmaatregel afhandelen mag niet.

Als de verkeerscentrale niet instemt met de voorgestelde verkeersmaatregel blijft de onveilige situatie vooralsnog gehandhaafd en kan het tijdelijk herstel niet starten en komt de beschikbaarheid in gevaar.

Hoe te handelen bij de weigering van de verkeerscentrale van een voorgestelde verkeersmaatregel?

Antwoord In een dergelijk geval dient een escalatie ingezet te worden via Rijkswaterstaat ZN A Wegen projectteam PCD 3.2

VM940	Indien er sprake is van niet voorziene verkeersonveilige omstandigheden, kan de Opdrachtnemer, in aanvulling op en in afwijking van hetgeen is bepaald, direct een urgente verkeersmaatregel aanvragen bij de verkeerscentrale. De Opdrachtnemer dient voor het plaatsen daarvan afhankelijk van de locatie toestemming te vragen bij de Verkeerscentrale Zuid Nederland, telefonisch bereikbaar onder nummer 040-2809550 of Verkeerscentrale Noordoost Nederland, telefonisch bereikbaar onder nummer 026-4834311.
Het niet instemmen door de verkeerscentrale met een aangevraagde urgente verkeersmaatregel geeft de Opdrachtnemer geen recht op bijbetaling of schadevergoeding.	VM010
VM950	Indien een urgente verkeersmaatregel wordt getroffen, dient de Opdrachtnemer dit aan de Opdrachtgever te melden.	VM940
4.4.10	<i>Annuleren van een verkeersmaatregel</i>	
VM1000	Indien de Opdrachtnemer een door hem aangevraagde en door de wegbeheerder toegestane verkeersmaatregelen wenst te annuleren, dient de Opdrachtnemer het verzoek voorzien van een deugdelijke motivering uiterlijk om 14.00 uur op de dag voorafgaand aan het begintijdstip van de geplande verkeersmaatregel voor te leggen aan de wegbeheerder.
In geval van weekendwerkzaamheden vanaf hindercategorie C geldt een tijdstip van uiterlijk donderdag om 12.00 uur.	VM900

B- VM1010	In geval van annulering van verkeersmaatregelen zullen de door de Opdrachtgever gemaakte kosten ten aanzien van (de communicatie van) de geannuleerde verkeersmaatregelen alsmede extra gemaakte kosten worden verhaald, tenzij de Opdrachtnemer aantoont dat er sprake is van aan hem niet verwijtbare oorzaken die ten grondslag liggen aan het verzoek tot annulering.	VM1000
<i>4.4.11 Aanvragen van verkeersstops</i>		
VM1100	Indien de Opdrachtnemer een verkeersstop, zijnde een verkeersmaatregel waarbij het verkeer wordt stilgezet, wenst aan te vragen, dient dit te geschieden via het programma SPIN .	VM400 VM900
VM1110	De Opdrachtnemer dient bij het aanvragen van een verkeersstop voldoende te motiveren waarom de verkeersstop noodzakelijk is.	VM1100
VM1120	Een verkeersstop is niet toegestaan, tenzij: 1. een verkeersmaatregel waarbij het verkeer uiterst links rijdt omgezet moet worden naar uiterst rechts, of vice versa en waarbij tevens òf: a. deels losliggend materiaal in het werkvak niet voor het omzetten van het verkeer kan worden verwijderd; òf b. een rijstrook vanwege uitgevoerde Werkzaamheden nog niet bereden mag worden; 2. Werkzaamheden aan een object (boven de rijbaan) zodanig moeten worden uitgevoerd dat de verkeersveiligheid van de weggebruiker/wegwerker in het geding is; 3. de file van de vorige verkeersstop op het traject voor de locatie van de verkeersstop is opgelost.	VM1100
B- VM1130	Een verkeersstop mag alleen worden uitgevoerd door de politie of een weginspecteur die daarvoor bevoegd is.	VM1100
B- VM1140	Een verkeersstop mag in geen geval langer duren dan 15 minuten. Bij uitloop van Werkzaamheden waarbij de genoemde termijn van 15 minuten wordt overschreden, is de Opdrachtgever gerechtigd de verkeersstop te beëindigen. De Opdrachtnemer kan hieraan geen recht op bijbetaling of schadevergoeding ontlenen.	VM1100
VM1150	De Opdrachtnemer dient er rekening mee te houden dat een aangevraagde verkeersstop door bijzondere omstandigheden te laat of niet kan plaatsvinden. De Opdrachtnemer kan hieraan geen recht op bijbetaling of schadevergoeding ontlenen.	VM1100
<i>4.4.12 Uitvoeren van verkeersmaatregelen</i>		
VM1200	De Opdrachtnemer dient ten aanzien van elke te plaatsen verkeersmaatregel direct voor aanvang de begintijd en direct na beëindiging de eindtijd telefonisch te melden aan de verkeerscentrale zoals aangegeven in VM940 onder vermelding van het betreffende aanvraagnummer uit SPIN.	VM400 VM940

B- VM1210	Als begintijd wordt het moment van aanvang van het plaatsen van de verkeersmaatregel op de rijksweg genomen en als eindtijd het tijdstip waarop alle met de betreffende verkeersmaatregel verband houdende materialen en hulpmiddelen van de rijksweg zijn verwijderd en de rijksweg volledig beschikbaar is voor het verkeer.	VM1200
VM1220	Indien de Opdrachtnemer voorziet dat de geplande eindtijd zal worden overschreden, dient de Opdrachtnemer dit, ten behoeve van publiekscommunicatie door de Opdrachtgever, terstond te melden aan de verkeerscentrale.	VM1200
VM1230	De Opdrachtnemer dient tijdens het aan- en/of afmelden van een verkeersmaatregel de nummerherkenning van de telefoon van de Opdrachtnemer aan te hebben staan.	VM1200
B- VM1240	De verkeerscentrale behoudt zich het recht voor het tijdstip van aanvang van het plaatsen van een verkeersmaatregel bij te stellen en om een reeds verleende toestemming voor plaatsen en/of verwijderen van verkeersmaatregelen in te trekken afhankelijk van de actuele verkeersintensiteit en weersomstandigheden.	VM1200
VM1250	De Opdrachtnemer dient het plaatsen van een (niet geplande) tijdelijke snelheidsbeperkende maatregel terstond te melden aan de Opdrachtgever, de verkeerscentrale en de wegbeheerder. Indien een snelheidsbeperkende maatregel is toegepast en voldaan is aan de relevante eisen, kan de snelheidsbeperkende maatregel niet eerder worden opgeheven dan met toestemming van de Opdrachtgever.	VM010
VM1260	Zodra de (niet geplande) tijdelijke snelheidsbeperkende maatregel is opgeheven, dient de Opdrachtnemer dit terstond te melden aan de verkeerscentrale.	VM1250
B- VM1270	De verkeerscentrale zal, voor de aanmelding van Werkzaamheden binnen de WBU voor wegvakken waarop signalering aanwezig is, alleen toestemming tot het treffen van (een) verkeersmaatregelen(en) verlenen indien de gemiddelde snelheid van het verkeer op het betreffende wegvak hoger is dan 70 kilometer per uur en indien het onttrekken van rijstroken aan het betreffende wegvak niet leidt tot een hogere verkeersintensiteit dan 1200 mvt/uur voor de percelen Midden en West, en 1330 mvt/uur voor perceel Zuidoost op elk van de overgebleven rijstroken.	VM1200 VM1250
B- VM1280	De verkeerscentrale zal voor de aanmelding van Werkzaamheden binnen de werkvensters, voor wegvakken waarop signalering aanwezig is, alleen toestemming tot het treffen van (een) verkeersmaatregel(en) verlenen indien de gemiddelde snelheid van het verkeer op het betreffende wegvak hoger is dan 70 kilometer per uur.	VM1200 VM1250

4.5 Verkeersmanagement vaarwegen (VN)

Niet van toepassing

4.6 Omgaan met archeologische waarden (AW)

AW010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot archeologische waarden te verrichten, zodanig dat een beheerste omgang met die archeologische waarden is gewaarborgd.	OM010
AW020	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden met betrekking tot archeologische waarden te verrichten conform de Rijkswaterstaat Brede Afspraak Archeologie (bijlage O bij de Vraagspecificatie).	AW010
AW030	De Opdrachtnemer dient, alvorens met Uitvoeringswerkzaamheden wordt begonnen, een archeologieplan op te stellen en ter kennis te brengen van de Opdrachtgever, conform de Rijkswaterstaat Brede Afspraak Archeologie (bijlage O bij de Vraagspecificatie), dat dient te voldoen aan het gestelde in bijlage P "Programma van Eisen voor uitvoerend archeologisch onderzoek" bij de Vraagspecificatie.	AW020
AW040	De Opdrachtnemer dient de volgende Werkzaamheden te verrichten conform de Rijkswaterstaat Brede Afspraak Archeologie: 1. archeologische graafwerkzaamheden; 2. archeologische begeleiding; 3. treffen van fysieke beschermingsmaatregelen. Voor aanvullende gegevens wordt verwezen naar bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.	AW020

4.7 Omgaan met niet gesprongen conventionele explosieven (NE)

NE010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot niet gesprongen conventionele explosieven te verrichten, zodanig dat een beheerste omgang met die niet gesprongen conventionele explosieven is gewaarborgd.	OM010
NE020	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden te verrichten conform het Systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven (WSCS-OCE).	NE010
NE030	De Opdrachtnemer dient ten minste het volgende te beschrijven: 1. de wijze waarop wordt gehandeld indien er daadwerkelijk een niet gesprongen conventioneel explosief wordt aangetroffen; 2. de preventieve maatregelen ter bescherming van personeel, hulp-personeel en materieel ter voorkoming van gevolgschade; Het in het WSCS-OCE genoemde projectplan dient bij de Opdrachtgever ter informatie te worden ingediend.	NE010
NE040	Niet van toepassing	NE010
NE050	Indien, eventueel mede op grond van detectie door de Opdrachtnemer, een ernstig vermoeden bestaat van aanwezigheid van niet gesprongen conventionele explosieven, dient de Opdrachtnemer met bekwame spoed een melding van dit vermoeden te doen aan de Opdrachtgever en het bevoegd gezag.	NE010
NE060	Indien onverhoopt een niet gesprongen conventioneel explosief wordt aangetroffen, dient de Opdrachtnemer terstond de Opdrachtgever en het bevoegd gezag hiervan in kennis te stellen.	NE010

NE070	De Opdrachtnemer dient zijn medewerking te verlenen aan het ruimen van niet gesprongen conventionele explosieven door de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD).	NE010
-------	--	-------

4.8 Omgaan met flora en fauna

FF010	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot flora en fauna te verrichten, zodanig dat een beheerste omgang met flora en fauna is gewaarborgd.	OM010
-------	--	-------

FF020	De Opdrachtnemer dient de Gedragscode Flora- en faunawet RWS zoals gepubliceerd op www.rws.nl/gedragscode-flora-en-faunawet na te leven.	FF010
-------	--	-------

FF030	Indien de Opdrachtnemer in het kader van de Werkzaamheden flora- en faunagegevens inwint dan dienen de gegevens uiterlijk 6 weken na inwinning te zijn opgenomen in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) met Rijkswaterstaat vermeld als eigenaar.	FF010
-------	---	-------

FF040	De Opdrachtnemer dient, aanvullend op de verplichtingen die voor de Opdrachtnemer, namens Rijkswaterstaat, voortvloeien uit de "onthef-fing houtopstanden Rijkswaterstaat" die in Annex I bij de Vraagspecifi-catie is gevoegd, niet alleen bij oplevering, maar tevens jaarlijks op 1 februari een registratie aan de Opdrachtgever ter kennis te brengen met de hoeveelheid tot dat moment gevelde en de hoeveelheid tot dat moment op dezelfde dan wel op andere gronden herplante houtop-standen.	FF010
-------	---	-------

FF050	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot faunavoorzieningen te verrichten conform de "Richtlijnen voor Inspectie en Onderhoud van Faunavoorzieningen bij Wegen 2006" (bijlage Z bij de Vraagspecificatie).	FF010
-------	--	-------

5 Technisch management (TM)

TM010	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden te verrichten, zodanig dat het Meerjarig Onderhoud, het Werk en de Werkzaamheden, aantoonbaar en traceerbaar voldoen aan de eisen voortvloeiende uit de Overeenkomst.	PM010
B-TM020	In dit hoofdstuk 5 Technisch management is voor de begrippen en de uitwerking aangesloten bij de "Leidraad voor Systems Engineering binnen de GWW-sector".	TM010
B-TM030	Daar waar in de "Leidraad voor Systems Engineering binnen de GWW-sector" en in de Vraagspecificatie Eisen het begrip "(deel)systeem" wordt gehanteerd, wordt in de Vraagspecificatie Proces het begrip "(onderdelen van) het Werk" gehanteerd. Beide begrippen zijn aan elkaar gelijk.	B-TM020
TM040	De Opdrachtnemer dient een sleutelfunctionaris voor technisch management aan te stellen.	VW010 VH010 PM120

5.1 Voorbereiden Meerjarig Onderhoud en Werk (VW)

VW010	De Opdrachtnemer dient voor het Meerjarig Onderhoud en het Werk voorbereidingswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat het resultaat van de voorbereidingswerkzaamheden voldoet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen en uitvoerbaar is.	SM100 TM010
VW020	De Opdrachtnemer dient de voorbereidingswerkzaamheden iteratief en in onderlinge samenhang te verrichten.	VW010

5.1.1 Analyseren

VW100	De Opdrachtnemer dient het Meerjarig Onderhoud en het Werk zodanig te analyseren dat het Functioneren en Presteren en de conditie van (onderdelen van) het Areaal kan worden vastgesteld en optimale keuzes gemaakt kunnen worden in de te verrichten Werkzaamheden, ten minste tot op het NEN niveau, waarop de te verrichten Werkzaamheden noodzakelijk zijn.	VW010
VW110	De analyses dienen ten minste te omvatten: 1. de door de Opdrachtgever gewenste eigenschappen van (onderdelen van) het Areaal en de vertaling hiervan in eisen; 2. de (deel)functies van (de onderdelen van) het Areaal en de vertaling van het daarbij behorende Functioneren en Presteren en de bijbehorende condities in eisen; 3. de risicovolle raakvlakken van het Werk en het Meerjarig Onderhoud en zijn omgeving, en de risicovolle raakvlakken tussen de onderdelen van het Areaal onderling en het Meerjarig Onderhoud, en de vertaling hiervan in eisen; 4. de overige eisen aan (de onderdelen van) het Areaal;	VW100

5. de aan (de onderdelen van) het Areaal gerelateerde risico's en de vertaling hiervan in specificaties van (de onderdelen van) het Areaal.

VW120	De analyses dienen volledig en duidelijk te zijn. Hierbij dienen de uitgangspunten, aannamen en afwegingen te zijn vastgelegd en gemotiveerd. Uitgangspunten dienen traceerbaar te zijn naar hun bron.	VW110
VW130	De Opdrachtnemer dient bij de analyses de uitkomsten van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" (zie § 3.1.2 van de Vraagspecificatie Proces) te betrekken.	VW100 SM200
VW140	De Opdrachtnemer dient voor de risicovolle raakvlakken een raakvlakkenregister op te stellen.	VW100
VW150	In het raakvlakkenregister dient minimaal het volgende te zijn vastgelegd: 1. de Documenten waarin de beheersing van de raakvlakken wordt geschreven; 2. per raakvlak de geïnventariseerde risico's met beheersmaatregelen betreffende het raakvlak.	VW140

5.1.2 *Structureren en alloceren*

VW200	De Opdrachtnemer dient het Werk en het Meerjarig Onderhoud te structureren en eisen te alloceren, zodanig dat overzicht en onderlinge samenhang wordt gecreëerd en de complexiteit wordt beheerst.	VW010
VW210	De Opdrachtnemer dient de structuur van het Werk en het Meerjarig Onderhoud vast te leggen in een objectenboom.	SM100 VW200 CM010
VW220	De objectenboom dient uitgewerkt te worden in object(groep)en, zodanig dat een eenduidige relatie gelegd kan worden tussen een object(groep) en een eis op het niveau waarop de eis wordt geverifieerd.	VW210
VW230	De Opdrachtnemer dient de resultaten van het analyseren, het genereren van oplossingen en identificeren van benodigde Onderhouds- en Uitvoeringswerkzaamheden te alloceren aan de object(groep)en in de objectenboom.	VW200

5.1.3 *Genereren van oplossingen en identificeren Werkzaamheden*

VW300	De Opdrachtnemer dient oplossingen te genereren en benodigde Werkzaamheden te identificeren zodanig dat een oplossing wordt verkregen die optimaal past binnen de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	VW010
VW310	De Opdrachtnemer dient voor (de onderdelen van) het Areaal de gegenereerde oplossingen met benodigde Onderhoudswerkzaamheden te beschrijven als beheerregime en daarbij Taken en Services te onderscheiden, en gegenereerde oplossingen met Uitvoeringswerkzaamheden te beschrijven als Activiteit, waarbij voor beide ten minste is vastgelegd:	VW300

1. de object(groep)en inclusief eisen;
2. de te verrichten Onderhouds- en Uitvoeringswerkzaamheden en verificatie (inclusief de criteria) ten behoeve van handhaven van het dagelijks Functioneren en Presteren van het Areaal;
3. de te verrichten Onderhoudswerkzaamheden en verificatie (inclusief de criteria) ten behoeve van het beheersen van de aangedragen risico's en onderhoudsinterventies;
4. de raakvlakken (tussen oplossingen en/of Werkzaamheden);
5. de gemaakte keuzes inclusief onderbouwing (waaronder de analyses);
6. de integrale veiligheidsrisico's;
7. de toepassing van de minimumeisen ten aanzien van duurzaam inkopen, conform bijlage Q "Rijkswaterstaat Brede Afspraak Duurzaam Inkopen" bij de Vraagspecificatie;
8. de wijze van uitvoering en/of integratie;
9. indien van toepassing: de wijze van bediening.

5.1.4 *Ontwerpen van een Activiteit*

VW400	De Opdrachtnemer dient zijn Ontwerpwerkzaamheden te verrichten, zodanig dat het resultaat van de Ontwerpwerkzaamheden voldoet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen en uitvoerbaar is.	TM010
B-VW410	Ontwerpwerkzaamheden zijn onderdeel van de voorbereidingswerkzaamheden indien de Werkzaamheden opgedragen Activiteiten betreffen die als doel of resultaat hebben een functie, een functionaliteit of het Presteren in het Areaal te wijzigen.	VW010
VW420	De Opdrachtnemer dient als sleutelfunctionaris een coördinator ontwerpfase aan te stellen in overeenstemming met artikel 2.29 Arbeidsomstandighedenbesluit.	VW400 VH010 PM120
VW430	De coördinator ontwerpfase dient ten minste de taken overeenkomstig artikel 2.30 Arbeidsomstandighedenbesluit uit te voeren en voldoende bevoegdheid te hebben om de benodigde maatregelen in het kader van het Arbeidsomstandighedenbesluit door te voeren.	VW420

5.1.5 *Genereren van oplossingen uit Ontwerpwerkzaamheden*

VW500	De Opdrachtnemer dient oplossingen te genereren, zodanig dat een oplossing wordt verkregen die optimaal past binnen de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	VW400
VW510	De Opdrachtnemer dient voor (de onderdelen van) het Werk de gegenereerde oplossingen te beschrijven waarbij ten minste in aanvulling op VW310 is vastgelegd: 1. de objecten inclusief gealloceerde eisen; 2. de uitgangspunten voor het ontwerp; 3. de raakvlakken bij het ontwerp; 4. de gemaakte ontwerpkeuzes inclusief onderbouwing (waaronder de analyses); 5. de integrale veiligheidsaspecten tijdens realisatie, gebruik, beheer,	VW500

- onderhoud en sloop;
- 6. de overblijvende integrale veiligheidsrisico's;
- 7. de toepassing van de minimumeisen ten aanzien van duurzaam inkopen, conform bijlage Q "Rijkswaterstaat Brede Afspraak Duurzaam Inkopen" bij de Vraagspecificatie;
- 8. een Life Cycle Cost onderbouwing, bestaande uit een berekening met gebruikmaking van de LBT (LCC bij Beheer en Onderhoud Tool) en argumentatie op basis van gestandaardiseerde business case template volgens Rijkswaterstaat norm;
- 9. het ontwerp op tekeningen en in berekeningen;
- 10. de wijze van uitvoering en/of integratie;
- 11. de wijze van onderhouden;
- 12. indien van toepassing: de wijze van bediening.

5.1.6 Opstellen projectspecifieke plannen (VP)

VP010	De Opdrachtnemer dient plannen op te stellen en hieraan invulling te geven, zodanig dat wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen en de (rijksbrede) afspraken die van toepassing zijn verklaard op de Overeenkomst.	VW010
VP020	De Opdrachtnemer dient minimaal op te stellen een: plan "Duurzaamheid"; plan "Industriële automatisering"; plan "Cybersecurity".	VP010

5.1.7 Plan "Duurzaamheid"

VP100	De Opdrachtnemer dient bij de Werkzaamheden invulling te geven aan de van toepassing zijnde minimumeisen overeenkomstig het bepaalde in de "Rijkswaterstaat Brede Afspraak Duurzaam Inkopen" (bijlage Q bij de Vraagspecificatie) en dit zichtbaar te maken in het plan "Duurzaamheid".	VP020
VP110	De Opdrachtnemer dient in het plan "Duurzaamheid" uit te werken: de van toepassing zijnde minimumeisen op de door de Opdrachtnemer onderscheiden Taken en Activiteiten; de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de minimumeisen en de duurzaamheidsdoelstellingen van de Opdrachtgever en Opdrachtnemer.	VP100

5.1.8 Plan "Flora en fauna"

VP200	De Opdrachtnemer dient in het plan "Flora en fauna" projectspecifieke invulling te geven aan de eisen en maatregelen zoals opgenomen in de "Gedragscode Flora en faunawet", zodanig dat wordt voldaan aan de wettelijke verplichtingen van de Opdrachtgever inzake de bescherming van beschermde soorten.	VP020
VP210	De Opdrachtnemer dient bij het opstellen van het plan "Flora en fauna" te controleren of het bestaande onderhoudsregime conflicteert met de gedragscode. Indien dit het geval is, dient de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever een voorstel te doen voor de oplossing van dit conflict.	VP200

VP220	Vervallen	VP200
-------	-----------	-------

5.1.9 *Plan "Industriële automatisering"*

VP300	De Opdrachtnemer dient bij de Werkzaamheden invulling te geven aan de van toepassing zijnde hoofdstukken van de volgende kaders: 1. kader toepassing wetgeving machineveiligheid kunstwerken HVWN en HWS, hoofdstuk 5; 2. kader beschrijving taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden schutsluis en beweegbare brug, hoofdstuk 6, en dit zichtbaar te maken in het plan "Industriële Automatisering".	VP020
-------	--	-------

VP310	in het plan "Industriële Automatisering" uit te werken: 1. de minimaal van toepassing zijnde eisen m.b.t. ICT en ICS/SCADA netwerken en systemen inclusief de fysieke en logische beveiliging op de door de Opdrachtnemer onderscheiden Werkzaamheden; 2. de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de doelstellingen en de minimaal van toepassing zijnde eisen van de Opdrachtgever en/of Opdrachtnemer i.r.t. ICT en ICS/SCADA netwerken en systemen inclusief de fysieke en logische beveiliging; 3. interactie tussen de Opdrachtnemer en de bedieningsmedewerkers van de Opdrachtgever i.r.t. Werkzaamheden m.b.t. ICT en ICS/SCADA netwerken en systemen.	VP300
-------	---	-------

5.1.10 *Plan "Cybersecurity"*

VP400	De Opdrachtnemer dient een plan "Cybersecurity" op te stellen als uitwerking van de cybersecurityeisen waarbij de inhoud ten minste de onderdelen met betrekking tot het Meerjarig Onderhoud bevat uit: 1. paragraaf 2.9 "Maatregelen Beheer en Onderhoud" van de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS, en 2. de Template Plan Cybersecurity, beide opgenomen in bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie.	VP020
-------	--	-------

5.2 Uitvoeren Algemeen (UV)

UV010	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden en Uitvoeringswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat het Meerjarig Onderhoud en het Werk voldoen aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	TM010
UV020	De Opdrachtnemer mag pas aanvangen met Onderhoudswerkzaamheden en Uitvoeringswerkzaamheden nadat de voorbereidingswerkzaamheden, die daarop betrekking hebben, gereed zijn.	UV010
UV030	De Opdrachtnemer dient als sleutelfunctionaris een coördinator uitvoeringfase aan te stellen overeenkomstig artikel 2.29 Arbeidsomstandighedenbesluit.	UV010 VH010 PM120

UV040	De Opdrachtnemer dient ten minste de aanvullende verplichtingen overeenkomstig artikel 2.33 Arbeidsomstandighedenbesluit na te komen.	UV030
UV050	De Opdrachtnemer dient personeel van de Opdrachtgever op te leiden naar aanleiding van wijzigingen in het Werk en het Meerjarig Onderhoud.	UV010
5.2.1	<i>Veilig verrichten van Uitvoeringswerkzaamheden</i>	
UV100	De Opdrachtnemer dient de voorlichting ten aanzien van integrale veiligheid aan (zelfstandige) hulppersonen en derden op het werkterrein te verzorgen en te coördineren.	UV010
UV110	De Opdrachtnemer dient de verplichtingen met betrekking tot de kennisgeving conform artikel 2.27 van het Arbeidsomstandigheden besluit te verzorgen.	UV100
UV120	Indien bestratingswerkzaamheden onderdeel uit maken van de Werkzaamheden, dient de Opdrachtnemer in verband met het bepaalde in § 11 UAV-GC 2005 rekening te houden met de fysieke belasting tijdens het verrichten van die Werkzaamheden en tevens dat nieuw bestratingswerk boven de 1500 m ² in beginsel mechanisch moet worden uitgevoerd; een en ander ingevolge de Arbeidsomstandighedenwetgeving.	UV010
UV130	De Opdrachtnemer dient, in het kader van vandalismebestrijding, dagelijks zorg te dragen dat er na beëindiging van Werkzaamheden, ter plaatse van de Werkzaamheden en specifiek in de omgeving van openbaar toegankelijke kunstwerken (bruggen, viaducten e.d.), geen hanteerbare losse voorwerpen aanwezig zijn.	UV010 VH010
5.2.2	<i>Werkzaamheden aan veiligheidsfuncties aan beweegbare beheerobjecten</i>	
	Niet van toepassing	
5.2.3	<i>Uitvoeren maatregelen in het kader van vrijkomende materialen</i>	
UV300	De Opdrachtnemer dient de beschrijving van het proces van het omgaan met vrijkomende materialen ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	UV010 PM120
UV310	De beschrijving dient betrekking te hebben op alle Werkzaamheden en ten minste de volgende onderdelen te bevatten: 1. uit te voeren onderzoeken; 2. aard, kwaliteit en hoeveelheden van vrijkomende materialen; 3. werkvolgorde en werkmethode; 4. te nemen veiligheidsvoorzieningen en veiligheidsmaatregelen; 5. wijze van laden, vervoeren, de plaats van bestemming en de verwerking of toepassing van de vrijkomende materialen; 6. wijze waarop wordt omgegaan met onvoorziene vrijkomende materialen, bijvoorbeeld bodemverontreiniging;	UV300

7. de te volgen procedures, inclusief aan te vragen of aangevraagde vergunningen etc.

UV320	De Opdrachtnemer dient zorg te dragen voor adequate en wetsconforme afvoer en/of verwerking van vrijkomende materialen waaronder afvalstoffen, met inachtneming van alle ter zake geldende (wettelijke en bestuursrechtelijke) voorschriften.	UV300
UV330	De Opdrachtnemer dient van de vrijkomende materialen, waarvan de kwaliteit niet of onvoldoende bekend is, voorafgaand aan het vrijkomen van de materialen de kwaliteit vast te stellen door middel van een onderzoek conform geldende onderzoeksnormen.	UV300
B-UV340	Indien bij de Werkzaamheden asfalt vrijkomt, dan is de CROW Publicatie 210 "Richtlijn omgaan met vrijkomend asfalt" van toepassing.	UV300
UV350	Indien onderzoek de aanwezigheid van teerhoudend asfalt aantoonst, dient de Opdrachtnemer als onderdeel van de procesbeschrijving "vrijkomende materialen" een freesplan inclusief bepaling van de hoeveelheid af te voeren teerhoudende verharding op te stellen en ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	UV330 UV300
B-UV360	Indien onderzoek door de Opdrachtnemer tijdens realisatie de aanwezigheid van teerhoudend asfalt aantoonst, worden de kosten voor het gescheiden vrijmaken, afvoeren en afleveren van de hoeveelheid teerhoudende verharding op aparte declaratie vergoed tegen een bedrag van € 40,= (exclusief omzetbelasting) per ton.	UV350
UV370	De Opdrachtnemer dient een administratie bij te houden van de afgevoerde vrijgekomen materialen. Van de afgevoerde vrijgekomen materialen waarvan de Opdrachtnemer niet het eigendom heeft verkregen conform annex V "Vrijkomende materialen", dienen de bewijzen van acceptatie van de naar een bewerkings-, verwerkings- of eindverwerkingsinrichting vervoerde vrijgekomen materialen in de administratie te zijn opgenomen.	UV300

5.2.4 *Overbelading motorvoertuigen*

UV400	De massa van een beladen (motor)voertuig(combinatie), dat ten behoeve van de Werkzaamheden wordt ingezet, mag de toegestane maximum massa, als vermeld op het kentekenbewijs en/of kentekenregister, niet overschrijden. Indien de toegestane maximum massa volgens het kentekenbewijs en/of kentekenregister groter is dan de wettelijke norm (50.000 kg), dan is de wettelijke norm de toegestane maximum massa.	UV010
UV410	De Opdrachtnemer dient een registratie bij te houden van (motor)voertuigen, met een volgens het kentekenbewijs en/of kentekenregister maximum massa van meer dan 12.000 kg, die in het kader van de Werkzaamheden worden ingezet voor het vervoer over de openbare weg van bouwmaterialen, vrijgekomen materialen (waaronder afvalstoffen) en materieel.	UV400

- UV420 In de administratie dienen per beladen rit ten minste te zijn vastgelegd: UV410
1. het kenteken van het (de) (trekkend(e)) (motor)voertuig(en);
 2. indien van toepassing het kenteken van de oplegger of aanhanger;
 3. de wettelijk toegestane maximum massa van het (motor)voertuig of de voertuigcombinatie volgens het kentekenbewijs in kilogram;
 4. de datum, het tijdstip en de locatie van de weging;
 5. de totale massa van het (de) (motor)voertuig(combinatie) na laden in kilogram;
 6. eventueel de massa van het materieel dat is vervoerd in kilogram;
 7. de afwijking op de toelaatbare maximum massa in kilogram;
 8. de beladingsgraad (de totale massa na laden / de toegestane maximum massa * 100%, afgerond op 1 decimaal).

- B-UV430 Indien de Opdrachtgever constateert dat de toegestane maximum massa van een ingezet (motor)voertuig is overschreden, verbeurt de Opdrachtnemer, per (motor)voertuig per geval, een onmiddellijk op-eisbaar en niet voor matiging vatbare boete die bij overtreding wordt opgelegd. Het bedrag van de boete bedraagt exclusief omzetbelasting: UV400

105% < X < 110%	€ 350,=
110% ≤ X < 115%	€ 525,=
115% ≤ X < 120%	€ 805,=
120% ≤ X < 125%	€ 1.155,=
125% ≤ X < 130%	€ 1.750,=
130% ≤ X < 150%	€ 2.625,=
X ≥ 150%	€ 3.500,=

waarbij X = de totale massa na laden / de toegestane maximum massa * 100%.

- B-UV450 De Opdrachtgever zal bij elke geconstateerde overschrijding waarbij een boete is opgelegd de met handhaving belaste autoriteiten inlichten. B-UV430

5.2.5 Afdragen domeinrechten

Niet van toepassing

5.2.6 Controle op winning bodemmaterialen

Niet van toepassing

5.3 Uitvoeren Taken (UT)

- UT010 De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot Taken te verrichten, zodanig dat het dagelijks Functioneren en Presteren van het Areaal wordt gehandhaafd en aangedragen risico's en geplande onderhoudsinterventies worden beheerst en aantoonbaar wordt voldaan aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen. TM010
VW010
UV010

UT020	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat het vereiste instandhoudingsniveau van het Areaal wordt gehandhaafd en wordt voldaan aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	UT010
UT030	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten conform de beheerregimes zoals die voortkomen uit de voorbereiding van het Werk en het Meerjarig Onderhoud.	UT010 VW010
<i>5.3.1 Beheersen aangedragen risico's en onderhoudsinterventies</i>		
UT100	De Opdrachtnemer dient de Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat het verloop van de door de Opdrachtgever aangedragen risico's en onderhoudsinterventies (maatregelen) met bijbehorende planning worden beheerst en dat deze risico's niet toenemen en de geplande onderhoudsinterventies niet eerder nodig zijn dan aangegeven in de planning. De aangedragen risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning (de RUPS programmeringsbasis) staan vermeld in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.	TM010 VW010 UT010
UT110	Indien de Opdrachtnemer voorziet dat hij niet (langer) kan voldoen aan het handhaven van het Functioneren en Presteren van het Areaal met betrekking tot de aangedragen risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning en deze risico's toenemen en de geplande onderhoudsinterventies eerder nodig zijn dan aangegeven in de planning om het dagelijks Functioneren en Presteren te handhaven, dient de Opdrachtnemer dit onmiddellijk en uiterlijk 12 maanden vóór het geplande interventiemoment van het betreffende risico of de betreffende onderhoudsinterventie ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	UT100
B-UT120	Indien voor het geplande interventiemoment slechts een jaartal is aangegeven geldt dat het geplande interventiemoment geacht wordt plaats te hebben op 1 juli van het geplande jaar voor het geplande interventiemoment.	UT110
B-UT125	Indien voor het geplande interventiemoment een adviesplanjaar en een uiterst adviesplanjaar is aangegeven, geldt het uiterst adviesplanjaar als het geplande interventiemoment.	UT110
UT130	De Opdrachtnemer dient aan te tonen dat het toenemen van het aangedragen risico en het eerder nodig zijn van de geplande onderhoudsinterventie om het dagelijks Functioneren en Presteren van het Areaal te handhaven niet het gevolg is van zijn nalatigheid.	UT110
B-UT140	Indien de Opdrachtnemer de Opdrachtgever niet tijdig informeert of bij het tijdig informeren niet aantoont dat de toename van het risico en het eerder nodig zijn van de geplande onderhoudsinterventie niet het gevolg zijn van nalatigheid door de Opdrachtnemer, zijn de gevolg- en herstelkosten voor het handhaven van het dagelijks Functioneren en Presteren van het Areaal tot het geplande moment van de onderhoudsinterventie (vermeld in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie) voor rekening van de Opdrachtnemer.	UT130

UT150	Indien de Opdrachtgever voor aangedragen risico's en onderhoudsinterventies de geplande interventie niet conform de planning (vermeld in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie) in uitvoering heeft laten nemen door de Opdrachtnemer of derden, dient de Opdrachtnemer zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot Taken onverminderd te verrichten tot het moment waarop de Opdrachtgever de geplande interventie alsnog in uitvoering heeft laten nemen of zoveel eerder als de Overeenkomst eindigt.	UT100
B-UT160	Indien de Opdrachtgever voor aangedragen risico's en onderhoudsinterventies de geplande interventie niet uiterlijk 6 maanden na het verstrijken van het planjaar (vermeld in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie) in uitvoering heeft laten nemen door de Opdrachtnemer of derden en verlies van dagelijks Functioneren en Presteren aantoonbaar daarvan het gevolg is, zijn de gevolg- en herstelkosten voor rekening van de Opdrachtgever.	UT150
UT170	De Opdrachtnemer dient na een door hem of door derden uitgevoerde Activiteit aan (een onderdeel van) het Areaal zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot Taken voor dit (onderdeel van het) Areaal te hervatten, zodanig dat het dagelijks Functioneren en Presteren van het Areaal wordt gehandhaafd.	UT010 VW010
UT180	De Opdrachtnemer heeft naar aanleiding van de door de Opdrachtgever conform B-US170 verstrekte gewijzigde en nieuwe risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning ten aanzien van Taken geen andere verplichting dan bij aanvang van de Overeenkomst bekend waren.	UT100

5.3.2 *Vervangen onderdelen van het Areaal behoudens van technische installaties*

UT200	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat de uitval van c.q. het herstellen van het Functioneren en Presteren van het Areaal of onderdelen daarvan wordt voorkomen.	TM010 VW010 UT010
UT210	De te gebruiken onderdelen dienen ten minste gelijkwaardig te zijn aan de onderdelen die worden vervangen.	UT200
UT220	Indien van een te vervangen onderdeel geen gelijkwaardige versie meer verkrijgbaar is, dient de Opdrachtnemer de Opdrachtgever aan te geven welke andere types, soorten of merken e.d. gebruikt kunnen worden voor de vervanging.	UT210

Vraag Wat bedoelt OG met "onderdelen van het areaal"? Heeft OG een lijst beschikbaar waar ON rekening mee kan houden?

Antwoord De "onderdelen van het areaal" zijn afgebakend in de contractdocumenten.

UT230	Alle kosten die gemoeid zijn met de vervanging van onderdelen van het Areaal, behoudens technische installaties, zijn voor rekening van de Opdrachtnemer.	UT200
-------	---	-------

5.3.3 *Vervangen onderdelen van technische installaties*

UT300	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat noodzakelijke onderdelen van technische installaties preventief dan wel correctief worden vervangen.	TM010 VW010 UV200 UV300
UT310	De Opdrachtnemer dient: 1. direct na de vervanging van een onderdeel, doch voorafgaand aan het testen dan wel voorafgaand aan het opnieuw in gebruik nemen van het object, element of bouwdeel, een visuele controle uit te voeren op de uitgevoerde werkzaamheden (bijvoorbeeld: is bedrading goed aangesloten, zijn onderdelen goed vastgezet, etc.); 2. direct na de vervanging van een onderdeel, voorafgaand aan het opnieuw in gebruik nemen van het object, element of bouwdeel, te testen of het object weer goed functioneert. Indien het vervangen onderdeel deel uitmaakt of van invloed is op de veiligheidsfunctie van een object, dient de correcte werking van de veiligheidsfunctie direct na de vervanging expliciet te worden getest; 3. als het onderdeel door een identiek onderdeel vervangen is, binnen één week na de vervanging aan de Opdrachtgever aan te tonen dat het een identiek onderdeel is.; 4. binnen twee weken de vervanging van een onderdeel vast te leggen in het CMDB-ON. Hierbij gaat het minimaal om de volgende gegevens: a. reden wijziging (bijvoorbeeld storing of preventief); b. datum van vervanging; c. specificaties van het nieuwe onderdeel; d. maximale levensduur; e. resultaten uitgevoerde controles en testen; f. uitgevoerde visuele controle na vervanging en de daarbij gedane waarnemingen; g. of het een onderdeel betreft dat betrekking heeft op één of meer veiligheidsfuncties en, indien dat het geval is, het bewijs dat de desbetreffende veiligheidsfuncties van het onderdeel goed Functioneren; h. andere in deze paragraaf gevraagde of logischerwijs noodzakelijke gegevens.	
UT320	Indien een te vervangen onderdeel van een technische installatie niet wordt vervangen door een identiek onderdeel, dient de Opdrachtnemer: 1. de Opdrachtgever aan te geven welke andere types, soorten of merken e.d. gebruikt kunnen worden voor de vervanging. Het te gebruiken nieuwe onderdeel dient aantoonbaar minimaal gelijkwaardig te zijn aan het te vervangen onderdeel; 2. indien er voor het betreffende object een "Safety Requirements Specification" (SRS) beschikbaar is: a. aan te tonen dat het nieuwe onderdeel voldoet aan de eisen in de SRS; b. een validatie uit te voeren conform de SRS. Indien er geen validatieplan of -proces beschikbaar is, dient dit te worden opgesteld; 3. aanvullend op de gegevens vereist conform UT310, het tekeningenpakket, de documentatie en, indien van toepassing, de bedienings- en onderhoudsdocumenten aan te passen of te vervangen.	UT300

B-UT330	De materiaalkosten van vervanging van onderdelen van technische installaties zijn, tot een bedrag van € 2.500,= (exclusief omzetbelasting) per afzonderlijk onderdeel, voor rekening van de Opdrachtnemer.	UT300
B-UT340	Indien de materiaalkosten van vervanging van een onderdeel van een technische installatie meer bedragen dan € 2.500,= (exclusief omzetbelasting), zijn de kosten boven dit bedrag voor rekening van de Opdrachtgever. Deze kosten komen uitsluitend voor rekening van de Opdrachtgever indien uit de door de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever verstrekte rapportages blijkt dat de vervanging van het onderdeel niet te wijten is aan het nalaten van Onderhoudswerkzaamheden door de Opdrachtnemer.	UT300
B-UT350	Alle overige kosten die zijn gemoeid met de vervanging van onderdelen van technische installaties zijn voor rekening van de Opdrachtnemer.	UT300
UT360	Indien de Opdrachtnemer voornemens is een onderdeel van een technische installatie te vervangen waarvan de materiaalkosten meer bedragen dan € 2.500,= (exclusief omzetbelasting), heeft dit de voorafgaande toestemming van de Opdrachtgever.	UT300
UT370	Indien diensten van derden ten behoeve van technische installaties of onderdelen daarvan niet meer beschikbaar zijn, dient de Opdrachtnemer de Opdrachtgever aan te geven welke andere gelijkwaardige diensten ter vervanging kunnen worden ingezet.	UT300
UT380	Alle kosten die gemoeid zijn met de vervanging van de diensten zijn voor rekening van de Opdrachtgever.	UT300
5.3.4	<i>Reserveonderdelen</i>	
UT400	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat reserveonderdelen beschikbaar zijn wanneer deze nodig zijn en zodanig dat het Functioneren en Presteren van de objecten niet wordt onderbroken. In het geval dat vervanging van het onderdeel niet zonder functieverlies is uit te voeren, dient de onderbreking zo kort mogelijk te zijn.	TM010 VW010 UT010
UT410	De Opdrachtnemer dient de voorraad kritieke onderdelen van de Opdrachtgever op peil te houden en te onderhouden.	UT400

UT420	De Opdrachtgever en de Opdrachtnemer bepalen gedurende de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" gezamenlijk welke onderdelen als kritiek zijn aan te merken en derhalve door de Opdrachtgever op voorraad worden gehouden. Dit wordt bepaald aan de hand van door de Opdrachtnemer opgestelde risicoanalyses. Daarbij worden ten minste de volgende criteria gehanteerd: 1. de mate waarin een onderdeel noodzakelijk is voor de (veilige) vervulling van één of meer functies van een object; 2. de levertijd van een onderdeel; 3. de mate waarin het een objectgebonden speciaal onderdeel betreft.	UT410
B-UT430	Indien uit de inventarisatie blijkt dat een als kritiek aangemerkt onderdeel niet op voorraad is, wordt dit eenmalig door de Opdrachtgever aangeschaft.	UT420
UT440	De Opdrachtnemer dient een kritiek onderdeel voor zijn rekening op-nieuw aan de voorraad van de Opdrachtgever toe te voegen, nadat hij een kritiek onderdeel uit de voorraad heeft verbruikt. Hierbij geldt dat de kosten tot een bedrag van € 2.500,= (exclusief omzetbelasting) per afzonderlijk onderdeel voor rekening van de Opdrachtnemer zijn. Indien de kosten meer bedragen dan €2.500,= (exclusief omzetbelasting), zijn de kosten boven dit bedrag voor rekening van de Opdrachtgever.	UT410
UT450	Indien er bij de Opdrachtgever onderdelen op voorraad zijn die niet als kritiek worden aangemerkt: 1. mag de Opdrachtnemer deze onderdelen gebruiken indien nodig. De Opdrachtnemer behoeft deze onderdelen niet te betalen of te vervangen. Indien de Opdrachtnemer gebruik maakt van niet-kritische onderdelen van de Opdrachtgever, ligt de verantwoordelijkheid voor de geschiktheid c.q. het goed Functioneren en Presteren van deze onderdelen bij de Opdrachtnemer; 2. dient de Opdrachtnemer binnen 6 maanden na het opstellen van de lijst met kritieke onderdelen de nog resterende niet kritieke onderdelen afgevoerd te hebben. Twee weken voordat de resterende niet-kritieke onderdelen worden afgevoerd dient de Opdrachtnemer deze onderdelen op een lijst van 'af te voeren resterende niet-kritieke onderdelen' ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	UT420
5.3.5	<i>Keuringsplichtige delen van objecten en afspraken met derden</i>	
UT500	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot keuringsplichtige delen van objecten te verrichten, zodanig dat deze aantoonbaar tijdig zijn gekeurd, goed en veilig functioneren en voldoen aan de (wettelijke) eisen en regelgeving.	TM010 VW010 UT010
UT510	De Opdrachtnemer dient de keuringsplichtige onderdelen van objecten op de noodzakelijke momenten te laten keuren door een daartoe erkende instantie. In bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie is een overzicht van keuringsplichtige onderdelen van objecten opgenomen met daarbij de datum van de laatste keuring en de keuringsfrequentie.	UT500

UT520	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot afspraken met derden te verrichten, zodanig dat deze aantoonbaar voldoen aan de afspraken met derden. In bijlage A "Informatie Areaal" van de Vraagspecificatie zijn de overeenkomsten en vergunningen met derden opgenomen.	UT500
5.3.6	<i>Bergen autowrakken en overige obstakels</i>	
	Niet van toepassing	
5.3.7	<i>Damwanden en oevers</i>	
	Niet van toepassing	
5.3.8	<i>Onderhoud aan wisseldelen en hulpmiddelen</i>	
	Niet van toepassing	
5.3.9	<i>Voortzetten beschikbaar gestelde onderhoudsregimes</i>	
UT900	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat de continuïteit van het Functioneren en Presteren van het Areaal wordt gewaarborgd.	TM010 VW010 UT010
UT910	De Opdrachtnemer dient de in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie beschikbaar gestelde onderhoudsregimes voor technische installaties gedurende een termijn van 6 maanden volgend op de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" uit te voeren.	UT900
UT920	Na de termijn van 6 maanden dient de Opdrachtnemer de in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie beschikbaar gestelde onderhoudsregimes voor technische installaties te continueren. Indien de Opdrachtnemer na deze termijn af wil wijken van de beschikbaar gestelde onderhoudsregimes voor technische installaties, is het bepaalde in § 5.7 van de Vraagspecificatie Proces van toepassing.	UT910
UT930	De Opdrachtnemer dient in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie beschikbaar gestelde onderhoudsregimes voor civiele constructies die van invloed zijn op de primaire beschikbaarheid van beweegbare objecten, gedurende een termijn van 6 maanden volgend op de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" uit te voeren. Indien de Opdrachtnemer na deze termijn af wil wijken van het beschikbaar gestelde onderhoudsregime voor deze civiele constructies, is het bepaalde in § 5.7 van de Vraagspecificatie Proces van toepassing.	UT900
UT940	Na de termijn van 6 maanden dient de Opdrachtnemer de in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie beschikbaar gestelde onderhoudsregimes voor civiele constructies die van invloed zijn op de primaire beschikbaarheid van beweegbare objecten te continueren. Indien de Opdrachtnemer na deze termijn af wil wijken van het beschikbaar gestelde onderhoudsregime voor deze civiele constructies, is het bepaalde in § 5.7 van de Vraagspecificatie Proces van toepassing.	UT930

Vraag	In de groenbeheerplannen worden diverse eenmalige maatregelen voorgeschreven, bijvoorbeeld district Mid-den par 4.6.9. Zijn deze maatregelen al uitgevoerd of vallen deze nog binnen de scope?
Antwoord	Deze maatregelen zijn niet uitgevoerd. Het groenbeheer dient conform eis UT950 uit de Vraagspecificatie Proces uitgevoerd te worden.

Vraag	In de drie Groenbeheerplannen zijn veel concrete locatie-specifieke taken opgenomen in de hoofdstukken 3, bij 3.4 "Taken Opdrachtnemer" en 4, bij "Landschapsplan" en "Locatie specifieke beheersaspecten". Verwacht u dat al deze taken / omschreven werkzaamheden zijn opgenomen in de inschrijfsommen voor de verschillende percelen? Wilt u duidelijk aangeven welke wel en niet moeten zijn opgenomen in de inschrijfsommen.
Antwoord	Het groenbeheer dient conform eis UT950 uit de Vraag-specificatie Proces uitgevoerd te worden.

UT950	De Opdrachtnemer dient het in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie beschikbaar gestelde groenbeheerplan inclusief de bijbehorende beheertypentekeningen en/of beheerbestanden gedurende een termijn van 12 maanden volgend op de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" uit te voeren.	UT900
-------	---	-------

Het "Kader Beheer Groenvoorzieningen 2013" is eveneens van toepassing.

UT960	Na de termijn van 12 maanden dient de Opdrachtnemer het groenbeheerplan inclusief de bijbehorende beheertypentekeningen en/of beheerbestanden te continueren. De beheervisie en de eisen aan beheer en onderhoud van groenvoorzieningen zoals beschreven in het "Kader Beheer Groenvoorzieningen 2013" is van toepassing. Indien de Opdrachtnemer na deze termijn af wil wijken van het beschikbaar gestelde onderhoudsregime voor groenvoorzieningen, is het bepaalde in § 5.7 van de Vraagspecificatie Proces van toepassing.	UT950
-------	---	-------

5.3.10 Bestrijdingsmiddelen

UT1000	De Opdrachtnemer dient bij zijn Onderhoudswerkzaamheden, in aanvulling op het "Kader Beheer Groenvoorzieningen 2013", geen gebruik te maken van gewasbeschermingsmiddelen en biociden of van materialen die verduurzaamd zijn met deze middelen.	UT950
--------	--	-------

5.4 Uitvoeren Services (US)

US010	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot Services te verrichten, zodanig dat het dagelijks Functioneren en Presteren van het Areaal wordt beheerst en geregistreerd, en aantoonbaar wordt voldaan aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	TM010 VW010 UV010 UT010
-------	--	----------------------------------

US020	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat het vereiste instandhoudingsniveau van het Areaal wordt beheerst en geregistreerd, en wordt voldaan aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	US010
US030	De Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever tijdig in kennis te stellen van wijzigingen in (ontwikkeling van) risico's en (geplande) onderhoudsinterventies in het Areaal, voor zover dit logisch voortvloeit uit de scope van de Overeenkomst. De Opdrachtnemer dient daarbij aan te tonen dat de wijziging in (de ontwikkeling van) het risico en daaruit voortvloeiende wijziging in het geplande interventiemoment hem niet kan worden toegerekend.	US010
5.4.1 <i>Monitoren aangedragen risico's en onderhoudsinterventies</i>		
US100	De Opdrachtnemer dient de Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat het verloop van de door de Opdrachtgever aangedragen risico's en onderhoudsinterventies (maatregelen) met bijbehorende planning worden beheerst, en dat de ontwikkeling van deze risico's en geplande onderhoudsinterventies geregistreerd worden, zodanig dat de gevolgen voor deze risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning aantoonbaar en navolgbaar bepaald kunnen worden. De aangedragen risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning (de RUPS programmeringsbasis) staan vermeld in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.	US010 UT100
US110	De Opdrachtnemer dient met betrekking tot de ontwikkeling van aangedragen risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning en zijn beheersmaatregelen hierbij een rapportage op te stellen, zodanig dat de ontwikkeling en gevolgen hiervan voor aangedragen risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning en het Functioneren en Presteren van het Areaal op korte en lange termijn worden onderbouwd.	US100
B-US120	Indien voor het geplande interventiemoment slechts een jaartal is aangegeven geldt dat het geplande interventiemoment geacht wordt plaats te hebben op 1 juli van het geplande jaar voor het geplande interventiemoment.	US110
B-US130	Indien voor het geplande interventiemoment een adviesplanjaar en een uiterst adviesplanjaar is aangegeven geldt het uiterst adviesplanjaar als het geplande interventiemoment.	US110
US140	De Opdrachtnemer dient zijn rapportage ter kennis te brengen van de Opdrachtgever als onderdeel van en conform § 5.4.3 "Toestandsrapportage" van de Vraagspecificatie Proces of zoveel eerder als volgt uit § 5.3.1 van de Vraagspecificatie Proces.	US110
US150	Indien de Opdrachtgever voor aangedragen risico's en onderhoudsinterventies de geplande interventie niet conform de planning, vermeld in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie, in uitvoering heeft laten nemen door de Opdrachtnemer of derden, dient de Op-	US100

drachtnemer zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot Services onverminderd te verrichten tot het moment waarop de Opdrachtgever de geplande interventie alsnog in uitvoering heeft laten nemen of zoveel eerder als de Overeenkomst eindigt.

US160	De Opdrachtnemer dient na een door hem of door derden uitgevoerde Activiteit aan (een onderdeel van) het Areaal zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot Services voor dit (onderdeel van het) Areaal te hervatten, zodanig dat het dagelijks Functioneren en Presteren van het Areaal wordt gehandhaafd.	US010
B-US170	De Opdrachtgever zal jaarlijks per 1 december een geactualiseerd overzicht van de aangedragen risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning (de RUPS programmeringsbasis) verstrekken.	US100 US180
US180	De Opdrachtnemer dient de door de Opdrachtgever verstrekte gewijzigde en nieuwe risico's en onderhoudsinterventies met bijbehorende planning conform de eisen en bepalingen in deze paragraaf te beheersen.	B-US170
B-US190	Voor wat betreft het gestelde in UT150 en B-UT160 blijven de datums in de planning van de aangedragen risico's en onderhoudsinterventies, zoals verstrekt in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie, van toepassing.	B-US170
5.4.2 <i>Gegevensbeheer CMDB OG en BMS</i>		
US200	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat actuele en juiste areaalkennis en areaalinformatie beschikbaar zijn voor de Opdrachtgever.	US010
B-US210	De Opdrachtgever heeft actuele en juiste areaalkennis en areaalinformatie nodig ten behoeve van: 1. zijn verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid als beheerder; 2. overzicht (in ontwikkeling) van risico's voor het korte en lange termijn Functioneren en Presteren van het Areaal (de RUPS programmeringsbasis); 3. de overdracht van het Werk, het Meerjarig Onderhoud en de Werkzaamheden in het kader van de Overeenkomst ten behoeve van de aanbesteding van een opvolgende Overeenkomst (toekomstige aanbestedingen) bij afronding van de Overeenkomst.	US200
US220	De Opdrachtnemer dient bij wijzigingen van het Areaal de areaalgegevens in zijn CMDB ON actueel te houden conform de eisen in bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie.	US200 CM050
US230	De Opdrachtnemer dient tweemaandelijks en op datum oplevering de areaalgegevens in een informatielevering conform bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie aan de Opdrachtgever te verstrekken, waarin de wijzigingen van het Areaal zoals bedoeld in US220, zijn opgenomen. tenzij elders in de Vraagspecificatie een andere termijn wordt geëist.	US220

US240 De Opdrachtnemer dient het verwerken van ingewonnen gegevens tot geschikte areaalgegevens voor de CMDB OG en het BMS in zijn eigen werkomgeving uit te voeren. US200 CM040

US245 De Opdrachtnemer dient vanuit zijn CMDB ON de informatieleveringen met betrekking tot areaalgegevens, conform bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie, met behulp van de open standaarden COINS en VISI aan de Opdrachtgever te verstrekken. US240

Vraag	MacTec beheer applicatie. Zijn alle pompinstallaties aangesloten op deze beheerapplicatie? Indien niet alle, kunt u aangeven hoeveel er niet zijn aangesloten.
Antwoord	In de BIM dataroom (CBIS) zijn overzichten opgenomen van pompinstallaties en pompgemalen (2.2.5. Overzichten installaties). In deze overzichten is opgenomen welke installaties zijn aangesloten op welk meldsysteem.

Vraag	TMX beheer applicatie. Zijn alle pompen aangesloten op deze beheerapplicatie? Indien niet alle, kunt u aangeven hoeveel er niet zijn aangesloten.
Antwoord	In de BIM dataroom (CBIS) zijn overzichten opgenomen van pompinstallaties en pompgemalen (2.2.5. Overzichten installaties). In deze overzichten is opgenomen welke installaties zijn aangesloten op welk meldsysteem.

B-US250 De Opdrachtnemer dient zorg te dragen voor de toegang voor zijn medewerkers tot de benodigde BMS-beheerapplicaties van de Opdrachtgever voor aanvang van de Overeenkomst. De Opdrachtnemer dient hiervoor een verzoek in te dienen bij de Opdrachtgever. US200 US240
De toegang is, afhankelijk van de beheerapplicatie, via internet of een PC op locatie van de Opdrachtgever. Voor de meeste beheerapplicaties is per medewerker een ad-account en token van Rijkswaterstaat nodig. Een account mag alleen worden gebruikt door degene voor wie het is aangevraagd.
Het BMS bestaat uit de volgende beheerapplicaties:

Beheerapplicatie	Van toepassing	Toegang
Digitaal Topografisch Bestand (DTB)	Ja	Internet
Meridian	Ja	Internet
Garantiebank verhardingen	Ja	Internet
TMX (storingen van pompen en verkeersregelinstallaties)	Ja	Internet
MacTec (Aquaview) (beheer pompinstallaties)	Ja	Internet

US260 Alle door de Opdrachtgever verstrekte areaalgegevens, applicaties en aan het areaal gerelateerde instandhoudingprocessen zijn en blijven eigendom van de Opdrachtgever. US200

B-US270 De Opdrachtgever zal tweemaandelijks de wijzigingen in haar CMDB OG aan de Opdrachtnemer verstrekken conform bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie. CM010 US200

US280	De areaalgegevens uit de in het kader van het Meerjarig Onderhoud en het Werk verrichte Werkzaamheden en de zo nodig daarvoor (her)ingerichte instandhoudingprocessen / beheerregimes / onderhoudsregimes worden, met inbegrip van alle rechten en plichten, eigendom van de Opdrachtgever. Uitgezonderd hiervan zijn de gegevens, die de Opdrachtnemer alleen gebruikt voor zijn eigen interne processen.	US200 US260 B-US270
-------	--	---------------------------

US290	Vervallen	CM010
-------	-----------	-------

5.4.3 Toestandsrapportages

US300	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat de Opdrachtgever wordt voorzien in zijn behoefte aan informatie en gegevens over: 1. de beheersing van direct waarneembare aansprakelijkheidsrisico's met betrekking tot de staat van beheer en onderhoud van het Areaal, logisch voortvloeiend uit de zorgplicht van de beheerder en de Opdrachtgever; 2. de actuele toestand en toestandsontwikkeling van het Areaal dat voortkomt uit het proces waarmee het actuele Presteren en Functioneren van het Areaal wordt geverifieerd; 3. het verloop van de door de Opdrachtgever aangedragen risico's en onderhoudsinterventies (maatregelen) met bijbehorende planning; 4. de ontwikkeling van risico's ten aanzien van het Functioneren en Presteren van het Areaal.	US010 US100 VV100
-------	--	-------------------------

US310	De Opdrachtnemer dient toestandsrapportages op te stellen op basis van de door de Opdrachtgever aangedragen risico's en de uit de Overeenkomst voortvloeiende processen en eisen.	US300
-------	---	-------

Vraag	Eis correspondeert niet met eis US230. Beschreven staat het aanleveren van gegevens 'periodiek doch minimaal één keer per jaar vóór 15 december', zoals bedoeld in US230. Geldt deze eis ten aanzien van de aanlevertermijn ook voor US230?
Antwoord	Nee. US320 moet in samenhang met US325 gelezen worden. De toestandrapportage wordt minimaal 1x per jaar geleverd voor 15 december. De data die daaraan ten grondslag hebben gelegen komen conform US230, 2-maandelijks.

US320	De Opdrachtnemer dient de toestandsrapportages met behulp van een informatielevering zoals bedoeld in US230 periodiek doch minimaal één keer per jaar vóór 15 december ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	US310
-------	--	-------

US325	De Opdrachtnemer dient de gegevens die als basis hebben gediend voor de toestandrapportage conform § 3.1.1 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie met behulp van een informatielevering zoals bedoeld in US230 te verstrekken.	US230
-------	--	-------

US330	De Opdrachtnemer dient de frequentie van inspecties en actualisatie van gegevens te bepalen op grond van het risicoprofiel voor het Functioneren en Presteren van het Areaal. Hierbij moeten de volgende punten betrokken worden: 1. kans op optreden van risico's; 2. gevolgen van risico's (in termen van veiligheid, functioneren en kosten); 3. betrouwbaarheid van de inspectieresultaten (hoe goed kun je inspecteren); 4. houdbaarheid van de inspectieresultaten (hoe ver vooruit kun je kijken); 5. mate waarin risico's detecteerbaar en beheersbaar zijn.	US300				
US340	De Opdrachtnemer dient in het kader van de zorgplicht van de beheerder en Opdrachtgever samenvattende informatie en gegevens te rapporteren conform § 3.2 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie..	US300				
US350	De toestandsrapportage dient te voldoen aan het gestelde in § 3.2 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie.	US340				
US360	De Opdrachtnemer dient per beheerobject een toestandsrapportage op te stellen en een voorstel te doen voor de verdere inhoud van de toestandsrapportage op basis van de voorgestelde verificatiecriteria.	US350 VV100				
B-US365	De Opdrachtgever behoudt zich het recht voor om na gunning een verplicht format van de door de Opdrachtnemer op te stellen toestandsrapportage te verstrekken aan de Opdrachtnemer.	US360				
US370	Niet van toepassing	US350				
5.4.4	Beheer software					
US400	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot het beheer van software voor ICT en IA te verrichten, zodanig dat geborgd wordt dat het Functioneren en Presteren van het Areaal niet in gevaar komt ten gevolge van wijzigingen of fouten in de software.	US010 CM010				
<table><tr><td>Vraag</td><td>Kan OG een lijst aanleveren van alle software behorend bij deze eis?</td></tr><tr><td>Antwoord</td><td>In de installaties behorende tot de scope is geen specifieke software aanwezig; slechts 'firmware'.</td></tr></table>			Vraag	Kan OG een lijst aanleveren van alle software behorend bij deze eis?	Antwoord	In de installaties behorende tot de scope is geen specifieke software aanwezig; slechts 'firmware'.
Vraag	Kan OG een lijst aanleveren van alle software behorend bij deze eis?					
Antwoord	In de installaties behorende tot de scope is geen specifieke software aanwezig; slechts 'firmware'.					
US410	De Opdrachtnemer dient op alle software het versiebeheer uit te voeren en wijzigingen in software te beheersen.	US400				

Vraag	Wij kunnen het genoemde back-up proces niet terugvinden in Bijlage A (dataroom), kunt u aangeven waar wij deze kunnen vinden.
Antwoord	In de installaties behorende tot de scope is geen specifieke software aanwezig; slechts 'firmware'. Hiervoor is geen back-up procedure nodig.

US420	De Opdrachtnemer dient conform het voor het beheerobject c.q. systeem geldende back-up proces, opgenomen in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie, de voorgeschreven back-ups aan te maken.	US400
US425	De Opdrachtnemer dient het voor het beheerobject c.q. systeem geldende proces voor recovery jaarlijks te testen.	US420
US430	De Opdrachtnemer dient, voordat hij aanpassingen aanbrengt in de software: 1. een inventarisatie te maken van de processen waarop de betreffende software betrekking heeft; 2. een inventarisatie van risico's te maken die de aanpassingen en het testen van die aanpassingen met zich meebrengen en de hiermee samenhangende beheersmaatregelen te bepalen; 3. een back-up te maken van de aan te passen software en de juistheid van deze back-up te verifiëren; 4. een document met daarin een fall-back scenario op te stellen voor het geval de software na aanpassing niet of niet geheel goed blijkt te werken; 5. de aanpassing functioneel te beschrijven en, indien er een functioneel ontwerp aanwezig is, deze in te voegen in de laatste versie van het functioneel ontwerp; 6. een testplan op te stellen dat bestaat uit een: a. Factory Acceptance Test (FAT); b. Site Acceptance Test (SAT); c. Integrated Site Acceptance Test (ISAT); 7. indien een testomgeving beschikbaar is, wijzigingen in de testomgeving te beproeven.	US410 UT300 UT310
US440	Na het aanbrengen van aanpassingen in de software dient de Opdrachtnemer: 1. de goede werking van de software en het object te controleren conform het opgestelde testplan; 2. de nieuwe versie naast de oudere versie(s) op te slaan; 3. alle aanpassingen in de software te documenteren conform US1900.	US410
US450	De Opdrachtnemer dient na een aanpassing de betreffende besturingssoftware inclusief bijbehorende documentatie in tweevoud aan de Opdrachtgever ter kennis te brengen op een daartoe geschikte gegevensdrager.	US410

US460 De Opdrachtnemer dient alle besturingssoftware van de Opdrachtgever te inventariseren dan wel de, in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie, aangeleverde lijst van besturingssoftware te verifiëren, zo nodig op te halen op de verschillende objecten en op te slaan op een geschikt systeem. US400

5.4.5 Centraal meldpunt

US500 De Opdrachtnemer dient een centraal meldpunt in te stellen, waar door of namens de Opdrachtgever meldingen kunnen worden gedaan over optredende calamiteiten, incidenten, storingen, gebreken, securityincidenten (zowel fysiek als digitaal) en ondersteunende diensten. US010

B-US510 Meldingen van de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer worden:
1. elektronisch verzonden vanuit geautomatiseerde systemen van de Opdrachtgever, of
2. mondeling dan wel per e-mail door of namens de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer gemeld. US500

US520 De Opdrachtnemer dient 24 uur per dag en zeven dagen per week onder één telefoonnummer via het vaste telefoonnet direct bereikbaar te zijn voor het aannemen van meldingen. Daarnaast dient het centraal meldpunt bereikbaar te zijn via e-mail. US500

Vraag	Verwacht OG beantwoording binnen 5 minuten ook bij het verzenden van een e-mail bij storingen en incidenten?
Antwoord	Ook meldingen via e-mail dienen binnen 5 minuten beantwoord te zijn.

US530 De beantwoording dient binnen vijf minuten te geschieden in de Nederlandse taal door een ter zake kundig persoon. US520
Indien de melding van de Opdrachtgever een calamiteit betreft, dient deze persoon de coördinator opdrachtnemer te zijn als bedoeld in § 2.7 van bijlage C "Calamiteiten, incidenten en schadeherstel" bij de Vraagspecificatie.

B-US540 De Opdrachtgever brengt de personen die namens hem meldingen doen van calamiteiten, incidenten, storingen, gebreken (zoals wegverkeersleiders van verkeerscentrales, wegininspecteurs, officieren van dienst, medewerkers van de verkeersposten en het nautisch centrum) en securityincidenten (zowel fysiek als digitaal) aan de Opdrachtnemer ter kennis. US500
Deze personen hebben allen de status van calamiteitengemachtigde tenzij anders wordt vermeld.

5.4.6 Signaleren en verhelpen van storingen en gebreken

US600 De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat adequaat en afdoende wordt gereageerd op storingen en gebreken in het Areaal en zodanig dat het Areaal zo spoedig mogelijk in veilige en goede staat van Functioneren en Presteren wordt gebracht. US500 US010

US610 De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot storingen en gebreken te verrichten, zodanig dat optredende storingen en gebreken door de Opdrachtnemer worden gesignaleerd, worden beheerst en hersteld, en indien mogelijk worden voorkomen. US600

US620 De Opdrachtnemer dient de storingen en gebreken op te lossen c.q. te herstellen binnen de aangegeven tijden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen:
1. Urgente storingen en gebreken;
2. Niet-urgente storingen en gebreken. US600

Daarbij gelden de volgende responstijden, oplostijden en hersteltijden:

<i>Urgentie-niveau</i>	<i>Responstijd</i>	<i>Oplostijd tot functioneel herstel</i>	<i>Hersteltijd tot definitief herstel</i>
1. Urgent	0,75 uur	2 uur	5 dagen
2. Niet-urgent	n.v.t.	14 dagen	20 dagen

B-US630 De responstijden, oplostijden en hersteltijden gelden vanaf het moment waarop een storing of gebrek door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer wordt gemeld of door een systeem of installatie wordt gemeld dan wel vanaf het moment waarop een storing of gebrek door de Opdrachtnemer wordt geconstateerd. US620 US500

B-US640 Indien een storing of gebrek door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer wordt gemeld, wordt daarbij de urgentie van de storing of het gebrek aangegeven. Indien storingen of gebreken door het systeem of de installatie automatisch worden gemeld, wordt daarbij tevens de urgentie van de storing of het gebrek aangegeven. US620 US500

US650 De Opdrachtnemer dient zelf het urgentieniveau vast te stellen, indien een storing of gebrek door hem zelf wordt geconstateerd. In geval van storingen dient de Opdrachtnemer het urgentieniveau direct ter bevestiging aan de Opdrachtgever voor te leggen. De Opdrachtgever kan het urgentieniveau aanpassen, waarbij zijn keuze leidend is. US620

B-US655 Indien tijdens de herstelperiode van de storing of het gebrek onacceptabele veiligheidsrisico's of doorstromingsproblemen ontstaan, kan de Opdrachtgever het urgentieniveau aanpassen, waarbij zijn keuze leidend is. De Opdrachtnemer heeft bij een verhoging van het urgentieniveau geen recht op schadevergoeding of bijbetaling. Het verhogen van het urgentieniveau heeft per overeenkomst enkele malen per jaar plaatsgevonden. US620

US656	De Opdrachtnemer dient, indien het een urgente storing of gebrek betreft, de melding van deze urgente storing of gebrek, binnen één uur; - na melding door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer; of - na melding door een systeem of installatie; of - vanaf het moment waarop een urgente storing of gebrek door de Opdrachtnemer wordt geconstateerd, te registreren en te verstrekken aan de Opdrachtgever conform de vereisten van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie.	US610
US660	De Opdrachtnemer dient in het geval van een urgente storing of gebrek na melding binnen de aangegeven responstijd te beginnen met het verhelpen van deze urgente storing of gebrek.	US620 US500
US670	De Opdrachtnemer dient in geval van storingen en gebreken aan beweegbare objecten, te werken conform de veiligheidseisen en andere eisen in § 5.2.2 en § 5.3.3 van de Vraagspecificatie Proces.	US600
US680	De Opdrachtnemer dient: 1. storingen en gebreken binnen de aangegeven oplostijden te verhelpen, zodanig dat het betreffende Areaal weer volledig functioneert en alle functies kan vervullen. De jaarlijkse gemiddelden van de oplostijden van storingen en gebreken mogen de hierboven genoemde oplostijden niet overschrijden. 2. storingen en gebreken binnen de aangegeven hersteltijden definitief te herstellen, zodanig dat het Functioneren en Presteren van het betreffende Areaal weer voldoet aan de eisen voortvloeiende uit de Overeenkomst. De jaarlijkse gemiddelden van de hersteltijden van storingen en gebreken mogen de hierboven genoemde oplostijden en hersteltijden niet overschrijden.	US620
US690	De Opdrachtnemer dient in geval van een storing of gebrek, waarbij niet direct tot definitief herstel gekomen kan worden – vooruitlopend op de definitieve herstelmaatregel – een tijdelijke herstelmaatregel te nemen, zodanig dat het betreffende Areaal weer volledig functioneert en alle functies kan vervullen, nadat de Opdrachtnemer dit voornemen ter kennis heeft gebracht aan de Opdrachtgever.	US620 US680
US700	De Opdrachtnemer dient, indien een storing of gebrek niet binnen de oplostijd tot functioneel of definitief hersteld kan worden, dit met opgaaf van redenen direct ter kennis te brengen van de Opdrachtgever conform bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie. Hierbij dient het moment aangegeven te worden waarop verwacht wordt dat de storing of het gebrek functioneel zal zijn hersteld.	US620 US680
US710	De Opdrachtnemer dient binnen één dag na het functioneel herstel van een urgente storing of gebrek dit conform bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie te registreren en te verstrekken aan de Opdrachtgever.	US700

US720	De Opdrachtnemer dient binnen één week na het definitieve herstel van een urgente storing of gebrek, dit definitief herstel conform bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie te registreren en te verstrekken aan de Opdrachtgever. Tevens dienen wijzigingen aan het Areaal als gevolg van het definitief herstel binnen één week te worden verwerkt in het CMDB ON en conform US230 te verstrekken.	US680
B-US730	Een storing of gebrek is opgeheven zodra het Functioneren en Presteren van alle functies van het betreffende Areaal volledig zijn hersteld, het betreffende Areaal in de staat is teruggebracht van voor de storing of het gebrek, het betreffende Areaal veilig is, en er voor het betreffende Areaal een definitief herstel is gerealiseerd waarmee terugkeer van het storingsgedrag wordt voorkomen.	US720
B-US740	Alle kosten samenhangend met het vaststellen van de oorzaak van een storing of gebrek worden geacht te zijn begrepen in de opdracht-som.	US600
B-US750	Alle kosten van de definitieve herstelmaatregel, waaronder begrepen de kosten van de tijdelijke herstelmaatregel als bedoeld in US690, worden per gebeurtenis van een storing of gebrek tot en met een bedrag van € 5.000,= (exclusief omzetbelasting) geacht te zijn begrepen in de opdrachtsom, ongeacht de urgentie.	US600
B-US760	Indien de kosten van de definitieve herstelmaatregel, waaronder begrepen de kosten van de tijdelijke herstelmaatregel als bedoeld in US690, per gebeurtenis van een storing of gebrek meer bedragen dan € 5.000,= (exclusief omzetbelasting) zijn de kosten boven € 5.000,= (exclusief omzetbelasting) voor rekening van de Opdrachtgever. Deze kosten komen uitsluitend voor rekening van de Opdrachtgever indien uit de door de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever verstrekte rapportages blijkt dat de storing of het gebrek niet te wijten is aan het nalaten van Onderhoudswerkzaamheden door de Opdrachtnemer.	US600
B-US770	Het bepaalde in UT330 tot en met UT360 is niet van toepassing ingeval vervanging noodzakelijk is in verband met het verhelpen van een storing.	B-US760 B-US770
US780	Vervallen	CM010 US600
US790	De Opdrachtnemer dient uit de storingen en gebreken trends te signaleren en permanent te bewaken. De Opdrachtnemer dient hiervan een rapportage met een trendanalyse en vervolgmaatregelen op te stellen en conform §3.2 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie te verstrekken.	US610
US800	De Opdrachtnemer dient de status en voortgang van de afhandeling van alle storingen en gebreken bij te houden in het CMDB ON en conform US230 te verstrekken.	US600 US790

US810 De rapportage van storingen en gebreken dient te voldoen aan het gestelde aan §3.2 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie te verstrekken. US800

5.4.7 Calamiteiten en incidenten in het Areaal

Vraag	Wij interpreteren dit als volgt. In geval ON kan aantonen dat het gebrek het gevolg is van een schade rijding (bijvoorbeeld een schaderijding aan een lichtmast) dan zijn de gebruikte materialen voor herstel niet voor eigen rekening en kunnen met OG worden verrekend. Is deze interpretatie juist?
Antwoord	Een schaderijding is een calamiteit (VSA, par. 5.2, punt 12 en 17). In dat geval is het aan de Opdrachtnemer om aan te tonen dat er sprake is van een schaderijding. Indien dit aangetoond wordt, zijn de kosten voor de Opdrachtgever.

US900 De Opdrachtnemer dient Onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot calamiteiten en incidenten te verrichten, zodanig dat adequaat en afdoende gereageerd wordt op calamiteiten en incidenten in het Areaal en zodanig dat het Areaal zo spoedig mogelijk in veilige en goede staat van Functioneren en Presteren wordt gebracht. TM010

US910 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden te verrichten voor het veiligstellen en beschikbaar stellen van het Areaal voor gebruik op de locatie van de calamiteit en/of incident. Werkzaamheden dienen, voor zover benoemd als 'voorkomende werkzaamheden' in bijlage C, tevens te worden uitgevoerd conform de eisen in bijlage C "Calamiteiten, incidenten en schadeherstel" bij de Vraagspecificatie. US900

Vraag	In eis US920 geeft OG aan dat de responstijd voor calamiteiten en incidenten op wegen een half uur bedraagt. ON gaat er vanuit dat dit inhoudt dat het gaat over de responstijd van de persoon genoemd in bijlage C.2.7.4 en de middelen onder bijlage C.2.6 en niet over alle middelen genoemd in bijlage R. Is deze aanname correct? Zo nee, wat bedoelt OG dan wel dat er ter plaatse is binnen de responstijd en voor welk materieel/materiaal geldt dit dan?
Antwoord	US920 bepaalt dat de opdrachtnemer binnen de responstijd moet aanvangen met de werkzaamheden die het areaal veiligstellen en beschikbaarstellen voor gebruik. Volgens US930 dient de opdrachtnemer voor dit veiligstellen en beschikbaarstellen van het areaal beschikbaar te stellen: a. het door de opdrachtgever afgeroepen personeel en materieel en/of te leveren materiaal; b. in bijlage C aangegeven personeel en materieel en/of te leveren materiaal; c. door de opdrachtnemer in te zetten personeel en materieel en/of te leveren materiaal.

US920 De Opdrachtnemer dient zich na melding door de Opdrachtgever en binnen de aangegeven responstijd te melden op de locatie van de calamiteit en aan te vangen met Onderhoudswerkzaamheden die US910
US500

het Areaal veiligstellen en beschikbaar stellen voor gebruik, tenzij een andere locatie wordt overeengekomen.

De responstijd voor calamiteiten en incidenten bedraagt in alle gevallen voor:

1. Wegen: 0,5 uur
2. (Vaar)wateren: n.v.t.

US930	De Opdrachtnemer dient voor het veiligstellen en beschikbaar stellen van het Areaal het door de Opdrachtgever afgeroepen, in bijlage C "Calamiteiten, incidenten en schadeherstel" bij de Vraagspecificatie aangegeven, en door de Opdrachtnemer in te zetten personeel en materieel en/of te leveren materiaal beschikbaar te stellen. De coördinator-opdrachtnemer adviseert de calamiteitengemachtigde van de Opdrachtgever gevraagd en ongevraagd over eventueel aanvullend benodigd materieel, materiaal en personeel.	US920 US500
B-US940	De Opdrachtgever verzendt voor elke opdracht, per calamiteit en/of incident, een opdrachtbevestiging per post of fax aan de Opdrachtnemer, voor zover de Opdrachtnemer betrokken is.	US910
US950	De Opdrachtnemer dient per calamiteit een rapportage op te stellen conform bijlage C "Calamiteiten, incidenten en schadeherstel" bij de Vraagspecificatie, en deze rapportage binnen 24 uur na het afhandelen van de calamiteit aan de Opdrachtgever ter kennis te brengen. Indien schade veroorzaakt door de calamiteit tijdens het veiligstellen en beschikbaar stellen niet volledig hersteld wordt, dient de Opdrachtnemer de rapportage te vergezellen van een aanbieding voor het definitief herstel van alle schade aan het Areaal die voortkomt uit de betreffende calamiteit zodanig dat met het definitief herstel wordt voldaan aan de eisen voortvloeiende uit de Overeenkomst.	US900
US960	De Opdrachtnemer dient een volledig ingevulde en ondertekende opdrachtspecificatie in te zenden aan het adres als vermeld op de opdrachtbevestiging, nadat de calamiteit en/of het incident ten behoeve van veiligstellen en beschikbaar stellen van het Areaal is afgehandeld en hetgeen is opgedragen aan de Opdrachtnemer is uitgevoerd. De opdrachtspecificatie dient te worden voorzien van eventuele bewijsstukken zoals stortbonnen, rekening verwerkingsinrichting, leveringsbonnen, de bewijzen van vervoer en acceptatie van de in de betreffende periode afgevoerde afvalstoffen e.d. De vorm van de specificatie wordt vastgesteld in overleg tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer.	US910 B-US940
B-US970	Voor verrekening komen in aanmerking het door de Opdrachtnemer ingezette personeel, materieel en de materialen tegen de prijzen per eenheid zoals opgenomen in bijlage R "Staat van prijzen per eenheid calamiteiten en incidenten" bij de Vraagspecificatie.	US910

Vraag

Kan OG een voorbeeld noemen van een calamiteit in het areaal waarbij geen sprake is van schaderijding?
Kan OG aangeven met welke frequentie dit voorkomt teneinde gegadigde dit risico juist kan afprijzen?

Antwoord Historische onderhoudsgegevens, waaronder calamiteitengegevens, zijn meegeleverd bij publicatie van het contract. Hier staan ook de oorzaken genoemd.

US980	De Opdrachtnemer dient voor het veiligstellen en beschikbaarstellen van het Areaal (wegen en (vaar)wateren): 1. de duur van inzet van personeel en materieel te verrekenen vanaf het moment van aanwezigheid op locatie van de calamiteit tot en met het moment van afronding van de Onderhoudswerkzaamheden (inclusief noodreparaties en tijdelijk schadeherstel). De bestede tijd wordt naar boven afgerond op halve uren. 2. gebruikte en/of verbruikte materialen tot een bedrag van € 5.000,= (exclusief omzetbelasting) voor eigen rekening Opdrachtnemer te nemen. Indien de Opdrachtnemer wordt opgedragen materialen boven een bedrag van € 5.000,= (exclusief omzetbelasting) te gebruiken of verbruiken, worden de kosten boven de € 5.000,= (exclusief omzetbelasting) verrekend tegen de prijzen per eenheid zoals opgenomen in bijlage R "Staat van prijzen per eenheid calamiteiten en incidenten" bij de Vraagspecificatie of, indien in deze staat geen relevante prijzen per eenheid zijn opgenomen, tegen marktconforme prijzen per eenheid. 3. in afwijking van punt 2, bij scheepsaanvaringen en schaderijdingen gebruikte en/of verbruikte materialen niet voor eigen rekening te nemen indien de oorzaak is aangetoond door de Opdrachtnemer én niet te wijten is aan het doen of laten van de Opdrachtnemer.	B-US970
B-US990	Bij het veiligstellen en beschikbaar maken van (vaar)wateren wordt: 1. de inzet van varend of groot rollend materieel tot een maximum van drie uur verrekend; 2. de inzet van groot varend materieel tot een maximum van acht uur verrekend. Dit materieel wordt verrekend tegen de prijzen zoals opgenomen in bijlage R "Staat van prijzen per eenheid calamiteiten en incidenten" bij de Vraagspecificatie.	B-US970
B-US1000	Het is de intentie van de Opdrachtgever om na afronding van de Werkzaamheden ten behoeve van het veiligstellen en beschikbaar stellen van het Areaal, eventueel benodigd definitief herstel van schades ten gevolge van calamiteiten en incidenten in het Areaal door de Opdrachtnemer te laten uitvoeren.	US900
B-US1010	De Opdrachtgever kan niet garanderen dat alle voorkomende herstel van schades door de Opdrachtnemer mogen worden uitgevoerd: het proces van opdrachtverstrekking ten behoeve van definitief schadeherstel is afhankelijk van enerzijds Rijkswaterstaat en anderzijds de verzekeringsmaatschappij van de schadeveroorzaker. Rijkswaterstaat heeft geen invloed op die verzekeringsmaatschappij.	B-US1000
B-US1020	Indien de verzekeringsmaatschappij aangeeft dat het herstel van betreffende schade niet zonder meer aan de Opdrachtnemer mag worden opgedragen, zal de Opdrachtgever ook aan andere partijen een offerte vragen en eventueel opdragen. De Opdrachtnemer dient	B-US1010

in alle gevallen een offerte uit te brengen.

Vraag	OG beschrijft: 'en of het betreffende onderdeel door de ON terug in onderhoud kan worden genomen'. Het gebruik van het woord 'kan' maakt de eis niet SMART. Kunt u voor de duidelijkheid de eis SMART formuleren?
Antwoord	De eis is voldoende duidelijk en zal niet geherformuleerd worden.

US1030	De Opdrachtnemer dient, indien het herstel van een schade niet aan de Opdrachtnemer wordt opgedragen, na uitvoering van het herstel van deze schade door een derde, te toetsen of het herstel van deze schade conform de gestelde eisen is uitgevoerd en of het betreffende onderdeel door de Opdrachtnemer terug in onderhoud kan worden genomen.	US900 B-US1020
US1040	De Opdrachtnemer dient van alle door de Opdrachtnemer zelf dan wel door derden herstelde schades, de gegevens conform § 3 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie te verstrekken.	US900 B-US1020 US1030
B-US1050	Definitief herstel van schade als gevolg van calamiteiten en incidenten staat gelijk aan een "benoemde Activiteit" zoals gedefinieerd in § 4.2.3 van de Vraagspecificatie Algemeen. Alle eisen met betrekking tot "benoemde Activiteiten" zijn ook van toepassing op de opdrachtverstrekking voor en uitvoering van definitief herstel van schade volgend op de Werkzaamheden ten behoeve van het veiligstellen en beschikbaar stellen van het Areaal.	US900 UA400
US1060	De Opdrachtnemer dient schadeherstel aan wegen en infrastructuur te verrichten volgens de in bijlage C "Calamiteiten, incidenten en schadeherstel" bij de Vraagspecificatie aangegeven herstelwerkzaamheden, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen. De Opdrachtnemer dient schadeherstel aan (vaar)wateren uit te voeren op basis van schriftelijk overeengekomen opdracht.	US900
US1070	Indien het herstel van de schade wordt opgedragen aan de Opdrachtnemer, wordt het herstel volledig vergoed tegen het met de Opdrachtnemer overeengekomen bedrag.	US900 B-FM400
US1080	De Opdrachtnemer dient voor elk opgedragen en uitgevoerd definitief schadeherstel een gespecificeerde pro forma factuur aan de Opdrachtgever ter kennis te brengen.	B-US990 UA400

5.4.8 Bewaken garanties

Vraag	Hoe kan gegadigde verantwoordelijk worden gehouden m.b.t. tot het naleven van garanties van derden? ON heeft invloed op het signaleren van garantaties maar kan niet handhaven. Hoe ziet OG dit?
Antwoord	Zoals aangegeven in US1100 dient de Opdrachtnemer zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat de garantietermijnen en de garantieverplichtingen voortvloeiende uit door derden verstrekte garanties worden nageleefd en bewaakt. Het daadwerkelijk inroepen van een garantie gebeurt door de Opdrachtgever. indien een opdrachtnemer zijn garantieverplichting niet nakomt, ondanks uw inspanning, zal het juridisch afdwingen door de Opdrachtgever gebeuren.

US1100	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat de garantietermijnen en de garantieverplichtingen voortvloeiende uit door derden verstrekte garanties worden nageleefd en bewaakt.	US010
B-US1110	Een overzicht van de huidige van toepassing zijnde garanties en de daarbij behorende garantietermijnen en garantieverplichtingen is opgenomen in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie.	US1100
US1120	Voor wat betreft de garantie van verhardingen, die zijn opgenomen in de Garantiebanc van Rijkswaterstaat, krijgt de Opdrachtnemer toegang tot de raadpleegomgeving van deze Garantiebanc conform B-US250. Middels het plaatsen van opmerkingen in de raadpleegomgeving dienen van belang zijnde zaken ten aanzien van het beheer van de betreffende garantie te worden genoteerd.	US1100
US1130	Indien de toestand van een bepaald (onderdeel van een) beheerobject het inroepen van de garantie vereist, dient de Opdrachtnemer tijdig passende onderhoudsmaatregelen te nemen dan wel dient hij de Opdrachtgever te adviseren over te ondernemen maatregelen.	US1100

5.4.9 Lodingen en peilingen

Niet van toepassing

5.4.10 Flora en fauna

Vervallen

5.4.11 IJsbestrijding

Niet van toepassing

5.4.12 Gladheidbestrijding

Vraag	In de VSP staat onder hfst 5.4.12 dat de opdrachtnemer gladheid op de objecten en locaties dient te voorkomen. In de BIM dataroom staat in het document "Uitzonderingen en afbakeningen (buiten projecten).docx" dat gladheidbestrijding niet onder de scope valt. Welke document dient ON aan te houden?
Antwoord	Gladheidbestrijding behoort niet tot de scope.

US1500	De Opdrachtnemer dient zijn Onderhoudswerkzaamheden te verrichten, zodanig dat gladheid op objecten en locaties, zoals aangegeven in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie, tijdens winterse omstandigheden wordt bestreden en gevaarlijke omstandigheden voor mens en goed worden voorkomen.	US010
US1510	De Opdrachtnemer moet op basis van de weersomstandigheden bepalen of en wanneer hij gladheid moet bestrijden.	US1500

5.4.14 Kwalitatieve bodemgegevens

Niet van toepassing

5.4.15 Cybersecurity – algemeen

US1700	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden zodanig te verrichten, dat gevaar of schade veroorzaakt door verstoring, uitval of misbruik van ICT en IA wordt voorkomen.	US010
US1710	Indien op een beheerobject de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten – RWS conform bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie van toepassing is, zoals is aangegeven in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie, dient de Opdrachtnemer voor dit beheerobject daarvan de maatregelen met betrekking tot Meerjarig Onderhoud uit de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS uit te voeren die behoren bij cybersecurity weerstandsniveau 1, tenzij er voor een beheerobject in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie een ander cybersecurity weerstandsniveau is aangegeven.	US1700
US1720	Indien de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS conform bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie niet voorziet in maatregelen voor de invulling van de cybersecurity eisen, dient de Opdrachtnemer de NEN-ISO/IEC 27002 (Code voor Informatiebeveiliging) en de IEC 62443 of gelijkwaardig te volgen.	US1710
US1730	De Opdrachtnemer dient een sleutelfunctionaris te benoemen die verantwoordelijk is voor de Werkzaamheden met betrekking tot cybersecurity.	US1700
US1740	De Opdrachtnemer dient ten minste jaarlijks de maatregelen voor cybersecurity te monitoren en te meten en waar nodig verbetermaatregelen te treffen.	US1700 KM040

US1750	Indien er sprake is van cybersecurity inbreuken of verhoogde dreiging, dient de Opdrachtnemer de richtlijn CS R03 Richtlijn voor handelwijze bij een hack, malwarebesmetting en verhoogde dreiging conform bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie te volgen.	US1700
US1760	De Opdrachtnemer dient in voorkomende gevallen zijn medewerking te verlenen aan het verzamelen, bewaren en beschikbaar stellen van cybersecurity bewijsmateriaal.	US1700
US1770	De Opdrachtnemer dient securityincidenten (zowel fysiek als digitaal) terstond ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	US1700 US600

5.4.16 *Cybersecurity – Wet bescherming persoonsgegevens*

US1800	De Opdrachtnemer dient in het kader van de Wet bescherming persoonsgegevens de persoonsgegevens en andere tot natuurlijke personen herleidbare gegevens (waaronder camerabeelden) rechtmatig te behandelen.	US010 US1700
US1810	Indien de Opdrachtnemer persoonsgegevens en andere tot natuurlijke personen herleidbare gegevens (waaronder camerabeelden) opslaat en/of verwerkt, dient de Opdrachtnemer een bewerkersovereenkomst af te sluiten met de Opdrachtgever conform het sjabloon "RWS bewerkersovereenkomst", die na gunning, op verzoek van de Opdrachtnemer beschikbaar wordt gesteld.	US1800
US1820	Indien de Opdrachtnemer beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitvoert aan videocamera's en/of systemen waarin camerabeelden zijn opgeslagen, dient de Opdrachtnemer de richtlijn CS R05 Richtlijn camera's en omgang met camerabeelden van de verkeersregistratiesystemen conform bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie te volgen.	US1800

5.4.17 *Cybersecurity – gegevensbeheer*

US1900	De Opdrachtnemer dient Documenten voor ICT en IA ten behoeve van de bediening, het beheer, het onderhoud en de technische ondersteuning te onderhouden conform § 5.4.2 van de Vraagspecificatie Proces.	US010 US200 US440 US1700
US1910	De Opdrachtnemer dient de Documenten met betrekking tot ICT en IA te beveiligen tegen verlies en ongeautoriseerde kennisname en ongeautoriseerde wijziging.	US1900
US1920	De Opdrachtnemer dient voor de beveiliging van informatie van de Opdrachtgever en Documenten de door de Opdrachtgever aangegeven documentclassificatie en bijbehorende beveiligingsmaatregelen aan te houden conform richtlijn CS R01 Richtlijn voor omgaan met vertrouwelijke informatie en documenten conform bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie.	US1900

US1930	Indien logbestanden door ICT of IA worden aangemaakt, dient de Opdrachtnemer de logbestanden drie maanden na aanmaken van het logbestand beschikbaar te houden en op verzoek ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	US1900
5.4.18 Cybersecurity – toegangsbeheer		
US2000	De Opdrachtnemer dient alle door de Opdrachtgever beschikbaar gestelde toegangsmiddelen (waaronder tokens en pasjes tot objecten, data, ICT en IA) alleen te gebruiken voor het doel waarvoor en onder de voorwaarden waaronder deze verstrekt zijn, waarbij de beveiligingsmaatregelen niet mogen worden omzeild.	US010 US1700
US2010	De Opdrachtnemer dient inzake bewustwording en training van (zelfstandige) hulppersonen, voor zover relevant voor hun functie, maatregelen te treffen conform §2.7 Maatregelen Bewustwording en Training van de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten – RWS opgenomen in bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie.	US2000
US2020	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden aan: 1. ontwerp- en constructietekeningen en constructieberekeningen; 2. beveiligings- en veiligheidsdocumentatie en -instructies; van: a. kunstwerken; b. bediengebouwen en -ruimten; c. dynamische verkeersmanagementsystemen; d. ICT- en IA-systemen; e. kabels en leidingen; dan wel de Werkzaamheden: 3. binnen bedien- en technische ruimten van de hiervoor genoemde objecten; 4. aan ICT- en IA-systemen zelf; 5. aan kabels en leidingen; door (zelfstandige) hulppersonen te laten verrichten, die een geheimhoudingsverklaring hebben ondertekend en over een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) beschikken, die gerelateerd is aan de beoogde Werkzaamheden. In afwachting van het resultaat van de aanvraag van een VOG kan gedurende een periode van maximaal zes weken na aanvang van de betreffende Werkzaamheden, welke termijn niet kan worden verlengd, worden volstaan met een eigen verklaring van de betreffende (zelfstandige) hulppersoon.	US2000
US2030	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden te verrichten zodanig dat de logische toegang tot ICT en IA en de fysieke toegang tot ICT en IA gerelateerde ruimten uitsluitend wordt toegestaan aan personen die hiertoe zijn geautoriseerd. De Opdrachtnemer dient de toegangsautorisatie minimaal één keer per jaar te controleren en te actualiseren.	US2000
US2040	De Opdrachtnemer dient te zorgen voor een procedure en actuele registratie van: • de fysieke toegang van de (zelfstandige) hulppersonen tot ICT en IA gerelateerde ruimten;	US2000 US2030

- de door de Opdrachtnemer aan alle (zelfstandige) hulppersonen verstrekte accounts met bijbehorende autorisatie voor de logische toegang tot ICT en IA.

Indien de Opdrachtgever of derden de fysieke of logische toegangsprocedure regelen, dient de Opdrachtnemer deze toegangsprocedure te volgen.

US2050	De Opdrachtnemer dient te handelen conform bijlage A "Wachtwoord Richtlijn" en bijlage B "Factsheet Wachtwoorden" van de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS opgenomen in bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie.	US2000
US2060	Indien de Opdrachtnemer toegang tot ICT en/of IA op afstand (remote access) wenst, dient de Opdrachtnemer deze toegang te laten verlopen via de centrale, beveiligde en gemonitorde voorzieningen van de Opdrachtgever.	US2000 US2030
US2070	Indien de Opdrachtnemer toegang tot ICT en/of IA op afstand (remote access) wenst, dient de Opdrachtnemer een aanvraag in te dienen conform de procedure beschreven in het "Aanvraagformulier Netwerktogang voor Derden" die de Opdrachtgever na gunning op verzoek van de Opdrachtnemer beschikbaar stelt. Voor de toegang tot beheerapplicaties voor areaalgegevens wordt verwezen naar B-US250.	US2000 US2060

5.4.19 Cybersecurity – ICT en IA koppelingen

US2100	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden zodanig te verrichten, dat geen internet, draadloze voorzieningen (Wifi, GPRS/UMTS etc.) of inbelvoorzieningen worden gekoppeld aan de ICT en IA.	US010 US1700
US2110	De Opdrachtnemer dient bij koppeling van randapparatuur aan de ICT en/of IA van de Opdrachtgever de richtlijn CS R02 Richtlijn voor het veilig koppelen van beheer- en onderhoudsapparatuur aan ICT- en IA-systemen van RWS conform bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie aan te houden voor bescherming tegen malware.	US2100

5.4.20 Cybersecurity – in stand houden

US2200	De Opdrachtnemer dient voor het doorvoeren van Wijzigingen aan ICT en/of IA een wijzigingsprocedure te hebben conform paragraaf 2.8 Maatregelen gecontroleerd wijzigen van de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS opgenomen in bijlage V "Richtlijnen Cybersecurity" bij de Vraagspecificatie.	US010 US1700
US2210	De Opdrachtnemer dient de bestaande continuïteitsplannen, opgenomen in bijlage A "Informatie Areaal" bij de Vraagspecificatie, te volgen, waarmee de continuïteit van ICT en IA wordt geborgd met maatregelen voor onder andere bescherming tegen de gevolgen van urgente storing en voor spoedig herstel daarna.	US2200

US2220	De Opdrachtnemer dient de getroffen continuïteitsvoorzieningen te testen en processen voor herstel minimaal een keer per jaar uit te voeren en de bijbehorende resultaten ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	US2200
US2230	De Opdrachtnemer dient zijn medewerking te verlenen aan de beproevingen van de bediening, besturing en veiligheidsfuncties, die door de Opdrachtgever één keer per jaar worden uitgevoerd.	US2200
US2240	De Opdrachtnemer dient ten minste één keer per jaar een audit uit te voeren naar de opzet, het bestaan en de werking van de getroffen cybersecuritymaatregelen en dient de rapportage ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	US2200 US350
US2250	De Opdrachtnemer dient voor het patchen van de ICT- en IA-systemen binnen het reguliere beheer- en onderhoudsschema te handelen conform paragraaf 2.5 Maatregelen bescherming tegen malware, hardening en patching van de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten – RWS opgenomen in bijlage V ‘Richtlijnen Cybersecurity’ bij de Vraagspecificatie.	US2200
US2260	De Opdrachtnemer dient een procedure te hebben voor het, door middel van een risicoanalyse, kunnen beoordelen van een speedpatch voor wat betreft de impact op de ICT en IA.	US2200
US2270	De Opdrachtnemer dient op basis van de beoordeling, zoals bedoeld in US2260, de Opdrachtgever per patch een implementatieadvies ter Acceptatie voor te leggen. Daarbij gelden de volgende doorlooptijden: • voor kritieke patches: maximaal 48 uur na melding door de Opdrachtgever, gerekend vanaf de eerstvolgende werkdag; • voor niet-kritieke patches: maximaal twee maanden na melding door de Opdrachtgever.	US2260
US2280	De Opdrachtnemer dient de patches, na Acceptatie door de Opdrachtgever van het implementatieadvies, conform het advies te implementeren.	US2260

5.5 Uitvoeren Activiteiten (UA)

UA010	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden met betrekking tot Activiteiten zoals aangegeven in bijlage G ‘Overzicht ten behoeve van Activiteiten’ bij de Vraagspecificatie te verrichten, zodanig dat aantoonbaar wordt voldaan aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	TM010 VW010 VW400 UV010
UA020	De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden te verrichten zodanig dat het vereiste instandhoudingsniveau kan worden gehandhaafd conform de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	UA010
UA030	De Opdrachtnemer dient als sleutelfunctionaris een coördinator constructieve veiligheid aan te stellen, die gedurende de ontwerpfase en	VH010 PM120

de uitvoeringsfase van Activiteiten de verantwoordelijkheid draagt voor de coördinatie van constructieve veiligheid en op dit gebied deskundig aanspreekpunt is voor de Opdrachtgever.

UA040	De Opdrachtnemer dient invulling te geven aan de borging van de constructieve veiligheid. Ter informatie wordt verwezen naar het Compendium Aanpak Constructieve Veiligheid, editie 2011.	UA030
-------	---	-------

UA050	De Opdrachtnemer dient na een Activiteit een conditiemeting uit te voeren van de objecten die zijn gewijzigd en waarvan een vorige conditiemeting aanwezig is, dan wel van de objecten die nieuw zijn gemaakt en waar van vergelijkbare objecten een conditiemeting aanwezig is. De Opdrachtnemer dient deze conditiemeting te registreren en ter kennis te brengen van de Opdrachtgever conform bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie.	UA010
-------	--	-------

UA060	De Opdrachtnemer dient personeel van de Opdrachtgever op te leiden inzake de bediening van het Werk.	UA010
-------	--	-------

5.5.1 Voorgescreven Activiteiten

UA100	De Opdrachtnemer dient de Uitvoeringswerkzaamheden te integreren in zijn overallplanning voor het Areaal.	UA010
-------	---	-------

5.5.2 Optionele Activiteiten

Vraag	Dienen de bedragen voor de optionele activiteiten binnen de plafondbedragen te vallen?
Antwoord	De optionele activiteiten hoeven niet te vallen binnen het beschikbare budget zoals genoemd in het I&B document 2.3.2.

B-UA200	De Opdrachtgever verstrekt de Opdrachtnemer minimaal 6 maanden voor aanvang van een "optionele Activiteit" opdracht voor de betreffende "optionele Activiteit".	UA010
---------	---	-------

UA210	De Opdrachtnemer dient de opgedragen "optionele Activiteit" voor te bereiden na opdrachtverstrekking van de betreffende "optionele Activiteit".	VW010
-------	---	-------

UA220	De Opdrachtnemer dient in overeenstemming met de Opdrachtgever de "optionele Activiteit" te integreren in zijn overallplanning.	UA210
-------	---	-------

5.5.3 Raamactiviteiten

UA300	De Opdrachtnemer dient voor Raamactiviteiten, naar aanleiding van de verstrekte gegevens, een aanbieding te doen voor minimaal 2 onderbouwde herstelmaatregelen en de door de Opdrachtgever gekozen oplossing na opdracht te realiseren.	UA010
-------	--	-------

Vraag	Op welk(e) moment(en) in het jaar levert OG het format met gegevens zoals bedoeld in B-UA310 aan de ON?
Antwoord	De opdrachtgever heeft geen afspraken gemaakt over moment(en) in het jaar waarop het format met gegevens zoals bedoeld in B-UA310 aan de opdrachtnemer wordt verstrekt.

B-UA310	De Opdrachtgever verstrekt een format "Overzicht van Raamactiviteiten" opgenomen in bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie. Hierin zijn (aanvullende) eisen zoals locaties, schadebeelden en interventiemomenten voor de betreffende Raamactiviteiten opgenomen waarop een aanbieding van de Opdrachtnemer betrekking moet hebben.	UA300
UA320	De Opdrachtnemer dient per verstrekt format "Overzicht van Raamactiviteiten" een intakegesprek met de Opdrachtgever te organiseren, waarin het Werk van nadere informatie en toelichting wordt voorzien door de Opdrachtgever.	B-UA310
UA330	De Opdrachtgever zal in het format "Overzicht van Raamactiviteiten" nader specificeren hoe een aanbieding dient te worden samengesteld. Een aanbieding dient minimaal te bevatten: 1. een analyse van de omvang en de ernst van de schade, de gekozen herstelmaatregel en welke risico's worden beheerst; 2. een uitvoeringsplanning voortkomend uit de integratie van de gekozen herstelmaatregel en de materieelset; 3. een specificatie per herstelmaatregel van de omvang. Bij asfaltwerkzaamheden dient de Opdrachtnemer tevens de onderbouwing van de inzet van sets aan materieel aan te geven; 4. de kosten op basis van de hoeveelheden per van toepassing zijnde prijs per eenheid van de Staat van prijzen per eenheid Raamactiviteiten behorende bij de Aanbieding.	UA320
UA340	De Opdrachtnemer dient ten behoeve van een aanbieding de daadwerkelijke omvang van het schadevak te bepalen en dient onderbouwd minimaal 2 herstelmaatregelen voor te stellen, afgeleid van het afweegkader zoals opgenomen in de activiteitspecificatie Raamactiviteiten. De voorgestelde herstelmaatregelen leiden tot oplossingen die aan de eisen blijven voldoen tot het rijbaanbrede interventiemoment van die locatie.	UA330
UA350	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden te clusteren tot één of meerdere uitvoeringspakketten, zodanig dat het Werk en de Werkzaamheden per uitvoeringspakket: - een logisch en samenhangend geheel vormen; - geoptimaliseerd zijn door toepassing van tabel WBU en werkvensters in bijlage D "Werkbare Uren (WBU), Venstertijden Afsluitingen (VTA) en werkvensters" bij de Vraagspecificatie; - geoptimaliseerd zijn naar Life Cycle Cost (LCC) in relatie tot het afweegkader zoals bedoeld in UA340.	UA330

Vraag	Conform eis UA360 uit de VSP dienen alle kosten voor het doen van een aanbieding van een raamactiviteit inbegrepen te zijn in de opdrachtsom (basisovereenkomst art.2 lid 5). Echter , conform het derden uitgangspunt in raamactiviteiten bijlage H van het I en B doc; Dienen alle kosten inbegrepen te zijn in de tarieven van de raamactiviteiten. Dat is wat ons betreft tegenstrijdig. Dienen de kosten voor het maken van een aanbieding in de eenheidsprijzen van raamactiviteiten verwerkt te zijn of in de opdrachtsom.
Antwoord	De kosten voor het opstellen worden geacht te zijn begrepen in de opdrachtsom. Alle overige kosten worden geacht te zijn begrepen in de tarieven in bijlage H.

UA360	Alle kosten gemoeid met het opstellen en doen van een aanbieding, met daarin de afzonderlijke uitvoeringspakketten van Raamactiviteiten, worden geacht te zijn begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom).	UA300
B-UA370	De Opdrachtgever levert het format met gegevens zoals bedoeld in B-UA310 minimaal één keer per jaar aan de Opdrachtnemer.	B-UA310
UA380	De Opdrachtnemer dient binnen 2 maanden na ontvangst van het format zoals bedoeld in B-UA370 een aanbieding ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	B-UA370
B-UA390	De Opdrachtgever deelt de Opdrachtnemer uiterlijk zes weken na ontvangst van een aanbieding mede of het verzoek tot acceptatie (van de aanbieding) is gehonoreerd.	UA380
UA395	De Opdrachtgever kan, al dan niet in samenspraak met de Opdrachtnemer, opdracht verstrekken voor Raamactiviteiten dan wel een uitvoeringspakket van Raamactiviteiten in afwijking van een aanbieding.	B-UA390
5.5.4 Benoemde Activiteiten		
UA400	De Opdrachtnemer dient op verzoek van de Opdrachtgever een aanbieding te doen voor de voorbereiding en realisatie van het Werk dat deel uitmaakt van de "benoemde Activiteiten" zoals opgenomen in bijlage G "Overzicht ten behoeve van Activiteiten" bij de Vraagspecificatie.	UA010
B-UA410	De Opdrachtgever stelt hiervoor al dan niet in samenspraak met de Opdrachtnemer een (objectspecifieke) activiteitenvraagspecificatie beschikbaar waarin de (aanvullende) eisen voor de betreffende Benoemde Activiteit zijn opgenomen.	UA400
UA420	De Opdrachtnemer dient een contractopname uit te voeren om het Werk en de Werkzaamheden te inventariseren en zich te vergewissen van de uitvoeringsrisico's behorende bij de betreffende "benoemde Activiteit" ten behoeve van de aanbieding.	UA400

UA430	De Opdrachtnemer dient een marktconforme all-inclusive fixed-price aanbidding op te stellen voor de betreffende "benoemde Activiteit".	UA400
UA440	De Opdrachtgever zal per "benoemde Activiteit" nader specificeren hoe de aanbidding dient te worden samengesteld. De aanbidding dient minimaal te bevatten: 1. een analyse van het Werk en de Werkzaamheden die deel uitmaken van de betreffende "benoemde Activiteit"; 2. de activiteitenvraagspecificatie behorende bij de "benoemde Activiteit"; 3. een uitvoeringsplanning; 4. raakvlakken en impactanalyse op het Werk en de Werkzaamheden voortvloeiende uit de Overeenkomst; 5. een specificatie van kosten waarin de kosten zijn onderscheiden voor: a. het Werk (= de Activiteit); b. de Werkzaamheden; c. de risico's; d. de uitvoering.	UA430
UA450	Alle kosten gemoeid met het opstellen en doen van een aanbidding voor een "benoemde Activiteit" worden geacht te zijn begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdracht-som).	UA400
UA460	De Opdrachtnemer dient de aanbidding minimaal 2 maanden gestand te doen.	UA400
B-UA470	Indien de Opdrachtgever overgaat tot opdrachtverstrekking voor de betreffende "benoemde Activiteit", wordt deze "benoemde Activiteit" onderdeel van de Overeenkomst en gelden, aanvullend op de aanbidding, alle uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.	PM010
B-UA480	Bij een benoemde activiteit kan aangegeven zijn dat de Opdrachtgever het verzoek tot het doen van een aanbidding voor de voorbereiding en realisatie van het Werk doet bij de Opdrachtnemer en tegelijkertijd bij twee andere opdrachtnemers van Prestatiecontracten in het beheersgebied van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, dan wel aangrenzende beheersgebieden. In dat geval dient in dit hoofdstuk voor "Opdrachtnemer" gelezen te worden "opdrachtnemers". Indien de opdracht van het Werk wordt verleend aan een andere opdrachtnemer dan is het bepaalde in OW100, 2 ^e alinea, van toepassing.	UA010
5.5.5	<i>Overige werkzaamheden</i>	
OW100	De Opdrachtgever is gerechtigd om voor werkzaamheden die verband houden met het in stand houden, monitoren en informeren over de toestand van het areaal, met upgradewerkzaamheden, maar die niet behoren tot de verplichtingen van de Opdrachtnemer ingevolge deze Overeenkomst, een aanbidding te vragen bij de Opdrachtnemer en, gelijktijdig, bij twee andere opdrachtnemers van Prestatiecontracten in het beheersgebied van Rijkswaterstaat Zuid - Nederland, dan wel aangrenzende beheersgebieden. Indien de betreffende werkzaamheden worden opgedragen aan een	UA010

andere opdrachtnemer, dan geldt deze als nevenopdrachtnemer in de zin van paragraaf 8 van de UAV-GC 2005. De Opdrachtnemer dient alsdan, voor zover van toepassing, de werkzaamheden van de nevenopdrachtnemer te coördineren. De Opdrachtnemer wordt, in afwijking van het bepaalde in lid 8-1 van die paragraaf, afzonderlijk geïnformeerd over de tijdstippen van uitvoering.

5.6 Verifiëren en valideren (VV)

VV100	De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden met betrekking tot verificatie en validatie (V&V) te verrichten, zodanig dat de resultaten van de Werkzaamheden expliciet en objectief aantoonbaar in overeenstemming zijn met de eisen aan (onderdelen van) het Meerjarig Onderhoud en het Werk en geschikt zijn voor het beoogde gebruik van (onderdelen van) het Meerjarig Onderhoud en het Werk.	TM010
B-VV110	Een keuring als bedoeld in § 21 UAV-GC 2005 is een verificatie- en validatie.	VV100
VV120	De Opdrachtnemer dient gelijktijdig met het analyseren per eis een geldige V&V-methode te beschrijven en ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	VV100
VV130	De V&V-methoden dienen: 1. te bestaan uit een bewijsvoeringmethode, objectief vast te stellen beoordelingscriteria, een beoordelaar en eventuele voorwaarden die invloed kunnen hebben op de verificatie en validatie; 2. betrekking te hebben op en relevant te zijn voor de betreffende eisen en (onderdelen van) het Meerjarig Onderhoud en het Werk; 3. te voldoen aan de voorwaarden met betrekking tot de verificatie en validatie die bij de eisen in de Vraagspecificatie Eisen zijn genoemd.	VV120
VV140	De Opdrachtnemer dient een V&V-dossier op te stellen en actueel te houden.	VV100
VV150	Het V&V-dossier dient ten minste de tot dan toe verrichte verificaties en validaties te bevatten waarvan de volgende zaken zijn vastgelegd: 1. de betreffende objecten; 2. de betreffende eisen; 3. een beschrijving van de V&V-methode en afwijkingen ten aanzien van de geplande methode; 4. de bewijsvoeringsmethode; 5. de beoordelingscriteria; 6. de eventuele voorwaarden die invloed kunnen hebben op de verificatie; 7. de functionaris die de V&V-activiteit heeft verricht (naam en functie); 8. het objectieve resultaat van de V&V-activiteit (waarde); 9. de beoordelaar (naam en functie); 10. het resultaat van de beoordeling.	VV140

VV160	De Opdrachtnemer dient op basis van het verzamelde bewijs te beoordelen, vast te stellen en te verklaren dat aan de eisen is voldaan.	VV100
VV170	De Opdrachtnemer dient het verzamelde bewijs te gebruiken bij het opstellen van de vereiste rapportages aangaande het verloop van het Functioneren en Presteren en het verloop van de toestand.	VV160 US300

5.7 Verbetervoorstellen en Investeringsvoorstellen (VI)

B-VI010	De Opdrachtnemer kan op eigen initiatief, op grond van opgedane ervaring tijdens de uitvoering van de Werkzaamheden of door hem elders opgedane vergelijkbare ervaringen, Verbeter- en Investeringsvoorstellen met betrekking tot het door hem op grond van de Overeenkomst in stand te houden Areaal aan de Opdrachtgever voorleggen.	TM010
B-VI020	De Opdrachtgever kan aan de Opdrachtnemer vragen om een Verbeter- of Investeringsvoorstel te doen voor een door de Opdrachtgever gewenste aanpassing van het Areaal, de functionaliteit in het Areaal en/of het beheerregime.	TM010
B-VI030	Verbeter- en Investeringsvoorstellen kunnen betrekking hebben op het Werk en Meerjarig Onderhoud dan wel Werkzaamheden waarin door middel van Activiteiten dan wel door veranderingen in Taken of Services kwalitatieve verbeteringen en/of bedrijfseconomische dan wel efficiencyvoordelen behaald kunnen worden.	B-VI010 B-VI020
B-VI1040	Een uitgangspunt bij de uitwerking door de Opdrachtnemer van Verbeter- en Investeringsvoorstellen is de doelstelling van de Opdrachtgever om minimaal 20% besparing op het jaarlijkse energieverbruik van het Areaal inclusief objecten te realiseren. De in dit kader voor te stellen (vervangings)investeringen hebben een maximale terugverdientijd van 10 jaar, waarbij gerekend wordt met € 0,084 per KWH.	B-VI010 B-VI020
B-VI050	De kosten voor het opstellen van Verbeter- en Investeringsvoorstellen worden geacht te zijn begrepen in de opdrachtsom.	B-VI010 B-VI020

5.7.1 Verbetervoorstellen

VI100	De Opdrachtnemer dient wijzigingen in het toegepaste beheerregime van Werkzaamheden en waarvoor de Opdrachtgever in de looptijd van de Overeenkomst geen verrekening verschuldigd is, voor te leggen in een Verbetervoorstel aan de Opdrachtgever voordat deze verbeteringen worden uitgevoerd.	B-VI010
VI110	Verbetervoorstellen met betrekking tot verbeteringen in het onderhoudsregime van groenvoorzieningen, van technische installaties en van civiele constructies, die van invloed zijn op de primaire beschikbaarheid van beweegbare objecten, behoeven de Acceptatie van de Opdrachtgever.	VI100 UT910 UT920 UT930

B-VI120	Aan de Acceptatie van Verbetervoorstellen liggen de volgende voorwaarden ten grondslag: 1. het Werk, het Meerjarig Onderhoud en de Werkzaamheden vallen onder de scope van de Overeenkomst; 2. de Werkzaamheden dragen aantoonbaar bij aan de kwalitatieve verbeteringen van het Areaal of leveren een financiële besparing en een vermindering van de Life Cycle Cost op voor de Opdrachtgever binnen de looptijd van de Overeenkomst; 3. de realisatie vindt plaats binnen de looptijd van de Overeenkomst.	VI100
VI130	Het format en de inhoud van een Verbetervoorstel wordt in overleg tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer vastgesteld doch dient minimaal de volgende onderdelen te bevatten: 1. de (beheer)doelstelling(en) van de Opdrachtgever voor het desbetreffende beheerobject of onderdeel daarvan; 2. het oorspronkelijke beheerregime; 3. de voorgestelde wijziging in het beheerregime; 4. een uitleg waarmee wordt aangetoond of, indien aantonen niet mogelijk is, aannemelijk wordt gemaakt dat de wijziging in het beheerregime leidt tot de (beheer)doelstelling(en) van de Opdrachtgever; 5. de risico's en de kansen die de wijziging in het beheerregime met zich meebrengt; 6. een Life Cycle Cost onderbouwing, bestaande uit een berekening met gebruikmaking van de LBT (LCC bij Beheer en Onderhoud Tool) en argumentatie op basis van gestandaardiseerde business case template volgens Rijkswaterstaatsnorm.	VI100
VI140	Indien de Opdrachtgever een Verbetervoorstel accepteert, dient de Opdrachtnemer de wijzigingen in het beheerregime binnen vier weken na Acceptatie te verwerken in de desbetreffende documenten.	VI100
B-VI150	Indien een Verbetervoorstel ertoe leidt dat de Opdrachtnemer met minder Werkzaamheden en/of met minder materialen voldoet aan de desbetreffende eis(en) in de Vraagspecificatie, zijn de financiële voordelen voor hem.	VI100
B-VI160	Indien blijkt dat vanwege een door de Opdrachtnemer ingediend en door de Opdrachtgever geaccepteerd Verbetervoorstel niet wordt voldaan aan desbetreffende eis(en) in de Vraagspecificatie, zijn alle kosten om vervolgens toch aan de desbetreffende eisen te voldoen voor rekening van de Opdrachtnemer.	VI100
5.7.2	<i>Investeringsvoorstellen</i>	
VI200	De Opdrachtnemer dient wijzigingen in het Areaal, de functionaliteit in het Areaal en toegepaste beheerregimes ten aanzien van te gebruiken onderdelen, materialen, uitvoeringswijzen en/of de uitvoeringsfrequentie van Werkzaamheden en waarvoor de Opdrachtnemer in de looptijd van de Overeenkomst een verrekening verlangt, ter Acceptatie voor te leggen in een Investeringsvoorstel aan de Opdrachtgever conform § 3.2 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)", bij de Vraagspecificatie.	B-VI010

B-VI210	Aan de Acceptatie van Investeringsvoorstellen liggen de volgende voorwaarden ten grondslag: 1. het Werk, het Meerjarig Onderhoud en de Werkzaamheden vallen onder de scope van de Overeenkomst; 2. de Opdrachtgever heeft voldoende budget voor het opdragen van de Werkzaamheden; 3. de Werkzaamheden dragen aantoonbaar bij aan kwalitatieve verbeteringen van het Areaal of leveren een financiële besparing en een vermindering van de Life Cycle kosten op voor de Opdrachtgever buiten de looptijd van de Overeenkomst; 4. de uitvoering vindt plaats binnen de looptijd van de Overeenkomst; 5. een naar het oordeel van de Opdrachtgever passende Aanbieding.	VI200
VI220	Voor het uitvoeren van Investeringsvoorstellen wordt, in overleg tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer, jaarlijks in het eerste kwartaal een voor de komende periode beschikbaar budget voor het uitvoeren van Investeringsvoorstellen vastgesteld.	VI200
VI230	Het format en de inhoud van een Investeringsvoorstel wordt in overleg tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer vastgesteld doch dient minimaal te voldoen aan het gestelde van § 3.2 van bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS) bij de Vraagspecificatie.	VI200
VI240	Een geaccepteerd Investeringsvoorstel wordt betiteld als investeringsmaatregel en staat gelijk aan een "benoemde Activiteit" als gedefinieerd in § 4.2.3 van de Vraagspecificatie Algemeen. De Werkzaamheden in het Investeringsvoorstel worden aan de Opdrachtnemer opgedragen, indien deze passen binnen het beschikbare budget van de Opdrachtgever.	VI200
VI250	Indien de Opdrachtgever het Investeringsvoorstel laat opstellen door de Opdrachtnemer, behoudt de Opdrachtgever, in het geval van een naar zijn mening niet passende aanbieding van de Opdrachtnemer, zich het recht voor de uitvoering van de investeringsmaatregel op te dragen aan een derde.	VI200
VI260	Indien de Opdrachtnemer het initiatief neemt tot het opstellen van een Investeringsvoorstel, behoudt de Opdrachtgever, in het geval van een naar zijn mening niet passende aanbieding van de Opdrachtnemer, zich het recht voor de uitvoering van de investeringsmaatregel niet op te dragen. In dat geval zal de Opdrachtgever de uitvoering van de investeringsmaatregel ook niet aan een derde opdragen.	VI200
VI270	Na oplevering van de Werkzaamheden volgens het Investeringsvoorstel moet de nieuwe situatie onderhouden worden conform de eisen van de Overeenkomst dan wel de hogere eisen in het Investeringsvoorstel. Indien instandhoudingseisen voor de investeringsmaatregel(en) niet zijn opgenomen in de Overeenkomst dient de Opdrachtnemer in zijn Investeringsvoorstel tevens aan te geven welk onderhoudsregime hij voorziet voor de resterende onderhoudsduur binnen de looptijd van de Overeenkomst. Ingeval van Acceptatie van het Investeringsvoorstel worden deze instandhoudingseisen een aanvulling op de Overeenkomst.	VI200

- VI280 Indien een Investeringsvoorstel bedrijfseconomisch een meerjarig financieel voordeel oplevert, wordt, voorafgaand aan de opdrachtverstrekking, gezamenlijk bepaald in welke verhouding het voordeel toekomt aan respectievelijk de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer. VI200

5.8 Opstellen afleverdossiers en opleverdossier (OP)

- OP010 De Opdrachtnemer dient voor de oplevering van het Werk en het Meerjarig Onderhoud Werkzaamheden met betrekking tot het opstellen van de afleverdossiers en het opleverdossier te verrichten, zodanig dat de documentatie van het gerealiseerde Werk en Meerjarig Onderhoud juist en volledig is en geschikt is voor het beheer en het onderhoud van het Areaal. TM010

5.8.1 Opstellen afleverdossier

- OP100 De Opdrachtnemer dient bij afronding van een Activiteit of voorstel met als resultaat een blijvend onderdeel van het Werk of Meerjarig Onderhoud een afleverdossier op te stellen en ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. OP010
B-FM410
B-FM510
B-FM520
- OP110 De Opdrachtnemer dient met het afleverdossier aan te tonen dat met betrekking tot het betreffende onderdeel van het Meerjarig Onderhoud of het Werk aan VV160 is voldaan. OP100

Vraag Betreft VS Proces OP120: wat is het verschil tussen digitaal aanleveren en het EOD-RWS aanleveren?

- Wordt onder digitaal het CMDB verstaan?
- EOD: is naast het CMDB ook het EOD van toepassing

Antwoord Het afleverdossier (en opleverdossier) dient naast de BIM areaaldataleveringen plaats te vinden. Reden is dat de contractmanager moet kunnen nagaan of de activiteit ook daadwerkelijk is uitgevoerd cf uitvraag. De gegevens uit het afleverdossier dient ON in zijn eigen CMDB-ON te koppelen aan dat areaalonderdeel waar het betrekking op heeft. De ON is cf contract verplicht tweemaandelijks een levering van areaalgegevens vanuit zijn CMDB-ON te verstrekken.

- OP120 Het afleverdossier dient te voldoen aan de eisen in bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie en ten minste de gegevens conform de onderstaande tabel "Inhoud afleverdossier" te bevatten: OP100

Gegevens	Aantal Papieren exemplaren	Digitaal	EOD- RWS
(Integrale) As-built tekeningen en berekeningen van permanente objecten en in de grond achtergebleven (hulp)constructies, incl. toegepaste materialen	Geen	Ja	Ja
Doorrijprofielbestanden	Geen	Ja	Ja

Digitale Topografische Bestanden (DTB)	Geen	Ja	Ja
Objectinfo bladen en/of informatieoverzichten	Geen	Ja	Ja
Lodingen & peilingen	Geen	Ja	Ja
Rapportage waterbodem- en baggerspecieonderzoek	Geen	Ja	Ja
(Integraal) Beheer & Onderhoudsplan van het Areaal en van specifieke onderdelen daarvan	Geen	Ja	Ja
Instandhoudingplannen	Geen	Ja	Ja
Garantieverklaringen als bedoeld in § 4 lid 12 UAV-GC 2005	Geen	Ja	Ja
(Integrale) handleidingen	Geen	Ja	Ja
Inspectierapporten	Geen	Ja	Ja
Nul-(deformatie)metingen van het Werk inclusief rapportage	Geen	Ja	Ja
Integraal veiligheidsdossier(s), waarin opgenomen het V&G-dossier conform artikel 2.30 Arbeidsomstandighedenbesluit.	Geen	Ja	Ja
Afvalstoffenadministratie	Geen	Ja	Ja
V&V-dossier	Geen	Ja	Ja
As-built resultaten in het format "Overzicht van Raamactiviteiten" per opgedragen uitvoeringspakket	Geen	Ja	Ja
Beheertypetekeningen en/of bestanden	Geen	Ja	Ja

Tabel Inhoud afleverdossier

5.8.2 Opstellen opleverdossier

OP200	De Opdrachtnemer dient voor oplevering een opleverdossier op te stellen en ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	OP010
OP210	De Opdrachtnemer dient met het opleverdossier aan te tonen dat met betrekking tot het Meerjarig Onderhoud en het Werk aan VV160 is voldaan.	OP200

Vraag VS Proces OP 220, punt 4: de areaalgegevens conform de onderstaande tabel "Inhoud Opleverdossier" --> tabel ontbreekt. In OP250 wordt gesproken over de punten 1-4. Betekent dit dat eigenlijk punt vier had moeten komen te vervallen?

Antwoord OP220 dient te worden gelezen in relatie tot OP250. De tabel "Inhoud opleverdossier" is toegevoegd onder OP270. Aanbesteder handhaaft de punten 1 t/m 5 in eis OP220.

OP220	Het opleverdossier dient te voldoen aan de eisen in bijlage B "Informatie Leverings Specificatie (ILS)" bij de Vraagspecificatie en ten minste te bevatten: 1. een opsomming van alle verstrekte afleverdossiers; 2. een opsomming van alle verstrekte rapportages; 3. een bewijs dat het CMDDB-ON en BMS is bijgewerkt conform de situatie van het Areaal en dat de laatste wijzigingen hiervan conform US230 zijn aangeleverd;	OP200 VW200 SM300
-------	---	-------------------------

4. de areaalgegevens conform de onderstaande tabel "Inhoud opleverdossier";
5. de afspraken die volgen uit de "transitieperiode bij einde Overeenkomst".

OP230 De Opdrachtnemer dient uiterlijk 3 maanden na aangeven van de Opdrachtgever een concept opleverdossier op te stellen en ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. OP220

Vraag Aan het eind van het contract moet een NEN 2767 conditiemeting worden gedaan en u worden verstrekt. Wordt bij aanvang van het contract door OG of door de huidige ON een NEN 2767 conditiemeting gedaan en worden die resultaten verstrekt aan de nieuwe ON?

Antwoord Bij aanvang van het meerjarig onderhoud zal de beschikbare informatie gedeeld worden. Niet voor het gehele areaal zal echter een conditiemeting conform NEN 2767-4 beschikbaar zijn.

Vraag Kunt u bevestigen dat er uitsluitend aan het eind van het contract een NEN2767-4 inspectie hoeft plaats te vinden incl. rapportage op basis van NEN2767-4?

Antwoord Dit kan de aanbesteder bevestigen.

B-OP240 De NEN-2767-4 conditiemeting ten behoeve van het concept opleverdossier dient uitgevoerd en geactualiseerd te worden nadat de Opdrachtgever om het concept opleverdossier heeft verzocht. OP220
De NEN-2767-4 conditiemeting dient te worden geleverd als een rapportage per beheerobject, waarbij gebreken en foto's direct aan elkaar gekoppeld zijn en eventueel zijn aangevuld met metingen en analyses. De rapportage betreft alleen de gewijzigde conditie ten opzichte van de conditie bij aanvang van de Overeenkomst, dan wel de gewijzigde conditie door upgradewerkzaamheden of Areaalwijzigingen.

OP250 De Opdrachtnemer dient in het concept opleverdossier, naast de genoemde punten 1 tot en met 4 in OP220, aan te geven hoe de Opdrachtnemer het Areaal zal achterlaten en overdragen aan de volgende onderneming in de "transitieperiode bij einde Overeenkomst". OP230
SM300

OP260 De Opdrachtnemer blijft na het ter kennis brengen van het concept opleverdossier aan de Opdrachtgever tot het einde van de Meerjarig Onderhoudsperiode verantwoordelijk voor het actualiseren van de areaalgegevens en B&O Management Gegevens. US200
OP230

Vraag Aan het einde dient ON een NEN2764-4 inspectie aan te leveren. Ontvang ON bij aanvang van de overeenkomst een NEN2767-4 inspectie over de staat van de objecten bij aanvang overeenkomst?

Antwoord Bij aanvang van het Meerjarig Onderhoud zal de beschikbare informatie gedeeld worden. Niet voor het gehele areaal zal echter een conditiemeting conform NEN 2767-4 beschikbaar zijn.

- OP270 De Opdrachtnemer dient aan het einde van de "transitieperiode bij einde Overeenkomst" het definitieve opleverdossier ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. US200 OP230

Gegevens	Aantal Papieren exemplaren	Digitaal	EOD- RWS
NEN-2767-4 conditiemeting	Geen	Ja	Ja
Overzicht materieel	Geen	Ja	Ja
Overzicht kritische generieke reserveonderdelen en wisseldelen	Geen	Ja	Ja
Overzichten afgevoerd materiaal	Geen	Ja	Ja
Overzichten verbruiksmaterialen	Geen	Ja	Ja

Tabel Inhoud opleverdossier

5.8.3 Digitaal overdragen gegevens

Vervallen

5.9 Omgaan met de Gegevens Ondergrond (GO)

5.9.1 Basis Registratie Ondergrond

- GO010 De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden zodanig te verrichten dat wordt voldaan aan de verplichtingen die voor Rijkswaterstaat voortvloeien uit de Wet basisregistratie ondergrond (BRO), waaronder het namens Rijkswaterstaat uitvoering geven aan de gebruiksplicht, de aanleverplicht, de meldplicht en de onderzoeksplicht met betrekking tot de Landelijke Voorziening BRO (LV BRO). TM010
- GO020 De Opdrachtnemer dient de LV BRO te gebruiken en te raadplegen op aanwezigheid van voor de opdracht relevante gegevens. GO010
- GO030 Indien de Opdrachtnemer gereede twijfel heeft over de juistheid van gegevens in de LV BRO, dient de Opdrachtnemer inzake artikel 30 van de Wet basisregistratie ondergrond daarvan namens de Opdrachtgever, onder opgaaf van redenen, melding te doen bij de LV BRO volgens de daarvoor geldende procedure. GO020
- GO040 Indien de Opdrachtnemer in het kader van de realisatie van het Meerjarig Onderhoud en het Werk ondergrondgegevens inwint, dienen deze te voldoen aan de eisen en het format van de LV BRO. GO010
- GO050 De Opdrachtnemer dient de ingewonnen ondergrondgegevens binnen 20 werkdagen na datum van inwinning te leveren aan de LV BRO. GO040
- GO060 De Opdrachtnemer dient aan de ingewonnen ondergrondgegevens de metadata mee te geven conform bijlage W "Invulinstructie format LV BRO" bij de Vraagspecificatie. GO050
- GO070 De Opdrachtnemer dient tot 10 jaar na oplevering de Opdrachtgever te vrijwaren van nadelige gevolgen, schade en aanspraken door derden, indien de door de Opdrachtnemer geleverde gegevens aan de LV BRO onjuist blijken te zijn. GO010

Deze aansprakelijkheid is beperkt tot 10% van het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom). Indien het aldus berekende bedrag lager is dan € 1.500.000,=, bedraagt de aan de Opdrachtgever te vergoeden schade ten hoogste € 1.500.000,=.

GO080	Indien de door de Opdrachtnemer geleverde gegevens aan de LV BRO onjuist blijken te zijn, dient de Opdrachtnemer kosteloos zijn medewerking te verlenen om deze onjuistheid te corrigeren.	GO010
-------	--	-------

5.9.2 *Dinodata*

GO100	Voor zover de door de Opdrachtnemer in het kader van de realisatie van het Meerjarig Onderhoud en het Werk verkregen gegevens met betrekking tot de structuur of de samenstelling en kwaliteit van de bodem en het grondwater niet reeds zijn geleverd aan de LV BRO, dient de Opdrachtnemer deze in te dienen bij TNO, DINO ("Data en Informatie Nederlandse Ondergrond") conform de aangegeven procedure op www.dinoloket.nl . In alle bestanden dient Rijkswaterstaat als de Opdrachtgever te zijn ingevuld.	GO050 OP010
-------	---	----------------

GO110	De Opdrachtnemer dient een bewijs van levering van de data aan DINO ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.	GO100
-------	---	-------

6 Inkoopmanagement (IM)

IM010	De Opdrachtnemer dient de zelfstandige hulppersonen te managen, zodanig dat wordt gewaarborgd dat de door zelfstandige hulppersonen verrichte Werkzaamheden en de resultaten daarvan voldoen aan de eisen voortvloeiende uit de Overeenkomst.	PM010
-------	---	-------

6.1 Zelfstandige hulppersonen en BIBOB-eisen (BI)

BI010	Indien de Opdrachtnemer onderdelen van de Werkzaamheden door zelfstandige hulppersonen, niet zijnde leveranciers, laat verrichten en de waarde van de door de zelfstandige hulppersoon te verrichten Werkzaamheden groter is dan of gelijk is aan €130.000,= (exclusief omzetbelasting), moet de inschakeling van de zelfstandige hulppersoon voorafgaand zijn geaccepteerd.	IM010
-------	--	-------

De Opdrachtnemer meldt de inzet van de zelfstandige hulppersoon tijdig aan de Opdrachtgever en verstrekt daarbij aan de Opdrachtgever een, door de zelfstandige hulppersoon ingevuld en ondertekend Uniform Europees Aanbestedingsdocument dat als interactief pdf-formulier als bijlage S bij deze Vraagspecificatie is gevoegd, waarbij van deel II de afdelingen A en B zijn ingevuld en deel III volledig is ingevuld.

Acceptatie door de Opdrachtgever beperkt zich uitsluitend tot de omstandigheden genoemd in deel III van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument. Indien uit de beoordeling blijkt dat de zelfstandige hulppersoon zich bevindt in één van de omstandigheden, genoemd in deel III van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, dan kan de Opdrachtgever besluiten dat:

1. de door de Opdrachtnemer gekozen zelfstandige hulppersoon niet wordt geaccepteerd, en;
2. de Opdrachtnemer de gelegenheid krijgt om een andere zelfstandige hulppersoon te vinden die de betreffende Werkzaamheden kan uitvoeren of aan te geven dat hij het betreffende deel alsnog zelf zal uitvoeren.

Indien de Opdrachtgever aanwijzingen heeft dat een zelfstandige hulppersoon zich bevindt in één van de omstandigheden, genoemd in deel III van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, maar er nog onvoldoende informatie beschikbaar is om het uitsluiten van die zelfstandige hulppersoon te motiveren dan zal advies worden gevraagd aan het Bureau BIBOB (zie artikel 8 van de Wet BIBOB). De zelfstandige hulppersoon over wie advies is gevraagd, wordt door de Opdrachtgever over de inhoud van dat advies geïnformeerd.

Het in dit artikel bepaalde laat onverlet de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer voor de juiste en tijdige voltooiing van het Werk. In geval een zelfstandige hulppersoon door de Opdrachtgever niet wordt geaccepteerd, geeft dat de Opdrachtnemer geen enkel recht op schadevergoeding, bijbetaling of termijnverlenging.

6.2 Inschakelen zelfstandige hulppersoon Verkeerskundig Configuratie Beheer (CB)

Niet van toepassing

6.3 Inschakelen zelfstandige hulppersoon WiM (WM)

WM010	De Opdrachtnemer dient voor het verrichten van Werkzaamheden aan een Weigh in Motion (WiM) Systeem, onder verwijzing naar de overeenkomst tussen Rijkswaterstaat en de Combinatie Cofely Energy & Infra BV en ARS Traffic & Transport Technology met zaaknummer 31084142, een opdracht te verstrekken aan deze zelfstandige hulppersoon, dan wel, op nader aangeven van de Opdrachtgever, een daarvoor in de plaats tredende partij.	IM010
WM020	De kosten die door bovengenoemde zelfstandige hulppersoon voor de in WM010 genoemde opdracht in rekening worden gebracht bij de Opdrachtnemer, zijn niet in de opdrachtsom begrepen en worden door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer vergoed op een afzonderlijke factuur, nadat de betreffende Werkzaamheden zijn voltooid en door de Opdrachtnemer zijn betaald.
Ter verkrijging van betaling zendt de Opdrachtnemer een verzoek tot prestatieverklaring, waarbij facturen en betalingsbewijzen zijn gevoegd.	WM010

6.4 Inschakelen zelfstandige hulppersoon gladheidmeldsystemen (GM)

GM010	De Opdrachtnemer dient voor het verrichten van Werkzaamheden aan een gladheidmeldsysteem (GMS), onder verwijzing naar de overeenkomst tussen Rijkswaterstaat en Cofely Energy & Infra BV met zaaknummer 31079720, een opdracht te verstrekken aan deze zelfstandige hulppersoon, dan wel, op nader aangeven van de Opdrachtgever, een daarvoor in de plaats tredende partij.	IM010

Vraag	Hoe verhoudt zich het afprijzen van post A4.3 uit bijlage H van het I&B document tot deze eis?
--------------	--

Antwoord	De inschrijver dient post A4.3 af te prijzen.
-----------------	---

GM020	De kosten die door bovengenoemde zelfstandige hulppersoon voor de in GM010 genoemde Werkzaamheden in rekening worden gebracht bij de Opdrachtnemer, zijn niet in de opdrachtsom begrepen en worden door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer vergoed op afzonderlijke factuur, nadat de betreffende Werkzaamheden zijn voltooid en door de Opdrachtnemer zijn betaald.
Ter verkrijging van betaling zendt de Opdrachtnemer een verzoek tot prestatieverklaring, waarbij facturen en betalingsbewijzen zijn gevoegd. | GM010 |
|-------|---|-------|

7 Afkortingen

In de Vraagspecificatie Proces worden, naast de afkortingen in de Vraagspecificatie Algemeen, onderstaande afkortingen gebruikt.

Afkorting	Betekenis
BIBOB	bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur
BRL-OCE	beoordelingsrichtlijn opsporen conventionele explosieven
CEMT-klassering	Conférence Européenne des Ministres de Transport klassering
CMDB OG	ConfiguratieManagement DataBase Opdrachtgever
CMDB ON	ConfiguratieManagement DataBase Opdrachtnemer
COINS	Constructieve Objecten en de INtegratie van processen en Sys-temen
DINO	data en informatie Nederlandse ondergrond
DRIP	dynamisch route informatie paneel
DTB	digitale topografische bestanden
DVM	dynamisch verkeersmanagement
EOD	elektronisch overdracht dossier
GWV	grond-, weg- en waterbouw
FAT	Functionele Acceptatie Test
ILS	Informatie Leverings Specificatie
LBT	LCC bij Beheer en Onderhoud Tool
LCC	Life Cycle Cost
OTL	Object Type Bibliotheek (Library)
PMP	projectmanagementplan
PSU	project-start-up
PFU	project-follow-up
RVOB	Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf
RVW	richtlijn vaarwegen
RWS	Rijkswaterstaat
SAT, iSAT	(integrale) Systeem Acceptatie Test
SCB	systeemgerichte contractbeheersing
SPIN-code	Systeem planning en informatie Nederland (meldwerkcode)
UAV-GC	Uniforme administratieve voorwaarden voor geïntegreerde con-tracten
VISI	Voorwaarden scheppen voor de Invoering van Standaardisatie ICT in de bouw
V&V	verificatie en validatie
VMS	variabel message signs
Wav	Wet arbeid vreemdelingen
WBS	work breakdown structure
WBU	werkbare uren

Bijlagen bij Vraagspecificatie

(Prestatiecontract)

Het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost.

Datum 3 februari 2017

Zaaknummer: 31108577

Colofon

3.2

Uitgegeven door Ministerie van Infrastructuur en Milieu,
Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud

Datum 3 februari 2017
Status Definitief
Versienummer 1.0

Inhoud

Inleiding	5
Bijlage A Informatie Areaal	9
Bijlage B Informatieleveringsspecificatie	14
Bijlage C Calamiteiten, incidenten en schadeherstel	15
Bijlage D Werkbare Uren (WBU), Venstertijden Afsluitingen (VTA) en werkvensters	24
Bijlage E Slot's	25
Bijlage F Aanvragen verkeersmaatregelen	26
Bijlage G Overzicht ten behoeve van Activiteiten	27
Bijlage H Projectrisicolijst	29
Bijlage I Reinigen van zeer open asfaltbeton	30
Bijlage J Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw	32
Bijlage K Integraal Veiligheidsplan	37
Bijlage L Definitie Integrale Veiligheid	38
Bijlage M Regelingenschema Kabels en Leidingen Derden	40
Bijlage N Richtlijn Samenwerking Rijkswaterstaat - Markt op Integrale Projecten	43
Bijlage O Rijkswaterstaat Brede Afspraak Archeologie	44
Bijlage P Programma van Eisen voor uitvoerend archeologisch onderzoek	45
Bijlage Q Rijkswaterstaat Brede Afspraak Duurzaam Inkopen	46
Bijlage R Staat van prijzen per eenheid calamiteiten en incidenten	47
Bijlage S Melding inzet zelfstandige hulppersoon	52
Bijlage T Coördinatie van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen	53
Bijlage U Informatievoorziening ter plaatse bij verkeersmaatregelen ten behoeve van wegwerkzaamheden	64
Bijlage V Richtlijnen Cybersecurity	66

Bijlage W	Invulinstructie format LV BRO	133
Bijlage X	QRC WR (Quick Reference Card Wekelijkse Rapportage)	135
Bijlage Y	Aanvragen toestemming uitvoeren geplande werkzaamheden binnen tunnel tracés	136
Bijlage Z	Richtlijnen voor Inspectie en Onderhoud van Faunavoorzieningen bij Wegen 2006	138

Inleiding

Deze bijlagen maken onderdeel uit van de Vraagspecificatie behorende bij de Overeenkomst.

1. Leeswijzer

De bijlagen zijn een aanvulling op de eisen en bepalingen in de Vraagspecificatie, waarbij de bijlagen in een aantal groepen kunnen worden ingedeeld:

- gegevens betreffende het Areaal, die relevant zijn voor het Meerjarig Onderhoud, het Werk en/of de Werkzaamheden;
- risico's betreffende het project;
- nadere en aanvullende eisen en bepalingen met betrekking tot het Meerjarig Onderhoud, het Werk en/of de Werkzaamheden;
- kaders en richtlijnen, die door Rijkswaterstaat worden gehanteerd en van toepassing zijn op de Overeenkomst;
- regionale bijlagen.

De regionale bijlagen bevatten eisen en bepalingen die specifiek voor de regio of een deel daarvan gelden, waar de Overeenkomst betrekking op heeft. Deze kunnen per contract verschillen maar zijn altijd aanvullend op de algemene eisen, bepalingen en bijlagen.

In de Vraagspecificatie Eisen staat de relatie en hiërarchie van de diverse eisen, bepalingen en documenten beschreven.

De bijlagen hebben allemaal een bijlageletter en -titel, waarnaar vanuit de diverse delen van de Vraagspecificatie en de Basisovereenkomst wordt verwezen. In de volgende paragraaf is een referentielijst opgenomen, waarin deze relaties zijn aangegeven, zodat vanuit de bijlagen ook de bijbehorende eisen zijn te vinden.

De bijlagen A tot en met Y zijn standaard voor wat betreft de structuur, indeling en tekst, waarbij een aantal gegevens wel regiospecifiek is ingevuld. De overige bijlagen zijn regio- of projectspecifieke bijlagen.

2. Referentielijst

Het is de bedoeling dat uit deze lijst duidelijk blijkt welk document en welke versie van het betreffende document gecontracteerd is. In eisen kan gesteld worden dat aan vigerende versies voldaan moet worden, doch dan is altijd reproduceerbaar op welke versie de Opdrachtnemer zich bij zijn inschrijving heeft gebaseerd. Toepassing van vigerende versie in afwijking van gecontracteerde versie leidt niet automatisch tot bijbetalingen, omdat veelal de consequenties beperkt zullen zijn.

Onderstaande referentielijst geeft een overzicht van de documenten waarnaar vanuit eisen wordt verwezen en die als bijlage bij de Vraagspecificatie zijn opgenomen, op internet beschikbaar zijn, bij CROW aangeschaft kunnen worden en anders apart zijn verstrekt.

Vraag U benoemt de CROW publicatie 210, Richtlijn omgaan met vrijkomend asfalt, d.d. 15 mei 2007. Dit betreft de oude versie van deze publicatie. Had u hier de nieuwe versie bedoeld van juni 2015?

Antwoord Deze constatering is correct. De referentielijst wordt hierop aangepast in de 2e Nota van inlichtingen Inschrijffase, bijlage 7 "aanpassingen inschrijvings- en contractdocumenten (2)".

Omschrijving referentie	Vraagspecificatie deel	Eis / bepaling	Bijlage bij de Vraagspecificatie
Levering areaalgegevens (inclusief alle documenten die genoemd zijn in bijlage B "Levering areaalgegevens" van de Vraagspecificatie, ook indien elders in Vraagspecificatie genoemd)	Proces	US220 OP120 OP220	B
Richtlijn Samenwerking Rijkswaterstaat - Markt op Integrale Projecten d.d. 12-11-2010	Proces	PM020	N
NEN-EN-ISO 9001; vigerende versie, beschikbaar op internet	Proces	KM020	-
Projectrisicolijst	Proces	RM110	H
Integraal Veiligheidsplan	Proces	RM110	K
Definitie Integrale Veiligheid	Proces	B-VH020	L
Regelingenschema Kabels en Leidingen Derden	Proces	B-KL100	M
CROW-publicatie 250, Graafschade voorkomen aan kabels en leidingen, Richtlijn zorgvuldig graafproces d.d. januari 2008 ISBN 978 90 6628 5101 verkrijgbaar via CROW, zie www.crow.nl	Proces	KL210	-
Rijkswaterstaatrichtlijn voor verkeersmaatregelen bij wegwerkzaamheden op rijkswegen, d.d. 2012, zie http://www.rws.nl/zakelijk/verkeersmanagement/	Proces	VM400	-
"Richtlijn formuleringen hindercommunicatie wegen", zie www.rws.nl/verkeershinder	Proces	VM400	-

Omschrijving referentie	Vraagspecificatie deel	Eis / bepaling	Bijlage bij de Vraagspecificatie
Werkbare Uren (WBU), Venstertijden Afsluitingen (VTA) en werkvensters	Proces	B-VM710 B-VN420 UA350	D
Slot's	Proces	B-VM320 B-VN450	E
Aanvragen verkeersmaatregelen	Proces	VN600 VN630 VN800	F
Rijkswaterstaat Brede Afspraak Archeologie versie 2.1, d.d. 3 juli 2014	Proces	AW020	O
Programma van Eisen voor uitvoerend archeologisch onderzoek	Proces	AW030	P
Werkveldspecifiek certificatieschema voor het systeem-certificaat Opsporen Conventionele Explosieven WSCS-OCE: 2012, versie 1	Proces	NE020	-
Rijkswaterstaat Brede Afspraak Duurzaam inkopen Versie 2.0, d.d. 27 september 2013	Proces	VW310	Q
CROW Publicatie 210, Richtlijn omgaan met vrijkomend asfalt, d.d. juni 2015 ISBN 978 90 6628 655 9 verkrijgbaar via CROW, zie www.crow.nl	Proces	B-UV340	-
Gedragscodex Flora- en Faunawet Rijkswaterstaat d.d. november 2010; zie http://www.rijkswaterstaat.nl/water/wetten-regels-en-vergunningen/natuur-en-milieuwetten/flora-en-faunawet.aspx	Proces	US1300	-
Kader Beheer Groenvoorzieningen 2013, zie http://www.rws.nl/groenvoorzieningen-infrastructuur	Proces	UT950	-
Richtlijnen voor Inspectie en Onderhoud van Faunavoorzieningen bij Wegen 2006	Proces	FF050	Z
Ontheffing houtopstanden Rijkswaterstaat 2016	Annex I	Artikel 1	-
Life Cycle Cost onderbouwing: LBT (LCC bij Beheer en Onderhoud Tool) en gestandaardiseerde business case template.	Proces	VI130 VI230	-
Veiligheidshandboek Rijkswaterstaat NEN 3140, zie http://publicaties.minienm.nl/documenten/veiligheidshandboek-nen-3140-rijkswaterstaat-zuid-holland-direct	Proces	VH060 VH070	-

Omschrijving referentie	Vraagspecificatie deel	Eis / bepaling	Bijlage bij de Vraagspecificatie
Staat van prijzen per eenheid calamiteiten en incidenten	Basisovereenkomst Proces	Art.2 lid 8 B-US970 B-US990	R
Componentspecificatie Bovenbouw versie 1.9; los verstrekt	Eisen	4.1	-
Componentspecificatie Markering versie 4; los verstrekt	Eisen	4.1	-
Componentspecificatie Openbare Verlichting versie 2.6.9.6; los verstrekt	Eisen	4.1	-
Componentspecificatie Voertuigkering versie 3.0; los verstrekt	Eisen	4.1	-
Componentspecificatie Bermen versie 2; los verstrekt	Eisen	4.1	-
CROW Publicatie 207, Richtlijnen voor de bebakening en markering van wegen, d.d. 1 januari 2005 ISBN 90 6628 417 X verkrijgbaar via CROW, zie www.crow.nl	Eisen	4.2.2.2	-
CROW Publicatie 322, Richtlijnen Bewegwijzering 2014. d.d. 23 januari 2014 ISBN 9789066286313 verkrijgbaar via CROW, zie www.crow.nl	Eisen	4.2.4	-
Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS	Proces Eisen	Diverse eisen	V

Bijlage A Informatie Areaal

In deze bijlage worden de door de Opdrachtgever bij aanbesteding en tijdens de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" verstrekte areaalgegevens en de wijze waarop deze worden verstrekt beschreven.

A.1 Dataroom

A.1.1 *Dataroom bij inschrijving*

De aanbesteder stelt ten behoeve van de inschrijving een digitale dataroom aan de inschrijvers ter beschikking met gegevens over de kwantiteit (waaruit bestaat het Areaal) en de kwaliteit (toestandsinformatie en onderhoudshistorie) van het Areaal.

In de dataroom is de decompositie van het Areaal weergegeven tot en met beheerobjectniveau (NEN 2767-4) op basis van de OTL versie 1.7.1.b¹. Aan de beheerobjecten zijn de bij deze beheerobjecten behorende documenten gekoppeld. Tevens is aan de Toestandsrapportages en de rapportages over de risico's en schadebeelden kunstwerken een validering op actualiteit, betrouwbaarheid en compleetheid toegekend. In §A.2 van deze bijlage is beschreven welke informatie in deze documenten is vastgelegd.

KernGis data wordt enkel meegeleverd voor het bepalen van de indicatieve hoeveelheden ten behoeve van de prijsvorming.

De informatie in de dataroom is te benaderen via de decompositie (objectenboomweergave) en een topografische-kaart (GIS-weergave).

Ten behoeve van de prijsbepaling van het structureren van de CMDB ON (CM030 van de Vraagspecificatie Proces) wordt in de dataroom aan de inschrijvers de volgende informatie ter beschikking gesteld:

- de vigerende versie van de Objecttypebibliotheek (OTL) in owl-formaat;
- Referentiekader Rijkswaterstaat (COINS owl-bestand);
- XSD schema ten behoeve van het vastleggen van de geometrie.

Tevens zullen de volgende documenten en zaken informatief ter beschikking worden gesteld:

- Handleiding modelleren op basis van de OTL;
- OTL publicatie-omgeving;
- RWS OTL – XML export (XML bestand, informatief);
- Document met toelichting op Referentiekader Rijkswaterstaat;

A.1.2 *Datavelevering tijdens de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst"*

Op verzoek van de beoogd Opdrachtnemer wordt tijdens de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" een digitale datavelevering over het Areaal met behulp van COINS verstrekt.

De communicatiestandaard die voor deze datavelevering wordt gebruikt, is VISI. In deze datavelevering zal de volledige decompositie van het Areaal zijn opgenomen, voor zover deze in de huidige systemen van Rijkswaterstaat is opgenomen. Tevens kunnen overige documenten, technische tekeningen en schema's en de archeologische tekeningen via de toegang tot BMS zoals beschreven in B-US250 van de Vraagspecificatie Proces worden ingezien.

¹ Let op dat dit de vigerende OTLversie was op moment van samenstellen dataroom. De contractversie OTL wijkt hier van af.

Zolang de beoogd Opdrachtnemer zijn CMDB-ON nog niet zover heeft ingericht dat hij een COINS levering kan ontvangen en de beoogd Opdrachtnemer gedetailleerdere areaalgegevens nodig heeft, zal in overleg aan Opdrachtnemer deze gegevens ter beschikking worden gesteld.

De datalevering, zoals bedoeld is in de eerste alinea van deze paragraaf, is in de structuur van de contractversie van de OTL. Deze contractversie van de OTL zal bij gunning met de volgende informatie ter beschikking worden gesteld;

- de vigerende versie van de Objecttypebibliotheek (OTL) in owl-formaat;
- Referentiekader Rijkswaterstaat (COINS owl-bestand).

Tevens zullen updates van de informatie die bij inschrijving was verstrekt, ter beschikking worden gesteld.

A.1.3 Datalevering bij einde van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst"

Bij het einde van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" wordt een informatielevering aan de Opdrachtnemer gedaan met behulp van COINS. In deze informatielevering zullen, ten opzichte van de dataroom bij aanvang van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst", de volgende aanpassingen worden geleverd:

- die aanpassingen, die conform SM220, B-SM230 en SM240 van de Vraagspecificatie Proces zijn vastgesteld;
- de bij de Opdrachtgever beschikbare aanpassingen in de areaalgegevens door wijzigingen aan het Areaal door derden.

A.2 Documenten kwantitatieve beschrijving Areaal zoals deze zijn opgenomen in de dataroom beschreven in paragraaf A.1.2

A.2.1 GIS data

Ordening: Areaalgeneriek

Inhoud: Kerngis Droog en/of Beheerkaart Nat bestanden.

- Geografische kaart van het Areaal uit het Geografische Informatie Systeem (GIS) van de Opdrachtgever te weten de beheerapplicatie Kerngis Droog en/of Beheerkaart Nat (zie document 'OMS, BMS en Beheerapplicaties' op internetsite rws.nl/datacontracteisen).

Het GIS bestand geeft inzicht in o.a. areaalgrenzen (eigendom, beheer, onderhoud), locatie beheerobjecten zoals gebouwen, terreinen, kunstwerken en locatie elementen zoals verlichtingsobjecten, geleiderail, bewegwijzering, DRIP's en TDI's. Verder de belangrijkste kenmerken van de areaaldelen, zoals soort Areaal, nadere typering en specifieke kenmerken als archeologische, cultuurhistorische en/of landschappelijke waarde.

Indien er areaaldelen ontbreken in de GIS bestanden, dan wil dit niet zeggen dat deze niet tot de scope behoren. De overige verstrekte informatie in deze bijlage A geeft hierover uitsluitel.

A.2.2 Objectinformatie

Ordening: Areaalgeneriek

Inhoud:

- Cybersecurity weerstandsniveau beheerobjecten:
Een overzicht met het cybersecurity weerstandsniveau van de beheerobjecten, zoals kunstwerken, waarvoor dit van toepassing is.
- Materieel:
Overzichten van en informatie over aggregaten, werktuigen etc.
- Areaaldelen met beperkte of geen gegevens:
Overzicht van delen van het Areaal, waarvan nog geen of nog niet alle areaalgegevens zijn verwerkt in de beheerapplicaties, maar die wel binnen de scope vallen. Het gaat hierbij met name om areaalgegevens die van projecten moeten komen.

Ordering: Objectspecifiek

Inhoud:

- Object infobladen, -paspoorten of -omschrijvingen:
Informatie over en/of beschrijving van de functionele opbouw van objecten van bijvoorbeeld OV-installaties, VRI's en TDI's.
- Overzichten installaties:
Fabricaat, jaartal en typeaanduiding op elementniveau en afhankelijk van het niveau van onderhoud, risicoprofiel, functionaliteit en specialistisch werk aangevuld met primaire en secundaire bouwdelen.
Eventueel aangevuld met een opsomming van calculeerbare eenheden als x aantal camera's en monitoren.
- Back-up proces:
Niet meegeleverd ten behoeve van Taken en Services. Ter inzage op kantoor of op aanvraag.
- Overzichtstekening van complexen en andere objecten:
Overzichtsinformatie hoe (grotere) beheerobjecten dan wel specifieke areaaldelen zijn opgebouwd.
- Technische tekeningen en schema's:
 - Niet meegeleverd ten behoeve van Taken en Services. Ter inzage op kantoor of op aanvraag.
 - Ten behoeve van Activiteiten: op hoofdlijnen ten behoeve van vervanging of als uitgangspunt voor modificatie. Alle aanvullende informatie is ter inzage op kantoor of op aanvraag.
- Archeologische tekeningen:
Tekeningen van areaaldelen waar (mogelijk) archeologische waarden in de bodem zitten.

A.2.3

Extra of uitgezonderd onderhoud

Ordering: Areaalgeneriek

Inhoud:

- Extra onderhoud:
Aanvullende werkzaamheden buiten de scope of het Areaal.
- Uitzonderingen / afbakeningen:
Areaaldelen of werkzaamheden, die niet onder de scope vallen of informatie over tot waar de verplichting van de Opdrachtnemer loopt.
- Afspraken derden:
Afspraken, vastgelegd in overeenkomsten, met en vergunningen van andere overheden, instanties of bedrijven voor bepaalde objecten over de onderhoudswerkzaamheden.

A.3

Beschrijving kwaliteit Areaal

A.3.1

Toestand Areaal

Ordering: Objectspecifiek

Inhoud:

- Toestandsrapportages:
Het actuele beeld van de toestand van het Areaal.
- Specifieke toestandsrapportages:
 - Rapportage boomveiligheidscontrole:
Meest recente versie.
 - Inventarisatieresultaten flora en fauna
Resultaten van de inventarisatie van aanwezige beschermde dieren en planten. Deze gegevens worden online ter beschikking gesteld.
 - Lodingen en peilingen:
Lodingenplots van de laatste 3-5 jaar (afhankelijk van het soort werk).

De tekeningen van de diepteligging van de bodem van beheerobjecten en zo nodig de trends van de bodemontwikkeling (zandbanken, dichtslibben, etc.).

- Onderwaterinspecties:
Onderwaterinspecties van het Areaal.
- Ontbrekende toestandsinformatie:
Inspecties conform de NEN-2767-4 van de onderdelen waarvan geen actueel beeld over toestand van betreffende onderdelen beschikbaar is.
- Rapportages niet gesprongen conventionele explosieven:
Rapportages van vooronderzoeken met betrekking tot niet gesprongen conventionele explosieven.

A.3.2

Huidige onderhoudsstrategie

Ordening: Areaalgeneriek

Inhoud:

- Onderhoudsregime groen:
Huidige Onderhoudswerkzaamheden conform het geldende groenbeheerplan inclusief de bijbehorende beheertypen- tekeningen en/of beheerbestanden.
- Keuringsplichtige delen van objecten:
Overzicht van specifieke keuringsplichtige objectdelen. Deze objectdelen zijn zoveel mogelijk in de datalevering opgenomen met een kopie van het certificaat (origineel bij objectdeel zelf). Alle overige middelen zijn verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer zelf. Het gaat hierbij om objectdelen met wettelijke keuringen, zoals hijs-, hef-, hulp- en veiligheidsmiddelen en speeltoestellen, en regiospecifieke objectdelen, zoals roldeuren en intercominstallaties.
- Waterbodem:
Nautisch profiel per beheerobject (sluis, rivier/kanaalvak, meer, etc.).
- Waterniveau:
Streefpeil, maximum & minimum peil.

Ordening: Objectspecifiek

Inhoud:

- Onderhoudsregime installaties:
Huidige onderhoudsinterventies of onderhoudsmethodieken.
- Onderhoudsregime civiele constructies, die van invloed zijn op de primaire beschikbaarheid van beweegbare objecten:
Huidige onderhoudsinterventies of onderhoudsmethodieken.
- Onderhoudshandboeken:
Ter inzage op kantoor/object, tenzij specifiek voorgeschreven.
- Draaiboeken:
Ter inzage op kantoor/object, tenzij specifiek voorgeschreven.
- Overzicht kritische generieke reserveonderdelen en wisseldelen:
Geen regulier verkrijgbare onderdelen.
- Garantieverplichtingen (Garantiebank Verhardingen):
Afspraken of termijnen die de Opdrachtnemer moet bewaken.
Uitgezonderd hierop zijn de garanties, die verstrekt zijn voor asfaltverhardingen. Deze asfaltgaranties zijn opgenomen in de Garantiebank van Rijkswaterstaat, waarvoor de Opdrachtnemer toegang kan krijgen conform B-US250 van de Vraagspecificatie Proces .

A.3.3 Specifieke eisen

Vraag	Vraag 1) Bijlagen Vraagspecificatie, p. 13, A.3.3. "Informatie ten behoeve van de uitvoering van de bonus-/malusregeling zoals opgenomen in annex XIII "Bonus - malusregeling". In Annex XIII staat dat de bonus-malus regeling niet van toepassing is. Kunt u dit bevestigen?
Antwoord	De bonus-malusregeling is niet van toepassing.

Ordening: Objectspecifiek

Inhoud:

- Geplande en ongeplande niet-beschikbaarheid van beheerobjecten of groepen van beheerobjecten, die dienen te blijven binnen de grenzen die voor deze beheerobjecten of groepen daarvan zijn opgenomen.
- Rekenblad niet-beschikbaarheid en betrouwbaarheid.
- Informatie ten behoeve van de uitvoering van de bonus-/malusregeling zoals opgenomen in annex XIII "Bonus - malusregeling".

A.3.4 Historische onderhoudsgegevens

Ordening: Areaalgeneriek

Inhoud:

- Calamiteitenregister:
Globaal overzicht calamiteiten en schades van de afgelopen jaren.
- Historische overzichten afgevoerd materiaal:
Uit het OMS van de vorige opdrachtnemer op basis van afleverbonnen.
- Historische overzichten verbruiksmaterialen:
Uit het OMS van de vorige opdrachtnemer of opdrachtbonnen Rijkswaterstaat.

Ordening: Objectspecifiek

Inhoud:

- Historisch overzicht storingen en gebreken:
Storingenregisters uit het Rijkswaterstaat Ultimo (urgent) en het OMS van de vorige opdrachtnemer (niet urgent) met analyses 3-5 jaar ingedeeld in storing, oorzaak, reparatie en actie.

A.3.5 Risicodossier

Ordening: Areaalgeneriek

Inhoud:

- Rijkswaterstaat areaalrisico's:
Areaalspecifieke technische risico's, die de Opdrachtnemer *niet* vanuit zijn vakkennis kan weten.
- Integraal veiligheidsdossier:
V&G dossier met generieke en projectspecifieke V&G risico's, RI&E's.
Het Integraal Veiligheidsplan is opgenomen in bijlage K "Integraal Veiligheidsplan" bij de Vraagspecificatie.
- Rijkswaterstaat onderhoudsplan:
RUPS programmering met de al geïdentificeerde onderhoudsrisico's met bijbehorende maatregelen, zo mogelijk nader toegelicht met onderliggende rapportages.

Bijlage B Informatieleveringsspecificatie

Voor de informatieleveringsspecificatie (ILS) wordt verwezen naar bijlage B in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst

Bijlage C Calamiteiten, incidenten en schadeherstel

Deze bijlage beschrijft de eisen aan voorkomende Werkzaamheden (Taken, Services en/of Activiteiten) en het Areaal waaraan de Opdrachtnemer dient te voldoen bij het verrichten van Werkzaamheden bij calamiteiten en incidenten in het Areaal.

C.1 Algemeen

1. De Opdrachtnemer draagt zorg voor het veilig en deugdelijk uitvoeren van de Werkzaamheden, conform de daarvoor geldende wet en regelgeving, alsook het veilig en deugdelijk opheffen van de ingestelde maatregelen.
2. De Opdrachtnemer draagt zorg voor de beschikbaarheid van (hulp)materieel, gereedschap en materiaal dat noodzakelijk kan zijn voor de Werkzaamheden.
3. De Opdrachtnemer verzorgt veilige en goede verkeersmaatregelen conform het bepaalde in de Overeenkomst, inclusief het daarvoor benodigde materieel, materiaal en personeel. Het betreft zowel stationaire als rijdende verkeersmaatregelen.

C.2 Voorkomende werkzaamheden bij veiligstellen en beschikbaar stellen

C.2.1 Voorkomende werkzaamheden tijdens calamiteit en/of incident

1. De Opdrachtnemer verwijdert zaken als afgevallen lading, puin, levende en/of gewonde dieren en kadavers, brokstukken, afval, zand, vloeibare substanties en andere ongewenste materialen en vaste en vloeibare stoffen van en uit het wegdek en berm, ongeacht de vorm of omvang. Voor de afgevallen lading geldt dat de calamiteitengemachtigde bepaalt waarheen die moet worden afgevoerd.
2. De Opdrachtnemer verricht noodreparaties en/of voert noodhandelingen uit aan de weg, beschadigd wegmeubilair en kunstwerken om ervoor te zorgen dat het wegverkeer zo snel mogelijk veilig hervat kan worden.
Beschadigd wegmeubilair bestaat voornamelijk uit bermbeveiliging en openbare verlichting. De calamiteitengemachtigde bepaalt of de schade door de Opdrachtnemer hersteld dient te worden.
3. De Opdrachtnemer graaft (verontreinigde) grond af en voert deze af volgens de geldende voorschriften. De Opdrachtnemer herstelt de berm naar de oorspronkelijke staat.

C.2.2 Voorkomende Werkzaamheden aangaande verkeer

1. De Opdrachtnemer plaatst het door hem ter beschikking te stellen calamiteitenschermbord op aangeven van de Rijkswaterstaat calamiteitengemachtigde om kijkfiles te voorkomen. De Opdrachtnemer verwijdert het calamiteitenschermbord op aangeven van de calamiteitengemachtigde.

C.2.3 *Voorkomende Werkzaamheden aangaande milieu*

1. Indien de Opdrachtnemer oppervlaktewater-, bodem- en/of grondwaterverontreiniging constateert tijdens een calamiteit, dan adviseert de Opdrachtgever over een efficiënte aanpak met betrekking tot het inperken van de verontreiniging en het terstond opruimen. De Opdrachtnemer neemt de noodzakelijke bodem- en watermonsters conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving om de effectiviteit van de sanering te kunnen bepalen evenals een referentiemonster om de natuurlijke achtergrondwaarde te bepalen. De Opdrachtnemer draagt zorg voor de sanering.
2. De Opdrachtnemer treft maatregelen om uitbreiding van de milieuvervuiling te voorkomen dan wel te beperken en ruimt de milieuvervuiling op conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving.

C.2.4 *Voorkomende Werkzaamheden aangaande gevaarlijke stoffen*

1. De Opdrachtnemer verricht de dienstverlening ten aanzien van gevaarlijke stoffen in overleg met brandweer en de calamiteitengemachtigde. De Werkzaamheden mogen alleen verricht worden in overleg met de brandweer indien aanwezig. De Opdrachtnemer adviseert de calamiteitengemachtigde en de aanwezige brandweer over de te volgen werkwijze en ondersteunt de brandweer bij haar werkzaamheden in overleg met de calamiteitengemachtigde.
2. De Opdrachtnemer stelt binnen de daarvoor vastgestelde responstijd na vaststelling van de betrokken chemische en/of gevaarlijke stof de benodigde stoffen, materialen en materieel beschikbaar om de gevaarstelling te neutraliseren of te beperken.
3. De Opdrachtnemer verpakt vrijgekomen gevaarlijke (afval)stoffen en voert deze af conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving op een veilige en verantwoorde wijze. Hiertoe behoort ook het eventueel overpompen van vloeibare (gevaarlijke) stoffen. De Opdrachtnemer levert het benodigde (verpakings)materiaal en stelt benodigd materieel en personeel ter beschikking.

C.2.5 *Voorkomende Werkzaamheden aangaande afvoer van materiaal en stoffen, niet zijnde gevaarlijke stoffen*

1. De Opdrachtnemer laadt vrijgekomen goederen, materialen, afvalstoffen en andere vaste en vloeibare stoffen op of over in opdracht van de Rijkswaterstaat calamiteitengemachtigde en in overleg met de gecontracteerde IM-berger en verplaatst deze goederen naar een afgesproken bestemming.

C.2.6 *Materieel en uitrusting*

1. De Opdrachtnemer heeft ter plaatse van de afhandeling te allen tijde beschikking over:
 - vijftien verkeerskegels;
 - materiaal om vloeistoffen mee op te vangen;
 - absorptiekorrels;
 - schoonmaakmiddelen en reinigingsmiddelen voorzien van Europees Ecolabel of gelijkwaardig;
 - spieën van verschillende afmetingen;
 - persoonlijke beschermingsmiddelen voor het personeel, zoals wegwerpkleding,

stofmaskers etc. Twee andere personen, niet zijnde personeel van de Opdrachtnemer, moeten ook voorzien kunnen worden van persoonlijke beschermingsmiddelen.

- Gedurende winterse omstandigheden: strooizout
2. Op alle voertuigen van de Opdrachtnemer die ingezet worden bij incidentafhandelingen dient een oranje zwaailicht aanwezig te zijn dat rondom het voertuig goed zichtbaar is. Tevens dienen alle voertuigen voorzien te zijn van een trekhaak. Ter plaatse dient het gebruik van zwaailichten en andere optische signalen conform de 'Richtlijn eerste veiligheidsmaatregelen bij incidenten' te geschieden. Tevens dienen alle voertuigen die ingezet worden te zijn voorzien van frontflitsers aan de voorzijde van het voertuig. De flitsbakken mogen alleen gebruikt worden bij het passeren van voertuigen via de vluchtstrook.
 4. De Opdrachtnemer plaatst op verzoek van de calamiteitengemachtigde ter plaatse van de afhandeling een gebruiksklare mobiele lichtmast inclusief voeding.
 5. Indien een botsabsorber voor de Werkzaamheden benodigd is draagt de Opdrachtnemer zorg voor het plaatsen, in stand houden en verwijderen hiervan.

C.2.7

Personeel, uitrusting, opleiding

1. De Opdrachtnemer stelt vier categorieën medewerkers ter beschikking:
 1. Coördinator Opdrachtnemer, zoals beschreven in lid 3;
 2. Algemene ondersteuning, zoals beschreven in lid 4;
 3. Veiligheidsadviseur, zoals beschreven in lid 5;
 4. Milieudeskundige bodem en water, zoals beschreven in lid 6.
2. De Opdrachtnemer stelt het benodigde personeel ter beschikking ten behoeve van technische ondersteuning, het plaatsen van verkeersmaatregelen, schoonmaak- en herstelwerkzaamheden, bediening van het materieel en andere voorkomende Werkzaamheden.
3. De coördinator van de Opdrachtnemer is ter plaatse, of op de locatie waar hij door Opdrachtgever is heen gestuurd, de contactpersoon van de Opdrachtnemer en is namens deze beslissingsbevoegd. De coördinator begeleidt en houdt toezicht op de Werkzaamheden, leveringen en ondersteuning van de Opdrachtnemer. De coördinator is in staat om een deskundige inschatting te maken van de risico's van de uit te voeren Werkzaamheden. De coördinator adviseert de Rijkswaterstaat calamiteitengemachtigde over de aanpak en stelt zich actief op tijdens de afhandeling. De coördinator moet aantoonbaar beschikken over:
 - Kennis van de RWS richtlijn voor verkeersmaatregelen bij wegwerkzaamheden op rijkswegen, alsook van de CROW-richtlijnen 96a en 96b;
 - Kennis van relevante Arbo-, milieu- en veiligheidsvoorschriften;
 - Een geldig certificaat van de PBNA-opleiding 'Verkeersmaatregelen' of gelijkwaardig zoals NVVA of CROW en moet dit ter plaatse kunnen tonen;
 - Een geldig diploma Basisveiligheid VCA VOL en moet dit certificaat ter plaatse kunnen tonen.

De coördinatoren moeten de Nederlandse taal beheersen in woord en geschrift en beschikken over goede contactuele vaardigheden.

Bij incidenten waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn, dient de coördinator Opdrachtnemer aantoonbare kennis te hebben van het beveiligen, verpakken,

overladen/-pompen en afvoeren van gevaarlijke stoffen.

De Opdrachtnemer moet altijd minimaal één coördinator beschikbaar hebben voor inzet binnen de gestelde responstijden.

4. De algemene ondersteuning betreft werknemers die zelfstandig de Werkzaamheden uitvoeren onder verantwoordelijkheid van de Opdrachtnemer. De Opdrachtnemer moet te allen tijde minimaal vier medewerkers algemene ondersteuning ter plaatse ter beschikking kunnen stellen binnen de gestelde responstijd. De werknemer algemene ondersteuning moet de Nederlandse taal spreken en in het bezit zijn van een geldig certificaat Basisveiligheid VCA of gelijkwaardig dat hij ter plaatse op verzoek moet kunnen tonen.

Minimaal één algemene medewerker die gehouden is aan de responstijd dient over een vervoermiddel te beschikken met handgereedschap en een laadvermogen van ten minste 2.500 liter of 1.000 kg.

5. De Veiligheidsadviseur is in het bezit van een diploma Middelbare Veiligheidskunde of Hogere Veiligheidskunde of gelijkwaardig. De Veiligheidsadviseur is in het bezit van het vakbekwaamheidscertificaat Veiligheidsadviseur vervoer gevaarlijke stoffen, zoals bedoeld in de regeling Veiligheidsadviseur vervoer gevaarlijke stoffen die per 31 december 1999 van kracht is (Regeling van de Minister van Verkeer en Waterstaat van 15 januari 1999, nr. DGG/j-99000772, gepubliceerd in de Staatscourant nr. 43 1999). De Opdrachtnemer moet te allen tijde minimaal één Veiligheidsadviseur beschikbaar hebben voor inzet binnen de gestelde responstijden.
6. De milieudeskundige bodem en water moet werkzaam zijn bij een organisatie die gecertificeerd is voor de beoordelingsrichtlijnen SIKB 2000 en SIKB 6000 of gelijkwaardig en moet bevoegd zijn om de daarin vallende handelingen uit te voeren. De Opdrachtnemer moet te allen tijde minimaal één milieudeskundige beschikbaar hebben voor inzet binnen de gestelde responstijden.
De milieudeskundige is in staat om de aard en omvang van de verontreiniging te bepalen, alsook gevraagd en ongevraagd te adviseren over de te nemen maatregelen om de verontreiniging in te perken en op te ruimen. De milieudeskundige stelt een plan van aanpak voor aan de Opdrachtgever en eventuele andere vertegenwoordigers van andere betrokken overheid(s)instanties, inclusief een tijdsplanning.
De milieudeskundige organiseert en begeleidt het inperken en het opruimen van de milieuverontreiniging alsook het bijbehorende onderzoek conform de geldende wet- en regelgeving.
7. Personeel van de Opdrachtnemer dat de handelingen met betrekking tot gevaarlijke stoffen coördineert of uitvoert dient in het bezit te zijn van een geldig certificaat Vakbekwaamheid Gevaarlijke stoffen conform de Wet gevaarlijke stoffen en moet dat ter plaatse kunnen tonen.
8. Personeel van de Opdrachtnemer dat handelingen verricht met betrekking tot het plaatsen en coördineren van verkeersmaatregelen, dient aantoonbaar kennis te hebben van de CROW publicatie 96, 96a en 96b en de RWS-richtlijn voor verkeersmaatregelen bij wegwerkzaamheden op rijkswegen.

C.2.8 Milieukundige Werkzaamheden, begeleiding en transport

1. Het bodemonderzoek moet uitgevoerd worden door een organisatie die gecertificeerd is voor de beoordelingsrichtlijn SIKB 2000 (zie www.sikb.nl) of gelijkwaardig.
2. De milieukundige begeleiding en evaluatie van bodemsaneringen moeten uitgevoerd worden door een organisatie die gecertificeerd is voor de beoordelingsrichtlijn SIKB 6000 norm (zie www.sikb.nl) of gelijkwaardig.
3. Onderzoek aan bodem- en watermonsters moet uitgevoerd worden door onderzoekslaboratoria met de NEN-EN-ISO 17025 norm van de raad van accreditatie.
4. Bodemsanering moet uitgevoerd worden door een organisatie die gecertificeerd is voor de beoordelingsrichtlijn SIKB 7000 (zie www.sikb.nl) of gelijkwaardig.
5. Verontreinigde grond moet vervoerd worden naar en bewerkt worden door een organisatie die gecertificeerd is voor de beoordelingsrichtlijn SIKB 7500 (zie www.sikb.nl) of gelijkwaardig.
7. Het vervoer van afvalstoffen of gevaarlijke (afval)stoffen moet uitgevoerd worden door een bedrijf dat is vermeld op de Registratie van vervoerders, inzamelaars, handelaars en bemiddelaars van afvalstoffen (VIHB, zie www.niwo.nl) of gelijkwaardig.

C.2.9

Rapportageverplichting

Na iedere calamiteitafhandeling wordt door de Opdrachtnemer een rapportage aan de Opdrachtgever verstrekt. Deze rapportage omvat ten minste de volgende elementen:

- het zaaknummer;
- datum en tijdstip van de initiële opdracht, inclusief de naam van de calamiteitengemachtigde;
- een beschrijving van de initiële opdracht en eventuele aanvullende opdrachten;
- datum en tijdstip van het ter plaatse komen van de coördinator Opdrachtnemer of, indien er geen coördinator Opdrachtnemer ter plaatse is geweest, het tijdstip waarop de Opdrachtnemer door een andere vertegenwoordiger ter plaatse kwam;
- de locatie van de calamiteit;
- een korte omschrijving van de calamiteit;
- beschrijving van beschadigde rijksobjecten, weg en wegmeubilair;
- een beschrijving van de gevolgde aanpak;
- per uitgevoerde activiteit en ingezet materieel aangeven: het tijdstip van ter plaatse komen en het tijdstip van afronding;
- datum en tijdstip waarop de laatste activiteit door de Opdrachtnemer is afgerond;
- indien van toepassing een beschrijving van de afgevoerde (afval)stoffen, materialen en andere vaste en vloeibare stoffen, de wijze waarop deze stoffen zijn getransporteerd inclusief de bestemming waar deze stoffen naar toe zijn gebracht, inclusief de benodigde afvalstroomnummers en kopieën van bewijsmateriaal (ten minste de weeg- c.q. afgiftebonnen) voor het aanleveren van de stoffen op de plaats van bestemming;
- een opgave van ingezet materieel, personeel en verwerkte materialen/hulpstoffen;

- duidelijke foto's van het incident met een minimale resolutie van 5 Megapixels, ten minste van de aangetroffen situatie, de schade aan de infrastructuur, de afgevoerde stoffen en de situatie zoals deze door de Opdrachtnemer werd achtergelaten;
- indien van toepassing een beschrijving van de verwerking en de analyseresultaten van genomen grond- en watermonsters, inclusief een beoordeling van de eventueel uitgevoerde sanering/opruimwerkzaamheden;
- een fixed-price aanbieding voor het volledige (resterende) herstel van alle schade die het gevolg van de betreffende calamiteit;
- telefoonnummer van de betrokken coördinator-opdrachtnemer of, als er geen coördinator-opdrachtnemer bij de afhandeling betrokken is geweest, van een andere contactpersoon van de opdrachtnemer.

De rapportage dient digitaal, in Word- of Pdf-formaat, te worden geleverd. Bij de rapportage dient ook al het fotomateriaal dat de Opdrachtnemer gedurende de afhandeling heeft gemaakt te worden aangeleverd.

C.3 Voorkomende Werkzaamheden definitief herstel

C.3.1 *Werkzaamheden en eisen aan geleiderail in aardebaan*

1. Onder het 'herstellen van geleiderail in aardebaan' wordt verstaan:
Het vervangen van beschadigde geleiderailonderdelen van hetzelfde type door nieuwe, reno of herbruikbare geleiderail onderdelen. Inclusief alle benodigde leveranties en arbeid en afvoer van alle afkomende (verbindings)middelen en het uitrichten en op hoogte stellen van het vervangen gedeelte.
2. Alle te leveren c.q. te verwerken materialen dienen in de prijs per eenheid te zijn begrepen met uitzondering van de materialen zoals omschreven in lid 5 van deze paragraaf.
3. De herstelwerkzaamheden dienen te gebeuren met nieuwe, reno of herbruikbare materialen met uitzondering van bevestigingsmiddelen die te allen tijde nieuw dienen te zijn.
4. Het horizontaal en verticaal alignement van de geleiderail moet vloeiend zijn.
5. Leveranties van anti verblindingschermen, overstapconstructies, motorbeveiligingsplanken en leuningen, al dan niet geconserveerd, worden op basis van netto factuur, verhoogd met 10% Opdrachtnemersvergoeding, verrekend.
6. De technische ontwerplevensduur van nieuw geleiderailmateriaal moet ten minste 20 jaar bedragen.
7. Geleiderailconstructie met een horizontale afwijking > 250 mm van de rechtstand dient te worden hersteld.
8. Afkomende materialen hebben voor de Opdrachtgever geen waarde en vervallen aan de Opdrachtnemer.
9. De Opdrachtnemer moet er voor zorgen dat wordt voldaan aan het gestelde in het "Handboek Bermbeveiligingsvoorzieningen" en de norm NEN-ENV 1090 "Vervaardigen van staalconstructies".
10. De Opdrachtnemer dient er rekening mee te houden dat in voorkomende geval-

len, waarbij een spoedschade niet direct hersteld kan worden, eerst een noodvoorziening moet worden getroffen middels het plaatsen van een tijdelijke barrière voorzien van snelkoppelingen; dit wordt bepaald door de calamiteitengemachtigde en zal direct bij melding van de spoedschade worden medegedeeld.

De Opdrachtnemer dient er rekening mee te houden dat in voorkomende gevallen, waarbij een spoedschade niet direct hersteld kan worden, dit op dezelfde dag binnen de werkbare uren (Bijlage D "Werkbare uren (WBU) en werkvensters" bij de Vraagspecificatie) moet worden hersteld. Het tijdstip van herstel wordt door calamiteitengemachtigde bepaald en zal direct bij melding van de spoedschade worden meegedeeld.

C.3.2 Werkzaamheden en eisen aan geleiderail op kunstwerken

1. Onder het 'herstellen van geleiderail op kunstwerken' wordt verstaan: Het vervangen van beschadigde geleiderail onderdelen door nieuwe geleiderail onderdelen. Inclusief alle benodigde leveranties en arbeid en afvoer van alle afkomende (verbindings)middelen.
2. Alle te leveren c.q. te verwerken materialen dienen in de eenheidsprijs te zijn begrepen met uitzondering van de materialen zoals omschreven in lid 5 van deze paragraaf.
3. Het horizontaal en verticaal alignement van de geleiderail moet vloeiend zijn.
4. Op kunstwerken dient het boren van ankergaten bij de Werkzaamheden inbegrepen te zijn.
5. Leveranties van anti verblindingschermen, overstapconstructies en leuningen, al dan niet geconserveerd, worden op basis van netto factuur, verhoogd met 10% Opdrachtnemersvergoeding, verrekend.
6. De Opdrachtnemer moet er voor zorgen dat wordt voldaan aan het gestelde in het "Handboek Bermbeveiligingsvoorzieningen" en de norm NEN-ENV 1090 "Vervaardigen van staalconstructies".
7. Afkomende materialen hebben voor de Opdrachtgever geen waarde en vervallen aan de Opdrachtnemer.
8. De technische ontwerplevensduur van nieuw geleiderailmateriaal moet ten minste 20 jaar bedragen.

C.3.3 Werkzaamheden en eisen aan uitrichten en op hoogte stellen van geleiderail.

1. Onder het 'uitrichten en op hoogte stellen' van geleiderail wordt verstaan: Het op een correcte hoogte en in juiste rechtstand brengen van alle voorkomende enkele en/ of dubbele geleiderail, met uitzondering van geleiderail op kunstwerken, zoals beschreven in "Handboek Bermbeveiligingsvoorzieningen 2000, uitgave CROW september 2000".
2. Geleiderailconstructie met een horizontale afwijking > 250 mm van de rechtstand dient te worden hersteld.
3. Bij het uitrichten en op hoogte stellen behoort eveneens het leveren en aanbrengen van anti-verzakingsplaten.

C.3.4 Werkzaamheden en eisen aan het herstellen van asfaltschade

1. Onder het 'herstellen van asfaltschade' wordt verstaan:
Het vervangen van beschadigde (delen van) asfaltdeklagen door een nieuw aan te brengen deklaag, inclusief alle benodigde leveranties, arbeid, stort- en/of verwerkingskosten.
2. Het herstellen van asfaltschade betreft alle voorkomende schades in de deklagen. Aanwezig in het werkgebied is o.a. Asfaltbeton AC-surf, Zeer Open Asfalt Beton (ZOAB), Steen Mastiek Asfalt (SMA) en combinatiedeklagen.
3. De asfaltsamenstelling dient functioneel en kwalitatief en qua samenstelling en eigenschappen minimaal gelijkwaardig te zijn aan de verwijderde asfaltdeklagen.
4. Tot het herstellen van de asfaltschade behoort ook het aanbrengen en herstellen van markeringen, het vervangen van detectielussen en detectoren en andere in de verharding aanwezige onderdelen.
5. Bij het verwijderen en vervangen van de asfaltconstructie op kunstwerken dient de Opdrachtnemer er rekening mee te houden dat de belasting per m² van de nieuwe constructie nooit meer bedraagt dan de belasting per m² van de oude constructie. De Opdrachtnemer moet zodanige maatregelen treffen dat er geen water op het kunstwerk blijft staan. De afvoer van het water mag geen uitspoeling tot gevolg hebben.
6. Voor zover niet aanwezig moet de Opdrachtnemer ter plaatse van de voegconstructies tussen de schampkanten en de aan te brengen asfaltconstructie een waterdichte constructie aanbrengen (maximaal 2,0% holle ruimte). In geval van een open deklaag mag deze waterdichte constructie niet hoger zijn dan de onderzijde van de open deklaag.
7. Bij eventuele reparatie van een voegconstructie moet de nieuwe voegconstructie gelijksoortig zijn. Materiaalverlies en/of tekenen van onthechting mogen niet voorkomen.
De bovenzijde van de nieuwe asfaltdeklaag moet over ten minste 1,0 m breedte op gelijke hoogte c.q. in profiel aansluiten aan de bovenzijde van de voegconstructie. De maximaal toegestane afwijking hierbij bedraagt 5 mm.
8. De langsnaden in de bovenlaag asfalt moeten strak en in een rechte lijn worden uitgevoerd en mogen niet minder dan 0,05 m en niet meer dan 0,20 m naast een as- of deelstreep zijn gelegen.
Het is toegestaan een langsnaad aan te brengen in een gedeelte ter breedte van 1,0 m in de as van de rijstrook; deze langsnaad moet strak en in rechte lijn worden uitgevoerd. In dat geval moet de betreffende rijstrook, voordat deze voor het openbaar verkeer wordt opengesteld, over de totale breedte zijn vervangen.
9. De opeenvolgende lagen asfalt zodanig aanbrengen dat de langsnaden of dwarsnaden ten minste 0,15 m uit elkaar liggen, indien mogelijk trapsgewijs.
In de onderlagen of tussenlagen van een rechterijstrook (gezien in de rijrichting), met uitzondering van een gedeelte ter breedte van 1,0 m in de as daarvan, mogen in het asfalt geen langsnaden voorkomen.

C.3.5 *Werkzaamheden en eisen aan het herstellen van krasschades in asfaltbeton.*

1. Onder het 'herstellen van krasschade' in asfaltbeton wordt verstaan:
Het vullen van, door mechanisch geweld aangebrachte, langs- en dwarsgroeven in de asfaltdekkingen inclusief alle benodigde leveranties en arbeid.
2. Indien de krasschade kan worden hersteld met een reparatiemiddel moet de geschiktheid vóór toepassing zijn aangetoond onder auspiciën van de Opdrachtgever. Hierbij zal onder meer aangetoond moeten worden dat dit product gedurende de gehele (resterende) technische levensduur van de deklaag waarin of waarop zij worden toegepast tenminste even stroef zijn als die deklaag, niet het risico geven dat grote stukken worden uitgereden, geen geleidend effect hebben op het verkeer dat conflicteert met de beoogde wegingdeling etc. (conform SOA2014, par 8.3.5)

C.3.6 *Werkzaamheden en eisen aan het verrichten van eenvoudige betonreparaties*

1. Onder het 'verrichten van eenvoudige betonreparaties' wordt verstaan:
Het herstellen van schades op en aan kunstwerken van beton waarbij de wapening niet is beschadigd, inclusief alle benodigde leveranties, materieel en arbeid.
2. De schade dient hersteld te worden met een hiertoe bestemde krimparme reparatiemortel.
3. Het gebruik van epoxymortels is niet toegestaan.
4. Al het hulpmaterieel moet voldoen aan de wettelijke veiligheidsvoorschriften. Indien de Opdrachtnemer voor het toepassen van hulpmaterieel gebruik wenst te maken van het terrein van overige beheerders, dient hij hiervoor toestemming te vragen bij de desbetreffende beheerder.
5. Voor het steigermaterieel dient te worden gerekend met een doorrijhoogte van ten minste 4 m en geleiderail met leuningconstructie (900 mm t.o.v. inspectiepad).

C.3.7 *Werkzaamheden en eisen aan het uitwisselen van RIMOB's*

1. Onder het 'uitwisselen van een RIMOB' wordt verstaan:
Het binnen 24 uur vervangen van een (deels) beschadigde rimpelbuis obstakelbeveiliger door een onbeschadigd exemplaar, inclusief alle benodigde leveranties en arbeid.
2. Het uitwisselen van RIMOB's is exclusief betonfundering.
3. De te plaatsen RIMOB's mogen slechts samengesteld worden uit nieuwe of renomaterialen.

Bijlage D Werkbare Uren (WBU), Venstertijden Afsluitingen (VTA) en werkvensters

Voor de WBU, VTA en werkvensters voor rijkswegen wordt verwezen naar bijlage D in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Behoudens voorafgaande Acceptatie mogen, in afwijking op hetgeen bepaald is in de hiervoor genoemde tabel werkbare uren, venstertijden afsluitingen en werkvensters, op de volgende dagen c.q. tijdstippen geen Werkzaamheden worden uitgevoerd:

Perceel Midden:

- erkende feestdagen;
- de dag na 2e Paasdag, tot 10:00 uur;
- de dag voor Koningsdag, vanaf 14:00 uur;
- 4 mei vanaf 14:00 uur tot 6 mei 10:00 uur;
- de dag voor Hemelvaartsdag vanaf 15:00 uur;
- de dag na Hemelvaartsdag.

Perceel West:

- erkende feestdagen;
- de dag na 2e Paasdag, tot 10.00 uur;
- de dag voor Koninginnedag, vanaf 14.00 uur;
- 4 mei vanaf 14.00 uur tot 6 mei 10.00 uur;
- de dag voor Hemelvaartsdag vanaf 15.00 uur;
- de dag na Hemelvaartsdag;
- evenementen kalender Noord Brabant.

Perceel Zuidoost:

- erkende feestdagen;
- de dag na 2e Paasdag, tot 10:00 uur;
- de dag voor Koningsdag, vanaf 14:00 uur;
- 4 mei vanaf 14:00 uur tot 6 mei 10:00 uur;
- de dag voor Hemelvaartsdag vanaf 15:00 uur;
- de dag na Hemelvaartsdag;
- erkende Duitse feestdagen;
- lijst is niet limitatief.

Periodieke tunnelsluitingen ten behoeve van o.a. onderhoudswerkzaamheden:

Geplande tunnelsluiting 2017: A2 Koning Willem Alexander Tunnel

Voor de geplande tunnelsluitingen van de A2 Koning Willem Alexander Tunnel in 2017 wordt verwezen naar bijlage D in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Geplande tunnelsluiting 2017: A73 Swalmentunnel en Roertunnel

- Vrijdag 27 mei 20.00 uur tot zaterdag 28 mei 06.00 uur;
- Vrijdag 1 juli 20.00 uur tot zaterdag 2 juli 06.00 uur;
- Vrijdag 9 september 20.00 uur tot zaterdag 10 september 06.00 uur;
- Vrijdag 7 oktober 20.00 uur tot zaterdag 8 oktober 06.00 uur;
- Vrijdag 18 november 20.00 uur tot zaterdag 19 november 06.00 uur;
- Vrijdag 16 december 20.00 uur tot zaterdag 17 december 06.00 uur.

Bijlage E Slot's

De Opdrachtgever heeft vooralsnog geen Slot's voorzien

Bijlage F Aanvragen verkeersmaatregelen

Vraag	In de actuele wegenlijst treffen wij bij perceel Midden de omschrijving kp Batadorp -"kp de Baars - Gilze" aan met een Hm tot 25,850. Nu is het zo dat Gilze een Hm kent van ca. 50,000. Wat dienen wij aan te houden; Gilze of de Hectometrering?
Antwoord	U dient de hectometrering aan te houden. De grens tussen de districten West en Midden ligt in de netwerkschakel 'kp. De Baars - Gilze'.

Aanvraagprocedure

Voor de "aanvraagprocedure verkeersmaatregelen" wordt verwezen naar bijlage F in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Aanvragen verkeersmaatregelen op rijkswegen

Aanvragen dienen te worden ingediend voor alle rijkswegen binnen de scope van de overeenkomst. Voor de actuele wegenlijsten wordt verwezen naar bijlage F in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Elke aanvraag moet ten minste bevatten:

- een beschrijving van de verkeersmaatregelen volgens VM320;
- de naam en de handtekening van de aanvrager en de datum van aanvraag.

Waarbij rekening moet worden gehouden met:

- Duitse- en of Belgische wet- en regelgeving bij het aanvragen en uitvoeren verkeersmaatregelen, richtlijnen en eisen, op locaties waar mogelijke raakvlakken zijn.

Het overzicht van de bediengebieden van de beide Verkeerscentrales is als separaat document meegeleverd in bijlage F in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Bijlage G Overzicht ten behoeve van Activiteiten

G.1 Generieke eisen

Nummer	Omschrijving
	Niet van toepassing

G.2 Voorgeschreven Activiteiten

Vraag Bij voorgeschreven activiteit staat "Voo01" zonder verdere omschrijving. Is dit een voorgeschreven activiteit? In de algemene inlichten heeft u mondeling aangegeven dat er geen voorgeschreven activiteiten zijn. Kunt u dit nogmaals schriftelijk bevestigen?

Antwoord Er zijn geen voorgeschreven activiteiten.

Nummer	Omschrijving
Voo01	

G.3 Optionele Activiteiten

Vraag Ziet u de optionele activiteiten zoals beschreven in bijlage G3 als een inspanningsverplichting of ziet u dit als een resultaatsverplichting?

Antwoord Aanbesteder verwijst naar paragraaf 4.2.3 van de VSA en paragraaf 5.5.2 van de VSP. Na opdrachtverstrekking van de optionele activiteiten betreft dit een resultaatsverplichting.

Vraag Wat is de achterliggende gedachte voor het beschikbaar stellen van 100u van iemand om wijzigingen van areaalgegevens buiten de verplichting van de opdrachtnemer bij te werken?

Antwoord Door projecten en initiatieven van derden worden gegevens gedeeld in de beheerapplicaties van Rijkswaterstaat. De districten zijn verantwoordelijk voor het beheer en de coördinatie van beheerapplicaties. Voor het opvangen van piekbelastingen kan ondersteuning vanuit de ON gevraagd worden. Om deze reden wordt een optionele activiteit uitgevraagd.

Vraag Hoe ver reikt de inspanningsverplichting bij deze optionele activiteit?

Antwoord Aanbesteder verwijst naar paragraaf 4.2.3 van de VSA en paragraaf 5.5.2 van de VSP. Na opdrachtverstrekking van de optionele activiteiten betreft dit een resultaatsverplichting.

Perceel district West

Nummer	Omschrijving
Opt001-W	Inventariseren duiker met een diameter kleiner dan 1500 mm
Opt002-W	Inventariseren en vastleggen instellingen firmware pompinstallaties
Opt003-W	Technische inspectie Moerdijkburg
Opt004-W	Bijwerken BIM data

Perceel district Midden

Nummer	Omschrijving
Opt001-M	Inventariseren duiker met een diameter kleiner dan 1500 mm
Opt002-M	Inventariseren en vastleggen instellingen firmware pompinstallaties
Opt003-M	Bijwerken BIM data

Perceel district Zuid-Oost

Nummer	Omschrijving
Opt001-ZO	Inventariseren duiker met een diameter kleiner dan 1500 mm
Opt002-ZO	Inventariseren en vastleggen instellingen firmware pompinstallaties
Opt003-ZO	Bijwerken BIM data

G.4 Benoemde Activiteiten

Het overzicht van de benoemde activiteiten is opgenomen in bijlage G.4 van de Digitale Bijlage.

G.5 Raamactiviteiten

Het overzicht van de Raamactiviteiten is opgenomen in een afzonderlijk format "Overzicht Raamactiviteiten".

Bijlage H Projectrisicolijst

Niet van toepassing

Bijlage I Reinigen van zeer open asfaltbeton

I.1 Begripsbepaling

Het reinigen van ZOAB bestaat uit het doorspuiten van de ZOAB met water onder hoge druk waarbij het uit de ZOAB tredende vuilwatermengsel direct wordt opgezogen en opgevangen. Na bezinking worden water en bezinksel onderzocht op samenstelling en verontreiniging voor verdere verwerking.

I.2 Materieel

Het in te zetten reinigingsvoertuig moet zijn voorzien van een reinigingsbalk met een minimale lengte van 2,40 m. Het reinigingsmechaniek heeft zowel sproeimogelijkheden (sproeikoppen) als zuigmogelijkheden en is zodanig aangebracht, dat het wegooppervlak over de gehele lengte van het reinigingsmechaniek kan worden gereinigd. De waterdruk bedraagt minimaal 7 MPa en maximaal 13 MPa en is vanaf het voertuig in te stellen en af te lezen.

Het te gebruiken sproeiwater moet vrij zijn van oliën, vetten en vaste, zwevende of drijvende bestanddelen.

I.3 Uitvoering

Het reinigen gebeurt met een werkdruk van 10 MPa. Daarbij rijdt het voertuig met een snelheid van maximaal 2 km/u.

Het uittredende vuilwatermengsel moet in een tank worden opgevangen. Na bezinking van het vuil moeten het water en bezinksel elk afzonderlijk worden onderzocht op samenstelling en verontreiniging. Voor het bezinksel gebeurt dat per afgifte van 10 m³. Daarna moeten water en bezinksel worden afgevoerd naar de desbetreffende verwerkingslocatie.

Bij temperaturen van 5°C of lager of bij kans op nachtvorst mag niet worden gereinigd.

I.3.1 Uitvoeringsplan

Voorafgaand aan het reinigen van ZOAB moet een uitvoeringsplan worden opgesteld waarin ten minste de keuzen worden vastgelegd voor:

- maximale waterdruk en debiet van de sproei-installatie alsmede de zuigcapaciteit van de zuigpomp van het te gebruiken voertuig;
- de herkomst van het te gebruiken water ten behoeve van de reiniging;
- de locatie waar het vervuild water wordt verwerkt;
- de locatie waar het bezinksel wordt verwerkt;
- de reinigingstijdstippen.

Het uitvoeringsplan dient ter Acceptatie te worden aangeboden.

I.3.2 Verantwoordingsrapportage

Jaarlijks overlegt de Opdrachtnemer een rapportage van de reinigingswerkzaamheden in het afgelopen jaar. Deze rapportage moet ten minste omvatten:

- een overzicht in EXCEL van de wegvakken gerangschikt naar wegnummer, rijrichting, kilometring en gereinigde strook met daarin aangegeven de tijdstippen van reinigen;
- een door derden verzorgde rittenadministratie van de ingezette reinigingsvoertuigen gebaseerd op gps-tripmaster gegevens;

- keuringsrapportages van het opgezogen water en bezinksel;
- afleverbewijzen van het vervuilde water en bezinksel bij de verwerkingslocaties.

Bijlage J Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw

Ernst van de schade

De ernst van schade aan bovenbouw en onderbouw wordt ingedeeld in vier klassen (zie onderstaande tabellen 1 t/m 3).

Tabel 1

Schadevorm	Ernstklasse			
	I	II	III	IV Spoedeisende schade
Dwarsscheuren ¹ wijdte en/of hoogteverschil	< 3 mm < 2 mm	3 t/m 20 mm 2 t/m 10 mm	21 t/m 30 mm 11 t/m 15 mm	> 30 mm > 15 mm
Langsscheuren ¹ Wijdte en/of hoogteverschil	< 3 mm < 2 mm	3 t/m 20 mm 2 t/m 10 mm	21 t/m 30 mm 11 t/m 15 mm	> 30 mm > 15 mm
Craquelé	scheuren niet verbonden	scheuren verbonden, geen losse elementen	scheuren verbonden met losse elementen	zie klasse III

¹ per individuele scheur

Tabel 2

Schadevorm	Ernstklasse			
	I	II	III	IV Spoedeisende schade
Rafeling Op Open Deklaag	6 t/m 10% van eerste steenlaag weg ¹	11 t/m 20% van eerste steenlaag weg ¹	> 20% van eerste steenlaag weg ¹	Gat conform definitie "Richtlijnen handelwijze bij noodschade" ⁴
Rafeling Op Dichte Deklaag	Hier en daar mortel uit oppervlak en/of af en toe steentje weg	Meerdere steentjes weg en/of eerste steenlaag weg over beperkte schadeplek ²	Eerste steenlaag weg over grotere schadeplek ³ en/of tweede steenlaag weg	Gat conform definitie "Richtlijnen handelwijze bij noodschade" ⁴
Stroefheid Actuele stroefheidscore AS	> 0,07	0,07 t/m 0,00	-0,01 t/m - 0,06	< - 0,06

Rijspoordiepte⁵	< 10 mm gemiddeld over 100 m	10 t/m 17 mm gemiddeld over 100 m	18 t/m 22 mm gemiddeld over 100m of > 22mm gemiddeld over ≥ 50 m	> 22mm
Ribbelvorming⁶	< 4 mm	4 t/m 5 mm	> 5 mm	n.v.t.
Blaasvorming⁷	geen blaasvorming	geen blaasvorming	alle blaasvorming	n.v.t.

¹ voor elk aanwijsbaar oppervlak van 100 x 100 cm

² kleiner dan 20 x 20 cm

³ 20 x 20 cm of groter

⁴ afmetingen 20 x 20 x 5 cm of groter

⁵ de rijspoordiepte is de "rut depth R" volgens NEN-EN 13036-8:2008 par. 6.4, bepaald met een rei met lengte 2000 mm

⁶ in opstelstroken

⁷ op kunstwerken

Tabel 3

Schadevorm	Ernstklasse			
	I	II	III	IV Spoedeisende schade
Langsonvlakheid¹ IRI	< 2,6	2,6 t/m 3,4	3,5 t/m 4,0	> 4,0
Hoogteverschil langsrichting² Δh	< 50 mm over 25 m	50 mm over 25 m t/m 79 mm over 25 m	80 mm over 25 m t/m 149 mm over 25 m	> 149 mm over 25 m
Helling dwarsrichting³ nieuw gebouwde wegvakken, vanaf 1 jaar na openstelling	> NOA - 0,5%	NOA - 0,5% t/m NOA - 1,4%	NOA - 1,5% t/m NOA - 1,6%	< NOA - 1,6%
Hellingsverschil dwarsrichting⁴ tussen bestaande en nieuwe rijstroken	> -0,5% en < 0,5%	-0,5% t/m -0,9% of 0,5% t/m 0,9%	-1,0% t/m -1,4% of 1,0% t/m 1,4%	< -1,4% of > 1,4%
Hellingsverschil langsrichting⁵ bij overgang op kunstwerk	$\geq -1:v$ en $\leq 1:v$	$< -1:v$ en $\geq -1:(\frac{3}{4}v)$ of $> 1:v$ en $\leq 1:(\frac{3}{4}v)$	$< -1:(\frac{3}{4}v)$ en $\geq -1:(\frac{1}{2}v)$ of $> 1:(\frac{3}{4}v)$ en $\leq 1:(\frac{1}{2}v)$	$< -1:(\frac{1}{2}v)$ of $> 1:(\frac{1}{2}v)$

¹ gemiddelde waarde over 100 meter

² hoogteverschil over twee willekeurige punten in langsrichting t.o.v. situatie bij oplevering

³ NOA staat voor de vereiste dwarshelling volgens de NOA

⁴ aangegeven dwarshellingsverschillen zijn procentpunten

⁵ v staat voor de ontwerpsnelheid in km/u

Omvang van de schade

Omvangcategorieën

De omvang van schade wordt ingedeeld in drie categorieën (zie onderstaande tabel 4).

Deze indeling wordt gedaan per ernstklasse en per 100 meter rijstrooklengte. Hierbij worden alle schadeplekken in dezelfde ernstklasse gesommeerd.

Vervolgens wordt de gesommeerde omvang aan de hand van de navolgende tabel ingedeeld in één van de omvangcategorieën.

Tabel 4

Schade	Omvangcategorieën		
	X	Y	Z
Rafeling (% lengte van 100 m-vak)	< 15%	15 t/m 25%	> 25%
Dwarsscheuren (aantal binnen 100 m-vak)	< 3	3 t/m 7	> 7
Langsscheuren en/of craquelé (% lengte van 100 m-vak)	< 10%	10 t/m 30%	> 30%
Samengestelde schade ¹ (% lengte van 100 m-vak)	< 15%	15 t/m 30%	> 30%

¹ combinatie van rafeling in ernstklasse II, langsscheuren in ernstklasse I en craquelé in ernstklasse I op dichte deklagen

Bepaling omvang

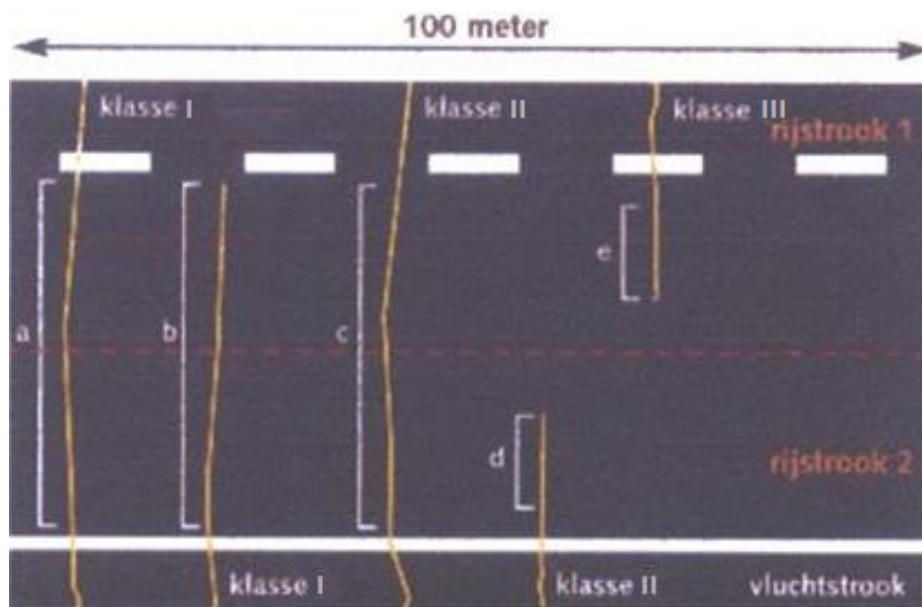
De wijze waarop de omvang wordt bepaald is gevisualiseerd in de figuren 1 t/m 4.

- Figuur 1 laat zien hoe de omvang van dwarsscheuren wordt berekend. De scheurlengte per ernstklasse wordt opgeteld en de som wordt vervolgens gedeeld door de rijstrookbreedte.
- Bij rafeling wordt voor elke ernstklasse per rijstrookhelft het aantal strekkende meters in het rijspoor bepaald, vervolgens opgeteld en door twee gedeeld (figuur 2).
- Voor langsscheuren en/of craquelé geldt een soortgelijke aanpak. De omvang van de schade wordt per rijstrookhelft bepaald en vervolgens opgeteld, waarna de som door twee wordt gedeeld. Eerst wordt de omvang in ernstklasse III bepaald, vervolgens de omvang in ernstklasse II en tenslotte de omvang in ernstklasse I. 'Overlappende schade' in een lagere ernstklasse binnen dezelfde rijstrookhelft wordt niet meegerekend (figuur 3).
- Ook bij de combinatie van de schades rafeling, langsscheuren en craquelé wordt op deze wijze te werk gegaan. Schades in de ernstklasse II worden per rijstrookhelft getotaliseerd, vervolgens worden de totalen van beide rijstrookhelften bij elkaar opgeteld en door twee gedeeld (figuur 4).

Bij rafeling, langsscheuren en craquelé en bij de combinatie van deze schades kan de omvang van de drie ernstklassen samen maximaal 100% zijn.

Voor de schades dwars- en langsonvlakheid, stroefheid en dwarshelling wordt geen omvang per 100 meter bepaald. Voor deze schades zijn meetwaarden beschikbaar (ARAN). Dit zijn de gemiddelde waarden per 100 meter.

Figuur 1:
Bepaling van de omvang van dwars-scheuren

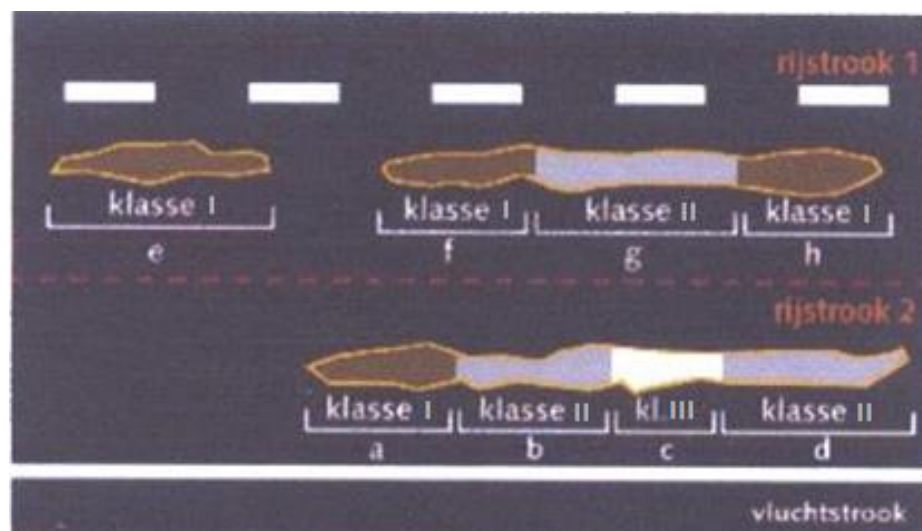

Omvang ernstklasse I = $(a+b)$ gedeeld door de breedte van strook 2

Omvang ernstklasse II = $(c+d)$ gedeeld door de breedte van strook 2

Omvang ernstklasse III = e gedeeld door de breedte van strook 2

Figuur 2:
Bepaling van de omvang van Rafeling

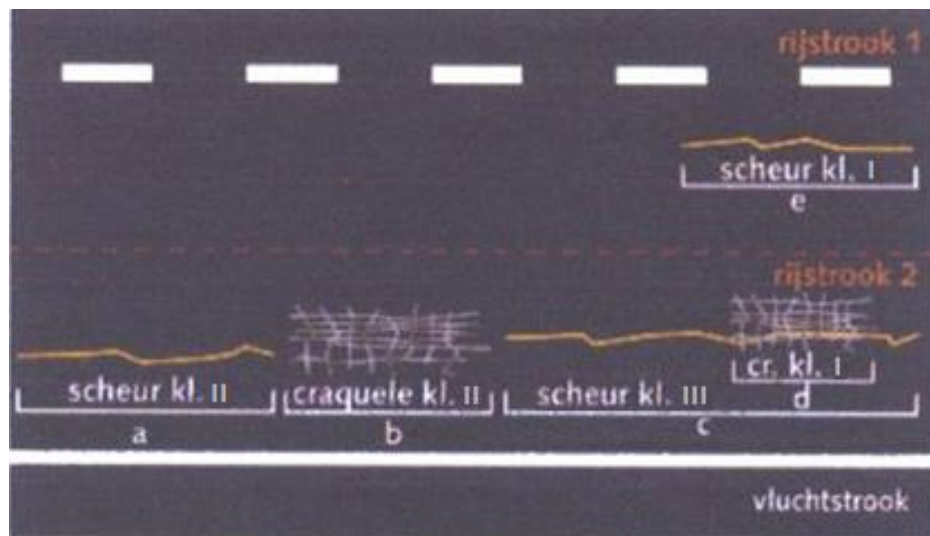

Omvang ernstklasse I = $((a+e+f+h)/2)$ gedeeld door de lengte van het beschouwde rijstrooksegment

Omvang ernstklasse II = $((b+d+g)/2)$ gedeeld door de lengte van het beschouwde rijstrooksegment

Omvang ernstklasse III = $(c/2)$ gedeeld door de lengte van het beschouwde rijstrooksegment

Figuur 3:
Bepaling van de omvang van scheurvorming (langsscheuren en/of craquelé)

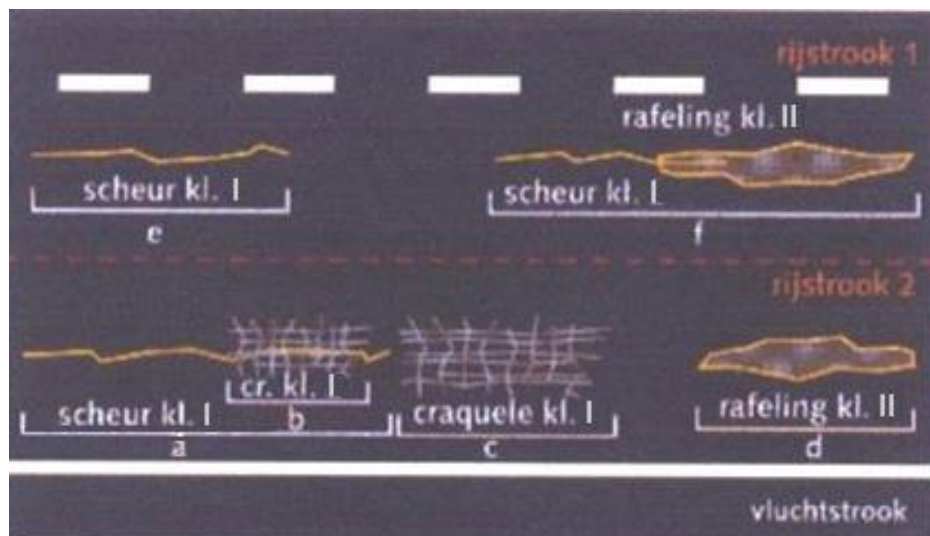

Omvang ernstklasse I = $(e/2)$ gedeeld door de lengte van het beschouwde rijstrooksegment

Omvang ernstklasse II = $((a+b)/2)$ gedeeld door de lengte van het beschouwde rijstrooksegment

Omvang ernstklasse III = $(c/2)$ gedeeld door de lengte van het beschouwde rijstrooksegment

Figuur 4:
Bepaling van de samengestelde omvang van rafeling in ernstklasse II, langsscheuren in ernstklasse I en craquelé in ernstklasse I op dichte deklagen

Omvang samengestelde schade = $((a+c+d+e+f)/2)$ gedeeld door de lengte van het beschouwde rijstrooksegment

Bijlage K Integraal Veiligheidsplan

Voor het “Integraal veiligheidsplan” wordt verwezen naar bijlage K in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Bijlage L Definitie Integrale Veiligheid

L.1 Integrale veiligheid

Veiligheid in algemene zin wordt gedefinieerd als 'De effectieve bescherming van mensen tegen persoonlijk leed: tegen de aantasting van hun lichamelijke en geestelijke integriteit'.

Integrale veiligheid wordt gedefinieerd als 'alle veiligheidsaspecten van een systeem in samenhang beschouwd'.

In de volgende paragrafen worden de relevante veiligheidsthema's binnen Rijkswaterstaat, zoals genoemd in de onderstaande tabel, toegelicht.

Integrale Veiligheid	Interne Veiligheid	Algemeen	Constructieve veiligheid	
			Brandveiligheid	
			Arbeidsveiligheid	
			Sociale veiligheid	
			Security	
		Modaal/ Sectoraal/Object- gericht	Veiligheid Wegverkeer	Verkeersveiligheid
			Zee- en binnenvaart	Tunnelveiligheid
			Spoorwegveiligheid	Machineveiligheid
			Veiligheid tegen overstroming	
			Inrichtingen	
	Externe Veiligheid	Gevaarlijke stoffen	Transport	
	Hulpverlening	(Bereikbaarheid)		
		(Middelen)		
		(Organisatie)		

Figuur 1 Overzicht van de veiligheidsthema's

L.2 Interne veiligheid

Algemeen

De veiligheid van personen die zich bevinden in of gebruik maken van het beschouwde systeem.

Constructieve veiligheid (ook wel: constructieveiligheid)

De veiligheid van personen met betrekking tot het bezwijken van of het ontstaan van schade aan een constructie.

Brandveiligheid

Veiligheid van personen met betrekking tot brand en de gevolgen van brand voor een constructie.

Arbeidsveiligheid

De veiligheid van personen die beroepshalve aanwezig zijn.

Sociale veiligheid

De mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door andere mensen.

Security

De bescherming of beveiliging van inrichtingen, personen en infrastructuur tegen moedwillige verstoringen.

Modaal/sectoraal/objectgericht

Veiligheid binnen een bepaalde vervoerwijze of voor een specifiek(e) object of sector.

Verkeersveiligheid

Veiligheid van de verkeersdeelnemer, als gevolg van deelname aan het wegverkeer.

Veiligheid wegtunnels (ook wel: Tunnelveiligheid)

Interne veiligheid van ondergrondse wegconstructies.

Machineveiligheid

De veiligheid voor (vaarweg-, weg- en algemene) gebruikers en onderhouds- en bedienend personeel van machines.

Veiligheid zee- en binnenvaart

Veiligheid van het transport over zee en de binnenvaart.

Spoorwegveiligheid

Veiligheid op en rondom het spoorwegnet in Nederland, zowel van treinreizigers en passanten (wegen langs het spoor, spoorwegkruisingen) als werkers aan het spoor.

Veiligheid tegen overstroming

Veiligheid van personen of objecten met betrekking tot hoog water.

L.3 Externe veiligheid

Externe veiligheid betreft de veiligheid van personen die zich bevinden buiten het beschouwde systeem.

Externe veiligheid inrichtingen

De kans om buiten een inrichting (fabriek, opslag e.d.) te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

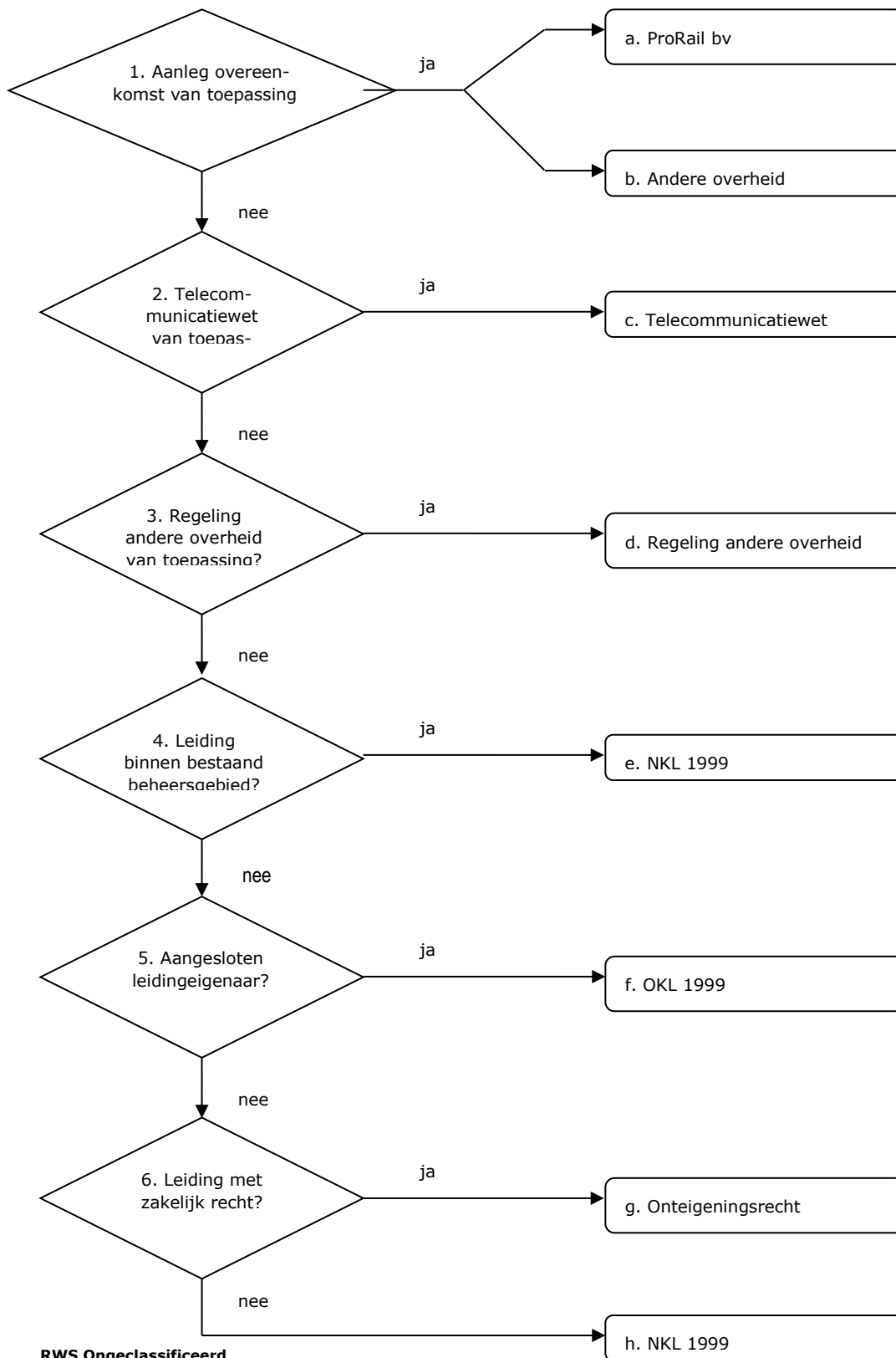
Externe veiligheid transport

De kans om te overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval bij het transport van een gevaarlijke stof (via weg, water, spoor en/of leiding).

L.4 Hulpverlening

Het bieden van hulp tijdens een incident waarmee de veiligheid van personen is gemoeid. Hierbij spelen aspecten als bereikbaarheid van de plaats van het incident, beschikbaarheid van hulpverleningsmiddelen en de organisatie van hulpverlening een rol.

Bijlage M Regelingenschema Kabels en Leidingen Derden

TOELICHTING REGELINGENSHEMA

ad a

- ProRail bv = een overeenkomst conform het Samenwerkingsprotocol ProRail – Rijkswaterstaat d.d. 15 december 2011, op grond waarvan de Opdrachtgever alle kosten draagt van het aanpassen van de kabels en leidingen in beheer bij ProRail bv.

ad b

- Andere overheid = een overeenkomst met een andere bij de Werkzaamheden betrokken overheid, op grond waarvan de Opdrachtgever alle kosten draagt van het aanpassen van de kabels en leidingen in beheer bij die overheid.

ad c

- Telecommunicatiewet = de Telecommunicatiewet met bijbehorende Uitvoeringsprotocol Telecom d.d. 13 november 2012, inclusief de bijlagen waaronder de model-Projectovereenstemmingen (nacalculatie, vaste prijs, vereenvoudigd en geschillen) met bijlagen.
- Opmerking: KPN bv verwijdert op eigen kosten de verlaten kabels van het Wegen Telecommunicatie Netwerk, voor zover gelegen buiten het grondgebied van Rijkswaterstaat, conform het Transitieplan WTN d.d. 5 februari 2007 en de Overeenkomst voor onbepaalde tijd inzake beschikking en beheer t.a.v. de functieloze WTN kabels d.d. 22 december 2011.

ad d

- Regeling andere overheid = een vergoedingsregeling van een andere overheid, welke wordt toegepast op een wijziging van aansluitende, kruisende of naastliggende infrastructuur van die overheid.
- Die overheid kan ook ProRail bv zijn (handelt namens de Minister van Infrastructuur en Milieu).
- Uitzondering: bij een ligging zonder toestemming van die overheid, dan wel in strijd met de voorschriften van de toestemming, kan het zijn dat er geen recht op vergoeding bestaat.

ad e

- NKL 1999 = de Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 1999 (Staatscourant 1999, nr. 97) met het bijbehorende Uitvoeringsprotocol schadevergoeding kabels en leidingen (SKL 01-26, 14 september 2001), inclusief de model-Projectovereenstemmingen (vaste prijs en nacalculatie) met bijlagen.
- Het gaat hier om Afdeling 1.2. Recht op vergoeding voor het verleggen van kruisende en/of langsledingen en de omvang daarvan.
- Uitzondering: bij een ligging zonder vergunning van de Opdrachtgever, dan wel in strijd met de voorschriften van de vergunning, kan het zijn dat er geen recht op vergoeding bestaat.
- Opmerking: de Defensie Pijpleiding Organisatie gaat op eigen kosten over tot het verwijderen van loze leidingen.

ad f

- OKL 1999 = Overeenkomst inzake verleggingen van kabels en leidingen buiten beheersgebied tussen de Minister van Verkeer en Waterstaat (thans Infrastructuur en Milieu) en EnergieNed, VELIN en VEWIN (Staatscourant 1999, nr. 97) met het bijbehorende Uitvoeringsprotocol schadevergoeding kabels en leidingen (SKL 01-26, 14 september 2001), inclusief de model-Projectovereenstemmingen (vaste prijs en nacalculatie) met bijlagen.
- Opmerking: de Defensie Pijpleidingen Organisatie gaat op eigen kosten over tot het verwijderen van loze leidingen.

ad g

- Onteigeningsrecht = de Onteigeningswet met de bijbehorende jurisprudentie.

- Afgesproken kan worden de OKL 1999 te volgen, tenzij de kabel- of leidingbeheerder hiervoor alleen kiest in gevallen dat dit voor hem gunstig uitpakt.

ad h

- NKL 1999 = de Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 1999 (Staatscourant 1999, nr. 97) met het bijbehorende Uitvoeringsprotocol schadevergoeding kabels en leidingen (SKL 01-26, 14 september 2001), inclusief de model-Projectovereenstemmingen (vaste prijs en nacalculatie) met bijlagen.
- Het gaat hier om Afdeling 1.3. Recht op vergoeding voor het verleggen van buitenleidingen en de omvang daarvan.
- Eigenlijk geldt deze afdeling alleen voor een kabel of leiding die valt onder één van de categorieën openbare werken als bedoeld in de Belemmeringenwet Privaatrecht. Dit zou betekenen dat op de overige kabels en leidingen niet de NKL 1999 maar de Regeling nadeelcompensatie Verkeer en Waterstaat 1999 (Staatscourant 1999, nr. 172) zou moeten worden toegepast. Omdat die regeling echter slechts algemene normen kent, zou naar alle waarschijnlijkheid toch de NKL 1999 inhoudelijk worden gevolgd.
- Er kan een lastige situatie ontstaan als de kabel- of leidingbeheerder weigert aan het Verzoek tot Aanpassing te voldoen en hiertoe ook niet door een derde partij (vaak een andere overheid) kan worden gedwongen. Alsdan zal toch in minnelijk overleg tot een vergelijk moeten worden gekomen. Daarbij kan in het uiterste geval een volledige schadeloosstelling (onteigeningsrecht) worden geboden. De kabel- of leidingbeheerder is immers niet verplicht een beroep op de NKL 1999 te doen. Wil deze een nog verdergaande vergoeding van alle huidige en toekomstige kosten, dan lijkt er toch sprake van misbruik van recht (artikel 3:13 BW) c.q. een gedraging in strijd met de zorgvuldigheid die men in het maatschappelijk verkeer tegenover elkaar heeft te betrachten (artikel 6:162 BW). In dat geval dient een kort geding te worden overwogen.

Bijlage N Richtlijn Samenwerking Rijkswaterstaat - Markt op Integrale Projecten

Voor de "Richtlijn Samenwerking Rijkswaterstaat - Markt op Integrale Projecten" wordt verwezen naar bijlage N in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst

Bijlage O Rijkswaterstaat Brede Afspraak Archeologie

Voor de "Rijkswaterstaat Breda Afspraak Archeologie" wordt verwezen naar bijlage O in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst

Bijlage P Programma van Eisen voor uitvoerend archeologisch onderzoek

Niet van toepassing

Bijlage Q Rijkswaterstaat Brede Afspraak Duurzaam Inkopen

Voor de “Rijkswaterstaat Breda Afspraak Duurzaam Inkopen” wordt verwezen naar bijlage Q in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Bijlage R Staat van prijzen per eenheid calamiteiten en incidenten

1. Onderstaande prijzen per eenheid zijn uitsluitend bedoeld voor calamiteiten en incidenten in het Areaal conform § 5.4.7 van de Vraagspecificatie Proces.
2. In de prijzen per eenheid zijn begrepen alle directe en indirecte kosten waaronder algemene kosten, winst en risico (akwr).
3. De prijzen per eenheid zijn vast gedurende de looptijd van de Overeenkomst.

Vraag	In het antwoord op vraag 33 stelt OG dat het door de opdrachtgever afgeroepen personeel en materieel en/of te leveren material (Bijlage R); b. in bijlage C aangegeven personeel en materieel en/of te leveren materiaal; c. door de opdrachtnemer in te zetten personeel en materieel en/of te leveren materiaal binnen de in eis US920 (=30 minuten) ter plaatse dient te zijn. Dit houdt in dat ON binnen 30 minuten een TRS, beunschip of asfaltset op locatie dient te hebben. Is dit werkelijk wat OG bedoelt met dit antwoord? Zo nee, kan OG per item in bijlage R aangeven welke responstijd geldt?
Antwoord	Uitgangspunt is dat al het materiaal/personeel binnen de afgesproken responstijd aanwezig is op locatie. Indien dit absoluut niet mogelijk is zal in redelijkheid en billijkheid hiermee worden omgegaan.

Volg nr.	Omschrijving	Eenheid	Prijs per eenheid in euro excl. omzetbelasting
A	Inzet van materieel inclusief aan- en afvoerkosten		
1	Vrachtauto <i>met (indien noodzakelijke) hydraulische laad- en losinrichting, incl. bediening</i>	Uur	€ 91
2	Hydraulische graafmachine <i>incl. bediening, incl. mogelijke hulpmiddelen,</i>	Keer (max 4 uur)	€ 340
3	Wiellader <i>incl. bediening, incl. mogelijke hulpmiddelen,</i>	Keer (max 4 uur)	€ 300
4	Hoogwerker <i>reikwijdte ≥ 13m en werkhoogte ≥ 20m</i>	Keer (max 4 uur)	€475
5	Kraanschip met beun <i>hefvermogen ≥ 20 ton, laadvermogen ≥ 250m3, incl. bemanning</i>	Uur	€400
6	Telekraan <i>hefvermogen ≥ 100 ton, incl. bediening</i>	Keer (max 4 uur)	€1.020
7	Sleepboot	Uur	€105

Volg nr.	Omschrijving	Eenheid	Prijs per eenheid in euro excl. omzetbelasting
	<i>motorvermogen $\geq$ 225 kW, incl. bemanning</i>		
8	Sleepboot (Motorvlet) <i>motorvermogen $\geq$ 100 kW, incl. bemanning</i>	Uur	€105
9	Motorwerkschip met hijscapaciteit <i>hijscapaciteit $\geq$ 10.000 kg, incl. bemanning, motorvermogen 100 kW</i>	Uur	€180
10	Zelfvarend kraanpontoon <i>hefvermogen $\geq$ 100 ton, incl. bemanning</i>	Uur	€545
11	Beunschip <i>800 m3/1280 ton</i>	Uur	€535
12	Calamiteitenauto (Gereedschap / materiaalwagen met 220 volt aggregaat, compressor, verlichting, kettingzaag, haspels, onverdunde zoabclean, absorptiekorrels en koud-asfalt, slijptollen (t.b.v. assistentie werk) incl. bediening)	Keer	€235
B	Overige / Menskrachten inclusief kosten van transport, gereedschappen en klein materiaal		
1	Ontwerp en engineering (engineer)	Uur	€115
2	Aanvullende inspectiewerkzaamheden op verzoek Opdrachtgever (inspecteur)	Uur	€140
3	Werknemer / Verkeersregelaar	Uur	€50
4	Inzet duikteam (3 personeelsleden)	Keer (max 4 uur)	€855
5	Lasser	Uur	€75
6	Opdrachtnemerscoördinator	Uur	Kosten in contract
7	Veiligheidsadviseur	Uur	€92.50
8	Milieudeskundige	Uur	€100
C	Ter beschikking stellen Verkeersmaatregelen conform de CROW publicaties 96a en 96b		
1	Tekstkar incl. programmeren (tekstkar moet ook figuren kunnen weergeven)	Keer	€ 200
2	Verkeersmaatregel voor Werkzaamheden in de berm binnen obstakelvrije zone op 3,5 m van de kantstreek	Keer	€130

Volg nr.	Omschrijving	Eenheid	Prijs per eenheid in euro excl. omzetbelasting
3	Verkeersmaatregel voor Werkzaamheden waarbij de vluchtstrook, en eventueel de uitvoegstrook, moet worden afgezet met rijstrooksignalering boven de rijbaan	Keer	€740
4	Verkeersmaatregel voor Werkzaamheden waarbij de vluchtstrook, en eventueel de uitvoegstrook, moet worden afgezet zonder rijstrooksignalering boven de rijbaan	Keer	€725
5	Verkeersmaatregel voor Werkzaamheden waarbij 1 rijstrook moet worden afgezet met rijstrooksignalering boven de rijbaan	Keer	€725
6	Verkeersmaatregel voor Werkzaamheden waarbij 1 rijstrook moet worden afgezet met inzet van TRS-sen	Keer	€2.400
7	Verkeersmaatregel voor Werkzaamheden waarbij 2 rijstroken moeten worden afgezet met rijstrooksignalering boven de rijbaan	Keer	€825
8	Verkeersmaatregel voor Werkzaamheden waarbij 2 rijstroken moeten worden afgezet met inzet van TRS-sen	Keer	€4.160
9	Een rijdende verkeersmaatregel op een rijbaan met rijstrooksignalering boven de rijbaan	Keer	€2.100
10	Een rijdende verkeersmaatregel op een rijbaan zonder rijstrooksignalering boven de rijbaan	Keer	€2.100
11	Het afsluiten van een rijstrook of in- uitvoegstrook op een N-weg	Keer	€825
12	Een rijdende verkeersmaatregel op een N-weg	Keer	€700
13	Mobilight	Keer	€185
14	Antizichtscherf (100 meter met alle toebehoren) , incl. plaatsen	keer	€400
15	Toepassen omleidingsroute	Keer	€1.850

Opmerking: Bij calamiteiten/incidenten waar meer dan 2 rijstroken dienen te worden afgezet, de posten optellen of verdubbelen.

D	Stortkosten verontreinigde grond en olie-water sediment		
1	Stortkosten verontreinigde grond < 6 ton inclusief acceptatie en transport (inclusief leveren stortbonnen)	Keer	€450

2	Stortkosten olie-water sediment < 6 ton inclusief acceptatie en transport (inclusief leveren stortbonnen)	Keer	€450
3	Stortkosten verontreinigde grond ≥ 6 ton inclusief acceptatie en transport (inclusief leveren stortbonnen)	Keer	€1.000
4	Stortkosten olie-water sediment ≥ 6 ton inclusief acceptatie en transport (inclusief leveren stortbonnen)	Keer	€900
E	Bermen		
1	Berm reinigen (het reinigen van alle mogelijke verontreinigingen op en in de berm)	Keer	€500
2	Watergang reinigen (het reinigen van alle mogelijke verontreinigingen op en in de watergang) incl. talud en duikers	Keer	€700
3	Leveren zand/grond	m3	€25
F	Verhardingen		
1	Wegdek reinigen (het reinigen van de toplaag en gaten/kolken/riolering van alle mogelijke verontreinigingen)	Keer	€960
2	Het verrichten van eenvoudige betonreparaties aan wegen <1m2	m2	€440
3	Reparatieploeg asfalt (gaten vullen, scheuren/krassen herstellen)	Keer	€775
4	Herstellen asfaltschade <25 meter (rijstrook inclusief markering)	Keer	€5.700
5	Herstellen asfaltschade ≥25 meter en < 50 meter (rijstrook inclusief markering)	Keer	€7.000
6	Herstellen asfaltschade ≥50 meter en <100 meter (rijstrook inclusief markering)	Keer	€9.000
G	Wegmeubilair		
1	Herstellen geleiderailconstructie per calamiteit/incidentlocatie	Keer	€640
2	Uitwisselen Rimob prestatieklasse 100 R (voor auto(snel)wegen van 100-120 km/uur)	St	€9.000
3	Uitwisselen Rimob prestatieklasse 110 R (voor auto(snel)wegen van 130 km/uur)	St	€9.775
4	Herstellen van wildrasten en mitigerende maatregelen in alle voorkomende types	Keer	€345

H	Kunstwerken		
1	Verrichten van betonreparaties aan kunstwerken < 1m ²	Keer	€910
I	Installaties		
1	Uitwisselen van een lichtmast inclusief armatuur	St	€1.325

Bijlage S Melding inzet zelfstandige hulppersoon

Voor het “Uniform Europees Aanbestedingsdocument” wordt verwezen naar bijlage S in de Digitale Bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Bijlage T Coördinatie van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen

T.1 Eisen aan coördinatie

T.1.1 Algemeen

1.1.1 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot de coördinatie te verrichten, zodanig dat het werk en de werkzaamheden van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen worden afgestemd op de Werkzaamheden die voortvloeien uit de Overeenkomst. De Opdrachtnemer dient zorg te dragen dat de Werkzaamheden en het werk en de werkzaamheden van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen op een tijdige, doelmatige, veilige, publieksgerichte en een voor de Opdrachtgever economisch meest verantwoorde wijze worden gerealiseerd en gecommuniceerd.

B-1.1.2 In § T.2 is een overzicht opgenomen van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen.

In lid T.2.1 is een overzicht weergegeven van huidige en voorziene opdrachtnemers en derden, voor zover nu bekend, waarvoor de Opdrachtnemer Werkzaamheden moet verrichten met betrekking tot coördinatie van werken en werkzaamheden.

In lid T.2.2 is een overzicht weergegeven van nevenopdrachtnemers en derden waarvoor Opdrachtnemer, na een verzoek van de Opdrachtgever, tijdelijk Werkzaamheden moet verrichten met betrekking tot coördinatie van werken en werkzaamheden.

In lid T.2.3 is een overzicht weergegeven van voorgeschreven zelfstandige hulppersonen waarvoor de Opdrachtnemer Werkzaamheden moet verrichten met betrekking tot coördinatie van werken en werkzaamheden.

B-1.1.3 De overzichten zoals opgenomen in § T.2 kunnen wijzigen als gevolg van voorgenomen werkzaamheden van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen. De Opdrachtgever zal als gevolg van deze wijzigingen het overzicht actualiseren gedurende de looptijd van de Overeenkomst en dit zo spoedig mogelijk ter kennis brengen van de Opdrachtnemer.

De kosten voortvloeiende uit wijzigingen in de overzichten worden geacht te zijn begrepen in het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst genoemde totaalbedrag (opdrachtsom).

1.1.4 De Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever met bekwame spoed te informeren indien de Opdrachtnemer niet kan voldoen aan de coördinatieverplichting door toedoen van een nevenopdrachtnemer, derde of voorgeschreven zelfstandige hulppersoon.

T.1.2 Opstellen plan coördinatie

1.2.1 De Opdrachtnemer dient een plan voor de coördinatie van werk en werkzaamheden door nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen.

sonen op te stellen en hieraan invulling te geven, zodanig dat voldaan wordt aan de eisen die voortvloeien uit de Overeenkomst.

- 1.2.2 De Opdrachtnemer dient in het plan "Coördinatie van werk en werkzaamheden door nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen" ten minste uit te werken:
- a. toegang verschaffen tot en begeleiding in het Areaal;
 - b. coördinatie Veiligheid en Gezondheid (V&G coördinatie);
 - c. coördinatie duikwerkzaamheden (duikcoördinatie);
 - d. coördinatie elektrotechnische werkzaamheden;
 - e. coördinatie cybersecurity werkzaamheden;
 - f. uit en in bedrijf nemen van installaties of objecten;
 - g. coördinatie stremmingen, hinder en verkeersmaatregelen;
 - h. communicatie met beherend, begeleidend en bedienend personeel;
 - i. opstellen, vaststellen, beheren, communiceren en handhaven van een coördinatieplanning;
- T.1.3 Toegang verschaffen en begeleiding in het Areaal*
- 1.3.1 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden te verrichten voor het verschaffen van toegang tot en het begeleiden van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen op objecten en terreinen in het Areaal.
- 1.3.2 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden te verrichten voor het (in bruikleen) verstrekken en beheren van middelen die toegang geven tot objecten en terreinen in het Areaal.
- 1.3.3 De Opdrachtnemer dient onbevoegden te gelasten objecten of terreinen c.q. het Areaal te verlaten en zich te vervoegen bij de Opdrachtgever.
- B-1.3.4 Medewerkers van de Opdrachtnemer, inclusief nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen dienen voor betreding van objecten en terreinen in het Areaal de veiligheidsintroductie van de Opdrachtgever gevolgd te hebben.
- 1.3.5 De Opdrachtnemer dient nadere objectspecifieke veiligheidsinstructies aan nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen te verzorgen, voorafgaand aan de uitvoering van werkzaamheden door nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen.
- T.1.4 Veiligheid en gezondheid*
- 1.4.1 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot V&G- coördinatie te verrichten zodanig dat, in aanvulling op hetgeen gesteld is in Bijlage K "Integraal Veiligheidsplan" van de Vraagspecificatie, ten minste invulling gegeven wordt aan:
- a. het beoordelen van V&G-plannen van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen en de hieruit voortvloeiende bevindingen, voorzien van een advies, ter kennis brengen van de Opdrachtgever;
 - b. het afstemmen van de V&G-plannen van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen, zodanig dat geen risico's voor veiligheid en gezondheid ontstaan;

- c. V&G coördinatiewerkzaamheden over en V&G begeleiding van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen die gelijktijdig (met de Opdrachtnemer) werkzaamheden uitvoeren in het Areaal.

1.4.2 De Opdrachtnemer dient medewerkers van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen die onveilig handelen of een onveilige situatie creëren, te gelasten de onveilige handeling of situatie per direct op te heffen dan wel te staken.

Indien de aanwijzing niet wordt opgevolgd dient de Opdrachtnemer dit direct ter kennis te brengen van de Opdrachtgever.

T.1.5 Duikwerkzaamheden
Niet van toepassing

T.1.6 Cybersecurity werkzaamheden
1.6.1 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot de coördinatie van cybersecuritywerkzaamheden te verrichten, zodanig dat de ICT- en IA geen verhoogd risico lopen met betrekking tot cybersecurity.

T.1.7 Elektrotechnische werkzaamheden
1.7.1 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot de coördinatie van elektrotechnische werkzaamheden te verrichten, zodanig dat deze op een veilige wijze en conform Bijlage K "Integraal Veiligheidsplan" van de Vraagspecificatie verlopen.

T.1.8 Veiligstellen en uit- en inbedrijfname van objecten en installaties
1.8.1 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot het veiligstellen en/of de uit- en inbedrijfname van objecten en installaties te verrichten, ten behoeve van de Opdrachtnemer, inclusief nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen.

1.8.2 De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden met betrekking tot uit -en inbedrijfname van objecten en installaties te verrichten zodanig dat, in aanvulling op Bijlage K "Integraal Veiligheidsplan" van de Vraagspecificatie, ten minste invulling wordt gegeven aan:

- a. het beoordelen van uit- en inbedrijfstelprocedures opgesteld door nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen, de hieruit voortvloeiende bevindingen voorzien van een advies, en dit ter kennis brengen van de Opdrachtgever;
- b. het gebruik van het formulier conform Bijlage K "Integraal Veiligheidsplan" van de Vraagspecificatie;
- c. aanwezigheid van de Opdrachtnemer bij en controle op de daadwerkelijke uit- of inbedrijfname van objecten en installaties.

T.1.9 Stremmingen, hinder en verkeersmaatregelen
1.9.1 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot de coördinatie van stremmingen, hinder en verkeersmaatregelen te verrichten ten behoeve van de Opdrachtnemer, inclusief nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen, zodanig dat minimale hinder en maximale veiligheid voor scheepvaart- en wegverkeer wordt gerealiseerd.

1.9.2 De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot de coördinatie van stremmingen, hinder en verkeersmaatregelen te verrichten.

- T.1.10** *Communicatie met beherend, begeleidend en bedienend personeel*
- 1.10.1** De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot communicatie over werkzaamheden met beherend, begeleidend en bedienend personeel van de Opdrachtgever te verrichten, zodanig dat deze te allen tijde hun rol en verantwoordelijkheid kunnen vervullen.
- 1.10.2** De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden met betrekking tot communicatie te verrichten, zodanig dat ten minste invulling wordt gegeven aan:
- a. het betrekken van beherend en/of begeleidend personeel tijdens voorbereiding van werkzaamheden en/of Werkzaamheden indien noodzakelijk;
 - b. het melden aan de ter plaatse bevoegde regioverkeersleider en bedienend personeel van aanwezigheid van medewerkers van de Opdrachtnemer, inclusief nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen bij betreding van objecten.
- 1.10.3** Werkzaamheden van de Opdrachtnemer, inclusief nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen dienen 1 week voorafgaand aan de werkzaamheden gemeld te worden aan de bevoegde regioverkeersleider door middel van een e-mailbericht.
- 1.10.4** Werkzaamheden van de Opdrachtnemer, inclusief nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen die het Functioneren of Presteren dan wel de veiligheid van het Areaal beïnvloeden, dienen dagelijks tussen 8.00 en 9.00 uur voorafgaand aan de werkzaamheden gemeld en doorgesproken te worden met de bevoegde regioverkeersleider.
- 1.10.5** De Opdrachtnemer dient tijdens uitvoering van de werkzaamheden door de Opdrachtnemer, inclusief nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen de communicatie met bedienend personeel en regioverkeersleider te verzorgen.
- 1.10.6** Alle communicatie voortkomend uit de coördinatieverplichting dient verzorgd te worden door de overallcoördinator als bedoeld in §3.6 (VH040) van de Vraagspecificatie Proces.
- T.1.11** *Aanvraag en afgifte (werk)vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen*
- 1.11.1** De Opdrachtnemer dient Werkzaamheden met betrekking tot de coördinatie van de aanvraag en afgifte van (werk)vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen te verrichten zodanig dat de voortgang van de werkzaamheden niet wordt belemmerd.
- 1.11.2** De Opdrachtnemer dient zijn Werkzaamheden met betrekking tot de coördinatie van aanvraag en afgifte van (werk)vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen te verrichten zodanig dat ten minste invulling gegeven wordt aan het op verzoek van de Opdrachtgever:
- a. beoordelen van de bevoegdheid, juistheid en volledigheid van de aanvraag;
 - b. verifiëren of de aanvraag conform de coördinatieafspraken is;
 - c. ter kennis brengen van de Opdrachtgever van de bevindingen met betrekking tot de aanvraag;
 - d. adviseren van de Opdrachtgever met betrekking tot verlenen van het aangevraagde.
- B-1.11.3** De Opdrachtgever is te allen tijde als bevoegde de partij die vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en/of toestemmingen afgeeft.

T.1.12 *Coördinatieplanning*

1.12.1 De Opdrachtnemer dient met betrekking tot de coördinatie van de uitvoering van de werkzaamheden door de Opdrachtnemer, inclusief nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen een coördinatieplanning op te stellen, vast te stellen, te beheren, te communiceren en te handhaven.

1.12.2 De Opdrachtnemer verricht ten behoeve van de coördinatieplanning zoals bedoeld in 1.12.1 de volgende werkzaamheden:

- het inventariseren en actualiseren van de raakvlakken tussen de werkzaamheden van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen;
- signalering en oplossen van knelpunten ter zake van raakvlakken met nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen;
- het organiseren, voorzitten en notuleren van de benodigde overleggen met nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen.

1.12.3 De Opdrachtnemer dient ieder kwartaal een afschrift van de coördinatieplanning te zenden naar de nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen.

Indien een nevenopdrachtnemer, derde of voorgeschreven zelfstandige hulppersoon bezwaar heeft tegen de coördinatieplanning, dient de Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk een overleg te organiseren met betrokkenen.

T.1.13 *Controlewerkzaamheden areaalgegevens voor Verkeerscentrale*

Niet van toepassing

T.1.14 *Testen binnen het tunnelareaal*

Niet van toepassing

T.2 **Overzicht nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen****T.2.1** *Overzicht huidige en voorziene nevenopdrachtnemers en derden*

Project/ Contractnr.	Nevenopdrachtnemer / derde en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
Percelen West en Midden			
Projecten onderhoud			
Weigh in Motion	ENGIE Infra & Mobility BV en ARS Traffic & Transport Technology / Herstellen dan wel nieuw aanbrengen van een Weigh in Motion (WiM)-systeem.		

Project/ Contractnr.	Nevenopdrachtnemer / derde en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
Gladheidmeld-systemen	ENGIE Infra & Mobility BV / beheer en onderhoud van de gladheidmeldsystemen (inclusief de weerhutten) en de wegdeksensoren.	15-4-2019 met de mogelijkheid om 5 x met 1 jaar te verlengen.	CIV/VM Services/Verkeers management Services en BV&I.
VariabelOnderhoudsContract (VOC)	Boskalis (district West), Heijmans (district Midden) / variabel onderhoud verhardingen, kunstwerken en geleiderail	2016 en 2017	ZN A Wegen-team
Vast Onderhoud DVM Keten Contract (VODK) Zuid	Heijmans / vast onderhoud keten dynamisch verkeersmanagement	1-7-2014 tot 1-7-2019 met optie tot verlenging van max. 2 jaar	IPM team VODK (CIV)
Contract HSL / A16	Combinatie Onderhoud A16 (Dura Vermeer, Ballast Nedam, Van Kessel / vast onderhoud	t/m 31-12-2017	ZN A Wegen-team
PPS A59 Poort van Den Bosch	VOF Poort van Den Bosch (BAM) / vast onderhoud A59 Rosmalen - Geffen	t/m 31 /12/ 2020	Provincie Noord-Brabant
Gladheid-bestrijding	Ballast Nedam Infra Specialiteiten - Leerdam / ZN-31046957-1 Den Bosch Eindhoven Combinatie Roos BV, Aannemings- en Handelsbedrijf P.E. en MNO Vervat BV / ZN-31046957-2 Breda	2016	PPO / VWM
Onderhoud strooiers	ASH te Holten / Onderhoud van strooiers (zaaknummer: 31053062).	tot 2028	Corporate dienst RWS 'Overige rij-dend materieel'
Onderhoud strooiers en sneeuwploegen	ASH te Holten / Onderhoud van strooiers en sneeuwploegen (zaaknummers: 31016087 en 31015578).	tot 2023	Corporate dienst RWS 'Overige rij-dend materieel'
Onderhoud sneeuwploegen	Schuitmaker Industrieel B.V. / Onderhoud van sneeuwploegen (zaaknummer: 31053062).	tot 2035	Corporate dienst RWS 'Overige rij-dend materieel'
Onderhoud gladheidmeld-systeem	ENGIE		CIV
Bewegwijzering	BAM / wettelijke taken (databaseer, coördinatie en planvorming) en de niet wettelijke taken (inkoop borden en plaatsing)	2016 met mogelijkheid 2 x per jaar verlenging	Nationale bewegwijzeringdienst
CD gebouwen	BAM / onderhoud gebouwen steunpunten	tot mei 2018	RWS Corporate dienst
CD terreinen	Geen opdrachtnemer / onderhoud terreinen steunpunten	n.v.t.	RWS Corporate dienst
Langdurige kwaliteitsverplichting A2 Rondweg 's-Hertogenbosch	InfrA2 (KWS, Van Kessel) / A2 Rondweg 's-Hertogenbosch onderhoud bomen in de middenberm, reparaties aan asfalt, voegovergangen en wegmarkeringen.	December 2016 / juli 2017	District Midden

Project/ Contractnr.	Nevenopdrachtnemer / derde en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
Buisleidingen- straat	LSNed Leidingstraat Nederland / buisleiding- transport Rotterdam – Moerijk – Roosendaal – Antwerpen / Vlissingen.	continu	LSNed Leiding- straat Neder- land
DVM-RITS (va- riabel onh. DVM- spullenboel incl. bekabeling)	SPIE / Variabel Onderhoud Dynamisch ver- keersmanagement Keten	1-1-2014 tot 1-1-2017 met optie tot ver- lenging van max. 2 jaar	IPM team RITS (PPO)
Projecten aanleg en reconstructie			
Aanbrengen faunapassage Dorst	Boskalis / Aanpassing bestaand viaduct voor medegebruik fauna, inclusief rasters en fauna- buis. Voorzieningen worden (deels) overgedragen aan de gemeente Oosterhout.	2016	ZN B Wegen- team
Brug Dron- gelens kanaal	Ippel / Vervangen brug en viaduct ter plaatse van A59 Drongelens kanaal	t/m 1-6-2017	ZN C Wegen- team
A59 – A50 KNP Paalgraven - beter benutten	KWS / opstelstroken en aanpassingen rotonde en VRI.	2016	Provincie Noord-Brabant, gemeente Oss
A67 Aansluiting Veldhoven / Kempenbaan- West	Nog niet bekend / nieuwe aansluiting ter plaatse van de Kempenbaan.	2018 - 2020	Gemeente Veldhoven
Trajectcontrole systeem A58 De Stok	GATSO / Plaatsen extra portaal A58 aansluiting Heerle	2016	Openbaar ministerie
N65/spoorverbi- nding Boxtel- Vught-Den Bosch	Nog niet bekend / Programma Hoogfrequent Spoor; verdiepte ligging spoor.	2018 t/m 2021	ProRail
N65 / Planstu- die	Nog niet bekend / aanbrengen tunnel en paral- lelwegen Vught	Onbekend	Planstudie
InnovA58	Nog niet bekend / A58 Verkenning ombouw (aanpassing A58 Galder – St. Annabosch, A58 Tilburg – De Baars)	2019 en verder	Planstudie
A2 Aansluiting Zaltbommel	Strabag Ippel/ A2 Zaltbommel aansluiting N322 Uitbreiding kunstwerk	2016	Provincie Gel- derland
A59 Gebieds- ontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL)	Nog niet bekend / Optimaliseren aansluitingen Waalwijk en Vlijmen, Drunen en aanbrengen ecoduct.	2018 en verder	ZN C Wegen- team, Provincie Noord-Brabant
A58 Kempen- baan	BAM / Reconstructie A58 aansluiting Tilburg- Oost - Hilvarenbeek	2016	Gemeente Tilburg
Meer veilig 3 Filemeld- systemen A2 Cranendonck	Compass / Aanbrengen filemeldsystemen A2 Cranendonck – Weert, inclusief 1 jaar onderhoud	Eind 2017	ZN B Wegen- team

Project/ Contractnr.	Nevenopdrachtnemer / derde en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
Meer veilig 3 A2 knooppunt Vught	Nog niet bekend / Aanbrengen extra opstel- strook	2018	ZN B Wegen- team
N65 aanpassing toerit tanksta- tion van Hulten Helvoirt	Vergunning / aanpassen toerit	onbekend	Vergunning- houder
N279 's- Hertogenbosch - Veghel	Combinatie de Vaart / N279 aansluiting A2 De Brand / A50 Veghel / verbreding N279 's- Hertogenbosch - Veghel	2015 t/m 2018	Provincie Noord-Brabant
A50 Toe- en afrit bus Uden- Noord (HOV)	BAM / A50 Toe- en afrit bus Uden-Noord (HOV)	2016	ZN B Wegen- team
A58 Geluid- scherm Tilburg - Stappengoor	Mobilis / Aanbrengen nieuw geluidscherm ter plaatse van Tilburg – Stappengoor. Onder meer het vervangen van bestaande schermen op kunstwerk.	2016	Gemeente Tilburg
A59 KW Hertog Janstraat Waalwijk	Nog niet bekend / ombouw onderdoorgang en afrit. Tevens vervangen pompinstallatie.	2016	Gemeente Waalwijk
A67 Aanleg duiker Veldho- ven	Nog niet bekend / Aanleg duiker Veldhoven i.v.m. hoogwatergolf Eindhoven	onbekend	Waterschap De Dommel
FES Maatreg- len – A59 VRI Oss- Heesch	Nog niet bekend / Aanbrengen VRI Oss - Heesch	2016	Gemeente Oss
Geluidschermen A50 / Solar Highway	Nog niet bekend / Aanbrengen nieuwe geluid- schermen A50 Son – Paalgraven. Betreft: Berghemseweg (Oss), Nijnsel, Schiet- bergweg (Sint Oedenrode), Sonhofweg (Uden), toerit Volkel, Den Dubbelen (Veghel). Op één scherm worden zonnepanelen aange- bracht.	2016 t/m 2018	ZN B Wegen- team
Challenge Brainport Eind- hoven	Nog niet bekend / (Studie naar) verbetering bereikbaarheid Eindhoven airport door aanbre- ngen tunnel of aanpassing onderdoorgang Oir- schotse dijk / aanpassingen aansluiting A2 nr. 29 Eindhoven- Airport en A58 nr. 7 Best.	2018 e.v.	Gemeente Eindhoven
Meer Vlot Kwa- liteits- verbetering Verzorgings- plaatsen	Nog niet bekend / Kwaliteitsimpuls verzorgings- plaatsen A58 Kriekampen, Kloosters, Kerkeind, A27 Galgeveld en Kalix Berna en A67 Leysing en Oeienbraak.	2017 en 2018	ZN B Wegen- team
Reconstructie A27 / N629	Nog niet bekend / Aanbrengen extra kunstwerk over A27, aanpassing bestaand kunstwerk en aanpassingen toe- en afritten A27 Aansluiting 19 Oosterhout.	2017	Provincie Noord-Brabant, gemeenten Oosterhout en Dongen.

Project/ Contractnr.	Nevenopdrachtnemer / derde en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
Aanpassing Kunstwerk Zoomland	Nog niet bekend / Aanpassingen aan kunstwerk Zoomland onder meer vervangen faunavoorziening en indeling rijstroken.	2017	Gemeente Bergen op Zoom
A73 / N264	BAM / Aanleg extra rijstrook oen plaatsen VRI's oostelijke- en westelijke afrit van Aansluiting 5 Haps.	2017	Provincie Noord-Brabant
Perceel Zuid-Oost			
Variabel Onderhoud Contracten (inclusief Specials)	Rasenberg (district Zuid Oost), Voor de specials zijn ook Boskalis (district West), Heijmans (district Midden) / variabel onderhoud verhardingen, kunstwerken en geleiderail opgenomen.	Doorlopend (huidige contracten lopen in 2016 en 2017)	
KMAR controles	Koninklijke Marchaussee	Doorlopend	
Onderhoud strooiers	ASH te Holten / Onderhoud van strooiers (zaaknummer: 31053062).	tot 2028	Corporate dienst RWS 'Overige rijdend materieel'
Onderhoud strooiers en sneeuwploegen	ASH te Holten / Onderhoud van strooiers en sneeuwploegen (zaaknummers: 31016087 en 31015578).	tot 2023	Corporate dienst RWS 'Overige rijdend materieel'
Onderhoud sneeuwploegen	Schuitmaker Industrieel B.V. / Onderhoud van sneeuwploegen (zaaknummer: 31053062).	tot 2035	Corporate dienst RWS 'Overige rijdend materieel'
Gladheidsmeldsysteem	ENGIE	Doorlopend	
VIC-net	VODK contract Heijmans	Doorlopend	1-7-2014 tot 1-7-2019 met optie tot verlenging van max. 2 jaar
Onderhoudscontract VRI Horst-Melderso A73	Ko-Hartog t.b.v. storingen / VODK contract Heijmans	Doorlopend	1-7-2014 tot 1-7-2019 met optie tot verlenging van max. 2 jaar
Onderhoudscontract lichtmasten Ziut	Onderhoud lichtmasten van de onbemeterde verlichting	Doorlopend	
Onderhoudswerkzaamheden Koning Willem Alexander tunnel Maastricht A2	Strukton	Periodiek (o.a. geplande tunnelsluitingen)	
Onderhoudswerkzaamheden Roertunnel A73	ENGIE	Periodiek (o.a. geplande tunnelsluitingen)	Huidige contract loopt tot 2019

Project/ Contractnr.	Nevenopdrachtnemer / derde en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
Onderhouds- werkzaamheden tunnel Swalmen A73	ENGIE	Periodiek (o.a. geplande tunnel- sluitingen)	Huidige con- tract loopt tot 2019
Uitzonderlijk transport	RDW	Doorlopend	Ontheffing worden afge- geven door RDW
Onderhouds- contracten Dynamisch Verkeers Ma- nagement	VODK contract Heijmans	Doorlopend	1-7-2014 tot 1-7-2019 met optie tot ver- lenging van max. 2 jaar
NDW lussen- en telpunten		Doorlopend	
Steunpunten Bocholtz, Elsloo, Maas- bracht en Venlo		Doorlopend	
Praatpalen	ANWB	Vanaf 1-1-2018	
Beheer bestu- ringssoftware van TMX, CVMS		Doorlopend	
Gladheidsmeld- systeem m.u.v. voedingen meetstations Stein, Elsloo, Fly-over A2, Born en Keppel.	ENGIE	Doorlopend	

T.2.2

Overzicht nevenopdrachtnemers en derden m.b.t. tijdelijke Werkzaamheden

Project / Contractnr.	Nevenopdrachtnemer / derde en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
Buitenring Parkstad (aan- sluiting Nuth)	Project Buitenring Parkstad Limburg Combinatie	2015-...	
Tunnel traverse Maastricht A2	Herinrichting omgeving Tunneltracé A2	2015 - 2025	
Grensemplace- ment A67	Nog niet bekend	2016 - 2017	
Groot Onder- houd A79	Nog niet bekend	N.t.b.	
Geluidsscher- men A73 Venlo	Nog niet bekend	N.t.b.	

Project / Contractnr.	Nevenopdrachtnemer / derde en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
Bepantingsvakken A73 Zuid	Henssen	Tot 1 juli 2018	Overdracht naar PCD tussen 1 januari 2018 en 1 juli 2018

T.2.3

Overzicht voorgeschreven zelfstandige hulppersonen

Project / Contractnr.	Voorgeschreven zelfstandige hulppersoon en Werkzaamheden	Voorzien tijdstip van uitvoering	Vermelding
31089380	Goudappel Tenuki VOF; doorvoeren wijzigingen aan de verkeerskundige configuratie van de DVM-applicaties.		
31084142	Combinatie Cofely Energy & Infra BV en ARS Traffic & Transport Technology; herstellen dan wel nieuw aanbrengen van een Weigh in Motion (WiM)-systeem.		
31079720	Cofely Energy & Infra BV; herstellen dan wel nieuw aanbrengen van een gladheidmeldsysteem (GMS).		

Bijlage U Informatievoorziening ter plaatse bij verkeersmaatregelen ten behoeve van wegwerkzaamheden

Bij wegwerkzaamheden

Werkzaamheden	Standaard tekst
Aanleg werkzaamheden	Aanleg...
Specifiek object niet bereikbaar	... niet bereikbaar
Eén rijstrook dicht na afrit ...	1 rijstrook dicht na afrit ...
Calamiteit / ongeval / Rijksweg dicht	A... dicht volg
Aanbrengen figuratie	Aanbrengen wegmarkering
Afrit afgesloten	Afrit dicht volg
Na asfalteren	Asfalt koelt af
Tijdens asfalteringswerkzaamheden	Asfalt werkzaamheden
Maai- en opruimwerk	Bermen maaien km
Einde werkzaamheden	Dank voor uw begrip
Korte invoegstrook	Korte invoegstrook
Korte uitvoegstrook	Korte uitvoegstrook
Ontbrekende markering	Markering ontbreekt
Omleiding	Omleiding volg
Onderhoud brug	Onderhoud brug
Onderhoudswerkzaamheden dijk	Onderhoud dijk
Onderhoud portaal	Onderhoudswerkzaamheden
Putten zuigen	Onderhoud riolering km
Onderhoudswerkzaamheden sluizen	Onderhoud sluizen
Onderhoud verlichting	Onderhoud verlichting
Onderhoud tunnel	Onderhoud tunnel
Onderhoud viaduct	Onderhoud viaduct
Verschoven rijstroken	Ook vluchtstrook gebruiken
Wegafzetting wordt opgebouwd	Opbouwen wegafzetting
Parkeerplaats dicht	Parkeerplaats dicht
Repareren geleiderail	Repareren vangrail
Reparatie wegdek	Repareren wegdek
Vullen rijsporen	Repareren wegdek
Ongeval/omleiding	Richting ... volg ...
Onderhoud / storing signalering	Filewaarschuwing buiten gebruik
Gewijzigde situatie	Situatie gewijzigd
Slecht wegdek	Slecht wegdek
Aanbrengen belijning	Strepen trekken
Tankstation niet bereikbaar	Tankstation niet bereikbaar
Oprit afgesloten	Oprit dicht volg
Rijstroken zijn versmald	Versmalde rijstroken
Wegafzetting wordt verwijderd	Verwijderen wegafzetting
Meetwerkzaamheden over grotere afstand dan 2 km	Metingen wegdek
Beperkt aantal rijstroken beschikbaar	.. rijstroken beschikbaar
Duur van het werk (periode)	Werkzaamheden 12/7 – 18/7
Duur van het werk	Werkzaamheden tot 12/6 12h

Bij onvoorziene omstandigheid

Onvoorziene omstandigheid	Standaard tekst
Calamiteit / ongeval / Rijksweg gestremd	... dicht volg
Calamiteit / ongeval / Rijksweg gestremd	... dicht
Afgevallene lading	Afgevallene lading
Afrit afgesloten	Afrit dicht volg
Olie op de weg	Olie op de weg
Calamiteit / ongeval	Ongeval op A... volg ...
Calamiteit / ongeval	Ongeval: ook vluchtstrook gebruiken
Calamiteit / ongeval	Ongeval: ... rijstrook dicht
Calamiteit / ongeval	Ongeval: rijstrook dicht
Calamiteit / ongeval	Ongeval: A... dicht
Reinigen wegdek (m.u.v. olie)	Reinigen wegdek
Calamiteit / ongeval / omleiding	Richting ... volg ...
Slecht wegdek	Slecht wegdek
Technisch onderzoek ongeval	Technisch onderzoek ongeval
Oprit afgesloten	Oprit dicht volg
Verkeerslichten knipperen of zijn gedoofd	Verkeerslichten buiten werking
Spitsstrook afgesloten wegens omstandig he- den	Spitsstrook dicht i.v.m. ...
Kans op file	Filevorming

Prioriteitsvolgorde te tonen teksten

Indien meerdere teksten mogelijk zijn, wordt op basis van de volgende prioriteitsvolgorde een tekst gekozen:

1. Acut gevaar
2. Omleidingen / afsluitingen
3. Waarschuwen over verkeerssituatie
4. Informatie over de verkeersmaatregelen
5. Informatie over de feitelijke werkzaamheden

Bijlage V Richtlijnen Cybersecurity

Inhoud

Deel 1: Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS

- 1 Inleiding
 - 1.1 Baseline Informatiebeveiliging RWS
 - 1.2 Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten – RWS
 - 1.3 Instructie voor toepassing
 - 1.4 Structuur
- 2 Specifieke maatregelpakketten
 - 2.1 Maatregelen Fysieke toegangsbeveiliging IA-gerelateerde ruimten
 - 2.2 Maatregelen Logische toegang
 - 2.3 Maatregelen Beveiligingsincidenten en incident Response Plan
 - 2.4 Maatregelen Netwerkkoppelingen
 - 2.5 Maatregelen bescherming tegen malware, hardening en patching
 - 2.6 Maatregelen Logging en Monitoring
 - 2.7 Maatregelen Bewustwording en Training
 - 2.8 Maatregelen gecontroleerd wijzigen
 - 2.9 Maatregelen beheer en onderhoud
 - 2.10 Maatregelen Back-ups

Bijlage A: Wachtwoord Richtlijn

Bijlage B: Factsheet Wachtwoorden

Bijlage C: Begrippen

Deel 2: Bijlagen: Richtlijnen Cybersecurity

Inleiding

CS R01 - Richtlijn omgaan met vertrouwelijke informatie en documenten

CS R02 - Richtlijn voor het veilig koppelen van beheer- en onderhoudsapparatuur aan ICT en IA systemen van RWS

CS R03 - Richtlijn voor handelwijze bij een hack, malwarebesmetting en verhoogde dreiging

CS R04 - Richtlijn continuiteitsplan

CS R05 - Richtlijn camera's en omgang met camerabeelden van de verkeersregistratiesystemen

CS R06 - Richtlijn registratie CI items in een configuration management database

Deel 3: Template Plan Cybersecurity

- 1. Inleiding
 - 1.1 Doel
 - 1.2 Scope
- 2. Risico's
 - 2.1 Risico's
- 3. Cybersecurity beheersmaatregelen
 - 3.1 Comply or explain
 - 3.2 Risico's
 - 3.3 Beheersmaatregelen
 - 3.3.1 Belegging verantwoordelijkheden
 - 3.3.2 Borging Cybersecurity
 - 3.3.3 Onderaannemers
 - 3.3.4 Beheer bedrijfsmiddelen, CMDB
 - 3.3.5 Aanvaardbaar gebruik toegangsmiddelen
 - 3.3.6 Classificatie en beveiliging informatie
 - 3.3.7 Bewustwording, scholing en VOG
 - 3.3.8 Fysieke toegangsbeveiliging

- 3.3.9 Logische toegangsbeveiliging tot ICT en IA-systemen
- 3.3.10 Wachtwoordrichtlijn
- 3.3.11 Back-up en recovery proces
- 3.3.12 Beveiliging documentatie
- 3.3.13 Wijzigingsproces
- 3.3.14 Beveiliging tegen malware, hardening en patching
- 3.3.15 Patch proces en kritieke Patches
- 3.3.16 Koppeling van apparatuur
- 3.3.17 Logging en monitoring
- 3.3.18 Datanetwerkkoppelingen
- 3.3.19 Remote Access
- 3.3.20 Gebruik veilige communicatieprotocollen
- 3.3.21 Webapplicaties
- 3.3.22 Continuïteit en herstel dienstverlening
- 3.3.23 Testen continuïteitsplannen
- 3.3.24 Beveiliging Spionage
- 3.3.25 Beveiliging van de Informatievoorziening
- 3.3.26 Cybersecurity inbreuken en verhoogde dreiging
- 3.3.27 Security gerelateerde wijzigingen
- 4. Jaarlijkse toestandrapportage cybersecurity
 - 4.1 Bevindingen
 - 4.2 Analyse cybersecurity incidenten
 - 4.3 Testresultaten back-up en recovery proces
 - 4.4 Testresultaten continuïteitsplannen en -voorzieningen
 - 4.5 Risicoanalyse en risicoafweging

Deel 1: Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten – RWS

Cybersecurity

Implementatierichtlijn

Objecten – RWS

Uitgegeven door	PRIA / CIV-IRN Security Center
Steller	Turabi Yildirim
Datum	04 augustus 2015
Status	Definitief
Vertrouwelijkheid	RWS Ongeclassificeerd
Informatieklasse	RWS-0
Versie	1.4

1. Inleiding

Cybersecurity is het voorkomen van gevaar of schade veroorzaakt door verstoring, uitval of misbruik van ICT en Industriële Automatisering. Hiermee wordt bijgedragen aan de beschikbaarheid, de integriteit, de vertrouwelijkheid en de controleerbaarheid van de informatievoorziening (IV) en de Industriële Automatisering (IA) van RWS.

1.1 Baseline Informatiebeveiliging RWS

De Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) schrijft het basisniveau voor informatiebeveiliging bij de Rijksoverheid voor. De BIR biedt één normenkader voor de beveiliging van de Informatievoorziening (IV) van het Rijk. Dit maakt het mogelijk om veilig samen te werken en onderling gegevens uit te wisselen. De BIR zorgt voor één heldere set afspraken zodat een bedrijfsonderdeel weet dat de gegevens die verstuurd worden naar een ander onderdeel van de rijksdienst op het juiste beveiligingsniveau (vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid) worden behandeld. In het beveiligingsbeleid van IenM wordt de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) gehanteerd als het te volgen Tactisch Normen Kader voor de beveiliging van de IV. De BIR is daarmee ook kaderstellend voor RWS. De BIR hoofdstukken en paragrafen worden integraal aangehouden voor de vertaalslag en invulling van de beveiliging van de IV van RWS. De Baseline Informatiebeveiliging RWS (BIR RWS) is het resultaat van de vertaalslag en invulling van de BIR voor de beveiliging van de IV van RWS.

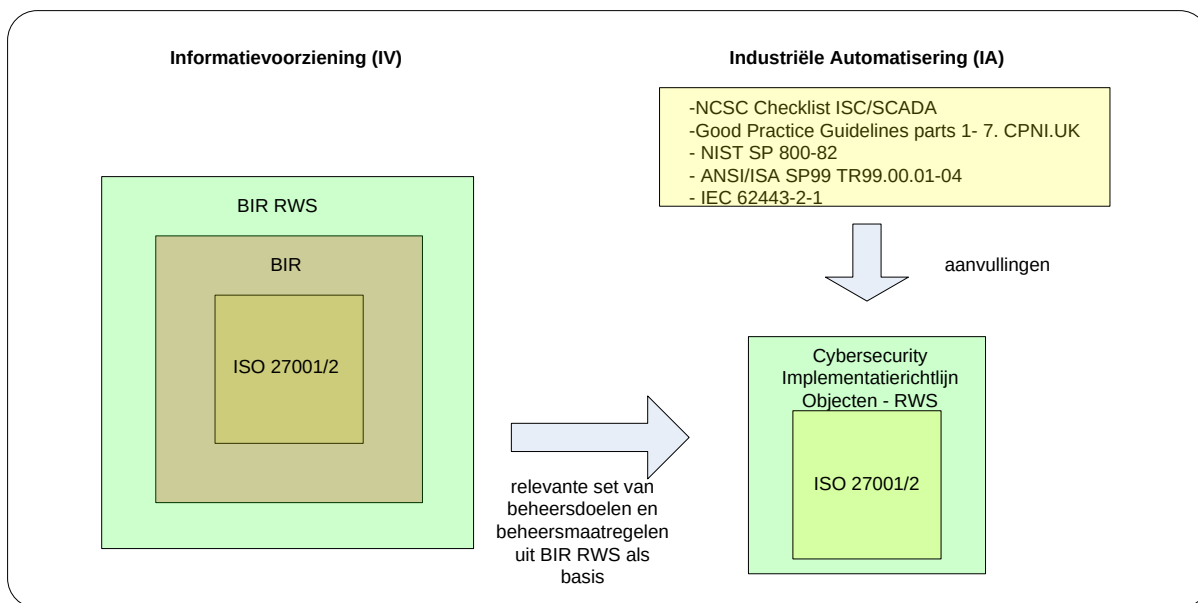
1.2 Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten – RWS

RWS heeft veel systemen en omgevingen die los staan van de centrale kantooromgeving. Dit zijn veelal operationele systemen voor het bedienen van objecten, het communiceren met vaarweggebruikers of het modelleren van waterkwaliteit en -kwantiteit in verschillende stroomgebieden. Deze systemen hebben vaak een ander dreigingprofiel dan de IV in de kantooromgeving en staan daar vaak ook los van zoals de Industriële Automatisering (IA) met veel ICS/SCADA-toepassingen.

Hiernaast heeft RWS ook op grote schaal te maken met uitbesteding van werk en het voeren van regie op de uitbestede taken aan marktpartijen. Bij deze samenwerking en uitvoering van werkzaamheden door marktpartijen speelt (IA) en inzet van ICS/SCADA-systemen een grote rol. De BIR (RWS) is voor de IA omgeving en de ICS/SCADA toepassingen niet volledig dekkend en op onderdelen te algemeen van aard waardoor bedrijfsrisico's blijven bestaan voor RWS.

Het Beveiligingsbeleid van IenM geeft aan dat de dienstonderdelen daar waar nodig aanvullingen dienen te plegen op de BIR om de beveiligingsrisico's in het eigen werkveld te mitigeren. De uitvoeringstaken van RWS waarbij de inzet nodig is van IA en vele ICS/SCADA-systemen, zijn van dien aard dat extra eisen en maatregelen naast de BIR (RWS) noodzakelijk zijn.

Afhankelijk van het domein, het karakter van de samenwerking, de uitbesteding van taken en de operationele behoefte neemt RWS binnen de kaders van het beveiligingsbeleid van IenM de ruimte om afgeleide implementatierichtlijnen uit de BIR RWS te ontwikkelen en van toepassing te verklaren zoals de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

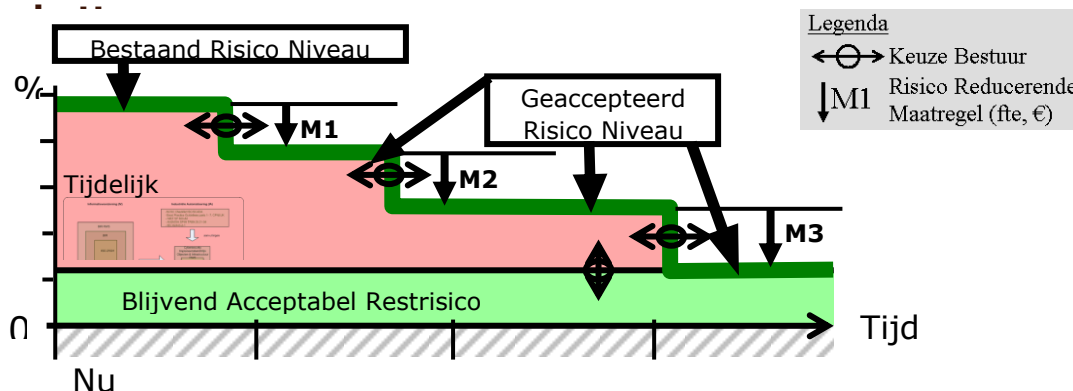

De Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS is een vertaalslag en specifieke invulling van de relevante beheersdoelen en beheersmaatregelen uit de BIR RWS en de NCSC Checklist beveiliging ICS/SCADA systemen voor de beveiliging van objecten RWS. Waar nodig zijn aanvullingen gedaan uit good practices voor de beveiliging van IA, ICT en ICS/SCADA-systemen. De formulering van de beheersdoelen en beheersmaatregelen heeft meer een operationeel karakter en is daardoor geschikt voor zowel RWS interne doelgroepen zoals objectbeheerders en projecten als voor gebruik bij inkooptrajecten, contracten, vraagspecificaties en uitvoering van werk door marktpartijen.

Tevens is in de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS rekening gehouden met de risico mitigatiestrategie van RWS. Op basis van interne en externe onderzoeksrapporten en de hieruit voortvloeiende aanbevelingen is er voor gekozen om te starten met een set van top 10 maatregelpakketten. Bij implementatie van deze maatregelen zal RWS/Opdrachtnemer de belangrijkste kwetsbaarheden die kunnen leiden tot een onacceptabel risico voor RWS op het vlak van functionaliteit, veiligheid en imago schade gaan beheersen. Primair hebben de maatregelen het doel om misbruik, uitval en fouten binnen de IV en IA te voorkomen.

Verder is in de richtlijn gezocht naar een balans tussen de meer generieke beheersdoelen en beheersmaatregelen uit de BIR RWS en de meer specifieke beheersdoelen en beheersmaatregelen op basis van de risico's en de risicogestuurde aanpak binnen RWS voor het werkveld van de IA.

Mitigatiestrategie – Sturing op top 10 maatregelpak-

1.3 Instructie voor toepassing

RWS streeft naar een passend niveau van beveiliging voor de objecten en de Infrastructuur waar de objecten onderdeel van uitmaken. Daarbij wordt aan een object een specifieke cyber-classificatie toegekend (zie voor deze cyber-classificatie per object de meest recente versie van de Infraclassificatie²). Deze cyber-classificatie correspondeert met een zgn. cybersecurity-weerstandsniveau, conform onderstaande tabel.

Classificatie object in Infraclassificatie	Cybersecurity weerstandsniveau
A	4
B	3
C	2
D	1
E	1

Voor een object met een weerstandsniveau 4 wordt een zwaarder maatregelenpakket geïmplementeerd dan voor een object met een weerstandsniveau 3. In dit document is een implementatierichtlijn opgenomen per weerstandsniveau.

Cybersecurity weerstandsvermogen in Ketens: Elke keten is zo sterk als de zwakste schakel. Indien de bediening of het beheer van object A wordt gedaan vanuit een initieel lager geclassificeerd object B, wordt de classificatie van dat object B verhoogd tot het cybersecurity weerstandsniveau van object A.

Als een RWS object nog niet voorzien is van een cyber-classificatie dient er contact gezocht te worden met de afdeling Security Center van RWS-CIV-IRN voor advies en correcte indeling qua cybersecurity weerstandsniveau.

In het geval dat er helemaal geen object uit de infraclassificatie lijst objecten voorkomt in de scope van de overeengekomen dienstverlening dan dient voor de beveiliging van de ICT-, ICS/SCADA-, DVM-systemen en datanetwerkcomponenten binnen de Infrastructuur RWS het Cybersecurity weerstandsniveau van 1 te worden aangehouden.

Voorbeeld

Uitgaande van een tunnel met cyber-classificatie B (volgens bovenstaande vertaaltabel) dienen alle Cybersecurity beveiligingseisen zoals beschreven bij de proces- en systeem eisen in het contract, uitgewerkt te worden in het beveiligingsplan van de Opdrachtnemer. Voor de tunnel dienen de Cybersecurity beveiligingseisen uit het contract aangevuld te worden met maatregelen uit de bindende bijlagen waarnaar wordt verwezen in de proces- en systeemeisen. Bij de aanvulling met maatregelen dient voor de tunnel conform de bovenstaande vertaaltabel het cybersecurity weerstandsniveau 3 aangehouden te worden. Bij mogelijke overlap tussen de Cybersecurity proces- en systeemeisen in het contract en de specifiekere maatregelen uit de maatregelpakketten, dienen de specifieke maatregelen voorrang te hebben. Met de invulling van de specifieke maatregelen wordt tevens invulling gegeven aan de Cybersecurity proces- en systeemeisen in het contract.

1.4 Structuur

In het contract zijn de relevante beheersdoelen (lees Cybersecurity beveiligingseisen) en beheersmaatregelen beschreven die afgeleid zijn uit de BIR (RWS). Naast de Cybersecurity beveiligingseisen uit de BIR RWS zijn tevens de relevante Cybersecurity beveiligingseisen en beheersmaatregelen uit de NCSC Checklist beveiliging ICS/SCADA systemen opgenomen in het contract. Indien

² Momenteel op te vragen bij PRIA of CIV-IRN/Security Center

noodzakelijk worden vanuit de proces- en systeemeisen verwezen naar de maatregelpakketten waar een verdieping plaatsvindt in de maatregelen-set en dit is weer afhankelijk van het risico en het cybersecurity weerstandsniveau dat gehaald moet worden.

Hoofdstuk 2 beschrijft de maatregelpakketten die een verdieping of aanvulling vormen op de Cybersecurity beveiligingseisen. De maatregelpakketten zijn gerelateerd aan de risico's en de risico mitigatiestrategie die RWS hanteert. In de specifieke maatregelpakketten wordt tevens een link gemaakt met de infraclassificatie objecten van RWS. Afhankelijk van de infraclassificatie en de daaruit volgende cybersecurity weerstandsniveau van het object wordt een vaste set van maatregelen voorgeschreven. Bij de samenstelling van de specifieke maatregelpakketten is gebruik gemaakt van de NCSC Checklist beveiliging ICS/SCADA systemen en overige good practices voor de beveiliging van IA en ICS/SCADA systemen.

In bijlage A en B zijn de wachtwoord richtlijn en de Factsheet Wachtwoorden opgenomen.

2. Specifieke maatregelpakketten

De specifieke maatregelpakketten zijn een aanvulling en verdieping op de Cybersecurity beveiligingseisen en maatregelen zoals beschreven bij de proces- en systeemeisen in het contract. De maatregelpakketten zijn gerelateerd aan de risico's en de risico mitigatiestrategie die RWS volgt om tot beheersing van kwetsbaarheden te komen. In de specifieke maatregelpakketten wordt tevens een link gemaakt met de infraclassificatie objecten van RWS.

RWS streeft naar een passend niveau van beveiliging voor de objecten. Daarbij wordt aan een objecttype een zgn. Cybersecurity weerstandsniveau toegekend dat correspondeert met het te beschermen belang van het object. Voor een object met een weerstandsniveau 4 wordt een zwaarder maatregelenpakket geïmplementeerd dan voor een object met een weerstandsniveau 3.

In de tabel hieronder wordt het Cybersecurity weerstandsniveau weergegeven dat nagestreefd moet worden voor de beveiliging van de verschillende objecten.

Cyber classificatie object in Infraclassificatie	Cybersecurity weerstandsniveau
A	4
B	3
C	2
D	1
E	1

Afhankelijk van de infraclassificatie en het daaruit volgende cybersecurity weerstandsniveau van het object wordt een vaste set van maatregelen voorgeschreven.

Bij mogelijke overlap tussen de Cybersecurity proces- en systeemeisen in het contract en de specifiekere maatregelen uit de maatregelpakketten, dienen de specifieke maatregelen voorrang te hebben. Met de invulling van de specifieke maatregelen wordt tevens invulling gegeven aan de Cybersecurity proces- en systeemeisen in het contract.

2.1 Maatregelen Fysieke toegangsbeveiliging IA-gerelateerde ruimten

Cybersecurity Weerstandsniveau	4	3	2	1
VRKI-referentie	4	3	2	1
Toegangsbeheer	Rijkspas VG-IA	Rijkspas Kantoor	Sleutel	Sleutel
Toegangsproces	Lokaal geldende regels en processen			
Organisatorisch	O2	O2	O1	O1
Bouwkundig	B3	B2	B1	B1
Compartimentering	C/M3	C/M2	C/M1	C/M1
Inbraak-installatie	E3	E2	E1	E1
Alarmering	AL3	AL2	AL1	AL0
Alarm opvolging	R3	R2	R1	R0

N.B.:

1. Naast bovengenoemde weerstandsniveaus 1 t/m 4 zijn door de DG en politieke top specifieke maatregelenpakketten te definiëren. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan bomvrije ruimten, kogelvrij glas of 24-uur on-site bewaking.
2. Voor richtlijnen voor de integrale fysieke beveiliging wordt verwezen naar het Handboek Security RWS (GPO).
3. Gemotiveerd afwijken van de hier genoemde implementatierichtlijnen kan, bijv. als dat efficiënter is in de integrale aanpak, als maar wel aan de bovenliggende weerstandseisen wordt voldaan.

Toelichting tabellen

Toegangsbeheer

Rijkspas VG-IA Toegang middels Rijkspas Vitale Gebieden (vanuit IA-perspectief) installatienormen (Grade 3)

Rijkspas Kantoor Toegang middels Rijkspas Kantoor installatienormen

Sleutel Toegang middels een fysieke sleutel (voor normering zie Bouwkundige maatregelen/sluitwerk)

Toegangsproces

Uitgangspunt is dat alleen toegang wordt verleend aan personen (internen / externen incl. bezoekers) die in de IA-gerelateerde ruimten moeten zijn vanwege het verrichten van werkzaamheden of het houden van toezicht.

Organisatorische maatregelen

O1 Standaard maatregelen + voorlichting over preventie + uitleg over het systeem.

O2 Als O1 + specifieke maatregelen opnemen in beveiligingsplan.

Bouwkundige maatregelen

B0 Het aanwezige hang- en sluitwerk handhaven.

B1 Hang- en sluitwerk met een inbraakwerendheid van 3 minuten volgens BRL3104 of klasse 2 NEN5096.

B2 Idem met inbraakwerendheid van 5 minuten. Alternatief: rolluiken, traliewerk, inbraakwerende beglazing.

B3 Idem met inbraakwerendheid van 10 minuten. Alternatief: rolluiken, traliewerk, inbraakwerende beglazing.

Compartmentering / Meeneem beperkende maatregelen

C/M1 Inbraakwerende kast/safe volgens VGW kwalificaties. Of M1 door verankeren, verplaatsen. Of bouwkundig compartiment C1. Alles met inbraakvertraging van 3 minuten.

C/M2 Inbraakwerende kast/safe volgens VGW kwalificaties. Of M2 door slagvaste vitrines, rolluiken e.d. Of bouwkundig compartiment C2. Alles met inbraakvertraging van 5 minuten.

C/M3 Inbraakwerende kast/safe volgens VGW kwalificaties. Of M3 door mistgenerator. Of bouwkundig compartiment C3. Alles met inbraakvertraging van 10 minuten.

Elektronische maatregelen

Ed Alleen voor woningen in risicoklasse 1. De (domestic) alarminstallatie met mogelijke doormelding naar (mobiele) telefoon. Grade 2 /NCP 2

E1 Inbraakalarminstallatie. Grade 2 /NCP 2

E2 Inbraakalarminstallatie met ruimtelijk werkende anti-masking detectoren. Grade 2 / NCP 2

E3 Inbraakalarminstallatie met anti-masking detectoren. Componenten Grade 3 /NCP 3

Alarmering

AL0 Optische en/of akoestische alarmgever en/ of alarmtransmissie naar (mobiele) telefoon

AL1 Alarmtransmissiesysteem niveau AL1 volgens NEN EN 50136-1-1 naar een PAC.

AL2 Alarmtransmissiesysteem niveau AL2 volgens NEN EN 50136-1-2 naar een PAC.

AL3 AL2 aangevuld met back-up melding (AL1) via andere transmissieweg (GPRS) naar de PAC.

Reactie (alarmopvolging)

R0 Alarmopvolging door sleutelhouder na melding naar (mobiele) telefoon.

R1 Alarmopvolging door PAC naar de sleutelhouder(s).

R2 Alarmopvolging door PAC naar een erkende Particuliere Bewakingsdienst.

R3 Als R2 + Politie (prioriteit 1) Technische alarmverificatie verplicht.

2.2 Maatregelen Logische toegang

Niveau	Mens	Procedures & Organisatie	Techniek
4	LTM 1	LTPO 1 t/m 5, 8, 9 en 10	LTT 1 t/m 3
3	LTM 1	LTPO 1 t/m 5, 7, 9	LTT 1 t/m 3
2	LTM 1	LTPO 1 t/m 6 en 9	LTT 1 t/m 3
1	LTM 1	LTPO 1 t/m 6 en 9	LTT 1 t/m 3

Mens	LTM1	Voor bewustwording, gedragsregels en training van, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van de Opdrachtnemer wordt verwezen naar de maatregelenset "bewustwording en training"
Procedures & Organisatie	LTPO1	De Opdrachtgever heeft het recht om controles uit te voeren op de naleving van het logische toegangsproces door de Opdrachtnemer.
	LTPO2	Er dient erop toe te worden gezien dat: • de toegang voor de bestuurders tot ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen uitsluitend op basis van het 'need to have' principe plaatsvindt; • de toewijzing en het gebruik van privileges van administrators en systeembeheerders beperkt dienen te blijven tot het noodzakelijke; • fysieke toegang tot objecten en ruimten waar zich informatie, software en andere bedrijfsmiddelen (o.a. apparatuur) bevinden, alsmede de logische toegang tot systemen, uitsluitend toegestaan wordt voor personen die hiertoe geautoriseerd zijn; • bij misbruik van accounts en autorisaties dienen disciplinaire maatregelen te worden genomen.
	LTPO3	De toegangsrechten van alle medewerkers (bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel) dient jaarlijks beoordeelt en geactualiseerd te worden in een formeel proces.
	LTPO4	De lokale logische toegang voor medewerkers tot de RWS infrastructuur, ICT, ICS/SCADA systemen en de centrale en lokale objectnetwerken dient bij de hiertoe verantwoordelijk gestelde en gemandateerde lijnmanger aangevraagd en goedgekeurd te worden.
	LTPO5	Bij remote toegang om beheeractiviteiten uit te voeren dient gebruik gemaakt te worden van de diensten die RWS hiervoor beschikbaar stelt.
	LTPO6	De logische toegang dient afhankelijk van de classificatie van het object als volgt te worden ingevuld: • Lokaal bediening en beheer – minimaal een user-id en wachtwoord combinatie met navolging van de wachtwoordrichtlijn • Remote toegang voor bediening en beheer - 'two factor' authenticatie en uitsluitend via de centrale beveiligde voorzieningen van RWS-CIV.
	LTPO7	De logische toegang dient afhankelijk van de classificatie van het object als volgt te worden ingevuld: • Lokaal bediening en beheer – 'two-factor' authenticatie ('bezit' plus 'kennis') met navolging van de wachtwoordrichtlijn • Remote toegang voor bediening en beheer - 'two factor' authenticatie en uitsluitend via de centrale beveiligde voorzieningen van RWS-CIV.
	LTPO8	De logische toegang dient afhankelijk van de classificatie van het object als volgt te worden ingevuld: • Lokaal bediening en beheer – Rijkspas Vitaal ('bezit' plus 'kennis') met navolging van de wachtwoordrichtlijn (indien technisch nog niet mogelijk dan minimaal op basis van user-id en wachtwoord combinatie) • Remote toegang voor bediening en beheer - 'two factor' authenticatie en uitsluitend via de centrale beveiligde voorzieningen van RWS/CIV.
	LTPO9	Er dient een geborgde procedure te bestaan die de toewijzing en verspreiding van authenticatiemiddelen aan bedienaars, beheerders en ove-

		rig ondersteunend personeel regelt alsmede het innemen daarvan bij functiewisseling of vertrek (in-, door- en uitstroming). In deze procedure dient ook de voorgeschreven handelingen bij verlies, diefstal dan wel beschadiging te worden opgenomen.
	LTP010	De toegang voor onderhoud op afstand door een leverancier wordt alleen voor de geschatte duur van dat onderhoud opengesteld op basis van een wijzigingsverzoek of storingsmelding. De toegang wordt bewaakt en teruggedet bij afmelding van de call.
Techniek	LTT1	De logische toegang tot informatiesystemen en netwerk dient plaats te vinden na het succesvol doorlopen van het identificatie, authenticatie en autorisatieproces (IAA), waarbij de IAA- gegevens voor zover haalbaar in versleutelde vorm worden uitgewisseld en opgeslagen.
	LTT2	De toegang tot ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen is geblokkeerd, tenzij het expliciet is toegestaan.
	LTT3	Voor bedienaars en beheerders en systemen worden unieke ID's gehanteerd zodat uitgevoerde handelingen terug te leiden zijn tot een persoon of systeem.

2.3 Maatregelen Beveiligingsincidenten en incident Response Plan

Niveau	Mens	Procedures & Organisatie	Techniek
4	BIRM1	BIRPO1 t/m 7	BIRPT1
3	BIRM1	BIRPO1 t/m 7	BIRPT1
2	BIRM1	BIRPO1 t/m 3, 5 en 6	BIRPT1
1	BIRM1	BIRPO1 t/m 3 en 5	BIRPT1

Mens	BIRPM1	Voor bewustwording, gedragsregels en training van bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van de Opdrachtnemer wordt verwezen naar de maatregelen set "bewustwording en training".
Procedures & Organisatie	BIRPO1	Er dient een geborgde procedure te bestaan die regelt dat bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van externe partijen security incidenten en zwakke plekken in de beveiliging zo snel mogelijk melden bij de daartoe ingerichte meldpunten. Van bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van externe partijen moet worden geëist dat zij alle security incidenten, verdachte of zwakke plekken in systemen of diensten registreren en rapporteren aan de Objectverantwoordelijke/-beheerder.
	BIRPO2	Er is een Incident Manager benoemd en bijbehorende verantwoordelijkheden voor Cybersecurity zijn vastgesteld.
	BIRPO3	Er is bestaat een geborgde procedure voor de reactie op en eventuele escalatie van security incidenten. De security incidenten worden vastgelegd, gerapporteerd, gerouteerd, geanalyseerd, gekwantificeerd en afgewikkeld in relatie tot het betrouwbaarheidsniveau en de ernst van de storing. Welke rolhouders aanspreekbaar zijn inzake storingen, security incidenten en zwakke plekken. De verantwoordelijkheden en incidentenprocedure moet gecommuniceerd worden naar de bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van externe partijen.
	BIRPO4	De Opdrachtnemer draagt zorg voor aansluiting en borging van het eigen incidentmanagementproces op die van RWS-CIV.
	BIRPO5	Voor het afhandelen van urgente en niet-standaard security incidenten (bijv. bij computervirusinfecties en aanvallen via publieke netwerken zoals internet) wordt de Incidentmanager van RWS-CIV ingeschakeld.
	BIRPO6	Er dient een geborgde procedure te bestaan voor incidentrespons ingeval van incidenten en calamiteiten.
	BIRPO7	Jaarlijks dienen de incident responseplannen beproefd te worden aan de hand van een actueel oefenplan om te bewerkstelligen dat ze doeltreffend blijven. Onderdeel van incidentresponse is het testen van de noodbediening.
Techniek	BIRPT1	De ingebouwde beveiligingsfuncties, controlemechanismen en waarschuwingen die systemen genereren dienen geactiveerd en benut te worden voor registratie en rapportage van beveiligingsincidenten.

2.4 Maatregelen Netwerkkoppelingen

Niveau	Mens	Procedures & Organisatie	Techniek
4	NKM 1	NKPO 1 t/m 8	NKT 1 en 2
3	NKM 1	NKPO 1 t/m 8	NKT 1 en 2
2	NKM 1	NKPO 1, 2, 4, 5, 6 en 8	NKT 1 en 2
1	NKM 1	NKPO 1, 2, 4, 5, 6 en 8	NKT 1 en 2

Mens	NKM1	Voor bewustwording, gedragsregels en training van bedieners, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van de Opdrachtnemer wordt verwezen naar de maatregelen "bewustwording en training".
Procedures & Organisatie	NKPO1	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat alle netwerkkoppelingen met het lokale objectnetwerk strikt en uitsluitend plaatsvinden via de beveiligde centrale netwerkvoorzieningen en koppelpunten van RWS (zoals vastgelegd in de PDC Netwerken van RWS- CIV) en dat de overige generieke centrale netwerkdiensten evenals overige ondersteunende ICT worden afgestemd en afgenomen van de RWS dienst Centrale Informatievoorziening (CIV). Rechtstreekse toegang tot ICS/SCADA-systemen vanuit een publiek netwerk - waaronder het gebruik van internet en e-mail - is verboden.
	NKPO2	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat bij netwerkkoppelingen tussen het object en de centrale netwerken van RWS (NNV/VicNet) de aansluitvoorwaarden van NNV/VicNet in acht worden genomen. Voor remote logische toegang van personeel tot de aan het object gekoppelde systemen moet de procedure "Toegang Derden" van RWS- CIV worden gevolgd waarbij de Objectverantwoordelijke/-beheer de aanvraag verzorgt.
	NKPO3	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat bij renovatie en nieuwbouw van lokale objectdatanetwerken afstemming plaatsvindt met de RWS-CIV voor beoordeling en aansluiting van de lokale objectdatanetwerken aan de centrale netwerken, netwerkvoorzieningen, de RWS Netwerkkarchitectuur inclusief security en de IA-kaderstelling.
	NKPO4	De Opdrachtnemer dient zorg te dragen dat het aantal data netwerkkoppelingen tussen ICS/SCADA systemen en andere datanetwerken beperkt blijft tot alleen de functioneel noodzakelijke, waarbij de koppeling een passende vorm van beveiliging kent en geen onacceptabele risico's oplevert voor het object en de centrale netwerkdienstverlening. Voor elke koppeling is een risicoanalyse en afweging gemaakt.
	NKPO5	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat het lokale objectdatanetwerk gehardend is door niet noodzakelijke netwerkservices uit te zetten (voor hardening zie 'Maatregelen bescherming tegen malware, hardening en patching').
	NKPO6	Het koppelen van mobiele apparatuur van derden of removable media aan lokale ICS/SCADA systemen, lokale objectdatanetwerken of het RWS datanetwerk dient plaats te vinden na autorisatie van de hiertoe aangewezen en gemandateerde functionaris aan de kant van de Opdrachtnemer.
	NKPO7	De Opdrachtnemer draagt zorg voor de beschikbaarheid van de actuele configuratiegegevens van de lokale object-

		netwerken door middel van een Configuration Management Database (CMDB).
	NKPO8	De Opdrachtnemer draagt zorg voor een geborgde procedure die aanhaakt en opvolging geeft aan geregistreerde datanetwerkincidentmeldingen vanuit RWS-CIV.
Techniek	NKT1	Wanneer configuratie van ICS/SCADA-systemen op afstand plaatsvindt, dient dit altijd over beveiligde verbindingen plaats te vinden. Het gebruik van onveilige communicatieprotocollen zoals FTP, Telnet, VNC en RDP dient vermeden te worden. Indien dit niet haalbaar is, mogen deze enkel gemotiveerd worden ingezet wanneer een additioneel encryptiekanaal wordt toegepast (zoals SSL, TLS of IPSEC).
	NKT2	ICS/SCADA en de ondersteunende systemen en besloten (lokale) objectnetwerken mogen geen directe verbindingen hebben met kantoornetwerken.

2.5 Maatregelen bescherming tegen malware, hardening en patching

Niveau	Mens	Procedures & Organisatie	Techniek
4	MHPM 1	MHPPO 1 t/m 10	MHPT 1 t/m 2
3	MHPM 1	MHPPO 1 t/m 10	MHPT 1 t/m 2
2	MHPM 1	MHPPO 1 t/m 5, 8, en 10	MHPT 1 t/m 2
1	MHPM 1	MHPPO 1 t/m 5, 8, en 10	MHPT 1 t/m 2

Mens	MHPM1	Voor bewustwording, gedragsregels en training van bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van de Opdrachtnemer wordt verwezen naar de maatregelen set "bewustwording en training".
Procedures & Organisatie	MHPPO1	De Opdrachtnemer dient over een geborgde procedure en voorzieningen te beschikken voor detectie van en preventie tegen malware waarbij de anti-malware software en signature updates dagelijks dienen plaats te vinden.
	MHPPO2	De Opdrachtnemer dient over een geborgde procedure te beschikken voor het (laten) hardenen van ICS/SCADA en overige ondersteunde ICT-systemen en datanetwerkelementen door: • niet noodzakelijke datanetwerkservices uit te zetten; • het verwijderen (patchen) van bekende kwetsbaarheden; • alle poorten die niet nodig zijn te deactiveren/blokken; • alle default "access points" te verwijderen; • De default accounts uit te schakelen conform het wachtwoord policy; • Indien beschikbaar gebruik te maken van de security opties van leveranciers.
	MHPPO3	De Opdrachtnemer dient zorg te dragen dat zijn ICT systemen, die gekoppeld worden aan de ICT en IA van Opdrachtgever voorzien zijn van alle recente beveiligingsupdates en patches.
	MHPPO4	De Opdrachtnemer dient over een geborgde procedure te beschikken waarmee tijdig gereageerd kan worden op technische kwetsbaarheden van de in gebruik zijnde ICS/SCADA en ondersteunende ICT-systemen en netwerken.
	MHPPO5	De Opdrachtnemer dient over een geborgde procedure te beschikken voor patching waarin taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de betrokken rolhouders zijn beschreven inclusief de van toepassing zijn doorlooptijden.
	MHPPO6	Bij patches en anti-virusupdates, die vanaf Internet worden gedownload, wordt gecontroleerd dat met de juiste Internetsite contact is gelegd en/of wordt het gebruik van digitale handtekeningen geverifieerd met gebruik van een betrouwbare certificate authority.
	MHPPO7	Indien patches om bepaalde redenen bewust niet worden doorgevoerd, dient deze afweging schriftelijk te worden vastgelegd voorzien van een risicoafweging.
	MHPPO8	De Opdrachtnemer dient te beschikken over een herstelplan na een besmetting met malware, waaronder

		alle nodige voorzieningen voor back-up, kopieën van gegevens en programmatuur evenals herstelmaatregelen.
	MHPP09	Voor zover technisch te scannen dienen zowel intern ontworpen als ingekochte systemen en applicaties jaarlijks op fouten in code, malware of generieke beveiligingskwetsbaarheden te worden gescand.
	MHPP010	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat gegevensdragers, beheer- en onderhoudsapparatuur altijd vooraf op malware gecontroleerd worden voordat deze worden gekoppeld aan ICS/SCADA of overige ondersteunende ICT-systemen en lokale objectdatanetwerken.
Techniek	MHPT1	Indien mogelijk dienen ICS/SCADA-systemen zodanig (her)geconfigureerd te worden dat auto-run van USB-tokens, USB harde schijven, mounted network shares of andere removable media niet wordt toegestaan.
	MHPT2	Antimalware voorzieningen moeten in afstemming met RWS-CIV ingezet worden.

2.6 Maatregelen Logging en Monitoring

Niveau	Mens	Procedures & Organisatie	Techniek
4	LMM1	LMPO1 t/m 5	LMT1 t/m 5
3	LMM1	LMPO1 t/m 5	LMT1 t/m 5
2	LMM1	LMPO1 t/m 4	LMT1 t/m 4
1	LMM1	LMPO1 t/m 4	LMT1 t/m 4

Mens	LMM1	Voor bewustwording, gedragsregels en training van bedieners, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van de Opdrachtnemer wordt verwezen naar de maatregelen "bewustwording en training".
Procedures & Organisatie	LMPO1	De handelingen van medewerkers, beheerders, meldingen vanuit systemen en eventlogs dienen te worden vastgelegd in audit-logbestanden waarbij een logregel minimaal de volgende gegevens bevat: • de gebeurtenis zelf; • een tot een natuurlijk persoon herleidbare gebruikersnaam of een (systeem)-ID • het object waarop de handeling werd uitgevoerd • het resultaat van de handeling • de datum en het tijdstip van de gebeurtenis • optioneel de identiteit van het workstation of de locatie • een doorlopende en unieke nummering per logregel
	LMPO2	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet er op toe dat: • de loggegevens in een apart bestand worden weggeschreven en opgeslagen die alleen toegankelijk is voor speciaal hiertoe geautoriseerd personeel; • de logbestanden van ICS/SCADA, beveiliging en ondersteunende ICT-systemen en – netwerkelementen beschermd worden voor verlies of wijziging; • van systemen met logvoorzieningen de logbestanden drie maanden bewaard worden; • loggegevens die gebruikt zijn voor incidentonderzoeken conform de bewaartermijnen die de (feiten)onderzoekers aangeven langer worden bewaard.
	LMPO3	Voor de levering van logbestanden aan derden dient de RWS Objectverantwoordelijke/-beheerder expliciet toestemming te verlenen.
	LMPO4	De Opdrachtnemer draagt zorg voor een geborgde procedure die opvolging geeft aan meldingen uit de centrale logging en monitoringsvoorzieningen en proces vanuit RWS-CIV.
	LMPO5	De Opdrachtnemer heeft de afhankelijkheid van de geautomatiseerde gegevensoverdrachten tussen het ICS/SCADA en gekoppelde ICT-componenten in kaart gebracht. Een geborgde procedure is aanwezig voor het bewaken dat alle benodigde gegevens op tijd worden overgedragen en dat hierin geen fouten ontstaan.
Techniek	LMT1	Logfiles van ICS/SCADA, beveiliging en ondersteunende ICT-systemen en – netwerkelementen dienen in CSV-formaat opgeleverd te kunnen worden.
	LMT2	In een logregel worden in geen geval gevoelige gegevens opgenomen. Dit betreft onder meer gegevens waarmee de

		beveiliging doorbroken kan worden zoals wachtwoorden, inbelnummers, e.d.
	LMT3	Het overschrijven of verwijderen van logregels- en bestanden wordt gelogd in een nieuw aangelegde log.
	LMT4	De loginstellingen en -bestanden worden zodanig beschermd dat deze niet gewijzigd of gewist kunnen worden door ongeautoriseerden.
	LMT5	Voor kritieke ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen moet in afstemming met en op verzoek van Opdrachtgever beveiligingsspecifieke logsystemen worden ingezet.

2.7 Maatregelen Bewustwording en Training

Niveau	Medewerker	Manager
4	BTME1 t/m 22	BTMA1 t/m 6
3	BTME1 t/m 22	BTMA1 t/m 6
2	BTME1 t/m 22	BTMA1, 2, 3, 5 en 6
1	BTME1 t/m 22	BTMA1, 2, 5 en 6

Medewerker	BTME1	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zijn verplicht om de door Opdrachtgever aangegeven en beschikbaar gestelde periodieke Cybersecurity cursussen, trainingen, E-Learning modules te volgen en hiernaar te handelen.
	BTME2	Iedere medewerker is zich bewust van de voor hem/haar van toepassing zijnde taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor beveiliging en weet dat gebruikers- en systeemactiviteiten worden gelogd.
	BTME3	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel nemen de Cybersecurity beveiligingsinstructies strikt in acht en zijn verantwoordelijk voor hun aandeel in de beveiliging van het object.
	BTME4	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel doen aan sociale controle, spreken elkaar aan op ontoelaatbaar en risicovol gedrag en bespreken geconstateerde onregelmatigheden in het periodieke werkoverleg met het eigen management/Objectbeheerder.
	BTME5	Bij het constateren van een security incident dient de Opdrachtnemer, bedienaar, beheerder en overig ondersteunend personeel dit direct als een security incident te melden bij de verantwoordelijke objecteigenaar/-beheerder. Er is sprake van een security incident bij het manifest worden van een (dreigend of reeds opgetreden) security risico als gevolg van een (mogelijke) overtreding van het Cybersecurity beleid of onregelmatigheid. Voorbeelden van security incidenten zijn: - verlies van dienst, apparatuur of voorzieningen; - systeemstoringen of overbelasting; - menselijke fouten die leiden tot functionele verstoring of uitval van systemen; - inbreuk op fysieke en logische beveiligingsvoorzieningen van het object; - inbreuk op de bediening en beheer; - ongeautoriseerde systeemwijzingen; - niet-naleving van beleid of gedragsregels; - virusmeldingen; - verlies of diefstal van bedrijfsmiddelen; - oneigenlijk gebruik van bevoegdheden; - vandalisme, moedwillige beschadiging.
	BTME6	Afwijkend systeemgedrag kan een aanwijzing zijn voor een aanval op de beveiliging of voor een daadwerkelijk beveiligingslek en behoort daarom altijd direct te worden gerapporteerd als een beveiligingsincident en gemeld aan de Objectverantwoordelijke/-beheerder.
	BTME7	De Opdrachtnemer, Bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel moeten bij het constateren van eventuele onregelmatigheden dan wel onveilige situaties

		die handelingen verrichten of maatregelen treffen die verdere uitbreiding van het incident kunnen voorkomen dan wel de schade beperken.
	BTME8	Bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel gaan zorgvuldig om met de verstrekte persoonsgebonden fysieke toegangsmiddelen voor het object en de (systeem, bedien, technische) ruimten hierbinnen en delen deze niet met collega's.
	BTME9	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel creëren geen eigen netwerkkoppelingen op het object en melden dit als een beveiligingsincident als er een zelf aangelegde netwerkkoppeling wordt geconstateerd.
	BTME10	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel nemen de wachtwoordrichtlijn voor de logische toegang tot ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen in acht.
	BTME11	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel koppelen geen mobiele apparatuur of removable media aan de ICS/SCADA, overige ondersteunende ICT-systemen en object netwerken. Uitgezonderd zijn de beheerders die dit alleen na autorisatie van de hiertoe gemandateerde functionaris en uitgevoerde actuele malwarecontrole van apparatuur/media mogen doen.
	BTME12	Voor de Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel is toegang tot internet en het gebruik van email vanaf ICS/SCADA en overige daaraan ondersteunende ICT-systemen strikt verboden.
	BTME13	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel mogen de beschikbaar gestelde toegangsmiddelen (tokens, pasjes) tot ICS/SCADA en ondersteunende systemen en -netwerken alleen gebruiken voor het doel waarvoor ze ontworpen zijn. Hierbij mogen de getroffen beveiligingsmaatregelen niet omzeild worden.
	BTME14	Bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel houden hun accountgegevens strikt geheim; zij gebruiken hun account en uitgegeven autorisaties alleen zelf en staan niet toe dat anderen onder hun account kunnen inloggen. Handelingen zijn altijd te herleiden naar de voor dat account geautoriseerde persoon.
	BTME15	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel dienen op ICS/SCADA en de overige ondersteunende ICT systemen en -netwerken de standaard/default/fabrieksaccounts en/of wachtwoorden bij ingebruikname te wijzigen conform de wachtwoordrichtlijn van RWS.
	BTME16	Bij het constateren van onregelmatigheden in de logische toegang tot ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen dient de Opdrachtnemer dit onverwijld als een beveiligingsincident te melden bij de Objectverantwoordelijke/-beheerder.
	BTME17	Ongeautoriseerd aan- of afkoppelen van removable apparatuur of usb-sticks aan het netwerk of ICS/SCADA systemen is strikt verboden.
	BTME18	Alleen geautoriseerde medewerkers/beheerders mogen systemen die voorzien zijn van de laatste security upda-

		tes, patches en actuele viruscontroleprogrammatuur koppelen aan objectdatanetwerken of ICS/SCADA systemen.
	BTME19	Gegevensdragers worden altijd vooraf op malware gecontroleerd voordat deze worden gekoppeld aan ICS/SCADA of overige ondersteunende ICT-systemen en netwerken.
	BTME20	Incidenten die zich voordoen binnen het wijzigingsproces en afwijkingen van het wijzigingsproces moeten worden gemeld bij de Objectverantwoordelijke/-beheerder.
	BTME21	Onregelmatigheden, incidenten en storingen binnen het back-up en recovery proces moeten worden gemeld bij de Objectverantwoordelijke/-beheerder.
	BTME22	De Opdrachtnemer, bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zorgen ervoor dat onbeheerde ICS/SCADA-systemen en overige ICT-apparatuur – zo mogelijk – wordt gelocked.
Manager	BTMA1	Er dient bewerkstelligd te worden dat bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel continu bewust worden gemaakt door de Opdrachtnemer en geschikte training en regelmatige bijscholing krijgen met betrekking tot het beveiligingsbeleid en procedures, voor zover relevant voor hun functie.
	BTMA2	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel: • de periodieke Cybersecurity cursussen, trainingen en E-Learningmodulen volgen en een actuele administratie hiervan aanwezig is; • de beschikking hebben over actuele (technische) beheerdocumentatie, gebruikers- en/of installatiehandleidingen voor de ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen en bedrijfsmiddelen; • dat werkzaamheden door gescreend personeel uitgevoerd worden en dat geheimhouding is overeengekomen voor ingehuurd personeel, objectverantwoordelijke/-beheerder bepaalt in welke situaties dit aan de orde is en de vorm waarin; • ingehuurd personeel een geheimhoudingsverklaring heeft ondertekend; • dat bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel van zowel RWS als die van externe partijen alle bedrijfsmiddelen, ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systeemdokumentatie van RWS die ze in hun bezit hebben retourneren bij beëindiging van hun dienstverband, contract of overeenkomst; • dat de toegangsrechten van alle bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel van zowel RWS als die van externe partijen de verstrekte toegangsmiddelen direct worden geblokkeerd bij beëindiging van het dienstverband, het contract of na wijziging van de overeenkomst worden aangepast; • dat calamiteitenplannen worden betrokken in de bewustwordingstrainingen, trainingen en testactiviteiten; • gebruik van de centraal beschikbaar gestelde technische middelen voor fysieke en logische toe-

		gang op medewerkers niveau.
	BTMA3	De Opdrachtnemer/objectverantwoordelijke/-beheerder/verantwoordelijk management bespreekt en evalueert in de periodieke werkoverleggen de beveiligingsincidenten van de afgelopen periode, hoe op dergelijke incidenten is geacteerd, hoe het beter kan en hoe deze in de toekomst vermeden kunnen worden alsmede de feedback van de bewustwordingsactiviteiten en specifieke trainingen.
	BTMA4	De Opdrachtnemer ziet erop toe dat werknemers en ingehuurd personeel zich houden aan de gedragsregels voor beveiliging zoals fysieke en logische toegang en melding van beveiligingsincidenten. Voor zover controle op naleving van gedragsregels mogelijk is, wordt hiervoor een controleprogramma met steekproefsgewijze controles vastgesteld en uitgevoerd.
	BTMA5	De Opdrachtnemer besteedt en bespreekt Cybersecurity in de functioneringsgesprekken met medewerkers en beheerders en maakt hiertoe opleidingsplannen waarbij wordt toegezien op uitvoering.
	BTMA6	De Opdrachtnemer dient bij het constateren van onregelmatigheden in de logische toegang tot ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen uit voorzorg in dergelijke situaties het betreffende account en wachtwoord altijd te laten wijzigen.

2.8 Maatregelen gecontroleerd wijzigen

Niveau	Mens	Procedures & Organisatie	Techniek
4	GWM 1	GWPO 1 t/m 9	GWT 1 en 2
3	GWM 1	GWPO 1 t/m 9	GWT 1 en 2
2	GWM 1	GWPO 1 t/m 3, 5, 7 en 9	GWT 1 en 2
1	GWM 1	GWPO 1 t/m 3, 5, 7 en 9	GWT 1 en 2

Mens	GWM1	Voor bewustwording, gedragsregels en training van bedieners, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van de Opdrachtnemer wordt verwezen naar de maatregelen set "bewustwording en training".
Procedures & Organisatie	GWPO1	De Opdrachtnemer dient over een geborgde procedure te beschikken voor het (laten) inventariseren en registreren van alle Configuration Items (CI's) met bijbehorende settings/configuraties in een Configuration Management Database (CMDB) die actueel wordt gehouden.
	GWPO2	De Opdrachtnemer dient over een geborgde wijzigingsprocedure te beschikken voor het doorvoeren van wijzigingen aan ICS/SCADA en ondersteunende ICT systemen, beveiliging- en netwerkomgeving. Alle wijzigingen worden conform de wijzigingsprocedure geregistreerd. Updates en patches dienen via de reguliere wijzigingsprocedure te verlopen.
	GWPO3	Wijzigingen mogen alleen door geautoriseerde beheerders worden aangevraagd en uitgevoerd.
	GWPO4	Voor wijzigingen aan ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen dient altijd een risicoafweging te worden gemaakt. De risicoafweging en de hieruit voortvloeiende maatregelen moeten voordat uitvoering van werkzaamheden plaatsvindt zijn goedgekeurd door de Object-

		verantwoordelijke/ -beheerder.
	GWPO5	De wijzigingen worden bijgewerkt in de CMDB en jaarlijks worden de settings/configuraties van ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen in de CMDB vergeleken met de daadwerkelijke en de CMDB indien nodig bijgewerkt.
	GWPO6	Wijzigingen in ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen moeten indien mogelijk vooraf aan de implementatie in productie te worden getest om te bewerkstelligen dat er geen nadelige gevolgen zijn voor de functionaliteit of beveiliging van de organisatie. Indien haalbaar moet voor ICS/SCADA en overige ondersteunende ICT-systemen controle worden uitgevoerd voor de authenticiteit/integriteit van de software voorafgaande aan de implementatie op operationele systemen.
	GWPO7	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat noodwijzigingen die buiten het reguliere wijzigingsproces om zijn aangebracht als gevolg van incidenten met een bijzonder (urgent) karakter achteraf alsnog de gebruikelijke procedures volgen en de CMDB administratie wordt bijgewerkt.
	GWPO8	Voor elke wijziging is een terugval scenario opgesteld waarin is vastgelegd waaruit de terugval bestaat, onder welke condities tot een terugval wordt overgegaan en wie daartoe kan besluiten. Kort na de implementatie van een wijziging dient een test plaats te vinden om te verifiëren dat de wijziging is gelukt of dat op het terugval scenario moet worden overgegaan.
	GWPO9	De Opdrachtnemer ziet erop toe dat naar aanleiding van een wijziging uitgeschakelde beveiligingsmaatregelen weer zijn geactiveerd alvorens de wijziging te sluiten.
Techniek	GWT1	Alle CI's met bijbehorende settings/configuraties en de wijzigingen hierop worden geregistreerd in een CMDB.
	GWT2	Voor zover beschikbaar wordt gebruik gemaakt van testvoorzieningen.

2.9 Maatregelen beheer en onderhoud

Niveau	Mens	Procedures & Organisatie	Techniek
4	BOM 1	BOPO 1 t/m 8	BOT 1 t/m 2
3	BOM 1	BOPO 1 t/m 8	BOT 1 t/m 2
2	BOM 1	BOPO 1 t/m 4, 6 en 8	BOT 1 t/m 2
1	BOM 1	BOPO 1 t/m 4, 6	BOT 1 t/m 2

Mens	BOM1	Voor bewustwording, gedragsregels en training van bedieners, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van de Opdrachtnemer wordt verwezen naar de maatregelen "bewustwording en training".
Procedures & Organisatie	BOPO1	De Opdrachtnemer draagt zorg voor het evalueren van risico's en effectieve werking van de getroffen beheersmaatregelen voor beveiliging in het kader van lifecyclemanagement.
	BOPO2	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat waar nodig in de beheer- en onderhoudscontracten met zelfstandige hulpverleners: - Geheimhouding opgenomen is; - Training- en opleidingsvereisten alsmede overige benodigde certificeringen beschreven zijn; - Welke screening van personeel nodig is (bijv. VOG); - Beschreven is dat de RWS gedragsregels voor beveiliging en communicatie strikt in acht moeten worden genomen; - Een concrete procedure bekend is en is vastgelegd met betrekking tot incidentresponse en voor escalatieprocedures met de leverancier (7*24) - De procedures voor fysieke toegang tot objecten en ruimten en de logische toegang tot systemen vastgelegd zijn; - De registratie en rapportage van beveiligingsincidenten geregeld is; - Beschreven is dat handelingen van medewerkers en systemen gelogd en gemonitord worden; - Beschreven is dat loggegevens van RWS beschermd moeten worden tegen verlies en wijziging en niet voor andere doeleinden gebruikt mogen worden; - De bewaartermijnen van back-ups en logbestanden geregeld is; - De procedures voor aan- en afkoppeling van apparatuur beschreven zijn; - De netwerkaansluitvoorwaarden overeengekomen zijn; - De procedure "Toegang Derden" van de CIV gevolgd moet worden voor de logische toegang tot netwerken en systemen. De tijdelijke toegang tot de systemen ten behoeve van ondersteuning dient geautoriseerd te zijn en handelingen dienen te worden gelogd. - Beschreven is dat onderhoud en wijzigingen op ICS/SCADA systemen alleen uitgevoerd mogen worden vanaf systemen die voorzien zijn van de laatste security update's en patches en actuele viruscontroleprogramma's; - Beschreven is dat netwerkkoppelingen op objectnetwerken altijd en strikt via de beveiligde centrale voorzieningen van RWS verlopen; - Welke netwerkkoppelingen er toegestaan zijn;

		- Beschreven is dat logging en monitoring van netwerkverkeer plaatsvindt via de centrale voorzieningen van RWS; - Beschreven is dat wijzigingen conform het wijzigingsproces van RWS uitgevoerd mogen worden; - Beschreven is dat patchen strikt conform de Patchrichtlijnen en doorlooptijden van RWS uitgevoerd moeten worden; - Beschreven is hoe omgegaan moet worden met alarmvoorzieningen van het object en de alarmopvolging; - Beschreven is dat het ongeautoriseerd koppelen van removable media en usb sticks aan het RWS of objectnetwerken strikt verboden is.
	BOPO3	De Opdrachtnemer draagt waar nodig zorg voor en ziet erop toe dat in de SLA/DAP afspraken met Opdrachtgever en zelfstandige hulppersonen worden gemaakt over: • De dienstverlening en functionaliteit; • Tijd van openstelling, bereikbaarheid en reactietijd, incident melding en afhandeling; • Wat wordt verstaan onder een storing, beveiligingsincident en zwakke plek; • Het classificeren van incidenten en de geldende maximale oplossingsduur; • Escalatieprocedures (horizontaal en verticaal) bij overschrijding van de overeengekomen normtijden inclusief namen en telefoonnummers. • Het indienen en afhandelen van wijzigingsverzoeken; • Directe melding van beveiligingsincidenten; • Noodprocedures met zowel interne als externe leveranciers voor ICT en ICS/SCADA systemen; • Ondersteuning bij calamiteiten en beschikbaarheid van reserve onderdelen en apparatuur; • De communicatielijnen (wie, wanneer en waarover); • Hoe de fysieke en logische toegang tot systemen en ruimten geregeld is; • De bewaartermijn van back-ups en logbestanden; • Rapportages die verplicht zijn zoals die voor beveiligingsincidenten en welke frequentie daarvoor geldt; • Het signaleren van nieuwe kwetsbaarheden en tijdig uitbrengen van patches door de leverancier; • Het testen van software-updates alvorens deze in productie gaan; • Evaluatie en actualisatie;
	BOPO4	De Opdrachtnemer draagt zorg voor de beschikbaarheid en onderhoud van (technische) beheerdocumentatie, gebruikers- en/of installatiehandleidingen voor de ICT en IA systemen alsmede procedures voor het opnieuw opstarten en herstellen van het systeem in geval van systeemstoringen.
	BOPO5	De Opdrachtnemer draagt zorg voor een geborgde procedure die de personele toegang van al het vast onderhoudspersoneel voorafgaand de uitvoering van werkzaamheden regelt. Hiervoor kan de onderstaande "Good Practice" "<u>Maatregelen personele toegang</u>" gebruikt worden.
	BOPO6	De Opdrachtnemer houdt toezicht op de operationele uitvoering en naleving van: • de uitvoering van wijzigingen conform de wijzigin-

		• gen procedure; • de procedure voor fysieke toegang; • de procedure voor logische toegang; • patching, de back-up procedure en bewaartermijnen; • incidentmanagement, log- en incidentrapportages en de analyse hiervan.
	BOPO7	De Opdrachtnemer draagt zorg voor en ziet erop toe dat het objectspecifieke continuïteitsplan aanhaakt op het regionale calamiteitenplan van Opdrachtgever en wordt meegenomen in de periodieke oefeningen.
	BOPO8	De Opdrachtnemer dient jaarlijks de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen te (laten) onderzoeken, evalueren en bij te stellen. De resultaten dienen te worden gerapporteerd aan Opdrachtgever.
Techniek	BOT1	Voor de fysieke toegang (ICT-deel) van bedienaars, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van externe partijen tot objecten en de ruimten hierbinnen wordt gebruikt gemaakt van de PDC producten en diensten van RWS-CIV en RWS-CD.
	BOT2	Voor (remote) logische toegang van bedienaars en beheerders tot het netwerk en ICS/SCADA systemen wordt gebruikt gemaakt van de PDC producten en diensten van RWS-CIV.

Good Practice - Maatregelen personele toegang

De Opdrachtnemer dient te verzorgen dat al het vast onderhoudspersoneel voorafgaand aan zijn/haar operationele inzet en vervolgens steeds binnen een periode van twee jaar:

- een persoonlijke geheimhoudingsverklaring ondertekent en overhandigt aan de Opdrachtgever;
- zich daarbij legitimeert en een goed gelijkende pasfoto overhandigt aan de Opdrachtgever;
- een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) bezit en een kopie daarvan aan de Opdrachtgever overlegt welke is gerelateerd aan de beoogde Werkzaamheden.

Hangende de aanvraag voor een VOG kan volstaan worden met een eigen verklaring van de betreffende medewerker gedurende een periode van maximaal zes weken welke niet verlengd kan worden.

De Opdrachtnemer dient er op toe te zien dat al het onderhoudspersoneel dat niet structureel verschijnt:

- Zich legitimeert;
- In specifieke gevallen op eerste verzoek van de Opdrachtgever bereid is een eigen verklaring en een geheimhoudingsovereenkomst te ondertekenen.

De Opdrachtnemer dient al haar medewerkers nadrukkelijk te informeren over het feit dat het doorgeven van informatie over de werking, inrichting, organisatie rondom de objecten in welke vorm dan ook NIET zal geschieden dan na uitdrukkelijke toestemming van de Opdrachtgever.

Iedere geconstateerde afwijking van bovenstaande eisen dient door de Opdrachtnemer te worden behandeld als security incident.

2.10 Maatregelen Back-ups

Niveau	Mens	Procedures & Organisatie	Techniek
4	BUM 1	BUPO 1 t/m 5	BUT 1
3	BUM 1	BUPO 1 t/m 5	BUT 1
2	BUM 1	BUPO 1 t/m 5	BUT 1
1	BUM 1	BUPO 1 t/m 3	BUT 1

Mens	BUM1	Voor bewustwording, gedragsregels en training van bedieners, beheerders en overig ondersteunend personeel zowel van RWS als die van de Opdrachtnemer wordt verwezen naar de maatregelenset "bewustwording en training".
Procedures & Organisatie	BUPO1	Dagelijks dient automatisch een back-up gemaakt te worden van alle in het systeem aanwezige dynamische en configuratiegegevens welke back-up op het systeem zelf of op de hoofdlocatie van het systeem mag worden opgeslagen. De juiste verwerking van de back-up wordt bewaakt op basis van het back-up log. Deze back-ups worden een week bewaard.
	BUPO2	De integriteit en beschikbaarheid van de laatste drie versies van de ICS/SCADA systemen, programmatuur en besturingssystemen dient gewaarborgd te worden door het maken en testen van systeemimages/back-ups, conform een geborgde procedure: • systeemimages/back-ups worden gemaakt vooraf en na iedere (functionele) systeemwijziging en wanneer wijzigingen uitblijven wordt de systeemimage/back-up van de laatste versie op jaarbasis vernieuwd, met deze back-up moet men in staat zijn een volledige roll-back naar de werkende situatie terug te kunnen gaan; • Deze back-ups worden opgeslagen op een locatie die zich op zodanige afstand bevindt dat geen schade aan de back-up kan worden aangericht als een calamiteit zich voordoet op de locatie waar het systeem zich bevindt; • Back-ups en de ruimte waarin ze zijn opgeslagen behoren fysiek goed te worden beschermd volgens dezelfde normen die gelden voor de hoofdlocatie en zijn alleen toegankelijk voor bevoegden; • Back-ups worden bewaard tot het moment van uitdienstname van betreffend systeem; • Ingeval de back-up terug wordt gezet, dient eventueel ook rekening te worden gehouden met ook het terugzetten van de dynamische gegevens over de systeemstatus.
	BUPO3	Er bestaan gedocumenteerde herstelprocedures en volledige en actuele registers van back-up kopieën.
	BUPO4	Herstelprocedures moeten jaarlijks worden gecontroleerd en getest, om te waarborgen dat ze doeltreffend zijn, dat ze werken en dat ze kunnen worden uitgevoerd binnen de daarvoor overeengekomen tijd. Jaarlijks wordt een recovery test gedaan om te zien of de media nog leesbaar is. Herstelprocedures zijn onderdeel van de disaster recovery planning.
	BUPO5	Door de Opdrachtnemer worden maandelijks de gemelde

		incidenten en storingsmeldingen inzake back-up geëvalueerd en waar nodig maatregelen getroffen.
Techniek	BUT1	Benodigde voorzieningen voor het back-up en restoreproces worden in overleg met de Opdrachtgever ingevuld.

Bijlage A: Wachtwoord Richtlijn

Er is een wachtwoordbeleid geïmplementeerd voor de ICS/SCADA systemen die het achterhalen van wachtwoorden economisch onrendabel en praktisch onhaalbaar maakt. Eindgebruikers en beheerders leven dit wachtwoordbeleid na. De "factsheet wachtwoorden" maakt integraal onderdeel uit van de Wachtwoord Richtlijn.

De eisen aan een wachtwoord zijn als volgt:

- Lengte: wachtwoorden bestaan minimaal uit 8 karakters voor gebruikers en minimaal 15 karakters voor beheerders;
- Sterkte: wachtwoorden moeten minimaal bestaan uit een combinatie van cijfers, hoofd- en kleine letters en leestekens;
- Hergebruik van hetzelfde wachtwoord op vervangingsmomenten is niet toegestaan;
- De standaard/default account en wachtwoord wordt uitgeschakeld of na eerste gebruik tijdens installatie gewijzigd;
- Na de initiële installatie van een IA- of ICT-component mag er geen default account/wachtwoordcombinaties meer aanwezig zijn in de component.

Voor de hieronder genoemde accounttypen dient de standaard fabrieksaccount met bijbehorend wachtwoord altijd gewijzigd te worden door een persoonlijk account en wachtwoord. Tevens dient voor de onderkende accounttypen de aangegeven duur voor wachtwoordvervangingsmomenten alsmede de wachtwoordlengte aangehouden te worden. Bij (legacy) systemen en procestoepassingen waar dit niet mogelijk is, moet een risico-inschatting worden gemaakt en compenserende maatregelen worden getroffen. De afwijkingen worden gedocumenteerd.

De voorschriften rondom accounts en wachtwoorden voor kantoorautomatiseringstoepassingen zijn ter verkrijgen bij de afdeling IV - Security Center van RWS-CIV.

Onderkend worden de volgende typen accounts voor ICS/SCADA met bijbehorende eisen:

Standaardaccount fabrikant: Standaard accounts en -wachtwoorden die toegepast worden in ICT-producten van fabrikanten worden gewijzigd.

Alle accounts dienen in een onderstaande **account-type** te worden ingedeeld en te voldoen aan de eisen die aan het betreffende type account gesteld worden:

SCADA-Operatoraccount

Een persoonlijk account dat wordt gebruikt voor de bediening van SCADA systemen

Soort: persoonsgebonden (terug te herleiden naar een individu)

Wachtwoord vervanging: 90 dagen

Wachtwoordlengte: min. 15 karakters

SCADA-applicatiebeheeraccount

Een persoonlijk account dat wordt gebruikt om de applicatie op het SCADA systemen te beheren

Soort: persoonsgebonden (terug te herleiden naar een individu)

Wachtwoord vervanging: 30 dagen

Wachtwoordlengte: min. 15 karakters

SCADA-Systeemaccount (service/applicatie account)

Een account dat ervoor zorg draagt dat een applicatie zonder menselijke interventie

applicatieopdrachten kan uitvoeren onder speciale rechten.

Soort: service

Wachtwoord vervanging: 365 dagen

Wachtwoordlengte: min. 15 karakters

SCADA-Administratoraccount

Een persoonlijk account dat op de systemen volledig beheer heeft d.m.v. administrator rechten.

Soort: persoonsgebonden (terug te herleiden naar een individu)

Wachtwoord vervanging: 30 dagen

Wachtwoordlengte: min. 15 karakters

Kantoorautomatiseringsaccount (KA-account)

Het persoonlijke gebruikers account waarmee men kan werken op de Rijkswaterstaat Kantoorautomatiseringsomgeving.

Soort: persoonsgebonden (terug te herleiden naar een individu)

Wachtwoord vervanging: 90 dagen

Wachtwoordlengte: min. 8 karakters

Bijlage B: Factsheet Wachtwoorden

Factsheet wachtwoorden voor gebruikers van IA systemen

Aanleiding

Steeds meer Industriële Automatiseringssystemen worden aan andere computersystemen of netwerken gekoppeld. Daarmee neemt de kans toe dat deze systemen vanaf een andere computer of netwerk worden gehackt, met mogelijk verstrekkende gevolgen.

Door het handhaven van fabriekswachtwoorden of eenvoudig te kraken wachtwoorden op IA systemen kunnen kunstwerken en verkeerssystemen relatief eenvoudig worden overgenomen door hackers, als ze via internet of fysiek toegang kunnen krijgen tot de IA systemen.

Toepassing factsheet

In deze factsheet zijn de richtlijnen opgenomen, die binnen Rijkswaterstaat gelden voor het gebruik en wijzigen van sterke wachtwoorden in IA systemen. Ook zijn richtlijnen opgenomen hoe de wachtwoorden moeten worden beschermd.

De richtlijnen zijn niet altijd implementeerbaar in bestaande IA systemen. Als dit het geval is moet een risicoanalyse worden gemaakt door de systeemeigenaar en moeten aanvullende maatregelen worden getroffen om risico's tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Bijlage 1 geeft door middel van een risico reductie overzicht aan met welke risico's rekening is gehouden in de richtlijn en welke maatregelen daartegen moeten worden getroffen.

Checklist eigenschappen sterke wachtwoorden

1. een wachtwoord moet uit minimaal 15 karakters bestaan
2. een wachtwoord moet minimaal drie van de volgende 5 soorten karakters bevatten:
 - a. gewone letters
 - b. hoofdletters
 - c. getallen
 - d. punctuatie (bijvoorbeeld: ";',!)
 - e. speciale karakters (bijvoorbeeld: @#\$%^&* <>~+=)
3. het default account en wachtwoord van de applicatie mogen niet worden gehandhaafd en moeten beiden bij ingebruikname van de applicatie direct worden gewijzigd en verwijderd.

Zwakke wachtwoorden hebben de volgende eigenschappen:

- het wachtwoord bevat minder dan 15 karakters (en kan door een hacker binnen enkele uren worden gekraakt door willekeurige karakters uit te proberen)
- het wachtwoord is terug te vinden in een woordenboek (en kan door een hacker makkelijk worden geraden met behulp van een woordenboekaanval)
- het wachtwoord is voor de gebruiker makkelijk te bedenken (en voor de hacker dus makkelijk te raden):
 - a. namen van familieleden, huisdieren, vrienden, collega's, stripfiguren, etc.
 - b. computer namen en -termen, commando's, naam van de software of hardware, naam van het bedrijf dat het heeft geleverd
 - c. woorden als "Rijkswaterstaat"; Amaliasluis, Rotterdam, etc.
 - d. geboortedata en andere persoonlijke informatie als adres en telefoonnummers
 - e. één van de voorafgaande woorden, gevolgd door een getal (bijvoorbeeld: geheim01, welkom123, GuustFlater13, etc.)

- het default account/wachtwoord is nog steeds in gebruik (en de hacker kent die ook of kan het eenvoudig opzoeken op internet of in de handleiding)

Tips voor het maken en onthouden van sterke wachtwoorden

- maak een wachtwoord dat is gebaseerd op een songtekst of een rijmpje. Zet de eerste letters van ieder woord achterelkaar, en probeer letters door cijfers te vervangen (Bijvoorbeeld: Het rijmpje "Als het regent in mei is april voorbij en leggen alle vogels een ei" wordt "Ahri5i4velavee", waarbij de maanden zijn vervangen door cijfers)
- maak een zin (passphrase) in plaats van een wachtwoord (password). Typ de woorden van een makkelijke zin achterelkaar en vervang woorden of letters door hoofdletters, getallen of letertekens (Bijvoorbeeld: 03KleineKleutertjesdiezatenopeen###).

Checklist wachtwoordbescherming

1. Gebruik voor je bedrijfs-account niet hetzelfde wachtwoord als voor je privéaccounts (bijvoorbeeld: persoonlijke gmail, facebook, ANWB site, bol.com, etc.).
2. Gebruik binnen het bedrijf niet overal hetzelfde wachtwoord. Gebruik een verschillend wachtwoord voor je gewone desktopomgeving, je bedienplek of je yammer account.
3. Deel je wachtwoord met niemand, tenzij dit is vereist volgens de procedures.
4. Wachtwoorden mogen nooit worden opgeschreven of digitaal worden opgeslagen zonder te zijn gecijferd.
5. Schrijf nooit een wachtwoord in e-mail, chat of ander communicatiemiddel.
6. Praat niet over je wachtwoord, geef geen hints over je wachtwoord aan anderen.

Slechte opslag van wachtwoorden voldoet aan de volgende eigenschappen:

- Het wachtwoord is opgeschreven en ligt binnen handbereik (en de hacker die fysiek binnendringt, kan het wachtwoord ook gemakkelijk vinden).
- Het wachtwoord van 15 karakters is opgeslagen in een applicatie dat is beveiligd met 8 karakters (en daarmee is de wachtwoordlengte gereduceerd tot 8 karakters, want nu hoeft de hacker alleen nog een wachtwoord van 8 karakters te kraken om bij het wachtwoord van 15 karakters te komen).
- Het wachtwoord is opgeslagen in een document op een gezamenlijke schijf of op sharepoint (en de hacker kan het op afstand of ter plaatse ook vinden. Op afstand heeft hij alle tijd om rustig op zoek te gaan).

Tips voor het opslaan van wachtwoorden

- Als het niet anders kan en wachtwoorden moeten toch worden opgeslagen (bijvoorbeeld, omdat dat volgens een veiligheidsprocedure moet), sla een wachtwoord dan op in een fysieke kluis of een speciaal daarvoor ontwikkelde beveiligde applicatie.
- Als een wachtwoord in een kluis wordt opgeslagen, zorg er dan voor dat de sleutel niet eenvoudig te vinden is of dat de kluis op een andere locatie staat.
- Als een wachtwoord in een beveiligde applicatie wordt opgeslagen, dan is er vaak weer een wachtwoord nodig om die applicatie te openen. Daarvoor geldt wederom de wachtwoordrichtlijn.

Checklist wachtwoordwijziging

1. Wachtwoorden moeten regelmatig worden gewijzigd, met een frequentie die is voorgeschreven in de wachtwoordrichtlijn (in de bijlage staat de wachtwoordrichtlijn van mei 2013. Op intranet is steeds de meest recente richtlijn te vinden).

Tips voor het wijzigen van wachtwoorden

- Als het afdwingen van wijzigen van wachtwoorden niet automatisch wordt afgedwongen, zorg dan dat het procedureel wordt afgedwongen. Dit kan simpelweg door zelf (bijvoorbeeld op de eerste maandag van de maand) het wachtwoord te wijzigen.

Checklist locken bedien- of beheerstation

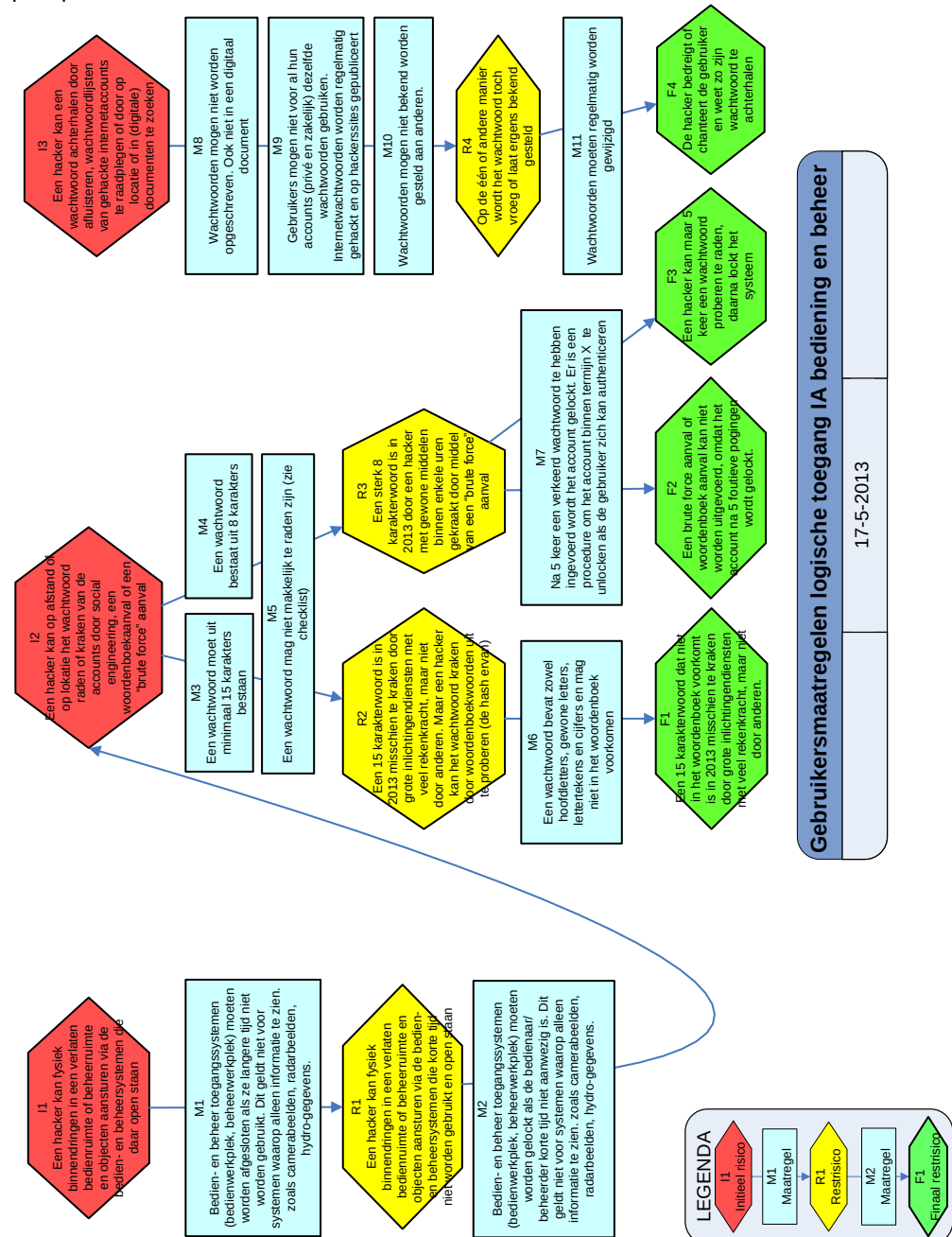
1. Als bedienaars of beheerders een bedien- of beheerruimte langere tijd geheel verlaten, dienen zij het bedien- of beheerstation af te sluiten.
2. Als bedienaars of beheerders een bedien- of beheerruimte korte tijd geheel verlaten, dienen zij het bedien- of beheerstation te locken.

Tips voor het locken van bedien- of beheerstation

- Het is niet nodig om terminals af te sluiten waarop alleen informatie te zien is als camerabeelden of radarbeelden. Het gaat er om dat een onbevoegde geen toegang heeft tot bediening- en beheeromgevingen.
- In sommige situaties mogen of kunnen bedienstations niet worden afgesloten, omdat daardoor juist onacceptabele risico's worden geïntroduceerd. In overleg met de beheerder moet dan worden afgesproken en vastgelegd op welke wijze wordt voorkomen dat onbevoegden toegang krijgen tot de bedien- of beheerruimte als die korte of lange tijd geheel wordt verlaten.

Bijlage 1 Gebruikersmaatregelen

Risicoreductieoverzicht logische toegang IA bediening en beheer vanuit gebruikersperspectief

Bijlage C: Begrippen

Cybersecurity

Cybersecurity is het voorkomen van gevaar of schade veroorzaakt door verstoring, uitval of misbruik van ICT en Industriële Automatisering.

Informatievoorziening (IV)

Het geheel aan hulpmiddelen (waaronder ICT en IA), gegevensverzamelingen en organisatorische inrichtingen, dat dient tot het verstrekken van informatie.

Industriële Automatisering (IA)

Industriële Automatisering omvat de ICS/SCADA systemen en de ICT gerelateerde systemen en onderdelen (hardware en software), waarbij functioneel interactie plaats vindt met de fysieke omgeving of gebruikers (bijvoorbeeld een brug, onderstation, DRIP, etc.). Dit omvat mede het verkrijgen van informatie over de fysieke omgeving (inwinnen) en het beïnvloeden van de fysieke omgeving (bedienen en besturen).

Informatie- en Communicatietechnologie (ICT)

Informatie- en Communicatietechnologie omvat een samenhangend geheel van informatiesystemen, hardware en software, operating systemen van servers, de onderliggende technische datanetwerkinfrastructuur met datanetwerken en bijbehorende datanetwerkcomponenten, dataopslag in rekencentrum, computer- en technische ruimten met als doel het mogelijk maken of ondersteunen van de processen.

Industrial Control Systems (ICS)

Industrial Control Systems zijn systemen die toegerust zijn voor de bediening en besturing van de RWS Infrastructuur waarbij ook gebruik wordt gemaakt van SCADA systemen.

Supervisory Control And Data Acquisition (SCADA)

SCADA systemen verzamelen, verwerken en visualiseren meet- en regelsignalen.

RWS Infrastructuur

RWS infrastructuur staat voor de netwerkinfrastructuur (het areaal) van RWS: de wegen, vaarwegen en watersystemen.

Deel 2: Bijlagen Richtlijnen Cybersecurity

Colofon

Uitgegeven door	RWS – CIV/IRN – Security Centre
Informatie	
Telefoon	
Fax	
Uitgevoerd door	
Opmaak	
Datum	4-8-2015
Versienummer	1.1

Inleiding

In dit document Bijlagen Richtlijnen Cybersecurity zijn als bijlagen de documenten opgenomen waarnaar vanuit contractteksten verwezen wordt. Het zijn op zichzelf staande documenten waar apart naar verwezen kan worden.

CS R01 - Richtlijn omgaan met vertrouwelijke informatie en documenten

Medewerkers van Rijkswaterstaat en haar opdrachtnemers moeten op de juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie (documenten en gegevens). Dit is mede van groot belang voor de beveiliging van de ICT infrastructuur en de primaire processen van Rijkswaterstaat tegen cyber- criminaliteit. Beveiliging van de informatievoorziening en bedienketens in het primair proces, hangt direct samen met de beveiliging van de documentatie betreffende de ICT-infrastructuur.

De vertrouwelijkheid van informatie wordt uitgedrukt in een classificatie. Het classificeren van informatie wordt steeds meer een standaard onderdeel van de professionele werkwijze van alle Rijkswaterstaters. De classificatie geeft de aard van de informatie weer en helpt de gebruiker bij het bepalen hoe het document verwerkt moet (of mag) worden. De volgende informatie classificatie houdt Rijkswaterstaat aan:

RWS Ongeclassificeerd

Deze informatie is voor iedereen toegankelijk.

RWS Bedrijfsinformatie

Deze informatie is alleen toegankelijk voor diegenen die het nodig hebben om hun werkzaamheden uit te kunnen voeren. Hiervoor wordt de regel 'need-to-know' gehanteerd. Dit principe houdt in dat alleen aan die medewerkers toegang wordt verleent omdat zij het nodig hebben voor de uitvoering van hun werkzaamheden.

Departementaal Vertrouwelijk

Deze informatie dient strikt vertrouwelijk te worden behandeld en mag allen op basis van 'need-to-know' verstrekt worden. Deze informatie uitwisseling valt buiten de scope voor informatie uitwisseling met opdrachtnemers.

De projectdocumenten die tussen Rijkswaterstaat en een Opdrachtnemer uitgewisseld worden hebben als hoogste classificatie: RWS Bedrijfsinformatie. In de overeenkomst tussen Rijkswaterstaat en een Opdrachtnemer zijn eisen opgenomen voor geheimhouding en het vertrouwelijk omgaan met documenten. Voorbeelden, gerelateerd aan cybersecurity, van RWS Bedrijfsinformatie zijn:

- ontwerpdocumenten, constructietekeningen en -berekeningen;
- bediening en beheer handleidingen, veiligheidsinstructies en documentatie;
- configuratiedocumentatie van ICT en ICS/SCADA-systemen;
- datanetwerkschema's en IP adressen;
- informatie over de ligging van kabels en leidingen;
- informatie over accounts en wachtwoorden.

Hieronder volgen de maatregelen voor opslag, uitwisseling en verwerking van documenten die de classificatie RWS Bedrijfsinformatie hebben:

- RWS Bedrijfsinformatie is alleen op basis van het 'need-to-know' principe toegankelijk voor de medewerkers van Rijkswaterstaat en de Opdrachtnemer;
- Rijkswaterstaat en de Opdrachtnemer zijn vanaf het moment van ontvangst van informatie verantwoordelijk om binnen de eigen organisatie de ontsluiting en verwerking van de informatie op de afgesproken werkwijze van 'need-to-know' te verzorgen;
- Geprinte exemplaren van verwerkingen van RWS Bedrijfsinformatie dienen in afgesloten kasten bewaard te worden. Bij digitale opslag in de eigen kantooromgeving is versleuteling niet verplicht;
- De uitwisseling van RWS Bedrijfsinformatie mag via de mail onvercijferd tussen Rijkswaterstaat en de Opdrachtnemer plaatsvinden. De maximale bestandsgrootte van de mailbijlagen bij RWS is 25 MB;
- Grotere bestanden mogen uitgewisseld worden via de IenM Wetransfer (van Ministerie van Infrastructuur en Milieu) of de gewone variant van Wetransfer, mits de documenten eerst worden versleuteld (encrypten) conform bijlage A: Gebruik van 7-Zip voor versleuteling en voorzien van een sterk wachtwoord. Een sterk wachtwoord bestaat uit minimaal 8 karakters, bevat minimaal één hoofdletter, één cijfer en één symbool (bijvoorbeeld !, #, & of @) en is of bevat geen volledig woord of een naam. Het wachtwoord mag niet via het zelfde communicatiekanaal worden uitgewisseld als de bestanden. Geadviseerd wordt om na ontvangst van het versleutelde bestand bij het uitpakken deze bestanden weer zonder wachtwoord op te slaan in de eigen verwerkingsomgeving;
- Het wachtwoord wordt via de contactpersonen tussen Rijkswaterstaat en de Opdrachtnemer uitgewisseld. Het overeengekomen wachtwoord wordt via SMS of telefonisch tussen Rijkswaterstaat en de Opdrachtnemer uitgewisseld en één keer per kwartaal verversd. De contactpersonen delen het wachtwoord op basis van het 'need-to-know' principe verder met de betrokken medewerkers binnen de eigen organisatie.

Bijlage A bij CS R01 Gebruik van 7-Zip voor versleuteling

Over 7-ZIP

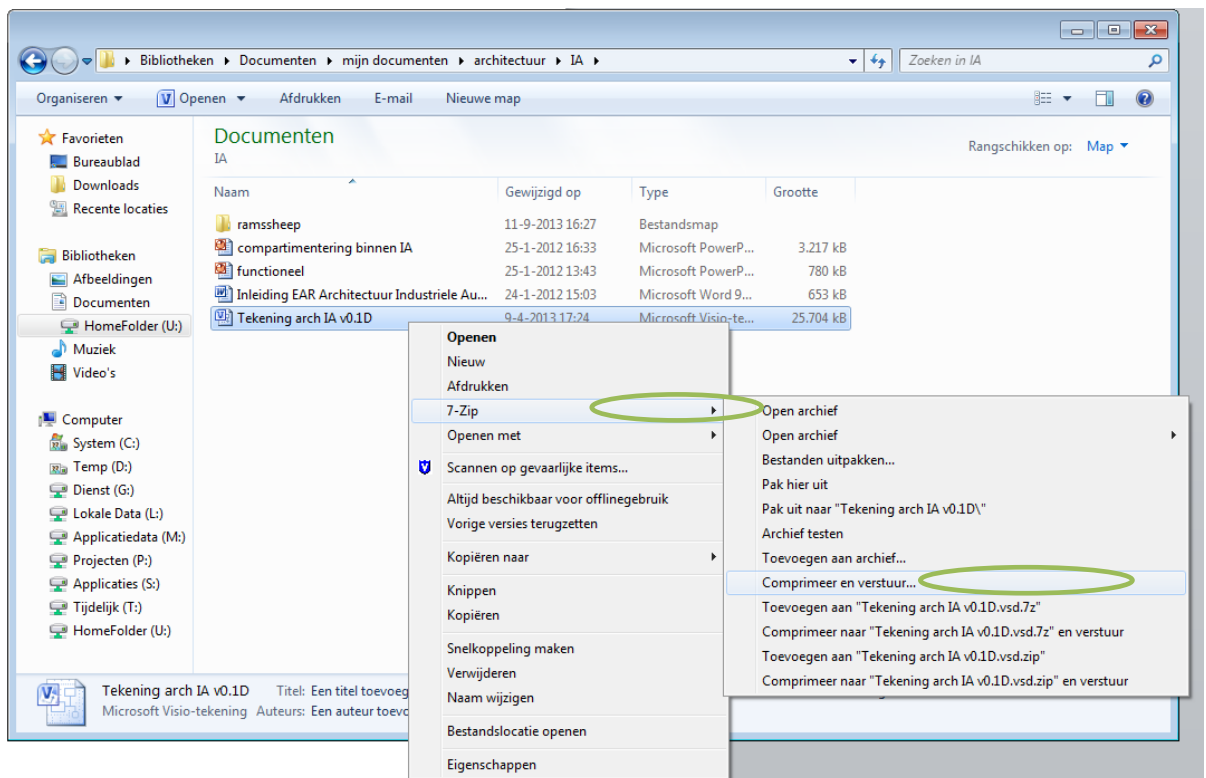
7-ZIP is een computerprogramma om bestanden te archiveren en comprimeren. Met 7-ZIP kun je echter niet alleen bestanden "inpakken", maar ook versleutelen, ook wel encryptie genoemd. Hiermee zorg je ervoor dat de bestanden uitsluitend kunnen worden geopend door personen die in bezit zijn van de bijbehorende unieke sleutel en/of het wachtwoord en daarmee is 7-ZIP ook een hulpmiddel voor het werken met vertrouwelijke informatie.

Er zijn meerdere (gratis) programma's om bestanden in te pakken en van een wachtwoord te voorzien, maar 7-ZIP heeft een vrij sterke encryptiemethode, is standaard aanwezig op de RWS Werkplek en is tevens gratis voor (thuis)gebruik. (zie <http://www.7-zip.org/>).

Deze instructie laat zien hoe je een document rechtstreeks vanuit Windows Verkenner versleuteld kunt mailen.

Documenten versleuteld mailen

1. Ga naar de Windows verkenner en klik met de rechtermuisknop op het bestand dat je wilt versturen.
2. Kies in het keuzemenu dat verschijnt vervolgens voor: 7-zip³ -> Comprimeer en Verstuur...

³ Zichtbaar na installatie van 7-zip.

Het volgende scherm verschijnt:

The screenshot shows a Windows-style dialog box titled "Toevoegen aan archief". It contains various settings for creating an archive. The "Archief:" field shows "Tekening arch IA v0.1D.zip". The "Archief formaat:" is set to "zip". The "Compressieniveau:" is "Normaal", "Compressiemethode:" is "Deflate", "Woordenboekgrootte:" is "32 KB", "Woordgrootte:" is "32", "Compacte blokgrootte:" is empty, and "Aantal CPU-threads:" is "2 / 2". The "Bijwerkmethode:" is "Bestanden toevoegen en vervangen". Under "Opties", "SFX archief maken" and "Comprimeer gedeelde bestanden" are unchecked. Under "Codering", the "Wachtwoord ingeven:" field contains "xxxxxxx", the "Wachtwoord bevestigen:" field contains "xxxxxxx", "Wachtwoord tonen" is unchecked, and the "Codeermethode:" is set to "AES-256". At the bottom, the "OK" button is highlighted. The "Parameters:" field is empty.

1. Kies je favoriete archief formaat (ZIP is de meest gangbare);
2. Vul bij "Wachtwoord ingeven" een sterk⁴ wachtwoord in, en bevestig deze.
NB: het is extreem belangrijk om een sterk wachtwoord te kiezen, hiermee valt of staat het nut van encryptie;
3. Kies bij Codeermethode voor AES-256 (dit is de meest sterke codeer-optie);
4. Klik vervolgens op OK.

De zip-file wordt aangemaakt en direct als bijlage in een leeg mailbericht geplaatst. Het versleutelde bestand is daarmee klaar om verstuurd te worden.

Geef vervolgens het bijbehorende wachtwoord door aan de ontvangende partij. Dat kan telefonisch, mondeling of per SMS, maar niet via internet (e-mail, Whatsapp) waarover ook het versleutelde bestand is verzonden.

⁴ Een sterk wachtwoord bestaat uit minimaal 8 karakters, bevat minimaal één hoofdletter, één cijfer en één symbool (bijvoorbeeld !, #, & of @) en is of bevat geen volledig woord of een naam.

Een praktische werklijn is om losse bestanden eerst in een moederbestand te bundelen conform onderstaande instructie. Daarna hoeft alleen maar het moederbestand versleuteld te worden.

1. Inpakken van bestanden en/of mappen naar een 'moeder'bestand.

Je kunt meerdere bestanden of een volledige map (inclusief diens bestanden en sub-mappen) makkelijk in één keer samenvoegen.

Stap 0.

Selecteer de bestanden, die je wilt inpakken.

Stap 1.

Rechtsklik op de gekozen bestanden en/of hoofdmap en kies voor "7-Zip".

Stap 2.

Kies voor de optie uit het keuzemenu: "Toevoegen aan archief". Alle bestanden en onderliggende mappenstructuur zullen in één nieuw bestand samengebald worden.

Stap 3.

Voer in het dialoogvenster aan de rechteronderkant bij "Codering" een sterk wachtwoord in en herhaal dit wachtwoord. Standaard gebruik je hierbij AES256 versleuteling, controleer dit.

2. Uitpakken van bestanden en/of mappen uit het 'moeder'bestand.

Uitpakken gaat op een vergelijkbare wijze.

Stap 1.

Rechtsklik op het samengebalde bestand in de door jou gekozen locatie en kies voor "7-Zip".

Stap 2.

Kies daarna uit het keuzemenu: "Pak uit naar map "xxx"". Alle bestanden en onderliggende mappenstructuur worden in deze map uitgepakt.

Stap 3.

Het programma zal je vragen om het wachtwoord in te voeren, dit is eenmalig noodzakelijk.

CS R02 - Richtlijn voor het veilig koppelen van beheer- en onderhoudsapparatuur aan ICT en IA systemen van RWS

Doelgroep

Medewerkers van de Opdrachtnemer die beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren aan ICT en IA systemen van de Opdrachtgever.

Doel

Deze richtlijn heeft als doel om cybersecurity risico's te mitigeren ingeval medewerkers van de Opdrachtnemer voor het verrichten van beheer- en onderhoudswerkzaamheden apparatuur zoals draagbare media (USB-stick, externe disk, laptop, tablet, CD's, DVD's) moeten koppelen aan de ICT, PLC's Servers, Routers, Switches, etc. binnen de ICT en IA omgevingen van Rijkswaterstaat.

Randvoorwaarden

Medewerkers

Medewerkers van de Opdrachtnemer die beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren aan ICT en IA systemen van Rijkswaterstaat hebben een bewustwordings-training voor cybersecurity gevolgd, bij voorkeur toegespitst op SCADA systemen.

Apparatuur

Actieve apparaten

Onder actieve apparaten wordt verstaan: laptops, tablets.

Voor deze apparatuur gelden de volgende maatregelen:

- hardening;
- malwarescanning;
- (interne) firewall;
- encryptie van de interne harddisk(s).

NOOT: Smartphones mogen niet worden ingezet voor beheer en onderhoudswerkzaamheden, aangezien zulke apparatuur niet kan voldoen aan de door Rijkswaterstaat gestelde veiligheidseisen.

Passieve apparaten

Onder passieve apparaten worden gegevensdragers en opslagmedia verstaan: diskettes, CD-ROM's, DVD's, USB-sticks en externe disks.

Voor deze apparaten gelden de volgende maatregelen:

- gebruik uitsluitend voor beheer en onderhoud op ICT en IA systemen van Rijkswaterstaat
- encryptie van USB-sticks en externe disks
- malwarescanning voorafgaand aan gebruik op ICT en IA systemen

Instructies

Voor het beveiligingsbewust omgaan en het veilig koppelen van apparaten aan de ICT en IA systemen van Opdrachtgever gelden de volgende instructies.

Actieve apparaten

Initiële maatregelen

1. Zorg dat het apparaat 'gehardend' is. Zie bijlage A.
2. Zet encryptie van de disk in het apparaat aan. Zie bijlage A.
3. Beveilig de toegang tot het apparaat met een sterk wachtwoord. Zie bijlage A.
4. Installeer een malwarescanner.

5. Zet de interne firewall aan.

Maatregelen tijdens gebruik

1. Gebruik het apparaat uitsluitend voor beheer en onderhoud van IA systemen van Rijkswaterstaat.
2. Zet 3G, 4G, WiFi en Bluetooth uit tijdens het gebruik op de objecten van RWS. (koppelingen tussen IA en andere netwerken zijn niet toegestaan)
3. Zorg vooraf voor de meest recente updates en patches van het OS van het apparaat.
4. Zorg vooraf voor de meest recente updates van de malwarescanner.
5. Download geen updates, ook niet voor ICT of IA systemen van Rijkswaterstaat, als het apparaat aan ICT of IA systemen van Rijkswaterstaat is gekoppeld. Updates en patches voor ICT of IA systemen dienen gedownload te zijn voordat de draagbare media word gekoppeld aan het ICT of IA systeem.
6. Check of downloads van ICT of IA-software uit een betrouwbare bron komen door te controleren op de meegeleverde hashcode.
7. Download ICT of IA-software uitsluitend via een beveiligde (https) verbinding.
8. Check downloads (van IA-software) op malware voordat de downloads ingezet worden binnen de ICT of IA omgeving.

Passieve apparaten (opslagmedia)

1. Gebruik opslagmedia voor ICT of IA systemen bij Rijkswaterstaat niet voor andere doeleinden.
2. Zorg dat de gegevens op USB-sticks en externe harddisks encrypt zijn.
3. Scan diskettes, CD-ROM's, DVD's, USB-sticks en externe disks elke keer voordat deze gebruikt gaan worden op malware.
4. Vervang een opslagmedium waarop malware is ontdekt voor een nieuw opslagmedium.

Bijlage A bij CS R02

Hardening

Hardening is het verwijderen van overbodige functionaliteit van een apparaat. Vooral het 'hardenen' van een Operating System (Microsoft Windows, Linux, iOS, Android) zorgt er voor dat het apparaat minder kwetsbaar is voor besmetting met malware.

Op het internet zijn standaard hardeningsprofielen beschikbaar voor de meeste platformen zie bijv. de 'Security Benchmarks' van CIS: <http://www.cisecurity.org/>
Het uitzetten van Active-X controls en Adobe Flash is een vorm van hardening waarmee de kans op malware besmetting verkleind wordt.

Voor Microsoft platforms kan de Microsoft Baseline Security Analyzer (MBSA) een hulpmiddel zijn om ontbrekende security updates of foutieve instellingen van security parameters te kunnen checken. Dit kan en mag alleen ingezet worden wanneer met zekerheid gesteld kan worden dat de inzet hiervan geen risico vormt voor de continuïteit van het systeem.

Encryptie

Voor encryptie dient AES256 versleuteling te worden toegepast.

Sterk wachtwoord

Een sterk wachtwoord voor IA systemen is minimaal 15 karakters lang en bestaat uit een combinatie van Hoofdletters, kleine letters, cijfers en symbolen (bijvoorbeeld !, # of &) en mag geen volledig woord of naam zijn.

Malware

Schadelijke software zoals virussen, trojans, enzovoort die (ICT of IA-)systemen kunnen besmetten met mogelijk storingen of ongewenste effecten in de bediening als gevolg.

Q&A

Q: Waarom opslagmedium waarop malware is ontdekt vervangen voor een nieuw opslagmedium?

A: Malware wordt steeds intelligenter en is in staat zich zodanig op (de BIOS van) een apparaat te nestelen dat deze er niet meer af te krijgen is.

CS R03 - Richtlijn voor handelwijze bij een hack, malwarebesmetting en verhoogde dreiging

Doelgroep

Medewerkers van de Opdrachtnemer die beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren aan ICT en IA systemen van opdrachtgever.

Doel

Deze richtlijn heeft als doel om inzicht te bieden en richting te geven aan de acties die medewerkers van de Opdrachtnemer moeten nemen als er sprake is van een hack of een malwarebesmetting. Tevens zijn richtlijnen opgenomen voor de handelwijze van de Opdrachtnemer als door Rijkswaterstaat is aangegeven dat er sprake is van verhoogde dreiging.

Scenario's

Deze richtlijn betreft de volgende scenario's:

1. Hack: één of meer IA systemen zijn of worden gehacked
2. Malware besmetting: één of meer IA systemen zijn besmet met malware
3. Verhoogde dreiging: er is een verhoogde dreiging op een hackaanval op IA systemen van Rijkswaterstaat.

Hack

Als het object in beweging is gebracht, zonder dat de bedienaar hier bewust opdracht toe heeft gegeven via het ICS/SCADA systeem, dan is er mogelijk sprake van een cyberaanval op het object. De Opdrachtnemer wordt via een storingsmelding van de bedienaar opgeroepen om ter plaatse te komen.

De monteur van de Opdrachtnemer neemt de volgende stappen:

1. Vraag aan de bedienaar wat er precies aan de hand is (indien het object onverwachte en 'onbeheersbare' acties blijft vertonen dan zal de bedienaar het object veiligstellen);
2. Controleer mogelijke storingen aan het IA-systeem op de gebruikelijke manier;
3. Onderzoek, indien aanwezig, de logs van het betreffende IA systeem dat het object bedient op onregelmatigheden;
4. Stel, zo mogelijk, vast dat het niet om een technische storing gaat;
5. Rapporteer via het storingsproces de bevindingen terug naar de opdrachtgever;
6. Afhankelijk van de door de monteur gerapporteerde bevindingen kunnen nadere instructies vanuit opdrachtgever volgen die door de monteur opgevolgd moeten worden om er zeker van te zijn dat het om een hack(poging) gaat;
7. Als er daadwerkelijk sprake is van een hack(poging) informeer dan de betrokkenen van de regio (bedienaars, Officier van Dienst, etc.).

Malware besmetting

Als (bijvoorbeeld tijdens een reguliere onderhoudsbeurt) er een (vermoeden van een) malware besmetting op het object is, dient door de monteur van de Opdrachtnemer de volgende acties te worden genomen:

1. Meld een mogelijke malware besmetting op de reguliere manier als het melden van storingen onder vermelding van mogelijk risico op malwarebesmetting en geef alle bevindingen door;
2. Het oplosteam van Opdrachtgever zal contact zoeken met de monteur voor afstemming van de uit te voeren acties;
3. Wijzig niets aan het systeem als dat voor een veilige werking van het object niet strikt noodzakelijk is;

4. Maak, indien de opdrachtgever daar om vraagt conform zijn instructies, een volledige image van de (systeem)software van het betreffende IA systeem / -onderdeel;
5. Stel deze image van de (systeem)software ter beschikking aan de opdrachtgever voor nader onderzoek;
6. Wees alert op onverwachte bewegingen / storingen van het object en informeer de bedienaar om hier ook alert op te zijn;
7. Indien er (eventueel na onderzoek door de opdrachtgever) sprake blijkt te zijn van malware besmetting, controleer dan (of laat dit door de opdrachtgever doen) of de backup ook is besmet;
8. Indien er sprake is van een malwarebesmetting en de backup blijkt niet geïnfecteerd, zet dan de backup terug op het systeem;
9. Als ook de backup besmet is, zorg er dan voor dat de besmette image 'geschoond' wordt en zet de geschoonde versie terug. De opdrachtgever kan hier ondersteuning bij bieden;
10. Let op dat de juiste parameters zijn ingesteld;
11. Meld de storing op de reguliere manier af.

Verhoogde Cyberdreiging

Er is sprake van verhoogde cyberdreiging als blijkt dat er een mogelijke aanval op objecten van Rijkswaterstaat op handen is. Er hoeft daarbij nog geen sprake te zijn van een daadwerkelijke hackaanval. Soms worden deze aanvallen aangekondigd door de groepering die deze aanval gaat uitvoeren soms kan deze informatie ook uit andere bronnen zijn verkregen waarbij het minder duidelijk is op welk moment de aanval kan plaatsvinden. Alertheid is daarom geboden.

Een aantal objecten van Rijkswaterstaat zijn aangesloten op het proces en Alerte-ringssysteem Terrorismebestrijding (ATb) van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Indien er sprake is van een verhoogde cyberdreiging dan meldt het Departementaal Coördinatiecentrum Crisisbeheersing (DCC) van het ministerie van Infrastructuur en Milieu dit aan het lijnmanagement van Rijkswaterstaat als de dreiging op een specifiek object is gericht.

De Opdrachtnemer wordt vervolgens via het storingsmeldingsproces op de hoogte gebracht van de verhoogde dreiging.

De Opdrachtnemer neemt de volgende acties:

1. De Opdrachtnemer neemt naar aanleiding van de storingsmelding contact op met de door de opdrachtgever aangegeven contractpersoon voor afstemming van uit te voeren acties en het tijdstip waarop deze acties nodig zijn;
2. Indien er sprake is van een acute dreiging dan zorgt de Opdrachtnemer er voor dat, afhankelijk van het verzorgingsgebied van de Opdrachtnemer, er voldoende monteurs standby zijn om de objecten in dat verzorgingsgebied te 'servicen';
3. Indien er daadwerkelijk hacks plaatsvinden dan gelden de stappen onder **Hack.**

CS R04 - Richtlijn continuïteitsplan

Het continuïteitsplan beschrijft per object de acties die door de Opdrachtnemer moeten worden uitgevoerd om voorbereid te zijn op het herstel na storingen van systemen. In geval van omvangrijke storingen is het functioneren van de kritieke ICT en IA systemen geborgd en spoedig herstel na storingen wordt hiermee mogelijk.

De scope van het continuïteitsplan omvat alle kritieke ICT en IA systemen en de daarvoor benodigde energie voorzieningen die noodzakelijk zijn voor de functioneren en veilige werking van het object.

Per object dient een continuïteitsplan te worden opgesteld dat ten minste het volgende omvat:

1. Risicoanalyse en afweging
Een risicoanalyse en risicoafweging gebaseerd op de functionele kaders die door de opdrachtgever zijn meegegeven en de ontwerpkeuzes die door de Opdrachtnemer zijn gemaakt, om de kritieke ICT en IA systemen, applicaties services en de benodigde back-up voorzieningen voor software en de daarvoor benodigde energievoorzieningen in beeld te brengen.
2. Overzicht van systemen, applicaties en services en back-up voorzieningen
Een overzicht van alle kritieke ICT en IA systemen, applicaties en services die hersteld of opgestart moeten worden in het geval van uitval van de primaire energie voorzieningen (zoals elektriciteit) of een omvangrijke storing in de ICT of IA systemen.
3. Overzicht van alle noodzakelijke systeemdokumentatie
Een overzicht van actuele documentatie die benodigd is om de ICT en IA systemen, applicaties en services te herstellen na een omvangrijke storing. Tot de documentatie behoren ook de benodigde accounts en wachtwoorden voor de onderkende systemen alsmede de documentatie van de nood voorzieningen voor energie en de back-up voorzieningen voor software. De documentatie dient zowel digitaal als in hardcopy op twee fysiek gescheiden locaties bewaard te worden.
4. Organisatie en borging continuïteitsbeheer
Een beschrijving van de wijze waarop het beheer en onderhoud van het continuïteitsplan is belegd in de (project)organisatie van de Opdrachtnemer. Tevens dient er een overzicht te zijn van rolhouders, hun bereikbaarheid en vervangers inclusief hun verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
5. Continuïteitsplan
Een beschrijving van situaties waarin het continuïteitsplan wordt geactiveerd door een geautoriseerde functionaris en de wijze van afschaling.
6. Periodieke beproeving en onderhoud van het continuïteitsplan
Een beschrijving op welke wijze het continuïteitsplan minimaal jaarlijks wordt beproefd, alsmede een beschrijving van de wijze waarop het continuïteitsplan na iedere activaring wordt geëvalueerd en geactualiseerd. Hierbij dient nadrukkelijk aandacht te worden besteed aan de werking van back-up en recovery proces voor software alsmede aan de (nood) energievoorzieningen en gerelateerde voorraden hiervan.

CS R05 - Richtlijn camera's en omgang met camerabeelden van de verkeersregistratiesystemen

Binnen de verkeersregistratiesystemen van Rijkswaterstaat worden tegenwoordig veel videocamera's ingezet. Het betreft bijvoorbeeld camera's bij tunnels, wisselstroken, spitsstroken, sluizen en bruggen. Reden voor het gebruik van videocamera's kan zijn het bevorderen van veiligheid van het verkeer, maar ook het op afstand regelen van waterstaatswerken, zoals bruggen. Dergelijke videocamera's zijn meestal gekoppeld aan systemen waarmee beelden kunnen worden vastgelegd. Beelden kunnen persoonsgegevens bevatten. Een voorbeeld van een persoonsgegeven is een videobeeld indien daarop een persoon zichtbaar is of gegevens staan die herleidbaar zijn tot een natuurlijk persoon. Persoonsgegevens moeten conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) beveiligd worden.

Doelgroep

Medewerkers van de Opdrachtnemer die beheer- en onderhoudswerkzaamheden verrichten aan camera's en systemen die camerabeelden opslaan, verwerkt of distribueert.

Doel

Deze richtlijn heeft als doel om medewerkers van de Opdrachtnemer bewust te maken van de privacy aspecten wanneer ze in contact komen met camera's en systemen waarin camerabeelden worden opgeslagen, verwerkt of gedistribueerd en de hieronder beschreven instructies in acht nemen bij het verrichten van hun werkzaamheden.

Randvoorwaarden

Medewerkers

Medewerkers van de Opdrachtnemer die beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren aan ICT en IA systemen van Rijkswaterstaat hebben een bewustwordings-training voor cybersecurity gevolgd waarbinnen ook aandacht is besteed aan het vertrouwelijk omgaan met persoonsgegevens. Voor deze medewerkers geldt verder dat zij strikte geheimhouding in acht nemen en over een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) beschikken zoals contractueel overeengekomen.

Instructies

Voor het beveiligingsbewust omgaan met camera's en systemen waarin camerabeelden worden opgeslagen gelden de volgende instructies:

1. Alleen geautoriseerde medewerkers van de Opdrachtnemer mogen beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren aan camera's en systemen die camerabeelden opslaan;
2. De eventueel benodigde en verkregen accounts en wachtwoorden zijn strikt voor persoonlijk gebruik en mogen niet met anderen worden gedeeld. Hieronder vallen de accounts en wachtwoorden en toegangsmiddelen tot ruimten en de toegang tot de systemen binnen de ruimten;
3. Zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgever worden camerabeelden niet vernietigd, verwijderd of verstrekt aan derden of gebruikt voor persoonlijke of bedrijfsdoeleinden;
4. Indien bestanden met camerabeelden tijdelijk opgeslagen moeten worden of een kopie gemaakt moet worden voor onderzoeksdoeleinden is zorgvuldige omgang vereist. Er dient hierbij altijd een beveiligingsmaatregel actief te zijn zodat alleen een geautoriseerde medewerker toegang kan verkrijgen tot

het bestand met beelden met in achtneming van de vigerende wachtwoord policy. Voorbeeld is dat bestanden op een beveiligde usb-stick of laptop met encryptie van de harde schijf worden opgeslagen en ontsluiting via een wachtwoord plaatsvindt. Standaard dient hierbij AES-256 versleuteling gebruikt te worden;

5. Na afronding van de werkzaamheden dient controle plaats te vinden dat er geen onnodige kopieën van bestanden met camerabeelden op eigen apparatuur of media en/of back-ups achterblijft;
6. Indien onregelmatigheden worden geconstateerd rondom de inzet, werking en opslag van camerabeelden dient dit direct als beveiligingsincident bij de opdrachtgever gemeld te worden.

CS R06 - Richtlijn registratie CI items in een configuration management database

Een actuele configuration management database maakt het de opdrachtgever mogelijk om proactief cybersecurity kwetsbaarheidsanalyses uit te kunnen voeren en de beheerders te adviseren over maatregelen alsmede het kunnen analyseren van security incidenten of storingen. Derhalve moet de opdrachtgever vanuit een informatievoorzieningsketen benadering kunnen leunen op de kwaliteit van de afzonderlijke configuration management databases die door de afzonderlijke opdrachtnemers worden opgezet en bijgehouden.

De Opdrachtnemer dient in het kader van cybersecurity dan ook ten minste de volgende gegevens van alle configuration items (CI) in de configuratie management database (CMDB) te registreren en actueel te houden:

		Waarde	Definitie	Schrijfwijze
1	Type en merk ICT en/of ICS/SCADA apparatuur			
	Type		Type ICT en/of ICS/SCADA apparatuur	
	Merk		Merk ICT en/of ICS/SCADA apparatuur	
	Soort ICT/ICS/SCADA		Soort ICT/ICS/SCADA	LOV: ICT; ICS; SCADA
	Ordernummer vendor			
2	Producent en Leverancier;			
	Producent		Overkoepelende naam, waaronder de `Producent` zijn applicaties verkoopt.	Naam van de handelsnaam van de applicatie op de box, zonder juridische bedrijfsvorm of andere toevoegingen.
	Leverancier		Leverancier	
3	Versie nummer van ICT en/of ICS/SCADA apparatuur			
	Versie		Versie ICT en/of ICS/SCADA apparatuur	
4	Formaat / afmetingen van de apparatuur			
	Formaat		Lengte, Breedte en Hoogte	
	Afmetingen		Lengte, Breedte en Hoogte	
5	Type object en locatiegegevens			
	Type object		Type object	LOV: Brug; Sluis; etc.
	Locatiegegevens		Fysiek adres	Naam, Straat, Huisnummer, Postcode, Plaats
6	Ingezette software en hardware componenten inclusief hun samenhang en configuratie			

		Waarde	Definitie	Schrijfwijze
	Software		Naam van de applicatie, zoals uitgegeven door de `Producent`. Indien er zowel een `Volledige naam` als een afkorting bestaat, dient hier de afkorting te worden ingevuld.	Naam van de applicatie op de box. Indien er zowel een `Volledige naam` als een afkorting bestaat, dient hier de afkorting te worden ingevuld.
	Hardware		Een specifieke variatie of verdere ontwikkeling van een origineel stuk software.	Zonder voorloop-V, nummers gescheiden door punten.
	Configuratie		Relatie "Bestaat uit" en tegenrelatie "Is onderdeel van"	
7	Informatie over de back-up voorziening			
	Back-up voorziening			
8	Datum laatste back-up en locatie van de back-up			
	Datum laatste back-up		Datum laatste back-up	ISO 8601 formaat: jjjj-mm-dd
	Locatie van de back-up		Fysiek adres	Naam, Straat, Huisnummer, Postcode, Plaats
9	OS (Operation System), versie OS en Firmware			
	OS (Operation System)		Naam van de applicatie, zoals uitgegeven door de `Producent`. Indien er zowel een `Volledige naam` als een afkorting bestaat, dient hier de afkorting te worden ingevuld.	Naam van de applicatie op de box. Indien er zowel een `Volledige naam` als een afkorting bestaat, dient hier de afkorting te worden ingevuld.
	Versie OS			
	Versie Firmware		Versie Firmware	
10	Ingezette netwerk en applicatieprotocollen			
	Applicatie Protocollen			LOV: SOAP, JSON,
11	licentie informatie en verloopdatum licentie			
	Verloopdatum licentie		De datum, waarop het contract zijn rechtsgeldigheid verliest.	ISO 8601 formaat: jjjj-mm-

		Waarde	Definitie	Schrijfwijze
				dd
12	Escrow documentatie			
	Escrow documentatie			
13	Antimalware geïnstalleerd ja/nee			
	Antimalware geïnstalleerd		Antimalware geïnstalleerd	LOV: Ja; Nee
14	Welke antimalware applicatie en versie			
	Applicatie Naam		Relatie Applicatie gebruikt Applicatie (Antimalware)	
	Applicatie Versie		Relatie Applicatie gebruikt Applicatie (Antimalware)	
15	Netwerkoverzichten fysieke en logisch en IP-plan;			
	Fysiek Netwerkoverzicht		Fysiek Netwerkoverzicht	
	Logisch netwerkoverzicht		Logisch netwerkoverzicht	
	IP-plan		IP-plan: • VICnet switch poort • Hostname RWS • Onderdeelcodering Project • Systeem Functie (bv handheld) • Source IP adres • Netwerk (bv 10.117.160.0) • Subnetmask (bv 255.255.255.224) • Default Gateway (bv 10.117.160.1) • Source VLAN nummer (bv 550) • Source type (bv INTERCOM) • Ring (bv GELDW R6) • Source VPN (bv VPN-HWN :PRO-BOA) • VLAN overzicht (bv 550, DATA, VPN-VICNET:VICNET)	
16	IP- en MAC-adres, DNS en hostnaam			
	IP-adres		IP-adres	
	MAC-adres		Mac-adres	
	DNS		Domain Name Server Relatie "Gebruikt Server"	
	Hostnaam		Hostnaam	
17	Documentatie patch procedure			
	Patch documentatie			
18	Datum laatste patch en versie			
	Datum		Patch documentatie datum	ISO 8601 formaat: jjjj-mm-dd
	Versie		Patch versie	
19	Vervangingsinstructie en/of -procedure voor apparaat			

		Waarde	Definitie	Schrijfwijze
	Vervangingsinstructie en/of -procedure voor apparaat;			
20	Identificatie en verwij- zing naar vindplaats gebruikers, beheer en onderhoudsdocumentatie			
	Identificatie			
	Verwijzing naar vindplaats gebruikers, beheer en on- derhoudsdocumentatie		Verwijzing naar vindplaats gebruikers-, beheer- en onderhoudsdocumentatie	
21	Datum laatst gewijzigd en door wie			
	Updated		Laatst gewijzigd datum	ISO 8601 for- maat: jjjj-mm- dd
	Persoon		Laatst gewijzigd door	Achternaam, Voornaam tus- senvoegsel

Deze gegevens dienen conform de contractueel overeengekomen informatieleveringen in excel- formaat aangeleverd te worden.

Definitie Configuration Item (CI): een component deel uitmakende van of direct gerelateerd aan de ICT of IA zoals documentatie.

Deel 3: Template Plan Cybersecurity

Template Plan Cybersecurity <20XX> voor <<<<object, installatie, dienst(verlening)>>>>
--

Opdrachtnemer/Uitvoerder	
Naam	
Functie	
Datum	
Status	
Classificatie	Vertrouwelijk (<i>na invulling door ON</i>)
Paraaf	

Colofon

Uitgegeven door	RWS/CIV/IRN/Security Centre
Informatie	
Opmaak	
Datum	06 oktober 2015
Versienummer	1.0

1. Inleiding

1.1 Doel

De doelstelling van dit document is om een template voor de Opdrachtnemer beschikbaar te stellen waarmee de risico's met betrekking tot cybersecurity zodanig kunnen worden beheerst dat de betrouwbaarheid (in termen van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid) van de installatie, het object of de dienst(verlening) gedurende de looptijd van de Overeenkomst wordt gewaarborgd.

De Opdrachtnemer is vrij in het gebruik van deze template en kan ook een eigen template gebruiken, mits minimaal de informatie-elementen uit dit document zijn opgenomen.

1.2 Scope

Onder de scope van het Plan Cybersecurity vallen:
de Opdrachtnemer beschrijft hier wat wel en niet onder de areaalscope van dit Plan Cybersecurity valt.

2. Risico's

2.1 Risico's

De beheersing van de toegang, of het nu fysiek of digitale vorm is, vormt letterlijk en figuurlijk het sleutelbegrip voor het terugdringen van de cybersecurity risico's voor de infrastructuur van Rijkswaterstaat.

De mitigatie van de volgende risico's zijn vanuit de Opdrachtgever geprioriteerd:

1. Niet-geautoriseerden hebben fysieke toegang tot bedien- en technische ruimten;
2. Niet-geautoriseerden hebben logisch toegang tot de ICT en ICS/SCADA-systemen van RWS;
3. Informatie over zwakke plekken in de beveiliging en beveiligingsincidenten ontbreekt alsmede een handelingsperspectief;
4. Niet-geautoriseerden hebben (via Internet of draadloze toepassingen) toegang tot het RWS datanetwerk;
5. Risico's geïntroduceerd door (zelfstandige) hulppersonen. Deze zijn zich niet bewust van onveilige situaties, beschikken niet over de juiste opleiding en training, hebben geen geheimhoudingsverklaring getekend of beschikken niet over een recente verklaring omtrent het gedrag;
6. Functionele wijzingen brengen onvoorziene veiligheid- en beveiligingseffecten met zich mee en kunnen zelfs de functionele werking van ICT en IA-systemen deels of volledig doen uitvallen;
7. De handhaving en de effectiviteit van de Cybersecuritymaatregelen is niet gewaarborgd alsmede de structurele borging bij onderaannemers;
8. Bij systeemstoringen of functionele wijzigingen is er geen terugvaloptie (geen back-up en recovery proces).

3. Cybersecurity beheersmaatregelen

De Opdrachtnemer werkt minimaal de volgende items uit.

3.1 Comply or explain

De Opdrachtnemer motiveert in deze paragraaf welke cybersecurity eisen uit de Overeenkomst voor betreffende object, installatie of dienst(verlening) niet of afwijkend worden ingevuld in relatie tot de scope van het Plan Cybersecurity, zoals beschreven in paragraaf 1.2 voor de betreffende installatie, object of dienst(verlening).

3.2 Risico's

De Opdrachtnemer beschrijft hier de risico's die door de Opdrachtgever zijn aange-reikt en die naar voren komen uit de periodiek door de Opdrachtnemer uit te voeren risicoanalyse en risicoafweging zoals vereist in de Overeenkomst of de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS. Indien de door de Opdrachtgever aangege-ven risico's niet van toepassing zijn voor de betreffende installatie, object of dienst(verlening), dan dient dit gemotiveerd te worden bij paragraaf 3.1 waar de 'comply or explain' regel geldt.

3.3 Beheersmaatregelen

De Opdrachtnemer beschrijft de voor dit object getroffen cybersecurity beheers-maatregelen inclusief de jaarlijks evaluatie en indien nodig bijstelling.

3.3.1 Belegging verantwoordelijkheden

De Opdrachtnemer beschrijft hoe de verantwoordelijkheid voor cybersecurity is be-legd binnen zijn organisatie, het eerste aanspreekpunt voor cybersecurity aangele-genheden voor de Opdrachtgever en zijn of haar vervanging bij afwezigheid van het eerste aanspreekpunt

3.3.2 Borging Cybersecurity

De Opdrachtnemer beschrijft hoe de cybersecurity beheersmaatregelen in zijn ma-nagementsysteem zijn geborgd.

3.3.3 Onderaannemers

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze de cybersecurity eisen geborgd zijn bij gebruik van onderaannemers die in aanraking komen met de getroffen cybersecurity beheersmaatregelen of het beheer en onderhoud van de cybersecurity maatregelen verzorgen.

3.3.4 Beheer bedrijfsmiddelen, CMDB

De Opdrachtnemer beschrijft conform richtlijn CS R06 op welke wijze de configurati-on items van alle ICT en IA (waaronder ICS/SCADA-systemen) worden geregi-streerd in een CMDB en hoe de actualiteit van deze wordt gewaarborgd. Ook dient beschreven te worden op welke wijze deze informatie aan de Opdrachtgever be-schikbaar wordt gesteld.

3.3.5 Aanvaardbaar gebruik toegangsmiddelen

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze de Opdrachtnemer een aanvaardbaar gebruik van door de Opdrachtgever eventueel beschikbaar gestelde toegangsmidde-len (pasjes, tokens, e.d.) bewerkstelligt en een sluitende administratie bijhoudt aan de kant van de Opdrachtnemer.

3.3.6 Classificatie en beveiliging informatie

De Opdrachtnemer beschrijft conform richtlijn CS R01 omgaan met vertrouwelijke informatie en documenten op welke wijze de beveiliging wordt bewerkstelligd van de door de Opdrachtgever aangegeven vertrouwelijke documenten, zoals ontwerp, constructietekeningen en datanetwerkschema's.

3.3.7 Bewustwording, scholing en VOG

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze het personeel bewust wordt gemaakt van de cybersecurity risico's, aantoonbaar over de juiste opleiding, training en vaardigheden beschikt en geheimhouding in acht neemt.

3.3.8 Fysieke toegangsbeveiliging

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze de fysieke toegangsbeveiliging tot het object, de IA-gerelateerde en technische ruimten wordt beheerst of op controleerbare manier aansluit op het fysieke toegangsbeheerproces van de Opdrachtgever.

3.3.9 Logische toegangsbeveiliging tot ICT en IA-systemen

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze de logische toegangsbeveiliging tot de ICT en IA-systemen wordt beheerst of op controleerbare manier aansluit op het logische toegangsproces van de Opdrachtgever.

3.3.10 Wachtwoordrichtlijn

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze invulling wordt gegeven aan de door de Opdrachtgever beschikbaar gestelde wachtwoordrichtlijn. De Opdrachtnemer geeft gemotiveerd aan of er afwijkingen bestaan.

3.3.11 Back-up en recovery proces

De Opdrachtnemer test jaarlijks voor zover back-up en recovery voorzieningen bestaan het back- up recovery proces.

3.3.12 Beveiliging documentatie

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze de beheer en technische documentatie in zijn organisatie beschermd wordt tegen verlies en ongeautoriseerde kennisname of wijziging.

3.3.13 Wijzigingsproces

De Opdrachtnemer beschrijft hier het wijzigingsproces die gevolgd wordt voor het doorvoeren van (functionele) wijzigingen aan ICT en IA conform de eisen uit de overeenkomst en de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS.

3.3.14 Beveiliging tegen malware, hardening en patching

De Opdrachtnemer beschrijft, voor zover voorzieningen en inrichtingen aanwezig zijn, voor hardening, malware en patching en op welke wijze het onderhoud hierop vormt krijgt.

3.3.15 Patch proces en kritieke Patches

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze het patchproces wordt vormgegeven zowel qua proces als de hiervoor gebruikte voorzieningen en hoe de risicoafweging plaatsvindt inclusief de formulering van het advies aan de Opdrachtgever conform de eisen uit de Cybersecurity Implementatierichtlijn Objecten - RWS.

3.3.16 Koppeling van apparatuur

De Opdrachtnemer beschrijft conform richtlijn CS R02 veilig koppelen van beheer- en onderhoudsapparatuur aan ICT en IA systemen van RWS op welke wijze de be-

scherming tegen malware (waaronder virussen) wordt vormgegeven qua proces en voorzieningen bij koppeling van mobiele apparatuur of removable media aan de ICT en IA van de Opdrachtgever door de Opdrachtnemer of zijn (zelfstandige) hulppersonen.

3.3.17 Logging en monitoring

De Opdrachtnemer beschrijft, indien logvoorzieningen aanwezig zijn op de bestaande ICT en IA, op welke wijze wordt omgegaan met de logbestanden en hoe op verzoek van de Opdrachtgever deze aan de Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld.

3.3.18 Datanetwerkkoppelingen

De Opdrachtnemer beschrijft hoe het bijwerken van netwerkschema's plaatsvindt naar aanleiding van wijzigingen op datanetwerkkoppelingen.

3.3.19 Remote Access

De Opdrachtnemer beschrijft of er sprake is van remote acces voor beheer en onderhoud van ICT en IA en hoe geborgd is dat dit conform de eisen hieraan verloopt.

3.3.20 Gebruik veilige communicatieprotocollen

De Opdrachtnemer beschrijft indien configuratie van de ICT en IA (waaronder ICS/SCADA) buiten de door de Opdrachtgever beschikbaar gestelde dienst op afstand plaatsvindt welke communicatieprotocollen hiervoor worden ingezet en of deze veilig zijn.

3.3.21 Webapplicaties

De Opdrachtnemer beschrijft indien (web)applicaties worden ingezet voor beheer op afstand hoe de beveiliging is vormgegeven.

3.3.22 Continuïteit en herstel dienstverlening

De Opdrachtnemer beschrijft voor zover door Opdrachtgever beschikbaar gesteld op welke wijze hij de continuïteitsplannen onderhoud.

3.3.23 Testen continuïteitsplannen

De Opdrachtnemer beschrijft voor zover door de Opdrachtgever beschikbaar gesteld op welke wijze de continuïteitsplannen periodiek worden getest en geactualiseerd.

3.3.24 Beveiliging Spionage

De Opdrachtnemer beschrijft welke maatregelen er in zijn organisatie voor de beveiliging tegen spionage zijn getroffen.

3.3.25 Beveiliging van de Informatievoorziening

De Opdrachtnemer beschrijft op welke wijze geclassificeerde informatie en documenten, zoals aangegeven door de Opdrachtgever, zijn beveiligd tegen verlies, ongeautoriseerde kennisname of wijziging bij verwerking in de kantoor- en netwerk-omgeving van Opdrachtnemer.

3.3.26 Cybersecurity inbreuken en verhoogde dreiging

De Opdrachtnemer beschrijft conform richtlijn CS R03 handelwijze bij een hack, malwarebesmetting en verhoogde dreiging welk proces er is ingericht en gevolgd wordt indien de Opdrachtgever melding maakt van Cybersecurity inbreuken (incident response proces) en bij verhoogde dreiging.

3.3.27 Security gerelateerde wijzigingen

De Opdrachtnemer beschrijft hier op welke wijze security gerelateerde wijzigingen worden beoordeeld op mogelijke impact en risico's alvorens de wijziging wordt doorgevoerd.

4. Jaarlijkse toestandrapportage cybersecurity

De opdrachtnemer werkt minimaal de volgende items uit.

4.1 Bevindingen

De Opdrachtnemer beschrijft hier de maatregelen die hij neemt o.b.v. de bevindingen die voortvloeien uit de jaarlijkse cybersecurity audit.

4.2 Analyse cybersecurity incidenten

De Opdrachtnemer beschrijft hier de maatregelen die hij neemt o.b.v. de resultaten van de analyse van alle cybersecurity incidenten die zich de afgelopen periode (jaar) hebben voorgedaan en gemeld zijn aan de Opdrachtgever in de tussentijdse toestandrapportages.

4.3 Testresultaten back-up en recovery proces

De Opdrachtnemer beschrijft hier de maatregelen die hij neemt o.b.v. de resultaten van de jaarlijkse beproevingen van het back-up voorzieningen en recovery proces voor zover deze bestaan in het areaal.

4.4 Testresultaten continuiteitsplannen en -voorzieningen

De Opdrachtnemer beschrijft hier de maatregelen die hij neemt o.b.v. de resultaten van de jaarlijkse beproevingen van de continuiteitsplannen en -voorzieningen voor zover deze bestaan in het areaal.

4.5 Risicoanalyse en risicoafweging

De Opdrachtnemer beschrijft hier de maatregelen die hij neemt o.b.v. de resultaten van de jaarlijks uit te voeren risicoanalyse en risicoafweging waarbij ook de resultaten van de paragrafen 4.1 t/m 4.4 ook in beschouwing worden genomen.

Bijlage W Invulinstructie format LV BRO

Deze bijlage bevat een invulinstructie ten aanzien van het format van de LV BRO.

Deze invulinstructie bevat de zaken die altijd op een bepaalde wijze moet worden ingevuld, de invulinstructie kan door de publicatie van nieuwe of gewijzigde BRO-catalogi wijzigen. De invulinstructie moet voorafgaand aan de opdrachtverlening door de Opdrachtgever worden aangevuld met zaken die specifiek samenhangen met de te verlenen opdracht.

Attribuut	Invulinstructie
Bronhouder	27364178 (ALTIJD) <i>Toelichting: het KvK nummer van Rijkswaterstaat ter identificatie als bestuursorgaan</i>
Object-ID	<Vul WBS-element in> <i>Toelichting: het 'WBS-element niveau 2' uit SAP invullen ten behoeve van de Opdrachtnemer. Met behulp van dit nummer kan RWS ook op lange termijn de interne opdrachtgever en opdrachtnemer achterhalen, tevens is het mogelijk om alle onderliggende elementen te vinden. Een WBS-element is altijd als volgt opgebouwd: een letter, een punt, acht cijfers, een punt, vier cijfers. Dus bijvoorbeeld P.00000183.0002. Niet bekend met het nummer? Vraag het de betrokken adviseur bedrijfsvoering.</i>
Data-leverancier	Het KvK nummer van de hoofdopdrachtnemer. (ALTIJD) <i>Toelichting: dit is een invulinstructie voor de Opdrachtnemer</i>
Kwaliteits-regime	IMBRO (ALTIJD)
Kader aanlevering	<Vul het inwinkader in> (PROJECTSPECIEK) <i>Toelichting: Rijkswaterstaat kiest in welk kader de onderzoeken zijn uitgevoerd, keuze uit:</i> <i>a. Opdracht publieke taakuitvoering,</i> <i>b. Rechtsgrond Waterwet</i>
Kader inwinning	Invullen door diegene die de opdracht verstrekt tot het onderzoek naar de ondergrond. Keuze uit 7 opties. <i>Toelichting: indien de uitvoerder van het onderzoek naar de ondergrond niet zelf verantwoordelijk is voor het bepalen welke onderzoeken naar de ondergrond nodig zijn in het licht van de werkzaamheden kan het zo zijn dat de uitvoerder niet weet wat het doel is van het onderzoek dat hij uitvoert. Dit dient dan te worden voorgeschreven. Keuze uit onderzoek met als doel:</i> <i>1. eigenschappen van de ondergrond rondom waterkeringen te verkennen,</i> <i>2. eigenschappen van de ondergrond rondom bouwwerken en constructies te verkennen,</i> <i>3. eigenschappen van de ondergrond rondom wegen, spoorwegen, fiets- en voetpaden te verkennen,</i> <i>4. eigenschappen van de ondergrond in waterwegen te verkennen,</i>

	5. eigenschappen van de ondergrond te verkennen met een milieu hygiënische (natuurlijke of niet natuurlijke) achtergrond, 6. om veranderingen in de ondergrond t.g.v. werkzaamheden te verkennen. Betreffend onderzoek heeft veelal een lokaal karakter. Vaak is voorafgaand aan de werkzaamheden al in een ander kader informatie ingewonnen om de verandering te kunnen beoordelen, 7. Onderzoek met als doel een vergunning te onderbouwen.
Eigenaar	Invullen door diegene die opdracht geeft tot het meten van grondwater met behulp van een grondwater-monitoringput die niet in eigendom is van Rijkswaterstaat. <i>Toelichting: het kan bijvoorbeeld gaan om het tijdelijk gebruiken van een put van een ander, maar ook op grond van een burger (laten) aanleggen van een put.</i> <i>De eigenaar moet gespecificeerd worden o.b.v. KVK-nummer. In het geval dat Rijkswaterstaat eigenaar is, moet KVK-nummer 27364178 worden ingevuld.</i>
Onderhoudende instantie	<Vul het Kvk-nummer in> (PROJECTSPECIFIEK) Invullen door Rijkswaterstaat in geval dat grondwater-monitoringputten zullen worden aangelegd door de Opdrachtnemer maar het onderhoud door een ander wordt uitgevoerd, en die Opdrachtnemer geen kennis heeft van onderhoudende instantie(s) die hiervoor zijn gecontracteerd. <i>Toelichting: de onderhoudende instantie moet gespecificeerd worden o.b.v. Kvk-nummer.</i>
Initiële functie	Invullen door diegene die opdracht geeft tot het aanleggen van een grondwatermonitoringput. Keuze uit 5 opties: <i>Toelichting: keuze uit:</i> 1. Brandput, 2. Monitoring grondwaterstand 3. Monitoring grondwatersamenstelling, 4. Monitoring grondwaterstand en grondwatersamenstelling, 5. Grondwateronttrekking.

Bijlage X QRC WR (Quick Reference Card Wekelijkse Rapportage)

Voor de "Quick Reference Card Wekelijkse Rapportage" wordt verwezen naar:

https://staticresources.rijkswaterstaat.nl/binaries/Quick%20Reference%20Card%20augustus%202015_tcm21-29070.pdf

Bijlage Y Aanvragen toestemming uitvoeren geplande werkzaamheden binnen tunnel tracés

Ten behoeve van alle geplande werkzaamheden binnen de tunnel tracé's dient toestemming te worden verkregen van de beheerder Rijkswaterstaat Zuid Nederland Zuid Oost (hierna te noemen beheerder).

Deze toestemmingen dient de Opdrachtnemer zelf tenminste 15 (werk)dagen voor start uitvoering van de werkzaamheden aan te vragen in Ultimo (Tunneltracé A2) of Roadworks (Tunneltracé A73)

Voor toegang tot Ultimo of Roadworks dient Opdrachtnemer een inlogcode aan te vragen.

Voor het **tunneltracé A2** dient een inlogcode te worden aangevraagd bij:

zn-tunnelbeheerA2@rws.nl

Voor het **tunneltracé A73** dient een inlogcode te worden aangevraagd bij:

zn-tunnelbeheerA73@rws.nl

Bij het verkrijgen van de inlogcode worden de instructies meegegeven hoe de aanvragen in te vullen voor het verkrijgen van de toestemming.

Tenminste 10 (werk)dagen voor start uitvoering ontvangt Opdrachtnemer van de beheerder de toestemming, indien akkoord.

Pas nadat de toestemming is verleend door de wegbeheerder kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd. De beheerder behoudt zich het voorrecht om de verleende toestemming in te trekken indien daar aanleiding voor is.

De Opdrachtnemer dient ten aanzien van elke gepland werk zich telefonisch te melden aan- en af) via bij de dienstdoende tunneloperator:

- **Tunneltracé A2:** telefoonnummer n.t.b. onder vermelding van toestemming/Ultimo/Roadworks
- **Tunneltracé A73:** telefoonnummer 0475 – 345640 of 0475 - 345641 onder vermelding van toestemming/Ultimo/Roadworks

Toestemming om te werken is van toepassing binnen de volgende tracé's:

1 Tracébepaling A2

- De noordzijde van het Kunstwerk Wielerbaan ca. km 254,280, volledige breedte, tot aan de zuidzijde van het Kunstwerk Oestlingerbaan ca. km 258,325 (let op: dit is de nieuwe hectometrering) volledige breedte, v.v.;
- De afrit van de A2 naar de Noorderbrug tot de oostelijk zijde van de voegovergang van het Spoorviaduct;
- De toerit van de Noorderbrug naar de A2 (de zgn. dive under) vanaf de oostelijke zijde van de voegovergang van het Spoorviaduct;
- Bij de overige toe- en afritten is de markering (haaiantanden) bij het onderliggend wegennet de grens.

2 Tracébepaling A73

- De A73 vanaf Waterloo tot Linne;

- Tunneltoeritten Noord en Zuid van zowel Tunnel Swalmen als Roertunnel;
- Tunnelbuizen Rechts en Links met de vluchtwegvoorzieningen;
- Het middentunnelkanaal en (midden)pompkelders;
- Gebouwen: Dienstengebouw Roertunnel Noord, Midden en Zuid + Dienstengebouw Tunnel Swalmen.

Toegang tot Ultimo dient aangevraagd te worden bij de wegbeheerder.
(nieuw emailadres aanvragen voor toegang Ultimo)

Uitzondering: bij calamiteiten en spoedeisende werkzaamheden is geen werkvergunning benodigd.

Bijlage Z Richtlijnen voor Inspectie en Onderhoud van Faunavoorzieningen bij Wegen 2006

Voor de "Richtlijnen voor Inspectie en Onderhoud van Faunavoorzieningen bij Wegen 2006" wordt verwezen naar bijlage Z van de Digitale bijlage behorend bij deze Overeenkomst.

Annexen bij de Vraagspecificatie

(Prestatiecontract)

Het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, in het beheergebied van Rijkswaterstaat Zuid Nederland, districten West, Midden en Zuid-Oost

Datum 3 februari 2017

Zaaknummer: 31108577

Colofon

3.2

Uitgegeven door Ministerie van Infrastructuur en Milieu Rijkswaterstaat,
Programma's, Projecten en Onderhoud

Datum 3 februari 2017
Status Definitief
Versienummer 1.0

Inhoud

Annex I	Vergunning, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen die door de Opdrachtgever moeten worden verkregen	4
Annex II	Planning	5
Annex III	Acceptatieplan	6
Annex IV	Toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden	10
Annex V	Vrijkomende materialen	11
Annex VI	Overzicht van werkzaamheden die door nevenopdrachtnemers worden verricht alsmede van de tijdstippen waarop zij worden uitgevoerd	12
Annex VII	Verrekening van wijzigingen van lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten	13
Annex VIII	Stelposten	16
Annex IX	Bankgarantie	17
Annex X	Verzekeringen	20
Annex XI	Geschillenregeling Raad van Deskundigen	21
Annex XII	Vervallen	22
Annex XIII	Bonus - malus regeling	23
Annex XIV	Vervallen	24
Annex XV	Garanties	25
Annex XVI	Prestatiemeten	29
Annex XVII	Overgang werknemers Rijkswaterstaat naar de markt	30
Annex XVIII	Leerruimte	32

Annex I Vergunning, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen die door de Opdrachtgever moeten worden verkregen

Artikel 1 Vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen

Besluit/Instrument	Wet	Activiteit	Bevoegd gezag	Opmerking
Ontheffing houtopstanden Rijkswaterstaat; zie http://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0038864&z=2016-12-01&q=2016-12-01	Boswet; Wet natuurbescherming	Vellen en herplanten van houtopstanden	Ministerie van Economische zaken	Generieke verkregen vergunning

Artikel 2 Kabels en leidingen

Niet van toepassing

Annex II Planning

Niet van toepassing

Annex III Acceptatieplan

Vraag	De transitiefase dient aan te vangen op 03-07-17 voor Midden en West. Dit betreft Werkzaamheden in het kader van de Overeenkomst. Niet realistisch is te veronderstellen dat start Overeenkomst voor die datum is gerealiseerd. Annex III bevat derhalve conflicten tussen de acceptatiemomenten die zijn gekoppeld aan Opdrachtverlening, aanvang Werkzaamheden en (aanvang) transitieperiode. Kunt u toelichten hoe hiermee na de gunningsbeslissing wordt omgegaan en wordt Annex III hier op aangepast?
Antwoord	Het is aan de beoogd ON om deze periode in te vullen waarbij rekening gehouden moet worden met de termijnen in Annex III.

Document(en) ter Acceptatie	Moment van indienen	Aantal exemplaren	Acceptatietermijn	Eisen
Een en ander conform Basisovereenkomst				
art.12 sub a	art.12 sub b	art.12 sub c	art.12 sub e	art.12 sub d
Projectmanagement				
Volmacht van vertegenwoordiger van de Opdrachtnemer alsmede die van diens vervanger	7 dagen na opdrachtverlening	1	7 dagen	§§2-7 en 2-8 UAV-GC 2005
Het Projectmanagementplan (inclusief eventuele onderliggende plannen c.q. \ procesbeschrijvingen)	2 weken voor aanvang Werkzaamheden	2 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Verbetervoorstel van groenvoorzieningen, van technische installaties en van civiele constructies, die van invloed zijn op de primaire beschikbaarheid van beweegbare objecten	P.M.	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Investeringsvoorstel	P.M.	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Ontwerpen voor Activiteiten	P.M.	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Aanbieding Raamactiviteiten	P.M.	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Projectbeheersing				
Transitieplan	4 weken na aanvang transitieperiode bij aanvang Overeenkomst	2 analoog en 1 digitaal	7 dagen	Vraagspecificatie Proces
Planning	4 weken voor aanvang	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces

Document(en) ter Acceptatie	Moment van indienen	Aantal exemplaren	Acceptatietermijn	Eisen
Een en ander conform Basisovereenkomst				
art.12 sub a	art.12 sub b	art.12 sub c	art.12 sub e	art.12 sub d
Staat van ontleding van de opdrachtsom en detailbegroting	4 weken voor aanvang Werkzaamheden	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Procesbeschrijving calamiteiten	4 weken na aanvang transitieperiode bij aanvang Overeenkomst	2 analoog en 1 digitaal	7 dagen	Vraagspecificatie Proces
Voorstel vervanging sleutelfunctionaris die verantwoordelijk is voor projectmanagement en een door de Opdrachtnemer gekozen functionaris die tenminste verantwoordelijk is voor het proces/de processen omgevingsmanagement conform de Vraagspecificatie.	21 dagen voor vertrek sleutelfunctionaris	1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Omgevingsmanagement				
Bouwborden (ontwerp, tekst en locatie)	4 weken voor aanvang Uitvoeringswerkzaamheden	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Procesbeschrijving verkeersmanagement (droog)	4 weken voor aanvang Werkzaamheden en/of volgens §4.4 van de Vraagspecificatie Proces	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Verkeersmanagementplan (droog)	4 weken voor aanvang werkzaamheden	1 analoog en 1 digitaal	10 werkdagen	Vraagspecificatie Proces
Slotaanvraag	Conform VM330	1 analoog en 1 digitaal	Hindercat. A: 3 weken B: 2 weken C: 1 week	Vraagspecificatie Proces
Verkeersmaatregelenplan	Conform VM420 resp. VM430	1 analoog en 1 digitaal	Hindercat. A: 15 werkdagen B: 10 werkdagen C: 10 werkdagen D: 10 werkdagen	Vraagspecificatie Proces
Procesbeschrijving verkeersmanagement (nat)	4 weken voor aanvang Werkzaamheden en/of volgens §4.5 van de Vraag-	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces

Document(en) ter Acceptatie	Moment van indienen	Aantal exemplaren	Acceptatietermijn	Eisen
Een en ander conform Basisovereenkomst				
art.12 sub a	art.12 sub b	art.12 sub c	art.12 sub e	art.12 sub d
	specificatie Proces			
Beschrijving scheepvaart-verkeersmaatregelen	conform §4.4 van de Vraagspecificatie Proces	1 analoog en 1 digitaal	conform §4.4 van de Vraagspecificatie Proces	Vraagspecificatie Proces
Archeologieplan	4 weken voor aanvang Uitvoeringswerkzaamheden	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Projectkwaliteitsplan Gedragscode Flora- en Faunawet Rijkswaterstaat	2 weken voor aanvang Werkzaamheden	1 digitaal	7 dagen	Vraagspecificatie Proces
Rapportage Boomveiligheidscontrole	Uiterlijk 4 weken na beëindiging van de betreffende controle	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Technisch management				
Implementatieadvies cybersecurity patch	voor kritieke patches: maximaal 48 uur na melding door de Opdrachtgever, gerekend vanaf de eerstvolgende werkdag. voor niet-kritische patches: maximaal twee maanden na melding door de Opdrachtgever	2 digitaal (pdf en Word)	28 dagen	Vraagspecificatie Proces
Procesbeschrijving naleven Flora- en faunawet (§3.3 Gedragscode Flora- en faunawet)	4 weken voor aanvang Uitvoeringswerkzaamheden	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Procesbeschrijving vrijkomende materialen	4 weken voor aanvang	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Integraal Veiligheidsplan	2 weken voor aanvang Werkzaamheden	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Uitvoeringsplan ZOAB reinigen	4 weken voor aanvang	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Lodingplan (onderdeel PMP)	2 weken voor aanvang praktijktoets	1 analoog 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Rapport + data praktijktoets peilingen	1 week voor aanvang peilingen	1 analoog 1 digitaal	7 dagen	Vraagspecificatie Proces
Beschrijving V&V-methoden	2 weken voor uitvoering	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces

Document(en) ter Acceptatie	Moment van indienen	Aantal exemplaren	Acceptatietermijn	Eisen
Een en ander conform Basisovereenkomst				
art.12 sub a	art.12 sub b	art.12 sub c	art.12 sub e	art.12 sub d
Afleverdossier	4 weken voor afronding Activiteit of realisatie voorstel	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Opleverdossier	4 weken voor einde transitieperiode bij einde Overeenkomst	1 analoog en 1 digitaal	14 dagen	Vraagspecificatie Proces
Inkoopmanagement				
Eigen Verklaring Zelfstandige hulppersonen	3 weken voor aanvang	1 analoog	14 dagen	Vraagspecificatie Proces

Annex IV Toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden

Niet van toepassing

Annex V Vrijkomende materialen

Deze annex V Vrijkomende materialen dient gelezen te worden in samenhang met de bepalingen over vrijkomende materialen in Vraagspecificatie Proces.

Artikel 1 Vrijkomende materialen

- 1 Onder vrijkomende materialen worden verstaan alle materialen die bij het verrichten van de Werkzaamheden uit hun uitgangspositie worden verplaatst (bijvoorbeeld door ontgraven, breken, slopen, frezen, opnemen, etc.). Ook vrijkomende grond en baggerspecie worden beschouwd als vrijkomende materialen.
- 2 Vrijkomende materialen worden eigendom van de Opdrachtnemer, tenzij wettelijk of in de Overeenkomst anders is bepaald.
- 3 Op het moment dat materialen vrijkomen uit hun uitgangspositie worden deze geacht te zijn geleverd, zoals bedoeld in artikel 3.84 BW.
- 4 Vrijkomende materialen dienen zoveel mogelijk in het Werk en het Meerjarig Onderhoud, dan wel elders nuttig te worden toegepast.

Artikel 2 Uitzonderingen

- 1 De volgende vrijkomende materialen worden geen eigendom van de Opdrachtnemer:
 - a. Teerhoudende verhardingen: deze dienen conform de vigerende richtlijnen te worden verwijderd en voor thermische verwerking afgevoerd te worden van het werkterrein naar een door het bevoegd gezag erkende thermische verwerkingsinrichting.

Annex VI Overzicht van werkzaamheden die door nevenopdrachtnemers worden verricht alsmede van de tijdstippen waarop zij worden uitgevoerd

Project	Werkzaamheden	Km	Van	Tot	Voorzien tijdstip van uitvoering	Coördinatie door:
PPS A59 Poort van Den Bosch	VOF Poort van Den Bosch (BAM) / vast onderhoud A59 Rosmalen - Geffen	A59 HRL/HRR	140,8	149,3	t/m 31-12-2020	ON
Project A27 Houten - Hooipolder	MIRT project; incl. groot onderhoud en vast onderhoud	A27 HRL/HRR	17,9	34,3	Onbekend	ON
Buitenring Parkstad Limburg	Aansluiting Nuth				2017 - 2020	ON i.s.m. Combinatie BPL
Tunneltraverse Maastricht A2	Herinrichting omgeving tunneltracé				2017 - 2025	
Grensemplacement en VZP A67	Nader te bepalen				2016 - 2018	
Groot Onderhoud A79	Groot Onderhoud				Nader te bepalen	
Geluidsschermen A73 Venlo	Nader te bepalen				Nader te bepalen	
Beplantingsvakken A73 Zuid	Onderhoud van o.a. plantvakken				Tot 1 juli 2018	Coördinatie en overdracht i.s.m. Henssen

Annex VII Verrekening van wijzigingen van lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten

Artikel 1 Algemeen

Vraag

Annex VII Artikel 1 lid b. vermeld: Indien, in vergelijking met de lonen en/of prijzen op de uiterste datum voor de ont-vangst van de inschrijvingen van de Overeenkomst, gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode wijzigingen optreden, zullen de uit deze wijzigingen voortvloeiende hogere of lagere kosten met de Opdrachtnemer worden verrekend conform deze annex.:

b. de "optionele Activiteiten" zoals bedoeld in artikel 2 lid 6 Basisovereenkomst;

In vraag 45 geeft u aan dat er niet geïndexeerd wordt. Ons inziens is dat tegenstrijdig.

Kunt u bevestigen dat de 'Optionele Activiteiten' WEL geïndexeerd worden?

Antwoord

De door de inschrijver ingediende prijzen voor Optionele Activiteiten worden aangepast conform de bepalingen van annex VII.

Indien, in vergelijking met de lonen en/of prijzen op de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen van de Overeenkomst, gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode wijzigingen optreden, zullen de uit deze wijzigingen voortvloeiende hogere of lagere kosten met de Opdrachtnemer worden verrekend conform deze annex.

Het in deze annex bepaalde geldt uitsluitend ten aanzien van:

- Werkzaamheden voor Meerjarig Onderhoud (inclusief de "voorgeschreven Activiteiten") zoals bedoeld in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst;
- de "optionele Activiteiten" zoals bedoeld in artikel 2 lid 6 Basisovereenkomst;
- de Raamactiviteiten zoals bedoeld in artikel 2 leden 3d en 7 Basisovereenkomst,

waarvoor bij de opening van de inschrijvingen van de Overeenkomst een prijs is ingediend (verder genoemd "de initiële prijzen").

Artikel 2 Verrekeningsgrondslag

- Voor de berekening van het voor verrekening in aanmerking komende bedrag dient de volgende formule te worden gehanteerd:

$$V = \frac{Ln - La}{La} \times Lb \times Tb$$

waarin:

V	=	het bedrag dat voor een productgroep verrekend wordt;
Ln	=	het definitief vastgestelde indexcijfer voor de betreffende productgroep geldend op de einddatum van de termijn waarover verrekening plaats vindt;

- La = het definitief vastgestelde indexcijfer voor de betreffende productgroep geldend op de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen van de Overeenkomst ;
- Lb = het vaste kostenbestanddeel in % per productgroep, zoals aangegeven in lid 2;
- Tb = het termijnbedrag, zijnde het totaal van de termijnbedragen zoals bedoeld in § 3.3.2 van de Vraagspecificatie Proces en voor zover deze termijnbedragen betrekking hebben op de initiële prijzen voor het in artikel 1 van deze annex vermelde Meerjarig Onderhoud en de in artikel 1 van deze annex vermelde "optionele Activiteiten" en Raamactiviteiten, waarover de verrekening van de loon- en/of prijswijziging plaatsvindt.
2. Voor het verrekenen van loon- en/of prijswijzigingen komen uitsluitend in aanmerking de productgroepen en bijbehorende percentages die hieronder staan weergegeven. Voor de bepaling van de indexcijfers Ln en La dienen de door de Raadscommissie Risicoregeling GWW vastgestelde groepen te worden gehanteerd.
- Gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode gelden de volgende productgroepen en percentages:
- a. voor het in artikel 2 lid 5 Basisovereenkomst vermelde totaalbedrag voor Meerjarig Onderhoud:
- Productgroep 00 loonkosten CAO-medewerkers Lb = 65 %;
 - Productgroep 01 gasolie hoog accijnstarief Lb = 5 %;
- b. voor de in artikel 2 lid 6 Basisovereenkomst bedoelde "optionele Activiteiten":
- Productgroep 00 loonkosten CAO-medewerkers Lb = 65 %;
 - Productgroep 01 gasolie hoog accijnstarief Lb = 5 %;
- c. voor de in artikel 2 leden 3d en 7 Basisovereenkomst bedoelde Raamactiviteiten:
- Productgroep 00 loonkosten CAO-medewerkers Lb = 50 %;
 - Productgroep 01 gasolie hoog accijnstarief Lb = 8 %;
 - Productgroep 20 wegebouwbitumen Lb = 10 %.
3. De in lid 2 genoemde kostenbestanddelen zijn vast gedurende de Meerjarig Onderhoudsperiode.
4. De verrekening vindt plaats over:
- a. de termijnbedragen voor de betaling van het Meerjarig Onderhoud zoals bedoeld in § 3.3.3 van de Vraagspecificatie Proces;
- b. de termijnbedragen voor de betaling van "voorgeschreven Activiteiten" en van "optionele Activiteiten" zoals bedoeld in § 3.3.4 van de Vraagspecificatie Proces;
- c. de termijnbedragen voor de betaling van Raamactiviteiten zoals bedoeld in § 3.3.5 van de Vraagspecificatie Proces en met betrekking tot productgroep 20 uitsluitend over het gedeelte van deze termijnbedragen met betrekking tot de posten voor wegverhardingen (van Bijlage H behorende bij het In-

schrijvings- en Beoordelingsdocument) waarin sprake is van een bestanddeel wegenbouwbitumen..

Financiële risico's van prijswijzigingen die samenhangen met overige Wijzigingen worden geacht in de (financiële) consequenties van die Wijzigingen te zijn verdisconteerd.

Artikel 3 Verrekening

1. Er vindt geen verrekening van loon- en/of prijswijzigingen plaats op termijnbedragen die verschijnen binnen de periode van 1 jaar na de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen van de Overeenkomst.
2. Loon- en prijswijzigingen na de Meerjarige Onderhoudsperiode conform artikel 2 lid 1 Basisovereenkomst worden niet verrekend.
3. De verrekening vindt plaats in perioden van 6 maanden, waarbij de eerste periode aanvangt op de eerste maandag (1 jaar na de uiterste datum voor de ontvangst van de inschrijvingen van de Overeenkomst. Verrekening geschiedt uitsluitend op basis van de door de Opdrachtnemer opgestelde en door de Opdrachtgever geaccepteerde onderbouwing van het bedrag.

Artikel 4 Facturering

1. Het verrekenbare bedrag dient op een afzonderlijke debet- dan wel creditfactuur te worden ingediend conform § 33 UAV-GC 2005.
2. Het verzoek van de Opdrachtnemer om afgifte van een prestatieverklaring conform § 33 lid 3 UAV-GC 2005 dient vergezeld te gaan van een onderbouwing waaruit blijkt hoe het te verrekenen bedrag conform artikel 2 lid 1 van deze annex is berekend.
3. Het verzoek als bedoeld in lid 2 moet zijn ingediend binnen 12 weken na verschijnen van de definitief vastgestelde indexcijfers voor de productgroepen die van toepassing zijn verklaard in de Overeenkomst.
4. Aanvullend op artikel 14 Basisovereenkomst dienen de facturen voorzien te zijn van de tekst "risicoregeling", alsmede de termijnen en de termijnbedragen waarop de verrekening betrekking heeft.

Annex VIII Stelposten

Niet van toepassing

Annex IX Bankgarantie

De ondergetekende ...

gevestigd te ...

hierna te noemen 'de borg',

stelt zich hierbij, onder afstanddoening van alle bij de wet aan borgen toegekende verweermiddelen,

tegenover De Staat der Nederlanden, Ministerie van Infra-
structuur en Milieu,
gevestigd te 's-Gravenhage

hierna te noemen 'de Opdrachtgever'

tot borg voor de richtige nakoming

door

gevestigd te ...

door

gevestigd te ...

door ...

gevestigd te ...

door ...

gevestigd te ...

hierna te noemen 'de Opdrachtnemer'

van diens verplichtingen, voortvloeiend uit de Overeenkomst met zaaknummer 31108577 betreffende het volgende door de Opdrachtgever opgedragen en door de Opdrachtnemer te realiseren:

Meerjarig Onderhoud, te weten het meerjarig in stand houden van, monitoren van en informeren over de toestand van het Areaal, met upgradewerkzaamheden, van de infrastructuur, te weten het <vul Zaak onderwerp in>, zulks tot een bedrag van € <vul bedrag in getallen in>, zegge <vul bedrag in letters in> ⁵⁾.

Op grond van deze bankgarantie verbindt de borg zich op eerste schriftelijk verzoek van de Opdrachtgever, onder mededeling dat de Opdrachtnemer in gebreke is gebleven met de richtige nakoming van de in de Overeenkomst omschreven verplichtingen, ten hoogste bovengenoemd bedrag aan de Opdrachtgever te voldoen, indien de borg van de Opdrachtgever een afschrift heeft ontvangen van een door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer gerichte aangetekende brief waarin de Opdrachtgever de Opdrachtnemer kennis geeft van zijn voornemen de bankgarantie in te roepen en waarvan de verzenddatum ten minste 14 dagen is verstreken en

indien door de Opdrachtnemer voorafgaand aan het verstrijken van de hiervoor genoemde termijn van 14 dagen geen bewijs, bijvoorbeeld in de vorm van een ontvangstbevestiging van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, aan de borg is overgelegd dat door hem een spoedgeschil bij de Raad van Arbitrage aanhangig is gemaakt.

Indien de Opdrachtnemer voorafgaand aan het verstrijken van de meergenoemde termijn een bewijs aan de borg heeft overgelegd dat hij een spoedgeschil als eerder bedoeld aanhangig heeft gemaakt, is de Opdrachtgever slechts gerechtigd de bankgarantie in te roepen nadat de Raad van Arbitrage in eerste aanleg dienovereenkomstig heeft beslist.

Deze zekerheidstelling blijft overeenkomstig het bepaalde in § 38 UAV-GC 2005 van kracht totdat de Opdrachtnemer aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit de Overeenkomst heeft voldaan.

Indien de Opdrachtgever nalaat de ten behoeve van deze zekerheidstelling overgelegde bescheiden aan de Opdrachtnemer te retourneren, is de Opdrachtnemer gerechtigd de borg schriftelijk te verzoeken deze zekerheidstelling te beëindigen.

De borg is gerechtigd deze zekerheidstelling te beëindigen, indien de Opdrachtnemer een afschrift van dit verzoek per aangetekende brief heeft gezonden aan de Opdrachtgever en laatstgenoemde niet binnen een maand na dagtekening van de aangetekende brief aan de borg schriftelijk heeft meegedeeld daarmee niet in te stemmen.

Aldus opgemaakt en ondertekend,

Plaats	...	6)
Datum	...	7)
Borg	...	8)
Handtekening		9)

- 1) Naam van de borg
- 2) Volledig adres van de borg
- 3) Naam van de Opdrachtnemer
- 4) Volledig adres van de Opdrachtnemer
- 5) Waarde van de zekerheidstelling m.b.t. het Meerjarig Onderhoud (zie artikel 17 Basisovereenkomst)
- 6) Plaats van ondertekening
- 7) Datum van ondertekening
- 8) Naam van de borg
- 9) Handtekening van de borg

Annex X Verzekeringen

Niet van toepassing

Annex XI Geschillenregeling Raad van Deskundigen

Niet van toepassing

Annex XII Vervallen

Annex XIII Bonus - malus regeling

Niet van toepassing

Annex XIV Vervallen

Annex XV Garanties

Vraag	In deze artikelen wordt gesproken over garanties die ingaan 'na oplevering'. Het contract kent echter 1 oplevering en geen deelopleveringen. Daarmee zouden garanties pas ingaan na oplevering: 3 jaar tot max 5 jaar na start (bij verlengingen). Kunt u 'na oplevering' vervangen door 'na gereedkomen' of 'na aanbrengen' of 'na ingebruikname'?
Antwoord	Aanbesteder handhaaft de tekst in de Annex. In geval van activiteiten zal per activiteit een oplevering overeengekomen worden.

De Opdrachtnemer garandeert de volgende onderdelen van het Werk gedurende de daarbij vermelde periode.

De garantie houdt in dat de onderdelen van het Werk gedurende de garantieperiode blijven voldoen aan de in deze annex vermelde eisen.

Indien tijdens de garantieperiode blijkt dat een onderdeel van het Werk niet of niet langer voldoet aan één of meerdere van de vermelde levensduureisen, zal de Opdrachtnemer voor zijn rekening en risico, op eerste schriftelijk verzoek van de Opdrachtgever, het onderdeel herstellen of vervangen en wel zodanig dat het onderdeel weer (geheel) voldoet aan de vermelde levensduureisen.

In de schriftelijke aanzegging van de Opdrachtgever wordt een redelijke termijn vermeld, waarbinnen de Opdrachtnemer met het herstel of de vervanging moet zijn aangevangen en een redelijke termijn waarbinnen het herstel of de vervanging moet zijn voltooid. Indien de Opdrachtnemer geen gevolg geeft aan de schriftelijke aanzegging van de Opdrachtgever, is de Opdrachtgever gerechtigd, zonder nadere sommatie of ingebrekestelling, het herstel of de vervanging voor rekening van de Opdrachtnemer door derden te laten uitvoeren.

De garantieverplichting van de Opdrachtnemer vervalt in die gevallen waarbij de Opdrachtnemer bewijst dat het niet voldoen aan de vermelde eisen een gevolg is van factoren die niet voor zijn rekening en/of risico komen.

Het bepaalde in § 28 en § 32 UAV-GC 2005 is uitdrukkelijk niet van toepassing in het kader van de garantieverplichtingen van de Opdrachtnemer.

Indien gedurende de garantieperiode(s) één van de partijen gebreken aan de door de Opdrachtnemer aangebrachte constructie(s) constateert of er aanwijzingen zijn dat deze kunnen worden verwacht, stelt zij de andere partij daarvan schriftelijk op de hoogte. Uiterlijk één maand voor het verstrijken van elke garantieperiode, nemen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer gezamenlijk de toestand op waarin de desbetreffende, door de Opdrachtnemer, aangebrachte constructie(s) verkeert c.q. verkeren. De Opdrachtgever neemt daartoe het initiatief. De toestand wordt vastgelegd in een door beide partijen ondertekend proces-verbaal.

§ 46 UAV-GC 2005 is tijdens de garantieperiode van overeenkomstige toepassing.

De Opdrachtgever zal regulier Onderhoudswerkzaamheden en gladheidbestrijding (laten) uitvoeren aan het door de Opdrachtnemer opgeleverde Werk, waarbij dit regulier Onderhoud zal voldoen aan de volgende eisen:

- Het Areaal dient zodanig te worden onderhouden dat de veiligheid voor mens en omgeving is gewaarborgd en het gebruik van het netwerk door de gebruiker als comfortabel wordt ervaren.
- Het Areaal dient te Functioneren en Presteren en in stand gehouden te worden. Het in stand houden van onderdelen van het Areaal is tot het geplande interventiemoment.

1 Stabiliteit primaire constructies

Niet van toepassing

2 Verhardingsconstructie

- a. De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 7 jaar na oplevering dat de tot het Werk behorende verhardingsconstructie, voorzien van een deklaag van wegdekategorie asfaltbeton, steenmastiakasfalt, dunne asfaltdeklaag of (duurzaam) zeer open asfaltbeton, ten minste voldoet aan de garantiecriteriën verhardingsconstructie:
 - ten hoogste ernstklasse I en omvangcategorie X voor langsscheuren, dwarsscheuren en craquelé volgens tabel 1 en 4 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie;
 - ten hoogste ernstklasse II voor elk der schadevormen volgens tabel 2 en 3 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie;
 - ten hoogste omvangcategorie Y voor rafeling en voor samengestelde schade volgens tabel 4 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie.
- b. De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 5 jaar na oplevering dat de tot het Werk behorende verhardingsconstructie, voorzien van een deklaag van wegdekategorie tweelaags zeer open asfaltbeton of dunne asfaltinlage, ten minste voldoet aan de garantiecriteriën verhardingsconstructie:
 - ten hoogste ernstklasse I en omvangcategorie X voor langsscheuren, dwarsscheuren en craquelé volgens tabel 1 en 4 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie;
 - ten hoogste ernstklasse II voor elk der schadevormen volgens tabel 2 en 3 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie;
 - ten hoogste omvangcategorie Y voor rafeling en voor samengestelde schade volgens tabel 4 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie.
- c. De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 2 jaar na oplevering dat de door hem aangebrachte rafelingcorrigerende maatregel voor de eisen gesteld aan de rafeling voor open deklaag en stroefheid ten minste voldoet aan de garantiecriteriën verhardingsconstructie:
 - ten hoogste ernstklasse II volgens tabel 2 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie;
 - ten hoogste omvangcategorie Y voor rafeling en voor samengestelde schade volgens tabel 4 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie.

- d. De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 2 jaar na oplevering dat de door hem aangebrachte rijspoorvullende c.q. conserverende maatregel voor de eisen gesteld aan de rafeling voor dichte deklaag en stroefheid, ten minste voldoen aan de garantiecriteriën verhardingsconstructie:
- ten hoogste ernstklasse II volgens tabel 2 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie;
 - ten hoogste omvangcategorie Y voor rafeling en voor samengestelde schade volgens tabel 4 van bijlage J "Beoordelingsmethodiek schade bovenbouw en onderbouw" bij de Vraagspecificatie.

3 Markeringen

- a. De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 3 jaar na oplevering dat de markering voldoet aan de eisen voor:
- Dagzichtbaarheid: B3: luminantiefactor, $\beta \geq 0,40$ en bij type II markering luminantiecoëfficiënt $Q_d \geq 130 \text{ mcd.m}^{-2}.\text{lx}^{-1}$;
 - Nachtzichtbaarheid: R2: retroreflectie, $R_L \geq 100 \text{ mcd. m}^{-2}.\text{lx}^{-1}$;
 - Stroefheid: S1.
- b. De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 3 jaar na oplevering dat de markering geen tekenen vertoont van hechtingsverlies.

4 Voertuigkering of bermbeveiligingsvoorzieningen

- a. De opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 3 jaar na oplevering dat:
- Het hoogteverschil van de voertuigkering van meer dan 0,05 m ten opzichte van de eis (0,75 m,) bepaald van de naastliggende verharding dan wel wegberm, niet voorkomt;
 - In horizontale en verticale richting / scheefstand beperkt blijft binnen de toleranties conform paragraaf 8.1 uit het "Handboek bermbeveiligingsvoorzieningen" (CROW-publicatie 706);
- b. De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 7 jaar na oplevering dat optredende roestvorming aan de geleiderailconstructies beperkt blijft tot klasse I of II, omgevingsklasse B (afnamesnelheid is vastgesteld op $2 \mu\text{m/jaar}$) conform tabel 9.1 uit het "Handboek bermbeveiligingsvoorzieningen" (CROW-publicatie 706).

5 Voegovergangen

De opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 7 jaar na oplevering dat de voegconstructie voldoet aan de functionele eisen in de RTD1007-2.

6 Conserveringssysteem stalen onderdelen

De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 7 jaar na oplevering dat conserveringssystemen voldoen aan de volgende eisen:

- geen corrosie vertonen welke meer bedraagt dan klasse Ri1, overeenkomstig de norm ISO 4628/3- 2003(E);
- geen onthechting vertonen vanaf de ondergrond alsmede tussen de onderlinge lagen van het conserveringssysteem (ISO 4628/5- 2003(E) klasse 0);
- geen blaasvorming vertonen (dichtheidklasse 0 volgens ISO 4628/2- 2003(E);

- d. geen scheurvorming of craquelé vertonen; noch in het totale conserveringssysteem, noch in enig van de individuele lagen welke daarvan deel uitmaken (Klasse 0 volgens 4628/4- 2003(E));
- e. het conserveringssysteem dient geen verkrijting te vertonen groter dan klasse 3 volgens ISO 4628/6- 2003(E).]

7 Opleggingen

De Opdrachtnemer garandeert gedurende een periode van 7 jaar na oplevering dat de opleggingen ten minste voldoen aan de eisen in de RTD10.

8 Boeteregeling garanties

- a. Voor elke keer dat de Opdrachtnemer – op grond van deze Overeenkomst – tijdens de garantieperiode in het kader van deze garantieregeling werkzaamheden moet verrichten, is de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever een dadelijk opeisbare en niet voor matiging vatbare boete verschuldigd en wel als volgt:
 - tijdens het eerste t/m derde jaar van de garantieperiode €7,00/m² (exclusief omzetbelasting) voor vakken > 200m²;
 - tijdens het vierde en vijfde jaar van de garantieperiode €4,00/m² (exclusief omzetbelasting) voor vakken > 200m²;
 - tijdens het zesde en zevende jaar van de garantieperiode €2,00/m² (exclusief omzetbelasting) voor vakken > 200m².

Annex XVI Prestatiemeten

Artikel 1 Prestatiemeten

Onder prestatiemeten wordt verstaan het meten van de kwaliteit van de onderlinge samenwerking tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer. Prestatiemeten is niet gericht op het meten van contractuele prestaties.

Artikel 2 Toepassen van prestatiemeten

De context en toelichting van prestatiemeten is opgenomen in de Handreiking prestatiemeten Rijkswaterstaat. Deze Handreiking is openbaar gemaakt op de website van Rijkswaterstaat.

Artikel 3 Vragenlijst

Eénmaal per kwartaal beantwoorden zowel de Opdrachtnemer als de Opdrachtgever ieder afzonderlijk, in het kader van de contractmeting een vragenlijst zoals opgenomen in bijlage B van de vigerende Handreiking prestatiemeten. Hiervoor zal door de Opdrachtgever een hulpmiddel ter beschikking worden gesteld. Tevens wordt de motivering vastgelegd, behorend bij de waardering op basis van de vragenlijst.

Artikel 4 Voortgangsgesprek

Eénmaal per kwartaal voeren de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer op basis van de resultaten van de van beide zijden ingevulde vragenlijst een gesprek over de samenwerking.

Artikel 5 Verslag

De afspraken die in het voortgangsgesprek gemaakt zijn, worden in een verslag vastgelegd. Het scoreformulier wordt door de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer voor gezien ondertekend.

Artikel 6 Uitvoeringsperformance

De contractmeting vormt de basis voor beoordeling op contractniveau en bedrijfsniveau. Een reeks van vijf bedrijfskwartaalscores worden gebundeld tot de uitvoeringsperformance.

De uitvoeringsperformance van de Opdrachtnemer kan gebruikt worden in het aanbestedingstraject van toekomstige overheidsopdrachten.

Artikel 7 Rechtsbescherming

Voor geschillen tijdens de uitvoering is de Raad van Arbitrage voor de Bouw bevoegd. Daarom is zij ook geschikt om geschillen ten aanzien van prestatiemeten te beslechten voor zover deze geschillen betrekking hebben op bijvoorbeeld de totstandkoming van de contractmeting, de wijze van uitvoering en de toepassing van prestatiemeten bij contractverlenging.

Voordat een geschil aan de Raad van Arbitrage voor de Bouw wordt voorgelegd, bestaat er een laagdrempelige mogelijkheid om potentiële geschillen via de Klachtenregeling prestatiemeting op te lossen.

Annex XVII Overgang werknemers Rijkswaterstaat naar de markt

1. Door middel van de Overeenkomst worden door Rijkswaterstaat werkzaamheden die eerder door eigen werknemers werden verricht overgedragen aan de Opdrachtnemer. In verband daarmee heeft Rijkswaterstaat de intentie, onder meer voor de overdracht van kennis en expertise, werknemers te laten overgaan naar de Opdrachtnemer.
De Opdrachtnemer zal zich maximaal inspannen om personeel van Rijkswaterstaat overeenkomstig deze Annex over te nemen.
2. De overgang van werknemers vindt plaats op basis van vrijwilligheid van de werknemer, maar is niet vrijblijvend.
3. De overgang van een werknemer kan op drie manieren, te weten:
 - a. Overgang naar de Opdrachtnemer middels een vast dienstverband.
 - b. Detachering bij de Opdrachtnemer gedurende een periode van 4 tot 6 maanden, vooruitlopend op een vast dienstverband bij de Opdrachtnemer. De werknemer kan evenwel besluiten om na de detachingsperiode niet over te gaan.
 - c. Detachering bij de Opdrachtnemer.
Dit geldt uitsluitend voor werknemers die binnen de looptijd van de onderhavige Overeenkomst de (pre)pensioengerechtigde leeftijd zullen bereiken en hiervan gebruik zullen maken.
4. Bij overgang naar een vast dienstverband bij de Opdrachtnemer wordt het arbeidsvoorwaardenpakket in overleg tussen de Opdrachtnemer en de werknemer en, indien nodig, de Opdrachtgever, bepaald, waarbij het uitgangspunt is dat dit ten minste gelijkwaardig dient te zijn met het arbeidsvoorwaardenpakket van Rijkswaterstaat.
5. Bij overgang naar een vast dienstverband bij de Opdrachtnemer geeft de Opdrachtnemer de betreffende werknemer een werkgarantie van ten minste drie jaar of, als dat langer is, ten minste gedurende de looptijd van de Overeenkomst, inclusief eventuele verlengingen.
6. Bij overgang van een werknemer naar een vast dienstverband bij de Opdrachtnemer, kan de Opdrachtnemer een inpassingvergoeding ontvangen. De Opdrachtnemer komt hiervoor in aanmerking indien hij kan aantonen dat er in het geval van de overgang van een werknemer inpassingkosten zijn, die hoger zijn dan de reguliere inpassingkosten van een nieuw personeelslid.
Bij toekenning van deze inpassingvergoeding kan deze door de Opdrachtnemer worden gefactureerd bij het moment van daadwerkelijke overgang van de werknemer.
7. Bij detachering worden de voorwaarden waaronder de detachering plaats vindt in overleg tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer bepaald.
8. Bij detachering betaalt de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever een detachingsvergoeding. De Opdrachtgever factureert de vergoeding maandelijks bij de Opdrachtnemer.

9. Binnen 4 weken na het sluiten van de onderhavige Overeenkomst zal de Opdrachtnemer een bedrijfsinformatiesessie organiseren voor werknemers van Rijkswaterstaat die in aanmerking komen voor overgang naar de Opdrachtnemer.
Vanaf het moment van deze bedrijfsinformatiesessie stelt de Opdrachtnemer vacatures vacant binnen zijn bedrijf voor de volgende functieprofielen/rollen:
 - a. Nader te bepalen
10. De Opdrachtgever en de Opdrachtnemer evalueren één jaar na overgang van een werknemer de wijze en effecten van inpassing binnen het bedrijf van de Opdrachtnemer.

Annex XVIII Leerruimte

Artikel 1 Context, doelen en resultaten

1. De Opdrachtgever heeft een uitdaging om in een aantal duurzaamheidsthema's in gezamenlijkheid naar oplossingen te zoeken en deze te beproeven. De Opdrachtgever wil kansrijke innovaties in de vorm van wederzijdse verdienmodellen stimuleren door risico's, onder voorwaarden, gezamenlijk met de Opdrachtnemer te delen. Het betreft innovaties met verdienmodellen in een gebiedsgerichte aanpak. Bij innovaties wordt gedacht aan sociale innovaties (slim samenwerken), technische innovaties en herontdekken van technieken. De Opdrachtgever heeft behoefte aan innovatieve, geteste en gevalideerde oplossingen (reeds beschikbaar) of aan ideeën (innovaties) die geheel of gedeeltelijk tijdens de looptijd van de Overeenkomst met de Opdrachtnemer verder ontwikkeld worden.

Dit wordt vorm gegeven in de leerruimte zijnde een experimenteerruimte met een test- en validatieomgeving. Het resultaat zijn Verbeter- en Investeringsvoorstellen waarbij blijft worden voldaan aan de functie- en prestatie-eisen van de Overeenkomst.

Zowel de Opdrachtgever als de Opdrachtnemer krijgen de mogelijkheid om kennis en ervaring op te doen en dit bij te houden in een innovatieportfolio.

2. De doelen van de leerruimte zijn dat de technische- en/of sociale innovaties bijdragen aan:
 - Verbetering van de huidige kwaliteit van het Areaal en de objecten, optimale levensduur en levensduurkosten, mate van onderhoud en meerwaarde creëren (meer functionaliteit, invulling geven aan duurzame leefomgeving, veiliger, opbrengsten).
 - Efficiënter investeren doordat de kosten van de activiteit lager zijn en/of een hoger rendement opleveren voor het beheer en onderhoud en/of de maatschappelijke behoeften.
 - Tijdwinst door kortdurende activiteiten of sneller realiseren van Verbeter- en Investeringsvoorstellen.
 - Invulling geven aan maatschappelijke behoeften: bijdragen leveren aan minder hinder voor verkeer, biobased-economy, circulaire economy, vermindering van CO2 uitstoot, maatschappelijk verantwoord ondernemen, et cetera.
 - Binnen de leerruimte wil de Opdrachtgever verbeteringen en innovaties stimuleren die invulling geven aan:
 - a. reduceren van de carbonfootprint;
 - b. minder Life Cycle Costs;
 - c. 20%-30% meer functionaliteit, en
 - d. 20%-30% meer duurzaamheid en veiligheid ten opzichte van het huidige beheer- en onderhoudsregime.
 - Om inzicht te krijgen in hoeverre de innovaties bijdragen aan de doelen van de leerruimte en welke eindprestaties worden geleverd, vindt tijdens het leerproces periodieke monitoring plaats. Tussentijds kunnen op basis van de monitoring de doelen van de leerruimte en de criteria van de Verbeter- en Investeringsvoorstellen worden geoptimaliseerd.
 - Het gelijkwaardig partnerschap tussen de partijen die in het leerteam zijn vertegenwoordigd.

Het is mogelijk dat niet alle doelen gelijktijdig realiseerbaar zijn. Dit zal per Verbeten- en Investeringsvoorstel verschillend zijn.

3. De leerruimte geeft invulling aan sociale en technische innovatie in de vorm van gezamenlijke commerciële en maatschappelijke verdienmodellen voor de Verbeten- en Investeringsvoorstellen. Als gevolg van de leerruimte wordt een verregaande samenwerking tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer gecreëerd, waarbinnen zowel de Opdrachtgever als de Opdrachtnemer een expliciete inspanningsverplichting hebben bij het verbeteren van en innoveren van beheer en onderhoud en waarbinnen beide betrokken zijn en elkaar vertrouwen geven en krijgen.

Binnen de leerruimte wordt samengewerkt met een kennisinstituut. Deze kan worden gecontracteerd door de Opdrachtgever, Opdrachtnemer en/of verbindt zichzelf met een belang aan de leerruimte waarbij de bepalingen van de leerruimte gelden.

4. De resultaten van de leerruimte zijn: kennis en ervaring, imagoverbetering, besparingen, opbrengsten (geld en/of creatie van meerwaarde) en gedeelde risico's. Dit zal worden gemonitord.

Deel I. Algemeen

Artikel 2 Leerteam

1. De Opdrachtnemer, de Opdrachtgever en het kennisinstituut maken deel uit van een leerteam.
2. Het leerteam draagt zorg voor een functionerend leerproces voor de Verbeteren- en Investeringsvoorstellen, beheert de innovatieportfolio's en bewaakt de procesafspraken en doelen binnen deze leerruimte.
3. Het leerteam is verantwoordelijk voor het inbrengen van positief sluitende Verbeteren- en Investeringsvoorstellen en deskundigheid, stellen van vragen en (mee)beoordelen.
4. Van alle teamleden in het leerteam wordt verwacht dat ze proactief samenwerken aan oplossingen, risico- en reputatiemanagement.

Artikel 3 Werkzaamheden leerteam

1. Het leerteam stelt een plan van aanpak op en geeft aan in welke fasering de Verbeteren- en Investeringsvoorstellen worden uitgevoerd. In het plan van aanpak wordt door het leerteam invulling gegeven aan de monitoringsbehoefte over de samenwerking in de leerruimte en van de Verbeteren- en Investeringsvoorstellen na realisatie per fase.
2. Het plan van aanpak maakt deel uit van het projectmanagementplan als bedoeld in de Vraagspecificatie Proces onder § 2.1.
3. Het leerteam komt wekelijks bijeen om de voortgang van de Verbeteren- en Investeringsvoorstellen in de verschillende fasen te monitoren en daar waar nodig te komen tot aanpassingen in de innovatieportfolio.
4. Het leerteam organiseert een kick off van de leerruimte.

5. Het leerteam beheert de totale innovatieportfolio die dient te worden aangevuld met Verbeter- en Investeringsvoorstellen.

Artikel 4 Verbeter- en Investeringsvoorstellen

1. Deze annex leerruimte dient gelezen te worden in samenhang met de bepalingen over Verbeter- en Investeringsvoorstellen als bedoeld in de Vraagspecificatie Proces onder § 5.7 alsmede in samenhang met annex V Vrijkomende materialen.
2. In aanvulling op § 5.7 van de Vraagspecificatie Proces kunnen criteria worden bepaald waaraan Verbeter- en Investeringsvoorstellen voor de leerruimte moeten voldoen.
3. De procedure Verbeter- en Investeringsvoorstellen voor de leerruimte is conform § 5.7 de Vraagspecificatie Proces met inachtneming van de volgende vier fases:
 - Fase 1: Verkenning: analyse basisgegevens en waardering idee;
 - Fase 2: Ontwikkeling innovatie tot prototype, testen en valideren;
 - Fase 3: Toepassen innovatie, testen en valideren;
 - Fase 4: Monitoring en bijstellen.
4. De Opdrachtnemer, de Opdrachtgever en het kennisinstituut stellen samen Verbeter- en Investeringsvoorstellen op met een verdienmodel voor alle deelnemende partijen.
5. Van de Opdrachtnemer wordt binnen 6 maanden na gunning van de Overeenkomst minimaal 1 Verbeter- of Investeringsvoorstel in fase 2 verwacht.
6. Van de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer worden per jaar minimaal 2 Verbeter- en Investeringsvoorstellen in fase 2 verwacht.
7. Verbeter- en Investeringsvoorstellen in fase 1 kunnen ook van andere organisaties komen dan de Opdrachtgever, de Opdrachtnemer en het kennisinstituut.
8. In ieder Verbeter- en Investeringsvoorstel worden tussen de partijen die het leerteam vertegenwoordigd afspraken vastgelegd over delen van risico's, benutten van kansen, financiële inbreng, besparingen en opbrengsten, de fasering en tijdspad van het Verbeter- en Investeringsvoorstel en het monitoren van de innovatie en leerruimte als geheel.
9. Het leerteam geeft per fase een go/no-go, zodat het risicoprofiel beheersbaar en er incentives blijven.
10. Het leerteam beoordeelt, evalueert en geeft een advies aan de Opdrachtgever, de Opdrachtnemer en het kennisinstituut.
11. Indien de Opdrachtgever, de Opdrachtnemer en het kennisinstituut akkoord gaan met het advies, zal door de Opdrachtnemer een VTW worden geïnitieerd.

Artikel 5 Intellectueel Eigendom

In elk Verbeter- en Investeringsvoorstel worden afspraken gemaakt over het intellectueel eigendom, licentie en/of gebruikersrecht.

Artikel 6 Financieel model

1. De Opdrachtgever heeft voor de leerruimte – onder per Verbeter- en Investeringsvoorstel te bepalen voorwaarden – geen budget beschikbaar voor te bepalen risico's en kansen.
2. De eindafrekening wordt bepaald door saldering van de investeringen en de baten in de Verbeter- en Investeringsvoorstellen.
3. Als saldering van de investeringen en baten leidt tot een positief saldo (netto opbrengsten), dan wordt dit evenredig verdeeld tussen de Opdrachtnemer en de Opdrachtgever. Als het saldo negatief (netto verlies) is, komt dit voor rekening van de Opdrachtgever.
4. De Opdrachtnemer dient zorg te dragen voor een transparante boekhouding per Verbeter- en Investeringsvoorstel.
5. Deze boekhouding, op basis van LCC, moet minimaal inzicht geven in:
 - de oorspronkelijk kosten vanuit de raming en calculatie (Aanbieding) vanuit het reguliere Meerjarig Onderhoud en/of Werk;
 - de verwachte en feitelijke kosten van het uitgevoerde Meerjarig Onderhoud en/of Werk (met innovatie);
 - verwachte opbrengsten en baten, de te realiseren besparingen en de extra investeringen op korte termijn;

Artikel 7 Restbepaling

Op dit moment is geen specifiek onderwerp of specifieke opgave benoemd om leerervaring mee op te doen. Dit kan tijdens de looptijd van de Overeenkomst door de Opdrachtgever en/of de Opdrachtnemer nader worden ingevuld in een conform deze annex in te vullen en uit te werken businesscase.

Deel II. Specifiek

Niet van toepassing

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK -

Overige vragen van inschrijvers + antwoorden

Datum	25 april 2017
Status	Definitief

Colofon

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud
Informatie	
Telefoon	
Fax	
Uitgevoerd door	
Opmaak	
Datum	25 april 2017
Status	Definitief
Versienummer	1.0

1 Overige vragen en antwoorden

1.1 BIM

Vraag	Tot welk niveau is de OTL-2.1 gevuld op het moment van gunning?
Antwoord	De OTL 2.1 betreft de objecttypebibliotheek die reeds is gepubliceerd. Het proces m.b.t. de Dataroom is opgenomen in Bijlagen bij de Vraagspecificatie, Bijlage A, paragraaf A1.2. Datalevering.
Vraag	Bijlage B. P.34 en verder: kunt u aangeven wat u van ons in het kader van deze tekst verwacht? Het is onduidelijk welke verplichtingen dit document voor ons impliceert omdat het eisen betreft aan de meta-gegevens van RWS.
Antwoord	Op het moment dat u areaaldelen vervangt of nieuw installeert dienen de door u aan te leveren gegevens daarover te voldoen aan de beschreven metadata. U kunt ervan uitgaan dat de door RWS aangeleverde data in de dataroom en de voorziene COINSlevering in de transitiefase, voldoen aan de metadata.
Vraag	Op pagina 12 van bijlage B staat beschreven dat er een VISI raamwerk is meegeleverd. Waar staat deze?
Antwoord	Het VISI-raamwerk wordt voor aanvang van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" beschikbaar gesteld.
Vraag	Urgente schades en storingen moeten VISI worden aangeleverd. In de ILS staat dat dit via een template moet geschieden. Kant OG dit template aanleveren?
Antwoord	Onder de bedoelde template wordt verstaan het VISI-raamwerk en deze wordt voor aanvang van de "transitieperiode bij aanvang Overeenkomst" beschikbaar gesteld.
Vraag	In de BIM data staan bestanden die niet te openen zijn, zoals "~\$Bijlage A3 Overzicht afspraken beheergrenzen - beheerobjecten v1.0 2016 CONCEPT" en "~\$tzonderingen en afbakeningen (buiten projecten)". De bestandsindeling of extensie is niet geldig. Kunt u bestanden als deze in een format aanleveren die wel te openen is?
Antwoord	Op dit moment zijn er 2 zogenaamde verborgen bestanden, welke beginnen met "~\$" opgenomen in de dataroom. Een bestand is wel als origineel te vinden in de BIM-dataroom. Het bestand wat als voorbeeld in de vraag wordt genoemd (Bijlage A3 Overzicht afspraken beheergrenzen - beheerobjecten v1.0 2016 CONCEPT) is niet meer van toepassing en wordt niet nageleverd.

Vraag	Mbt de geleverde toestandinspecties; Welke punten die genoemd worden in de toestand inspecties die niet voldoen aan de eisen, zullen opgeknapt zijn voor start werk van deze aanbesteding?
Antwoord	Met de huidige opdrachtnemers zijn afspraken gemaakt over het oplossen van bevindingen uit de toestandinspecties. Het betreft bevindingen voor zover deze vallen binnen de contractverplichtingen van de lopende contracten. Bevindingen vallende buiten de contractverplichting van de lopende contracten zijn / worden opgenomen in de RUPS programmering.
Vraag	Het volgende document kunnen wij in de dataroom niet openen: Document type: 2.3.2 Uitzonderingen & afbakeningen, Bijlage 3 Overzicht afspraken beheergrenzen - beheerobjecten v1.0 2016 concept. xlsx. Graag deze aanpassen zodat dit bestand kan worden geopend.
Antwoord	Het genoemde document is toegevoegd in een eerdere release van de BIM dataroom en hierdoor als een soort "schaduwdocument" nog aanwezig. Het document is niet relevant voor het project en behoort niet tot de contractdocumenten. In de nieuwe versie van de BIM dataroom (versie 1.2) komt dit document te vervallen.
Vraag	Kan opdrachtgever aangeven welke documenten er in versie 1.1. zitten
Antwoord	De verschillen tussen dataroom versie 1.0 en 1.1 zijn opgenomen in een document zoals verstrekt bij de nota van inlichtingen. Dataroom 1.1 is uitgebreid met een nieuwe functionaliteit. Hierdoor is het voor de inschrijvers mogelijk een Excel-sheet waarbij documenten gekoppeld aan de document-types zijn, te genereren.

Vraag

1) In Release _ OTL 2.1. pdf wordt in de inleiding onderstaand aangegeven.

De OTL 2.1 bevat in totaal 39171 concepten/relaties. Ten opzichte van OTL 1.7 is 30% van de content (concepten en relaties) niet meer aanwezig en is deze vervangen of vervangen of als nieuwe content bij toegevoegd.70% is ongewijzigd gebleven. Tekstuele wijzigingen /verbeteringen en beperkingen zijn niet meegerekend in dit percentage.

2) 1.2 Nieuwe content

- Opname extra content zoals objecten (fysiek en functioneel) en relaties voor de tunnel zowel civiel als tunnel technische installaties(aantal) en extra eigenschappen
- Aanvulling van objecttype met relatie naar CB-NL
- Opname van een aantal Groen, Flora/fauna objecttypes
- De OTL is verrijkt met een aantal specifieke objecttypen en relaties uit het DVM-domein die gedeeltelijk afkomstig zijn uit een deel van de bron expertdesk
- Toevoegingen van objecttypes en relaties die zijn ingebracht door gebruikers van de OTL bij BIM-support

Wij zouden graag informatie willen hebben zie vraag 1 en 2 op basis van deze beschrijving het vermoeden dat er duidelijkere informatie te vinden is met betrekking tot de beheerobjecten die zich in het areaal bevinden dan in OTL 1.7.1 .

Wij zouden graag de juiste informatie ontvangen inzake OTL 2.1, zo dat we hier de gegevens uit kunnen halen.

Antwoord

De strekking van de vraag is de OG niet helder en kan deze vraag derhalve niet beantwoorden.

1.2

Scope

Vraag	Kan OG aangeven welke activiteiten behoren tot de VRI?
Antwoord	VRI's behoren niet tot de scope.
Vraag	Hoe dient ON om te gaan met situaties waar de voedingskast dan wel OV kast van de verlichting binnen het ene perceel valt en de afgaande groep(en) naar een ander perceel gaat? Dit in relatie tot onderhoud en storingen.
Antwoord	Aanbesteder verwijst naar de paragrafen 1.2 en 1.3 van het document "Extra onderhoud_Uitzonderingen & Afbakeningen en Afspraken Derden - v1.0" zoals opgenomen in de BIM dataroom (CBIS).
Vraag	Zijn er nog lopende onderhoudscontracten voor verkeersregelinstallaties binnen de 3 percelen en kunt u ons deze informatie beschikbaar stellen in een bewerkbaar overzicht / bestand.
Antwoord	VRI's behoren niet tot de scope. Bijlage T geeft een overzicht van projecten in het areaal.
Vraag	In de dataroom en contractdocumenten hebben wij gezocht naar overzichten, bestanden van verkeersregelinstallaties binnen de 3 percelen die onderdeel uitmaken van de scope en gelegen zijn binnen de 3 percelen. Deze hebben wij niet aangetroffen. Kunt u ons deze overzichten en bestanden met specificaties waaruit deze installaties bestaan incl. de meest recente inspectierapportages ter beschikking stellen? Of als u van mening bent dat deze informatie al is verstrekt in de dataroom of contractdocumenten kunt u dan aangeven waar wij deze kunnen vinden en ons de documentnaam geven zodat wij daar gericht naar kunnen zoeken.
Antwoord	VRI's behoren niet tot de scope. Om deze reden zijn er geen overzichten en bestanden van VRI's opgenomen in de BIM-dataroom (CBIS). In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2 Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In par. 2.7 van Extra Onderhoud, Uitzonderingen/Afbakeningen en Afspraken Derden - v1.0.docx staat een uitgezonderd deel van het areaal. In de toelichting staat dat dit areaal 'vanaf 2017 wordt overgedragen naar West Nederland Zuid'. Is dit bij de ingangsdatum van het contract al overgedragen of dient ON dit nog voor een deel van 2017 te onderhouden?
Antwoord	Het betreffende areaal behoort niet tot de scope van het contract.

Vraag	Behoort het onderhoud van de omleidingroutes welke van tijdelijke aard zijn en calamiteitenroutes (dus niet de U routes) zoals beschreven in diverse documenten uit de BIM data room ook tot de scope? Zo ja, Graag toelichting welke routes actueel zijn tijdens de looptijd van het contract.
Antwoord	De in de BIM dataroom opgenomen informatie heeft betrekking op de U routes.
Vraag	In de bijlage extra en uitgezonderd onderhoud staan e.e.a. vernoemd wat wel en niet in de scope zit. Hoe moet ON omgaan met de documenten die in de BIM omgeving zijn gegeven maar niet in deze scopelijst staan? Bijvoorbeeld aanstraalverlichting Keizersveerbrug, of verlichting voor scheepvaartbebording.
Antwoord	In de BIM dataroom zijn object infobladen opgenomen met specifieke informatie over areaaldelen. Deze areaaldelen behoren tot de scope.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items ZP Zonnepaneel. Kunt u bevestigen dat Zonnepanelen onderdeel zijn van een ander onderhoudscontract, en hierdoor niet tot de scope van ON behoren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items WWK Wegwijzer met kabel. Behoort dit tot de scope van ON?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items WS Meteorologisch instrument. Kunt u bevestigen dat WS Meteorologisch instrument onderdeel is van een ander onderhoudscontract, en hierdoor niet tot de scope van ON behoren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items VS, voorwaarschuwingsein . Behoort dit tot de scope van ON?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.

Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items VL, verkeerslantaarn. Behoort dit tot de scope van ON?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items VBK verkeersbord met kabel. Behoort dit tot de scope van ON?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items SB Slagbomen. Zijn slagbomen onderdeel van de scope van ON?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items MTB Mottoborden. Kunt u bevestigen dat dynamische Mottoborden onderdeel zijn van het contract DVM onderhoud, en hierdoor niet tot de scope van ON behoren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items MB Matrixborden. Kunt u bevestigen dat Matrixborden onderdeel zijn van het contract DVM onderhoud, en hierdoor niet tot de scope van ON behoren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items KB Kantelbord/Rotatiepaneel. Kunt u bevestigen dat Kantelborden/Rotatiepanelen onderdeel zijn van het contract DVM onderhoud, en hierdoor niet tot de scope van ON behoren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.

Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items DRIP. Kunt u bevestigen dat DRIPS onderdeel zijn van het contract DVM onderhoud, en hierdoor niet tot de scope van ON behoren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In kerngis pWegmeubilair staan items CM Camera. Kunt u bevestigen dat camera's onderdeel zijn van het contract DVM onderhoud, en hierdoor niet tot de scope van ON behoren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	Uit Kerngis kunnen wij niet achterhalen hoeveel TDI's tot de scope behoren. Kunt u het aantal en de fabrikaten specificeren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	Uit Kerngis kunnen wij niet achterhalen hoeveel VRI's tot de scope behoren. Kunt u het aantal en de fabrikaten specificeren?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	Vervolg vraag: Indien OG voor de regelautomaten zelf contracten met VRI & TDI fabrikanten heeft gesloten, geldt dit dan voor alle VRI's / TDI's? Indien ON contracten dient af te sluiten graag aangeven voor welke VRI's / TDI's ON dit geldt.
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	Vervolg vraag: Heeft OG voor de regelautomaten zelf contracten met VRI & TDI fabrikanten gesloten voor preventief onderhoud en 2e lijns service? Zo ja kunt u een exemplaar beschikbaar stellen voor het vaststellen van de grenzen onderhoudsverplichtingen
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.

Vraag	Kunt u de scope voor ON t.a.v VRI's en TDI's nader toelichten? Welke onderdelen van de VRI zijn onderdeel van de scope van ON? Lantaarns, drukknoppen, detectielussen, regelautomaat etc?
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel/niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen.
Vraag	In het document "extra Onderhoud, Uitzonderingen/Afbakeningen en Afspraken Derden - v1.0.docx" in hfst 2.8 staat dat VRI buiten de scope valt. In hfst 2.9 staat dat opdrachtnemer wel verantwoordelijk is voor alle storingen aan de installaties (waaronder VRI). Kan OG eenduidig aangeven of de VRI wel of geen onderdeel uitmaakt van de scope?
Antwoord	VRI's behoren niet tot de scope.
Vraag	In het document "Extra Onderhoud, Uitzonderingen/Afbakeningen en Afspraken Derden - v1.0.docx" staat dat VRI buiten de scope van de overeenkomst valt. In het document "Landbouwtunnel Keizersveerbrug A27" is de VRI vermeld. Is dit een uitzondering of is dit document niet van toepassing?
Antwoord	De VRI's Landbouwtunnel Keizersveerbrug behoren niet tot de scope.
Vraag	TMX beheer applicatie. Zijn alle VRI's aangesloten op deze beheerapplicatie? Indien niet alle, kunt u aangeven hoeveel er niet zijn aangesloten.
Antwoord	VRI's behoren niet tot de scope.
Vraag	Bij de aanbesteding voor RWS West Nederland Zuid was het volgende document leidend t.a.v. NEN3140. "Aanvullende kaders nen3140-nen3840 inspectie_v3.0". Is deze voor het huidige contract tevens leidend?
Antwoord	Het genoemde document is opgenomen als contractdocument en daarmee van toepassing voor het contract.

1.3 Areaalgegevens

Vraag	Bevinden zich binnen de 3 percelen lichtpunten die behoren tot de DOV en zo ja kunt u hier dan een bewerkbaar overzicht / bestand van aanleveren incl. locatie aanduiding?
Antwoord	In de BIM dataroom (CBIS) en KernGis (Bijlage A) is informatie opgenomen over het areaal. De Opdrachtgever is niet in het bezit van een bewerkbaar overzicht / bestand van de DOV.
Vraag	Graag ontvangen wij een bewerkbaar overzicht/bestand van de camera's die tot de scope van dit contract behoren waaruit minimaal op te maken is op welke locatie (rijksweg en hm) een camera zich bevindt alsmede het type (toepassing) van de camera.
Antwoord	In de Vraagspecificatie Eisen en de BIM dataroom (CBIS) is informatie opgenomen over de demarcatie van het contract (areaal en werksoorten wat wel / niet tot de contractverplichting behoort). O.a. 2.3.2. Uitzonderingen & Afbakeningen. In de BIM dataroom (CBIS) en KernGis (Bijlage A) is informatie opgenomen over het areaal. De Opdrachtgever is niet in het bezit van een afzonderlijk overzicht van de camera's.
Vraag	Graag ontvangen wij een bewerkbaar overzicht / bestand van alle aanwezige voedingskasten (per locatie) van de verlichting en overige E-installaties die onderdeel uitmaken van de scope binnen de areaalgrenzen per perceel? Dit is voor ons van belang om te kunnen vast stellen wanneer deze kasten voor laatst NEN3140, NEN2767 en de aardverspreidingsweerstand is gekeurd.
Antwoord	In de BIM dataroom (CBIS) en KernGis (Bijlage A) is informatie opgenomen over het areaal. De Opdrachtgever is niet in het bezit van een bewerkbaar overzicht / bestand van de voedingskasten.
Vraag	In het calamiteiten en schade overzicht (Calamiteitenoverzicht en schades overzicht 2011-2015.xlsx) in de BIM dataroom komt geleiderail voor. Het is op basis van de omschrijvingen uit deze lijst niet duidelijk of in al deze gevallen sprake is geweest van een calamiteit en/of incident met inzet van ON. Dit is echter voor de bepaling van de calamiteitenorganisatie van ON wel noodzakelijk, aangezien dit meer dan 30% van de regels in het document vertegenwoordigd. Kan OG bevestigen dat bij alle in dit document opgenomen regels er sprake is geweest van een calamiteit met afroep van ON?
Antwoord	Voor zover het betreffende areaal tot de scope van het contract behoort, is de opdrachtnemer bij alle in dit document opgenomen calamiteiten en schades afgeroepen.

Vraag	Het is ons opgevallen dat de aantallen beheerobjecten per district in GIS niet overeenkomen met de hoeveelheden uit BIM (https://cbis-p.infostrait.nl/cbiswebclient/app/index.html#/). Bijvoorbeeld: Voor district Zuidoost geven de GIS bestanden 250 Viaducten aan en BIM 267 Viaducten (Code: OB00436).
	Welke bron is leidend in het bepalen van de hoeveelheden?
Antwoord	Verwezen wordt naar Bijlagen bij de vraagspecificatie, Bijlage A, paragraaf 1.1. KernGis data wordt enkel meegeleverd voor het bepalen van de indicatieve hoeveelheden ten behoeve van de prijsvorming. Voor de prijsvorming zijn de hoeveelheden in KernGis bepalend.
Vraag	Zowel de shapefiles als de rapportages bevatten informatie over de kasten in het projectgebied. Deze data is slechts beperkt aan elkaar te koppelen. Kunt u per perceel een overzicht verstrekken m.b.t. tot het aantal OV-kasten, het aantal VRI-kasten en de laatste datum van de NEN 3140 keuring per kast?
Antwoord	In de BIM dataroom (CBIS) en KernGis (Bijlage A) is informatie opgenomen over het areaal. De Opdrachtgever is niet in het bezit van aanvullende overzichten van OV-kasten, VRI-kasten en de laatste datum NEN 3140 keuring per kast.
Vraag	Het groenbeheerplan Midden beschrijft in paragraaf 2.9 dat de schouwwatergangen zijn aangegeven op de groenbeheerkaarten. Kunt u ons deze groenbeheerkaarten in shp-formaat verstrekken?
Antwoord	De informatie uit de groenbeheerkaarten is verwerkt in de KernGis data. De groenbeheerkaarten zijn om deze reden niet opgenomen in de BIM dataroom (CBIS).
Vraag	Bij het uitwerken van de gegevens van de openbare verlichting vanuit kerngis valt het ons op, dat er in de kolom 'verlichtingsnorm' veel 'remplace 01-07-2010' staat. E.e.a. kan betekenen, dat er veel lampen zijn vervangen op die datum of er heeft een data upgrade van kerngis plaats gevonden. Kunt u e.e.a. toelichten?
Antwoord	De genoemde datum replace betreft een algehele replace van de openbare verlichting rond de genoemde datum.
Vraag	Kunt u aangeven welke watergangen in Iwateravoer met waterschapskeur zijn?
Antwoord	In KernGis is deze informatie ontsloten in het velden "beheerder, eigenaar, onderhouder".
Vraag	Het groenbeheerplan West verwijst tav baggeren watergangen naar een shp-file m.b.t. de aandachtwatergangen met noodzaak tot baggeren. Kunt u deze shapefile verstrekken?
Antwoord	In het Groenbeheerplan worden de aandachtswatergangen met locaties genoemd (km. van ... km. tot ..., HRR/HRL). Vanuit deze gegevens zijn de betreffende watergangen terug te herleiden uit KernGis. Om deze reden wordt de schapefile niet verstrekt.

Vraag Diverse objecten zijn zowel als vlak en als lijnelement opgenomen in de kerngisgegevens. Daarbij constateren we dubbelingen, bijvoorbeeld duikers zijn als lijn- en vlakelement opgenomen, daarbij is het onduidelijk of de lijn- en vlakelementen elkaar volledig overlappen of elkaar aanvullen. Kunt u per object aangeven welk databestand de leidende informatie bevat om hoeveelheden te bepalen?

Antwoord In de BIM dataroom (CBIS) en KernGis (Bijlage A) is informatie opgenomen over het areaal. Het is aan de opdrachtnemer om op basis van deze informatie tot hoeveelheden te komen.

Vraag Informatie areaal: toestandsrapportages perceel Den Bosch 2016-2017. Kunt u ons de toestandsrapportages aanleveren van het vm. perceel Den Bosch, contractjaar 2016, en indien beschikbaar, voor 2017 ?

Antwoord Voor het contract zijn de geverifieerde toestandsrapportages uit 2015 als document beschikbaar gesteld. De toestandsrapportages uit 2016 en 2017 zijn nog niet vrij gegeven en zijn daarom niet beschikbaar.

Vraag In de BIM dataroom is het volgende document te vinden: "Toestandsrapportage uitwijkroutes regio Zuid-Oost Areaal infoblad.docx". Er zijn in de BIM dataroom geen vergelijkbare documenten voor de districten west en midden aangetroffen. ON neemt aan dat uitwijkroutes voor de overige percelen niet in de scope zijn opgenomen. Is deze aanname correct? Zo nee, kan OG informatie over deze routes verstrekken?

Antwoord In de BIM dataroom is informatie over de uitwijkroutes opgenomen (2.3.1. Extra onderhoud). Uitwijkroutes komen ook voor in de regio 's-Hertogenbosch en Eindhoven (district Midden). De aanname is niet correct.

Vraag U stelt in het groenbeheerplan dat de aandachtswatergangen onderzocht moeten worden op het evt baggeren. Het lijkt alsof dit achterstallig werk betreft, is dit correct? Omdat het document geschreven is voor de periode 2015-2020, vroegen wij ons af of de benoemde aandachtswatergangen reeds onderzocht en gebaggerd zijn? Oftewel is dit al uitgevoerd voor 1-1-2018? Daarnaast wordt gesproken over shp-files waarop de aandachtswatergangen zijn verwerkt, kunt u die verstrekken?

Antwoord Watergangen maken deel uit het Areaal van het prestatiecontract droog. Het Areaal moet Functioneren en Presteren, dus ook de watergangen. De Opdrachtnemer dient de aangetroffen staat van Functioneren en Presteren te handhaven (VSA, 4.1). Eventueel achterstallig onderhoud is niet in beeld. Tijdens de transitieperiode bij aanvang Overeenkomst (VSP 3.1.2) dient de Opdrachtnemer de door de opdrachtgever verstrekte informatie te verifiëren en de afwijkingen te rapporteren. De aandachtswatergangen zijn niet onderzocht of gebaggerd. In het Groenbeheerplan worden de aandachtswatergangen met locaties genoemd (km. van ... km. tot ..., HRR/HRL). Vanuit deze gegevens zijn de betreffende watergangen terug te herleiden uit KernGis. Om deze reden wordt de shapefile niet verstrekt.

Vraag	In bestand [IVON M16-ZN- District West] is geen kolom jaar resp jaar0 opgenomen. In de IVON bestanden voor Midden en Zuid-Oost zijn deze wel opgenomen. Kunt u een nieuw IVON bestand voor West verstrekken met de kolom jaar/jaar0?
Antwoord	Aangepast document wordt verstrekt bij de 2e Nota van inlichtingen.
Vraag	Rijkswaterstaat hanteert de RAMSSHEEP matrix , en heeft een indeling per wegnummer in relatie tot de beschikbaarheid, gecategoriseerd van A t/m D. Kunt u ons deze verstrekken voor de 3 percelen?
Antwoord	De overzichtstekening "Netwerkcategorisering hoofdwegennet" wordt ter beschikking gesteld in de 2e Nota van inlichtingen.
Vraag	In Kerngis constateren wij dat voor 4.158 vlakken die bij objecttekst "gazon", "gras", "grazige vegetatie" en anderen, bij beheertype is aangegeven "Schraalgrasland" zonder aanduiding A of B. Voor deze vlakken, circa 35% van totaal aantal vlakken, kunnen wij hierdoor niet bepalen welke maaifrequentie gehanteerd moet worden, 1 of 2 keer per jaar. Wilt u voor deze vlakken aangeven wat hiervoor het uitgangspunt wordt dat door ons kan moet worden gehanteerd bij de begroting.
Antwoord	Voor de aanduiding "Schraalgrasland - type A of B" dient in KernGis het veld "Type" gebruikt te worden. Gebruik hiervoor niet het veld 'objecttekst'.
Vraag	In Kerngisbestand kerngis_dnb.gdb wordt in diverse lagen (shapes) bij onderhouder, eigenaar of beheerder nog gesproken over wegendistrict Eindhoven, terwijl deze in de nieuwe opdeling is onderverdeeld in Midden en West. Wij kunnen niet bij het bepalen van de hoeveelheden uit Kerngis op deze manier de splitsing maken tussen de arealen. Vraag1) Kan de opdrachtgever ons nieuwe bestanden aanleveren waarbij de districten midden en West ,al opgeplitst zijn. Vraag 2) Kan opdrachtgever ons een laag bezorgen waarin de districten West en Midden, beide als gebiedslaag worden weer gegeven zodat Opdrachtnemer een knip kan maken van het gebied met de naam RWS Eindhoven.
Antwoord	De reeds aangeleverde KernGis-data is door de Aanbesteder ingedeeld naar de huidige districten. In het bijzondere geval dat er velden nog zijn toegekend aan het voormalige Wegendistrict Eindhoven, dient de Opdrachtnemer op basis van velden in andere lagen te bepalen of dit areaal van toepassing is op Zuid-Nederland district Midden of Zuid-Nederland district West. De Aanbesteder stelt een shape-file beschikbaar waarin de grenzen van de districten West en Midden, beide als gebiedslaag, worden weer gegeven. Deze shape files worden toegevoegd in de 2e Nota van inlichtingen.

Vraag	In de Groenbeheerplannen (3.2.1) van alle percelen in de Dataroom, wordt gesproken over Groenbeheerkaarten. Zou OG Deze ter beschikking kunnen stellen in GIS-kaarten, deze staan namelijk niet in de Dataroom? Kan ON er tevens vanuit gaan dat de Groenbeheerkaarten leidend zijn voor zowel kwantiteit en kwaliteit?
Antwoord	De informatie uit de groenbeheerkaarten is verwerkt in de KernGis data. Het betreft ondermeer de velden "soort" en "type". De groenbeheerkaarten zijn om deze reden niet opgenomen in de BIM dataroom (CBIS).
Vraag	In de GIS bestanden zoals geleverd op 23-02-2017 valt een deel van de A73 uit de database van Zuid Nederland Zuid-Oost (hectometer 68,600 tot en met 78,900) in het regiogebied van Zuid Nederland Midden. Hoort dit deel van de A73 binnen het perceel Midden of Zuid-Oost?
Antwoord	Dit areaal behoort tot perceel district Zuid Nederland Midden.
Vraag	Zijn de perceelgrenzen zoals deze op de kaart in de Dataroom worden getoond in de laag RWSRegiogebieden de juiste perceelsgrenzen?
Antwoord	De perceelsgrenzen komen overeen met de districtsgrenzen. In de BIM dataroom is informatie opgenomen m.b.t. de districtsgrenzen (o.a. overzichtstekening en wegenlijsten).
Vraag	De kolom hyperlink vermeldt termen als "buiten beheer RWS Limburg", wat is de status van deze kolom? Valt de informatie in deze buiten de scopen van dit contract en kunnen we de hoeveelheden van deze kolom buiten beschouwing laten?
Antwoord	Het betreft areaal welke niet in beheer en onderhoud is bij Rijkswaterstaat. Deze areaaldelen vallen buiten de scope van het contract.
Vraag	De kolommen objecttekst en type bevatten beiden een beschrijving van de functie van het vlak. Deze komen vaak niet met elkaar overeen. Welke kolom is leidend in het bepalen van het type beheer?
Antwoord	Indien de beschrijving in de kolommen "objecttekst" en "type" niet met elkaar overeenkomen is de beschrijving in de kolom "type" leidend.
Vraag	De kolom type bevat de omschrijving beheer door derden, vallen deze vlakken buiten de scope van het prestatiecontract voor de opdrachtnemer?
Antwoord	Ja, uw constatering is juist.

Vraag	Bijlage A Kerngisgegevens pGroen_dlb, pkunstwerk_dlb, V_Groen, P_watrafvoer_dlb, pOndergrondsObstakel_kerngis_dlb Bij de hiervoor genoemde databestanden bevatten de kolommen onderhouder, beheerder en eigenaar. Daarin zijn diverse partijen genoemd zoals gemeenten, waterschappen en ZNZO. Behoren al deze objecten en onderdelen tot de contractverplichting t.a.v. het beheer en onderhoud van het onderhavige prestatiecontract.
Antwoord	Alleen de objecten waarvan in de kolommen een afdeling of een voormalige afdeling van Rijkswaterstaat wordt genoemd als onderhouder, behoren tot de scope van het contract.
Vraag	Bij informatie over het OV systeem staat het type lamp genoemd, maar niet de datum waarop de lamp geplaatst is / vervangen is. Kan aanbesteder een overzicht aanleveren van de leeftijd van de huidige lampen in de 3 arealen (west, midden en ZO)?
Antwoord	Voor het areaal van de voormalige wegendistricten Breda, Eindhoven en 's-Hertogenbosch is datum replace opgenomen in het veld "verlichtingsnorm". Voor het overige areaal heeft de opdrachtgever geen inzicht in de datum waarop de lamp geplaatst / vervangen is.
Vraag	In KernGIS staan als eigenaar, beheerder en onderhouder nog oude districten. Gegadigde verzoekt OG om dit aan te passen en een shapefile met de beheersgrenzen aan te leveren
Antwoord	Voor het areaal RWS Zuid-Nederland District Zuid-Oost is in KernGis voor een beperkt aantal objecten de oude districtsbenaming aanwezig. Om volledig inzicht te krijgen van de scope areaal district Zuid-Oost dient als eigenaar en onderhouder RWS Zuid-Nederland District Zuid-Oost, Wegendistrict St. Joost en Wegendistrict Venlo geselecteerd te worden.